

ÎNTRU SLAVA SFINTEI ŞI CELEI DE O FIINŢĂ ŞI DE VIAŢĂ FĂCĂTOAREI ŞI NEDESPĂRŢITEI TREIMI

MINEIUL PE DECEMBRIE

TIPĂRIT ÎN ZILELE PĂSTORIEI
PREA FERICITULUI PĂRINTE
TEOCTIST
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
CU APROBAREA SFÎNTULUI SINOD

EDIŢIA A ŞASEA

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ŞI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREŞTI – 1991

MINEIUL PE DECEMBRIE

ARE TREIZECI ȘI UNA DE ZILE

ZIUA ARE 9 CEASURI ȘI NOAPTEA 15 CEASURI

ZIUA ÎNTÎIA

Pomenirea Sfîntului Prooroc Naum.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 din Octoih și 3 ale sfîntului, glasul al 3-lea :

Podobie : Mare este puterea Crucii Tale...

Harul Sfîntului Duh s-a sălășluit întru tine, proorocule al lui Dumnezeu, și cu strălucirea lui te-ai făcut făclie prealuminată și prin tine propovăduiește Ninivei celei mari cele ce au să fie.

Nor luminos te-ai arătat, proorocule al lui Dumnezeu, Naum, picurînd ploaia cunoștinței de Dumnezeu ; și ai adăpat cu apa judecății lui Dumnezeu cetatea ninivitenilor, care din nou era îngreuiată de păgînătate.

Făcîndu-te părtaș al strălucirii celei neîmpuținate, proorocule al lui Dumnezeu, Naum, și al slavei celei tainice, al nespusei bucurii și al desfătării celei dumnezeiești, roagă-te pentru noi Stăpînului tuturor, de Dumnezeu însuflate.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Mare facere de bine dobîndind prin tine, Preacurată, îm-

preună cu proorocii cinstim pe Fiul tău, Care a binevoit a Se naște din pîntecele tău, pentru milostivirea Lui cea desăvîrșită și a zidit din nou neamul omenesc.

A Crucii, a Născătoarei, asemenea:

Văzînd pe Cel născut din tine, spînzurat pe lemn fără suflare, ceea ce ești fără prihană, ai strigat cu amar: Fiul meu preadorit, cum a apus frumusețea chipului Tău, ascunzîndu-se de voie, în umbra morții?

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih.

Troparul, glasul al doilea: Prăznuind pomenirea proorocului Tău... Slavă... Și acum..., al Născătoarei; (caută-le la sfîrșitul cărții).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului (de două ori), Slavă... Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu.

După obișnuitele Catisme urmează Sedelnele Octoihului, apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun Canoanele din Octoih și Canonul proorocului, pe 4.

Canonul Proorocului Naum

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 5-lea:

Irmosul:

Pe cal și pe călăreț în Marea Roșie i-a surpat Hristos, «Cel ce a sfărîmat războaiele cu «braț puternic și pe Israel l-a «izbăvit, pe cel ce cînta cîntare «de biruință».

Naum, de Dumnezeu însuflate, bucurîndu-ne, fericim darul cel dumnezeiesc al minții tale, celei primite de la Dumnezeu și luminate de harul Lui; o, de Dumnezeu însuflate!

De sus coborînd în sufletul tău harul Duhului, proorocule, ți-a însuflat ție după vrednicie, lucrare proorocească și ți-a pregătit limbă însuflată de Dumnezeu, vrednicule de laudă.

Slavă...

Organ atins de pana Duhului te-ai arătat, lăudînd pe Dumnezeu cel plin de rîvnă și spunînd tuturor că judecata Lui este nepărtinitoare, vrednicule de laudă.

Și acum..., a Născătoarei:

Pre a binecuvîntată, Fecioară preacurată, izbăvește pe cei ce te laudă pe tine cu credință și cu dragoste, ca pe o cinstită Maică a lui Dumnezeu, potolind neîmblînzita sălbăticie a primejdiilor.

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Cel ce cu porunca Ta...

Cu împărtășirea făcătorului de viață și dumnezeiescului Duh te-ai făcut prealuminat la suflet. Pentru aceasta, din însuflare dumnezeiască, ai fost pus a vesti de mai înainte tuturor, în chip lămurit, cele ce aveau să vină, de Dumnezeu însuflate.

Slavă...

Ca un bun văzător al celor dumnezeiești ai văzut de mai înainte, fericite, pedeapsa ce

avea să vină împotriva vrăjmașilor celor nelegiuiți, care defăimau îndelungă-răbdarea, îngăduința și bunătatea dumnezeiască, din pricina răutății lor celei nevindecate.

Și acum..., a Născătoarei :

Iubitorul de oameni, Cel care odinioară din nimic a făcut toate, Se naște din sfîntul tău pîntece, Preacurată, făcîndu-Se om, din iubirea de oameni, ca să mîntuiască pe oameni.

Irmosul :

Cel ce cu porunca Ta ai înfipt «pămîntul pe nimic și ai ridicat «nereținut pe cel îngreuiat, în«tărește Biserica Ta, Hristoase, «pe piatra cea neclintită a po«runcilor Tale, Unule, Bunule «și Iubitorule de oameni».

SEDEALNA, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Păstrîndu-ți mintea neprihănită de întipăririle celor de jos, Mărite Naum, te-ai făcut vas preacurat al dumnezeiescului Duh, primind în chip luminat strălucirile Lui și împărtășindu-le tuturor. Pentru aceasta te rugăm : roagă-te pentru pacea lumii.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Minunea cea covîrșitoare a zămislirii și chipul cel negrăit al nașterii, întru tine s-au făcut cunoscute, curată, pururea fecioară. Gîndul mi se înspăimîntă și cugetul se uimește de mărirea ta, care se întinde peste toți, Născătoare de Dumnezeu, spre mîntuirea sufletelor noastre.

A Crucii, a Născătoarei :

Prin crucea Fiului tău, ceea ce ești de Dumnezeu cu har dăruită, s-a nimicit toată rătăcirea idolilor și s-a călcat în picioare puterea demonilor. Pentru aceasta, credincioșii, după datorie, pururea te lăudăm și te binecuvîntăm ; și mărturisindu-te cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, pe tine te mărim.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Dumnezeiasca Ta iconomie, Hristoase, cunoscînd-o de «mai înainte Naum, cu frică «a strigat către Tine : venit-ai «spre mîntuirea poporului Tău, «ca să mîntuiești pe unșii Tăi».

Fiind luminat de raza Duhului, mai înainte ai vestit ninivitenilor amenințarea pustiirii, arătîndu-le, grăitorule de Dumnezeu, că nu vor scăpa de puterea lui Dumnezeu.

Judecata Ziditorului cea dreaptă hotărăște cumplita nimicire a poporului celui vrăjmaș, precum proorocind ai grăit, preafericite Naum, proorocule al lui Dumnezeu.

Slavă...

Împodobit fiind sufletul proorocului Tău cu cuget cumpătat, s-a înălțat mai presus de fire, către privirea Dumnezeirii Tale,

Bunule, și către strălucirea dumnezeieștii cugetări.

Și acum..., a Născătoarei :

Marie, stăpîna făpturii, ca ceea ce singura ai născut pe Împăratul tuturor, prealăudată, scapă-mă de tirania patimilor, cu rugăciunile tale.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, la Tine a-
«lerg dis-de-dimineață și către
«Tine grăiesc : luminează sufle-
«tul meu cel întunecat, Hristoa-
«se, ca un milostiv».

Viață curată și fără de prihană petrecînd, te-ai învrednicit de lucrarea și de luminarea Sfîntului Duh, preacinstite Proorocule Naum.

Trupul l-ai supus cu osîrdie gîndului celui de sine stăpînitor, punînd suișuri în inima ta ; pentru aceasta ai dobîndit înfățișare vrednică de Dumnezeu.

Slavă...

Darurile celor cinstiți cu proorocia sînt mai presus de cele ce se văd ; că printr-înșii grăiește Duhul Sfînt, Cel care este Bun și Domn.

Și acum..., a Născătoarei :

Nici chiar vreo putere înțelegătoare din ceruri nu va putea cu adevărat să te laude pe tine, Născătoare de Dumnezeu, după cuviință, că ai născut pe Ziditorul, Care este lăudat de puterile cerești.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Marea patimilor...

Să lăudăm, credincioșii, pe cel care a fost casă a dumnezeiescului har ; pe cel care s-a făcut vas curat al arătării lui Dumnezeu, celei mai presus de minte.

Slavă...

Cel ce a primit lumina cea neapusă a dumnezeiescului Duh și a cîștigat cuget îndumnezeit, îndeamnă spre laudă pe dreptcinstitorii de Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Puterile cele înțelegătoare și toate neamurile oamenilor te măresc pe tine, ca pe ceea ce ai născut pe Dumnezeu, cea pururea binecuvîntată și cu totul fără de prihană.

Irmosul :

Marea patimilor cea sălbati-
«cită de viforul cel de suflet
«stricător, alineaz-o, Stăpîne
«Hristoase, și mă scoate din
«stricăciune, ca un milostiv».

CONDACUL, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Luminîndu-se cu Duhul inima ta cea curată, s-a făcut locaș prealuminat de proorocie ; că cele de departe le vezi ca și cum ar fi de față. Pentru aceasta te cinstim, fericite Proorocule Naum, prealăudate.

SINAXAR

În această lună, în ziua întîia, pomenirea Sfîntului Prooroc Naum.

Proorocul Naum, al cărui nume se tîlcuiește : «odihnă» ori «mîngîiere», sau «minte» ori «pricepere», era din seminția lui Simeon. A trăit cu 460 de ani înainte de Hristos.

Mai tîrziu, după Proorocul Iona, a proorocit și el de cetatea Ninivei și a făcut minune în ea. A proorocit că cetatea va pieri de ape dulci și de foc ieșit din pămînt. Și așa s-a și întîmplat. Căci lacul din jurul cetății, umflat de cutremur, a acoperit-o cu ape ; iar focul, venind din pustiu, a ars partea orașului necuprinsă de ape.

A murit în pace și a fost îngropat în pămîntul lui.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Filaret Milostivul.

Cuviosul Filaret a trăit pe la anul 780, pe vremea împăraților Constantin și Irina. Era de loc din țara Paflagonilor, fiul unor părinți de bun neam, Gheorghe și Ana. Și-a luat, după lege, femeie cu cununie și se îndeletnicea cu lucrarea pămîntului, din care-și agonisea cele de trebuință pentru trai și făcea bogate milostenii săracilor. Dar din pizma diavolului a ajuns pururea pomenitul Filaret la o atît de mare sărăcie, ca odinioară Iov, încît era lipsit chiar de hrana cea de toate zilele. Dumnezeu însă nu l-a lăsat ca să se zbată pînă în sfîrșit în lipsă. A rînduit, prin purtarea Lui de grijă, ca fiul împărătesei Irina, Constantin, să se căsătorească cu nepoata acestui Sfînt Filaret, cu Maria, fată frumoasă și la suflet și la trup. În urmă, Dumnezeu a rînduit ca și Sfîntul Filaret să fie cinstit cu dregătoria de consul și să ajungă stăpîn pe multe bogății, pe care le împărțea cu îmbelșugare săracilor.

Cînd fericitul Filaret a cunoscut că i se apropie sfîrșitul și mutarea lui către Hristos, a chemat toate rudele sale și le-a prezis cele ce aveau să se întîmple fiecăreia. A adăugat însă și aceste sfaturi vrednice de pomenire : «Să nu uitați, fiilor și rudeniilor, iubirea de săraci ! Să cercetați pe cei bolnavi și pe cei din închisori ! Să apărați pe văduve și pe orfani ! Să nu poftiți lucrurile altora ! Să nu lipsiți de la slujbele și liturghiile Bisericii ! Și ca să spun pe scurt, să nu încetați de a face ceea ce m-ați văzut pe mine făcînd». După ce a spus acestea și s-a rugat pentru ei, a adormit în pace.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Anania Persul.

Sfîntul Mucenic Anania era din Avril, o cetate a Persiei. Pentru credința în Hristos a fost prins și a răbdat fericitul chinuri multe și de neîndurat. Iar cînd era aproape să-și dea lui Dumnezeu sufletul, a zis aceste cuvinte : «Văd o scară ce ajunge pînă la cer. Văd încă și niște tineri cu chip luminat, care mă cheamă și-mi spun : «Vino, vino cu noi și te vom duce în cetatea cea plină de lumină și de veselie de negrăit !». Și după ce a spus acestea, și-a dat duhul.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Antonie cel Nou.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Onisim, arhiepiscopul Efesului, care în pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea celor între sfinți părinții noștri Anania și Solohon, arhiepiscopii Efesului.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Domnul părinților cel preaînălțat văpaia a stins-o și «pe tineri i-a rourat ; pe cei ce «cîntau într-un glas : Dumne-«zeule, bine ești cuvîntat».

Ca cei ce avem mai-mare al cetei pe proorocul cel văzător de Dumnezeu, prăznuind cu cinste, dumnezeiește cîntăm : Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Cunoscîndu-te pe tine organ pus în mișcare de Duhul și trîmbiță insuflată de Dumnezeu, te chemăm ca ajutător al laudelor noastre, cîntînd : Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Slavă...

Domnul te-a încununat, dumnezeiescule prooroc, și har ți-a dat să vestești cele viitoare ; pentru aceasta Îi cîntăm : Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Şi acum..., a Născătoarei :

Uşă neumblată te-a văzut pe tine, Fecioară preacurată, prin care singur a trecut Cel căruia cu toţii Îi cîntăm : Dumnezeule, bine eşti cuvîntat.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Ţie, Făcătorului a toate...

Îndumnezeit fiind de lumina cea nematerialnică a Stăpînitoarei T r e i m i, proorocule, cînţi veselindu-te : toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Cu sfinţită cuviinţă cinstind sfîntă pomenirea ta, dumnezeiescule prooroc, cîntăm : toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Întăreşte, curată, vîrtutea sufletului meu cea slăbită din pricina greşealelor şi a patimilor, ca să laud, Fecioară, naşterea ta, cea preamărită, întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L întru toţi vecii.

Irmosul :

Ţie, Făcătorului a toate, tinerii «cei ce dănţuiau în cuptor, în«chipuind toată lumea, cîntau : «toate lucrurile pe Domnul lău«daţi-L şi-L preaînălţaţi întru «toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Isaie, dănţuieşte...

Pe pămînt ai avut vieţuire întocmai ca a îngerilor cu adevărat şi acum te-ai sălăşluit în ceruri, împreună cu cetele îngereşti, lîngă lumina cea întreit strălucitoare ; de care umplîndu-te, îndrumezi pe cei ce te laudă pe tine.

Slavă...

Pe tine, fericite, te aducem rugător către Dumnezeu pentru lume ; roagă-te cu stăruinţă, folosindu-te de îndrăzneala proorocească, să se dea credincioşilor cu bună-cuviinţă izbăvire şi iertare de greşeale.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ca ceea ce ai născut pe Dumnezeu în chip firesc şi după cuviinţă, cu cuvinte dumnezeieşti, credincioşii te numim Născătoare de Dumnezeu, curată, şi cu numirea propovăduim preaadevărata cinstită naşterea ta, Preasfîntă Fecioară.

Irmosul :

Isaie dănţuieşte, Fecioara a «avut în pîntece şi a născut fiu «pe Emmanuel, pe Dumnezeu «şi Omul. Răsărit este numele «Lui, pe Care slăvindu-L, pe «Fecioara o fericim».

LUMINÎNDA

Podobie : Femei auziţi...

Mintea ta, fericite, ai făcut-o oglindă neîntinată a dumnezeieştilor străluciri, de Dumnezeu

grăitorule prooroc și organ atins de Preasfîntul Duh, vestind de mai înainte nașterea lui Hristos din Fecioară.

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUA

Pomenirea Sfîntului Prooroc Avacum.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 din Octoih și 3 ale sfîntului, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Minunatul Avacum, primind raza Duhului s-a făcut cu totul dumnezeiesc. Și văzînd nelegiuirea judecătorilor și judecata cea nedreaptă se tulbură, arătînd cu iubire de Dumnezeu dreptatea voită de Hristos și Stăpînul, și ca unul ce se găsea în greutăți, cu cuget fierbinte se înflăcărează de ea.

Stînd la dumnezeiasca strajă, cinstitul Avacum a auzit taina cea nespusă a venirii Tale la noi, Hristoase, și a proorocit în chip lămurit propovăduirea Ta, văzînd mai înainte pe înțelepții apostoli, ca pe niște cai, tulburînd marea neamurilor celor numeroase.

Bucurîndu-te întru Domnul, mărite grăitorule de Dumnezeu, și veselindu-te întru Dumnezeu, Mîntuitorul tău, și de acolo primind raza strălucirii, luminîndu-te duhovnicește de lumina cea de Dumnezeu făcută, pe cei ce săvîrșesc cu credință preasfințită pomenirea ta scoate-i, cu rugăciunile tale, din supărări și din primejdii.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ai încăput în pîntecele tău pe Dumnezeu cel neîncăput, Care S-a făcut om, pentru iubirea de oameni, și luînd din tine frămîntătura noastră, a îndumnezeit-o cu adevărat, nu mă trece cu vederea, preacurată, pe mine, cel ce sînt acum necăjit ; ci te milostivește degrab și mă slobozește de toată vrăjmășia și de vătămarea celui viclean.

A Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut Fecioara și Maica Ta, Doamne, spînzurat pe cruce, s-a spăimîntat și cu tînguire Iți grăia : O, răbdarea Ta cea nemărginită, Ziditorul meu ! Cum, de bunăvoie, ca un osîndit, cu judecată nedreaptă ești osîndit la moarte, de soborul cel vrednic de osîndă, și suferi patimi înfricoșătoare ?

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile din Octoih. Troparul, glasul al 2-lea : Prăznuind pomenirea proorocului Tău... Slavă... Și acum..., al Născătoarei. Caută-le la sfîrșitul cărții.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului (de două ori). Slavă... Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu.

După obișnuitele Catisme urmează Sedelnele Octoihului ; apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun Canoanele din Octoih și Canonul proorocului, pe 4.

CANONUL proorocului

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmosul:

Cînta-voi Ție, Doamne, Dumnezeul meu, că ai «scos pe popor din robia Egip-«tului și ai acoperit pe faraon «cu carele și cu puterea lui».

Înțelepțește-mă, Doamne, Dumnezeul meu, ca să laud pe dumnezeiescul Tău Prooroc Avacum, și luminează, Bunule, inima mea cu harul Tău.

Pînă cînd, Doamne, zice proorocul, voi striga către Tine și nu mă vei auzi? Și pentru ce mi-ai arătat nelegiuirea judecătorilor?

Slavă...

Izbăvește, proorocule, de primejdii și de nevoi cumplite, cu rugăciunile tale, pe cei ce cu evlavie săvîrșesc cinstită pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei:

Dumnezeu cel Sfînt S-a arătat, la plinirea vremii, făcîndu-Se om din tine, Născătoare de Dumnezeu, ca să mîntuiască pe om.

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Arcul celor puternici...

Înălțîndu-te cu gîndul la Dumnezeu și luminîndu-te cu luminile date de Dînsul, ai văzut de mai înainte înfățișarea celor viitoare, grăitorule de Dumnezeu.

Către toată fapta bună te-ai nevoit și toată răutatea din cuget ai urît și cu dreptate ai defăimat pe cel fără de lege, preafericite.

Slavă...

Ca celui ce ai fost curat ți s-au încredințat graiurile Duhului Sfînt, și ai arătat de mai înainte, în chip limpede, plinirile celor ce aveau să fie, vrednicule de laudă.

Și acum..., a Născătoarei:

Munte umbrit de bunătăți te-ai arătat, Preacurată, din care a venit în chip de rob Stăpînul, ca să libereze pe oameni din robie.

Irmosul:

Arcul celor puternici a slăbit «și cei neputincioși s-au încins «cu putere. Pentru aceasta s-a «întărit întru Domnul inima «mea».

SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce...

Ai stat la dumnezeiasca strajă, fericite, de Dumnezeu însuflate, și cu ochi proorocești ai înțeles venirea lui Dumnezeu. Drept aceea ai și strigat cu frică, Proorocule Avacum: auzit-am, Doamne, venirea Ta cea înfricoșătoare, și Te laud pe Tine, că ai voit să porți trup pămîntesc din Fecioara.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti adăpostul celor ce sînt în nevoi, împăcarea cu Dumnezeu a celor ce greşesc, Preasfîntă Stăpînă, scapă-ne de toată primejdia şi de răutatea oamenilor, de pedeapsa cea înfricoşătoare şi de patimile necinstei, pe noi, cei ce cu credinţă neşovăielnică pururea te chemăm pe tine, Fecioară cu totul lăudată.

A Crucii, a Născătoarei :

Văzîndu-Te pe cruce, Hristoase al meu, ceea ce fără de ispită bărbătească Te-a născut, sfîşiindu-se cele dinlăuntru ale sale, ca o maică a strigat : vai mie, preaiubitul meu Fiu ! Cum am să îndur patima Ta ? Mi se aprind cele dinlăuntru ale mele şi sabie cumplită străbate acum, în chip vădit, inima mea ; laud însă milostivirea Ta, Doamne.

Cintarea a 4-a :

Irmosul :

Vestind mai înainte venirea Ta pe pămînt, Hristoase «Dumnezeule, proorocul a stri-«gat cu bucurie : slavă puterii «Tale, Doamne».

Întocmai ca lumina te-ai arătat prin fapta bună, de Dumnezeu însuflate, şi ai vestit Lumina cea neînserată, Căreia acum cu credinţă strigăm : slavă puterii Tale, Doamne.

Harul Duhului, cel a toate luminător, sălăşluindu-se întru tine cu îndestulare, înţelepte, te-a arătat prooroc, ca să veseşti tuturor pe Mîntuitorul.

Slavă...

Luînd aminte la glasul Atotţiitorului, cu evlavie te-ai înfricoşat, o, minunate ! Dar pricepînd lucrurile Lui, ai fost cuprins de uimire.

Şi acum..., a Născătoarei :

Chivotul mărturiei pe tine te închipuie, Preacurată, care ai primit pe Cuvîntul cel împreună-veşnic cu Tatăl, Pîinea vieţii celei adevărate.

Cintarea a 5-a :

Irmosul :

La Tine, Cel ce-mi răsari lumina p o r u n c i l o r Tale, «Doamne, aleargă dis-de-dimi-«neaţă duhul meu şi pe Tine Te «laudă. Că Tu eşti Dumnezeul «nostru şi la Tine este scăparea «mea, Împărate al păcii».

Acum cinstita Biserică priveşte la Soarele cel ridicat pe Cruce, precum ai proorocit mai înainte, Preasfinţite Avacum.

De la straja ta înălţîndu-ţi gîndul, ai stat, preafericite, şi ai cercetat venirea Domnului.

Slavă...

Cu glas mare ai strigat, înţelepte Avacum, preafericite : mă voi bucura şi mă voi veseli de Dumnezeu Mîntuitorul.

Şi acum..., a Născătoarei :

Îngreuiat fiind de lanţurile greşealelor mele cele multe, către tine alerg, stăpînă, Născătoare de Dumnezeu : Izbăveşte-mă, ceea ce eşti lauda credincioşilor.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Proorocul Iona...

Din Teman a venit Dumnezeu, întrupîndu-Se, precum mai înainte ai grăit, fiind luminat cu strălucire de Dînsul, Preafericite Avacum, și lumea a făcut-o să strălucească de lumină.

Luminează, Dumnezeule, sufletele celor ce Te laudă pe Tine, cu rugăciunile cinstitului și de Dumnezeu înțelepțitului Avacum, căruia cu dumnezeiasca însuflare i-ai luminat cugetul.

Slavă...

Graiul tău și puterea dumnezeieștilor tale cuvinte, de Dumnezeu grăitorule, au străbătut toate marginile pămîntului, arătîndu-ne mai înainte dumnezeiasca venire a Cuvîntului.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Fiul, Care este de o ființă cu Tatăl și este înțeles, cu adevărat, fără de început împreună cu Cel ce L-a născut, mai pe urmă întrupîndu-Se L-ai născut, Fecioară.

Irmosul :

Proorocul Iona mai înainte «închipuind în chit îngroparea «Ta cea de trei zile, a strigat, «rugîndu-se : din stricăciune «izbăvește-mă, I i s u s e, Împă«rate al Puterilor».

CONDACUL, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

De Dumnezeu grăitorule Avacum, văzut-ai pe sfinții ucenici ca pe niște cai, tulburînd vădit marea necunoștinței și înecînd înșelăciunea cu dogmele dreptei cinstiri de Dumnezeu. Pentru aceasta ca pe un adevărat prooroc te lăudăm, cerîndu-ți a te ruga Domnului să ne miluiască pe noi.

SINAXAR

În această lună, în ziua a doua, pomenirea Sfîntului Prooroc Avacum.

Proorocul Avacum, fiul lui Safat, era din seminția patriarhului Simeon. A trăit cu 600 de ani înainte de Hristos.

Înainte de luarea în robie a poporului iudeu, Avacum a văzut căderea Ierusalimului și a Templului și a plîns foarte. Cînd a venit Nabucodonosor în Ierusalim, proorocul a fugit și trăia ca străin în pămîntul lui Israel. Dar după ce s-au întors haldeii în Babilon, ducînd cu ei robi pe israelitenii găsiți în Ierusalim și în Egipt, s-a întors și el în pămîntul său.

Avacum a cunoscut mai dinainte că peste puțină vreme avea să se întoarcă poporul din robia Babilonului. A murit cu doi ani înainte de întoarcerea iudeilor din robie și a fost îngropat în țarina lui.

Proorocul Avacum a dat semn în Iudeea. Iar semnul este acesta : Vor vedea iudeii lumină în Templu și așa vor vedea slava lui Dumnezeu. Avacum a proorocit și de sfîrșitul Templului. A spus că Templul are să fie dărîmat de un popor din Apus ; că are să fie ruptă în bucăți mici catapeteasma lui David, adică a locului celui mai dinăuntru al Sfintei Sfintelor ; că au să fie luate acoperișurile celor doi stîlpi ai Templului și nimeni n-are să știe unde sînt ; că acoperișurile acestea au să fie duse de înger în pustiul Sinai, acolo unde la început a fost întocmit Cortul mărturiei și că în ele are să fie cunoscut în sfîrșit Domnul și că ele au să lumineze pe cei prigoniți dintru început de șarpe.

Tot în această zi, pomenirea cuvioşilor părinţilor noştri şi pustnici, Ioan, Iraclemon, Andrei şi Teofil.

Aceşti cuvioşi părinţi erau de loc din cetatea Oxirih, care se află în Egipt, aproape de rîul Nilului. Părinţii lor au fost creştini. Îndeletnicindu-se îndelungată vreme cu citirea Sfintelor Scripturi, li s-a umplut sufletul de căinţă. De aceea au părăsit lumea şi, povăţuiţi de Dumnezeu, s-au dus în cele mai adînci locuri ale pustiului. Acolo au dat de un bărbat sfînt, tare bătrîn şi au stat pe lîngă el un an. După moartea bătrînului, au rămas în locul acela şaizeci de ani, trăind în post şi aspră vieţuire. Se hrăneau numai cu poame şi beau numai apă ; şi asta numai de două ori pe săptămînă. Trăiau despărţiţi unul de altul, umblau prin munţi, locuiau în fel de fel de peşteri şi se rugau lui Dumnezeu. Sîmbăta şi duminica se întîlneau, săvîrşeau Sfînta Euharistie şi erau împărtăşiţi de îngerul Domnului cu Sfintele Taine.

Acestea ni le-a povestit marele pustnic Pafnutie, care i-a văzut şi a scris viaţa lor.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Muceniţe Miropa.

Sfînta aceasta Miropa s-a născut în Efes. Murind tatăl ei, a fost crescută de maică-sa. După ce s-a născut din nou prin sfîntul botez, stătea copila la mormîntul Sfintei Ermiona, una din fiicele Sfîntului Apostol Filip, şi primea din mormîntul sfintei, mir, pe care-l dădea din belşug tuturora. De aici a primit şi numele de Miropa. Cînd împăratul Deciu, care împărăţea pe vremea aceea, a pornit prigoana împotriva creştinilor, mama şi-a luat copila şi s-a dus în insula Hios, unde avea o moştenire părintească. Şi stăteau amîndouă în casă, rugîndu-se lui Dumnezeu.

Odată a venit în insulă un mare dregător împărătesc. Acesta a întemniţat pe un ostaş din oştirea de sub comanda lui, pentru că era creştin. Dar neputînd să-l facă să se lepede de credinţa în Hristos, a poruncit să i se taie capul, iar trupul să fie aruncat şi să fie păzit de ostaşi, ca să nu fie furat de creştini.

Cuvioasa Miropa, miniată de dumnezeiască rîvnă, s-a dus noaptea cu slujitoarele ei şi au luat sfintele moaşte. Le-a uns cu mir şi le-a îngropat într-un loc deosebit. Cînd a aflat dregătorul de furtul moaştelor, a legat pe paznici cu lanţuri de fier şi le-a poruncit să umble prin tot oraşul ca să le caute. Le-a mai spus că le va tăia capul de nu vor găsi trupul furat, în vremea hotărîtă de el.

Sfînta Miropa, văzînd în fiecare zi că ostaşii sufăr tare şi din pricina lanţurilor de pe ei şi din pricina rănilor făcute de lanţuri şi din pricina gîndului că-i aşteaptă moartea, a fost cuprinsă de mare durere sufletească şi şi-a zis întru sine : «Dacă ostaşii aceştia mor de pe urma furtului săvîrşit de mine, îmi umplu sufletul de păcat şi vai de mine în ziua judecăţii». Atunci ea a făcut cunoscută fapta ei şi a înfruntat pe împărat care a poruncit să fie chinuită şi apoi să fie închisă în temniţă, unde sfînta şi-a dat duhul lui Dumnezeu. Iar moaştele sfintei, cu voia dregătorului, le-au luat creştinii şi le-au îngropat într-un loc deosebit.

Tot în această zi, pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Solomon, arhiepiscopul Efesului, care în pace s-a săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Aviv cel nou, care prin foc s-a săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Chiril Fileotu, care a pustnicit pe la anul 1060.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

În cuptorul din Babilon, tinerii lui Avraam de dorul «dreptei credinţe fiind aprinşi, «mai mult decît de văpaia focului, au strigat : Binecuvîntat «eşti în Biserica slavei Tale, «Doamne».

Ajungînd la cunoştinţa cea mai presus de cuvînt, înţelepte, şi dobîndind făclia cea mult strălucitoare a profeţiei, strigi acum : Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvîntat.

Slavă...

Împărtăşirea strălucirii celei în trei Lumini şi a slavei celei negrăite ţi-a dăruit Dumnezeu, pe Care L-ai slăvit, grăind: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvîntat.

Şi acum..., a Născătoarei :

Întru neamuri şi neamuri te-ai arătat, Maică Fecioară binecuvîntată, născînd mai presus de cuget pe Cuvîntul întrupat; pentru aceasta, te lăudăm, curată.

Cintarea a 8-a :

Irmos : Toate lucrurile lui Dumnezeu...

Fiind luminat de lumina cea întreit luminătoare, te-ai învrednicit, preafericite, de priveliști dumnezeiești și mai presus de fire strigînd și preaînălțînd pe Dumnezeu în veci.

Bînd din izvorul desfătării și umplîndu-te de înțelegerea cea nematerialnică, te-ai împărtășit de mărirea și de cinstea proorocească și, bucurîndu-te, lauzi pe Hristos în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

O, frumusețea cea dumnezeiască și cinstită a proorocului Avacum! Că acesta, veselindu-se împreună cu puterile îngerești, se bucură, lăudînd pe Dumnezeu în veci.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cu adevărat Maică a Celui ce a răsărit din Tatăl mai înainte de veci te-ai arătat; că numai tu ai fost mai vrednică decît toți. Pentru aceasta te lăudăm, curată, în veci.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L întru toți vecii.

Irmosul :

Toate lucrurile lui Dumnezeu «și toată zidirea binecuvîntați «pe Domnul; că El face să răsa-«ră lumină oamenilor de pe pă-«mînt și dăruiește lumii viață «veșnică. Lăudați-L popoare «și-L preaînălțați întru toți «vecii».

Cintarea a 9-a :

Irmos : Naşterea ta nestricată...

Pomenirea ta strălucește, proorocule, lăsînd ca raza cea luminoasă a grăirii tale de Dumnezeu și a învățăturii tale celei de taină și a luminii tale să fie văzută de cei ce te cinstesc, Preafericite Avacum.

Propovăduind pe Domnul slavei și vestind de mai înainte venirea Lui, pe care ai văzut-o săvîrșindu-se și arătîndu-se dintr-o fecioară sfîntă, te bucuri, Preafericite Avacum.

Slavă...

Toți proorocii veselindu-se, se bucură de ziua ta cea plină de veselie, de Dumnezeu înțelepți-

te, împărtăşindu-se din bucuria şi dumnezeiasca ta mărire; cu care împreună rugîndu-te, scapă din nevoi pe cei ce te laudă pe tine.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cu picăturile îndurărilor tale, curată, spală întinăciunea sufletului meu şi fă să izvorască din mine neîncetat izvoare de lacrimi, Fecioară, oprind izvoarele patimilor mele.

Irmosul:

Naşterea ta nestricată s-a a-«rătat; Dumnezeu din coapsele «tale a ieşit. Că S-a arătat pur-«tător de trup pe pămînt şi cu «oamenii a petrecut. Pentru «aceasta pe tine, de Dumnezeu «Născătoare, toţi te mărim».

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, şi otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A TREIA

Pomenirea Sfîntului Prooroc Sofonie.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6: 3 din Octoih şi 3 ale sfîntului, pe glasul al 4-lea:

Stihirile sfîntului

Podobie: Cel ce de sus eşti chemat...

Pe proorocul Tău Sofonie ca pe un nor însufleţit l-ai arătat, Nemuritorule, trimiţîndu-l ca pe o apă din destul izvorîtoare spre viaţa cea cu adevărat veşnică şi i-ai dăruit Duhul cel Sfînt şi de o fiinţă cu Tine, Părintele cel Atotputernic, şi cu Fiul Tău, Cel ce a strălucit din fiinţa Ta. Prin care mai înainte s-a vestit mîntuitoarea venire a lui Hristos, Dumnezeul nostru, şi s-a proorocit tuturor neamurilor mîntuirea.

Cel ce în curăţia minţii ai primit raza luminii celei dumnezeieşte atotstăpînitoare şi ai fost grăitor de mai înainte al cuvintelor dumnezeieşti şi prevestitor şi prooroc dumnezeiesc, gură a Duhului, de Dumnezeu mişcată, te-ai arătat, împărtăşind tuturor cele arătate de El ţie, şi lămurind tuturor neamurilor mîntuirea ce avea să se dea şi împărăţia lui Hristos, preacinstite. Pe Acela roagă-l să mîntuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Cel ce după vrednicie te-ai luminat cu vederea lui Dumnezeu şi ai fost cinstit cu proorocească întîietate şi cu har, şi te-ai învrednicit de dumnezeiasca fericire, de Dumnezeu însuflate, folosindu-te acum de îndrăzneala şi de bunăvoinţa pe care le-ai dobîndit pe lîngă Cel preabun, nu înceta a-L ruga pentru cei ce te laudă pe tine cu credinţă şi te cinstesc ca pe un grăitor de Dumnezeu şi de Dumnezeu însuflat, ca să ne izbăvim din primejdii şi să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Ca să descoperi tuturor mulțimea milei și noianul cel nemărginit al bunătății tale, curată, șterge toate păcatele robilor tăi. Căci ca o Maică a lui Dumnezeu te milostivești, Preacurată, asupra făpturii, și mijlocești pentru toate precum voiești cu puterea ta. Că harul Duhului Sfînt locuind vădit întru tine îți ajută întru toate neîncetat, preafericită.

A Crucii, a Născătoarei :

Nu te tîngui, Maică, văzînd spînzurat pe lemn pe Cel pe Care L-ai născut fără stricăciune, Care a spînzurat pămîntul pe ape fără atîrnare și a întins lărgimea cerului cu cuvîntul; că Mă voi scula și Mă voi preaslăvi și voi sfărîma cu putere împărățiile iadului și voi pierde puterea lui și voi elibera din robia lui, ca un milostiv, pe oameni; și la Părintele Meu îi voi aduce, ca un iubitor de oameni.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih. Troparul, glasul al 2-lea : Prăznuind pomenirea proorocului Tău... Slavă... Și acum..., al Născătoarei. Caută-le la sfîrșitul cărții.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului (de două ori), Slavă... Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu.

După obișnuitele Catisme, urmează Sedelnele Octoihului; apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun Canoanele din Octoih și Canonul proorocului pe 4.

Canonul Proorocului Sofonie

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Ca pe uscat umblînd Israel cu picioarele prin adînc, pe «prigonitorul faraon văzîndu-l «înecat, a strigat : Să cîntăm «lui Dumnezeu cîntare de «biruință».

Pe tine te rugăm, proorocule, cel ce stai înaintea scaunului lui Dumnezeu, să mijlocești cu stăruință, să se dăruiască luminare nouă, celor ce lăudăm, cu credință, cinstită pomenirea ta.

Slavă...

Arătatu-te-ai organ dumnezeiesc încăpător al luminilor și al darurilor dumnezeiescului Duh, Preaînțelepte Sofonie. Pentru aceasta credincioșii, bucurîndu-ne, pe tine te fericim.

Și acum..., a Născătoarei :

Soarele cel ce a strălucit din sfînt pîntecele tău, stăpînă, luminează cu raze strălucitoare tot pămîntul. Prin care luminîndu-ne, pe tine te cinstim, Maica lui Dumnezeu.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Nu este Sfînt precum Tu...

Cel ce toate le vede, ca un Dumnezeu, ți-a arătat cu dumnezeiască cuviință și ți-a

descoperit în chip vădit cunoştinţa celor viitoare şi chipul celor ce vor să fie, fericite, vrednicule de laudă.

Slavă...

Întărindu-ţi mintea, fericite, cu cucernică îndrăzneală te-ai plecat înaintea dumnezeiescului Duh şi ai primit de la El dumnezeieştile îndrumări.

Şi acum..., a Născătoarei :

Iată, toate neamurile te fericesc cu credinţă pe tine, ceea ce ai născut cu trup sub ani, mai presus de fire, pe Cuvîntul cel fără de ani, şi iarăşi ai rămas fecioară.

Irmosul :

Nu este Sfînt precum Tu, «Doamne, Dumnezeul meu, «Care ai înălţat fruntea credin«cioşilor Tăi, Bunule, şi ne-ai «întărit pe noi pe piatra mărtu«risirii Tale».

SEDEALNA, glasul al 3-lea :

Podobie : Pentru mărturisirea...

Primind dumnezeiască strălucire de la Domnul, ai proorocit lămurit că va să vină Împăratul slavei, răsărind izbăvire din Sion, şi luminînd marginile lumii cu lumină pururea vieţuitoare. Pe Acesta roagă-L stăruitor să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Făcutu-te-ai cort dumnezeiesc al Cuvîntului, ceea ce singură eşti Născătoare de Dumnezeu, preanevinovată, întrecînd pe îngeri cu curăţia. Deci şi pe mine, cel ce m-am întinat mai mult decît toţi cu patimile trupului, curăţeşte-mă, Sfîntă, cu apele cele dumnezeieşti ale rugăciunilor tale, dîndu-mi mare milă.

A Crucii, a Născătoarei :

Mieluşeaua cea neîntinată a Cuvîntului, Fecioara, Maica cea nestricată, văzînd spînzurat pe cruce pe Cel ce a odrăslit dintr-însa fără durere, ca o maică, plîngînd, a strigat : Vai mie, Fiul meu ! Cum pătimeşti, vrînd să izbăveşti pe oameni din necinstea patimilor ?

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Hristos este puterea mea, Dumnezeul şi Domnul, cîn«tă cinstita Biserică plină de «cuviinţă dumnezeiască, stri«gînd din cuget curat, întru «Domnul prăznuind».

Domnul tuturor S-a arătat nouă după proorocia ta, fericite, chemînd pe toţi la cunoştinţa Sa şi din robie i-a liberat.

Slavă...

Luminat fiind de har, ai proorocit, zicînd că toţi cei ce se vor închina şi vor primi credinţa şi Domnului vor sluji vor fi sub un singur jug.

Și acum..., a Născătoarei :

Marie preacurată, risipește tulburarea patimilor gîndului meu și viforul ispitelor, ceea ce ai născut Izvorul nepătimirii, Maică-Fecioară.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Cu dumnezeiasca Ta strălucire, Bunule, luminează «sufletele celor ce aleargă «dis-de-dimineață la Tine cu dra«goste, ca să Te vadă pe Tine, «Cuvinte al lui Dumnezeu, pe «Tine, Adevăratul Dumnezeu, «Cel ce chemi din negura greșea«lelor».

Întoarce-mă de la nedreptate și din robia patimilor, fericite, la fapta cea bună cu rugăciunile tale, Mărite Proorocule Sofonie, și mă îndreptează cu fapta către lumina dreptei cinstiri de Dumnezeu.

Slavă...

Luminîndu-ți sufletul cu strălucirile faptelor bune, l-ai făcut vrednic de făcliile dumnezeiescului Duh ; din Care te-ai îmbogățit cu harul proorociei.

Și acum..., a Născătoarei :

Grăirile proorocești arată prin semne nașterea ta, Preacurată, ale căror împliniri văzîndu-le noi acum, pe tine te vestim cu adevărat Născătoare de Dumnezeu.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Marea vieții văzînd-o...

Primind, mărite, ca o oglindă curată razele Duhului, ai răspîndit în lume sclipirile dumnezeieștii proorociri, arătînd cele viitoare ca pe niște lucruri de față.

Slavă...

Bucură-te, Sioane, și te veselește, văzînd cît de mare este Împăratul, Care a venit la tine și lumea a luminat cu strălucirile Dumnezeirii Sale și a biruit înșelăciunea demonilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Unindu-se cu trupul în pîntecele tău, Cel Unul-Născut din Tatăl, unul din amîndouă a ieșit, fără de stricăciune, păzind fără vătămare cinstită fecioria ta, prealăudată.

Irmosul :

Marea vieții văzînd-o înălțîn«du-se de viforul ispitelor, la «limanul Tău cel lin alergînd, «strig Ție : scoate din stricăciu«ne viața mea, mult-Milostive».

CONDACUL, glasul al 6-lea :

Podobie : Ușa milostivirii...

Curățindu-ți mintea de întinăciune, înțelepte, ai făcut-o oglindă dumnezeiască, primind în ea razele dumnezeiescului Duh, și acum ai aflat loc la izvorul strălucirilor, bucurîndu-te, Proorocule Sofonie.

SINAXAR

În această lună, în ziua a treia, pomenirea Sfîntului Prooroc Sofonie.

Sfîntul Prooroc Sofonie, al cărui nume se tîlcuiește «straja Domnului» sau «cunoscătorul celor ascunse», a fost fiul lui Husi, din seminția lui Simeon. A trăit cu 600 de ani înainte de Hristos.

A primit harul proorociei și a proorocit despre căderea și pustiirea Ierusalimului și despre necazurile cele mari ce vor veni peste iudei. A mai proorocit că neamurile vor ajunge popor ales al lui Dumnezeu; că rușinare va fi pentru cei necredincioși și mărire pentru cei drepți; că Hristos Domnul va fi Judecător și Împărat a toată suflarea cuvîntătoare și că va răsplăti fiecăruia după faptele lui. A murit în casa lui și a fost îngropat în țarina lui, așteptînd învierea cea mare de apoi.

Sfîntul Prooroc Sofonie se asemăna la înfățișarea trupului cu Sfîntul Ioan Teologul, numai că avea barba puțin mai rotundă.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului sfințitului Mucenic Teodor, arhiepiscopul Alexandriei.

Locuitorii din Alexandria Egiptului, și mai cu seamă elinii și necredincioșii, s-au purtat aspru și crud cu sfinții. Din pricina aceasta pe mulți i-au făcut mucenici. Unul dintre aceștia a fost și Sfîntul Teodor. Cînd a aflat poporul alexandrinilor că el mărturisește pe Hristos, că slujește Lui și că învață pe elini să creadă în El, au tăbărît cu mînie asupra lui și au pus mîna pe el. Mai întîi l-au chinuit cumplit, apoi au împletit o cunună de spini și l-au încununat cu ea; l-au bătut peste ochi, au rîs de el și l-au batjocorit. În urmă a fost aruncat în mare. Dar pentru că a ieșit sănătos din mare, i-au tăiat capul, din porunca dregătorului.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Teodul, care a fost eparh.

Cuviosul Teodul a trăit pe vremea împăratului Teodosie cel Mare. Era patrician și avea dregătorie de eparh al pretorilor. Era căsătorit și ducea viață nepătată. Scîrbit de jafurile și de lăcomia dregătorilor, și-a părăsit dregătoria. După moartea soției sale a împărțit la săraci averea sa cea mare, și s-a dus la Edesa. Acolo s-a făcut monah; și pentru viața lui sfîntă a fost învrednicit cu daruri dumnezeiești. Că nu se hrănea cu mîncare tare, ci numai duminica se împărtășea cu cinstitul Trup și Sînge al Domnului nostru Iisus Hristos și cu puțină anafură.

A fost însă tulburat de gînduri și se ruga lui Dumnezeu să-i arate cu cine din cei ce au bineplăcut lui Dumnezeu se aseamănă el. Și a auzit un glas care i-a spus că este asemenea în împărăția lui Dumnezeu cu un comediant, Cornelie, care locuia în Damasc. Ducîndu-se la Damasc, a găsit pe Cornelie, și căzînd la picioarele lui, l-a rugat să-i spună cu de-amănuntul viața lui. Cornelie i-a răspuns că e păcătos și nu se știe cu vreo faptă bună. Bătrînul însă stăruia cu lacrimi și cu rugăminți. Și Cornelie, lăsindu-se convins, i-a spus:

«Eu, părinte, din fragedă vîrstă, am trăit printre comedianți și printre jucătorii de teatru și multă vreme de acolo mi-am cîștigat hrana cea de toate zilele. Tîrziu de tot și cu greutate, dîndu-mi seama de multele răutăți și cugetînd la răsplătirea judecății ce va să fie, m-am lăsat de toate răutățile și am căutat să duc, pe cît am putut, o viață curată și să fac milostenii.

Astfel, de multă vreme, părinte sfințite, o femeie de bun neam, bogată și virtuoasă a fost căsătorită de ai ei cu un oarecare bărbat, desfrînat și risipitor, care a cheltuit nu numai averea femeii sale și pe a lui, ci a mîncat și alți mulți bani, luați cu împrumut. Pentru aceasta împrumutătorii lui l-au băgat la închisoare pentru multă vreme, pricinuind femeii lui nemîngîiată întristare. Pe femeia aceasta am întîlnit-o eu, i-am aflat durerea și mi s-a întristat sufletul. Cu lacrimi în ochi am întrebat-o: «Cît de mare e datoria, femeie?». «Patru sute de galbeni» mi-a răspuns ea. Atunci am vîndut niște giuvaeruri și cele mai frumoase haine ale mele, și am strîns patru sute de galbeni. Am pus banii în mîinile femeii, grăindu-i așa: «Ia banii aceștia, femeie, și du-te în pace! Scoate-ți bărbatul din închisoare și te roagă din toată inima iubitorului de oameni Dumnezeu ca să mă miluiască în ziua judecății».

Teodul a ascultat totul și s-a minunat foarte și a mulțumit lui Dumnezeu. A mai trăit cîtăva vreme, apoi s-a dus la Domnul cu bune nădejdi.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ioan Sihastru, episcopul Coloniei.

Cel între sfinți părintele nostru Ioan s-a născut în cetatea Nicopole din Armenia, în al patrulea an al împărăției preabinecredinciosului împărat Marcian, adică în anul 454. A învățat Sfintele Scripturi, iar după moartea părinților lui a împărțit toată averea la săraci și a zidit o mînăstire în numele Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. În această mînăstire a trăit el împreună cu alți zece monahi. Pentru că a ajuns vestit din pricina virtuții sale, a fost hirotonit episcop al Coloniei. Vreme de nouă ani s-a îndeletnicit cu punerea în bună rînduială a treburilor bisericești.

După ce a săvîrșit bine toate, s-a dus la Ierusalim. Ajuns acolo, s-a închinat Sfintelor Locuri, apoi s-a dus la Lavra Sfîntului Sava. Fericitul Sava l-a primit fără să știe cine este cel venit în mînăstire și ca să-l încerce l-a pus să facă ascultare întîi la arhondărie, apoi la bucătărie. Cînd fericitul Sava a văzut că, peste așteptările sale, a îndeplinit bine cele două ascultări, i-a îngăduit să trăiască în isihie, adică în sihăstrie, într-o chilie de pustnic, cinci zile pe săptămînă, fără să vadă pe cineva, fără să mănînce și fără să bea ceva, iar sîmbăta și duminica să vină la sfintele slujbe, ca să cînte și să mănînce cu frații. Văzîndu-l fericitul Sava că sporește în viața cea după Dumnezeu, l-a dus la preasfințitul Ilie, patriarhul Ierusalimului, și i-a cerut să-l cinstească cu harul preoției. Cuviosul Ioan însă i-a spus patriarhului: «Îngăduie puțin, stăpîne! Trebuie să cunoști mai întîi greșelile mele! După aceea fă ce vei hotărî!».

Cînd au rămas singuri, s-a aruncat cuviosul la picioarele patriarhului Ilie, jurîndu-i să nu spună cuiva viața sa. Patriarhul a încuviințat, socotind că are să audă cine știe ce faptă cu păcat. Dar cînd a auzit că a fost episcopul Coloniei, s-a spăimîntat și a zis fericitului Sava: «Să nu-l mai superi pe Ioan, că el nu se face preot».

Fericitul Ioan ajungînd la adînci bătrîneți, a adormit în Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici Agapie, Seleuc și Mamant, care de sabie s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Teodul.

Cuviosul Părintele nostru Teodul s-a născut în Cipru pe vremea împăratului Maximian. De tînăr s-a lepădat de lume. Pentru marea lui nevoință pustnicească și pentru smerenia lui, i s-a luminat sufletul și a fost învrednicit cu darul de a vedea mai dinainte gîndurile celor ce se apropiau de el. Prefăcîndu-se nebun, pe mulți îi mustra și-i făcea să se pocăiască. Ducîndu-și, astfel, bine viața și mîntuind pe mulți, a adormit în pace.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului sfințitului Mucenic Gavriil, care a fost mai înainte episcopul Ganului, iar mai pe urmă a suferit mucenicia în Prusa, în anul 1659.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului noului Mucenic Anghel, care a suferit mucenicia în Hios, în anul 1713.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Dătător de rouă a făcut îngerul cuvioșilor tineri «cuptorul; iar pe haldei porunca lui Dumnezeu arzîndu-i, «pe chinuitor l-a înduplecat a «striga: Binecuvîntat ești, «Dumnezeul părinților noștri».

Răsărit-a lumii ca un soare pomenirea ta, proorocule, luminînd cu strălucirile tale aruncătoare de raze, pe credincioșii ce cîntă cu un glas: Binecuvîntat ești Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Mai îmbelșugat decît un nor arătîndu-te, fericite, ai trimis nouă ploaia cunoștinței de Dumnezeu, din izvoarele cele mîntuitoare; prin care ne lumi-

năm a striga : Binecuvîntat ești Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Cuvîntul, Cel ce a dat odinioară ființă tuturor, cu dumnezeiască voie, voind să cheme iarăși pe om la Sine, curată, S-a sălășluit în pîntecele tău. Binecuvîntată ești, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu trup.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Din văpaie ai izvorît...

Dăruindu-te cu totul Atottiitorului, ai fost povățuit cu purtare de grijă în rînduielile proniei și ai învățat toate neamurile. Pentru aceasta te lăudăm, proorocule, de Dumnezeu grăitorule.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Cîntare de rugăciune adu lui Dumnezeu, pentru cei ce te laudă pe tine, de Dumnezeu grăitorule ; și potolește tulburarea ispitelor noastre, ca să te lăudăm pe tine, proorocule, de Dumnezeu grăitorule.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Dătătorul de viață, Dumnezeu și Domn, născîndu-L, Preacurată, ai oprit furia morții, cea neoprită, omorînd-o. Pentru aceasta pe tine te lăudăm întru toți vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul :

Din văpaie ai izvorît rouă cu«vioșilor și jertfa dreptului ai «ars-o cu apă, că pe toate le faci, «Hristoase, cu singură voirea ; «pe Tine Te preaînălțăm întru «toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe Dumnezeu, spre Care...

În pămîntul celor blînzi te-ai sălășluit, unde petrecînd, privești strălucirile îngerilor, Sofonie preaînțelepte, proorocule al lui Dumnezeu, blînd făcîndu-te și strălucind cu harul. Pentru aceasta, credincioșii, bucurîndu-ne, pe tine te fericim.

Slavă...

Văzînd în chip luminat împlinirea proorociilor tale, preafericite, ne minunăm de harul ce ți s-a dat ție și de curăția cugetului tău și lăudăm frumusețea dumnezeiască a sufletului tău.

Și acum..., a Născătoarei :

Dintre cele de demult nimeni nu este ca tine, Maica lui Dumnezeu, cu totul fără prihană, ceea ce ești plină de har ; că numai tu dintre toate ai avut sfințenie și curăție neasemănată. Pentru aceasta ai primit pe Dumnezeu întru tine întrupat.

Irmosul :

Pe Dumnezeu, spre Care nu «cutează a căuta cetele înge«rești, oamenilor nu le este cu «putință a-L vedea ; dar prin ti«ne Preacurată, S-a arătat oame-

«nilor Cuvîntul întrupat. Pe Care «slăvindu-L cu oştile cereşti, pe «tine te fericim».

LUMINÎNDA

Podobie : Cel ce ai împodobit...

Curăţit fiind, Sofonie, de toată materia, prin fapte bune, s-a învrednicit a vesti mai înainte cunoştinţa celor viitoare ; iar acum, ca cel ce a dus viaţă nematerialnică se uneşte cu cei nematerialnici.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, şi otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A PATRA

Pomenirea Sfintei marei Muceniţe Varvara şi a Cuviosului Părintelui nostru Ioan Damaschin.

LA VECERNIE

După obişnuitul Psalm, se cîntă Fericit bărbatul... starea întîia.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8.

Stihirile sfintei, glasul al 2-lea :

Podobie : Cînd de pe lemn...

Cînd preafericita Iuliana a văzut în locul cel înfricoşător al chinurilor, pe mărita muceniţă Varvara chinuită cu bătăi şi sfîşiindu-i-se tot trupul cu felurite chinuri, cu lacrimi fierbinţi a strigat : Cuvinte al lui Dumnezeu, învredniceşte-mă de acum să fiu şi eu părtaşă acesteia, Iubitorule de oameni (de două ori)**.**

Un singur cuget avînd cu adevărat pentru dreapta cinstire de Dumnezeu Sfintele Varvara şi Iuliana s-au luptat cu vrăjmaşul şi, biruindu-l deplin, s-au învrednicit de mărire de la Hristos Dumnezeu. Pentru aceasta nimicind boala pierzătoarelor patimi, dau tuturor credincioşilor tămăduiri.

Cînd s-a hotărît împotriva ta moartea cea dulce, Preacinstită Muceniţă Varvara ai sfîrşit alergarea, bucurîndu-te şi sîrguind. Junghiată ai fost de mîinile cele fără de lege ale nelegiuitului tău părinte şi te-ai adus prinos lui Dumnezeu. Pentru aceasta împreună cu fecioarele cele înţelepte, bucurîndu-te cu adevărat, priveşti strălucirea Mirelui tău, Hristos.

Stihirile cuviosului, glasul al 8-lea :

Podobie : Ce vă vom numi...

Cum te vom numi pe tine, sfinte ? Ioan cuvîntătorul de Dumnezeu, sau David alcătuitorul de dulci cîntări ? Alăută însuflată de Duh dumnezeiesc, sau fluier păstoresc, care îndulceşte auzul şi cugetul şi veseleşte adunările Bisericii ? Cu cuvintele tale cele dulci ca mierea luminînd marginile, roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre (de două ori)**.**

Cum te vom numi, dumnezeiescule Ioane, dulce grăitorule? Stea pealuminoasă, care ai vederea luminată de raza Treimii? Că ai pătruns în norul dumnezeiescului Duh, te-ai povățuit în cele tainice și ca Moise ai arătat lămurit frumosul grai al cîntării. Roagă-te, să se mîntuiască sufletele noastre.

Cum te vom numi, pururea fericite? Luceafăr purtător de lumină, sau dascăl strălucit? Liturghisitor, sau adînc cugetător al tainelor lui Dumnezeu? Stea care luminezi Biserica, sfeșnic luminător al celor din întuneric? Organ preabine răsunător sau trîmbiță frumos glăsuitoare? Roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Părăsind locul tău de naștere, neamul și avuția, Varvara, și urînd pe nelegiuitul tău părinte, ai iubit pe Dumnezeu, Căruia te-ai făcut mireasă și ai ajuns mare pe drumul tău către Dumnezeu. Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei, glasul al 6-lea:

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfîntă Fecioară? Sau cine nu va lăuda, Preacurată, nașterea ta? Că Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul Unul-Născut, Același din tine, curată, a ieșit, în chip de negrăit întrupîndu-Se; din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcîndu-Se pentru noi nu despărțit în două fețe, ci în două firi fără amestecare fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată, cu totul fericită, ca să miluiască sufletele noastre.

Vohod, Prochimenul zilei și trei Paremii. Caută-le mai departe, in ziua a cincea a lunii, la Sfîntul Sava.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Cuviosului Ioan, glasul al 8-lea:

Podobie: O, preaslăvită minune...

Părinte Ioane, preaînțelepte, Biserica lui Hristos cu cîntări ai înveselit-o, alcătuind melodii cu insuflare dumnezeiască, prealăudate. Că atingînd, părinte, alăuta ta cu lucrarea Duhului, la fel cu cea a lui David, cu preaplăcute sunete ai arătat-o. Care fiind făcută să răsune cu dumnezeiești melodii, pe toți i-a încîntat.

Stih: Minunat este Dumnezeu intru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Părinte Ioane, mărite, depărtîndu-te de vîltoarea lumească cea plină de tulburare, ai alergat la liniștea lui Hristos, preacuvioase. Și cu privirea la cele înalte și cu fapta, cu adevărat te-ai îmbogățit, în chip lămurit, cu străluciri, preafericite; și le-a împărtășit și credincioșilor, strălucind prin viața cea vrednică de Dumnezeu, preafericite.

Stih: Sfinților care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale intr-înșii.

Veniți astăzi, pămîntenilor, cu evlavie să lăudăm în cîntări sfințita prăznuire a Cuviosului Ioan. Că acesta s-a învrednicit, cu adevărat, a primi lumina dumnezeieștii străluciri. O, negrăita Ta milostivire, Doamne, prin care am cunoscut a Te slăvi pe Tine, Cel preabun.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Cuvioase părinte, în tot pămîntul a ieșit vestirea faptelor tale. Pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale; taberele demonilor le-ai pierdut; cetele îngerești le-ai ajuns, a căror viață fără prihană ai rîvnit-o. Îndrăznire avînd către Hristos Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, Tu ești vița cea adevărată care ai odrăslit Rodul vieții; ție ne rugăm: Roagă-te, stăpînă, cu apostolii și cu toți sfinții, să se miluiască sufletele noastre.

Troparul sfintei mucenițe, glasul al 4-lea:

Pe Sfînta Varvara să o cinstim; că a sfărîmat cursele vrăjmașului și ca o vrăbioară s-a izbăvit din ele, cu ajutorul armei crucii, preacinstita.

Slavă..., al cuviosului, glasul al 8-lea : Îndreptătorule al Ortodoxiei... Și acum..., al Născătoarei-Învierii. Caută-le la sfîrșitul cărții.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul muceniței, de două ori, Slavă... al cuviosului, Și acum..., al Născătoarei-Învierii.

După Catisma întiia, se cîntă Sedealna sfintei, glasul al 5-lea :

Podobie :Pe Cuvîntul cel împreună...

Pomenirile sfinților săvîrșind cu credință, să prăznuim pomenirea purtătoarei de biruință; că a omorît cu rugăciunea pe vrăjmașul, începătorul răutății, care de demult cu înșelăciune a lipsit pe Eva de nestricăciune, și se roagă Domnului, să miluiască sufletele noastre.

Slavă..., a cuviosului, asemenea :

Înșelăciunea vieții lepădînd și crucea Domnului luînd, pustnicește ai îngrădit pe cel viclean și te-ai arătat cetățean al pustiului, luminător și înțelegător al lumii, de Dumnezeu purtătorule, Ioane cuvioase. Roagă-te Mîntuitorului, să miluiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te munte sfînt și de Dumnezeu umblat. Bucură-te rug însuflețit și nears. Bucură-te ceea ce singură ești lumii pod către Dumnezeu, care treci pe cei morți la viață veșnică. Bucură-te nestricată Fecioară, care

fără ispită bărbătească ai născut pe Mîntuitorul sufletelor noastre.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna sfintei, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel Ce Te-ai înălțat pe Cruce...

Iubind pe Mirele tău Hristos și pregătindu-ți candela cu lumină, ai strălucit cu faptele bune, prealăudată. Pentru aceasta ai intrat împreună cu El în cămara de nuntă, și ai primit de la Dînsul cununa luptelor tale. Ci izbăvește-ne din primejdii, pe noi, care săvîrșim pomenirea ta, Varvara.

Slavă..., a cuviosului, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Fluier cu dulce viers, trîmbiță cu sunet mare, ceteră dulce cîntătoare, dumnezeiască liră răsunătoare, psaltire bine întocmită, organ frumos cîntător, însuflat de adierile Mîngîietorului, te-ai arătat, Ioane, și împodobești înțelegerile noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Arătîndu-te fecioară cu adevărat și după naștere, Maică a lui Dumnezeu te știm pe tine, toți cei ce cu dragoste scăpăm la a ta bunătate. Că pe tine te avem păcătoșii ajutătoare ; pe tine te-am agonisit izbăvire întru ispite, ceea ce singură ești fără prihană.

După Polieleu, se cîntă Sedealna sfintei, glasul al 6-lea :

Podobie : Chipul cel scris...

Dar de minuni primind, dăruiești tămăduiri celor din nevoi și ferești pe toți oamenii de moarte năprasnică și de toate durerile cele aducătoare de moarte. Pentru aceasta alergînd către Biserica ta, cîntăm pomenirea ta, strigînd : Scoate pe robii tăi din neputințele cele spre moarte, fecioară muceniță Varvara, cu rugăciunile tale, cele către Dumnezeu.

Slavă..., a cuviosului, glasul 1 :

Cîntăm cinstitele și sfintele chinuri pe care le-ai răbdat cu adevărat pentru Biserică și prăznuim cu cîntări cinstitele tale dulci viersuiri, pe care le-ai așezat spre lauda Domnului, vrednicule de laudă, veselia credincioșilor, Ioane preafericite.

Și acum..., a Născătoarei :

Marie, ceea ce ești cinstit locaș al Stăpînului, ridică-ne pe noi cei căzuți în prăpastia cumplitei deznădăjduiri și a greșealelor și a necazurilor. Că tu ești mîntuirea păcătoșilor și ajutătoare și folositoare și mîntuiești pe robii tăi.

Apoi Antifonul întîi al glasului al 4-lea :
PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Stih : În biserici binecuvîntaţi pe Dumnezeu.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Matei (XXV, 1—13) :

Zis-a Domnul pilda aceasta : Împărăţia cerurilor va fi asemenea cu zece fecioare... (caută sîmbătă în Săptămîna a 17-a după Rusalii).

Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Pentru rugăciunile Sfintei marii Mucenițe Varvara, Milostive, curățește mulțimea greșealelor noastre.

Și acum...,

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșealelor noastre.

Stih : Miluiește-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta... Și stihira, glasul al 6-lea:

Veniți credincioșilor să lăudăm prăznuirea de astăzi a purtătoarei de chinuri Varvara, căci pe aceasta nici sabia, nici focul, nici alte chinuri, nici meșteșugirile cele de multe feluri ale lui Veliar, nu au biruit-o. Roagă pe Hristos, mucenită preamărită, să ne dăruiască nouă mare milă.

CANOANELE

Se pune Canonul Născătoarei de Dumnezeu, pe 6 (caută mai departe, în ziua a cincea a lunii, la Sfîntul Sava) și două canoane ale sfinților, pe 8.

Canonul sfintei

Alcătuire a lui Ștefan Savaitul.

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Întru adînc a așternut...

O, Treime cinstită, mai presus de toate, Ceea ce dai robilor Tăi darul cel mai presus de gînd, insuflă în mintea mea cea întunecată raza cea de lumină purtătoare, ca să laud pe mucenița Ta, Varvara, cea pururea fericită.

Toată rînduiala cuvintelor de laudă este covîrșită, cu adevărat, de mărirea mucenicilor Tăi, Iubitorule de oameni. Ci, primind lauda cea din credință și după putere, trimite-ne nouă, Stăpîne, răsplătire îmbelșugată.

Ca un trandafir preafrumos dintr-o rădăcină plină de spini odrăslind mărita Varvara, a umplut Biserica lui Hristos de dulce mireasmă, roșindu-se prin sînge cu roșeala nevoinței ; pe care după vrednicie o fericim.

Canonul cuviosului

Același irmos :

Laude voind a-ți aduce, aș avea nevoie de glasul tău cel dulce ca mierea, cuvioase, prin care ai luminat cu cîntări, Părinte Ioane, Biserica Ortodoxă, care prăznuiește pomenirea ta.

Slavă...

Ca un judecător înțelept și iscusit, cugetînd preabine la firea celor ce sînt, ai ales cele veșni-

ce, în locul celor trecătoare și ai schimbat cele vremelnice cu cele mai bune, Părinte Ioane. Pentru aceasta și Hristos acum te-a preamărit.

Și acum..., a Născătoarei :

Șarpele cel preaviclean, însuflîndu-mi pofta de a fi asemenea cu Ziditorul, ca pe un rob m-a răpit. Iar prin tine, Preacurată, am fost chemat iarăși la cele dintîi, îndumnezeit fiind cu adevărat. Că tu, Maica lui Dumnezeu, ai născut pe Cel ce m-a îndumnezeit.

Catavasie :

Hristos Se naște, slăviți-L...

Canonul sfintei

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Înflorit-a pustiul...

Rănită fiind de săgeata cea preadulce a dragostei Tale, ca a unui Mire, Stăpîne, purtătoarea de biruință Varvara a urît toată necredința părintească.

Nici farmecul desfătării, nici strălucirea frumuseții și a bogăției, nici dulcețile tinereții nu te-au amăgit pe tine, mărită Varvara, ceea ce ai fost mireasă a lui Hristos, bună fecioară.

Către luptele cele desăvîrșite nici slăbiciunea femeiască, nici vîrsta cea tînără nu te-au împiedicat ; că s-au întărit, Hristoase, cu puterea Ta cea nevăzută.

Canonul cuviosului

Risipitu-ți-ai averea, dînd cu împrumut lui Dumnezeu; pentru aceasta ți s-a gătit Împărăția cerurilor, și ai luat răsplătire cu mult mai mare, Ioane.

Slavă...

Talantul înțelepciunii primind și cu faptele împodobindu-te, ai luminat, Ioane, Biserica lui Hristos ; pe care îl înmulțești și după ce ai ieșit din viață.

Și acum..., a Născătoarei :

Cetele îngerești s-au minunat, Preacurată, și inimile omenești s-au înfricoșat de nașterea ta. Pentru aceasta cu credință te cinstim pe tine, de Dumnezeu Născătoare.

Catavasie :

Fiului celui mai înainte de veci...

CONDACUL cuviosului,

glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat...

Pe scriitorul de cîntări și cinstitul grăitor de Dumnezeu, pe învățătorul Bisericii, pe dascălul și luptătorul împotriva vrăjmașilor, pe Ioan să-l lăudăm. Că luînd crucea Domnului toată înșelăciunea eresurilor a alungat-o, și ca un cald mijlocitor către Dumnezeu tuturor cere iertare de greșeale.

ICOS

Îndreptătorului Bisericii, învățătorului și slujitorului, ca unui tîlcuitor al celor negrăite,

cu un glas să-i strigăm : Cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, deschide gura noastră și ne învrednicește să grăim cuvintele învățăturilor tale. Că te-ai arătat apropiat Treimii și ca un soare luminînd în lume, ai strălucit cu minunile și cu învățăturile ca și Moise. Și în legea Domnului stăruind întotdeauna, cu cuvîntul și cu fapta te-ai făcut luminător, rugîndu-te neîncetat să se dea iertare de greșeale tuturor credincioșilor.

SEDEALNA sfintei, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei...

În vremea

Cu prilejul chinuirii tale pe toți i-ai spăimîntat ; că ai răbdat bătăi de la tirani, legături, chinuri și temniță, Varvara preafericită. Pentru aceasta și cunună din ceruri ai primit de la Dumnezeu, pe Care L-ai iubit cu totul și ai alergat la Dînsul. Acela ți-a dat ție să izvorăști și tămăduiri oamenilor, mucenița.

Slavă..., a cuviosului, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Lăudăm cinstitele și sfintele lupte pe care le-ai purtat cu adevărat pentru Biserică, cinstim cu cîntări sfintele viersuiri, pe care ni le-ai lăsat spre lauda Domnului și spre veselia credincioșilor, Ioane preaminunate, vrednicule de laudă.

Și acum..., a Născătoarei ;
asemenea :

Minunea cea uimitoare a zămislirii și chipul cel negrăit al nașterii, întru tine, s-au făcut cunoscute, curată, pururea Fecioară. Mintea mi se înfricoșează și cugetul mi se înspăimîntă de mărirea ta, ce se întinde asupra tuturor, spre mîntuirea sufletelor noastre.

A Crucii, a Născătoarei ;

asemenea :

Lîngă Crucea Domnului stînd și plîngînd, ca o maică bună, curata striga : Vai mie, Fiul meu ! Vai mie, lumina ochilor mei ! Cum ai fost întins pe cruce, Tu, Care dumnezeiește ai întins cerul ca un cort și scoți din mare izvoare de ape, cu porunca Ta ?

Canonul sfintei

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Venit-ai din Fecioară...

Născîndu-Te din Fecioară, ai dăruit tinerelor fecioare să surpe trufia celui viclean. Pentru aceasta strălucita biruitoare Varvara a batjocorit îndrăzneala aceluia.

Cu Crucea Ta ai stricat puterea morții ; pentru aceasta, Hristoase, fecioara Varvara necruțîndu-și trupul său, cu minte preatare a răbdat preavitejește rănile.

Amăgită fiind strămoașa mai înainte, de meșteșugirile celui înșelător, alungată a fost din desfătarea raiului ; iar Varvara batjocorindu-l pe acela, sălășluiește acum în cămara cerească de nuntă.

Canonul cuviosului

Supunîndu-te poruncilor lui Hristos ai lăsat frumusețea lumii, bogăția, desfătarea și strălucirea, și ai urmat lui Hristos, luîndu-ți crucea ta, Ioane.

Slavă...

Împreună sărăcind cu Hristos, Cel ce a sărăcit pentru mîntuirea oamenilor, împreună cu El te-ai preamărit, precum Însuși a făgăduit, și împreună împărățești cu Cel ce împărățește pururea, Ioane.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine toți credincioșii te știm liman de mîntuire și zid neclintit, Născătoare de Dumnezeu, stăpînă ; că tu, cu rugăciunile tale, izbăvești sufletele noastre din nevoi.

Catavasie :

Toiag din rădăcina lui Iesei...

Canonul sfintei

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Mijlocitor lui Dumnezeu...

Poruncind să se lumineze baia cu trei ferestre, ai zugrăvit în chip tainic botezul, Varvara, care este curățirea cea purtătoare de lumină a sufletelor, prin lumina Treimii.

Varvara ferindu-se de nebunia cea cumplită a tatălui ei, muntele îndată despicîndu-se a primit-o, ca și oarecînd pe întîia muceniță Tecla, cea pururea mărită, prin minunea lui Hristos.

Varvara cea lăudată, aprinzîndu-se de rîvna adevăratului Dumnezeu, a scuipat în fețele cele spurcate ale idolilor celor mincinoși, bătîndu-și joc, fecioara, de stăpînitorul lumii.

Canonul cuviosului

Începînd a te deprinde, părinte, cu frica lui Hristos, pentru viața cea dumnezeiască ai supus toată gîndirea cea trupească duhului, curățindu-ți simțirile, Ioane.

Slavă...

Curățindu-ți trupul și sufletul și mintea de toată întinăciunea, cu grijă ai primit, Ioane, de Dumnezeu înțelepțite, strălucirea cea de trei ori mai luminoasă decît soarele, care te-a îmbogățit cu daruri luminoase.

Și acum..., a Născătoarei :

Roagă, Fecioară curată, pe Fiul tău și Domnul să dăruiască celor robiți, care se încred în tine, izbăvire pașnică din împrejurarea cea potrivnică.

Catavasie :

Dumnezeu al păcii fiind...

Canonul sfintei

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Întru adîncul greșealelor...

Precum ai făgăduit, Mîntuitorule, ai dăruit înțelepciunea cea de Dumnezeu învățată celor ce pătimesc pentru Tine înaintea divanului judecătorului ; de aceasta și muceniţa Varvara s-a umplut.

Înşelăciunea celor fără de Dumnezeu o ai vădit cu cuvîntul, de Dumnezeu înţelepţită, Varvara preamărită; şi cu stăruinţa în fapte ai înspăimîntat minţile tiranilor.

Purtătoarea de biruinţă, cea fără de prihană, şi-a dat trupul să-i fie sfîşiat în chinuri îngrozitoare şi să fie strujit cu mănunchiuri de păr, pentru Hristos.

Canonul cuviosului

Luminat fiind de harul Duhului şi îmbogăţit cu adevărat cu ştiinţa lucrurilor dumnezeieşti şi omeneşti, le-ai împărţit pe acestea din belşug, Ioane, celor ce aveau nevoie de ele.

Slavă...

Luîndu-te la întrecere cu cetele cereşti, înţelepte, ai pus rînduială în cetele cîntăreţilor bisericilor, pentru a aduce Treimii cîntare de Dumnezeu grăitoare.

Şi acum..., a Născătoarei :

Fără ispită bărbătească ai născut, Fecioară, şi fecioară în veci ai rămas, arătînd semnele adevăratei Dumnezeiri a Fiului şi Dumnezeului tău.

Catavasie :

Din pintece pe Iona...

CONDACUL sfintei, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălţat...

Lui Hristos, Celui în Treime cu evlavie lăudat, urmîndu-i tu, purtătoare de biruinţă, ai nimicit templele idolilor; şi luptînd în mijlocul locului de pătimire, Varvara, nu te-ai temut de ameninţările tiranilor, ceea ce ai avut îndrăznire bărbătească, cu glas mare cîntînd pururea : cinstesc Treimea, Dumnezeirea cea una.

ICOS

Pe ceea ce prin mucenicie s-a făcut mireasă a lui Hristos, pe Varvara, adunîndu-ne, să o cinstim după vrednicie; ca prin rugăciunile ei izbăvindu-ne de întinăciunea cea de suflet pierzătoare şi de ciumă, de cutremur şi de surpare, să petrecem viaţa în pace, învrednicindu-ne cu toţi sfinţii, cei ce din veac au bineplăcut lui Dumnezeu, a umbla în lumină şi a cînta cu vrednicie : minunate ai făcut, Mîntuitorule, milele Tale tuturor oamenilor, celor ce mărturisesc cu credinţă şi cinstesc Treimea, Dumnezeirea cea una.

SINAXAR

În această lună, în ziua a patra, pomenirea pătimirii Sfintei marei Muceniţe Varvara.

Sfînta Muceniţă Varvara a trăit pe vremea împăratului Maximian. Era fiica unui păgîn cu numele Dioscur, care o ţinea sub pază, într-un turn înalt, din pricina marei ei frumuseţi trupeşti. Fecioara aceasta credea în Hristos şi n-a vrut să-şi ascundă credinţa de tatăl ei. Odată, cînd tatăl ei a spus să se facă două ferestre la o baie pe care o zidea, fiica lui a poruncit să se facă trei. Întrebată fiind pentru ce a dat porunca aceasta, i-a răspuns că a făcut trei ferestre în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului Duh. La auzul acestor cuvinte tatăl ei s-a repezit îndată cu sabia să o omoare, dar sfînta a fugit şi s-a ascuns într-o stîncă ce s-a deschis ca prin minune; de acolo s-a dus în munţi.

Tatăl ei a urmărit-o și a găsit-o ; a luat-o de cosițe și a dat-o domnului țării aceleia.

Înaintea acestuia, Sfînta Varvara a mărturisit pe Hristos și a batjocorit pe idoli. De aceea a fost chinuită în multe feluri și în sfîrșit ucisă cu sabia de tatăl ei, cu mîinile lui. Se spune că tatăl ei, după ce a ucis-o, a fost lovit de trăsnet pe cînd cobora din munte și a murit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ioan Damaschin, monahul și preotul.

Sfîntul Ioan Damaschin a trăit pe vremea împăratului Leon Isaurul și a lui Constantin, fiul acestuia. Era de loc din Damasc, de neam ales, care strălucea în dreapta credință. Avînd tată iubitor de fapte bune, a învățat toată știința elinească și a cercetat bine și adîncul Scripturii celei insuflate de Dumnezeu. Pentru credința în Hristos și-a lăsat averea părintească și a îmbrățișat viața călugărească împreună cu fericitul Cosma, care a ajuns mai tîrziu episcopul Maiumei. Amîndoi fuseseră învățați de același dascăl, tot Cosma cu numele, numit și Asincrit, răscumpărat din robie de tatăl lui, împreună cu alți robi. Și pentru că Ioan și Cosma avuseseră parte de un dascăl așa de învățat, au ajuns amîndoi înțelepți.

Cînd Ioan a îmbrățișat viața călugărească, stareţul mînăstirii l-a dat să învețe ascultarea la un bătrîn înțelept în cele dumnezeiești. Acesta i-a poruncit să nu cînte nici cea mai neînsemnată cîntare după meșteșugul cîntării muzicale pe care il cunoștea. Ioan a îndeplinit fără împotrivire multă vreme porunca. Se spune însă că Preasfînta Născătoare de Dumnezeu s-a arătat în vis bătrînului și i-a spus să îngăduie ucenicului său Ioan să alcătuiască imne și cîntări spre slava Celui născut fără de sămînță din ea și spre folosul celor ce sînt datori să o mărească din adîncul inimii. Lucru pe care l-a și făcut, punînd acest temei scrierilor sale.

Fericitul Cosma petrecînd dar în nevoințe pustnicești, după ce a lăsat Bisericii multe scrieri, s-a odihnit în pace.

Iar fericitul întru pomenire Ioan, după ce prin puterea cuvintelor lui și prin dovezile cele înțelepte ale Scripturilor a înfierat ca nimeni altul eresul păgîn al iconomahilor, adică al luptătorilor împotriva sfintelor icoane, și după ce a lăsat Bisericii lui Dumnezeu multe scrieri, în care se găsește răspuns temeinic aproape la orice întrebare, și-a săvîrșit viața la adînci bătrîneți.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ioan, episcopul Polivatului, făcătorul de minuni.

Cuviosul Părintele nostru Ioan încă de pe cînd era tînăr ura desfătările și plăcerile și-și împodobea viața cu post și înfrînare. Pentru aceasta a și fost hirotonit episcop al Polivatului, urcînd în chip legiuit toate treptele bisericești. După ce i s-a încredințat păstorirea poporului, a adăugat la nevoințele lui pustnicești de mai înainte, alte nevoințe, iar la osteneli alte osteneli.

Cînd Leon Isaurul a luat cu nevrednicie sceptrul împărăției și a început să hulească sfintele icoane, acest sfînt bărbat s-a dus la Constantinopole și a mustrat cu tărie necredința împăratului. Apoi s-a întors la turma sa, i-a învățat pe credincioșii săi cu de-amănuntul credința și i-a făcut să fie gata cu toții să-și verse sîngele pentru dreapta credință. Viețuind așa, a părăsit cele de jos și s-a mutat la Domnul pe Care Îl dorea.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Mucenițe Iuliana, care de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Hristodul și Hristodula, care de sabie s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului noului sfințit Mucenic Serafim, episcopul Fanariului, care a suferit mucenicia în anul 1601.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul sfintei

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Porunca cea potrivnică...

Tiranul cel ce se semețea să cuprindă pămîntul și să piardă marea, zace ca o jucărie la picioarele fecioarei Varvara ; că pe acesta slăbindu-l Hristos,

ea l-a legat ca pe o vrabie neputincioasă.

Cu bătăi de neîndurat, chinuit fiindu-ți tot trupul, și roșit de curgerile de sînge, și coasta-ți arsă fiind, ai răbdat, muceniță prealăudată, dînd mulțumită lui Hristos, mărită Varvara.

O, cruzimea cea fără de omenie și fără de simțire a tiranilor și preamulta lor nelegiuire! Că au tăiat cumplit cu sabia ca într-o măcelărie sînii muceniței, care și-a lipit mintea de Dătătorul de răsplată, Hristos.

Canonul cuviosului

De rîvnă fiind aprins, toată vrăjmășia eresurilor celor potrivnice Dumnezeirii ai surpat, prin scrieri osîrduitoare lămurind tuturor în chip limpede cele scrise de demult pe alocurea, cu agerime, de cei înțelepți, Ioane!

Slavă...

Prin cuvintele și dogmele cele drepte, pe care le-ai alcătuit, Ioane, ai defăimat cu căldură nelegiuita hulă a ucenicilor lui Manent, celor cu nume rău, care se ispiteau să strice Biserica lui Hristos.

Și acum..., a Născătoarei:

Sfîntă a sfinților te cunoaștem pe tine, ca pe ceea ce singură ai născut pe Dumnezeu cel neschimbat, Fecioară neîntinată, Maică nenuntită. Că prin nașterea ta cea dumnezeiască ai izvorît tuturor credincioșilor nestricăciunea.

Catavasie:

Tinerii în dreapta credință...

Canonul sfintei

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Cuptorul cel cu foc...

Arătatu-ți-S-a Hristos în lumină neapropiată, ție, celei ținută în temniță, Varvara, îndemnîndu-te să îndrăznești, vindecîndu-ți rănile și bucurie dăruindu-ți. Pentru aceasta te-ai înaripat de dragostea Mirelui tău.

Înger luminat te-a îmbrăcat în haină luminoasă pe tine, care ai fost dezbrăcată pentru Hristos, cinstită Varvara, purtîndu-te ca pe o mireasă; că ai dezbrăcat împreună cu haina și patimile, muceniță, primind schimbare dumnezeiască.

Arătatu-s-a plinită în chip lămurit proorocia Ta, Hristoase; că tatăl dă la moarte pe fiu, ticălosul părinte al muceniței Tale, făcîndu-se însuși lucrător al junghierii. Pentru aceasta cu foc din cer a fost mistuit.

Canonul cuviosului

Vădit-ai limpede în scris, Ioane, erezia lui Nestorie, care despărțea cele două firi în Hristos și erezia lui Sever care le amesteca și nebunia monotelită și credința cea într-o singură lucrare; și ai făcut să strălu-

cească tuturor marginilor lumina Ortodoxiei.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Semănat-a vrăjmașul, după obicei, neghina ereticilor în Biserica lui Hristos, pentru a nimici închinarea Lui în cinstitele icoane; ci te-a aflat neadormit pe tine, Ioane, smulgînd toată sămînța cea înșelătoare.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Cel nedespărțit de Tatăl, Care ca Dumnezeu și om a petrecut în pîntecele tău, fără sămînță L-ai zămislit și L-ai născut în chip de negrăit, Născătoare de Dumnezeu preacurată. Pentru aceasta pe tine te știm izbăvirea noastră a tuturor.

Catavasie :

Cuptorul cel răcoritor...

Canonul sfintei

Cintarea a 9-a :

Irmos : Fiul Părintelui...

Vrînd să dobîndești prin sabie sfîrșit fericit muceniciei tale, Varvara, împreună cu Iuliana te-ai învrednicit cununilor, auzind glas dumnezeiesc, care a împlinit rugăciunile tale.

Hristos plinind cererea ta, Varvara purtătoare de biruință, dă tămăduiri tuturor celor ce săvîrșesc cu adevărat, cu credință pomenirea ta din fiecare an. Că minunile tale au covîrșit nisipul mării, mărită muceniță.

Unindu-te acum cu Hristos, Mirele tău, Cel ce domnește peste toate și strălucind de slava dumnezeieștii lumini în cereștile cămări, Varvara, cauți spre cîntăreții tăi, scăpîndu-i de patimi și aducîndu-i la Dumnezeul cel viu.

Canonul cuviosului

Învățat-ai pe toți fiii Bisericii să cînte cu dreaptă credință cinstita unime cea în Treime, și să teologhisească dumnezeiasca întrupare a Cuvîntului, Ioane, lămurind în sfintele tale scrieri, cele cu anevoie de înțeles de cei mulți.

Slavă...

Cetele sfinților cu cîntări lăudîndu-le, cuvioase, pe curata Născătoare de Dumnezeu, pe Mergătorul înainte al lui Hristos, și pe apostoli, pe prooroci împreună cu sihaștrii, pe înțelepții învățători, pe drepți și pe mucenici, în locașurile lor acum sălășluiești.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca o lînă primind în pîntece ploaia cea cerească, ceea ce ești cu totul fără prihană, ai născut nouă pe Cel ce dă dulceață celor ce-L laudă cu dreaptă credință, și te vestesc pe tine Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești cu totul lăudată.

Catavasie :

Taină minunată văd...

LUMININDA sfintei

Podobie : Cu duhul în biserică...

Darul tămăduirilor primind de la Dumnezeu, Varvara preamărită, roagă pe Dumnezeu, Stăpînul tuturor, să tămăduiască bolile celor ce aleargă la tine cu credință, și să izbăvească pe toți de nevoi, de neputința cea vătămătoare, și de bolile sufletești.

Slavă..., a cuviosului :

Podobie : Femei auziți...

Ca o lumină dumnezeiască ai luminat Biserica, părinte al nostru, îmbrăcînd-o în strălucirea cîntărilor tale și în lumina chipului în care arăți împodobite dogmele lui Hristos, pe Care nu înceta a-L ruga pentru noi, Ioane.

Și acum..., a Născătoarei, asemenea :

Cu dreptate te mărturisim pe tine Născătoare de Dumnezeu, stăpînă, cei ce ne-am mîntuit prin tine ; că ai purtat în pîntece în chip de negrăit pe Cel ce a sfărîmat moartea prin Cruce și a tras la Sine mulțimile cuvioșilor, împreună cu care te lăudăm, Fecioară.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 6, glasul 1, însuși glasul :

Alcătuire a lui Anatolie.

Trecînd cu vederea dulceața desfătării pămîntești și urînd bogăția împreună cu mărirea părintească, pe cerescul Mire L-ai iubit, Varvara, pururea mărită ; că tăindu-ți-se capul cu sabia, cu fecioarele cele înțelepte ai intrat împreună la Mirele Hristos. Pentru aceasta și boala purtătoare de ciumă alungînd, tămăduiești pe credincioși cu lucrarea Duhului și te rogi neîncetat pentru sufletele noastre (de două ori).

Glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Vizantie.

De femeie fiind biruit, rușinatu-s-a vrăjmașul cel plin de ură, care a avut pe strămoașa unealtă spre păcat ; că întrupîndu-Se Cuvîntul Tatălui din Fecioara, neschimbat și neamestecat, precum Însuși știe, a stricat blestemul Evei și al lui Adam, Hristos, Cel ce a încununat după vrednicie pe mucenița Varvara, Cel ce dăruiește printr-însa lumii curățire și mare milă.

A aceluiași :

Mucenița Varvara, cea de Dumnezeu chemată, a zis la locul ei de pătimire : Cumplite sînt chinurile acestea de acum, o judecătorule ! dar nu dau nicidecum întîietate celor pămîntești față de cele cerești. Pentru aceasta, tăiați și strujiți trupul meu, dați-mă focului, că bucurîndu-mă, mă voi duce la Mirele meu, Hristos. Pentru ale cărei rugăciuni, Mîntuitorule, trimite nouă milele Tale, și mîntu-

iește pe cei ce cu credință săvîrșesc pomenirea ei (de două ori).

A aceluiași :

Veniți, astăzi, popoare să lăudăm prăznuirea purtătoarei de biruință Varvara. Că pe dînsa n-a biruit-o nici sabia, nici focul, nici alte chinuri și nici meșteșugirile vicleanului Veliar. Roagă pe Hristos, bună muceniță preamărită, să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Calea luptelor străbătînd de sfatul părintesc ai fugit, Varvara preacinstită, și ca o fecioară înțeleaptă ai intrat purtătoare de făclie în curțile Domnului tău, iar ca o muceniță vitează ai luat darul de a vindeca ciuma cea rea a trupului. Deci și pe noi care te lăudăm pe tine, ne izbăvește de durerile sufletești, cu rugăciunile tale, cele către Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Cel ce S-a întrupat din tine, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, Dumnezeu Îl cunoaștem ; pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pun : din Canonul muceniței, Cîntarea a 3-a, pe 4, și din Canonul cuviosului, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 4-lea Dați slavă lui Dumnezeu în locașul cel sfînt, Dumnezeul părinților noștri. Stih: În adunări binecuvîntați pe Dumnezeu. Apostolul din Epistola către Galateni (III, 23—IV, 2) : Fraților, mai înainte de venirea credinței... (caută joi în Săptămîna a 15-a după Rusalii. Aliluia glasul 1 : Așteptat-am cu nerăbdare pe Domnul. Stih : Picioarele mele le-a pus pe stîncă Evanghelia de la Marcu (V, 24—34) : În vremea aceea, mergea după Iisus popor mult... (caută luni în Săptămîna a 15-a după Rusalii).

(Prochimenul, Apostolul și Evanghelia Cuviosului Ioan Damaschin, caută-le la cuvioși).

CHINONICUL

Bucurați-vă drepților întru Domnul, celor drepți se cuvine lauda.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A CINCEA

Pomenirea Cuviosului și de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Sava cel sfințit.

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 4, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaților mucenici...

Văzător cu mintea al puterilor celor înțelegătoare ai fost, iar ca un om al faptei ai pus cuvintele dumnezeiești în inima ta, întru care și înălțarea ca pe o scară ai așezat-o, Cuvioase Sava, părintele nostru ; și te rogi să se dăruiască nouă și pace și mare milă (de două ori).

Sava preacuvioase, din pruncie ai închinat viața ta lui Hristos, Dumnezeului nostru; de Care fiind întărit ai supus cugetului patimile trupului, supunînd cele ce erau mai rele celor mai bune. Pentru aceasta, roagă-te să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

De Dumnezeu înțelepțite părinte al nostru, mare luminător te-ai arătat, luminînd lumea cu strălucirile minunilor și ale faptelor dumnezeiești. Și așa, după adormire, Lumina cea neapusă te-a primit pe tine. Pentru aceasta, roagă-te să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Slavă..., glasul al 2-lea:

Cuvioase părinte, din pruncie deprinzîndu-te cu grijă cu fapta bună, ai ajuns organ al Sfîntului Duh; și de la Dînsul luînd lucrarea minunilor, ai înduplecat pe oameni să urască plăcerile. Și acum de lumina dumnezeiască fiind cu totul înconjurat, luminează și mințile noastre, Sava, părintele nostru.

Și acum..., a Născătoarei:

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica Luminii; păzește-mă sub acoperămîntul tău.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratului...

Arătatu-te-ai din scutecele maicii tale, purtătorule de Dumnezeu, vas sfințit și casă a Sfîntului Duh, părintele nostru.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Sava, părintele nostru, purtînd crucea Domnului cu mîinile tale, ai pierdut nălucirile demonilor, pînă în sfîrșit.

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul, întru poruncile Lui va voi foarte.

Biruind cu puterea crucii înșelăciunile viclenilor demoni, ai arătat slava lui Hristos, Sava, părintele nostru.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Stăpînă bună, ridică sfintele tale mîini către Fiul tău, Ziditorul cel iubitor de suflete, să miluiască pe robii tăi.

TROPARUL, glasul al 8-lea:

Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor și cu suspinurile cele din adînc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare și te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Sava, părintele nostru, cuvioase! Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei: Cel ce pentru noi Te-ai născut... (caută la sfîrșitul cărții). Și otpustul.

LA VECERNIA MARE

După obișnuitul Psalm, se citește Fericit bărbatul..., starea întîia.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8, glasul al 5-lea:

Podobie: Preacuvioase părinte...

Sava, de Dumnezeu înțelepțite, cel deopotrivă cu îngerii, locuitorule împreună cu

cuvioșii, împreună-vorbitorule cu proorocii, cu apostolii, și cu mucenicii împreună-moștenitorule, care locuiești acum în lumina cea neînserată, și stai înainte cu îndrăzneală, strălucit îndulcindu-te de vederile Lui și desfătîndu-te de frumusețea Lui, neîncetat roagă-te lui Hristos. Pe Hristos îmblînzește-L, cuvioase, să dăruiască Bisericii unire, pace și mare milă (de trei ori**).**

Sava, preafericite, făclie nestinsă a înfrînării, luminător preastrălucit al călugărilor, care strălucești de sclipirile dragostei, stîlp neclintit al răbdării, sprijinul și puterea celor ce te cinstesc pe tine cu credință, vistieria tămăduirilor; cetățeanul cu adevărat al pustiului, pe care l-ai arătat ca pe un rai dumnezeiesc, care aduce roadele dumnezeiești ale celor ce se mîntuiesc, roagă-te lui Hristos. Pe Hristos îmblînzește-L, cuvioase, să dăruiască Bisericii unire, pace și mare milă (de trei ori**).**

Sava, de Dumnezeu înțeleptite, stîlpul cel de foc al faptelor bune, farul cel luminos care îndrumezi pe popoare din marea cea lumească la dumnezeiescul liman; cel ce dobori duhurile înșelăciunii, vasul cel curat al Duhului Sfînt, îndreptătorul călugărilor, cumpăna cea dreaptă a înfrînării, înălțimea cea strălucită a smereniei, șipotul care izvorăște noian de tămăduiri, roagă-te lui Hristos. Pe Hristos îmblînzește-L, cuvioase, să dăruiască Bisericii unire, pace și mare milă (de două ori**).**

Slavă..., glasul al 6-lea:

Păzind întru tine chipul lui Dumnezeu nevătămat și pustnicește făcîndu-ți mintea stăpînă asupra patimilor celor pierzătoare, te-ai ridicat pînă la asemănarea cu Dumnezeu, pe cît este cu putință oamenilor. Că bărbătește strunindu-ți firea, te-ai nevoit a supune înclinările rele celor mai bune și a robi trupul duhului. Pentru aceasta, te-ai arătat cel mai de frunte dintre călugări, cetățean al pustiului, învățător al celor ce merg pe calea cea bună și dreptar preaales al faptei bune. Și acum, în ceruri, unde oglinzile au fost dezlegate, fericite, privești lămurit la Sfînta Treime, mijlocind de-a dreptul pentru cei ce cu credință și cu dragoste te cinstesc pe tine.

Și acum..., a Născătoarei:

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfîntă Fecioară? Sau cine nu va lăuda, preacurată, nașterea ta? Că Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul Unul-Născut, Același din tine, curată, a ieșit, în chip de negrăit întrupîndu-Se; din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcîndu-Se pentru noi, nu despărțit în două fețe, ci în două firi fără amestecare fiind cunoscut. Pe Acela

roagă-L, cinstită, cu totul fericită, să mîntuiască sufletele noastre.

VOHOD: Lumină lină...

Prochimenul zilei și PAREMIILE

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire:

(III, 1—9)

Sufletele drepților sînt în mîna lui Dumnezeu și chinul nu se va atinge de ele. În ochii celor fără de minte, drepții sînt morți cu desăvîrșire și ieșirea lor din lume li se pare mare nenorocire. Și plecarea lor dintre noi, un prăpăd, dar ei sînt în pace. Chiar dacă, în fața oamenilor, ei au îndurat suferințe, nădejdea lor este plină de nemurire. Și fiind pedepsiți cu puțin, mare răsplată vor primi, căci Dumnezeu i-a pus la încercare și i-a găsit vrednici de El. Ca pe aur în topitoare, așa i-a lămurit, și ca pe o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Străluci-vor în ziua răsplătirii și ca niște scîntei care se lasă pe miriște, așa vor fi. Judeca-vor neamurile și stăpîni vor fi peste popoare și Domnul va împărăți întru ei, în veci. Ei vor înțelege adevărul, ca unii care și-au pus încrederea în Domnul; cei credincioși vor petrece cu El în iubire, căci harul și îndurarea sînt partea aleșilor Lui.

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire:

(V, 15—VI, 3)

Drepții în veac vor fi vii și la Domnul este plata lor, și purtarea de grijă pentru dînșii de la Cel Preaînalt. Pentru aceea, vor primi din mîna Domnului împărăția frumuseții și cununa cea strălucitoare, căci El îi va ocroti cu dreapta Sa și cu brațul Său; asemenea unui scut, îi va acoperi. El va face arme din mînia Sa și cu ele va întări făptura mîinilor Sale ca să răsplătească vrăjmașilor. Din dreptate El Își va face platoșă și din judecata cea nefățarnică își va face coif. Din sfințenia Sa va face pavăză nebiruită; iar din cumplita Sa mînie va face sabie ascuțită și lumea va porni război împreună cu El împotriva celor fără de minte. Săgețile fulgerului Său vor porni bine îndreptate și vor lovi în țintă, zburînd din arcul puternic încordat al norilor. Mînia Lui, ca o praștie, va azvîrli noian de grindină; apele mării se vor întărîta asupra lor și rîurile îi vor îneca vijelios. Duhul puterii dumnezeiești se va ridica împotriva lor și ca viscolul îi va vîntura. Astfel fărădelegea va aduce pustiire pe pămînt și răutatea va răsturna scaunele celor puternici. Ascultați, deci, regilor, și înțelegeți; luați învățătură, voi care judecați marginile pămîntului. Băgați în urechi, voi cei ce stăpîniți peste mulțimi și care vă mîndriți cu mulțimea popoarelor voastre. Pricepeți că stăpînirea vi s-a dat de la Domnul și puterea de la Cel Preaînalt, Care va cerceta faptele voastre și va pune la încercare gîndurile voastre.

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire:

(IV, 7—15)

Cel drept, chiar cînd apucă să moară mai devreme, dă de odihnă. Bătrînețele cinstite nu sînt cele aduse de o viață lungă, nici nu le măsori după numărul anilor. Înțelepciunea este la om adevărata cărunteţe și vîrsta bătrîneților înseamnă o viață neîntinată. Plăcut fiind lui Dumnezeu, Domnul l-a iubit și, fiindcă trăia între păcătoși, l-a mutat de pe pămînt. A fost răpit, ca răutatea să nu-i schimbe mintea sa, înșelăciunea să nu-i amăgească sufletul. Căci vraja viciului întunecă cele bune și

amețeala poftei schimbă gîndul cel fără de răutate. Ajungînd curînd la desăvîrșire, dreptul a apucat ani îndelungați. Sufletul lui era plăcut lui Dumnezeu ; pentru aceasta Domnul S-a grăbit să-l scoată din mijlocul răutății. Neamurile văd, dar nu pricep nimic și nu-și bat capul cu așa ceva, că adică harul lui Dumnezeu și mila Lui sînt cu aleșii Lui și că poartă grijă de Sfinții Săi.

LA LITIE

Stihirile, glasul al 2-lea, insuși glasul:

Școală de nevoință pustnicească ai adunat pe pămînt, Cuvioase Sava, și toate năvălirile patimilor le-ai înecat în pîrîul lacrimilor tale. Viața ta cea plăcută lui Dumnezeu a fost cunoscută de toți ca o scară dumnezeiască și cinstită, care duce la ceruri. Că văzînd întru dînsa roadele dreptei credințe, vindeci prin ele neputințele patimilor celor ce strigă cu credință către tine : Bucură-te steaua cea de dimineață ca aurul de strălucitoare, purtătorule de făclie al monahilor și păstorule ! Bucură-te pururea slăvite, mlădița cea preafrumoasă a pustiului și sprijinul cel neclintit al Bisericii ! Bucură-te mare povățuitor al celor rătăciți ! Bucură-te lauda sihaștrilor și bucuria strălucită a lumii !

Pe îngerul cel de pe pămînt și pe omul lui Dumnezeu cel din ceruri, podoaba lumii, desfătarea bunătăților și a faptelor bune, lauda schimnicilor, pe Sava, să-l cinstim ; că răsădit fiind în casa lui Dumnezeu, a înflorit după dreptate și ca un cedru în pustiu a sporit turma oilor celor cuvîntătoare ale lui Hristos, întru cuvioșie și dreptate.

Cuvioase părinte, deprinzînd, cu grijă, din pruncie fapta cea bună, ai ajuns organ al Sfîntului Duh ; și de la El luînd lucrarea minunilor, ai induplecat pe oameni să urască plăcerile. Și acum mai curat fiind îmbrăcat în dumnezeiască lumină, luminează și mințile noastre, Sava, părintele nostru.

Slavă..., același glas :

Dor după bunătățile cele mai presus de minte primind, toate plăcerile cele din lume le-ai trecut cu vederea, de Dumnezeu însuflate. Pentru aceasta, nu ai fost stăpînit ca Adam de fructul oprit și pe șarpe alungîndu-l prin înfrînare, viață îngerească ai petrecut. Și acum sălășluind în ceruri și îndulcindu-te de pomul vieții, roagă pe Dumnezeu, sfințite Sava, pentru noi cei ce săvîrșim cu credință pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei :

O, minune mai nouă decît toate minunile cele de demult ! Că cine a cunoscut ca o maică să fi născut mai presus de fire și să fi purtat în brațe pe Cel ce cuprinde toată zidirea ? A lui Dumnezeu este voia, Cel ce S-a născut ! Pe Care ca pe un prunc, Preacurată, purtîndu-L în brațele tale și îndrăzneală ca o mai-

că dobîndind către Dînsul, nu înceta a-L ruga, pentru cei ce te cinstesc, să miluiască și să mîntuiască sufletele noastre.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile acestea, glasul al 5-lea: Însăși podobia :

Bucură-te cămara cea cu bun miros a pustniceștilor nevoințe cu adevărat! Că ridicînd crucea pe umeri și făgăduindu-te pe tine însuți, preafericite, Stăpînului Hristos, ai călcat în picioare trufia trupului cea rîvnitoare de cele de jos; iar cu fapte bune sufletul ți-ai luminat și spre dumnezeiasca dragoste l-ai întraripat. Pentru aceasta, înconjurînd cinstită racla moaștelor tale, Prealăudate Sava, cerem să dobîndim, cu rugăciunile tale, dumnezeiasca iubire de oameni și lumii să se dăruiască mare milă.

Stih : Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Cărbune dumnezeiesc strălucitor te-ai arătat în lume împreunîndu-te cu focul Duhului, de Dumnezeu purtătorule Sava, luminînd sufletele celor ce cu credință se apropie de tine, de Dumnezeu înțeleptite, povățuindu-i la lumina cea neînserată, cuvioase. Și ai stins cărbunii pustiului, rourat fiind de sus cu dumnezeiescul har. Pentru aceasta și cununa biruinței ți-a dăruit ție cu adevărat, părinte, Împărțitorul dumnezeieștii dreptăți, Hristos, pe Care roagă-L să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Stih : Fericit bărbatul care se teme de Domnul, întru poruncile Lui va voi foarte.

Scară înaltă pînă la cer a fost cu adevărat viața ta, de Dumnezeu înțeleptite; prin care la înălțime te-ai suit și cu Stăpînul Hristos a vorbi te-ai învrednicit, preafericite, luminîndu-ți mintea cu strălucirile cele de acolo; și cu razele Lui fiind luminat, ai luat îngereasca luminare. Căruia și acum, stîndu-I înainte, roagă-te, cuvioase, ca cei ce săvîrșesc dumnezeiască și preacinstită pomenirea ta, să-I stea împreună cu tine înainte și lumii să se dăruiască mare milă.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Mulțimile călugărilor te cinstim pe tine îndreptătorule Sava, părintele nostru; că prin tine am cunoscut a umbla cu adevărat pe cărarea cea dreaptă. Fericit ești că ai slujit lui Hristos și ai biruit puterea vrăjmașului, cel ce ești cu îngerii împreună-vorbitor și cu drepții și cuvioșii împreună-locuitor, cu care împreună roagă-te Domnului, să miluiască sufletele noastre.

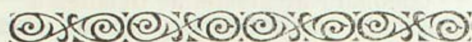
Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară nenuntită, care pe Dumnezeu în chip de negrăit L-ai zămislit cu trup, Maica Dumnezeului celui Preaînalt, primește rugăciunile robilor tăi. Ceea ce ești cu totul fără priha-

nă, care dăruiești tuturor curățire de greșeale, primind acum rugăciunile noastre, roagă-te să ne mîntuim noi toți.

Troparul, glasul al 8-lea : Cu curgerile lacrimilor tale... Slavă... Și acum..., al Născătoarei : Cel ce pentru noi...(Caută-le la sfîrșitul cărții).

Iar dacă se face LITIE, se cîntă troparul sfîntului, glasul al 8-lea (de două ori) și al Născătoarei : Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te... (o dată).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului (de două ori). Slavă... Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu.

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Viață plină de cucernicie viețuind pe pămînt, te-ai arătat locaș curat al Duhului, luminînd, fericite, pe cei ce vin la tine cu credință. Pentru aceasta roagă pe Stăpînul tău, să lumineze sufletele noastre, ale celor ce te lăudăm pe tine, Sava, de Dumnezeu înțelepțite, părintele nostru.

Slavă...,tot aceasta ; Și acum..., a Născătoarei :

Maică a lui Dumnezeu, te știm noi toți, cei ce cu dragoste alergăm la bunătatea ta, care te-ai arătat fecioară cu adevărat și după naștere ; că pe tine te avem păcătoșii folositoare, pe tine te-am cîștigat izbăvire în ispite, una cu totul fără prihană.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Crucea Domnului luînd, înțelepte, și Lui pînă la sfîrșit urmîndu-I, gîndul nu ți l-ai întors spre lume, de Dumnezeu înțelepțite ; cu înfrînarea și cu ostenelile ai omorît patimile și te-ai gătit pe tine însuți biserică Domnului tău. Pentru aceasta ai luat ca răsplată darul vindecării bolilor și alungării duhurilor, fericite, purtătorule de Dumnezeu. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., tot aceasta ; Și acum..., a Născătoarei :

Pe Înțelepciunea și Cuvîntul în pîntecele tău zămislind în chip de negrăit Maica lui Dumnezeu, lumii ai născut pe Cel ce ține toate, și în brațe ai avut pe Cel ce cuprinde toate, pe Dătătorul de hrană al tuturor, pe Făcătorul făpturii și Domnul. Pentru aceasta te rog, Preacurată Fecioară, și cu credință strig către tine, ca să mă izbăvesc de greșeale, cînd va fi să stau înaintea feței Ziditorului meu. Stăpînă, Fecioară curată, ajutorul tău să mi-l dăruiești atunci ; că toate le poți cîte le voiești.

După Polieleu se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Răsărind ca un soare, cuvioase, împrăștii raze strălucitoare la toată lumea, cu învăță-

turile tale, dumnezeiescule Sava lauda plină de înțelepciune dumnezeiască a cuvioșilor.

Slavă..., tot aceasta; Și acum..., a Născătoarei:

Primind rugăciunea noastră, a celor ce scăpăm sub acoperămîntul tău, Preacurată Fecioară, nu înceta a te ruga Iubitorului de oameni să mîntuiască pe robii tăi.

Apoi Antifonul întîi al glasului al 4-lea.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului, pentru toate cîte mi-a dat mie.

Toată suflarea.

Evanghelia de la Luca (VI, 17—23):

În vremea aceea, a stat Iisus la loc șes, unde erau mulți dintre ucenicii Lui... (caută la 6 decembrie).

Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 2-lea:

Pentru rugăciunile Cuviosului Tău Sava, Milostive, curățește mulțimea păcatelor noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea păcatelor noastre.

Stihira, glasul al 6-lea:

Stih: Miluiește-ne Dumnezeule, după mare mila Ta...

Cuvioase părinte, în tot pămîntul a ieșit vestirea faptelor tale; pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale; taberele demonilor le-ai pierdut, cetele îngerești le-ai ajuns, a căror viață fără prihană ai urmat. Îndrăznire avînd către Hristos Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

CANOANELE

Se pune Canonul Născătoarei de Dumnezeu cu irmosul pe 6 și al cuviosului, pe 8.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

Apa trecînd-o ca pe uscat și din răutatea Egiptului scă- «pînd israeliteanul, striga: Mîn- «tuitorului și Dumnezeului nos- «tru să-I cîntăm».

Sufletul meu cel întunecat prin desfătările vieții și tulburat de grijile lumești, luminează-l cu strălucirea ta, Maica lui Dumnezeu.

Maica lui Dumnezeu, deschisu-s-au ușile cerești, prin nașterea ta, prin care dă și sufletului meu intrare, ca o milostivă, și către Dumnezeu mă povățuiește.

Sufletul meu cel săgetat cu săgeata celui viclean și rănit prin vicleșugurile și meșteșugirile aceluia, cu mila ta vindecă-l, Fecioară.

Nădejdea celor deznădăjduiți, îndreptarea celor căzuți, ceea ce ai născut Lumina cea

dumnezeiască, luminează sufletul meu, cel ce este în întuneric.

Canonul cuviosului

Alcătuire a lui Teofan.

Cintarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Pe Faraon cel ce se purta...

Cu strălucirea luminii Sfîntului Duh, luminează Sava, pe cei ce cu dragoste creștinească, în cîntări te laudă ; cel ce ești lauda pustnicilor, strălucirea călugărilor, împodobitorul pustiului și dascălul fecioriei.

Din tinerețe tot dorul ți l-ai închinat lui Dumnezeu și tot avîntul tău spre Dînsul îndreptînd, zburdările trupului și năvala patimilor prin înfrînare le-ai ucis, Sava, de Dumnezeu purtătorule, prealăudate.

Biruind șarpele ce se ascundea în roadă, l-ai călcat în picioare, și cursele lui ușor le-ai trecut, ridicîndu-te pe aripile cinstirii de Dumnezeu, părinte, și bucurîndu-te ai cules viață din pomul cunoștinței.

Slavă...

Strălucind de lumina harului în foc ai intrat ca și cei trei tineri și ai rămas nears, Dumnezeu păzindu-te pe tine și arătînd tuturor vrednicia și strălucirea pe care urma să o ai mai tîrziu, părinte.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca un potop fără de stavilă se revărsase moartea asupra noastră; dar apropiindu-se de Cel născut al tău s-a pustiit și atingîndu-se de El a fost nimicită, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; că ai născut în trup Viața cea cu adevărat veșnică.

Calavasie :

Hristos Se naște, slăviți-L...

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cintarea a 3-a :

Irmosul :

Tu ești întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne ; Tu «ești luminarea celor întunecați «și pe Tine Te laudă duhul «meu».

Toată dorirea mea în tine am pus-o, stăpînă curată. Pentru aceasta poftele mele cele trupești degrab le schimbă.

Stăpînă, ceea ce ești ușa Luminii, fă să-mi răsară mie razele cele luminate ale pocăinței, și negura păcatelor mele îndepărteaz-o.

Una întru tot nevinovată, scapă-mă de toată răutatea, de ispitele cele ce vin asupra mea și de focul cel veșnic.

Preacurată, grăbește de mă cercetează și mă curățește de rănile cele cumplite și mă apără de toată supărarea, pe mine cel ce pătimesc.

Canonul cuviosului

Irmos : Cel ce ai întărit...

Făcîndu-ți mintea stăpînă peste patimi, preafericite, ispravnic al dreptății te-ai ară-

tat; că ai supus cu adevărat partea cea rea părții mai bune, și ai înflorit, părinte, ca un finic în mijlocul pustiului.

Înțelegînd să mergi pe urmele Stăpînului, te-ai înstrăinat de ai tăi și locuind în pustiu ai ridicat semn de biruință asupra celor împotrivă-luptători, întărit fiind cu dumnezeiască putere.

Cu tăria minții, preafericite, fiind întărit, ai biruit feluritele meșteșugiri ale vrăjmașului, înțelepte, și le-ai dat pe față înaintea tuturor, și îngîmfarea trufașă a aceluia ai nimicit-o.

Slavă...,

Văzîndu-te pe tine, cu sufletul senin, cu înclinarea blîndă și împodobit cu fapte bune, Eftimie, Luceafărul cel preastrălucit te-a primit, arătînd proorocește strălucirea ta cea preafericită.

Și acum..., a Născătoarei :

Luminată poartă a mîntuitoarei iconomii a Cuvîntului cea pentru noi, tu, Maică-Fecioară, te-ai cunoscut cu adevărat; că tu ne-ai adus raza cea înțelegătoare a preaînaltei Dumnezeiri.

Catavasie :

Fiului celui mai înainte de veci...,

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Părăsind toate cele pămîntești și trupește în lume fiind, te-ai făcut părtaș îngerilor cu duhul; pentru că patimile trupului în chip desăvîrșit omorîndu-le, te-ai arătat slujitor Treimii, fericite. Pentru aceasta și patimile celor bolnavi le vindeci și prin cuvînt alungi duhurile cu harul, purtătorule de Dumnezeu, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greșeale celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., altă Sedealnă, asemenea :

Lepădînd tulburările vieții și crucea ta luînd-o pe umeri, te-ai dat cu totul pe tine Domnului tău; și afară de trup și de lume aflîndu-te, te-ai făcut sălaș Duhului Sfînt. Pentru aceasta, trezind popoarele spre rîvnă, ai deșertat cetățile și ai prefăcut pustiurile în cetăți, purtătorule de Dumnezeu, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greșeale celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Sufletul meu smerit întinîndu-mi-l din pruncie, și cu cuvintele și cu faptele, eu spurcatul, pe mine însumi m-am pîngărit; și nu am cum să fac, nici loc de adăpost, nici altă nădejde în afară de tine, nu cunosc, Fecioară. Vai mie, netrebnicul! Pentru aceasta alerg acum rugîndu-te, Preacurată, și mărturisindu-mă strig ție : greșit-am ! Roagă-te Fiului tău și Dumnezeu să-mi dăruiască iertare de greșeale, că

întru tine singură mi-am pus nădejdiile mele, Fecioară.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Auzit-am, Doamne, taina iconomiei Tale, înțeles-am «lucrurile Tale, și am preaslăvit «Dumnezeirea Ta».

Sufletul meu cel întunecat de păcate, luminează-l cu lumina ta, pururea Fecioară, care ai născut pe Soarele dreptății.

Scapă-mă de viforul ispitelor, și al vieții celei stricătoare de suflet, și de focul cel veșnic mă izbăvește, dumnezeiască mireasă.

Vas sfințit al fecioriei și veselia Celui neîncăput cu firea, sufletul meu cel întunecat de multe patimi, luminează-l.

Întru tot sfîntă dumnezeiască mireasă, stăpîna lumii, izbăvește-mă pe mine ; din nevoi mă scapă, și îndepărtează mulțimea patimilor mele.

Canonul cuviosului

Irmos : Tu ești tăria mea, Doamne...

Starea sufletului curățindu-ți și cu dumnezeiești vederi lărgind-o, încăpătoare de daruri dumnezeiești, cu adevărat, ai făcut-o, de Dumnezeu fericite; și cu atingerea mîinilor tale ai vindecat pe cei neputincioși, făcîndu-te următor Stăpînului.

Cel ce în chip cumplit era plin de cutezare asupra ta, părinte, ca Datan cel ticălos a fost înghițit și ca Aviron nimicit. Căci pe tine în chip nevăzut te-a păzit dumnezeiescul har care a purtat grijă de mulți ce s-au mîntuit prin tine și au urmat învățăturile tale.

Cu legea lui Dumnezeu întărindu-ți simțirile, cuvioase, ți-ai îndreptat gîndul tău iscusit spre înțelegerea celor netrupești și duhovnicești, înaintînd hotărît din mărire în mărire și din putere în putere, părinte.

Slavă...

Hotărîndu-te a face bine celor de același neam, ai zidit în pustiu cetăți minunate și de suflet folositoare și din pămînt însetat, izvoare de apă ai scos, de Dumnezeu înțelepțite; și în chip minunat ploi din cer ai pogorît peste țarini fără de ape.

Și acum..., a Născătoarei :

Rai al nemuririi de curînd înflorit și frumos cu adevărat te-ai arătat, purtînd în pîntece Pomul vieții cel sădit întru tine, cu dumnezeiască atotputernicie; pe Care născîndu-L, picură nădejde de viață purtătoare tuturor celor ce cu credință te socotesc pe tine Născătoare de Dumnezeu.

Catavasie :

Toiag din rădăcina lui Iesei...

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Dis-de-dimineață grăim către Tine, Doamne : mîntuiește-«ne pe noi, că Tu ești Dumne-«zeul nostru, afară de Tine pe «altul nu știm».

Pe tine Fecioară te lăudăm, întru tot lăudată, care ai încăput pe Cuvîntul lui Dumnezeu în pîntecele tău, ceea ce ești cu totul fără prihană.

De focul cel nestins și de viermi, scapă-mă, Maica lui Dumnezeu, ceea ce dai vindecări din milă.

Tu ești credincioșilor zid tare și biruință, întru tot sfîntă, care mîntuiești din ispite pe cei ce te laudă.

Sufletul meu cel neputincios vindecă-l, preacurată stăpînă, ceea ce ai născut Mîntuirea tuturor, pe Cel ce ridică neputințele noastre.

Canonul cuviosului

Irmos : Pentru ce m-ai lepădat...

Cu gînd neabătut tinzînd către Cel dorit de tine, de la Dînsul ai luat, părinte, harul cel bogat al marilor minuni; și pe cei ce cu credință veneau la tine, cu dragoste i-ai vindecat, cuvioase.

Sarcina greutăților trupești lepădînd, te-ai făcut vas dumnezeiesc al alegerii Sfîntului Duh, cuvioase, împodobindu-te cu înfrînarea, cu răbdarea și cu gîndul smerit.

Propovăduitor cu glas preaînalt al dumnezeieștilor dogme ai fost așezat ; apărător al soboarelor sfinților părinți te-ai făcut, pe împărați înțelepțind; cărora vădit te-ai arătat, înconjurat fiind de zidul dumnezeiescului har, fericite.

Slavă...

Darul cel de la Dumnezeu, care ți-a fost dat ție, de Dumnezeu insuflate, s-a vestit și s-a dat tuturor pînă la marginile lumii; făcînd lămurite cu dumnezeiască cuviință dovezile și dumnezeiasca lucrare a minunilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Tu ești folositoare credincioșilor, zid nestricat de apărare al celor ce te laudă pe tine, ceea ce te-ai arătat pricinuitoare de mîntuire pentru tot neamul omenesc. Ca ceea ce ai născut pe Dumnezeu, Cel ce S-a arătat trupește, miluiește sufletul meu, Preacurată.

Catavasie :

Dumnezeu fiind al păcii...

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Curățește-mă, Mîntuitorule, că multe sînt fărădelegile «mele și Te rog, ridică-mă din

«adîncul răutăților, căci către «Tine am strigat : auzi-mă, Dum-«nezeul mîntuirii mele».

Marie, locaș curat și întru tot cinstit al Făcătorului tuturor, dă sufletului meu lacrimi curățitoare și scoate-mă de la judecata ce va să fie și din chinuri.

Ceea ce ești ușă dumnezeiască, arată intrări dumnezeiești smeritului meu suflet, prin care intrînd, să se mărturisească și să ia dezlegare de răutăți, Născătoare de Dumnezeu.

Adîncul păcatelor și valurile deznădăjduirii viscolesc mintea mea; milostivește-te, stăpînă, și-mi tinde mîna, și mă izbăvește, ceea ce ai născut pe Mîntuitorul.

Pe tine te avem folositoare și zid toți credincioșii care pururea sîntem necăjiți întru adîncul răutăților, al tulburărilor și al nevoilor, Născătoare de Dumnezeu, singura scăpare a credincioșilor.

Canonul cuviosului

Irmos : Rugăciune vărs către Domnul...

Dragoste către Dumnezeu și către aproapele agonisind, ai împlinit temeiul Legii și al proorocilor; că ai săvîrșit fapta cea bună, care pe toate le covîrșește, fără asemănare, părinte.

Viață asemenea îngerilor ai dus pe pămînt, iar Hristos ți-a dăruit cinstire, deopotrivă cu îngerii, dînd sufletului tău să meargă laolaltă cu cetele sfinților.

Slavă...

Arătîndu-te odraslă a înțelepciunii, ai poftit începutul înțelepciunii, frica de Dumnezeu, căreia urmîndu-i, ai ajuns la desăvîrșirea cea cu putință oamenilor, părinte.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ai născut cu trup pe Mîntuitorul și Răscumpărătorul, Dumnezeul tuturor și Domnul, Cel ce a petrecut împreună cu noi, izbăvește, Preacurată, din nevoi pe cei ce te cheamă pe tine, stăpînă.

Catavasie :

Din pîntece pe Iona...

CONDACUL, glasul al 8-lea :

Podobie : Apărătoare Doamnă...

Ca unul ce din pruncie te-ai adus lui Dumnezeu jertfă fără prihană, prin faptă bună, Fericite Sava, săditor al cucerniciei te-ai arătat. Pentru aceasta ai fost podoaba cuvioșilor și cetățean vrednic de laudă al pustiului. Drept aceea strigăm către tine: Bucură-te, părinte de trei ori fericite !

ICOS

Odraslă a înțelepciunii fiind, Cuvioase Sava, din pruncie ai prins dragoste de Înțelepciunea cea ipostatică ; și Aceasta să-

lăşluind întru tine, te-a depărtat de la pămînt și te-a ridicat la cele înalte, împletindu-ți cunună din flori nematerialnice și punînduți-o pe sfințitul tău creștet, înțeleptitule de Dumnezeu. Cu care fiind împodobit, fă-mi Dumnezeirea milostivă, spre a-mi da cuvînt plin de înțelepciune, ca să laud după vrednicie sfînta ta adormire, cu care și Hristos, Dumnezeul nostru, te-a mărit. Pentru aceasta și noi strigăm către tine : Bucură-te, părinte de trei ori fericite.

SINAXAR

În această lună, în ziua a cincea, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Sava cel sfințit.

Cuviosul Părintele nostru Sava cel sfințit a trăit pe vremea împăratului Teodosie cel Mic. De loc era din Capadocia, iar părinții lui se numeau Ioan și Sofia. Chiar de la începutul vieții lui a îndrăgit viețuirea călugărească, așa că a intrat de mic într-o mînăstire numită Flavian. Era atît de înfrînat încă din copilărie, că văzînd în grădină un măr și dorind să-l mănînce, a zis : «Frumos era la vedere și bun la mîncare fructul ce m-a omorît». A luat mărul cu mîinile, dar nu l-a mîncat, ci l-a călcat în picioare și lege și-a pus să nu mănînce măr niciodată.

La vîrsta de optsprezece ani, a mers la marele Eftimie ; acesta l-a trimis la cuviosul Teoctist în chinovie. Acolo a cunoscut viețuirea dumnezeiască a fraților și a mers pe urmele virtuții celor pe care i-a cunoscut în chinovie. Din pricina covîrșitoarei lui înduhovniciri, marele Eftimie îl numea copil cu suflet de bătrîn. Și cu cît creștea în vîrstă cu atît sporea și în virtute. De aceea a și făcut multe minuni. Printre altele, prin rugăciunea lui, a făcut să izvorască apă în locuri fără de apă.

A fost învățătorul multor monahi. A fost în două rînduri sol la Constantinopol, trimis de patriarhii Ierusalimului din acele vremuri : o dată la împăratul Anastasie, iar a doua oară la împăratul Iustinian. Ajungînd deci la vîrsta de nouăzeci și patru de ani, s-a mutat către Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Anastasie.

Sfîntul Mucenic al lui Hristos Anastasie a văzut odată cum sînt întrebați și judecați de păgîni sfinții mucenici și cum li se taie mădularele pentru mărturisirea lui Hristos. Pentru că era creștin și pentru că știa bunătățile pregătite de Dumnezeu mucenicilor, dorea și el să lupte pe aceeași cale pentru Hristos.

Și într-una din zile i s-a înfierbîntat inima lui, și-a făcut semnul crucii și s-a dus în stadion. Stînd în mijlocul adunării de lume a strigat cu glas mare : «Găsit am fost de cei ce nu m-au căutat, vădit m-am făcut celor ce nu m-au cercetat !». Privirile tuturor s-au îndreptat spre el. Atunci el a zis : «Ascultați, toți slujitorii diavolului, ascultați ! Sînt creștin și cred în Domnul meu Iisus Hristos ; iar pe idolii voștri și pe cei ce se închină lor îi dau anatemei și-i urăsc». Mulțimea a rămas înmărmurită de curajul lui. Dar îndată l-au dezbrăcat, l-au biciuit cumplit și au zis : «Asta pentru nerușinarea și obrăznicia ta ! Dar dacă cinstești pe Hristos și nu te lepezi de El, ți se va tăia capul și vei fi mîncare peștilor, tiritoarelor și păsărilor». Sfîntul nu s-a lepădat. Atunci călăii l-au apucat îndată, i-au tăiat capul și ducîndu-l cu corabia departe puțin de țărm, l-au aruncat în mare.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Diogen, care s-a săvîrșit fiind lovit cu pietre.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Averchie, care de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Non, care în pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Grat, care în pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Nectarie, cel din chilia lui Iagari, care se află lîngă Careea Atonului, și a pustnicit pe la anul 1470 și în pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Filotei Careotul, cel care a fost părintele duhovnicesc al lui Nectarie cel

mai sus pomenit și a fost învrednicit de darul mai înainte vederii, și care în pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea sfinților cuvioși mucenici cei ce au locuit în chiliile Atonului și au mustrat pe latino-cugetători, adică pe împăratul Mihail și pe patriarhul Bec. Cel dintîi dintre acești sfinți cuvioși mucenici a fost spînzurat, iar ceilalți de sabie s-au săvîrșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Tinerii evrei au călcat în cuptor văpaia cu îndrăzneală și «focul în rouă l-au schimbat, «strigînd : Binecuvîntat ești «Doamne Dumnezeule în veci».

Ție mă rog, Preacurată, omoară păcatul ce sălășluiește în mine, și mă învrednicește, Fecioară, să dobîndesc viața, ferindu-mă de partea celor ce vor fi chinuiți după moarte.

Multe feluri de patimi mă tulbură, curată, ceea ce ai născut Izvorul nepătimirii; de biruința acelora și de focul cel veșnic mă scapă, Născătoare de Dumnezeu, cu rugăciunile tale.

Cel ce din năravul cel slobod greșesc și de obiceiul cel nebunesc sînt robit, alerg acum către obișnuita ta milostivire. Miluiește-mă, întru tot sfîntă, de Dumnezeu Născătoare, pe mine, cel deznădăjduit.

Stinge văpaia patimilor mele, și-mi alinează tulburarea inimii, curată Maica lui Dumnezeu, și mă scapă, Fecioară, de tirania demonilor și de focul cel veșnic.

Canonul cuviosului

Irmos : De pogorîrea lui Dumnezeu...

Lepădat-ai cele vremelnice, ca unul ce ai rîvnit să ajungi la cele veșnice; cu îngerii dănțuiești, ca unul ce ai petrecut viața îngerilor, cu care împreună ai cîntat : Binecuvîntat este Dumnezeul părinților noștri.

Cîntări de mulțumire îți aduce ție lavra ta cea mare și preacinstită, arătîndu-te pe tine locuitor, ziditor și cetățean al ei, înțelepte ; și, bucurîndu-se, strigă către Domnul : Binecuvîntat este Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Neîncetat te roagă, Sava, de Dumnezeu înțelepțite, pentru turma ta și cu stăruință cere ca ostenelile tale să rămînă în veci aducătoare de roadă, ca plină de dragoste să strige : Binecuvîntat este Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Cămara preacurată de mire a întrupării celei mai presus de cuvînt a cuvîntului, pat și scaun te numim pe tine, cei ce cugetăm cu dreaptă credință și, bucurîndu-ne, cîntăm Celui născut al tău : Binecuvîntat este Dumnezeul părinților noștri.

Catavasie :

Tinerii în dreaptă credință...

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cintarea a 8-a :

Irmosul :

Pe Împăratul ceresc, pe Care Îl laudă oștile îngerești, lăudați-L și-L preaînălțați întru «toți vecii».

Fecioară, de Dumnezeu Născătoare, ușurează-mi păcatele și sarcina greșealelor mele, ca să te măresc pe tine.

Ca ceea ce ai născut pe Judecătorul și Dumnezeul nostru, arată-L, curată, cu blîndele tale rugăciuni, mie, milostiv, ca să mă mîntuiesc de focul cel veșnic.

Biruitu-m-au păcatele mele cele multe, Născătoare de Dumnezeu ; dă-mi acum mînă de ajutor, și mă scapă din focul cel nestins, pe mine nevrednicul.

Rogu-mă, Preacurată, luminează ochii inimii mele cei orbiți de întunericul păcatului, și mă arată primitor de dumnezeiasca strălucire, ca prin tine să mă fac curat Fiului tău.

Canonul cuviosului

Irmos : De șapte ori cuptorul...

Cu veselie, cuvioase, alergat-au cetele sfinților întru întîmpinarea preacuratului tău suflet, în locul de odihnă, și în locașurile cele luminoase, unde sînt călăuzite cetele sfinților. Cu care acum împreună cînți : Preoți binecuvîntați, popoare preaînălțați pe Hristos, în veci.

Uimitoare sînt minunile tale; că fiarele le-ai îmblînzit, valurile patimilor le-ai potolit, cu dar proorocesc ai spus cele ce vor să fie ; cetele demonilor punîndu-le pe fugă le alungi, cu privegherile cele îndelungate, cu rugăciunile și cu postirile și cu puterea cea nebiruită a crucii, de Dumnezeu purtătorule.

Cel ce cu Moise mai înainte din înălțime a vorbit, stîlp prealuminat care se întindea de pe pămînt pînă la cer ție ți-a arătat, unde zace acum și răbdătorul și mult-nevoitorul tău trup, lîngă care și noi stînd cu credință, cu evlavie Îi cîntăm: popoare preaînălțați pe Hristos în veci.

Binecuvintăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Cu bucurie, prealăudate, se săvîrșește prăznuirea ta; că te-ai îmbrăcat cu fapta cea bună plină de bucurie ca și cu o haină cu adevărat și cu îmbrăcămintea cea mîntuitoare și curată și luminoasă a veseliei; cu care acum împodobit fiind, cînți neîncetat : popoare preaînălțați pe Hristos, în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Neispitită de nuntă ai născut și fecioară ai rămas și cu minunată nașterea ta pe toate le-ai

adunat; că vechiul război și adînca despărțire ai stricat-o, ceea ce ai purtat în sînurile tale, pe Hristos, Dătătorul de pace; pe Care cu credință binecuvîntîndu-L, cu dragoste te lăudăm pe tine, singura de Dumnezeu născătoare.

Catavasie :

Cuptorul cel răcoritor...

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cintarea a 9-a :

Irmosul :

Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te mărturisim «pe tine, Fecioară curată, cei «mîntuiți prin tine, mărindu-te «împreună cu cetele cele fără «de trupuri».

Miluiește, Preacurată, ticălosul meu suflet și-mi omoară pierzătoarele patimi; îndepărtează chinuitoarea nepricepere, și izvoare de lacrimi sfinte, pururea în viață dăruiește-mi, prin care să scap de osînda cea cumplită, ce mă așteaptă.

Fecioară Preacurată, tu ești, zid creștinilor și scăpare lumii, întru care ne mîntuim; că din tine Dumnezeu întrupîndu-Se, pe tine te-a dat tuturor acoperămînt mîntuitor, Dumnezeiască mireasă. Pentru aceasta, curată, miluiește-mă pe mine nevrednicul.

Cu tărie și cu putere duhovnicească, cu armă de biruință încinge smeritul meu suflet, Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu; îmbracă-l în arma Crucii și curățește rănile păcatului meu cu roua iubirii tale de oameni și cu mare mila ta.

Curată, fii mie stîlp de mîntuire, taberele demonilor arată-le neputincioase, și mulțimea ispitelor și necazurile îndepărtează-le, și întîmplările cele rele departe le alungă și izbăvire dăruiește-mi, curată.

Canonul cuviosului

Irmos : Spăimîntatu-s-a cerul...

Miros de bună mireasmă duhovnicească răspîndește racla ta, veselind din destul pe fiii tăi, cei ce cu curăție stau în jurul tău, aducîndu-și aminte de viața ta cea îngerească, de strălucirea și de mărirea și frumusețea cea de-a pururea dată ție.

Izbucnit-a apă în pustiu și pămîntul cel însetat, în baltă s-a prefăcut, cu rugăciunile tale, părinte. Că cetele pustnicești au umplut pustiul ca niște rîuri, ținutul Iordanului a înflorit ca și crinul, udat fiind cu lacrimile tale.

Strălucirea sfinților ți-a răsărit în ceruri ca unui drept, părinte ; că ai iubit pe Hristos, Dreptatea cea adevărată, în chip vădit, și mergînd pe urmele vieții Lui ai înfăptuit în tine, preafericite, pe cît ți-a fost ție cu putință, sfințenia Lui, cea de viață purtătoare.

Slavă...

Din belşug strălucind de lumină, de Dumnezeu purtătorule, şi văzînd cetele îngerilor cele luminoase străjuind în jurul întreitei Lumini şi primind harul razelor vederii lui Dumnezeu, nu înceta rugîndu-te, ca să ne învrednicim de iertarea de greşeale, cei ce te lăudăm pe tine.

Şi acum..., a Născătoarei :

Văzută ai fost, o, Fecioară Maică a lui Dumnezeu, născînd cu trup, mai presus de fire, pe Cuvîntul cel Bun; pe Care din inima Sa Tatăl L-a născut mai înainte de toţi vecii. Pe Acesta acum Îl cunoaştem mai presus de trupuri, deşi trup a purtat.

Catavasie :

Taină minunată văd...

LUMINÎNDA

Podobie : Cu duhul stînd bătrînul...

Pustiul l-ai prefăcut în cetate, cu obiceiurile cele iubitoare de înţelepciune, Sava, strălucirea părinţilor, părinte de Dumnezeu înţelepţite; şi pe acesta l-ai făcut rai înţelegător, împodobit ca şi cu nişte flori dumnezeieşti, cu mulţimile călugărilor, care săvîrşesc, cu vrednicie, cinstită pomenirea ta.

Slavă...

Podobie : Lumina cea nestricată...

Pustiul să se veselească şi ca şi crinul să înflorească, pentru că l-ai umplut pe el de fii, Sava, de Dumnezeu înţelepţite ; ţinutul Iordanului să se bucure cu veselie, acum, la dumnezeiasca ta pomenire.

Şi acum..., a Născătoarei :

glasul al 3-lea :

Turn zidit din aur, cetate cu douăsprezece ziduri, scaun picurător de lumină, tron al Împăratului, minune necuprinsă de minte, cum hrăneşti cu lapte pe Stăpînul ?

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce eşti bucuria cetelor...

Defăimătorul celor de jos şi înstrăinatul de lume, iubitorul celor de sus şi cetăţeanul pustiului, Sava cel de Dumnezeu înţelepţit, ne îndeamnă pe toţi să sărbătorim cu credinţă ziua cinstitei mergerii lui la Dumnezeu (de două ori).

Afară din trup şi de lume prin fapte ajungînd şi prin ele preaslăvind pe pămînt prin viaţă pe Domnul slavei, părinte înţelepte, după vrednicie te-ai preamărit şi de la Dînsul te-ai arătat dumnezeiesc izvor de tămăduiri, Sava, de Dumnezeu însuflate.

Cel ce ai fost smerit, fără răutate, blînd, neprefăcut şi paşnic, părinte, cu adevărat mai presus de om, şi nematerialnic în materie, casă a lui Dumnezeu preavrednică te-ai arătat, dîndu-ne nouă, cu milostivire, darurile care ţi-au venit ţie de la Dînsul.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Cuvioase Părinte Sava, în tot pămîntul a ieșit vestirea faptelor tale; pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale; taberele demonilor le-ai pierdut, cetele îngerești le-ai ajuns, a căror viață fără prihană ai urmat. Îndrăznire avînd către Hristos Dumnezeu, cere pace sufletelor noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată, care ai odrăslit Rodul vieții; ție ne rugăm : roagă-te, stăpînă, împreună cu sfințitul Sava, să se miluiască sufletele noastre.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și otpustul.

Și se face ungere de către preot cu untdelemn sfințit la Litie sau din candela sfîntului.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pun : din Canonul cuviosului, Cîntările a 3-a și a 6-a, pe 8. Prochimen, glasul al 7-lea : Drepții să se bucure de izbînda lor. Stih : Cîntați Domnului cîntare nouă. Cîntați laudele în adunarea credincioșilor. Apostolul din Epistola către Galateni (V, 22—VI, 2) : Fraților, roada Duhului... (caută sîmbătă în săptămîna a 27-a după Rusalii). Aliluia, glasul 1 : Fericit bărbatul care se teme de Domnul. Stih : De la răsăritul soarelui pînă la apus, lăudat este numele Domnului. Evanghelia de la Matei (XI, 27—30) : Zis-a Domnul ucenicilor Săi : Toate-Mi sînt date de către Tatăl Meu... (caută joi în săptămîna a 4-a după Rusalii).

CHINONICUL

Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A ȘASEA

Pomenirea celui între sfinți Părintele nostru Nicolae, arhiepiscopul din Mira Lichiei, făcătorul de minuni.

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 4, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz între mucenici...

Dumnezeiescul har al Duhului, te-a uns cu mir dumnezeiesc pe tine, întîiul stătător al celor din Mira, și de mireasma faptelor tale umplînd, preasfințite, marginile lumii; cu rugăciunile cele înmiresmate alungi întotdeauna patimile cele rău mirositoare. Pentru aceasta cu credință te lăudăm și săvîrșim preasfințită pomenirea ta, Nicolae (de două ori).

Ca pe un luceafăr neapus, ca pe un astru a toată lumea, care ai strălucit pe bolta Bisericii și lumea ai luminat, alungînd negura primejdiilor celor grele și îndepărtînd iarna necredinței în Dumnezeu și făcînd liniște deplină, Nicolae, pe tine, după datorie, te fericim.

Și de față fiind și în visuri arătîndu-te, Nicolae, pe cei ce trebuia să moară prin nedreptate i-ai izbăvit, ca un milostiv, ca un

iubitor de bine, ca un izbăvitor adevărat, ca un apărător fierbinte al celor ce cu credință cer sprijinul tău, preasfințite părinte, cel ce ești împreună-cetățean cu îngerii, cu apostolii și deopotrivă cu proorocii.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Moștenitorule al lui Dumnezeu și moștenitorule împreună cu Hristos, slujitorule al Domnului, Sfinte Nicolae, precum numele tău te-a arătat, așa și viața ta a fost. Că mintea ți-a strălucit deopotrivă cu bătrînețea; mărturisit-a lumina feții tale nerăutatea sufletului ; adeverit-a liniștea cuvîntului blîndețea ta; viața ta a fost mărită și adormirea ta laolaltă cu sfinții; roagă-te pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată, care ai odrăslit Rodul vieții, și ție ne rugăm: roagă-te, stăpînă, împreună cu Ierarhul Nicolae, să se miluiască sufletele noastre.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 6-lea :

Podobie : A treia zi ai înviat...

Nicolae fericite, îndură-te de mine cel ce cad la tine, și te rog: Luminează, înțelepte, ochii sufletului meu, ca limpede să privesc pe atotmilostivul Dătător de lumină.

Stih : Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca intru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura.

Din mîna vrăjmașilor celor ce caută să-mi facă rău scoate-mă, sfinte, ca cel ce ai îndrăzneală către Dumnezeu, Ierarhe Nicolae, preafericite, și de bărbații sîngiurilor izbăvește-mă.

Stih : Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Liman neînviforat și zid nebiruit pe tine, ierarhe, te-am dobîndit credincioșii, și turn de apărare și poartă de pocăință, îndreptător sufletelor și apărător.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Pizmuind vrăjmașul turma ta, Preacurată, în toate zilele caută, vicleanul, să și-o facă pradă; dar tu, de Dumnezeu Născătoare, scoate-ne din mîna aceluia.

TROPAR, glasul al 4-lea :

Îndreptător credinței și chip blîndețelor, învățător înfrînării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai dobîndit cu smerenia cele înalte și cu sărăcia cele bogate ; Părinte Ierarhe Nicolae, roagă pe Hristos Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei : Taina cea din veac ascunsă... (Caută la sfîrșitul cărții) Și otpustul.

LA VECERNIA MARE

După obișnuitul psalm se citește Fericit bărbatul... starea întîia.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8, glasul al 2-lea :

Podobie : Cînd de pe lemn...

În Mira locuind după simţire, te-ai arătat mir cu adevărat, cu mir înţelegător fiind uns, Sfinte Nicolae, arhiereul lui Hristos; că umpli de mireasmă feţele celor ce cu credinţă şi cu dragoste săvîrşesc pururea preamărită pomenirea ta, dezlegîndu-i pe aceştia din primejdii, din nevoi şi din necazuri, părinte, cu rugăciunile tale, cele către Domnul.

Ca cel ce ai purtat nume de biruinţă, biruinţă tare te-ai arătat, cu adevărat, credinciosului popor întru ispite, Sfinte Nicolae, slujitorul lui Hristos; că pretutindenea fiind chemat, degrab eşti de faţă, înaintea celor ce cu dragoste aleargă sub acoperămîntul tău ; că tu ziua şi noaptea, prin credinţă fiind văzut, izbăveşti din ispite şi din primejdii.

Arătatu-te-ai împăratului Constantin şi lui Avlavie în vis şi înspăimîntîndu-i pe ei, le-ai zis lor lămurit: dezlegaţi degrab pe cei pe care-i ţineţi cu nedreptate legaţi în temniţă, că nu sînt vinovaţi de junghierea cea plină de fărădelege; dar de nu mă vei asculta, pîră voi face, împărate, împotriva ta, rugîndu-mă Domnului.

Sfinte mărite Nicolae, sfinţite propovăduitor al lui Hristos, mare şi fierbinte ocrotitor eşti celor ce se găsesc în primejdii, celor de pe pămînt şi celor de pe mare, celor de aproape şi celor de departe, ca un preamilostiv şi tare rugător. Pentru aceasta adunîndu-ne, strigăm ţie : roagă-te către Domnul, ca să fim izbăviţi de toată nevoia.

Alte stihiri, acelaşi glas :

Podobie : Cu ce cununi de laudă...

Cu ce cununi de laudă vom încununa pe ierarhul, care cu trupul este în Mira şi duhovniceşte se găseşte înaintea tuturor celor ce cu suflet curat îl doresc pe dînsul ? Pe mîngîietorul tuturor celor necăjiţi şi adăpostul tuturor celor din primejdii, turnul dreptei credinţe, apărătorul credincioşilor, prin care a surpat mîndria vrăjmaşilor Hristos, Cel ce are mare milă.

Cu ce cîntări melodioase vom lăuda pe ierarhul, pe luptătorul împotriva nelegiuirii şi apărătorul cucerniciei; pe întîistătătorul Bisericii, pe marele sprijinitor şi învăţător, care pe toţi cei răucredincioşi i-a ruşinat; pe pierzătorul lui Arie şi pe apărătorul cel fierbinte, prin care mîndria aceluia a surpat Hristos, Cel ce are mare milă ?

Cu ce cîntări prooroceşti vom lăuda pe ierarhul, care pe cele ce sînt departe de mai înainte le vede şi pe acestea ca şi cum ar fi de faţă, de mai înainte le vesteşte şi le hotărăşte; pe cel ce toată lumea o vede şi pe toţi cărora li se face strîmbătate îi izbăveşte, pe cel ce în vis s-a a-

rătat împăratului celui de Dumnezeu înțeleptit și pe cei ce mai înainte erau legați i-a izbăvit de junghierea cea nedreaptă, cu puterea lui Hristos, Cel ce are mare milă ?

Cu ce cîntări duhovnicești vom lăuda pe ierarhul, pe care Tatăl l-a ales și Fiul în chip vădit l-a binecuvîntat și dumnezeiescul Duh l-a sfințit, ca pe un vas preacinstit al alegerii și stîlp și întărire a Bisericii; pe cel ce s-a arătat lumină lumii și luceafăr dumnezeiesc, prin care negura înșelăciunii cu totul s-a împrăștiat și credința s-a propovăduit pe față ?

Slavă..., glasul al 6-lea :

Pe cel ce este frumusețea ierarhilor și fala părinților, izvorul minunilor și preamarele ocrotitor al credincioșilor, adunîndu-ne, să-l lăudăm, o iubitorilor de prăznuire, cu cîntări de laude, zicînd : Bucură-te păzitorul celor din Mira, cinstit întîi-stătător și stîlp neclintit ! Bucură-te luminătorule preastrălucit, care cu minunile luminezi marginile lumii ! Bucură-te bucuria cea dumnezeiască a celor necăjiți și apărătorul cel preacald al celor nedreptățiți ! Și acum, Preafericite Nicolae, nu înceta rugîndu-te lui Hristos Dumnezeu, pentru cei ce cu credință și cu dragoste cinstesc pururea pomenirea ta cea de bucurie și întru tot lăudată.

Și acum.... a Înainteprăznuirii, același glas :

Peșteră, pregătește-te, că vine mielușeaua purtînd în pîntece pe Hristos. Iesle, primește pe Cel ce cu cuvîntul ne-a dezlegat pe noi, pămîntenii, de fapta cea necuvîntătoare ! Păstori, cîntînd din fluiere, fiți martori ai minunii celei înfricoșătoare și magi din Persia aduceți Împăratului aur și tămîie și smirnă ! Că S-a arătat Domnul din Maică-Fecioară, Căruia și plecîndu-Se întocmai ca o slugă, Maica I s-a închinat și a zis Celui ce era în brațele ei : cum Te-ai semănat întru mine, sau cum ai răsărit în mine, Izbăvitorule și Dumnezeul meu ?

VOHOD: Lumină lină...

Prochimenul zilei și PAREMIILE :

De la Pilde, citire :

(X, 8 ; III, 13—16...)

Pomenirea dreptului cu laude și binecuvîntarea Domnului peste capul lui. Fericit este omul care a aflat înțelepciunea și muritorul care a cunoscut priceperea. Că mai bună este îndeletnicirea cu acestea decît vistieriile de aur și de argint. Și mai scumpă este decît pietrele cele de mult preț ; și tot ce este de preț nu este vrednic de ea. Pentru că lungimea de zile și anii vieții sînt în dreapta ei și în stînga ei bogăție și mărire. Că din gura ei iese dreptate, legea și mila pe limbă le poartă. Deci, ascultați-mă pe mine, o fiilor, că lucruri de cinste vă voi spune ; și fericit este omul care va păzi căile mele. Că ieșirile mele sînt ieșiri de viață și vrerea de la Domnul se gătește. Pentru aceasta vă rog pe voi și pun glasul meu înaintea fiilor

oamenilor. Că eu, înțelepciunea, am tocmit sfatul și știința și gîndul eu l-am chemat. Al meu este sfatul și întărirea, a mea este priceperea și a mea este tăria. Eu iubesc pe cei ce mă iubesc pe mine ; iar cei ce mă caută vor afla har. Înțelegeți dar cei fără de răutate chibzuiala și cei neînvățați puneți la inimă. Ascultați-mă pe mine că iarăși lucruri mărețe vă voi spune. Și voi scoate din buzele mele cele drepte, că adevărul va învăța gîtlejul meu, iar buzele mincinoase sînt urîte înaintea mea. Cu dreptate sînt toate graiurile gurii mele, nimic nu este într-însele strîmb, nici încîlcit. Toate sînt drepte pentru cei ce înțeleg și netede pentru cei ce aflä cunoștința. Că vă învăț pe voi adevărul, ca nădejdea voastră să fie în Domnul și să vă umpleți de Duh.

De la Pilde, citire :

(X, 32 — XI, 12)

Gura celui drept rodește înțelepciune, iar limba urzitoare de rele aduce pierzare. Buzele celui drept cunosc bunăvoința, iar gura păcătoșilor strîmbătatea. Cîntarul strîmb este urgisit de Domnul și cîntărirea dreaptă este plăcerea Lui. Dacă vine mîndria, va veni și ocara, iar înțelepciunea este cu cei smeriți. Neprihănirea poartă pe cei drepți, iar strîmbătatea prăpădește pe cei vicleni. La nimic nu folosește bogăția în ziua mîniei ; numai dreptatea izbăvește de moarte. Dreptatea netezește calea celui fără prihană, iar cel fără de lege va cădea prin fărădelegea lui. Dreptatea izbăvește pe cei drepți iar cei vicleni vor fi prinși prin fapta lor. La moartea omului drept rămîne nădejdea, iar la moartea celui păcătos piere nădejdea. Dreptul scapă din strîmtorare, și cel fără de lege îi ia locul. Făptuitorul de rele prăbușește cu gura pe aproapele lui, iar prin știința celor drepți va fi mîntuit. De propășirea celor drepți cetatea se bucură, iar cînd pier cei fără de lege ea tresaltă de veselie. Prin binecuvîntarea oamenilor drepți, cetatea merge înainte, iar prin gura celor nelegiuiți ajunge ruină. Cel nepriceput urgisește pe aproapele lui, iar omul cu bună-chibzuință tace.

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire :

(IV, 7—15).

Cel drept, chiar cînd apucă să moară mai devreme, dă de odihnă. Bătrînețile cinstite nu sînt cele aduse de o viață lungă, nici nu le măsori după numărul anilor. Înțelepciunea este la om adevărata căruntețe și vîrsta bătrîneților înseamnă o viață neîntinată. Plăcut fiind lui Dumnezeu, Domnul l-a iubit și, fiindcă trăia între păcătoși, l-a mutat de pe pămînt. A fost răpit, ca răutatea să nu-i schimbe mintea sa, înșelăciunea să nu-i amăgească sufletul. Căci vraja viciului întunecă cele bune și amețeala poftei schimbă gîndul cel fără de răutate. Ajungînd curînd la desăvîrșire, dreptul a apucat ani îndelungați. Sufletul lui era plăcut lui Dumnezeu, pentru aceasta Domnul S-a grăbit să-l scoată din mijlocul răutății. Neamurile văd, dar nu pricep nimic și nu-și bat capul cu așa ceva, că adică harul lui Dumnezeu și mila Lui sînt cu aleșii Lui și că poartă grijă de Sfinții Săi.

LA LITIE

Se cîntă stihirile :

Glasul 1 :

Pironindu-ți ochii cu statornicie la înălțimea cunoștinței și privind în taină la adîncul înțelepciunii, ai îmbogățit lumea cu învățăturile tale, părinte. Roagă-te pentru noi pururea lui Hristos, Ierarhe Nicolae.

Omule al lui Dumnezeu și rob credincios, iconomule al tainelor Lui și bărbatul doririlor Duhului, stîlpule însuflețit și icoană însuflată, ca pe o vistierie dumnezeiască te-a primit cu multă rîvnă Biserica celor din Mira și ca pe un rugător pentru sufletele noastre.

Glasul al 2-lea :

Îndreptător credinței și chip blîndeților te-a arătat pe tine turmei tale Hristos Dumnezeu, Ierarhe Nicolae ; că în Mira mireasmă răspîndind, strălucești luminat cu dumnezeieștile tale fapte, sprijinitorul săracilor și al văduvelor. Pentru aceasta nu înceta să te rogi ca să se mîntuiască sufletele noastre.

Părinte Nicolae, chivotul plin de mireasmă al moaștelor tale ocrotește pe cei din Mira. Pentru aceasta și pe cei legați, care erau osîndiți fără judecată, arătîndu-te împăratului în vis, i-ai slobozit din moarte, din legături și din temniță. Ci și acum, și pururea, ca și odinioară, te arată rugîndu-te pentru s u f l e t e l e noastre.

Părinte Nicolae, chiar dacă cele din Mira tac, dar lumea întreagă, cea luminată de tine cu plăcuta mireasmă a mirului și cu mulțimile minunilor, ca și cei osîndiți, izbăviți prin tine, strigă cu cîntări de laudă. Cu aceștia și noi strigăm, cîntînd : roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Glasul al 4-lea :

Părinte Nicolae, chivot cu mir al Preasfîntului Duh fiind, ca o primăvară plină de veselie toate le umpli de mirosul dumnezeieștilor miresme ale lui Hristos. Că, făcîndu-te următor Apostolilor, înconjuri lumea prin cuvintele minunilor tale. De aceea, arătîndu-te în vis și celor de departe și celor de aproape, izbăvești din moarte pe cei ce cu judecată nedreaptă aveau să moară, scăpînd, în chip minunat, din multe nevoi pe cei ce te cheamă (pe tine). Pentru aceasta, prin rugăciunile tale și pe noi, cei ce te lăudăm pururea (pe tine), ne slobozește din nevoile (cele) cumplite, care vin asupra noastră.

Glasul al 6-lea :

Bine rob bun și credincios! Bine lucrătorule al viei lui Hristos ! Tu și greutatea zilei ai purtat și talantul cel dat ție l-ai înmulțit și pe cei ce au venit după tine nu i-ai pizmuit. Pentru aceasta porțile cerurilor ți s-au deschis ție; intră întru bucuria Domnului tău și roagă-te pentru noi, Sfinte Nicolae.

Glasul al 8-lea :

Spre lauda Domnului ai alergat, Nicolae, întru această viață vremelnică și El te-a preamărit în viața cea cerească și adevărată. Pentru aceasta, îndrăznire dobîndind către El, roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Rodul bărbăteștilor tale fapte, cuvioase părinte, a luminat inimile credincioșilor. Că cine, auzind, nu se va minuna de smerenia ta cea nemăsurată, de răbdarea ta, de blîndețea ta față de cei săraci, de milostivirea ta față de cei necăjiți ? Pe toți cu dumnezeiască cuviință i-ai învățat, Ierarhe Nicolae. Și acum, fiind încununat cu neveștejită cunună, roagă-te pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, asemenea:

Betleeme pregătește-te, împodobește-te iesle, peșteră primește, că adevărul a venit, umbra a trecut și Dumnezeu S-a arătat oamenilor din Fecioara, luînd chip ca al nostru și îndumnezeind ceea ce a luat. Pentru aceasta Adam se înnoiește, împreună cu Eva, strigînd: pe pămînt Bunăvoirea S-a arătat ca să mîntuiască neamul nostru.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 5-lea :

Podobie : Bucură-te cămara...

Bucură-te sfințite cap ! Locașule curat al faptelor bune, dumnezeiescule dreptar al îndumnezeitei sfințenii, păstorule cel mare, prealuminată făclie, care porți nume de biruință; cel ce te pleci cu milostivire spre cei ce au nevoie, care te îndrepți spre rugăciunile celor neputincioși, izbăvitorule grabnic, păzitorul mîntuirii tuturor celor ce săvîrșesc cu credință preamărită pomenirea ta; roagă pe Hristos, preafericite, să ne trimită nouă mare milă.

Stih : Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura.

Bucură-te minte preasfințită, locașul cel curat al Treimii, stîlpul Bisericii, sprijinitorul credincioșilor, ajutătorul celor vlăguiți, steaua care cu strălucirile rugăciunilor celor bineprimite risipești totdeauna întunericul ispitelor și al necazurilor; Ierarhe Nicolae, limanul cel prealin, în care adăpostindu-se se mîntuiesc cei cuprinși de furtunile vieții, roagă pe Hristos să se dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Stih : Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Bucură-te cel plin de dumnezeiască rîvnă, care ai izbăvit din închisoarea cea rea pe cei ce erau să fie uciși cu nedreptate, prin înfricoșătoarea starea ta de față și prin arătările tale în vis; izvorule care ai izvorît din belșug miresme în Mira, Nicolae, și ai adăpat sufletele și ai alungat întinăciunea patimilor; secure care ai tăiat neghinele înșelăciunii, lopată care ai vînturat învățăturile lui Arie cele ca pleava; roagă pe Hristos să trimită sufletelor noastre mare milă.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Omule al lui Dumnezeu și slugă credincioasă, slujitorule al Domnului, bărbatul doririlor,

vasul alegerii, stîlpul și întărirea Bisericii, moștenitorule al împărăției, nu tăcea a striga pentru noi către Domnul.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas :

Alcătuire a lui Vizantie

Ceea ce nu știi de mire, Fecioară, de unde ai venit? Cine este tatăl tău și cine este maica ta? Cum porți pe Ziditorul în brațe ? Cum nu ți s-a stricat pîntecele ? Mari minuni întru tine și înfricoșătoare taine pe pămînt vedem cu uimire săvîrșindu-se, Preasfîntă; și ca o vrednică datorie îți pregătim peștera pe pămînt și ne rugăm cerului să arate steaua ; iar de la răsăriturile pămîntului magii vin la apusuri, ca să vadă mîntuirea oamenilor: un Prunc hrănindu-Se cu lapte.

La binecuvintarea piinilor, troparul glasul al 4-lea : Îndreptător credinței..., de două ori. (Caută-l la Vecernia mică) ; și Născătoare de Dumnezeu, Fecioară... odată. Și cealaltă parte a Privegherii.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului, de două ori. Slavă... Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu.

După Catisma întiia, se cîntă Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvintul...

Suindu-te la înălțimea faptelor bune și cu dumnezeiasca strălucire cea de acolo luminîndu-te, părinte, de minunile Duhului te-ai arătat cu adevărat strălucit luminător, folositor nebiruit fiind întru ispite. Pentru aceasta în chip preamărit pe vrăjmaș biruind, minciuna ai alungat și pe oameni i-ai izbăvit de la moarte, Sfinte Nicolae. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale celor ce cu dragoste prăznuiesc sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., glasul 1 :

Podobie : Mormintul Tău...

Cu razele minunilor strălucești pe pămînt Sfinte Nicolae, înțelepte, și toată limba o îndemni spre slava și lauda Celui ce te-a preamărit pe tine pe pămînt ; pe Care roagă-L să izbăvească de toată primejdia pe cei ce cinstesc cu credință și cu dragoste, pomenirea ta, cel ce ești alesul părinților.

Și acum..., a Născătoarei :

Marie, cinstit locaș al Stăpînului, ridică-ne pe noi cei căzuți în adîncul cumplitei deznădăjduiri, și al greșealelor și al necazurilor; că tu ești mîntuirea păcătoșilor și ajutătoare și sprijinitoare tare și miluiești pe robii tăi.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Înaintestătător al credincioșilor ești, acoperindu-i și păzindu-i pe ei, fericite, și cu adevărat de tot necazul izbăvindu-i, cel ce ești preafrumoasa laudă și mărire a ierarhilor, Nicolae, cuvioase.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti celor din nevoi apărătoare nebiruită şi celor ce nădăjduiesc spre tine grabnică rugătoare, izbăveşte-mă de primejdii şi nu mă trece cu vederea, ceea ce eşti tuturor ajutătoare.

După Polieleu, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Ocrotitor fierbinte al Bisericii lui Hristos te-ai arătat Nicolae, nimicind cu îndrăzneală, învăţăturile eresurilor celor fără de Dumnezeu şi tuturor îndreptar al Ortodoxiei te-ai arătat, rugîndu-te pentru toţi cei ce urmează dumnezeieştilor tale învăţături şi îndemnuri.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Degrab primeşte, stăpînă, rugăciunile noastre şi le du Fiului tău şi Dumnezeu, Doamnă, cu totul fără prihană. Dezleagă de asupriri pe cei ce aleargă la tine; sfărîmă meşteşugirile şi surpă, Preacurată, îndrăzneala celor fără de Dumnezeu, care se întrarmează împotriva robilor tăi.

Antifonul întîi al glasului 4.

PROCHIMENUL, glasul al 4-lea :

Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioşilor Lui.

Stih : Ce voi răsplăti Domnului pentru toate cîte mi-a dat mie.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Ioan

(X, 9—16) :

Zis-a Domnul : Eu sînt uşa ; prin Mine de va intra cineva, se va mîntui... (caută la duminica a 2-a din Postul Mare, Evanghelia ierarhului).

Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Pentru rugăciunile ierarhului Tău Nicolae, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Stih : Miluieşte-ne Dumnezeule după mare mila Ta...

Stihira, glasul al 6-lea :

Bine slugă bună şi credincioasă ! Bine lucrătorule al viei lui Hristos ! Tu şi greutatea zilei ai purtat şi talantul cel dat ţie l-ai înmulţit şi pe cei ce au venit după tine nu i-ai pizmuit. Pentru aceasta porţile cerurilor ţi s-au deschis ţie; intră întru bucuria Domnului tău şi roagă-te pentru noi, Sfinte Nicolae.

CANOANELE

Se pune Canonul Născătoarei de Dumnezeu, cu irmosul pe 6, şi două Canoane ale sfîntului, pe 8.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmosul :

Cîntare de biruinţă să cîntăm toţi lui Dumnezeu, Celui ce «a făcut minunate semne cu «braţ înalt şi a mîntuit pe Is«rael, căci cu slavă S-a prea«slăvit».

Ceea ce ai născut adîncul înțelepciunii, curată, trimite-mi picături de înțelepciune, Izvorule cel plin de har, ca să slăvesc cu cîntări noianul harurilor tale.

Pe tine te laud, prealăudată, pe care te laudă cetele îngerilor, ca pe ceea ce ai născut pe Dumnezeu cel prealăudat, pe Care toată făptura Îl laudă, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Canonul sfîntului

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Întru adînc ai așternut...

Purtătorule de cunună, stînd cu oștile îngerești înaintea scaunului lui Hristos, preaînțelepte Nicolae, dăruiește-mi luminarea care să împrăștie întunericul sufletului meu, ca să laud, bucurîndu-mă, preafericite, pomenirea ta.

Domnul, Cel ce slăvește pe toți cei ce-L slăvesc pe Dînsul, adăpost te-a dat pe tine credincioșilor, care izbăvești de ispite pe cei ce aleargă la acoperămîntul tău, Nicolae, și te cheamă cu credință și cu dragoste, preamărite.

A Născătoarei :

Șarpele cel preaviclean, insuflîndu-mi pofta de a mă asemăna Ziditorului, ca pe un rob m-a răpit; iar prin tine, Preacurată, am fost iarăși chemat înapoi, îndumnezeindu-mă, cu adevărat; că tu, Maica lui Dumnezeu, ai născut pe Cel ce m-a îndumnezeit pe mine.

Canonul al doilea al sfîntului

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmos : Hristos Se naște, slăviți-L...

Cu l i m b ă și cu buze nepricepute, v i n să aduc laudă scurtă și rugăciune înălțimii tale celei de Dumnezeu cinstite Nicolae ; ci, ca un bogat dăruitor, dăruiește-mi mie milostiv pe Mîntuitorul și Dumnezeul meu.

Om ceresc fiind, întocmai ca îngerii te-ai arătat pe pămînt ; văduvelor ai fost mare ocrotitor, celor apăsați, răzbunător și tuturor celor necăjiți, ajutător întru nevoi, Părinte Nicolae.

Lumea toată face cunoscute minunile tale, Nicolae, de trei ori fericite, celor de sub soare, și noianul faptelor tale celor bune : cei lipsiți fac cunoscut pe ocrotitorul, săracii și văduvele pe hrănitorul, orbii pe povățuitorul și toți pe apărătorul.

Slavă..., a Treimii :

Cinstesc Treimea cea nezidită : pe Tatăl și pe Fiul, împreună cu Duhul ; o singură Ființă, o Dumnezeire, o Fire neîmpărțită după ființă ; trei Ipostasuri pe Care le înțeleg după fețe și după ipostas.

Și acum..., a Născătoarei :

Fără sămînță ai zămislit pe Cuvîntul, pe Unul din Treime, Preacurată, și pe Acesta cu trup L-ai născut, rămînînd după

naștere întreagă ca și mai înainte. Pe Acesta, ca pe Fiul tău și Dumnezeu, roagă-L pururea pentru noi.

Catavasie :

Hristos Se naște, slăviți-L; «Hristos din ceruri, întîmpina-«ți-L; Hristos pe pămînt, înăl-«țați-vă; cîntați Domnului tot «pămîntul și cu veselie lăuda-«ți-L, popoare, că S-a prea-«slăvit !».

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Să se întărească inima mea întru voia Ta, Hristoase «Dumnezeule, Care ai întărit «cerul a doua oară peste ape și «ai întemeiat pămîntul întru «ape, Atotputernice».

Cerul cel preacurat, locașul Împăratului, raiul cel cu adevărat fermecător și cu plăcut miros, nădejdea creștinilor, Născătoarea de Dumnezeu să fie lăudată.

Cu cuvîntul ai născut pe Cuvîntul, Cel ce cu cuvîntul a adus la ființă toată firea cea cuvîntătoare împreună cu cea necuvîntătoare ; Care a izbăvit pe oameni de necuvîntare, ceea ce ești preabinecuvîntată.

Canonul întîi al sfîntului

Irmos : Înflorit-a pustiul ca și crinul...

Nicolae fericite, ucenic adevărat al Stăpînului făcîndu-te, izbăvește din cumplitele nevoi și din moartea amară, pe cei ce aleargă la tine.

Mult-Milostive, curățește pe robii Tăi, dîndu-le iertare de greșeale, ca un Bun, pentru mijlocirile cele către Tine, ale slugii Tale, Nicolae.

A Născătoarei :

Alinează-mi tulburarea patimilor mele, stăpînă, și cîrmuiește-mi viața, Preasfîntă, ceea ce ai născut pe Hristos, întru Care s-a întărit inima mea.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Fiului, Celui născut...

Placă de multe fapte bune, scrisă de nemuritorul și preacuratul deget al lui Hristos Dumnezeu, dobîndind în inimă, de Dumnezeu înțelepțite Nicolae, picuri din buzele tale dulceață mai dulce decît fagurul și mierea.

Harul a arătat asupra ta minuni uimitoare ; că viața ta cea curată, Nicolae, mai strălucitoare cu adevărat decît tot aurul, prin strălucirea dumnezeiescului Duh, îmbracă cu totul în lumină sufletele cele întunecate.

Și după moarte viezi, arătîndu-te lămurit în vise ; și pe tineri i-ai izbăvit de moarte în chip minunat, strigînd limpede împăratului : nu nedreptăți pe acești bărbați, că din pizmă au fost pîrîți.

Slavă..., a Treimii :

Milostivă fii mie, Preasfîntă Treime, Dumnezeul nostru, ce-

lui ce cu greşeli nemăsurate mi-am întinat viaţa, Părinte şi Fiule şi Duhule cel viu, păzindu-mă pretutindeni şi pururea nevătămat de tot necazul.

Şi acum..., a Născătoarei :

Nădejde de mîntuire să dai, Născătoare de Dumnezeu, robilor tăi ; şi în nevoi şi primejdii cu grabnice rugăciuni fii de faţă, ca să-i aperi şi să-i ajuţi. Că tu, dumnezeiească mireasă, eşti lauda noastră a credincioşilor.

Catavasie :

Fiului, Celui născut fără stri-
«căciune din Tatăl mai înainte
«de veci, şi mai pe urmă din
«Fecioară întrupat făr-de să-
«mînţă, lui Hristos Dumnezeu
«să-I cîntăm : Cel ce ai înălţat
«fruntea noastră, Sfînt eşti,
«Doamne».

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înţelepciunea şi Cuvîntul...

Rîu îmbelşugat de tămăduiri şi izvor de minuni neîmpuţinat te-a arătat pe tine, Nicolae, adîncul milostivirii ; că cei amarnic apăsaţi de boli, şi cumplit cercaţi de nenorocirile vieţii, află doctorie tămăduitoare, cu adevărat, la toată mîhnirea, în calda ta ocrotire. Pentru aceasta grăim către tine : roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greşeale celor ce prăznuiesc cu iubire sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., iarăşi aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe Înţelepciunea şi Cuvîntul în pîntecele tău zămislind în chip de negrăit, Maica lui Dumnezeu, lumii ai născut pe Cel ce ţine toate ; şi în braţe ai purtat pe Cel ce cuprinde toate, pe Dătătorul de hrană al tuturor, pe Făcătorul făpturii şi Domnul. Pentru aceasta te rog, Preacurată Fecioară, şi cu credinţă grăiesc către tine, să fiu izbăvit de greşeale, cînd va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu. Stăpînă, Fecioară curată, ajutorul tău să mi-l dăruieşti atunci, că poţi toate cîte le voieşti.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Cu duhul văzînd mai înainte, Proorocule Avacum,
«întruparea Cuvîntului, propo-
«văduit-ai grăind : cînd se vor
«apropia anii, Te vei cunoaşte,
«cînd va veni vremea Te vei
«arăta. Slavă puterii Tale,
«Doamne !».

Pricina morţii oamenilor a fost Eva cu povăţuirea şarpelui, curată ; iar tu, Fecioară, născînd prin cuvînt pe Cuvîntul, te-ai arătat mijlocitoare nemuririi şi a vieţii. Pentru aceasta după vrednicie te lăudăm pe tine.

Cu duhul mai dinainte te-au văzut, curată, proorocii : munte, poartă, masă, chivot sfînt,

sfeşnic, scaun al vieţii, năstrapă şi pat, arătîndu-te pe tine, astfel, Maică a lui Dumnezeu întru închipuiri, a căror plinire o vedem.

Canonul întîi al sfîntului

Irmos : Venit-ai din Fecioară...

Trăind sub puterea apropiată a razelor Duhului, ai ajuns purtător de lumină, luminînd marginile lumii ; înaintea tuturor stînd şi izbăvind pe toţi cei ce cu credinţă aleargă la tine.

Precum te-ai arătat mai înainte, izbăvind pe tineri de moarte, cuvioase, aşa şi acum mîntuieşte-mă pe mine, de toată primejdia, de ispite şi de nevoi, preafericite.

Strălucit-ai ca o făclie a faptelor bune, preafericite, făcîndu-te următor preaales al Stăpînului tău şi fiind chemat, izbăveşti pe cei ce cu bună evlavie şi cu dragoste te măresc pe tine.

A Născătoarei :

Venit-a la tine Stăpînul şi Domnul, întrupîndu-Se şi mîntuindu-mă, ca un milostiv, pe mine tot omul. Pentru aceasta strigăm către tine : Bucură-te Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti cu totul fără de prihană.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Toiag din rădăcina lui Iesei...

Numele tău singur, ori de cîte ori este chemat, izbăveşte îndată, cu adevărat, din toate cursele vrăjmaşilor pe cei ce grăiesc către tine cu căldură, Sfinte Nicolae. Deci, precum ai izbăvit mai înainte pe voievozi, izbăveşte-ne şi pe noi de toată nevoia cumplită.

Stînd înaintea scaunului lui Dumnezeu, nu înceta a te ruga cu sîrguinţă, înţelepte, pentru noi toţi credincioşii robii tăi, minunate Nicolae, ca să fim izbăviţi de focul cel veşnic şi de vrăjmaşi, de gîndul cel viclean şi de răutate.

Pretutindeni izvorăşti tămăduiri celor ce cu credinţă aleargă la tine, şi izbăveşti pe toţi din legături. Pentru aceasta schimbă întristarea noastră în bucurie, cu rugăciunile tale cele bine-primite, Nicolae luminate, sfărîmînd trufia vrăjmaşilor noştri.

Slavă..., a Treimii :

Cinstesc stăpînia Dumnezeirii celei fără de început : pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Preasfîntul Duh, împărăţia tuturor ; Unimea nedespărţită, Cea a toate făcătoare, una, neîmpărţită, în trei chipuri şi feţe osebită pururea.

Şi acum..., a Născătoarei :

Tu, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, te-ai arătat cu adevărat mai cinstită şi mai presus decît oamenii şi decît îngerii ; că pe Făcătorul tuturor în pîntece L-ai zămislit, îmbrăcat în trup de rob născîndu-L fără de sămînţă. O, minunată privelişte!

Catavasie :

Toiag din rădăcina lui Iesei «și floare dintr-însul, Hristoase, «din Fecioară ai odrăslit, Cel «lăudat, din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai, întrupîn«du-Te din cea neispitită de băr«bat, Cel fără de trup și Dum«nezeu. Slavă puterii T a l e, «Doamne».

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Fă să răsară lumina cea strălucitoare și cea neapropia«tă nouă, celor ce dis-de-dimi«neață alergăm la judecățile po«runcilor Tale, Stăpîne, Iubito«rule de oameni, Hristoase, «Dumnezeul nostru».

Ca un chivot cinstit al sfințeniei și ca un scaun sfînt în chip de foc și ca un palat sfințit ai încăput, stăpînă, pe Dumnezeu Atotțiitorul.

Maică neispitită de bărbat, între fecioare și iarăși, tu singură, în chip de negrăit, fecioară între maici te-ai arătat, Preacurată ; că ai născut pe Dumnezeu, Cel ce schimbă firea.

Canonul întîi al sfîntului

Irmos : Luminează-ne pe noi...

Cu viață plină de dumnezeiască cuviință strălucind, de trei ori fericite, de față stînd, ai izbăvit pe cei osîndiți cu nedreaptă judecată să fie uciși, care strigau Stăpînului Hristos: alt Dumnezeu afară de Tine nu cunoaștem.

Cel ce privești acum în ceruri, slava cea pururea veșnică și te desfătezi de prealuminatele străluciri ale Razei celei negrăite și dumnezeiești, acoperă-mă pe mine cu ocrotirea ta, cuvioase, preacinstită slugă a lui Hristos.

A Născătoarei :

Ca să cauți chipul tău cel acoperit de nisipul patimilor, Mîntuitorule, ascunzîndu-Te de puterile cele cerești și întrupîndu-Te din Fecioară, Te-ai arătat celor ce strigă : alt Dumnezeu afară de Tine nu cunoaștem.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Dumnezeu fiind al păcii...

Propovăduiește și acum, părinte, marea cetate a celor din Mira și ținutul Lichiei și toată seminția, minunatele tale fapte, prin care ai izbăvit pe toți din dureri și din întristări, vrednicule de laudă, Nicolae.

Adăpost al văduvelor și părinte al orfanilor, ajutător preaales al celor din necaz, mîngîiere a celor ce plîng, păstor și povățuitor al tuturor celor ce rătăcesc fiind, Nicolae, izbăvește-ne și pe noi din nevoi cu rugăciunile tale.

Mutatu-te-ai de pe pămînt la locașurile cele fără materie, unde privești negrăita frumusețe a lui Hristos, arătîndu-te deopotrivă cu oștile îngerești. Pentru aceasta, cu apostolii și cu mucenicii dănțuind, roagă-te cu de-a dinsul Mîntuitorului, Părinte Nicolae.

Slavă..., a Treimii :

Slăvesc cu cinste trei Fețe împreună fără de început, de același scaun și singure stăpînitoare ale unei Dumnezeiri nedespărțite ; de Care am fost adus din neființă la ființă, împreună cu îngerii cîntînd ; Sfînt, Sfînt, Sfînt ești, Doamne!

Și acum..., a Născătoarei :

Acoperămîntul cel mîntuitor și nădejdea tuturor, ceea ce ești degrab de față și miluiești, milostivește-te acum și de noi, grăim către Tine, curată, cei ce te chemăm totdeauna în nevoi, că altă ocrotitoare, după Dumnezeu, nu avem.

Catavasie :

Dumnezeu fiind al păcii, Ta«tă al îndurărilor, pe îngerul «sfatului Tău celui mare, dă«ruindu-ne pace, L-ai trimis «nouă ; deci, fiind povățuiți la «lumina cunoștinței de Dumne«zeu, dis-de-dimineață venind, «Te slăvim pe Tine, Iubitorule «de oameni».

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Proorocului Ionà urmînd grăiesc către Tine : liberează «viața mea din stricăciune, Bu«nule, și mă mîntuiește, Mîntui«torul lumii, pe mine, cel ce «cînt : Slavă Ție !».

Ocrotitoarea credincioșilor și bucuria celor întristați, umple de veselie și de bucurie pe robii tăi, cei ce se încred în ocrotirea ta.

Cerul cel înțelegător, Biserica cea curată, chivotul cel sfînt, raiul cel preaplin de desfătare al lui Dumnezeu, în care este pomul vieții, sînt lăudate de mine.

Canonul întîi al sfîntului

Irmos : Întru adîncul greșealelor...

Cunună de biruință ți s-a pus după vrednicie pe cap, Nicolae. Deci, ca un biruitor preaales, izbăvește pe cei ce te cheamă pe tine.

Pe mine cel omorît de greșeale, fericite, și dat la fund de furtunile patimilor, arătîndu-te, mă izbăvește la limanul dumnezeieștii voiri.

A Născătoarei :

Spre tine mi-am pus nădejdea mîntuirii mele, Maică, pururea fecioară, și pe tine te pun ocrotitoare tare și neclintită a vieții mele.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos: Din pîntece pe Ionà...

Ca un nou Avraam te-ai arătat, Nicolae, aducînd mintea ta, ca pe un fiu singur născut al tău, Stăpînului tău și jertfe fără de sînge pururea aducînd. Pentru aceasta ai fost binecuvîntat, ca un iubitor de străini, părinte, și te-ai făcut Treimii locaș dumnezeiesc și fără de prihană.

Uimitoare și înfricoșătoare minuni lucrează în tot pămîntul și pe mare departe, stînd de față celor primejduiți cu rugăciuni grabnice : celor neputincioși doctor și săracilor hrănitor și ca unul ce porți nume de biruință, biruință te-ai arătat poporului celui credincios împotriva vrăjmașilor.

Cu ochiul minții mai dinainte văzînd cele ce aveau să fie, ai umplut de drepte dogme pe toți, vestindu-ne nouă pe Fiul, de o ființă cu Tatăl ; și nebunia lui Arie ai pierdut-o, punînd înainte, ca stîlp credinței ortodoxe, cinstitele tale fapte.

Slavă..., a Treimii :

Laud și cinstesc Treimea cea nedespărțită, Cea în trei Fețe despărțită pururea și unită în Ființă și în Fire, ca pe o stăpînie una : pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh ; Care pe toți îi stăpînește cu puterea și pe toate laolaltă le păzește precum voiește.

Și acum..., a Născătoarei :

Plecînd cerurile, Hristos voind S-a sălășluit întreg în pîntecele tău, Preacurată ; că nesuferind să vadă zidirea mîinilor Sale sub tirania celui înșelător, a venit în chip de rob să izbăvească neamul omenesc.

Catavasie :

Din pîntece pe Iona ca pe un «prunc, l-a lepădat fiara mării, «precum l-a primit. Iar Cuvîn«tul în Fecioară sălășluindu-Se «și trup luînd, a ieșit lăsînd-o «nestricată ; că Cel ce n-a păti«mit stricăciune pe cea care L-a «născut o a păzit nevătămată».

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

În Mira, sfinte, sfințitor te-ai arătat ; că Evanghelia lui Hristos plinind-o, cuvioase, ți-ai pus sufletul tău pentru poporul tău; scăpat-ai de moarte pe cei nevinovați. Pentru aceasta te-ai sfințit ca un mare cunoscător al Harului lui Dumnezeu.

ICOS

Să lăudăm acum în cîntări pe ierarhul, pe păstorul poporului celui din Mira și pe învățătorul, ca să ne luminăm prin rugăciunile lui. Că iată s-a arătat întreg, curat și nestricat cu duhul, aducînd lui Hristos jertfă fără de prihană, jertfă curată și lui Dumnezeu bine primită, ca cel ce este ierarh curat și cu sufletul și cu trupul. Pentru aceasta cu adevărat ocrotitor și apărător al Bisericii s-a arătat, ca un mare preot al harului lui Dumnezeu.

SINAXAR

În această lună, în ziua a șasea, pomenirea celui între sfinți Părintelui nostru Nicolae, arhiepiscopul Mirei Lichiei, făcătorul de minuni.

Cel între sfinți Părintele nostru Nicolae a trăit pe vremea împăraților Diocleţian și Maximian. Mai întîi a strălucit prin viețuire călugărească ; iar pentru viața lui îmbunătățită a fost făcut arhiereu. Dar pentru că sfîntul propovăduia cu îndrăzneală credința în Hristos a fost prins de mai-marii cetății, a fost bătut și chinuit, apoi aruncat în temniță, împreună cu alți creștini.

Cînd marele și binecredinciosul împărat Constantin a ajuns, cu voia lui Dum-

nezeu, împărat al romanilor, au fost eliberaţi din legături toţi cei închişi şi, odată cu aceştia, şi Sfîntul Nicolae, care s-a dus în Mira.

Nu după multă vreme a fost adunat de marele Constantin cel dintîi sinod de la Niceea, la care a luat parte şi minunatul Nicolae.

Sfîntul Nicolae a făcut multe minuni aşa cum arată istoria vieţii sale. A izbăvit de la moarte pe trei bărbaţi năpăstuiţi pe nedrept. Pe cînd aceştia erau în închisoare au aflat de timpul cînd aveau să fie omorîţi şi au chemat pe sfînt în ajutor ; i-au pomenit şi de binefacerile ce le făcuse cu alţii, cum izbăvise de moarte pe alţi trei bărbaţi din Lichia. Iar Sfîntul Nicolae, cel grabnic spre ajutor şi gata spre apărare, s-a arătat în vis împăratului şi eparhului ; pe eparh l-a mustrat pentru că a defăimat împăratului pe cei trei bărbaţi, iar împăratului i-a arătat şi i-a dovedit că bărbaţii aceia sînt nevinovaţi şi că din pizmă au fost pîrîţi că au uneltit împotriva lui. Şi aşa i-a izbăvit Sfîntul Nicolae de la moarte.

Pe lîngă acestea a făcut încă şi alte minuni. A păstorit dumnezeieşte poporul ortodox şi ajungînd la adînci bătrîneţe, s-a mutat către Domnul.

Dar Sfîntul Nicolae nici după moarte nu şi-a uitat turma sa. Că în fiecare zi face cu îmbelşugare bine celor ce au nevoie şi-i izbăveşte de tot felul de primejdii şi nevoi. Căci şi acum, ca şi atunci, Acelaşi Dumnezeu lucrează prin sfîntul Său minunile Sale cele fără de număr.

Tot în această zi, pomenirea înfricoşătoarei ameninţări a cutremurului, ce a fost adus peste noi cu iubire de oameni.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului noului Mucenic Nicolae Caraman, care a suferit mucenicia la Smirna, în anul 1657.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Cuptorul, Mîntuitorule, se răcorea, iar tinerii dănţuind, cîntau : Binecuvîntat eşti «Doamne, Dumnezeul părinţi«lor noştri».

Cel Preaînalt te-a arătat pe tine rai însufleţit şi cămară curată, îngrădită cu har, porfiră şi cer de aur.

Întăreşte mintea mea cea răzvrătită şi cugetul meu cel tulburat îl aşază pe piatră neclintită, cu acoperămîntul tău, Maică Fecioară.

Canonul întîi al sfîntului

Irmos : Chipul de aur...

Cu tăişul ispitelor sînt tăiat, cumplit fiind înţepat, şi de porţile iadului m-am apropiat, de necazuri fiind împresurat ; mîntuieşte-mă cu rugăciunile tale, fericite, şi mă ridică pe mine, cel ce cînt : Binecuvîntat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

De sclipirile cele fără materie ale Luminii celei neapuse fiind luminat, smulge pe cei chinuiţi din întunericul necazurilor şi povăţuieşte la lumina veseliei pe cei ce cîntă : Binecuvîntat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

A Născătoarei :

Roagă pe Hristos, Fiul tău şi Dumnezeu, Născătoare de Dumnezeu, să izbăvească cu cinstit sîngele Său pe cei încercaţi de cumplite greşeale şi de înşelăciunea şarpelui pe cei ce cîntă : Binecuvîntat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Tinerii fiind crescuți...

Doctor preaales al tuturor cumplitelor boli arătîndu-te, Părinte Nicolae, vindecă neputința sufletului meu, și dă-mi sănătate, ca să cînt : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Izbăvind de moarte pe voievozii cei de demult, sfinte, i-ai îndemnat să cînte cu credință fierbinte și să mărească pe Hristos Mîntuitorul, care au cîntat : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

De paharul înțelepciunii apropiindu-ți tainic buzele tale, Părinte Nicolae, de aici ai scos izvoare mai dulci decît mierea și fagurele, strigînd popoarelor : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Slavă..., a Treimii :

O, Treime Preasfîntă, pe Tine Te lăudăm, Unime întreit strălucitoare, de o ființă, Părinte și Fiule și Duhule Sfinte, întru Care toți botezîndu-ne, cîntăm: Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Și acum..., a Născătoarei :

De la toți primind rugăciuni, Născătoare de Dumnezeu, roagă-te Fiului Tău și Dumnezeu, să izbăvească de pedeapsă pe cei ce cu adevărat te cinstesc pe tine și cîntă : Dumnezeul părinților bine ești cuvîntat.

Catavasie :

Tinerii, fiind crescuți în dreap«tă credință, păgîneasca porun«că nebăgînd-o în seamă, de «groaza focului nu s-au spăi«mîntat ; ci în mijlocul văpăii «stînd au cîntat : Dumnezeul «părinților, bine ești cuvîntat».

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe Acela de Care se înfioară îngerii și toate oștile, ca pe «Făcătorul și Domnul lăudați-L «preoți, slăviți-L tineri, bine«cuvîntați-L popoare și-L prea«înălțați întru toți vecii».

Ca o cămară însuflețită, și ca o mantie de porfiră însuflată și ca o hlamidă cu roșu vopsită a Împăratului tuturor, te-ai arătat, Fecioară, și ca o porfiră din care totodată s-a vădit trupul Cuvîntului, Dumnezeu-Omul.

Zămislit-ai, Preacurată, pe Cel ce ține toată făptura cu mîna, pe Ziditorul și Dumnezeul nostru, Care în chip de negrăit și de nespus S-a făcut om pentru noi, precum sîntem noi, nedespărțindu-Se de ceea ce era mai înainte.

Canonul întîi al sfîntului

Irmos : În cuptorul cel cu foc...

Ca un blînd și milostiv, liberează, fericite, din nevoile cumplite care i-au cuprins pe cei ce se găsesc în adîncul ispitelor, dăruindu-le dezlegare, cu rugăciunile tale cele către Mîn-

tuitorul Hristos, Învățătorule al celor de taină.

Povățuitor al tainelor celor mai presus de minte, slujitor al celor sfinte și cerești fiind, de Dumnezeu înțeleptite, și arhiereu credincios, cere iertare de greșeale de la Mîntuitorul nostru, grăitorule de cele tainice.

A Născătoarei :

Mintea mea slăbește acum, căzînd întru adîncul necinstei, ca una ce de acolo, este cuprinsă de tot felul de rele. Ci tu, Fecioară, vindecă-mă, îmbrăcîndu-mă în lumina nepătimirii.

Canonul al doilea al sfintului

Irmos : Cuptorul cel răcorit...

Cetele patriarhilor și ale Apostolilor, adunările sfinților mucenici, soboarele proorocilor și toată mulțimea pustnicilor, fericesc dumnezeiasca ta viață ; cu aceia și noi împreună te rugăm pe tine : nu înceta rugîndu-te pururea către Domnul, să ne păzească pe noi de toată vătămarea.

Preaînalte Împărate a toate, mare Stăpînitor, cu rugăciunile cuviosului păstor împacă viața creștinilor, Cuvinte, și dă, rugămu-ne, binecinstitorilor de Dumnezeu biruință și putere asupra celor rău-credincioși, ca toți pururea să lăudăm puterea Ta și să Te preaînălțăm întru toți vecii.

De Lumina cea neapropiată fiind luminat, părinte, reverși lumină asupra sufletelor celor ce sînt în necaz, risipind toată pîcla întunericului ispitelor, și strălucind totdeauna cu raze de veselie inimile noastre ; întru care cu strălucire fiind luminați, cîntăm : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Ca pe o singură Viață și trei Vieți și ca pe o singură Lumină și trei Lumini lăudăm cu credință, Treimea : pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, urmînd cu adevărat învățăturile părintești. Cu care împreună mărturisind dreapta credință, să cîntăm : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Rugul cel ce ardea de demult fără mistuire în Muntele Sinai a arătat de mai înainte un chip uimitor de lucru, Preacurată Fecioară, dînd pe față taina nașterii tale ; că focul Dumnezeirii, cel ce s-a sălășluit întru tine, te-a păzit nevătămată. Pentru aceasta te lăudăm întru toți vecii.

Catavasie :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Cuptorul cel răcorit a închi-
«puit chipul minunii celei mai
«presus de fire, că n-a ars pe ti-
«nerii pe care i-a primit, precum
«nici focul Dumnezeirii n-a ars

«pîntecele Fecioarei în care a in-«trat. Pentru aceasta, cîntînd «să zicem : să laude toată făp-«tura pe Domnul și să-L prea-«înalțe întru toți vecii».

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Izvorul cel de viață primitor și pururea curgător, sfeșni-«cul cel de lumină purtător și «cu totul de aur, Biserica cea în-«sufleţită, cortul cel preacurat, «mai desfătat decît cerurile și «decît pămîntul, pe Născătoa-«rea de Dumnezeu, credincioșii «o mărim».

Din izvorul harului tău, adapă-mă pe mine cel aprins de văpaia necazurilor, care mă topesc cumplit, izvorule dătător de har, care ai născut Izvorul cel mare al harurilor, din care cel ce bea, nu va mai înseta niciodată.

Ca pe o cămară împodobită de mire, ca pe un palat însuflețit al Stăpînului, ca pe o porfiră cu totul de aur, ca pe un palat desfătat al lui Hristos, pe tine, stăpîna tuturor, rugîndu-te, ai milă și mă miluiește.

Canonul întîi al sfîntului

Irmos : Fiul Părintelui celui fără de început...

Cu strălucirile harului fiind luminat, de Dumnezeu înțelepțite, și luceafăr al dreptei credințe lămurit ajungînd, pe cei din ispite îi scapi și pe cei din adîncul mării îi izbăvești, și pe cei flămînzi îi hrănești în chip minunat, preafericite.

Cel ce acum în raiul desfătării te sălășluiești și vezi limpede slava cea negrăită, din bolțile cerești privești la cîntăreții tăi, izbăvindu-i din patimi, purtătorule de Dumnezeu, preafericite.

A Născătoarei :

Pe Înțelepciunea și Puterea și Cuvîntul cel ipostatnic al Tatălui, Maica lui Dumnezeu curată, L-ai născut din preacuratele tale sîngiuri ; biserică luîndu-Și, și cu dînsa împreunîndu-Se prin unire în chip nedespărțit.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Taină minunată văd...

Săltați cu duhul toți iubitorii de praznic ; veseliți-vă ceruri, munți și dealuri, Biserică și cetele fecioarelor și ale pustnicilor de pomenirea preafericitului ; întru care adunîndu-ne, pe Mîntuitorul să-L slăvim.

Să cînte cîntări de laudă toate marginile, împodobind cu toții creștetul dumnezeiescului Nicolae, sluga lui Hristos-Dumnezeu, cu cununi de laudă ; prin care să ne izbăvim din patimi și din primejdii.

Primește, Nicolae, ca vrednică de tine cîntarea acestei mici osteneli, precum Hristos a primit cei doi bănuți ai văduvei. Nu te scîrbi de fapta mea, căci din dragoste, iar nu fălindu-mă, am îndrăznit una ca aceasta, de trei ori fericite.

Slavă..., a Treimii :

Treimea este una cu voia, cea de o ființă, și se desparte în fețe fără despărțire, păzindu-și pururea puterea : Tatăl și Fiul și Duhul cel viu ; un Dumnezeu în trei Fețe, pe Care Îl slăvim.

Și acum..., a Născătoarei :

S-a șters toată întristarea cu nașterea ta ; și Domnul a ridicat plîngerea și toată lacrima de la toată fața, curată Născătoare de Dumnezeu, cu totul fără prihană ; prin tine ne împlinim și noi datoriile.

Catavasie :

Taină minunată și neobișnui-
«tă văd, cer fiind peștera, scaun
«de heruvimi Fecioara, ieslea
«sălășluire, în care S-a culcat
«Cel neîncăput, Hristos-Dumne-
«zeu, pe Care, lăudîndu-L, Îl
«slăvim».

LUMINÎNDA

Podobie : Femei auziți glas...

Pe marele arhipăstor și ierarh, pe întîiul-stătător al celor din Mira, pe Nicolae, toți să-l lăudăm ; că a izbăvit pe cei trei bărbați care cu nedreptate aveau să moară și împăratului arătîndu-se în vis și lui Avlavie, a nimicit judecata cea nedreaptă.

Slavă..., asemenea :

Foarte te-a preaslăvit Domnul întru minuni, Ierarhe Nicolae, precum în viață și după moarte. Că cine, de va chema numai din toată credința sfînt numele tău, nu va fi îndată auzit, aflînd în tine un cald ocrotitor ?

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară, ceea ce ai născut pe Înțelepciunea cea ipostatică, pe Cuvîntul cel mai presus de ființă și Doctorul tuturor, pe Hristos, Care vindecă plăgile și rănile sufletului meu cele cumplite și îndelungate și potolește gîndurile cele necuviincioase ale inimii mele.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce ești bucuria...

Zburînd ca un pui din cuibul cel de sus al îngerilor, prin florile Bisericii, Nicolae, de trei ori fericite, te roagă pururea lui Dumnezeu pentru noi toți, cei ce ne găsim în nevoile primejdiilor și ale ispitelor și ne izbăvești cu rugăciunile tale.

Podoaba hainei sfințite ai făcut-o și mai strălucitoare prin sîrguința faptelor bune, părinte, purtătorule de Dumnezeu. Pentru aceasta săvîrșești nouă lucrurile cele înfricoșătoare ale uimitoarelor tale minuni, slujitorule de cele sfinte, izbăvindu-ne pe noi de cele cumplite.

Ajungînd cu mintea la frumusețile cele nevăzute, ai înțeles slava aceea înfricoșătoare, sfinte al sfinților. Pentru aceasta vestești cereștile cuvinte ale acelor priveliști pururea vii, preasfințite.

Precum în vis te-ai arătat înaintea dreptcredinciosului împărat, părinte, și pe cei legați i-ai scăpat de la moarte, roagă-te

neîncetat ca și acum, cu rugăciunile tale, să ne izbăvim din ispite, din primejdii și din dureri noi, cei ce cu credință te lăudăm pe tine.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Să trîmbițăm cu trîmbiță de cîntări, să săltăm sărbătorește și să dănțuim, bucurîndu-ne de prăznuirea cea din fiecare an a purtătorului de Dumnezeu părinte. Împărații și conducătorii să alerge împreună și să laude pe cel ce, prin arătarea cea înfricoșătoare în vis, a plecat pe împăratul să elibereze pe cei trei voievozi, ce erau închiși fără de vină. Păstorii și învățătorii adunîndu-ne să lăudăm pe păstorul cel întocmai rîvnitor Bunului Păstor ; cei din boli să lăudăm pe doctorul, cei din primejdii pe izbăvitorul, păcătoșii pe ocrotitorul, săracii vistieria, cei din supărări pe mîngîietorul, călătorii pe cel împreună-călător, cei ce sînt pe mare pe cîrmuitorul și toți, pe marele ierarh lăudîndu-l, pe cel ce pretutindenea întîmpină cu căldură, zicînd așa : Preasfinte Nicolae, întîmpină-ne și ne scoate din nevoia aceasta de acum, și izbăvește turma ta, cu rugăciunile tale.

Și acum..., a Născătoarei, același glas :

Să trîmbițăm cu trîmbiță de cîntări, că împărăteasa a toate, Maica-Fecioară, privind de sus, încununează cu binecuvîntări pe cei ce o laudă pe dînsa. Împărații și credincioșii să alerge împreună și să o laude cu cîntări pe împărăteasa, care a născut pe Împăratul, Cel ce bine a voit a libera, cu iubirea de oameni, pe cei stăpîniți odinioară de moarte. Păstorii și învățătorii, adunîndu-ne, să lăudăm pe preacurata Maica Bunului Păstor, sfeșnicul cel lucitor ca aurul, norul cel purtător de lumină, pe cea mai desfătată decît cerurile, chivotul cel însuflețit, scaunul Stăpînului cel în chipul focului, năstrapa de aur cea de mană primitoare, ușa Cuvîntului cea încuiată, izbăvirea tuturor creștinilor ; și cu cîntări de Dumnezeu cuvîntătoare lăudîndu-o, așa să zicem : cămară a Cuvîntului, învrednicește-ne pe noi smeriții de împărăția cerurilor ; că nimic nu este cu neputință mijlocirii tale.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și otpustul.

Și se face ungere de preot cu untdelemn sfințit la Litie sau din candela sfîntului.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pun : din Canonul întîi al Ierarhului, Cîntarea a 3-a, pe 4 ; și din Canonul al doilea, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 7-lea : Scumpă este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui. Stih : Ce voi răsplăti Domnului, pentru toate cîte mi-a dat mie ? Apostolul din Epistola către Evrei (XIII, 17-21) : Fraților, ascultați de conducătorii voștri... Aliluia, glasul al 2-lea : Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca cu dreptatea și cuvioșii Tăi se vor bucura.

Stih : Căci Domnul a ales Sionul și l-a ales ca locuință Lui. Evanghelia de la Luca (VI, 17-23) : În vremea aceea a stat la loc șes...

CHINONICUL

Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A ȘAPTEA

Pomenirea celui între sfinți Părintelui nostru Ambrozie, episcopul Mediolanului.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce ești bucuria cetelor...

Împodobindu-ți scaunul de conducere cu faptele bune, ai cîștigat scaunul de ierarh, cum se cuvine, din însuflarea dumnezeiască. Pentru aceasta făcîndu-te iconom credincios al harului întru amîndouă, Ambrozie, îndoită cunună ai moștenit.

Întru cumpătare și osteneli, întru multe privegheri și rugăciuni neîncetate ți-ai curățit sufletul și trupul, de Dumnezeu înțelepțite. Pentru aceasta vas ales al Dumnezeului nostru arătîndu-te, ai primit daruri, întocmai ca Apostolii.

Pe dreptcredinciosul împărat, care odinioară greșise, cu îndrăzneală certîndu-l, ca Natan pe David, Ambrozie Preafericite, cu înțelepciune l-ai supus despărțirii de Biserică și învățîndu-l cu cuviință dumnezeiască, l-ai adăugat, prin pocăință, în numărul turmei tale.

Alte stihiri, glasul al 5-lea :

Podobie : Cuvioase părinte...

Cuvioase părinte, Preasfințite Ambrozie, alăuta dogmelor ortodoxe, care glăsuiește tuturor cîntare mîntuitoare, plină de încîntare pentru sufletele credincioșilor, chitara cea dulce răsunătoare a dumnezeiescului Mîngîietor, marele organ al lui Dumnezeu, trîmbița cea vrednică de laudă a Bisericii și izvorul cel prealimpede al darurilor, care spală întinăciunea patimilor, lui Hristos te roagă, pe Hristos îmblînzește-L, preacuvioase, să dăruiască Bisericii unire, pace și mare milă.

Cuvioase părinte, Preafericite Ambrozie, arătîndu-te în mijlocul soborului purtătorilor de Dumnezeu părinți, ai propovăduit în chip lămurit un Fiu în cele două firi, Care S-a întrupat din cea neispitită de nuntă, arătîndu-Se nouă, de o ființă cu Tatăl și veșnic ca și El, și de o fire cu El. Pentru aceasta cu puterea Duhului ai veștejit grăirea cea plină de hulă a lui Arie ; lui Hristos te roagă, pe Hristos îmblînzește-L, Preacuvioase, să dăruiască Bisericii unire, pace și mare milă.

Cuvioase părinte, vrednicule de laudă Ambrozie, harul Preasfîntului Duh aflînd sufletul tău

curat de toată întinăciunea, întru el s-a sălășluit ca o lumină neapusă ; cu a cărui lucrare totdeauna duhurile înșelăciunii le alungi și tămăduiești bolile și neputințele celor ce se apropie de tine cu inima curată și săvîrșesc pomenirea ta, cea purtătoare de lumină ; lui Hristos te roagă, de la Hristos cere, gînditorule de Dumnezeu, să dăruiască Bisericii bună înțelegere, pace și mare milă.

Slavă..., glasul al 2-lea :

De rîvna credinței aprinzîndu-te, Ierarhe Ambrozie, și cu păstoreasca îndrăzneală întrarmîndu-te, te-ai împotrivit, ca și Natan oarecînd lui David, binecredinciosului împărat ce greșise. Pentru aceasta oprindu-i lui și intrarea în dumnezeieștile locașuri, l-ai înduplecat cu lacrimi de pocăință să ceară dumnezeiască milă ; iar credincioșilor prin această înțeleaptă chibzuire le-ai dat semn de adevărată pocăință, lămurindu-le limpede iubirea de oameni a lui Dumnezeu. Și acum stînd de față înaintea lui Hristos Dumnezeu, cere curățire de păcate, celor ce cu credință săvîrșesc, sfințită pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Spre tine ne-am pus nădejdea, Născătoare de Dumnezeu, să nu cădem din așteptare ; izbăvește-ne pe noi din nevoi, ajutătoarea celor nepricepuți, și surpă sfaturile potrivnicilor. Că tu ești izbăvirea noastră, ceea ce ești binecuvîntată.

A Crucii, a Născătoarei :

Strugurele cel întru totul copt, Preacurată, pe Care în chip nelucrat L-ai purtat în pîntece, dacă L-ai văzut spînzurat pe lemn, tînguindu-te ai strigat, zicînd : Fiule, izvorăște must, prin care să se înlăture toată beția patimilor, Făcătorule de bine, milostivindu-Te pentru mine, care Te-am născut, prin îndurarea Ta.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih :

Slavă..., a sfîntului ; glasul al 4-lea :

Arătîndu-te plin de înțelepciune și de har, povățuitorule în taine, Ambrozie, ai slobozit ca un rîu pîraiele sfințitelor tale dogme, ca să adape în scris toată fața pămîntului, și să sporească în cugetele ortodocșilor spicul cel mult roditor al dreptei cinstiri de Dumnezeu și să înăbușească neghinele defăimărilor ereticilor. De aceea și apărător al dreptei credințe te-ai arătat și ai ajuns adevărat păstor al Bisericii, numărat fiind laolaltă cu sfinții părinți ; cu care, nu înceta rugînd pe Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Izbăvește-ne pe noi din nevoile noastre, Maica lui Hristos Dumnezeu, ceea ce ai născut pe Făcătorul tuturor ; ca toți să-ți strigăm ție : Bucură-te ceea ce

ești singura ocrotitoare a sufletelor noastre !

A Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut pe Tine, Doamne, Fecioara și Maica Ta, spînzurat pe cruce, se minuna și, privind, zicea : cum Ți-au răsplătit Ție, Stăpîne, cei ce s-au îndulcit din darurile Tale cele multe ! Însă, mă rog, nu mă lasa pe mine singură în lume, ci grăbește de înviază, ca să scoli împreună pe strămoși !

Troparul, glasul al 4-lea : Îndreptător credinței... Slavă... Și acum..., al Născătoarei, (caută-le la sfîrșitul cărții).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului (de două ori), Slavă..., Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu.

După obișnuitele Catisme urmează

CANOANELE

Se pun Canoanele din Octoih și Canonul ierarhului.

Canonul ierarhului

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmosul :

Adîncul Mării Roșii cu urme neudate, pedestru trecîn«du-l Israel cel de demult, cu «mîinile lui Moise, în chipul «crucii, puterea lui Amalec în «pustiu a biruit».

Cu dumnezeiești revărsări de lumină fiind luminat, cuvioase, povățuiește spre lumină cu rugăciunile tale, pe cei ce cinstesc cu evlavie această purtătoare de lumină și strălucită și sfîntă adormire a ta.

Cuvîntul lui Dumnezeu ți-a dăruit ție, Ierarhe Ambrozie, cuvînt de înțelepciune, împodobit cu adevărată cunoaștere, care face să amuțească gîndul cel rău și fără de judecată al ereticilor.

Curățindu-ți mai înainte puterea și înțelegerea minții de negura patimilor, întru tot lăudate, ai făcut-o primitoare a curatelor străluciri ale Preasfîntului Duh, preafericite.

Cu preaînțeleptele și sfintele tale învățături, ai îndepărtat necurăția cugetării lui Arie și ca un păstor ai îndrumat cu credință la iarba verde a Ortodoxiei oile tale cele cuvîntătoare, preaînțelepte.

A Născătoarei :

Fără de sămînță, cu voia Tatălui, ai zămislit în pîntece, din Dumnezeiescul Duh, pe Fiul lui Dumnezeu, și ai născut pentru noi cu trup pe Cel născut din Tatăl fără de maică și din tine fără de tată.

Alt canon al ierarhului, glasul al 8-lea :

Irmos : Piatra cea tăiată...

Alungă, Soare preastrălucitor, cu dumnezeiasca Ta lumină, pîcla păcatului meu ; că Te milostivești de suflete cu milostivirea Ta cea firească și le slobozești din întunericul patimilor, numai cu bunăvoirea Ta,

Atotstăpînitorule Doamne, Cel ce singur ești îndurător.

Cu frumusețea dumnezeieștilor tale dogme, părinte, Biserica în chip strălucitor se împodobește și cu credința cea tare înfrumusețată se arată, și toată, ca o apropiată și plină de frumusețe, stă de-a dreapta slavei Mirelui Hristos, strălucind de dreapta credință.

Slavă...

Întărindu-te, părinte, cu armele sfințeniei și luminîndu-ți mintea cu dumnezeiasca slavă, te arăți credincioșilor ca o sabie sclipitoare și ca o trîmbiță a slăvitei sărbători, tăind în bucăți trufia eresurilor și pe toți îmbărbătîndu-i.

Și acum..., a Născătoarei :

Acel ce din veci este împreună-veșnic cu Tatăl a luat din tine trup, dumnezeiască mireasă, și firea muritorilor îndumnezeind, a preamărit-o. Pentru aceasta te-am dobîndit pe tine, pe lîngă Cel din tine, început de izbăvire și lumii împăciuitoare, Născătoare de Dumnezeu, stăpînă.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Nu întru înțelepciune...

Pătrunzînd, cuvioase, ca un ierarh îndumnezeit, toată înțelegerea Scripturii, ai lămurit în chip limpede celor ce nu înțelegeau cele cu greu de priceput, Părinte Ambrozie.

Primind de la Dumnezeu har preamare și putere ai tămăduit cu atingerea de haina ta feluritele boli ale celor ce s-au apropiat de tine, Părinte Ambrozie.

Pe preaspurcata aceea, care fără de minte fiind, a dat năvală, cu obrăznicie, să se apropie de tine, cel împodobit cu înțelepciune, degrab ai împiedicat-o cu dumnezeiască certare.

A Născătoarei :

Neamul omenesc tu singură l-ai înnoit, născînd pe Ziditorul firii noastre și Domnul. Pentru aceasta te mărim pe tine, cea de Dumnezeu cu har dăruită.

Irmosul :

Nu întru înțelepciune și întru «putere și nici întru bogăție ne «lăudăm, ci întru Tine, Înțelep«ciunea Tatălui cea ipostatnică, «Hristoase ; că nu este Sfînt «afară de Tine, Iubitorule de «oameni».

Alt canon al ierarhului

Irmos : Tu ești întărirea...

Rîul darurilor Duhului Sfînt izvorăște în inima ta, cuvioase, adăpînd brazdele credinței.

Toată vederea minții ți-ai curățit-o, cuvioase, și la înălțimea cugetării celor dumnezeiești te-ai ridicat, cu strălucirea Duhului.

Slavă...

Biserica se încununează, cuvioase, cu cuvintele tale ca și cu niște pietre scumpe și rămîne în

veac, împărățind asupra celor credincioși.

Și acum..., a Născătoarei :
Asemenea :

Fii mie milostivă, Preacurată, celui ce mă găsesc în cursa multelor păcate rugînd neîncetat pe Cel ce S-a născut din tine.

SEDEALNA, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat...

Dobîndind cuvinte de viață, înțelepte părinte, adăpi cugetele credincioșilor și cu harul le arăți întotdeauna roditoare, iar mințile ereticilor le îneci și, izvorînd har de tămăduiri, speli cu adevărat întinăciunile de tot felul ale patimilor, povățuitorule în cele tainice, gînditorule de Dumnezeu, Ambrozie.

Slavă..., altă Sedealnă, glasul al 8-lea :
Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Rîvnind Proorocului Ilie și tot așa și lui Ioan Botezătorul, ai înfruntat bărbătește pe împăratul cel ce a săvîrșit nedreptatea; împodobit-ai scaunul ierarhiei dumnezeiește și ai îmbogățit lumea cu mulțimea minunilor. Pentru aceasta, folosindu-te de dumnezeieștile Scripturi, pe credincioși i-ai întărit și pe necredincioși i-ai întors la credință, Ierarhe Ambrozie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale, celor ce cu dragoste prăznuiesc sfîntă pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe ceea ce este ușă și chivot ceresc, munte cu totul sfînt, nor plin de lumină, scară cerească, rai cuvîntător, mîntuirea Evei și podoaba cea mare a toată lumea, să o lăudăm ; că întru dînsa s-a săvîrșit mîntuirea lumii și iertarea greșealelor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dînsa : roagă pe Fiul tău și Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale celor ce se închină cu credință preasfintei nașterii tale.

A Crucii, a Născătoarei :

Mielușeaua văzînd pe Cruce pe Mielul și Păstorul și Izbăvitorul, se tînguia cu lacrimi și amarnic striga : lumea se bucură primind izbăvirea, iar cele dinlăuntru ale mele se aprind, văzînd răstignirea Ta pe Cruce, pe care o rabzi pentru milostivirea milei, îndelung-Răbdătorule Doamne, adîncul și izvorul cel nesecat al milei ! Milostivește-te și dăruiește iertare de greșeale celor ce laudă cu credință dumnezeieștile Tale patimi.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Pentru dragostea chipului Tău, Milostive, ai stat pe «Crucea Ta și neamurile s-au to«pit. Că Tu ești tăria și lauda «mea, Iubitorule de oameni».

Arătatu-te-ai ierarh, uns fiind cu mirul preoției, sfințind preoți și dăruind tuturor curăția cea de mîntuire.

Apărat-ai turma de toată vătămarea potrivnicilor, preafericite și toată rătăcirea lui Arie ai făcut-o neputincioasă, cu lumina cuvintelor tale.

Fiind îngrădit cu puterea Duhului, preafericite, alungi duhurile cele viclene ale răutății, neputînd suferi certarea ta.

A Născătoarei :

Cel ce a zidit toate cu voirea Se zidește, voind, din preacuratele tale sîngiuri ; mîntuind pe cei ce te cunosc pe tine, curată, Maica lui Dumnezeu.

Alt Canon al ierarhului

Irmos : Auzit-am, Doamne...

Pajiștea înflorită a învățăturilor tale și viața ta cea dumnezeiesc-strălucitoare, Prealăudate, îmbălsămează simțirile noastre ca o tămîie cu două miresme.

Jertfă și jertfitor și prinos te-ai făcut, cuvioase, și te-ai mistuit cu sîrguință ca o jertfă de ardere de tot lui Dumnezeu, aducîndu-te jertfă pe masa lui Hristos.

Slavă...

Domnul cerului întru întărirea credinței te-a pus pe tine ca pe o stea, care să luminezi lumea cu învățăturile tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Nu schimbîndu-Se cu Dumnezeirea, Cuvîntul S-a deșertat întreg pe Sine și cu oamenii a vorbit, luînd trup din tine, Fecioară.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Tu, Doamne, lumina mea în lume ai venit, Lumina cea «sfîntă, care întorci din întune«ricul necunoștinței pe cei ce Te «laudă pe Tine cu credință».

Minte luminată cu lumina cea fără materie dobîndind, ai fulgerat raze de tămăduiri și de minuni, Ambrozie fericite.

Ridicatu-te-ai pe tine însuți locaș sfințit al Duhului, sfărîmînd templele idolilor, de Dumnezeu însuflate, Ambrozie.

Luminat fiind de lumina preamarelor fapte bune, s-au temut de tine împărații și nu au călcat hotarul poruncilor tale.

A Născătoarei :

Cel ce cu înțelepciune a făcut toate cu voirea, voind să înnoiască pe oamenii cei stricați, S-a sălășluit în pîntecele tău, Fecioară.

Alt Canon al ierarhului

Irmos : Pentru ce m-ai lepădat...

La dumnezeiasca ta pomenire, părinte, adunarea preoților se bucură și a credincioșilor dănțuiește și împreună cu îngerii cei nematerialnici se veselește ; și Biserica duhovnicește săltînd se desfătează cu cuvintele tale, Părinte Ambrozie.

Ca un plugar te-ai arătat, desțelenind cîmpul cel neted al credinței ; și însămînțîndu-l cu învățăturile dogmelor și făcînd să

crească spice, rodești Bisericii pîinea cerească a Duhului.

Slavă...

Jertfa și credința cea fără de pată a lui Avraam le-ai arătat întru tine, punîndu-ți în minte sufletul să ți-l jertfești, ca și acela pe Isaac, din dragoste pentru Ziditorul ; și nefiind rănit de necredință, prieten al Ziditorului tău te-ai numit.

Și acum..., a Născătoarei :

Îndrăzneală tare cîștigînd pe lîngă Fiul tău, Preacurată, nu trece cu vederea, rugămu-ne purtarea ta de grijă față de noi, cei ce sîntem de un neam cu tine ; că numai pe tine te avem creștinii rugătoare binevoitoare pe lîngă Stăpînul.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Jertfi-voi Ție cu glas...

Roma laudă cinstitele tale însușiri, că pretutindeni ai împrăștiat, ca o stea luminoasă, razele minunilor, ierarhe, cu credință fiind lăudat.

Alergînd dis-de-dimineață către Hristos, te-ai luminat de acolo, din destul, cu strălucirile și te-ai umplut de lumina cea îndumnezeită și luminezi totdeauna pe cei ce cu credință te cinstesc.

Trupul și sufletul tău le-ai închinat lui Dumnezeu, și inima ta ai făcut-o primitoare de daruri, părinte, luînd aminte neîncetat la dorirea cea dulce.

A Născătoarei :

Vindecă rănile sufletului meu, Fecioară, cu dumnezeiasca ta umbrire și luminează cugetul meu cel întunecat de trîndăvie și de răutatea vrăjmașului luptător.

Irmosul :

Jertfi-voi Ție cu glas de lau-
«dă, Doamne, strigă către Tine
«Biserica, de sîngele demonilor
«curățindu-se, cu sîngele cel
«curs prin milostivire din coas-
«ta Ta».

Alt Canon al ierarhului

Irmos : Milostiv fii mie, Mîntuitorule...

Primind, înțelepte, talantul Cuvîntului, ca o slugă credincioasă l-ai înmulțit pe el, punîndu-l în zarafie, și l-ai adus înapoi Stăpînului tău, curat, împreună cu dobînda, Ambrozie.

Cu suferințele tale, înțelepte, ai făcut să strălucească veșmîntul cel sfințit și te-ai arătat păstor al oilor celor cuvîntătoare ; pe care cu cîrja ta le îndrumezi la unitatea de credință.

Slavă...

Cu rîvna ta, fericite, ai urmat rîvnei lui Ilie ; că pe credinciosul împărat, cel pîngărit cu vărsări de sînge, mustrîndu-l, l-ai înlăturat de la dumnezeieștile locașuri, ferind sfințenia lui Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Acoperămînt, loc de scăpare și zid cu adevărat neclintit te-a

cîştigat pe tine, stăpînă, cetatea ta, care se izbăveşte cu rugăciunile tale, de toate greutăţile cele din necazuri şi din primejdii.

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie : Pentru mărturisirea...

Cu dumnezeieşti învăţături strălucind, ai îndepărtat înşelăciunea lui Arie, povăţuitorule în cele de taină şi Păstorule Ambrozie ; şi minuni făcînd, cu puterea Duhului, ai vindecat cu înţelepciune felurite patimi, părinte cuvioase ; pe Hristos Dumnezeu roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

SINAXAR

In această lună, în ziua a şaptea, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ambrozie, episcopul Mediolanului (Milan).

Cuviosul Părintele nostru Ambrozie era de loc din cetatea Romei. Era senator : bărbat destoinic la cuvînt, cîntar şi cumpănă a dreptăţii. Nu dădea hotărîrile după faţa oamenilor, ci cu nepărtinire şi cu dreptate. De aceea i s-a încredinţat stăpînirea întregii Italii, de către binecredincioşii împăraţi Constantin şi Constant, fiii marelui împărat Constantin. Nu era încă luminat cu dumnezeiescul Botez ; era încă printre catehumeni, dar întru nimic nu era mai prejos în virtute şi în viaţă curată decît cei ce se împărtăşeau cu Sfintele Taine. Prin hotărîrea împăratului Valentinian, Sfîntul Ambrozie a fost ales episcop al Bisericii Milanului, la moartea episcopului acelei Biserici. Mai întîi a fost botezat, apoi a urcat toate treptele bisericeşti pînă a ajuns la cea mai de sus.

Ca episcop a învăţat pe popor drept şi bine dreapta credinţă ; a păzit neatinsă Biserica de orice erezie ; a stat alături de cei ce duceau război ereziilor lui Arie, Sabelie şi Eunomie ; a scris multe şi felurite cărţi pentru dreapta credinţă ; pe împăratul Teodosie, care venise în Milan, după ce săvîrşise acea nelegiuită vărsare de sînge în Tesalonic, l-a oprit să intre în biserică ; l-a făcut să-şi dea seama de nelegiuirea lui, i-a arătat cît de mare deosebire este între un preot şi un mirean, chiar împărat de-ar fi el, şi l-a sfătuit să nu mai îndrăznească să se apropie de cele dumnezeieşti cu atîta sfruntare şi obrăznicie. După ce a săvîrşit fapte îmbunătăţite şi-a sfîrşit viaţa, după o bună bătrîneţe.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Atinodor.

Sfîntul Mucenic Atinodor a trăit pe vremea împăratului Diocleţian. Era de loc din Mesopotamia şi din copilărie a îmbrăţişat viaţa călugărească. A fost pîrît că e creştin, şi fiind dus înaintea lui Eleusie, domnitorul ţării, a mărturisit pe Hristos. Pentru aceasta a fost întins între doi stîlpi şi i-au fost arse cu făclii toate părţile trupului lui. Şi a fost supus la multe şi felurite chinuri, pe care le-a răbdat cu tărie şi seninătate, neputînd fi biruit de chinuri. Atunci sfîntul, rugîndu-se, şi-a dat Domnului duhul său.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Neofit, care s-a săvîrşit, fiind aruncat în mare.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Dometie, care de sabie s-a săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor Isidor, Achepsima şi Leon, care prin foc s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Amun cel din Nitria, care în pace s-a săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor mucenici Gain şi Gaie, care în foc s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea celor 300 de Sfinţi Mucenici din Africa, care de sabie s-au săvîrşit.

Aceşti Sfinţi Mucenici au trăit pe vremea împăratului romanilor Zenon. Domnitor al Africei era Onoric, care urmase la domnie lui Ghizeric, tatăl său. Onoric era eretic arian. Episcopii eretici arieni Chiril şi Vilinard l-au înduplecat pe Onoric să pornească prigoană împotriva ortodocşilor. Şi a deslănţuit Onoric prigoană aşa de mare, că a întrecut prigoanele de pe vremea împăraţilor păgîni Diocleţian şi Maximian.

A poruncit să fie izgoniţi toţi preoţii din cele 15 oraşe cîte erau în Africa,

după ce mai întîi fuseseră luate toate vasele sfinte şi odoarele bisericilor. Ortodocşilor le mai rămăsese numai o singură biserică şi acolo săvîrşeau Sfînta Liturghie. Barbarii, aflînd de ea, au înconjurat-o, au adus lemne şi alte lucruri uscate, le-au clădit în jurul ei, le-au aprins şi au ars biserica împreună cu toţi ortodocşii care se aflau în ea şi slăveau pe Dumnezeu.

Onoric a lăudat fapta aceasta şi a mai poruncit să fie ucişi îndată toţi cei ce nu s-au botezat din nou cu botezul eretic arian. Ortodocşii care nu puteau îndura grozăviile chinurilor şi-au găsit scăparea prin fugă, părăsind casele şi ţara, iar cei care erau mai întăriţi în credinţa ortodoxă s-au dat pe ei înşişi cu dragă inimă morţii celei muceniceşti. Aşa 300 de ortodocşi din Cartagina, care au fost pîrîţi lui Onoric că nu voiesc să creadă, aşa cum cred arienii, au fost daţi morţii, tăindu-li-se capetele. Pentru preoţi arienii au născocit pedepse mai cumplite. Pe doi dintre ei i-au tăiat cu fierăstrăul ; la 60 dintre cei mai învăţaţi le-au tăiat limbile chiar din rădăcină. Despre aceşti mucenici vorbesc mulţi scriitori şi istorici.

Acestea au fost cele îndrăznite de vandali în Africa împotriva creştinilor care mărturiseau deofiinţimea lui Dumnezeu-Cuvîntul cu Tatăl.

Iar în bătrîna Romă, în aceeaşi vreme, Sunilda, soţia lui Odoacru, care stăpînea Roma, ariană fiind, a silit pe femeia unuia din căpeteniile Romei să se boteze din nou cu botezul arienilor. Cum însă n-a putut-o convinge, a fost băgată în apă fără voia ei de episcopul arian al Milanului. Cînd ea a ieşit, din colimvitră, i-a dat episcopului doi bănuţi, zicîndu-i : «Iată plata pentru că m-ai îmbăiat !». Sunilda mîniindu-se a ars-o de vie.

Tot în această zi, pomenirea dreptcredincioşilor care lăudau în biserică pe Dumnezeu, şi care prin foc s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea celor doi sfinţi preoţi, care de fierăstrău s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea sfinţilor 60 de preoţi, cărora li s-au tăiat limbile, dar continuau să vorbească.

Tot în această zi, pomenirea femeii ortodoxe, care prin foc s-a săvîrşit la Roma.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Pavel monahul.

Cel între sfinţi Părintele nostru Pavel, pe cînd era în lume nu era nici bogat, nici sărac ; era dintr-un neam de oameni care aveau cu ce trăi şi care putuseră să înveţe pe fiul lor Sfintele Scripturi.

Cînd s-a făcut mai mare, Pavel a socotit că îi este mai de folos să părăsească lumea şi să intre în una din sfintele mînăstiri ale ţării sale. A îmbrăcat sfîntul şi îngerescul chip şi se nevoia să săvîrşească orice virtute, aşa că ajunsese ca un vas de virtuţi. Şi atît de mult a întrecut pe toţi fraţii din mînăstirea aceea că a făcut un lucru plin de minune şi a arătat fraţilor că are ascunse în el mari puteri.

Fericitul Pavel a plecat din mînăstire şi s-a dus la Ierusalim. După ce s-a închinat Sfintelor Locuri, a plecat în Cipru. Acolo a petrecut mulţi ani într-un munte înalt şi mulţi creştini se suiau la el. Dar pentru că numele său se răspîndinse pretutindeni, a plecat şi de acolo şi s-a dus în părţile din apropierea Constantinopolului. Bineplăcînd şi aici lui Dumnezeu, a fost învrednicit, ca şi altădată dumnezeiescul Moise, să audă o voce de sus care i-a zis : «Suie-te, Pavele, în munte şi sfîrşeşte-te !». Şi s-a suit Pavel într-un munte înalt, numit de localnici Parigoria, adică Mîngîiere, s-a închinat lui Dumnezeu şi după ce a mai trăit cîtăva vreme acolo, a adormit în Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor Mucenici Prisc, Martin şi Nicolae, dintre care unul prin foame s-a săvîrşit, altul tăiat cu securea, iar al treilea prin foc. Pomenirea lor se săvîrşeşte în biserica de lîngă zidurile Vlahernelor.

Tot în această zi, pomenirea tîrnosirii bisericii Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu din Curator.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului şi isihastului Grigorie, ctitorul sfintei Mînăstiri a Sfîntului Nicolae din Muntele Atos care în pace s-a săvîrşit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. **Amin.**

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

În cuptorul din Babilon tinerii lui Avraam, de dorul «dreptei credințe mai vîrtos de«cît de văpaia focului fiind a«prinși, au cîntat : Binecuvîn«tat ești în Biserica slavei Tale, «Doamne».

Dumnezeiescul sunet al dogmelor tale, părinte preaînțelepte, a străbătut ca un fulger tot pămîntul și arătarea minunilor tale a strălucit ca o lumină, luminînd inimile cele din întuneric.

Așezămintelor Mîntuitorului urmînd, părinte, ai înmulțit cu grijă talantul cel dat ție, ca o preabună slugă, învrednicindu-te de bucuria cea de la Domnul.

Deschizînd larg izvorul gîndului tău cel de Dumnezeu grăitor, ai lăsat să curgă din destul rîul sfintelor dogme, adăpînd mulțimea credincioșilor, povățuitorule în cele de taină, Părinte Ambrozie.

A Născătoarei :

Iată, Fecioară, ai zămislit în pîntecele tău pe Cuvîntul cel fără început al Tatălui și L-ai născut cu trup, dăruind tuturor celor căzuți din Adam, readucerea la ce au fost mai înainte, ceea ce ești fără prihană.

Alt Canon al ierarhului

Irmos : Cei din Iudeea...

Oglindă nepătată a faptelor bune vădindu-te, după cuviință, preafericite, arată curate chipurile credinței și luminează pe cei ce cîntă : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Cinstit la chip și înalt la cuvînt, cumpătat cu viața și tare în credință te-a arătat, Părinte Ambrozie, și neclintit atunci cînd cîntai : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Slavă...

Viața ta, de Dumnezeu înțeleptite, s-a arătat cu limpezime arhiereilor pildă și hotar ortodocșilor, celor ce cu credință cîntă lui Dumnezeu și dulce rostesc : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Și acum.... a Născătoarei :

Îndrăzneală de maică avînd către Cuvîntul pe Care L-ai născut, curată, roagă-l să izbăvească de greșeale și de întinăciuni sufletele celor ce cu credință cîntă : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Cîntarea a 8-a :

Irmos Mîinile întinzîndu-și Daniel...

Omorîndu-ți mădularele și făcînd mort cugetul trupului, ai dat viață sufletului, cuvioase, și ai făcut să iasă izvor de minuni, care dă viață celor omorîți de patimi, care cîntă : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cunoscut-ai prooroceşte, prin Dumnezeiescul Duh, mutarea ta din trup, înțelepte, şi pe aceasta ai tîlcuit-o celor ce erau cu tine şi ai alergat cu bucurie către cer, cîntînd: Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Curățindu-ți mai înainte trupul, inima şi cugetul de tulburarea patimilor, ai primit de sus strălucire purtătoare de focul Duhului, ca şi dumnezeieştii ucenici, Ambrozie, cîntînd: Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

A Născătoarei:

Arătatu-te-ai mai înaltă decît cerurile, Preacurată, născînd pe Dumnezeul din ceruri, Care a unit cele de pe pămînt cu cele cereşti şi a dat cunoştința Sa tuturor celor ce cîntă: toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudați-L.

Să lăudăm, bine să cuvintăm şi să ne inchinăm Domnului cintindu-I şi preaînălțindu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul:

Miinile întinzîndu-şi Daniel, «gurile leilor cele deschise în «groapă le-a încuiat; şi puterea «focului au stins, cu fapta cea «bună încingîndu-se tinerii cei «iubitori de dreapta credință, «cîntînd: Binecuvîntați toate «lucrurile Domnului pe Dom- «nul».

Alt Canon al ierarhului

Irmos: Muziceştilor organe...

Organ al nepătimirii te-ai arătat, adormind poftele patimilor; şi ai ridicat inimile credincioşilor ca să cînte: pe Domnul lăudați-L şi preaînălțați-L întru toți vecii.

Dobîndit-ai puterea Cuvîntului cea mijlocitoare de mîntuire, preafericite, prin care ne-ai lămurit nouă pe Cel unul din Treime, Care a luat din Fecioară trup de o ființă cu oamenii, în chip de nespus.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Norii învățăturilor tale izvorăsc picături de tămăduiri, din care se adapă inimile credincioşilor, care cîntă: pe Domnul lăudați-L şi preaînălțați-L întru toți vecii.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cetele îngerilor te fericesc pe tine, curată; firea pămîntenilor pe tine te măreşte. Că întru tine har am aflat cei ce cu credință te lăudăm şi te preaînălțăm întru toți vecii.

Cintarea a 9-a:

Irmos: Hristos piatra cea netăiată...

Ridicîndu-te cu mintea mai presus de toate, părinte, ai văzut bunătățile cele hotărîte sfinților din veci; către care te-ai mutat, ca să iei răsplătirile ostenelilor tale, bucurîndu-te, mărite.

Ca un strugure copt te-ai adunat în linurile cele de sus, după vrednicie, de Dumnezeu înțelepțite Ambrozie, izvorînd vin de nemurire și haruri de tămăduiri celor ce cu dreaptă credință se apropie de tine.

Strălucind cu înțelepciunea și cu harul, povățuitorule în cele de taină, arunci lumină în mijlocul păstorilor cu ortodoxia dogmelor, Părinte Ambrozie; pentru aceasta cu credință și cu dragoste, după vrednicie, cu cîntări te fericim.

Biserica, dobîndindu-te pe tine stea care luminezi ca ziua, scapă de întunericul a toată rătăcirea, preafericite, și cu strălucirile sfințitelor tale învățături luminîndu-se, te fericește.

A Născătoarei:

Glasul Arhanghelului cu mare bucurie îl strigăm ție, Fecioară: Bucură-te dezlegarea blestemului! Bucură-te izbăvirea din tot felul de nevoi! Ceea ce ai îndumnezeit pe oameni cu nașterea ta, cea mai presus de cuget.

Irmosul:

Hristos piatra cea netăiată de «mînă, cea din capul unghiului, «din tine muntele cel netăiat, «Fecioară, S-a tăiat, adunînd fi-«rile cele osebite. Pentru aceas-«ta veselindu-ne, pe tine, Năs-«cătoare de Dumnezeu, te mă-«rim».

Alt Canon al ierarhului

Irmos: Spăimîntatu-s-au de aceasta...

Arătatu-te-ai, părinte înțelepte, în casa Domnului, ca un măslin roditor, din untdelemnul căruia înțelepțește ai umplut candela faptelor bune; cu care ai și intrat întru veselia cerului; în care te desfătezi de viața cea nestricăcioasă și nematerialnică a celor fără de trup.

Îmbogățindu-ți sufletul cu faptele bune, învățător înfrînării te-ai arătat, povățuitor al arhieriei celei de taină, pildă de viață, Bisericii luminător și stîlp dogmelor, înfierînd fără de încetare rătăcirea eresurilor.

Slavă...

Plinit-ai călătoria, părinte înțelepte, și credința cea fără de greșeală ai păzit și ai ajuns în cămările cele cerești, în care ți s-a și gătit ție cununa și mărirea răsplătirilor. Ci, cu rugăciunile tale, îndură-te și izbăvește din răutăți sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei:

Văzutu-te-ai, o, Fecioară, Maica lui Dumnezeu, născînd mai presus de fire cu trup, pe Cuvîntul cel Bun, pe Care Tatăl cel Bun L-a vărsat din însăși inima Sa, pentru toți vecii; pe Care acum Îl înțelegem și mai presus de trup, cu toate că în trup S-a îmbrăcat.

LUMINÎNDA

Podobie: Cu ucenicii să ne suim...

Apărător al Ortodoxiei, temelie a Bisericii, întărire a arhie-

reilor şi înţelept arhipăstor te-ai arătat Ambrozie, îndreptînd turma către păşunile dreptei credinţe şi îndepărtînd cetele celor rău-credincioşi ca pe nişte fiare neîmblînzite, lămureşti deofiinţimea Sfintei Treimi, cel ce faci Dumnezeirea cunoscută.

A Născătoarei :

Înfricoşătoare este minunea că ai născut în chip de negrăit, ceea ce eşti fără prihană, pe Cuvîntul cel de o fiinţă, Care a strălucit din Tatăl mai înainte de veci. Pentru aceasta, stăpînă, te mărturisim pe tine, în chip cu totul deosebit cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, ca pe o adevărată Maică a lui Dumnezeu, pe Care roagă-L, de Dumnezeu fericită, pentru neamul oamenilor.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih.

Slavă..., a sfîntului, glasul al 8-lea :

Cu veşmîntul ierarhiei îmbrăcîndu-te, Părinte Ambrozie, şi ca un iconom credincios al harului, înmulţind talantul ce s-a dat ţie, ai păstorit Biserica lui Hristos, după Evanghelie, cu sfinţenie şi dreptate. Pentru aceasta ai împodobit-o cu faptele şi cu cuvintele, şi ai sprijinit-o cu îndrumările înţelepte ale învăţăturilor tale, făcîndu-te pildă a adevăratei păstoriri ; şi primind în ceruri cununa dreptăţii, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, pentru sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei :

Acoperămîntul tău, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, este doctorie sufletească ; şi întru dînsul scăpînd, ne izbăvim de neputinţele sufleteşti.

A Crucii, a Născătoarei :

Mieluşeaua şi Fecioara, cînd Te-a văzut pe Tine, Mielul, dîndu-Te la junghiere, cu lacrimi Te urma şi striga : Unde Te grăbeşti, Fiul meu ? După Tine vin, Preadulcele meu Fiu, că nu pot răbda să nu Te văd pe Tine, Iisuse al meu, mult-Milostive.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, şi otpustul.

TOT ÎN ACEASTĂ ZI

Se face prăznuirea Sfintei Filofteea fecioara ale cărei sfinte moaşte se află întregi în Paraclisul Sfintei Mînăstiri Curtea de Argeş.

Însemnare :

Slujba Sfintei Filofteea s-a introdus pentru întîia dată în Minei, cu binecuvîntarea Arhiepiscopului şi Mitropolitului Moldovei, Meletie, aşezîndu-se în luna decembrie, după slujba Sfîntului Ambrozie. (A se vedea «Mineiul» tipărit la Mînăstirea Neamţ, în anul 1846).

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 4, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Şi cu beţe fiind bătută, şi de sfîntul păr trasă şi în tot felul chinuită, n-ai slăbit alergarea cea bună pînă ce, prin sfîr-

șit mucenicesc, nu ai intrat în locașurile cerești; și acum dănțuind împreună cu mucenițele fecioare, roagă-te să ne mîntuim și noi, cei ce săvîrșim cu dragoste sfîntă pomenirea ta (de două ori).

Nici asupririle demonilor, nici răutatea maicii tale vitrege, nici bătăile celui ce te-a născut, n-au putut să te împiedice pe tine de la fapta bună; ci ai răbdat cu bărbăție toate ispitele, pînă ce te-ai încununat cu cunună de biruință. Pentru aceasta, în cămara cea de nuntă te-ai sălășluit, cu fecioarele cele înțelepte, ca o fecioară preaînțeleaptă.

Cu platoșa credinței îmbrăcindu-te, Fericită Filofteea, cu arma crucii întrarmîndu-te și cu bărbăția întărindu-te, ai ieșit la luptă împotriva vrăjmașilor și desăvîrșit biruindu-i, cu mucenicească cunună te-a încununat dreapta lui Hristos Dumnezeu, ca pe o adevărată muceniță; și acum stînd înaintea Lui, roagă-te pentru sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea:

De Dumnezeu iubitoare Filofteea, sălășluind pe doritul tău Mire, Hristos, în inimă și dor neslăbit avînd către Dînsul, plată de la El ai luat, ca de mîinile celui ce te-ai născut să te săvîrșești, prin sînge. Pentru aceasta, deschizîndu-ți-se porțile împărăției cerești, te sălășluiești împreună cu cetele mucenițelor; cu care acum desfătîndu-te, roagă-te pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei:

Stăpînă, primește rugăciunile robilor tăi și ne izbăvește pe noi din toată nevoia și întristarea.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratului...

Cînd pe cei săraci miluiai și pe cei flămînzi cu bucate îi hrăneai, atunci cu sfîrșit mucenicesc îndată te-ai și săvîrșit, prin mîinile celui ce te-a născut.

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Dacă te-a văzut tatăl tău întinsă pe pămînt, moartă fără de suflare, de spaimă cuprinzîndu-se, de multă jale s-a umplut.

Stih: Întru adunări binecuvîntați pe Dumnezeu.

Dacă au auzit cei din cetate uimitoarea minune, că trupul tău este strălucitor ca o lumină cerească, toți au alergat cu evlavie la dînsul.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Făcîndu-te iubitoare de fapte bune din pruncie, și în acestea binesporind, te-ai făcut negutătoare de lucruri mari, cumpărînd cu cele pămîntești pe cele cerești, cu cele vremelnice pe cele veșnice, cu viața cea stricăcioasă; pe cea nestricăcioasă întru care desfătîndu-te acum, împreună cu fecioarele cele înțelepte, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum.... a Născătoarei :

Fecioară, de Dumnezeu Născătoare, sub acoperămîntul tău alerg ; că știu că voi dobîndi prin tine mîntuire, că poți, curată, ca să-mi ajuți.

TROPARUL sfintei, glasul al 8-lea :

Întru răbdarea ta ți-ai agonisit plata ta, Fericită Filofteea, întru ispite neîncetat răbdînd, în bătăi suferind, în necazuri binevoind, pe săraci miluindu-i și pe flămînzi săturîndu-i ; roagă-te lui Hristos Dumnezeu, bună fecioară, să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei : Cel ce pentru noi Te-ai născut... (Caută la sfîrșitul cărții). Ectenia și otpustul.

LA VECERNIA MARE

După obișnuitul psalm se citește Fericit bărbatul..starea întîia.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8, glasul al 8-lea :

Podobie : O, preaslăvită minune...

O, uimitoare minune : sprînceana cea înaltă a celui ce se lăuda să piardă pămîntul și marea, a smerit-o la pămînt o tînără și cu totul fără prihană fecioară și măiestriile lui le-a biruit. O, puterea Crucii și a darului Tău, Hristoase, care cu adevărat a întărit neputința omenească (de două ori).

O, uimitoare minune : că slăvita Filofteea sălășluindu-se în locașurile cerești după vrednicie, la un loc cu cetele fecioarelor, și cu oștile mucenicilor, izbăvește, cu rugăciunile ei, pe cei ce cu credință săvîrșesc pomenirea ei și cu dragoste se apropie de acoperămîntul ei ; și iertare de greșeli de la Dumnezeu le cere, mîntuire și mare milă (de două ori).

O, uimitoare minune : pe mult-lăudata Folifteea nici bătăile mamei celei vitrege, nici barda plugărească a tatălui său, nici desfătările lumești și nici zburdările tinereților n-au despărțit-o de dragostea faptei bune, celei pentru Hristos. Că a dorit să dobîndească frumusețea cea mai presus de minte a Mirelui său ; de care s-a învrednicit, de Dumnezeu fericita (de două ori).

O, uimitoare minune : în cer și pe pămînt a strălucit bucurie astăzi, la pomenirea Sfintei Filofteea, care de îngeri cu laude se încununează, și de la oameni primește cîntări. O, cum a viețuit, cît de bine s-a nevoit și lui Dumnezeu a bineplăcut ! Prin care vrăjmașul cel viclean a căzut, Hristos biruindu-l pe el (de două ori).

Slavă...., glasul al 8-lea :

Risipit-a, dat-a săracilor, dar dreptatea Lui rămîne în veacul veacului, a zis David. Acest lucru l-a plinit Filofteea ; că ea, fericita, cu podoabele sale cele fecioreşti a încălzit spatele celor săraci și a săturat cu bucate pîntecele celor flămînzi. Pentru

care a și trecut la Hristos, Mirele ei cel dorit, și în cămara cea de taină în veci se veselește, cu fecioarele cele înțelepte, cu care se și roagă, să se mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., același glas :

Alcătuire a lui Sofronie al Ierusalimului.

Betleeme gătește-te ! Ieslea să se pregătească ! Peștera să primească ! Că adevărul a venit, umbra a trecut și Dumnezeu oamenilor din Fecioară S-a artat, întrupîndu-Se în firea noastră și îndumnezeind trupul. Pentru aceasta Adam înnoindu-se, împreună cu Eva strigă : Pe pămînt bunăvoirea s-a arătat ca să mîntuiască neamul nostru.

VOHOD : Lumină lină...

Prochimenul zilei și PAREMIILE :

Din proorocia lui Isaia, citire :

(XLIII, 9—14)

Acestea zice Domnul : Neamurile toate laolaltă să se adune și să se strîngă popoarele ! Care dintre ele ne-au dat de știre aceasta și ne-au făcut proorocii ? Să-și aducă martorii și să dovedească, să audă toți și să zică : «Adevărat !». Voi sînteți martorii Mei, zice Domnul, și Sluga pe care am ales-o, ca să știți, să credeți și să pricepeți că Eu sînt : înainte de Mine n-a fost Dumnezeu și nici după Mine nu va mai fi ! Eu, Eu sînt Domnul și nu este izbăvitor afară de Mine ! Eu sînt Cel care am vestit, Cel ce am izbăvit și Cel care am prezis și nu sînt străin la voi. Voi sînteți martorii Mei, zice Domnul. Eu sînt Dumnezeu din veșnicie și de aici încolo Eu sînt ! Nimeni nu poate să iasă de sub puterea Mea și ceea ce fac Eu, cine poate strica ?». Așa zice Domnul, Izbăvitorul vostru, Sfîntul lui Israel.

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire :

(III, 1—9)

Sufletele drepților sînt în mîna lui Dumnezeu și chinul nu se va atinge de ele. În ochii celor fără de minte, drepții sînt morți cu desăvîrșire și ieșirea lor din lume li se pare nenorocire. Și plecarea lor dintre noi, un prăpăd, dar ei sînt în pace. Chiar dacă, în fața oamenilor, ei au îndurat suferințe, nădejdea lor este plină de nemurire. Și fiind pedepsiți cu puțin, mare răsplată vor primi, căci Dumnezeu i-a pus la încercare și i-a găsit vrednici de El. Ca pe aur în topitoare, așa i-a lămurit, și ca pe o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Străluci-vor în ziua răsplătirii și ca niște scîntei care se lasă pe miriște, așa vor fi. Judeca-vor neamurile și stăpîni vor fi peste popoare și Domnul va împărăți întru ei, în veci. Ei vor înțelege adevărul, ca unii care și-au pus încrederea în Domnul ; cei credincioși vor petrece cu El în iubire, căci harul și îndurarea sînt partea aleșilor Lui.

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire :

(V, 15 — VI, 3)

Însă cei drepți vor fi vii în veacul veacului și răsplata lor este la Domnul și Cel Atotputernic are grijă de ei. Drept aceea, vor primi din mîna Domnului împărăția frumuseții și cununa cea strălucitoare, căci El îi va ocroti cu dreapta Sa și cu brațul Său ; asemenea unui scut, îi va acoperi. El va face arme din mînia Sa și cu ele va întări făptura mîinilor Sale ca să răsplătească vrăjmașilor.

Din dreptate El Își va face platoșă și din judecata cea nefățarnică Își va face coif. Din sfințenia Sa va face pavăză nebiruită ; iar din cumplita Sa mînie va face sabie ascuțită și lumea va porni război împreună cu El împotriva celor fără de minte. Săgețile fulgerului Său vor porni bine îndreptate și vor lovi în țintă, zburînd din arcul puternic încordat al norilor. Mînia Lui, ca o praștie, va azvîrli noian de grindină ; apele mării se vor întărîta asupra lor și rîurile îi vor îneca vijelios. Duhul puterii dumnezeiești se va ridica împotriva lor și ca viscolul, îi va vîntura. Astfel fărădelegea va aduce pustiire pe pămînt și răutatea va răsturna scaunele celor puternici. Ascultați deci, regilor, și înțelegeți, luați învățătură, voi, care judecați marginile pămîntului. Luați aminte, voi cei ce stăpîniți peste mulțimi și care vă mîndriți cu mulțimea popoarelor voastre». Pricepeți că stăpînirea vi s-a dat de la Domnul și puterea de la Cel Preaînalt, Care va cerceta faptele voastre și va pune la încercare gîndurile voastre.

LA LITIE

Stihirile, glasul 1 :

Bucură-te întru Domnul Țară Românească, avînd întru tine, ca o comoară de mult preț, trupul nestricat și fără de prihană și feciorесc al Filofteii, izvorînd tămăduiri tuturor celor ce aleargă la dînsa cu credință. Că această fericită, defăimînd dezmierdarea trupească și desfătarea tinereților și cu moarte mucenicească săvîrșindu-se, a primit de la Dumnezeu însutit, pentru ostenelile sale, veselindu-se în cămara cea cerească împreună cu fecioarele cele înțelepte. Și acum se roagă lui Hristos, Mirelui său, pentru sufletele noastre.

Veniți toți iubitorii de praznic, să lăudăm pe Filofteea, fecioara și mucenița ; că ea, fericita, deprinzîndu-se din pruncie cu fapta bună a milosteniei, a îmbrăcat cu hainele sale pe cei goi și pîntecele flămînd al săracilor l-a săturat. Pentru aceasta se veselește în sînurile lui Avraam cu fecioarele cele înțelepte, cu care se roagă lui Hristos, să mîntuiască sufletele celor ce cu dragoste săvîrșesc pomenirea ei.

Glasul al 2-lea :

În locașurile cele mai presus de lume, preacinstită Filofteea, a pus Mirele tău, Hristos Dumnezeul nostru, sufletul tău cel fără prihană ; că tu, bună Fecioară, pentru dragostea Lui toate le-ai trecut cu vederea ; dezmierdarea tinereților, împodobirea trupului, dulcețile lumești, toate le-ai urît ca pe niște lucruri vătămătoare de suflet. Pentru aceasta prin mîinile părintești ai trecut în cortul lui Dumnezeu, Cel ce veselește acum tinerețile tale.

Glasul al 7-lea :

Veniți, credincioșilor, să lăudăm astăzi pe purtătoarea de biruință Filofteea ; că pe aceasta nici barda plugărească, nici bătăile mamei celei vitrege, nici ocările răbdate pentru fapta

bună, nici cursele mult-măiestritului Veliar nu au biruit-o ; ci pe toate cu bucurie le-a răbdat, ca pe Hristos să-L dobîndească. Pe Care și dobîndindu-L, acum se roagă să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., același glas :

De-a dreapta Mîntuitorului stînd Filofteea îmbrăcată și înfrumusețată cu podoabele fecioriei și avînd candela luminată cu untdelemnul milostivirii, strigă către Dînsul cu bucurie : La mireasma mirului Tău, Hristoase, am alergat, că de dragostea Ta sînt rănită ; nu mă despărți de cămara Ta, Cerescule Mire ! Pentru rugăciunile ei, Dumnezeule, trimite nouă mare milă.

Și acum..., același glas :

Alcătuire a lui Roman Melodul.

Se apropie Hristos, Betleeme, pregătește-te ! Că iată mîntuirea neamurilor va s t r ă l u c i din Fecioara ; împodobește-te iesle ; adună pe păstori, cheamă pe magi din Persia, și voi, oștile firilor celor fără de trup, strigați : Împăratul cerurilor, Hristos, sosește !

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile, glasul al 2-lea :

Podobie : Cînd de pe lemn...

Cînd sufletul tău cel fără prihană de dumnezeiescul dor al lui Hristos, Mirele cel fără de moarte, s-a aprins, atunci toate cu bucurie le-ai răbdat : necazurile, ispitele și bătăile cele pentru faptele bune ; pentru aceasta candela ta înfrumusețîndu-ți, ai intrat la nunta cea veșnică și nestricăcioasă. De unde acum, roagă-te Mirelui tău, să mîntuiască sufletele noastre.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Cînd tu, bună fecioară, prin faptele bune ale fecioriei și ale milosteniei, îți agoniseai untdelemn în vasul sufletului tău și prin hrănirea celor flămînzi îți cîștigi desfătarea raiului, iar prin îmbrăcarea celor goi, îți negutătoreai mărirea cea cerească, atunci și moarte mucenicească ai răbdat, din mîinile celui ce te-a născut. Pentru aceasta acum te desfătezi în veselia cea cerească, îndulcindu-te de rodul ostenelilor tale. Roagă-te pentru cei ce săvîrșesc preacinstită pomenirea ta.

Stih : Sfinților care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale într-înșii.

Cînd Cuvîntul lui Dumnezeu a strălucit în inima ta, Filofteea, atunci cu adevărat mireasă a lui Hristos te-ai arătat, strălucind cu frumusețea dumnezeieștilor fapte și cu harul veștejindu-ți patimile cele tinerești și cu înfrînarea potolindu-ți zburdările ; pentru aceasta te cinstim pe tine și preasfințită pomenirea ta cu dragoste o săvîrșim și racla moaștelor tale acum îmbrățișînd-o și sărutînd-o, dar de tămăduiri de la dînsa luăm.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Strălucit-a, ca un soare, pînă la margini prealuminatul praznic al Filofteii şi neîncetat luminează pe cei credincioşi, dăruind tămăduiri, bolile îndepărtînd şi patimile vindecînd celor ce aleargă la dînsa cu credinţă; şi se roagă pururea lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Şi acum..., a Născătoarei :

Acelaşi glas :

Nu te întrista, Iosife, privind pîntecele meu ; că vei vedea pe Cel ce Se va naşte din mine şi te vei bucura şi ca unui Dumnezeu te vei închina ; grăia Născătoarea de Dumnezeu către logodnicul său, mergînd să nască pe Hristos. Pe aceasta să o lăudăm, zicînd : Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine, şi prin tine cu noi !

Troparul, glasul al 8-lea :

Întru răbdarea ta ţi-ai agonisit... (Caută la Vecernia mică).

Slavă... Şi acum..., al Născătoarei :

Cel ce pentru noi Te-ai născut...

La binecuvîntarea pîinilor, troparul sfintei (de două ori) şi Născătoare de Dumnezeu Fecioară...

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... se cîntă troparul sfintei (de două ori).

Slavă... Şi acum..., al Născătoarei :

După Catisma întîia se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Semănînd cu lacrimi seminţele milosteniei, şi pe calea cea strîmtă cu necurmate necazuri umblînd, ai împărţit celor săraci podoabele tale cele fecioreşti, şi cu bucate ai săturat pîntecele celor flămînzi. Pentru aceasta la înălţimea raiului cea desfătată şi la bogăţia cea veşnică ai ajuns, unde te îndulceşti de frumuseţea Mirelui tău, cea de negrăit ; Căruia te roagă, prea-fericită, să mîntuiască sufletele noastre (de două ori).

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Spăimîntatu-s-a Iosif, cea mai presus de fire văzînd, şi în minte a luat ploaia cea de pe lînă, întru zămislirea ta mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu : rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron cel ce a odrăslit ; şi mărturisind logodnicul tău şi păzitorul, preoţilor a strigat : Fecioara naşte şi după naştere iarăşi rămîne fecioară.

După Catisma a doua se cîntă Sedealna, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumuseţea fecioriei...

Cu fecioria înfrumuseţîndu-te şi cu milostenia îmbogăţindu-te, Preafericită Filofteea, ca o înţeleaptă fecioară ai intrat în cămara cea cerească de nuntă, la fecioarele cele înţelepte, cu care stînd înaintea lui Hristos, roagă-te Mirelui tău să ne mîntuiască pe noi (de două ori).

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

De frumuseţea fecioriei tale şi de prealuminată curăţia ta, Gavriil mirîndu-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu : ce laudă vrednică voi aduce ţie ? Sau cum te voi numi pe tine ? Nu mă pricep şi mă minunez ! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie : Bucură-te ceea ce eşti plină de har !

Polieleul şi Mărimurile.

După Polieleu, se cîntă Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe înţelepciunea...

Urînd toate cele pămînteşti şi de cele cereşti grijindu-te cu toată silinţa, cu bărbăţie ai suferit toate ispitele cele întristătoare, care au venit asupra ta, de la maica ta cea vitregă, şi n-ai luat în seamă bătăile tatălui tău, aprinsă fiind de dragostea pentru Mirele tău, Hristos. Pentru aceasta muceniceşte te-ai şi săvîrşit, şi prin mîinile cele părinteşti la Cel dorit ai ajuns. Pe Care roagă-L, cu totul fericită, să lumineze şi să mîntuiască sufletele celor ce cu dragoste săvîrşesc sfîntă pomenirea ta (de două ori).

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Uşa cea cerească, sicriul cel sfînt, muntele cel cu totul sfînt, norul cel prealuminos ; scara cea cerească, chivotul cel cuvîntător, izbăvirea Evei, odorul cel mare a toată lumea, să-l lăudăm ; că întru dînsa s-a lucrat mîntuirea lumii şi iertarea greşealelor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dînsa : roagă-te Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeale să dăruiască celor ce cu credinţă se închină preasfintei naşterii tale.

Apoi Antifonul întîi al glasului al 4-lea.

Prochimen, glasul al 4-lea :

Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israel.

Stih : În biserici binecuvîntaţi pe Dumnezeu.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Matei (XXV, 1-13) :

Zis-a Domnul pilda aceasta : Împărăţia cerurilor va fi asemenea cu zece fecioare...

(Caută sîmbătă în Săptămîna a 17-a, după Rusalii). Apoi Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Pentru rugăciunile Sfintei fecioarei şi muceniţe Filofteea, Milostive, curăţeşte mulţimea greşealelor noastre.

Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşealelor noastre.

Stih : Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegile noastre.

Stihira, glasul al 6-lea :

Lucrat-a vrăjmaşul cel viclean prin părinţii tăi şi multe feluri de ispite şi necazuri a adus printr-înşii asupra ta, ca să te oprească de la fapta cea bună. Dar tu, bună fecioară, pe toate cu bărbăţie le-ai suferit. Pentru aceasta, cu sfîrşit mucenicesc

te-ai și săvîrșit și cu cunună de biruință te-ai încununat, din dreapta lui Hristos, Mirele tău. Căruia cu de-adinsul roagă-te să mîntuiască sufletele noastre.

CANOANELE

Canonul Născătoarei de Dumnezeu, al Paraclisului, cu irmosul pe 6, și Canonul sfintei, pe 8.

Canonul sfintei

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Pe Faraon cel ce se purta...

Mie, celui ce voiesc a lăuda nevoințele tale, cele de biruință purtătoare, cere-mi de la Hristos, Mirele tău, să-mi dea dar de cuvînt și luminare, minte cuprinzătoare și iertare de greșeale, ca să laud vitejiile tale, Filofteea, de-a pururea pomenită, cu rugăciunile tale cele către Domnul.

Din pruncie deprinzîndu-te cu fapta bună și cu nevoințe plăcute lui Dumnezeu, prin ele te-ai îmbogățit, fericită fecioară, cu untdelemnul facerii de bine și cu curăția ai strălucit. Pentru aceasta în cămara cea veșnică de nuntă ai intrat și cu fecioarele cele înțelepte te veselești.

Slavă...

Socotind vrăjmașul cel foarte iscusit că va slăbi tăria răbdării tale, a adus asupra ta mulțime de necazuri și multe feluri de ispite. Dar lovindu-se de turnul răbdării tale, cel întemeiat pe Piatra din capul unghiului, în spume și-a risipit valurile sale.

Și acum..., a Născătoarei :

Dă-mi biruință, preasfîntă, ceea ce ești cu totul neîntinată, mie, celui ce alerg sub acoperămîntul tău, scoțîndu-mă de-a pururea, cu rugăciunile tale, din ispite și din primejdii. Că tu ne-ai născut nouă pe Cuvîntul cel de o ființă cu Tatăl și cu Duhul și de-a pururea împreună-vecuitor și de un scaun.

Catavasie : Hristos Se naște, slăviți-L...

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Doamne, Cel ce ai făcut...

Cu fapta și cu viața ta cea fără prihană, numele tău, iubitoare de Dumnezeu, încărcîndu-l, daruri împărțești celor ce au trebuință ; că primind darul cel desăvîrșit, care se pogoară de sus, de la Mirele tău, îmbogățești pe toți cei ce te cinstesc pe tine.

Cel ce prin tiranii cei de demult a adus asupra sfinților mucenici chinuri și dureri de multe feluri, neputînd suferi să vadă viața ta cea plăcută lui Dumnezeu, a pornit pe părinții tăi să aducă asupra ta ispite, necazuri, și bătăi, mai pe urmă și moarte mucenicească ; prin care ai zburat către cămara cea cerească.

Slavă...

Incingîndu-te cu tărie de la Dumnezeu, din pruncie, și cu pricepere îmbogățindu-te, ai supus mai întîi toate plăcerile trupului cu bărbăție, iar mai pe urmă ai surpat și semeția vrăj-

mașilor demoni, fericită fecioară, și cu ajutorul Sfîntului Duh nebiruită ai rămas.

Și acum..., a Născătoarei :

Carte nouă te-a văzut mai înainte proorocul, avînd scris, fără condei omenesc, întru tine, pe Cuvîntul lui Dumnezeu, Care a rupt zapisul păcatului strămoșilor, Fecioară fără prihană, și a izbăvit din blestemul cel de demult tot neamul omenesc.

SEDEALNA, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Cu faptele bune ale milostivirii te-ai îmbogățit și cu fecioria ai strălucit ; patimile trupului le-ai biruit ca o luptătoare a lui Hristos și mulțimea demonilor ai rușinat-o, purtătoare de biruință făcîndu-te, Filofteea preamărită ; roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă (de două ori).

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Minune preamare : cum ai purtat în brațe, Maică-Fecioară, pe Cel ce pe toate le ține în palma Sa și ai hrănit la sînul tău pe Hrănitorul și Ziditorul a toată făptura, Fecioară preacurată, Aceluia roagă-te cu de-adinsul, să ne dăruiască nouă mare milă.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Tu ești tăria mea, Doamne...

Tu ești odrasla cea preafrumoasă a Tîrnovei, lauda României, ocrotirea cea tare împotriva tuturor primejdiilor, caldă mijlocitoare către Dumnezeu ; tu ești folositoarea cea grabnică a celor ce aleargă la tine cu credință. Pentru aceasta toți te fericim, ca pe o mireasă prea de aproape a lui Hristos Dumnezeu, Filofteea de Dumnezeu primită.

Înjugînd fecioria cu milostenia, cu aceste două fapte bune, ca și cu două aripi preaușoare ai zburat la înălțimea faptelor bune și ai ajuns pe cît este cu putință firii omenești la măsura vîrstei lui Hristos. Pentru aceasta și ușile cămării celei de nuntă, ca unei fecioare înțelepte, ți s-au deschis și ai intrat la nunta cea nestricăcioasă și veșnică, bucurîndu-te.

Slavă...

O cîrmuitoare a vieții mele te pun pe tine, mireasa lui Hristos, Filofteea prealăudată. Ocîrmuiește-mă cu vetreala rugăciunilor tale și îndreptează-mă la limanul mîntuirii. Și cu dumnezeieștile suflări ale adierilor celor blînde ale rugăciunilor tale, preafericită, izbăvește-mă din învăluirile patimilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Dumnezeu, Cel ce S-a întrupat din tine, fără schimbare, curată, rămînînd ceea ce era după fire întocmai cu Tatăl, și cu tine făcîndu-Se de o ființă, roagă-L să dăruiască iertare de greșeale și mîntuire sufletelor celor ce te laudă pe tine cu credință.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Pentru ce m-ai lepădat...

Întrarmîndu-te cu arma crucii ai ieşit la luptă împotriva vrăjmaşului, şi ai înfrînt toată mulţimea demonilor şi cu totul ai biruit-o, şi din cursele lor te-ai izbăvit. Iar acum stai înaintea lui Hristos, Mirele tău, ca o muceniţă purtătoare de biruinţă, împreună cu muceniţele; cu care roagă-te să mîntuiască pe cei ce săvîrşesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Arzînd de dragoste fierbinte după Dumnezeu, ai urît lumea şi pe toate ale ei cele frumoase şi ca să dobîndeşti bunătăţile cele din ceruri, pe toate cele pămînteşti deşertăciune le-ai socotit. Pentru aceasta ai suferit şi lovitura bardei părinteşti, şi bucurîndu-te, moarte ai primit din mîinile celui ce te-a născut.

Slavă...

Sfîntă Muceniţă Filofteea ai biruit, dar nu ai fost biruită; că pe demonii cei ce se sîrguiau să te împiedice de la fapta bună i-ai biruit, întărită fiind cu puterea lui Hristos, fericită fecioară, departe de picioarele tale i-ai alungat pe ei şi ai alergat după Mirele tău, ca să-L ajungi; de a Cărui dragoste te-ai şi aprins şi acum cu Dînsul împărăteşti.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cei ce te-am cîştigat pe tine zid de apărare şi sîntem păziţi cu ocrotirea ta şi ne lăudăm cu mărirea ta cea dumnezeiască, cu credinţă te fericim pe tine. Că tu, Preasfîntă Fecioară, ai născut cu trup pe Ziditorul tuturor fapturilor, Care ne-a dăruit nouă veselie, bucurie şi veşnică mîntuire.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Curăţeşte-mă, Mîntuitorule...

Nici năvălirile demonilor, nici bătăile maicii tale celei vitrege, nici chinurile ce le-ai răbdat de la tatăl tău, nu te-au putut opri pe tine de la lucrarea faptei bune, pînă ce pentru dînsa cu sfîrşit mucenicesc te-ai săvîrşit şi la Mirele tău te-ai dus. Înaintea Căruia stînd, fă pomenire pentru cei ce te laudă pe tine.

Uimită fiind de dulceaţa mirosului mirurilor lui Hristos, Mirele tău, ai uitat toate cele frumoase ale lumii, desfătarea tinereţilor şi săltările trupului, şi te-ai afierosit pe tine toată lui Hristos şi moştenitoare împărăţiei Lui te-ai făcut. Întru care desfătîndu-te, roagă-te pentru cei ce săvîrşesc pomenirea ta şi laudă nevoinţele tale.

Slavă...

Arătatu-te-ai porumbiţă curată, cu auritele aripi ale fecioriei şi ale milosteniei, cu care uşor ai zburat şi te-ai făcut mireasă de aproape a Împăratului ceresc. Căruia acum stîndu-I înainte şi de vederea feţii Lui îndulcindu-te, roagă-te să împace lumea aflată în războaie.

Și acum..., a Născătoarei :

Sălășluindu-Te trupește într-o fecioară, Doamne, Te-ai arătat oamenilor pe cît puteau ei să Te vadă pe Tine ; și pe aceasta Născătoare de Dumnezeu și Maică-Fecioară cu adevărat ai arătat-o, ajutătoare credincioșilor și sprijinitoare întru primejdii, Unule, Iubitorule de oameni.

CONDACUL, glasul al 8-lea :

Podobie : Apărătoare, Doamnă...

Filofteea preafericită, din pruncie te-ai adus prin fapta bună jertfă fără prihană lui Dumnezeu, Celui ce mai înainte de a te naște te știa pe tine, care te-ai făcut podoaba fecioarelor și locuitoare cămării celei de nuntă, vrednică de laudă. Pentru aceasta cîntăm ție : Bucură-te fecioară pururea pomenită !

ICOS

Iată a strălucit purtătoarea de lumină și dumnezeiasca pomenire a prealăudatei fecioarei Filofteea, care luminează fețele și inimile credincioșilor, cu lumină neînserată și, bolnavilor, celor ce aleargă la dînsa cu credință, sănătate le dăruiește. Veniți dar, iubitorilor de praznic, ca să săvîrșim cu bucurie dumnezeiescul ei praznic, cel de peste an și cu cuvinte de cîntări să încununăm creștetul ei și către dînsa să strigăm : Bucură-te fecioară pururea lăudată !

SINAXAR

În această lună, în ziua a șaptea, pomenirea Sfintei Mucenițe Filofteea fecioara, ale cărei sfinte moaște se află în Paraclisul Sfintei Mînăstiri Curtea de Argeș.

Această frumoasă stîlpare, aducătoare de roduri vrednice de împărăția cerurilor, Sfînta Filofteea fecioara, s-a născut în marea cetate Tîrnova, din părinți creștini, bulgari cu neamul, lucrători de pămînt cu meșteșugul și simpli cu cunoștința. Maică-sa s-a mutat la Domnul după ce copila a ajuns în vîrsta cea primitoare de învățăturile faptei bune și după ce a semănat în inima și în sufletul ei cel bun semințele faptelor bune ale fecioriei și ale milosteniei, că din rod se cunoaște pomul.

Iar copila rămînînd orfană de maica ei cea firească și avînd în inima ei întipărite învățăturile ei, a început a lucra cu osîrdie faptele bune cele începătoare, înțelepțind-o Duhul Sfînt, adică: a merge la biserică, a asculta dumnezeieștile Scripturi cu luare aminte, a posti, a păzi neîntinată fecioria cea trupească și cea sufletească, a milui pe cei săraci, a sătura pe cei flămînzi, a adăpa pe cei însetați și a îmbrăca pe cei goi. Își împodobea cu acestea candela sufletului ei, își agonisea untdelemn în vasele ei și se gătea către intrarea în cămara de Mire cea cerească, ca fecioarele cele înțelepte. Toate faptele bune le săvîrșea copila cu statornicie și cu răbdare, nebăgînd în seamă ispitele și necazurile cele de la urîtorii binelui, așa precum grăiește Scriptura : «Gătitu-m-am și nu m-am tulburat a păzi poruncile Tale». Dar, fiindcă fapta bună totdeauna este pizmuită de cei răi, n-a fost cu putință să nu pătimească și sfînta mii de ispite, pînă și moarte mucenicească.

Și iată cum: după ce a murit mama sfintei, tatăl ei și-a luat altă soție și fiindcă mai totdeauna se întîmplă că mamele vitrege nu iubesc pe fiicele ce nu sînt ale lor, aceasta s-a întîmplat și fericitei. Că mama vitregă văzîndu-i milostivirea și alte fapte bune ale ei, îndemnată fiind de diavolul, urîtorul binelui, îi făcea necazuri neîncetate, bătînd-o și pîrînd-o tatălui ei și pornindu-l spre mînie. De multe ori văzînd fericita pe săraci și pe flămînzi, biruită de milostivire își da hainele ei și le împărțea din bucatele pe care mama vitregă i le da să le ducă la țarină, tatălui ei.

Pentru fapta aceasta a ei de multe ori el o bătea fără milă pînă ce, în cele din urmă şi moarte a pătimit din mîinile tatălui ei.

Mergînd ea după obicei în toate zilele să ducă bucate tatălui, care era cu plugul la ţarină, şi ieşindu-i înainte săracii şi flămînzii, că ştiindu-i milostivirea şi aşezarea sufletului cea iubitoare de săraci, de-a pururea îi ieşeau înainte cerîndu-i milostenie, şi ea neavînd altceva să le dea, le împărţea din bucatele ce le ducea tatălui său, şi îi hrănea. Aceasta făcînd-o de multe ori, şi tatăl ei rămînînd flămînd, a certat pe femeia sa, care l-a încredinţat că trimite totdeauna bucate de ajuns, încă şi de prisos. Şi diavolul a pus în mintea lui să pîndească pe fericita ca să vadă ce face cu bucatele.

Deci mergînd la vremea la care ştia că vine fericita cu bucatele, s-a aşezat la loc potrivit şi, pîndind-o, a văzut ce făcea fiică-sa cu bucatele, fiind de mînie biruit şi uitînd dragostea părintească, s-a pornit asupra ei, ca totdeauna, să o apuce de cosiţe şi să o bată pînă ce îşi va astîmpăra fierberea mîniei sale dobitoceşti; şi fiind în mare aprindere a azvîrlit în ea cu barda ce o avea la brîu şi lovind-o a rănit-o la un picior, şi îndată, o, minune! şi-a dat sfîntul şi fericitul ei suflet în mîinile lui Dumnezeu.

Iar sfîntul şi feciorescul ei trup rămînînd pe pămînt şi încă sînge din piciorul cel tăiat curgînd, cu slavă cerească a strălucit că se lumina şi locul dimprejur. Iar ticălosul tată văzînd întîmplarea, a fost cuprins de spaimă şi de cutremur, întîi pentru că a ajuns ucigaşul fiicei sale, apoi din pricina strălucirii celei dumnezeieşti care se revărsase în jurul sfintelor ei moaşte. Şi vrînd să ridice sfîntul ei trup, nu putea să se atingă şi nici să se apropie de el.

Deci a alergat în cetate şi a spus arhiepiscopului şi mai-marilor cetăţii toate pe rînd cum s-au întîmplat şi cum acum trupul fericitei zace pe pămînt, şi că este cinstit de Dumnezeu cu strălucire cerească. Aceasta auzind arhiepiscopul împreună cu cei mai mari ai cetăţii şi cu popor, au alergat cu făclii şi cu tămîie şi cu rugăciuni, şi văzînd sfîntul trup strălucind cu acea dumnezeiască lumină, s-au minunat cu toţii şi au lăudat pe Dumnezeul minunilor, Care şi acum, în vremile noastre cele mai de pe urmă, preamăreşte pe robii Săi, care împlinesc cu fapta sfintele Lui porunci.

Apoi vrînd să ridice sfîntul ei trup, după porunca arhiepiscopului şi să-l ducă în cetate, nicidecum n-au putut, nici chiar să-l mişte din loc. Deci, mai mult s-au spăimîntat. Şi cu multă evlavie au început a se ruga lui Dumnezeu şi Sfintei Filofteea, dar nici aşa nu au putut s-o ridice. Că vrînd Dumnezeu să preamărească cu minune pe roaba Sa, a îngreuiat ca o piatră trupul ei.

Apoi, înţelegînd că aiurea voieşte să fie dusă au început a-i pomeni ca unei fiinţe vii ţările, mînăstirile, bisericile de peste Dunăre şi cele de această parte de Dunăre şi nicăieri n-a voit. Dar cum a pomenit de Biserica Domnească cea din Tîrgul Argeşului, îndată s-a uşurat mai mult decît greutatea cea firească şi înţelegînd toţi că acolo este voia lui Dumnezeu şi a sfintei a merge, îndată a înştiinţat cu scrisoare pe Radu Vodă, cel poreclit Negru (de care şi biserica este zidită) de toate cele despre sfînta. Acesta cum a fost înştiinţat, fiind binecredincios şi rîvnitor a-şi împodobi ţara şi poporul său cu odoare de mult preţ ca acestea, îndată cu mult alai, cu făclii şi cu tămîieri, cu multă evlavie mergînd la Dunăre, a adus sfintele ei moaşte în Ţara Românească şi le-a aşezat în Biserica Domnească, cea zidită de el în oraşul Argeş. Acolo au stat sfintele ei moaşte pînă la zidirea Mînăstirii Curtea de Argeş, de către Neagoe Basarab. Aci au fost trecute sfintele moaşte. Iar acum se află aşezate în Paraclisul Mînăstirii Curtea de Argeş. Şi acolo fiind, dă tămăduiri de tot felul de boli celor ce aleargă cu credinţă la sfintele ei moaşte.

Cu ale ei sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Tinerii evrei în cuptor...

Împreună cu cetele cele fără de trup şi cu oştile mucenicilor stînd înaintea scaunului lui Dumnezeu, prealăudată, şi plină de mărire, de har şi de luminare fiind, dezleagă-mi întunericul greşealelor mele, cu ru-

găciunile tale, ca să cînt : Binecuvîntat ești Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Lumină neapropiată și dumnezeiască a luminat Filofteea, după vrednicie, sufletul tău și în chip de negrăit te-a strălucit pe tine Mirele tău și către viața cea plăcută lui Dumnezeu te-a povățuit și te-a învățat a cînta: Binecuvîntat ești Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Ridicatu-te-ai la înălțimea cea cu adevărat dumnezeiască și minte înaltă ai avut, preafericită. Pentru aceasta, te-ai și sălășluit în strălucita cămară de nuntă, împreună cu fecioarele cele înțelepte, cîntînd : Binecuvîntat ești Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Adevărată mireasă a Stăpînului te-ai arătat, Filofteea, de Dumnezeu purtătoare, și moarte ai suferit din mîinile celui ce te-a născut, bucurîndu-te ca o mucenită nebiruită. Pentru aceasta, împreună cu mucenițele cînți : Binecuvîntat ești Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Iată domn din Iuda și povățuitor din coapsele lui a lipsit de acum ; dar din tine, cea curată, a răsărit Stăpînul a toate, Cel ce este după spusa proorocului așteptarea neamurilor; pe Care Îl binecuvintează toate neamurile, semințiile și limbile, în veci.

Cîntarea a 8-a:

Irmos: De șapte ori cuptorul...

Cu fecioria luminîndu-te, cu milostenia îmbogățindu-te și cu mucenicia strălucindu-te, te-ai făcut mireasă de aproape a lui Hristos, Împăratul tuturor, Cel ce a iubit frumusețea curăției tale. Pentru aceasta te-a chemat pe tine în cămara Lui și împreună cu fecioarele și cu mucenițele te-a sălășluit pe tine, ceea ce cîntai : Tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoarelor preaînălțați-L întru toți vecii.

Văzînd mulțimile dumnezeiasca strălucire cea revărsată în jurul trupului tău și greutatea cea mai presus de fire, au cunoscut că în loc străin voiești a te sălășlui pentru Hristos, Mirele tău, Cel ce S-a înstrăinat pentru mîntuirea noastră și au preaslăvit pe Dumnezeu, cîntînd : Tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Tatăl tău, cel întunecat la minte, necunoscînd fapta ta cea bună și plăcută lui Dumnezeu a chinuit mai înainte trupul tău cel fecioresc cu bătăi, și cu ocări, și cu dosădiri a necăjit sufletul tău. Iar mai pe urmă te-a și trimis, prin sfîrșit mucenicesc, la Hristos, Mirele tău cel nestricăcios, pe tine, care cîntai : Tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Dacă a fost înștiințat domnitorul României, că voiești a te sălășlui împreună cu dînșii, te-a întîmpinat cu făclii și tămîie și cu alai domnesc. Și cu vrednică cinste și evlavie, precum ți se cădea, ca un binecredincios te-a primit întru ale sale și ca pe o adevărată mucenită, spre folosul poporului său celui binecredincios te-a așezat, cîntînd: Tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei:

Scară duhovnicească, ajungînd pînă la cer, te cunoaștem pe tine, Fecioară, prin care Cel Preaînalt, pogorîndu-Se în trup, împreună cu oamenii a petrecut și pe cei smeriți i-a înălțat și către înalta petrecere a cerurilor i-a povățuit. Pentru aceasta ca pe cea mai înaltă decît cerurile, mai mărită decît îngerii și mai cinstită decît toată făptura, te mărim, Preasfîntă Fecioară, întru toți vecii.

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Spăimîntatu-s-au de aceasta...

Mintea și cuvîntul omenesc nu poate povesti cinstirile cele mai presus de fire și mărirea cea cerească, pe care acum le-ai dobîndit, de la Hristos, Mirele tău, mucenită, împreună cu Dînsul împărățind și de vederea feții Lui în chip negrăit îndulcindu-te. Pentru aceasta, îndrăzneală multă către Dînsul avînd, roagă-L ca cei ce săvîrșesc sfînta pomenirea ta să dobîndească milă în ziua judecății.

Scoală, vino de-aproapea Mea, frumoasa Mea, porumbița Mea, a zis către tine Hristos, Mirele tău; că iată iarna a trecut și ploaia, necazurile, ispitele și bătăile cele pentru fapta bună s-au isprăvit. Acum florile s-au ivit și glas de turturică s-a auzit, în pămîntul nostru; via s-a copt și a dat mirosul său. Deci, scoală, vino de-aproapea Mea, sălășluiește-te întru odihna și bucuria pe care am gătit-o pentru tine.

Ca o luptătoare preafrumoasă și ca o fecioară preavitează împletitu-ți-ai cununa dreptății, după lege, călcînd cu trupul pe cel fără de trup și purtătoare de biruință făcîndu-te, roagă-te, Mirelui tău să ne mîntuiască de ispite și de primejdii pe noi, cei ce cu credință și cu dragoste săvîrșim cinstita și sfînta și întru tot lăudata pomenire a ta.

Slavă...

Pentru rugăciunile fericitei Filofteea, fecioara și mucenița Ta, Doamne, împacă lumea care se găsește întru războaie și binecredincioșilor creștini dă-le biruință asupra celui protivnic; oprește năvălirile celor răucredincioși și pe poporul tău cel binecredincios apără-l; păzește credința nevătămată de eretici și mîntuiește sufletele noastre ca un bun și de oameni iubitor.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cîntările şi rugăciunile noastre cele nemeşteşugite primeşte-le, stăpînă, şi risipeşte norul primejdiilor celor amare care năvălesc asupra noastră. Viforul Bisericii potoleşte-l, Preacurată, taberele vrăjmaşilor risipeşte-le şi din chinurile ce au să fie izbăveşte pe robii tăi, cei ce cu dragoste te măresc pe tine.

LUMININDA

Podobie: Cel ce ai împodobit...

Filofteea, mucenița Domnului, mireasă şi bună fecioară, izbăveşte patria şi poporul românesc de toată vătămarea, rugînd pe Dumnezeu ca să ne liberăm toți din stricăciune, din urgie şi din primejdii.

Slavă..., asemenea:

După cămara Ta, Cuvinte, dorind fecioara Filofteea, tare a răbdat, cu ajutorul Tău, toată cercarea bătăilor şi a ispitelor. Pentru ale cărei rugăciuni, Dumnezeule, miluieşte sufletele noastre şi ne mîntuieşte.

Şi acum..., a Născătoarei :

Turnule cu aur poleit, cetate cu douăsprezece ziduri de apărare, scaun picurător de lumină, tron al Împăratului, minune necuprinsă de minte, cum hrăneşti cu lapte pe Stăpînul ?

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce eşti bucuria...

În curțile Domnului sălăşluindu-te, Preacinstită Filofteea, împreună cu fecioarele cele înțelepte, ca o fecioară înțeleaptă de acolo, ai primit dar, ca să tămăduieşti bolile şi să alungi duhurile cele necurate, de la cei ce cu credință te laudă pe tine (de două ori).

Cu razele cele cereşti luminîndu-te şi de dar dumnezeiesc umplîndu-te, cu puterea lui Hristos tămăduiri dai tuturor sufletelor şi trupurilor, celor ce cu credință săvîrşim pomenirea ta, de Dumnezeu fericită fecioară. Nu înceta a te ruga pentru noi.

Fericita Filofteea astăzi ne-a adunat pe noi la sfîntă pomenirea ei cea de peste an. Să lăudăm luptele şi nevoințele ei, pe care le-a răbdat pentru dragostea Mirelui, Hristos, că se roagă Domnului să ne mîntuim.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Veniți, iubitorilor de praznic, să fericim pe Sfînta fecioară Filofteea şi să mărim luptele ei cele pentru fapta bună. Că ea, fericita, nu a avut milă de vasul ei cel de lut, ci l-a chinuit cu multe feluri de bătăi ; pălmuiri şi scuipări a răbdat, ispite şi moarte mucenicească a suferit de la cel ce a născut-o. Pentru aceasta acum, sălăşluindu-se în ceruri cu mucenițele, împreună se roagă Domnului să mîntuiască sufletele noastre.

Şi acum..., acelaşi glas :

Zis-a Fecioara către Iosif : Nu te mîhni asupra mea, bunul meu logodnic, şi nu mă osîndi ca pe una fără de rînduială, văzînd în-

groşarea pîntecelui meu; mărirea femeilor m-am făcut, de ruşinea cea de demult le-am izbăvit; pe Eva înapoi o am chemat; am împrumutat pîntecele, dar nu am întinat fecioria. Cînd voi naşte pe Făcătorul tuturor, atunci vei cunoaşte cine sînt; Căruia cu credinţă închinîndu-te, pe mine fericită mă vei socoti.

Doxologia mare, troparele, ectenia şi otpustul.

Şi se face ungere de către preot cu untdelemn sfinţit la Litie, ori din candela sfintei.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune: din Canonul sfintei, Cîntarea a 3-a şi a 6-a, pe 8. Prochimenul, glasul al 4-lea: Daţi slavă lui Dumnezeu în locaşul cel sfînt, Dumnezeul părinţilor noştri. Stih: În adunări binecuvîntaţi pe Dumnezeu. Apostolul din Epistola către Galateni (III, 23—IV 2): Fraţilor, mai înainte de venirea credinţei... Aliluia, glasul 1: Aşteptat-am cu nerăbdare pe Domnul. Stih: Picioarele mele le-a pus pe stîncă. Evanghelia de la Matei (V, 14—19): Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Voi sînteţi lumina lumii... (caută la 24 noiembrie).

CHINONICUL

Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul, celor drepţi se cuvine lauda.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A OPTA

Pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Patapie şi Înainteprăznuirea zămislirii Sfintei Ana.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile, glasul 1:

Podobie: Prealăudaţilor mucenici...

Părinte Patapie, aprinderea pornirilor trupului veştejind-o, cu înfrînările sihăstriei, te-ai sălăşluit ca Ilie odinioară în pustiu, curăţindu-ţi cugetul cu înclinările cele neîncetate către Dumnezeu. Şi acum roagă-te, să se dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Părinte Patapie, cu cetele sihaştrilor te-ai numărat, împodobindu-te cu nepătimirea şi te-ai sălăşluit în locaşurile cuvioşilor unde este lumina cea neapusă şi unde lemnul vieţii a răsărit. Şi acum roagă-te, să se dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Părinte Patapie, luminător din Egipt ai strălucit, luminînd pe cei de sub soare, cu sclipirile minunilor; alungînd întunericul bolilor celor stricătoare de suflet şi risipind negura demonilor. Şi acum roagă-te, să se dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei:

Prealăudată stăpînă, nădejdea, sprijinul, adăpostul şi ajutorul credincioşilor, pe tine te rugăm: apără de toată primejdia pe robii tăi, care cu credinţă se închină Celui născut al tău, rugîndu-te Lui să se dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

A Crucii, a Născătoarei :

Mieluşeaua şi stăpîna cea fără prihană dacă a văzut pe Însuşi Mielul său pe Cruce, neavînd chip nici frumuseţe, tînguindu-se zicea : Vai mie ! Unde Ţi-a apus frumuseţea, Preadulcele meu Fiu ? Unde este buna Ta înfăţişare ? Unde este harul chipului Tău cel strălucitor, Fiul meu cel preaiubit ?

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih.

Tropar, glasul al 8-lea :

Intru tine, părinte, cu osirdie...

Slavă... Şi acum..., al Născătoarei :

(Caută-le la sfîrşitul cărţii) şi otpustul.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul cuviosului (de două ori). Slavă..., Şi acum..., al Născătoarei.

După obişnuitele Catisme, se cîntă Sedelnele din Octoih şi se citeşte Psalmul 50.

CANOANELE

Un Canon al Înainteprăznuirii şi două Canoane ale cuviosului.

Canonul Înainteprăznuirii

Alcătuire a lui Gheorghe.

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea :

Irmosul :

Veniţi, popoarelor, să cîntăm cîntare lui Hristos Dumne- «zeu, Care a despărţit marea şi «a povăţuit pe poporul Său, pe «care l-a scos din robia egipte- «nilor ; căci cu slavă S-a prea- «slăvit».

Vestitu-ni-s-a nouă astăzi bucurie, vistieria s-a deschis şi durerile blestemului s-au îndepărtat cu dumnezeiasca zămislire a Maicii lui Dumnezeu.

Culegînd astăzi, credincioşilor, florile cele frumoase ale de Dumnezeu însuflatelor cuvinte, să împletim cunună de laude pentru prăznuire, lăudînd pe Fecioara pentru zămislirea ei.

Canonul întîi al cuviosului

Îmbrăcatu-te-ai din copilărie, înţelepte, cu dumnezeiasca tărie şi putere de sus, pentru luptele şi ostenelile pustniciei, şi te-ai pregătit cu rîvnă, Părinte Patapie.

Lepădînd toată viaţa celor trecătoare şi lepădîndu-te de lume, ai dobîndit acum mărirea cea mai presus de lume, la care ai ajuns prin pustnicie, înţelepte Patapie.

A Născătoarei :

Astăzi neamul omenesc primeşte solia zidirii celei din nou şi bunele vestiri ale înfierii, întru zămislirea ta cea mai presus de orice nădejde, curată.

Canonul al doilea al cuviosului

Alcătuire a lui Teofan.

Acelaşi glas :

Irmos : Intru adinc a aşternut...

Vrînd să l a u d strălucitele fapte ale vieţii tale luminate, te rog, cuvioase : Roagă-te să mi se dăruiască din cer rază dătătoare de lumină, ca să micşo-

reze norul neştiinţei mele, Patapie.

Cel ce mai înainte cu dumnezeiască voie a acoperit în adîncul mării pe egipteni, scoţîndu-te pe tine ca dintr-o adîncime, din tulburarea lumească, te-a luminat cu cunoştinţe dumnezeieşti şi te-a arătat stea cu totul luminoasă, părinte cuvioase.

Slavă...

Din dragostea de nepătimire înfrînîndu-ţi patimile trupului cu frîul sihăstriei, fericite, te-ai arătat preacurat locaş al lui Dumnezeu prin credinţă, şi celor înviforaţi, liman de adăpost, Părinte Patapie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Izbăvitorul, Cel ce dă lumii izbăvire de blestemul cel de demult din tine Se naşte, Fecioară, făcîndu-Se om; Acela a făcut pe Cuviosul Patapie izvor de vindecări tuturor celor ce aleargă către dînsul cu credinţă.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Întăreşte-ne pe noi intru Tine, Doamne, Cel ce pe Cruce «ai ucis păcatul, şi sădeşte frica Ta în inimile noastre, ale «celor ce Te lăudăm pe Tine».

Să trîmbiţăm astăzi cu veselie, şi cu sunete plăcute, chemînd dumnezeieşte toată zidirea spre lauda Înainteprăznuirii dumnezeieştii zămisliri a preacuratei Maici.

Daruri dumnezeieşti şi harisme se pun astăzi înaintea oamenilor, pricina zămislirii descoperind minunatele harisme ale lui Hristos.

Canonul întîi al cuviosului

Întinerindu-ţi puterea sufletului, cuvioase, surpat-ai prin ostenelile sihăstriei pe vechiul luptător şi ai stîrpit cu totul sfaturile lui.

Suferinţele tale, înţelepte, sînt chezăşie hotărîtă a dumnezeieştilor răsplătiri, dîndu-ţi ţie în viaţă strălucirea minunilor, Patapie.

A Născătoarei :

Dezlegatu-s-a neputinţa de mai înainte a oamenilor, lucrările cele dumnezeieşti strălucind luminat, mai presus de orice nădejde, cînd te-ai arătat din sterpăciune şi nerodire, prealăudată !

Canonul al doilea al cuviosului

Irmos : Înflorit-a pustiul...

Adăpînd brazda sufletească cu izvoarele lacrimilor celor preaalese, ai adunat grîul dumnezeieştilor fapte, păstrîndu-l în jitniţele cele de sus.

Întrarmîndu-te cu dragostea ca şi cu sabia, cuvioase, şi acoperindu-te cu pavăza dumnezeieştii tale smerenii, ai nimicit taberele demonilor.

Slavă...

Înflorit-ai ca şi crinul în livada sihăstriei, cuvioase, umplînd

de mireasmă plăcută inimile celor ce te laudă pe tine și săvîrșesc cu credință pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Fiind purtat în brațele celei ce Te-a născut, Doamne, cu puterea Ta ai sfărîmat idolii Egiptului ; din care a odrăslit mulțime de cuvioși.

Irmosul :

Înflorit-a pustiul ca și crinul, «Biserica păgînilor cea stearpă, «Doamne, prin venirea Ta; în«tru care s-a întărit inima mea».

SEDEALNA, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Uscat-ai patimile trupului cu curgerile lacrimilor, de Dumnezeu fericite părinte, și rîuri de tămăduiri ai izvorît, Patapie. Pentru aceasta venind la cinstitele tale moaște, culegem har și milă, prăznuindu-ți pomenirea după vrednicie, cu credință fierbinte, de Dumnezeu fericite.

Slavă..., altă Sedealnă, glasul al 8-lea :
Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Luînd asupra ta sărăcia Cuvîntului, Cel ce S-a născut pentru noi din Fecioară, ai privit cele vremelnice întocmai ca pe o iarbă, fericite; că gustînd din pomul cunoștinței, cuvioase, te-ai arătat dumnezeiesc învățător călugărilor. Pentru aceasta pe toți i-ai îndemnat spre rîvna viețuirii îngerești, cu dumnezeieștile tale cuvinte, de Dumnezeu purtătorule Patapie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greșeale să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Ușa cea neumblată acum mai înainte se vestește; cetatea cea întru tot luminată vine să lumineze; cea care singură este cu totul curată, drepților se arată astăzi prin îngeri. Pentru aceasta cu bucurie strigăm către Ziditorul; dăruiește-ne nouă roadă izvorul nestricăciunii.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Auzit-am, Doamne, glasul iconomiei Tale și Te-am «slăvit pe Tine, Unule, Iubitoru«le de oameni».

Astăzi făptura cîntă cu veselie, și cu mare bucurie laudă Înainteprăznuirea ta, de Dumnezeu Născătoare.

Cerul se înseninează, Fecioară, vestind oamenilor bucuria senină a zămislirii tale.

Canonul întîi al cuviosului

Cu armele luminii, Patapie, înfricoșînd pe vrăjmașii cei nevăzuți, i-ai surpat și i-ai ucis.

Pe piatra cea neclintită a sihăstriei și a ostenelilor fiind zidit, înțelepte, întreitele valuri ale vrăjmașilor nu te-au doborît.

A Născătoarei:

Acum, firea oamenilor primește astăzi zămislirea ta ca pe o începătură a rodirii celei de la Dumnezeu.

Canonul al doilea al cuviosului

Irmosul:

Venit-a din Fecioară nu sol, nici înger; ci Tu Însuți, «Doamne, Te-ai întrupat și m-ai «mîntuit pe mine, tot omul. «Pentru aceasta strig către Ti- «ne: Slavă puterii Tale, «Doamne!».

Adîncul lacrimilor tale cele fierbinți a înecat taberele demonilor și valurile păcatului; iar noianul minunilor tale s-a arătat celor din adîncul patimilor.

Smerenie, priveghere și rugăciune neîncetată, dragoste curată, credință și nădejde cîștigînd, te-ai făcut împreună-vorbitor cu cereștii îngeri, părinte cuvioase.

Slavă...

Adormit-ai valurile desfătărilor celor de multe feluri cu dumnezeieștile suișuri și cu neîncetate curățiri. Pentru aceasta, după adormire, ai mers către lumina cea neînserată.

Și acum..., a Născătoarei:

Strălucit-ai din Fecioară ca și soarele din nori, arătînd pe cuvioșii Tăi stele luminoase; pe cei ce s-au răstignit lumii și patimilor, cu puterea Ta, Îndurate.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Dătătorule de lumină și Făcătorule al veacurilor, «Doamne, povățuiește-ne pe noi «întru lumina poruncilor Tale; «că alt Dumnezeu afară de Tine «nu știm».

Pămîntul se umple de bucurie și pămîntenii primesc veselie întru zămislirea ta, dumnezeiască mireasă, curată; pe care înainteprăznuind-o, cu dragoste pe tine te lăudăm.

Firea noastră, care mai înainte era slăbită, primește putere și ia începătură de fapte bune din dumnezeiasca rodnicie, mai presus de orice nădejde, cu prilejul zămislirii tale, curată.

Canonul întîi al cuviosului

Dorind a vedea cu ochii minții slava lui Dumnezeu, cuvioase, ai nesocotit desfătările lumii, ca pe niște lucruri stricăcioase, și la cele dorite ai ajuns, cuvioase.

Luînd crucea pe umeri, cuvioase, și lui Hristos urmînd, ai ajuns la marginile pămîntului, alungînd de la ele mulțimile vrăjmașilor demoni.

A Născătoarei:

Cu Înainteprăznuirea ne izvorăști astăzi, curată, rîul harurilor tale celor înțelegătoare, din care scoțînd din destul, te lăudăm pe tine și cu dragoste te mărim.

Canonul al doilea al cuviosului

Irmosul:

Lumina celor ce zac în întuneric, mîntuirea celor deznădăjduiți, Hristoase Mîntuitorul meu, către Tine alerg dis-de-dimineață, Împărate al păcii, luminează-mă cu strălucirea Ta; că alt Dumnezeu afară de Tine nu știu».

Lumina celor ce zac în întuneric strălucește-mi mie lumină cu dumnezeieștile rugăciuni ale cuviosului Tău; risipește norii ticălosului meu suflet; adapă-mă cu apele iertării; că alt Dumnezeu afară de Tine nu știu.

Curățindu-ți ochii sufletului de nălucirea patimilor, purtătorule de Dumnezeu părinte, prin cumpătare, ai deschis cu rugăciune dumnezeiască ochii celor orbi și cu lumina vindecărilor ai risipit întunericul cel cumplit.

Slavă...

Veniți să luăm din dumnezeiescul sicriu al înțeleptului Patapie sănătate sufletului, sănătate trupului, tot belșugul de har ca dintr-un izvor; că izvorăște minuni, ca niște ape, celor ce aleargă către dînsul cu credință neîndoită.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe Dătătorul vieții, Care pe toate le ține, pe Cel ce este preaslăvit întru sfinți și Se odihnește întru cuvioși, L-ai născut cu negrăită zămislire; pe Acela roagă-L pentru noi, Fecioară, dumnezeiască mireasă.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

De adîncul greșealelor fiind înconjurat, chem adîncul «milostivirii Tale cel neurmat. «Dumnezeule, din stricăciune «mă scoate!».

Astăzi începutul mîntuirii se face cunoscut și temei se pune întru cei ce înainte prăznuiesc zămislirea curatei și Fecioarei.

Cel ce a vestit Anei zămislirea Fecioarei celei neprihănite, să dea veste de bucurie obștească și rodire de cele bune neamului nostru.

Canonul întîi al cuviosului

Frîntu-s-au săgețile cele trimise împotriva tăriei tale, Patapie, și ai rămas biruitor preaviteaz asupra celui ce de-a pururea se războiește cu noi.

A Născătoarei:

Laudă împletesc pămîntenii astăzi Înainteprăznuirii tale, ceea ce ești plină de har, și primesc ca o bunăvestire de bucurie cinstita ta zămislire.

Canonul al doilea al cuviosului

Irmos: De adîncul greșealelor...

Luminîndu-ți-se cugetul cu strălucitoare suișuri, ai viețuit în trup, ca unul fără de trup, rămînînd neatins de păcate, Părinte Patapie.

Asemănîndu-te lui Ilie Tesviteanul și urmînd lui Ioan Înaintemergătorul ai locuit mai întîi în pustiu, curățindu-ți cugetul cu liniștea.

Slavă...

Strălucit-ai din Egipt ca un luminător preastrălucit, luminînd și Constantinopolul cu lumina tămăduirilor, prealuminate Părinte Patapie.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe nor ușor șezînd Hristos, a venit odinioară la egipteni și surpînd idolii, a tras către Sine cetele cuvioșilor.

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Biserica ta, sfinte, aflînd-o popoarele locaș de sănătate duhovnicească, cu osîrdie venind la ea cer ca să ia vindecare de greșeale cu rugăciunile tale; că te-ai arătat ocrotitor tuturor celor ce sînt în nevoi, Patapie cuvioase.

ICOS

Sicriul tău, înțelepte, izvorăște tămăduiri tuturor ; din care credincioșii luînd se izbăvesc de multele boli ale sufletului și ale trupului ; pe care și eu ticălosul încercîndu-le, m-am izbăvit de cei ce mă asupresc. Pentru aceasta laud acum ajutorul tău și povestesc, lămurit, cum întîmpini pe cei ce sînt în nevoi și izbăvești de ispite pe cei ce vin la tine; că tu te-ai arătat ajutător tuturor celor ce sînt în nevoi, Patapie cuvioase.

SINAXAR

În această lună, în ziua a opta, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Patapie.

Cuviosul Părintele nostru Patapie era de loc din Teba Egiptului. Alegînd viața călugărească, a urmat lui Hristos și s-a nevoit mulți ani în pustiu. Apoi a venit la Constantinopol, unde a făcut foarte multe minuni: a dat orbilor vedere, a vindecat, ungînd cu untdelemn sfințit pe idropici, a izgonit demoni, a vindecat cancerul. Apoi și-a dat în pace, Domnului, duhul său.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Apostoli din cei 70: Sosten, Apolo, Chifa, Tihic, Epafrodit, Cezar și Onisifor.

Sosten, despre care pomenește Sfîntul Apostol Pavel, a fost episcopul Colofonei. Apolo, despre care pomenește același apostol, a fost al doilea episcop al Colofonei, după Sosten. Epafrodit, despre care pomenește tot apostolul, a fost episcop al Colonei. Onisifor a fost episcop al Cezareii. Toți aceștia au viețuit bine și au păstorit cu cuvioșie poporul și Bisericile încredințate lor. Îndurind multe încercări pentru Hristos, au fost uciși de închinătorii la idoli și și-au dat Domnului sufletele lor.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Sofronie, episcopul Ciprului.

Cuviosul Părintele nostru Sofronie s-a născut și a crescut în insula Cipru ; era fiul unor creștini binecredincioși. Era ascuțit la minte și priceput; cunoștea multe lucruri și citea cu rîvnă toată Sfînta Scriptură. Ajunsese atît de virtuos, că a fost învrednicit de multe daruri și a făcut multe minuni. De aceea, după moartea sfințitului Damian, episcopul Ciprului, a fost ales episcop de tot poporul și de episcopi. Cînd a ajuns episcop a fost tatăl săracilor, sprijinitorul orfanilor, apărătorul văduvelor, ajutătorul nedreptățiților și acoperămîntul celor goi. După ce a viețuit așa și după multe alte nevoințe, s-a mutat în pace la Domnul.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi, Amin.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Cei trei tineri au călcat în picioare porunca cea fără «de Dumnezeu de a cinsti chi- «pul cel de aur din cîmpul Dei- «ră şi, aruncaţi fiind în mijlocul «focului, răcorindu-se au cîntat: «Binecuvîntat eşti, Dumnezeul «părinţilor noştri».

Harul lui Dumnezeu pune astăzi începătură, pentru omenire, în zămislirea preacuratei ; pe care înainteprăznuind-o cu dragoste, cîntăm : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Dumnezeiasca zămislire a preacuratei răspîndeşte de mai înainte înţelegere plină de bun miros şi mireasmă duhovnicească, îmbălsămînd cu har pe cei ce o înainteprăznuiesc, şi care cîntă şi grăiesc: Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Canonul întîi al cuviosului

Curăţindu-ţi, cuvioase, limpezimea sufletului de noroiul patimilor, făcutu-l-ai pe dînsul oglindă a dumnezeieştilor străluciri. Pentru aceasta desfătîndu-te de privirea cea tainică, cîntai : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Vindecat-ai, de Dumnezeu fericite, cu dumnezeiasca lucrare, suferinţele de tot felul ale multora din cei bîntuiţi de boli, şi cu dumnezeieştile chemări ai alungat cetele viclenilor demoni de la cei ce cîntau : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

A Născătoarei :

Firea oamenilor se temeluieşte acum pe piatra cea înţelegătoare a cunoaşterii Stăpînului şi a firii celei dumnezeieşti, Preacurată, cu zămislirea ta cea mai presus de orice nădejde ; şi propovăduind aceasta de mai înainte, cîntă acum : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Canonul al doilea al cuviosului

Cu focul cel înţelegător aprinzîndu-ţi simţirile sufletului, ai prefăcut în cenuşă focul păcatului, cu lucrarea Duhului, şi te-ai arătat întocmai ca lumina, Patapie, cîntînd: Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă...

Adînc al minunilor, rîu de vindecări, izvor pururea curgător, pîrîu care nicicum nu se sfîrşeşte, s-au arătat moaştele tale, părinte, celor ce se apropie de ele cu credinţă şi cu căldură cîntînd : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., a Născătoarei :

Mă îndumnezeieşte pe mine Cel mai presus de Dumnezeire, Care a luat chip de rob din tine, Fecioară, şi înnoieşte cărările cunoaşterii ca şi legile firii, a-

ducînd la Sine mulțime de sihaștri și de cuvioși, care cîntă: Binecuvîntat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Canonul Înaintepraznuirii

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Pe Dumnezeu, Care S-a pogorît...

Vlăstarul sterpăciunii vestește mai înainte neamului omenesc belșugul bunătăților prin odrăslirea lui și cheamă pe toți oamenii la veselia Înaintepraznuirii sale.

Rădăcinile blestemului celui de pe urma călcării poruncii din Eden, care au răsărit oamenilor, se vestește acum în chip lămurit că au fost smulse; toiagul binecuvîntării arătînd tuturor că a odrăslit în lume.

Canonul întîi al cuviosului

Biruind năvălirile patimilor și luptele trupului, ai primit de la Dumnezeu, după cuviință, har dumnezeiesc, ca să vindeci patimile cele netămăduite. Pentru aceasta te cinstim pe tine, Patapie, cel de trei ori fericit.

Toate făcîndu-le după cuviință spre slava lui Dumnezeu, înțelepte Patapie, ușurezi, cu adevărat, toată durerea tuturor celor ce suferă. Pentru aceasta cu cîntări te lăudăm pe tine, cuvioase, ca pe un prieten al Stăpînului.

A Născătoarei:

Cei ce ne-am pus nădejdea și ne fălim pururea cu tine, de Dumnezeu Născătoare, cinstim cu dragoste zămislirea ta cea dumnezeiască, lăudînd neîncetat cu credință pe Domnul și preaînălțîndu-L pe Dînsul în veci.

Canonul al doilea al cuviosului

Curățindu-te pe tine însuți de noroiul patimilor, cu osîrdie te-ai arătat locaș strălucitor lui Dumnezeu, părinte, cîntînd: lăudați pe Domnul și-L preaînălțați întru toți vecii.

Cu rugăciunile cele către Domnul curățește-ne pe noi de toată întinăciunea; și cu rugăciunea ta cea fierbinte izbăvește de furtunile patimilor, ale bolilor și ale supărărilor pe cei ce te cinstesc pe tine după cum se cuvine, Patapie.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Chivernisindu-ți viața în chip vrednic de Dumnezeu, cuvioase bipărinte, te-ai arătat iconom, bine slujind nevoilor sfinților, cuvioase; cu care te-ai învrednicit moștenirii celei de sus.

Și acum..., a Născătoarei:

Curata, care a așezat în cer firea cea pămîntească și pieritoare, slava îngerilor și bucuria cuvioșilor, care singură este stăpîna celor zidite, ca una ce a născut pe Dumnezeu, să fie lăudată în veci.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Dumnezeu, Care S-a pogo-
«rît în cuptorul cel cu foc la ti-
«nerii evrei și a prefăcut văpaia
«în rouă, ca pe Domnul lăuda-
«ți-L lucrurile și-L preaînălțați
«întru toți vecii».

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Pe Dumnezeu Cuvîntul, Cel din Dumnezeu, Înțelepciu-«nea cea negrăită, Care a venit «să înnoiască pe Adam cel ce «căzuse cumplit în nimicirea «stricăciunii; Care în chip de «negrăit S-a întrupat pentru noi «din Fecioara, credincioșii, în-«tr-o unire, cu cîntări Îl slăvim».

Zămislirea ta, preasfîntă curată, face să răsară asupra lumii, ca niște raze minunate, cunoștințele harului și luminează pe cei ce cîntă cu credință Stăpînului tuturor cîntare în această Înainteprăznuire.

Ana primind dezlegare de sterpăciune, vestește muritorilor belșugul celor bune și rodnicia firii ; și cheamă toată zidirea să-ți aducă drept daruri, la Înaintèprăznuirea zămislirii tale, laudă, preacurată Fecioară.

Canonul întîi al cuviosului

Scoțînd har prisositor de vindecări din izvorul cel nesecat al Duhului, Părinte Patapie, îl dai din belșug tuturor celor ce săvîrșesc cu credință și cu dragoste pomenirea ta, slăvind pe Ziditorul.

Dănțuind acum în locașurile cele cerești împreună cu apostolii, cu cetele cele nenumărate ale mucenicilor și cuvioșilor, înțelepte, roagă pe Ziditorul și Dumnezeu, pentru cei ce cu credință săvîrșesc cinstită pomenirea ta.

A Născătoarei :

Vărsat-ai din destul harul îndurărilor lui Hristos peste toți oamenii, care te au pe tine mijlocitoare și solitoare a darurilor Sale celor bune. Pentru aceasta cu credință și cu dragoste te fericim.

Canonul al doilea al cuviosului

Zi de mîntuire a strălucit prăznuirea ta, luminînd inimile cele din întuneric, risipind negura patimilor și arătînd fii ai luminii, pe cei ce te cinstesc acum pe tine, slujitorul lui Dumnezeu.

Odrasla tebanilor, fala celor din pustiu, strălucirea și bunacuviință a călugărilor, luminătorul celor din Bizanț, pe Patapie, care s-a arătat înger pe pămînt, toți după vrednicie, să-l fericim.

Slavă...

Deopotrivă cu îngerii fiind, întocmai cu cuvioșii, și părtaș cu proorocii, cu apostolii și mucenicii, cu ierarhii și cuvioșii, și slujind cinstitei Treimi, în curăția cugetului, roagă-te pentru noi toți.

Şi acum..., a Născătoarei :

Taina cea mare a zămislirii tale cea mai presus de cuget, înfricoşează pe îngeri, ceea ce eşti de Dumnezeu cu har dăruită, mîngîie adunările cuvioşilor, veseleşte pe sfinţii părinţi, care dumnezeieşte te laudă pe tine, Născătoare de Dumnezeu, neispitită de nuntă.

LUMININDA

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

Călcînd în picioare cu totul cugetul egiptean şi asirian al patimilor, purtătorule de Dumnezeu, Patapie, ai urmat cu bucurie lui Hristos, purtîndu-ţi crucea, şi închipuind Carmelul lui Ilie, sihăstreşte ai locuit în pustiu, părinte, şi povăţuit fiind de Treime, ai ajuns la înălţimea nepătimirii.

A Înainteprăznuirii :

Podobie : Cerul cu stelele...

Toată zidirea cîntă ţie astăzi, Fecioară, cu cucernicie, cîntări de înainteprăznuire, cinstind cu dragoste pe părinţii tăi. Roagă-te pentru noi lui Hristos.

A Născătoarei :

Pe tine, Maica lui Dumnezeu-Cuvîntul, te lăudăm cu dragoste, cu cîntări de Dumnezeu însuflate, Preasfîntă Fecioară, cei ce ne mîntuim prin tine. Dă deci robilor tăi celor nevrednici, Născătoare de Dumnezeu, iertare, pace şi luminare; că poţi cîte le voieşti, ca una ce eşti stăpîna tuturor, Preamărită Fecioară.

A Crucii, a Născătoarei :

Preacurata Maria, toiagul cel preacinstit, care a odrăslit floarea cea neveştejită, dacă a văzut pe Fiul său pe Cruce răstignit, a strigat, plîngînd : nu mă lăsa fără de Fiu, Stăpîne !

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, şi otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A NOUA

Pomenirea zămislirii de către Sfînta Ana a Preasfintei Fecioarei Născătoarei de Dumnezeu.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce de sus eşti chemat...

Zămislind Ana cea stearpă, mai presus de orice nădejde, rod, pe Fecioara care avea să nască pe Dumnezeu cu trup, tresaltă de veselie, se luminează, dănţuieşte şi se bucură, cîntînd cu glas mare : toate seminţiile lui Israel bucuraţi-vă împreună cu mine, că port în pîntece, şi lepăd ruşinea nenaşterii de fii, precum a voit Făcătorul de bine, Care a auzit rugăciunea mea şi a vindecat inima mea cea plină de durere, prin durerile naşterii celei dorite de mine (de două ori).

Cel ce a izvorît apă din piatră seacă, dăruieşte rod, pîntecelui

tău, Ana, pe stăpîna pururea Fecioara, din care avea să iasă apa mîntuirii. Nu vei mai rămîne pe pămînt, ca un pămînt neroditor ; te-ai înstrăinat de defăimare. Că vei odrăsli pămîntul care va purta ca rod Spicul vieții, Cel ce a ridicat defăimarea tuturor oamenilor, cînd a binevoit a lua chip de om pentru milostivirea milei (de două ori).

Prezicerile proorocilor acum se împlinesc, că muntele cel sfînt în pîntece se alcătuiește ; scara cea dumnezeiască se sădește; scaunul cel mare al Împăratului se pregătește ; locul cel de Dumnezeu umblat se înfrumusețează; rugul cel nears începe a odrăsli și iată năstrapa cea cu mirul sfințeniei izvorăște rîurile cele ce îndepărtează sterpăciunea de Dumnezeu înțelepțitei Ana ; pe care cu credință o fericim (de două ori).

Slavă... Și acum..., glasul 1 :

Alcătuire a lui Ghermano.

Maria, fiica lui Dumnezeu cea gătită ca locaș Împăratului lumii și al veacurilor și ca înnoire neamului nostru, măreția cea tainică pentru îngeri și pentru oameni, taina cea uimitoare, ascunsă din veac, prunc se face astăzi în pîntecele înțeleptei Ana ; pe care cu cuget curat să o rugăm, grăind către dînsa: roagă-te Fiului tău și Dumnezeu, ca ceea ce ești ocrotitoarea noastră, a creștinilor, să mîntuiască sufletele noastre.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 5-lea :

Podobie : Bucură-te cămara...

Ana, harul cel dumnezeiesc, rugîndu-se oarecînd pentru copil, a strigat către Dumnezeul și Ziditorul a toate : Doamne Savaot, știi defăimarea pe care o am de pe urma lipsei de fii ; Însuți dezleagă durerea inimii mele ; deschide stăvilarele pîntecelui și arată pe cea stearpă purtătoare de roadă ! Ca pe cel ce se va naște, dar să îl aducem Ție, binecuvîntînd, lăudînd și cu înțelegere slăvind milostivirea Ta, prin care se dă lumii mare milă.

Stih : Juratu-S-a lui David Domnul cu credincioșie și nu se va lepăda de dînsa.

De demult Ana cea înțeleaptă rugîndu-se cu credință și de la Dumnezeu cerînd, a auzit glas îngeresc adeverindu-i dumnezeiasca împlinire a celor cerute ; către care cel fără de trup lămurit a grăit : rugăciunea ta s-a apropiat de Domnul, nu te posomorî, potolește-ți lacrimile, că vei fi măslin roditor, odrăslind frumoasă stîlpare, pe Fecioara, floarea din care va ieși Hristos după trup, dăruind lumii mare milă.

Stih : Din rodul pîntecelui tău voi pune urmași pe scaunul tău.

Perechea cea cinstită rodește pe dumnezeiasca mielușea, din care avea să iasă Mielușelul cel hrănit cu adevărat cu cuvînt negrăit, Cel ce avea să Se jertfească pentru toată lumea. Pentru a-

ceasta bucurîndu-se, aduc Domnului laudă neîncetată cu umilință, că vor avea pe folositoarea tuturor. Pe aceștia, deci să-i fericim și cu credință să dănțuim dumnezeiește la zămislirea celeea ce s-a născut dintr-înșii, Maica Dumnezeului nostru, prin care se dă din destul mare milă.

Slavă... Și acum..., glasul al 2-lea :

Astăzi din rădăcina lui David, răsărind împărătească porfiră din Iesei, începe a odrăsli floarea cea de taină, întru care a înflorit Hristos, Dumnezeul nostru, Care mîntuiește sufletele noastre.

TROPARUL, glasul al 4-lea :

Astăzi legăturile nerodirii de fii se dezleagă; că Dumnezeu auzind pe Ioachim și Ana, mai presus de orice nădejde le-a făgăduit lămurit că vor naște pe fiica lui Dumnezeu, din care S-a născut Cel necuprins, om făcîndu-Se, poruncind îngerului să-i strige : Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine !

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfintei (de trei ori).

După Catisma intîi, se cîntă Sedealna, glasul 1 :

Podobie: Ceata îngerească...

Cu porunca lui Dumnezeu Atotfăcătorul, cer nou se zidește acum în pîntecele Anei, din care va străluci Soarele neinserat, luminînd toată lumea cu razele Dumnezeirii, cu preabogata milostivire, Unul, Iubitorul de oameni.

Slavă... Și acum..., tot aceasta:

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie: Degrab ne intîmpină...

Adame înnoiește-te și Eva saltă, că un pămînt sterp și neroditor a odrăslit roadă preaînfloritoare, care a înflorit lumii Spicul nemuririi și a făcut să piară rușinarea nenașterii de prunci ; cu care împreună veseliți-vă, bucurîndu-vă astăzi.

Slavă... Și acum..., tot aceasta:

După Polieleu, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimîntatu-s-a Iosif...

Strigă, Davide, ce S-a jurat ție Dumnezeu ? Cel ce mi S-a jurat, zice David, iată a și împlinit, dîndu-mi rodul pîntecelui meu pe Fecioara, din care S-a născut Făcătorul Hristos, noul Adam, Împărat pe scaunul meu, și astăzi împărățește Cel ce are împărăție neclintită. Cea stearpă naște pe Născătoarea de Dumnezeu și hrănitoarea vieții noastre.

CANOANELE

Se pun trei Canoane ale Sfintei Ana: cel dintîi cu irmosul pe 6 și celelalte două, pe 8.

Canonul intîi al Sfintei Ana

Alcătuire a lui Andrei Criteanul.

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmosul:

Cîntare de biruință să cîntăm toți lui Dumnezeu, «Cel ce a făcut minuni uimi-«toare cu braț înalt și a izbăvit «pe Israel, că S-a preaslăvit».

Zămislirea ta, de Dumnezeu înțeleptită Ana, prăznuim astăzi; că ai zămislit pe ceea ce a încăput pe Cel ce nicăieri nu încape, dezlegîndu-i-se legăturile sterpăciunii.

Auzit-ai rugăciunea drepților, plinit-ai cererile sfinților Tăi strămoși, Doamne, și le-ai dat lor rod pe curata, care Te-a născut pe Tine.

Ana cea mărită zămislește acum pe curata, care a zămislit pe Domnul cel Preabun, și are să nască pe ceea ce va naște cu trup pe Hristos.

A Născătoarei:

Muntele cel sfînt, pe care mai înainte l-a văzut proorocul întru Duhul, din care s-a tăiat piatra care sfărîmă templele idolești, cu dumnezeiască putere, tu ești, Fecioară curată.

Canonul al doilea

Cîntarea 1-a, glasul 1:

Irmos: Hristos Se naște, slăviți-L...

Pe Preacurata Fecioară, fiica lui Dumnezeu, care avea să fie Maica Ziditorului, în pîntece primind-o Ana, s-a bucurat grăind : toate semințiile lui Israel bucurați-vă împreună cu mine, că iată și eu am zămislit.

Cartea despre care a grăit mai înainte proorocul, cea pecetluită cu dumnezeiesc Duh, cuprinzînd-o în pîntecele său Ana, a grăit tuturor: precum au arătat mai înainte toate Scripturile, zămislind astăzi, sînt și eu mărită.

Biserica dumnezeiască și mîntuitoare în pîntece încape și se zidește; scara care duce pe toți oamenii la cele înalte răsare în pîntece de maică; a cărei zămislire o prăznuim.

Canonul al treilea

Alcătuire a lui Gheorghe.

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea:

Irmos: Întru adînc a așternut...

Astăzi bucuria lumii se propovăduiește cu cuvîntul și durerile de mamă le preface în bucurie plină de veselie și vestește că sterpăciunea firii va fi plină de roadă, înmulțindu-se roada prin lucrările harului.

Cămara cea plină de desfătare a lui Hristos, cerul cel prealarg și mai presus de ceruri, primește astăzi temelie ființei lui prin rugăciune, avînd neclintită făgăduința împlinirii.

Slavă...

Astăzi porfira cea neîntinată a lui Hristos se vestește cu strălucire că se va țese prin har din pîntecele celei sterpe, din care Împăratul făpturii îmbrăcîn-

du-Se cu firea omenească, Se va arăta lumii preaînfrumusețat.

Și acum..., a Născătoarei :

Firea pămîntenilor lăudîndu-se cu tine, stăpînă, ceea ce singură ești mai presus de toate, se bucură cu dumnezeiască cuviință și propovăduiește uimitoarele minuni ale curăției tale și cu veselie cîntînd, pe tine, dumnezeiască mireasă, te mărește.

Catavasie

Hristos Se naște, slăviți-L...

Canonul intîi al Sfintei Ana

Cintarea a 3-a :

Irmosul :

Să se întărească inima mea întru voia Ta, Hristoase «Dumnezeule, Cel ce ai întărit «a doua oară cerul pe ape și ai «întemeiat pămîntul în mijlo«cul apelor, Atotputernice».

De-mi vei dărui rod pîntecelui, strigat-a Ana către Domnul, voi fi mărită și Ție îl voi aduce. Pentru aceasta a zămislit pe Preacurata Maica lui Dumnezeu.

Rugîndu-te tu în grădină, Cel Preaînalt a auzit glasul tău, Ana, de Dumnezeu înțeleptită, și a dăruit pîntecelui tău rod pe ceea ce a deschis, cu harul, ușa raiului.

Săvîrșind cele după lege și lui Dumnezeu slujind fără prihană, porți în pîntece pe ceea ce va naște cu adevărat pe Dătătorul Legii, Ana preacinstită. Pentru aceasta credincioșii te fericim.

A Născătoarei :

Toată nerodirea cugetului meu cel sterp alung-o; și prin fapte bune arată sufletul meu aducător de roadă, Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu, ajutătoarea credincioșilor.

Canonul al doilea

Irmos : Fiului, Celui ce mai înainte...

Rugîndu-se Domnului, Ioachim primește din înălțime vestirea cea dorită de la îngerul ce a venit înaintea lui și i-a zis : du-te, dreptule ; cererile tale le-a plinit Dumnezeul tuturor.

Ana oarecînd stînd în grădină și chemînd pe Dumnezeul tuturor, a văzut un înger stînd înaintea ei și zicîndu-i : nu te întrista, că maica Maicii lui Dumnezeu vei fi.

Anei celei ce a fost mai înainte de tine rîvnind, ai adus lui Dumnezeu rugăciuni și ai zămislit pe cea curată, care fără de sămînță a primit în pîntece pe Cuvîntul cel neîncăput, umplîndu-ne pe noi toți de har, cu bună nașterea ta, Ana.

Canonul al treilea

Irmos : Inflorit-a pustiul...

Norii să picure astăzi dulceața veseliei pînă la marginile pămîntului; că iată se zămislește nor, din care ne va izvorî Hristos apa cea de viață.

Astăzi se deschid vistieriile harului !, strigat-a îngerul cel ce a vestit de mai înainte zămislirea Anei; că iată tu vei naște ușa lui Dumnezeu.

Slavă...

Omorîtu-s-a firea omenească mai întîi, iar acum, cu zămislirea Anei, primește semnele vieții; că din rădăcină neroditoare odrăslește astăzi.

Și acum..., a Născătoarei :

Primind, curată, pe Domnul, Cel întrupat din tine mai presus de fire, ca un cărbune care arde păcatele, ne curățim de mulțimea greșealelor.

SEDEALNA, glasul 1 :

Podobie : Ceata îngerească...

Ceata proorocească de demult a propovăduit de mai înainte pe curata, cea fără prihană, și fiica lui Dumnezeu, Fecioara, pe care Ana a zămislit-o, stearpă fiind și neroditoare. Pe aceasta cu bucuria inimii astăzi să o fericim cei ce ne-am mîntuit printr-însa, ca pe ceea ce singură este fără prihană.

Slavă...

Podobie : Spăimîntatu-s-a...

Dăruit-ai, Bunule, început al binecuvîntării, roadă sterpăciunii Anei, celei ce striga către Tine în rugăciune: Tu prefaci firile celor din naștere. Pentru aceasta, Mîntuitorule, și firea mea cea amărîtă înnoiește-o iarăși, ca un Dumnezeu; ca să aduc Ție, rod, grăind cu îndrăzneală Ziditorului meu: Ție se cuvine slavă, Dumnezeule al tuturor și Unule, Iubitorule de oameni.

Și acum..., glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat...

Ioachim cel sfințit și Ana daruri aduceau preoților celor mai dinainte și nu erau primite, pentru că erau sterpi; rugăciune au înălțat Dătătorului a toate și, rugăciunea lor auzind-o, le-a dăruit lor pe ceea ce este cu adevărat ușa Vieții, a căreia sfîntă zămislire să o cinstim.

Canonul întîi al Sfintei Ana

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Văzînd de mai înainte în Duhul, Proorocul Avacum, în«truparea Cuvîntului, a propo«văduit, grăind : cînd se vor a«propia anii Te vei cunoaște; «cînd va veni vremea Te vei a«răta. Slavă puterii Tale, «Doamne !».

O, dumnezeiască vestire; o, uimitoare grăire; voi zămisli și eu, a strigat Ana, mirîndu-se, către îngerul cel trimis la dînsa. Slavă Dumnezeului meu, Celui ce face lucruri minunate !

Bucurați-vă împreună cu mine, toate semințiile lui Israel, că am zămislit în pîntece cer nou, din care va răsări peste puțin Steaua mîntuirii, Iisus, Dătătorul de lumină, a strigat Ana, bucurîndu-se.

Auzit-a Dumnezeu suspinurile Anei, și a ascultat Domnul rugăciunea ei; și risipind norii nenașterii de fii, o luminează în chip minunat cu lumina nașterii. Pentru aceasta ea zămislește pe cea una curată.

A Născătoarei:

Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești cort neîntinat, curățește-mă acum pe mine, cel întinat cu greșeale, cu preacuratele picături ale îndurărilor tale, și dă-mi mînă de ajutor, ca să cînt: mărire ție, curată, de Dumnezeu preamărită.

Canonul al doilea

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iesei...

Deschisu-s-a pîntecele tău, care mai înainte era neroditor, și primind nor ceresc, din care ne-a răsărit Soarele cel strălucitor, pe toți i-a luminat cu lumina adevărului și a gonit întunericul cel adînc al necunoașterii lui Dumnezeu.

Scaunul lui Dumnezeu cel în chipul focului, în pîntecele tău s-a așezat, pe care șezînd S-a odihnit, și a șters osteneala tuturor celor cucernici și a întemeiat pe pămînt cunoașterea de Dumnezeu, fericită Ana, de Dumnezeu însuflată.

Iată patul, despre care mai înainte a proorocit Solomon, în pîntece l-ai zămislit, păzit fiind cu adevărat pentru Adevăratul Împărat, spre dumnezeiasca chemare a neamului omenesc la mîntuire. Pentru aceasta pe tine, Ana, credincioșii cu bucurie te fericim.

Canonul al treilea

Irmos: Venit-ai din Fecioara...

Acoperămîntul cel plin de umbră al Legii se ridică astăzi și binecuvîntarea harului venind cu propovăduirea zămislirii fiicei lui Dumnezeu, luminează în chip strălucit.

Înger a venit din cer, vestind Anei în chip lămurit începuturile bucuriei a toată lumea, zicînd: primește, mai presus de orice nădejde, împlinirea rugăciunii tale.

Slavă...

Încep a seca pîraiele răutății și se îndreaptă a curge rîurile harului, propovăduindu-se astăzi zămislirea ta, Fecioară, ceea ce ești mai presus de toate.

Și acum..., a Născătoarei:

Limbile cele mult-grăitoare ale ritorilor tac, neputincioase fiind a te lăuda pe tine după vrednicie, prealăudată; și lăudînd cu frică și în tăcere, măresc minunile tale.

Canonul întîi al Sfintei Ana

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Pacea Ta dă-ne-o nouă, Fiule al lui Dumnezeu, că «alt Dumnezeu afară de Tine

«nu știm, numele Tău numim; «că Tu ești Dumnezeu al celor «vii și al celor morți».

Cea odrăslită din rădăcina lui David și a lui Iesei, Ana, acum începe a odrăsli toiagul cel dumnezeiesc, care a odrăslit Floarea cea tainică, pe Hristos, Ziditorul tuturor.

Cînd voi fi maică, a grăit Ana, mă vor vedea popoarele și se vor mira, că iată nasc, așa precum a binevoit Cel ce a dezlegat legăturile sterpăciunii mele.

Pe prunca pe care am zămislit-o, mai înainte au vestit-o glasurile proorocilor, de departe, că este munte și ușă neumblată, a strigat Ana, cu bucurie, către cei ce erau de față.

A Născătoarei:

Nor și rai și ușă a luminii; masă, lînă și năstrapă care porți înlăuntru mana și dulceața lumii pe tine te cunoaștem, curată Fecioară-Maică.

Canonul al doilea

Irmos: Dumnezeu fiind al păcii...

Pogorîtu-s-a Ioachim din munte, primind nu tablele Legii, ci pe aceea pe care Legea mai înainte a vestit-o în scris și toate zicerile proorocilor au arătat-o, pe curata Maica lui Dumnezeu; și săltînd a strigat: măritu-s-a inima mea.

Dacă Ana a simțit oarecînd sădindu-i-se în pîntece vița cea roditoare, din care a înflorit Strugurele cel copt, care mustește pentru noi din destul vinul nemuririi, a grăit: ce voi răsplăti Ție, Îndurate Doamne?

Neputînd îndura Ioachim să vadă făptura stearpă, cu cucernicie s-a rugat să scape Ana de sterpăciune și să nască fiică, pe aceea din care Fiul S-a dat, Care pe toți i-a făcut fii ai Părintelui Său, Cel de sus.

Canonul al treilea

Irmos: Mijlocitoarei către Dumnezeu...

Cartea în care se va înscrie acum Cuvîntul Părintelui, Cel împreună pe scaun șezător, se vestește astăzi prin îngeri și pe credincioși îi va înscrie în cartea bunătății.

Drepții laudă acum cu strălucire mărirea vestirii celei minunate, împletind laudă de mulțumire Celui ce a împlinit harul nașterii, prin rugăciune.

Slavă...

Astăzi ni se arată nouă cu adevărat tainele înțelepciunii celei ascunse a lui Dumnezeu, care vestește zămislirea Preacuratei Fecioare, ceea ce singură este Maica lui Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei:

Adăpost și liman, Preacurată Fecioară, avînd noi credincioșii acoperămîntul tău pururea, scăpăm de toate răzvrătirile necazurilor, îndreptîndu-ne către tine.

Canonul intii al Sfintei Ana

Cintarea a 6-a:

Irmosul:

Proorocului Ionà urmînd, strig Ție: scoate din strică-«ciune viața mea, Bunule, și «mă mîntuiește, Mîntuitorul lu-«mii, pe mine, cel ce strig: Sla-«vă Ție!».

Cum încape în pîntece ceea ce a încăput pe Dumnezeu? Cum se naște ceea ce a născut pe Hristos cu trup? Și cum este alăptată ceea ce a hrănit cu lapte pe Domnul?

Rugăciunea voastră auzind-o Dumnezeu, vă dăruiește astăzi rod, după Lege, prealăudaților Ioachim și Ana.

Zămislind în pîntece porumbița cea curată, te-ai umplut cu adevărat de bucurie duhovnicească, Ana, aducînd cîntări de mulțumire lui Dumnezeu.

A Născătoarei:

Furtunile gîndurilor și năvălirile patimilor și adîncul păcatelor înviforează ticălosul meu suflet; ajută-mi, stăpînă sfîntă.

Canonul al doilea

Irmos: Din pîntece pe Ionà...

Ana, plină de bucurie, a strigat, slăvind pe Dumnezeul lui Israel: umbrele Legii cu adevărat au trecut, că iată se arată zorile dumnezeiescului har, Fecioara, nor din care răsare cu adevărat Soarele Dumnezeirii cel strălucitor.

Uimitoare priveliște va fi de voi zămisli și eu, a grăit Ana, ceea ce mai înainte eram neroditoare și stearpă, de îndată ce a auzit pe înger vestindu-i că pruncă se va naște, și a strigat: O, ce veste bună!, de se va întîmpla împlinirea cuvintelor.

Munții și dealurile, cîmpiile și marea, mulțimea îngerilor și toată firea omenească să se veselească, că dumnezeiasca Biserică a Stăpînului primește început de zidire, a grăit Ana, cînd a simțit că a zămislit.

Canonul al treilea

Irmos: De adincul greșealelor...

Să se bucure cu veselie strămoașa noastră că astăzi primește vestiri de bucurie care îndepărtează durerea cu zămislirea celei ce este singura fiică a lui Dumnezeu.

Se împletește astăzi cununa de mărire și mantia împărătească se țese astăzi în pîntece neroditor mai presus de orice nădejde.

Slavă...

Iată toată zidirea laudă măreţele și mai presus de fire tainele tale, că tu, stăpînă, ești cu mult mai presus decît oamenii și decît îngerii.

Și acum..., a Născătoarei:

Iată izvorul cel duhovnicesc al dumnezeieștilor haruri prin

făgăduința Ziditorului și a harului începe să-și descarce apele izvorînd în pîntecele cel uscat.

CONDACUL, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi...

Astăzi lumea prăznuiește zămislirea Anei, care s-a făcut de la Dumnezeu; pentru că aceasta a născut pe ceea ce mai presus de cuvînt a născut pe Cuvîntul.

ICOS

Tu, Cel ce cu purtarea Ta de grijă și după făgăduință ai dat oarecînd Sarei, la adînci bătrîneți, fiu pe marele Isaac; Tu, Atotputernice, Care ai deschis pîntecele cel sterp al Anei, maica lui Samuel, proorocul Tău, primește și acum, căutînd spre mine, rugăciunile mele și plinește-mi cererile, strigat-a cu plîngere înțeleapta și stearpa Ana, și a auzit-o pe ea Făcătorul de bine. Pentru aceasta cu bucurie a zămislit pe Fecioara, care a născut mai presus de cuvînt pe Cuvîntul.

SINAXAR

În această lună, în ziua a noua, pomenirea zămislirii Sfintei Ana, mama Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu.

Domnul și Dumnezeul nostru, vrînd să-Și gătească Luiși biserică însuflețită și casă sfîntă pentru sălășluirea Lui, a trimis pe îngerul Său la drepții Ioachim și Ana — căci din aceștia avea să se nască Maica Sa după trup — și a arătat mai dinainte că va zămisli cea stearpă și cea care nu avea copii, pentru ca să adeverească zămislirea Lui din Sfînta Fecioară. Astfel, Sfînta Fecioară Maria a fost zămislită din făgăduință, dar din unire și din sămînță bărbătească. Numai Domnul nostru Iisus Hristos a fost zămislit fără unire și fără sămînță bărbătească și S-a născut din Sfînta Fecioară Maria mai presus de înțelegere, așa cum numai El știe; fiind Dumnezeu desăvîrșit a luat trup desăvîrșit, așa precum și la început a făcut și a plăsmuit firea omenească.

Prăznuim dar această zi cu aducere aminte de cuvintele spuse drepților Ioachim și Ana de îngerul care le-a binevestit sfînta zămislire a Preacuratei Născătoare de Dumnezeu. Dumnezeu, Cel ce a făcut lumea din nimic, a prefăcut în fapte aceste cuvinte; a trezit pîntecele cel sterp spre rodire și a făcut în chip minunat maică născătoare de copii pe aceea ce îmbătrînise fără să nască. Dumnezeu a dat acest rod vrednic de ruga drepților Ioachim și Ana, din care avea să vină Însuși Dumnezeu în trup spre nașterea din nou a lumii. Dumnezeu a binevoit ca acești înțelepți părinți să nască pe Fecioara, pe cea hotărîtă mai înainte de veac, pe cea aleasă din toate neamurile să fie Născătoare de Dumnezeu pentru mîntuirea oamenilor.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei proorocițe Ana, mama Proorocului Samuel.

Sfînta și fericita Ana proorocița era din cetatea Armatem, din muntele Efraim. Era căsătorită cu un bărbat din seminția lui Levi, numit Elcana. Pentru că era stearpă și nu făcea copii, bărbatul ei și-a mai luat o femeie, pe Fenana, rivala ei, cu care a făcut copii și s-a bucurat. Ana, ca și cum nu i-ar fi fost deajuns durerea pricinuită de sterpăciunea ei, mai era și defăimată de bărbat și rivală, de rude și prieteni. Și se ruga mult lui Dumnezeu să-i dea copii, dar n-a izbutit nimic, deși împlinea fără trîndăvie poruncile Legii. Că uneori chiar sfinților cu anevoie și cu încetul și tîrziu li se împlinesc cererile.

Suindu-se dar Ana cu bărbatul ei în Șilom, în casa atotputernicului Dumnezeu, ca să aducă jertfe prin mîna lui Eli preotul, ea, după săvîrșirea jertfelor, a primit numai o parte din jertfe, pentru că nu avea fiu sau fiică, pe cînd celelalte femei cu copii au primit cîte două părți. Asta a întristat-o mult, dar n-a deznădăjduit-o, nici nu i-a întunecat fața.

A lăsat însă pe bărbatul ei să plece acasă, iar ea a rămas singură în casa Domnului. S-a aruncat cu fața la pămînt și s-a rugat așa: «Doamne Dumnezeul

părinţilor mei, caută spre roaba Ta şi spre smerenia mea! Dă-mi rod pîntecelui meu şi Ţi-l voi da Ţie să-Ţi slujească toate zilele vieţii lui!».

Dumnezeu văzînd că Ana nu se dezlipeşte de casa Lui, că se roagă şi că stăruie în rugăciunea ei, nu i-a făgăduit nu numai că va da rod pîntecelui ei, ci i-a spus mai dinainte şi ce nume va purta fiul ce i se va naşte.

După ce a luat această încredinţare, ea a plecat de acolo săltînd de bucurie. A zămislit şi a născut pe Proorocul Samuel. După ce l-a înţărcat, s-a suit cu el în Şilom, a căzut înaintea Domnului Dumnezeu şi I-a mulţumit. Preotul Eli a binecuvîntat-o, zicînd: «Să-ţi dea ţie Dumnezeu un alt rod pîntecelui în locul lui Samuel, fiul tău». Ana şi-a luat copilul şi s-a coborît acasă, pentru că era încă mic de tot pruncul. Cînd a ajuns mai măricel, l-a luat de mînă, l-a suit în casa Domnului Dumnezeului cel atotputernic, ca să împlinească făgăduinţa ce-o făcuse Domnului şi l-a dat în mîna lui Eli preotul. Şi i-a făcut maică-sa haine preoţeşti mici, pe măsura lui, şi copilul slujea cu ele Domnului Dumnezeu înaintea lui Eli preotul. Ana se uita la el şi se bucura. Şi a mai născut Ana trei feciori şi trei fete; şi s-a suit în casa Domnului, a căzut cu faţa la pămînt şi-L lăuda pe Domnul. Pentru aceea şi zicea: «Cea stearpă a născut şapte, iar cea cu mulţi fii a slăbit». Că ea sălta de bucurie pentru cei şapte copii ai ei, iar Fenana, rivala ei, după ce a născut cinci copii, a ajuns stearpă şi n-a mai născut.

Ana a trăit vreme îndelungată, a lăudat pe Domnul şi a proorocit, iar mai pe urmă s-a mutat în locaşurile cele veşnice.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ştefan cel strălucit, care a trăit în biserica Sfîntului Antipa.

Această stea de curînd apărută s-a născut şi a crescut în Constantinopol. Părinţii săi, Zaharia şi Teofana, oameni împodobiţi cu toate virtuţile şi plini de înţelepciune, locuiau în locul numit Zevgma, nu departe de biserica dumnezeiescului întîiului Mucenic şi arhidiacon Ştefan.

Cînd mama lui era îngreunată cu el, ea s-a ferit pînă la naştere de orice mîncare grasă, mulţumindu-se numai cu pîine, verdeţuri şi apă. La naştere i s-a arătat pe pieptul copilului o cruce luminoasă şi prea frumoasă, semn al răstignirii lui de mai tîrziu faţă de lume. Apoi a fost botezat şi cînd a crescut a fost dat să înveţe carte, şi învăţa cu multă sîrguinţă, supus fiind părinţilor.

După moartea împăratului Teofil, urîtorul de Dumnezeu, a fost urcat îndată pe tronul arhieresc de la Constantinopol, prin hotărîrea lui Dumnezeu, Sfîntul Metodie, iar cinstitul Zaharia, tatăl Sfîntului Ştefan, a fost făcut preot de Sfîntul Metodie şi rînduit în clerul bisericii celei mari. Atunci şi lui Ştefan i s-a tuns părul capului şi a fost rînduit şi el cleric la aceeaşi biserică. Şi pe cît de des se ducea tatăl lui la biserică, pe atît de des se ducea şi el. Cînd era de 18 ani i-a murit tatăl. Atunci s-a închis în biserica Sfîntului Petru. Nu ieşea din biserică, se ruga necontenit şi se hrănea numai cu verdeţuri crude.

În al doisprezecelea an al domniei binecredinciosului împărat Vasile şi în al patruzecilea an al vîrstei Cuviosului, a fost mare cutremur că s-a dărîmat cu totul biserica Sfîntului Antipa. Cuviosul a ieşit din biserică şi a intrat într-o groapă ce semăna cu un mormînt. Acolo a stat 12 ani; şi din pricina umezelii s-a şubrezit şi de nevoie a ieşit din groapa aceea aproape mort. Apoi cînd a îmbrăcat schima îngerească a arătat nevoinţe călugăreşti şi mai mari, chiar mai presus de puterile omeneşti.

Aşa şi-a dus fericitul Ştefan acest drum anevoios şi aspru al nevoinţelor călugăreşti vreme de 55 de ani, iar în al şaptezecelea an al vieţii lui, şi-a dat în mîinile Domnului duhul său.

Tot în această zi, pomenirea sfinţilor mucenici: Sositeu, Narsu şi Isaac, care prin sabie s-au săvîrşit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Canonul întîi al Sfintei Ana

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

De tinerii Tăi cei din cuptor, Mîntuitorule, focul nu s-a «atins, nici nu i-a supărat. A«tunci cei trei ca dintr-o sin«gură gură cîntau şi binecuvîn«tau, grăind: Binecuvîntat eşti, «Dumnezeul părinţilor noştri».

Ca să scape de defăimarea nenașterii de fii a rugat Ana pe Stăpînul a toate și, Cel milostiv auzind glasul ei, i-a dat rod pe ceea ce L-a născut, precum a binevoit.

Împărăteasca porfiră începe a se țese în pîntecele tău, Ana; pe care purtînd-o, Dumnezeul și Împăratul tuturor Se va arăta oamenilor și va smeri pe vrăjmașii cei ce se luptă cu noi.

Mirul cel cu bun miros l-ai zămislit în pîntece, Ana, pe ceea ce a primit mai presus de fire pe Stăpînul, Mirul vieții, Cel ce cu suflările harului a umplut de mireasmă cugetele noastre.

A Născătoarei:

Ca Cel ce ești unul din Treime, Te slăvim Hristoase, că întrupîndu-Te din Fecioară fără schimbare, toate le-ai suferit ca un om, nedepărtîndu-Te de firea părintească, Iisuse, deși Te-ai unit cu noi.

Canonul al doilea

Irmos: Tinerii în dreapta credință...

Rugul cel purtător de foc, pe care l-a văzut de demult Moise în Sinai, Ana l-a zămislit în pîntece, stingînd ca pe o necinste oarecare focul nenașterii de fii, celor ce cîntă: Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Picătură a curs acum în chip minunat, Ana, din pîntecele tău, care a primit înlăuntru toată apa vieții, ce roureazǎ pe cei ce cu credință strigă către Dînsul: Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Dacă ai văzut cuib de pasăre, ai luat aripile duhului și cu rugăciunea ai dobîndit pe porumbița cea neîntinată, care a purtat pe Hristos, Stîlparea cea de măslin, Ana, Care ne-a liberat pe noi de potopul cel înțelegător.

Canonul al treilea

Irmos: Porunca cea potrivnică...

Temelie a mîntuirii și temei al harului a fost așezată zămislirea Fecioarei; întru care se va naște nădejdea pămîntenilor, cea mai presus de cuget, care cîntă neîncetat lui Hristos: Binecuvîntat ești și preaslăvit.

Muntele cel sfînt, făgăduința Ziditorului de mai înainte se vestește astăzi, luînd ființă și acoperind tot pămîntul cu chipul nașterii. Pentru aceasta pe Hristos, Binefăcătorul, Îl slăvim.

Slavă...

Dezlegatu-s-au, astăzi, drepții prin har de legăturile nenașterii de fii și de durerea Evei și au primit vestirile izbăvirii. Pentru aceasta și în rugăciunile lor chemau pe Cel ce avea să fie împlinirea, pe Hristos, Dătătorul de viață.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce este nemărginit în sînurile cele preacurate ale Părintelui, Se cuprinde în curatul tău pîntece pentru nespusa Lui milostivire, Preacurată Fecioară. Pentru aceasta a şi îngăduit să fie zugrăvit în icoane, Cel ce este preabun.

Canonul întîi al Sfintei Ana

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

De Care se înfricoşează îngerii şi toate oştile, ca de «Făcătorul şi Domnul, lăuda-«ţi-L preoţi, preaslăviţi-L tineri, «binecuvîntaţi-L popoare şi-L «preaînălţaţi întru toţi vecii».

Pe împărăteasa despre care a proorocit David, iată în pîntece o primesc, a grăit Ana ; şi voi naşte pe ocrotitoarea tuturor credincioşilor, care are să nască pe Împăratul Hristos.

Pămîntul în care S-a sălăşluit Ziditorul pămîntului, sceptrul cel sfînt, chivotul cel nou, năstrapa cea cu mană, începe a odrăsli în pîntecele maicii care a născut-o pe ea.

Rugul cel nears, sfeşnicul cel de aur, cămara cea însufleţită a Domnului Dumnezeu, toiagul cel cinstit, începe a odrăsli în pîntecele maicii care a născut-o pe ea.

A Născătoarei :

Ridică-mă pe mine cel ce zac în adîncul răutăţilor ; luptă împotriva vrăjmaşilor celor ce se luptă acum cu mine ; nu trece cu vederea sufletul meu cel rănit de desfătări necuviincioase, ci te milostiveşte, curată, şi-l izbăveşte.

Canonul al doilea

Irmos : Minune mai presus de fire...

Strigat-a Ana oarecînd : Pentru ce mi-ai făcut pîntecele neroditor şi sînii uscaţi, precum ai zis mai înainte, prin prooroci, Stăpîne ? Dezleagă defăimarea nerodirii mele şi-mi dă rod, împreună cu care să cînt : Să binecuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L preaînalţe întru toţi vecii.

Pătruns-a în sînul tău, Ana, sfeşnicul întru care a încăput tainic Făclia cea dumnezeiască, Care a luminat toată suflarea cu razele cele de taină ale dumnezeieştii cunoştinţe. Pentru aceasta, bucurîndu-te, ai grăit : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L preaînalţe întru toţi vecii.

Măriţii Ioachim şi Ana poartă acum, bucurîndu-se, ca o preafrumoasă pereche, pe dumnezeiasca mieluşea, din care a strălucit Mieluşelul cel frumos, Care a fost junghiat pentru toţi; împreună cu care bucurîndu-ne să cîntăm : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul şi să-L preaînalţe întru toţi vecii.

Canonul al treilea

Irmos : Cuptorul cel răcorit...

Izbăvirea Anei de sterpăciune s-a arătat chip strălucit al firii neamului nostru, că ceea ce fusese stearpă, mai presus de orice nădejde a fost dezlegată și a cunoscut pe Stăpînul și înmulțește roadele dreptei credințe.

Car înfricoșător pentru singurul Împărat pe pămînt se alcătuiește, luînd începătură din Ana. În care urcîndu-se, Ziditorul are să vină de față, ca să mă ridice pe mine la înălțimea harului.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Făptura a văzut la tine lucruri uimitoare, Născătoare de Dumnezeu, preamărită ; că zămislirea ta este minunată și înaintarea deosebită și toată creșterea trupului arată tuturor. semnele nestricăciunii.

Și acum..., a Născătoarei :

Izvorînd din tine apa vieții, Făcătorul și Țiitorul a toate, Fecioară, a răcorit neamul omenesc care suferea de arșița rătăcirii, l-a sfințit și l-a arătat purtător de rod, înfiindu-l prin har.

Canonul întîi al Sfintei Ana

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Pe ceea ce este izvorul cel de viață primitor și pururea «curgător, sfeșnicul harului cel «purtător de lumină, biserica «cea sfîntă, cortul cel cu totul «de aur, mai desfătată decît ce«rul și decît pămîntul, pe Născă«toarea de Dumnezeu, credincio«șii o mărim».

Ana de Dumnezeu înțelepțită, zămislind izvorul cel de viață primitor, primește acum bucuria, luînd înlăuntru pîntecelui tău biserica cea sfîntă, și mărește pe Ziditorul, ceea ce cu lumina dreptății ești strălucită.

Cinstită și fericită pereche, strămoșii Fiului celui mai înainte de veci, cei ce au fost păzitori desăvîrșiți ai Legii, care au născut începătura bucuriei, Ioachim și Ana să fie cinstiți.

Aceea pe care Daniel a privit-o ca pe un munte mare și Ioil a văzut-o ca un pămînt sfînt și ușă neumblată ; iar altul a proorocit-o ca izvor pecetluit și dumnezeiască lînă, pe Născătoarea de Dumnezeu Fecioara să o lăudăm.

A Născătoarei :

Porfira care a colorat lîna întrupării celei de negrăit a Cuvîntului, cădelnița cea de aur, masa pe care s-a pus pîinea Hristos, Născătoarea de Dumnezeu Fecioara să fie mărită.

Canonul al doilea

Irmos: Taină uimitoare văd...

Dănțuiți toate sufletele și săltați ; acum s-a zidit pămîntul care a rodit nearat Spi-

cul cel purtător de viață, din Care mîncînd cei ce slăvesc bunătatea Lui, nu flămînzesc niciodată.

Ia psaltirea și alăuta, Davide, și cîntă, că iată s-a arătat chivotul lui Dumnezeu despre care ai proorocit lămurit că are să fie spre zidirea din nou, prin care noi ne-am sculat din căderea în păcat.

Ca două stele prea mari ați adus zorile cele pline de lumină care aveau să răsară lumii Soarele cel mare. Pentru aceasta vă lăudăm și vă mărim, Ioachim și Ana, ca pe niște de Dumnezeu înțelepțiți.

Canonul al treilea

Irmos: Tatălui Celui fără de început...

Să bată astăzi din palme cei mai de seamă dintre prooroci! Că iată arătările de mai înainte ale harului cele făcute de ei încep cu adevărat să se împlinească întru cinstita zămislire a celei ce singură este curată Maica lui Dumnezeu, întru care toți ne lăudăm.

Scaunul cel preamărit se pune înaintea Ziditorului; ușa cea mîntuitoare se pregătește acum, păzindu-se bună pentru trecerea Celui ce singur este Stăpîn și Ziditor, prin Care sîntem aduși la viața cea fără de sfîrșit.

Ioachim împreună cu Ana strigă: Tu, singur, Făcătorule și Dumnezeule, ai plecat urechea la cuvintele rugăciunii și, dîndu-ne dezlegare nenașterii de fii, ne-ai dăruit și nouă, celor ce Te preaslăvim pe Tine, Doamne, rădăcina nestricăciunii.

Slavă...

Se așază scara pe care pogorîndu-Se Ziditorul, Domnul va ridica la cer firea noastră. Bucură-te cerule împreună cu îngerii; bucură-te toată zidirea lui Dumnezeu; bucură-te neamule omenesc cel îndumnezeit prin har!

Și acum..., a Născătoarei:

Laud nespusa ta iubire de oameni, stăpînă; că tu ești luminarea mea, tu ești lauda mea, tu ești dăruitoarea înțelepciunii mele, tu ești bucuria mea, tu ești apărătoarea, puterea și sprijinitoarea mea.

LUMININDA

Podobie: Cu duhul in biserică...

Auzit-a Domnul, ca un milostiv, suspinul înțeleptei Ana și i-a dăruit ei pe ceea ce este singura neispitită de nuntă, care a strălucit marginilor lumii Lumina în chip de negrăit, pe care văzînd-o dumnezeiescul și strălucitul Ioachim, s-a minunat și s-a bucurat.

Altă Luminîndă:

Podobie: Cel ce ai impodobit...

Înțelepciunea lui Dumnezeu și-a zidit eiși casă din pîntece sterp, pe Maria Născătoarea de Dumnezeu, pe care toate neamurile o fericim după vrednicie.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 6, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Adam și Eva lepădați toată întristarea, că astăzi se zămislește în chip minunat întru cea stearpă Maica bucuriei.

Strămoșule Avraam și toți patriarhii bucurați-vă, văzînd pe Maica lui Dumnezeu care a ieșit din rădăcina voastră.

Bucurați-vă, Ioachim și Ana; bucurați-vă, că astăzi se zămislește pricinuitoarea bucuriei și mîntuirii lumii.

Ceată a proorocilor, bucurăte, că iată Ana aduce rod, prin care se vor împlini proorocirile voastre.

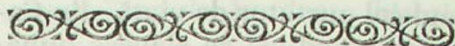
Bucurați-vă împreună toate neamurile Anei, celei sterpe! Că mai presus de orice nădejde ea aduce rod al pîntecelui, pe ceea ce este pricinuitoarea vieții nostre.

Bucurați-vă marginile pămîntului, toate! Că iată Maica Ziditorului tuturora se arată astăzi din pîntece neroditor.

Slavă... Și acum..., glasul al 2-lea :

Astăzi odrăslind împărăteasca porfiră a lui Ioachim, din rădăcina lui David, începe a crește floarea cea de taină, din care a răsărit Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce mîntuiește sufletele noastre.

Doxologia mare, troparele, ectenille și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul întîi, Cîntarea a 3-a, pe 4, din Canonul al doilea, Cîntarea a 6-a, pe 4, și din Canonul al treilea, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 4-lea : Minunat este Dumnezeu întru Sfinții Săi. Stih : Auzi, Dumnezeule, glasul meu, cînd strig către Tine. Apostolul din Epistola către Galateni (IV, 22—27) : Fraților, Avraam a avut doi fii... (caută la 23 septembrie). Aliluia, glasul al 4-lea : Dreptul ca finicul va înflori și ca cedrul din Liban se va înălța. Stih : Răsădiți fiind în casa Domnului, în curțile Dumnezeului nostru vor înflori. Evanghelia de la Luca (VIII, 16—21) : Zis-a Domnul : nimeni nu a aprins o lumină... (caută sîmbătă în Săptămîna a 23-a după Rusalii).

CHINONICUL

Bucurați-vă drepților întru Domnul, celor drepți se cuvine laudă.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A ZECEA

Pomenirea Sfinților Mucenici Mina, Ermogen și Evgraf.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaților mucenici...

Mucenice preaslăvite Mină, jupuindu-ți-se pielea de pe tălpi, scoțîndu-ți-se ochii și smulgîndu-ți-se limba cea de Dumnezeu grăitoare, ai răbdat cu tărie, gîndindu-te la răsplătirile dumnezeiești. Pentru aceasta roagă-te să se dăruiască

sufletelor noastre pace și mare milă.

Slăvitul Ermogen, cu mîinile tăiate, rabdă smulgerea picioarelor și uitîndu-se la foc arăta mai multă căldură a inimii, lipindu-se de Dumnezeu. Căruia acum se roagă să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Zdrobindu-vi-se mădularele, înțelepților, ați fost aruncați în adîncurile mării, sfinților; dar printr-o înclinare mai bună, v-ați îndreptat către limanul cel liniștit al desfătării, înecînd răutatea șarpelui. Pentru aceasta rugați-vă, să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Alte stihiri, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Ca niște stele mult-luminătoare duhovnicește răsărind pe bolta Bisericii, luminați toată zidirea, bunilor biruitori mucenici, cu lumina luptelor și cu strălucirile minunilor. Pentru aceasta, veselindu-ne, săvîrșim astăzi pomenirea voastră cea purtătoare de lumină și sfîntă, purtătorilor de cununi preafericiți.

Pe tine te cinstim, cel ce ca o pasăre bine-cîntătoare, ai cîntat în dumbrava luptelor, Slăvite Minà, și ai atras la urmarea ta pe Ermogen și pe Evgraf; și împreună cu ei ai scăpat de mrejele vrăjmașului cele cu multe împletituri, și ai zburat către locașurile dumnezeiești și la cuiburile cerești.

Smulgîndu-vi-se mîinile și picioarele, pururea pomeniților, și capetele tăindu-vi-se și fiind chinuiți, și la alte multe chinuri fiind supuși, nu v-ați lepădat de Hristos ; nu ați jertfit idolilor ; ci, bucurîndu-vă, mucenicilor, v-ați mutat din această viață trecătoare la viața veșnică și dumnezeiască.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Cu adevărat limba ta, nevoitorule Minà, cel cu glas prea frumos, s-a arătat condei de scriitor iscusit, grăind lămurit credința cea cucernică și dogmele cele de mîntuire, prin care Dumnezeu este slăvit ; și pe Ermogen, care prin tine a dobîndit dumnezeiescul botez, l-ai arătat frumos întru podoabă, și părtaș nevoințelor, dimpreună cu Evgraf, pe care l-ai dovedit bun urmaș al tău, preafericite. Și acum, stînd cu îndrăzneală înaintea scaunului Mîntuitorului, nu încetați a vă ruga pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Unule-Născut, Cel ce ești de o ființă cu Părintele Tău și cu Duhul, Care Te-ai întrupat din Fecioară, fără amestecare precum Însuți știi, păzește turma Ta întru curăție, cîrmuind-o în pace și în bună înțelegere.

A Crucii, a Născătoarei :

Podobie : A treia zi ai înviat...

Curata Fecioară şi Maica Ta, văzînd poporul cel fără de lege pironindu-Te fără dreptate pe lemn, Mîntuitorule, cele dinlăuntru ale ei, precum a zis mai înainte Simeon, s-au rănit.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Înţelepţii Minà, Evgraf şi Ermogen, ceată mucenicească, apărători dreptcinstitori de Dumnezeu se arată astăzi credincioşilor surpînd toată nelegiuirea tiranilor. Pentru aceasta fiind întocmai la număr cu Treimea cea în trei Luminători, şi luminîndu-se cu norul dumnezeieştii străluciri, se bucură cu cetele cele fără de trup, rugîndu-se lui Dumnezeu şi Mîntuitorului pentru sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei :

Podobie : A treia zi ai înviat...

Braţele tale cele curate, în care ai purtat pe Dumnezeu, întinzîndu-le acum, Preasfîntă, acoperă-ne pe noi de toată mînia cea silnică, Născătoare de Dumnezeu curată, nădejdea lumii.

A Crucii, a Născătoarei :

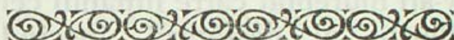
Răstignit fiind, îndelung-Răbdătorule, ai cutremurat tot pămîntul şi ai întărit sufletele credincioşilor. Pentru aceasta cu dragoste lăudăm şi ne închinăm puterii Tale celei mai presus de pricepere.

TROPARUL, glasul al 8-lea :

Cu înfrînarea omorînd pornirile şi îndemnurile arzătoare ale patimilor, ucenicii lui Hristos au luat harul de a alunga urmările bolilor celor neputincioşi şi a face minuni, atît în viaţă cît şi după moarte. Minune uimitoare cu adevărat !, că oase goale izvorăsc tămăduiri. Slavă Ţie, singurului Dumnezeu şi Ziditorului.

Slavă... Şi acum..., al Născătoarei :

(Caută-l la sfîrşitul cărţii).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... se cîntă troparul sfinţilor (de două ori), Slavă..., Şi acum..., al Născătoarei.

După obişnuitele Catisme, se cîntă Sedelnele din Octoih; Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun două Canoane din Octoih şi un Canon al sfinţilor, pe 4.

Canonul sfinţilor

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmosul :

Hristos Se naşte slăviţi-L, Hristos din ceruri întîmpi«naţi-L; Hristos pe pămînt, înăl«ţaţi-vă; cîntaţi Domnului tot «pămîntul şi cu veselie lăudaţi-L «popoare, că S-a preaslăvit !».

Fiind împodobiţi cu cununile măririi şi stînd înaintea scaunului lui Dumnezeu şi umplîndu-vă de dumnezeiască lumină, mucenicilor, izbăviţi de întuneci-

mea patimilor pe cei ce săvîrșesc cu dragoste pomenirea voastră, cea de lumină purtătoare.

Iubind strălucirea dumnezeiască, și dorind după frumusețea lui Dumnezeu, ați lepădat desfătările vieții și toată stăpînirea cea strălucitoare și prin moarte ați aflat viața cea nesfîrșită, mucenicilor.

Slavă...

Înflăcărîndu-se de rîvnă dumnezeiască au stins focul necredinței în Dumnezeu și s-au arătat întru credință sfeșnice strălucitoare, umplînd pe toți de lumina dreptei cinstiri de Dumnezeu, Ermogen și Minà, cei mari la suflet.

Și acum..., a Născătoarei :

Roagă-te neîncetat, Fecioară fără prihană, Domnului și Stăpînului, pe Care L-ai întrupat din sîngiurile tale, unindu-Se cu noi, ca să se izbăvească robii tăi de sub stăpînirea patimilor, Preacurată.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Fiului, Celui născut...,

Cu raza cerească luminîndu-se sfinții mucenici, au risipit întunericul înșelăciunii idolești și ne-au strălucit lumină de tămăduiri, nouă celor ce cîntăm Dumnezeului tuturor: Sfînt ești, Doamne!

Urmînd pătimirii Stăpînului, Celui ce este viu, minunate Minà, pielea de pe tălpi ți s-a jupuit, dar ai zdrobit capul tiranului vrăjmaș, întărindu-ți picioarele pe calea cea tare a muceniciei, preaviteazule mucenice.

Slavă...

Tăindu-i-se mîinile, Ermogen lăuda pe Mîntuitorul făcînd veșmîntul preoției cu roșeala sîngiurilor cu adevărat mai strălucitor și prin har arătîndu-se următor Celui ce a pătimit cu trupul.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine singură, Hristos cel frumos, aflîndu-te frumoasă între femei, Fecioară, a ieșit purtător de trup, din sînul tău, împodobind neamul nostru cu dumnezeiești frumuseți. Pentru aceasta te cinstim pe tine.

Irmosul :

Fiului, Celui născut fără stri-
«căciune din Tatăl mai înainte
«de veci și mai pe urmă din
«Fecioara întrupat, fără sămîn-
«ță, lui Hristos Dumnezeu să-I
«cîntăm : Cel ce ai înălțat frun-
«tea noastră, Sfînt ești,
«Doamne».

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie :Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Minà, Ermogen și măritul Evgraf, lepădînd slava lumească, s-au insuflețit de slava dumnezeiască și cu hotărîre plină de rîvnă au răbdat mulțimea chinurilor celor cumplite, necruțîndu-și trupul. Pentru aceasta, către sfîrșit, fiind aruncați în a-

dîncurile mării, s-au îndreptat către limanul cel ceresc. Cărora cu credință să grăim : rugați-vă lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greșeale celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea voastră.

Slavă..., glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Mina cel minunat, Ermogen cel lăudat, doimea întru tot cinstită a Sfintei Treimi, au călcat cu bărbăție trufia închinătorilor la idoli, și săvîrșind preasfințita călătorie, au primit din cer cununile de biruință, cu puterea Duhului.

Și acum..., a Născătoarei :

Încăput-ai în pîntecele tău, prin dumnezeiescul Duh, pe Făcătorul tuturor și Dumnezeul tău și Ziditorul, ceea ce ești fără prihană, curată, și L-ai născut fără stricăciune. Pe Acela slăvindu-L, te lăudăm pe tine, Fecioară, ca pe cămara Împăratului slavei și ca pe o răscumpărare a lumii.

A Crucii, a Născătoarei :

Și prin inima ta cea curată și cu totul nevinovată, Fecioară, a trecut cu adevărat sabia cînd ai văzut pe Fiul tău ridicat pe Cruce, ceea ce ești cu totul fără prihană, binecuvîntată Marie, acoperămîntul păcătoșilor, zidul de apărare și întărirea lumii.

Cintarea a 4-a :

Irmosul :

Toiag din rădăcina lui Iesei și floare dintr-însul, Hristoase «din Fecioara ai odrăslit, din «muntele cel cu umbra deasă. «Venit-ai întrupîndu-Te din cea «neispitită de bărbat, Cel fără «de trup și Dumnezeu. Slavă pu«terii Tale, Doamne !».

Vestind legile cele pline de lumină, ai răbdat nelegiuirea de a ți se scoate ochii, Mina, avînd ochii inimii tale căutînd cu grijă către Lumina cea neapusă și cîntînd cu bucurie: Slavă puterii Tale, Doamne !

Arătatu-s-a limba ta, pe cînd ți se tăia, preaînțelepte, ascuțită de focul Duhului, că vorbeai vestind minunile lui Dumnezeu și ai schimbat necredința judecătorului tău în încredințare plină de evlavie cu adevărat despre Ziditorul.

Răbdînd cu multă tărie pătimirea, lui Ermogen i se taie picioarele, călcînd în picioare capul șarpelui și pregătind cu cuget neabătut calea mucenicieі, care duce către viața strălucirii cerești.

Slavă...

Păzindu-ți sufletul nerănit, ți Se arăta Hristos, vindecîndu-ți rănile, Mina, și poruncindu-ți să rabzi cu bărbăție, ca prin tine să se facă mîntuire tuturor celor ce te vedeau, Cel ce este voitor de milă.

Și acum..., a Născătoarei :

Toiag din rădăcina lui Iesei, înflorind ai odrăslit pe Cel ce a sădit toată lumea, Care a veștejit sadurile cunoștinței celei neroditoare; și ne-a sădit cu evlavie credința cea adevărată, curată Fecioară, prealăudată.

Cintarea a 5-a :

Irmosul :

Dumnezeu al păcii fiind, Tată al îndurărilor, pe Înge-«rul Sfatului Tău celui mare, «dăruindu-ne pace L-ai trimis «nouă. Deci, povățuiți fiind la «lumina cunoștinței de Dumne-«zeu, dis-de-dimineață alergînd «la Tine, Te slăvim pe Tine, Iu-«bitorule de oameni».

Pentru ce te tulburi în deșert?, strigau mucenicii împreună judecătorului celui fără de lege, căci lîngă noi se găsește, dîndune putere, Cel ce este singurul nebiruit întru tărie; pentru Acela suferim cu toată tăria chinurile.

Fost-a pe neașteptate minunata schimbare a lui Ermogen către Domnul, că prin baia botezului s-a curățat și prin hotărîrea dumnezeiască a primit lumina arhieriei, luminînd cu învățături pe cei ce sînt în noaptea celor cumplite.

Slavă...

Părăsind gîndul cel neiscusit al ritorilor, ați fost pescuiți cu mrejele necărturarilor, Duhul înțelepțindu-vă cu adevărat pe voi, mucenicilor; și prin credința v-a făcut puternici întru tărie, împotriva furtunii chinurilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Arătatu-te-ai întrecînd pe sfinții îngeri, Fecioară curată, născînd pe Îngerul sfatului celui mare, pe Dumnezeu Emmanuel, Care cu pogorîrea Sa a făcut pe cei pămîntești cerești, pentru milostivirea Sa cea de netîlcuit.

Cintarea a 6-a :

Irmos : Din pintece pe Iona...

Izbăvești pe Iona din fiară, închipuind îngroparea Ta cea de trei zile, Atotputernice; iar trupurile mucenicilor, aruncate în mare, le îndreptezi către limanul cel liniștit al îngropării, unde este dumnezeiasca Ta voire, spre paza noastră, a credincioșilor.

Trupurile voastre, nebiruiților mucenici, adîncimea mării le-a dat uscatului nevătămate, mergînd înaintea voastră îngeri cerești, fericiților, și arătîndu-ne tuturor așezarea voastră, care este izvor de tămăduiri și izbăvire de patimile sufletești.

Slavă...

Cetele cele înțelegătoare s-au mirat de răbdarea voastră; cum ați biruit cu trupul pe balaurul cel fără de trup, mucenicilor, și v-ați încununat cu cununile biruinții, stînd înaintea scaunului lui Dumnezeu și luminîndu-vă cu dumnezeieștile străluciri.

Și acum..., a Născătoarei :

Încetat-a prin tine, Fecioară, moartea ; că ai născut Viața-Hristos, Care dăruiește nemurire și dumnezeiască izbăvire celor ce cred în El cu tărie. Pe Acela roagă-L, Preasfîntă, să izbăvească pe robii tăi de toate greșealele.

Irmosul :

Din pîntece pe Iona ca pe un «prunc l-a lepădat fiara mării, «precum l-a primit; și în Fecioa«ra sălășluindu-Se Cuvîntul, și «trup luînd, a ieșit păzind-o ne«stricată; că Cel ce n-a pătimit «stricăciune a păzit nevătămată «pe ceea ce L-a născut».

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie: Fecioara astăzi...

Ca niște stele strălucitoare ați împuținat în chip desăvîrșit noaptea credinței în idoli, și ați luminat inimile credincioșilor cu lumina cunoștinței de Dumnezeu, și i-ați arătat vase cinstite ale Duhului. Pentru aceasta lăudăm pomenirea voastră, mucenicilor preamăriți.

Alt Condac, glasul al 2-lea :

Podobie: Căutînd la cele de sus...

Încingîndu-te dumnezeiește cu marele și cinstitul nume al lui Hristos, ca și cu o armă, ai rușinat pe vrăjmașul și ai primit cununa biruinței. Ci, mărite Mucenice Mina, nu înceta rugîndu-te pentru noi toți.

ICOS

Ceata cea dumnezeiască a mucenicilor Mina, Ermogen și Evgraf, fiecare dintre ei, mărturisind în chip deosebit cu credință au surpat trufia tiranilor și chinuri suferind în trupurile lor s-au bucurat cu Duhul, ca unii ce cu dreaptă credință au pătimit pentru Hristos și au alergat la Hristos, Cel ce i-a chemat pe ei, ca pe niște măriți mucenici.

Alt Icos :

Încununînd cu cîntări sărbătoarea ta, purtătorule de biruință al Domnului, fericesc luptele tale și laud nevoințele tale ; căci numai pentru Ziditorul tuturor ai fost încercat ca aurul în foc, iar mulțimea celor fără de lege nu a clătinat statornicia cugetului tău. Pentru aceasta arătîndu-te ca un mucenic vrednic de laudă, ai primit cununile biruinței, învingînd cruzimea tiranilor și rugîndu-te neîncetat pentru noi toți.

SINAXAR

In această lună, in ziua a zecea, pomenirea sfinților mucenici ai lui Hristos : Mina Calicheladu (adică cel cu viers frumos), Ermogen și Evgraf.

Acești sfinți mucenici au trăit pe vremea impăratului Maximian. Făcindu-se odată întrebarea de locuitorii Alexandriei de unele lucruri care tulburaseră liniștea orașului, impăratul Maximian a trimis pe Mina, ca să dea răspuns acelor intrebări, pentru că Mina invățase toată ințelepciunea acelei vremi și era iscusit in meșteșugul vorbirii fiind atenian de neam, trăise la Atena și acolo deprinsese meșteșugul vorbirii frumoase.

Cind a venit Mina la Alexandria nu numai că a lămurit pe alexandrini despre lucrurile ce-i tulburaseră, nu numai că a pus

capăt oricărei îndoieli și a dat răspuns oricărei întrebări ce i s-a pus, dar a și făcut pe cei ce primiseră cuvîntul credinței în Hristos să țină și mai tare la credința lor și a tămăduit pe mulți bolnavi. Împăratul, aflînd de aceasta, a trimis pe Ermogen, prefectul, cu porunca să-l facă pe Mina să se lepede de credința creștină, iar de nu-l va îndupleca să-l piardă cu fel și fel de chinuri. Prefectul l-a adus pe sfînt la scaunul de judecată ; dar pentru că nu l-a putut îndupleca să se lepede de Hristos, și pentru că îl vedea că i se împotrivește în cuvînt l-a supus la chinuri. Dar văzînd cum rabdă Sfîntul Mina chinurile aspre, a trecut și el la credința în Hristos și a fost botezat de Sfîntul Mina și apoi a fost ridicat de soborul episcopilor la arhierie. Aflînd împăratul acestea, i-a supus pe amîndoi la chinuri felurite, pe care sfinții le-au îndurat cu ajutorul lui Dumnezeu. Atunci Sfîntul Evgraf, care era scriitor al Sfîntului Mina, a mărturisit cu îndrăznire pe Hristos și a zis multe cuvinte împotriva împăratului, defăimîndu-l. Iar împăratul, plin de mînie a scos sabia și l-a ucis cu mîna lui pe Evgraf. Odată cu el au fost uciși și Sfinții Mina și Ermogen cu săbiile, de către slujitorii împăratului. Sfintele lor moaște au fost ridicate și duse în Constantinopol, unde se află și acum și fac minuni și semne nenumărate.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Ghemel, care pe cruce s-a săvîrșit.

Sfîntul Mucenic Ghemel a trăit pe vremea împăratului Iulian Apostatul. Trecînd odată împăratul prin cetatea Ancira, Sfîntul Ghemel a stat înaintea împăratului și a mărturisit cu îndrăznire pe Hristos. Pentru aceea a fost încins sfîntul cu cingătoare de fier înroșită în foc și pus să meargă în urma împăratului pe cale. Cînd au ajuns la mica cetate a Edesei, a fost întins sfîntul în patru părți și chinuit în chip cumplit; iar la sfîrșit i s-a dat drumul așa jupuit. Și era o priveliște înfricoșătoare și nemaiîntîlnită să-l vezi mergînd așa și vorbind. Dar printr-o rînduială dumnezeiască, s-a întîlnit mucenicul lui Hristos cu un preot, care l-a botezat, căci sfîntul nu era încă botezat ; și cînd a ieșit din apa botezului a fost cu totul sănătos. Atunci a auzit și glas dumnezeiesc din cer, care i-a zis : «Fericit ești, Ghemel, pentru că mult te-ai ostenit !». Apoi a fost dus iar înaintea împăratului, care a poruncit să fie răstignit pe cruce. Și așa, rugîndu-se, și-a dat lui Dumnezeu duhul. Niște bărbați credincioși i-au coborît pe ascuns cinstitul lui trup de pe cruce și l-au îngropat în pămînt.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Toma Defurchinu.

Cuviosul Părintele nostru Toma era de loc din ținutul care se întinde la poalele muntelui Chimeneu. Părinții lui erau oameni de rînd, dar aveau tot ce le trebuia pentru trai. Încă de pe cînd era copil, sfîntul disprețuia pe toate cele din lume și-i era dragă viața călugărească, căci obișnuise de mic să se ducă cu tatăl său la mînăstiri. De aceea a fost dat să deprindă virtutea și să învețe Sfintele Scripturi la un dascăl în una din acele sfinte locașuri. În scurtă vreme a învățat Psaltirea, cuvintele apostolilor și toată slujba bisericească. Așa a fost începutul viețuirii lui virtuoase. Cînd copilul a ajuns în vîrstă, a îmbrăcat haina cea îngerească și a pornit fără întoarcere spre luptele cele împotriva vrăjmașilor.

Pe vremea aceea unul din mai-marii Constantinopolului, cu numele Galolict, a zidit o mînăstire alături de rîul Sangarin. A înștiințat pe episcopul locului de aceasta și l-a rugat să-i aleagă pe cei mai învățați monahi din mînăstirile de sub stăpînirea sa, ca să-i așeze în noua mînăstire zidită de el. Episcopul a primit și l-a sfătuit ca dintre monahii adunați să pună stareț al mînăstirii pe fericitul Toma, care era bărbat vestit și îndreptar desăvîrșit al înfrînării.

Și a ocîrmuit sfîntul mînăstirea aceea destui ani ; și pe cît se ascundea de oameni prin smerenia sa, pe atît se făcea cunoscut tuturora ca locaș a fel și fel de virtuți. Se necăjea însă pentru că era tulburat de cei ce veneau la el. Și ce născocește ? A căutat printre frații mînăstirii pe cel mai ales și a poruncit ca acesta să fie stareț. Iar el, însoțit de rugăciunile lor, a plecat și a locuit singur într-un loc foarte potrivit pentru liniște, la poalele unui munte.

Odată au venit la el doi mireni foarte cucernici, care l-au rugat să-i tundă călugări și să-i fie ucenici. Pe acești doi mireni, ca pe niște trimiși de la Dumnezeu, i-a îmbrăcat în haine sfințite și le-a pus numele ca și celor dintîi ucenici ai lui Hristos, unuia Ioan, iar altuia Petru. Și făcea împreună cu ei rugăciuni stăruitoare către Domnul.

Dar n-a suferit multă vreme născocitorul răutății să-și vadă biruite vicleniile

și meșteșugurile lui. Mai intii a trimis asupra sfintului mulțime de țințari, care l-au chinuit vreme de trei ani; apoi a trimis cel viclean asupra cuviosului muște mari care l-au chinuit alți trei ani; după aceea a trimis asupra sfintului furnici, care l-au chinuit alți trei ani.

Văzind însă că sfintul rabdă toate fără să cirtească a trimis vicleanul asupra sfintului mulțime de șerpi care-l inconjurau, încolăcindu-se de trupul sfintului în toată vremea. Dar sfintul a răbdat și această ispitire. Cind însă un balaur înfricoșător il împiedică să săvîrșească Sfînta Liturghie, sfintul, după ce a săvîrșit Sfînta Liturghie, fără să se dezbrace de veșmintele preoțești, a ieșit afară fără frică, zicînd balaurului: «Urmează-mă, fiară, ca să vezi sfirșitul și pieirea ta, cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu!». Și fiara apucindu-se cu dinții de poalele felonului, era tras tiriș de cuvios. Depărtindu-se sfintul ca la o bătaie de săgeată, a ajuns la o prăpastie care avea de o parte și de alta munți; și a stat acolo la rugăciune. Pe lingă alte cuvinte, a adăugat la sfirșit și pe acestea: «Doamne, Cel ce ai spus că cei ce cred in Tine vor călca peste șerpi și peste scorpii, binevoiește ca și eu cel prea mic, să calc după cuvintul Tău peste această fiară!». Și cum a grăit sfintul aceste cuvinte, s-a ridicat balaurul și s-a cufundat în prăpastie; munții cei de pe cele două margini ale prăpastiei s-au prăbușit peste balaur, așa că prăpastia s-a umplut și a ajuns loc șes. Atunci și toți șerpii care se aflau în chilia sfintului s-au dus la locul unde pierise balaurul și acolo au fost mincați de păsările cerului.

De atunci dar, scăpind cuviosul de ispite, a primit de la Dumnezeu harul vindecărilor și al prezicerilor; iar el se supunea la și mai aspre nevoințe pustnicești. Și pentru că iubea liniștea și pentru că vedea că sînt mulți cei ce vin la el și-l tulbură, s-a gîndit să se ducă in locurile cele mai pustii ale munților. Pe Ioan l-a rinduit stareț al mînăstirii, iar lui Petru i-a arătat mai dinainte harul mai inainte vederii. Și n-a fost dezmințită prezicerea cuviosului.

Toma cel sfințit dar, după ce a rinduit bine toate treburile turmei sale, a plecat de acolo și s-a dus într-un loc necălcat de picior omenesc și neumblat. Trăia acolo singuratic ca o pasăre și stătea inchis toată vremea postului. Iar dacă se intimpla ca unul din frați să cadă în vreo primejdie sufletească, cerceta pe frați vreme îndelungată, le dădea povățuiri mintuitoare și se suia iarăși la locul acela necălcat de picior omenesc, ca la un loc plin de mare desfătare.

Viețuind așa mulți ani și ajungind la adinci bătrîneți, i s-a slăbănogit trupul și și-a dat sufletul in miinile lui Dumnezeu.

Tot în această zi, pomenirea Sfintului Mucenic Teotecn, care de sabie s-a săvirșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfintului Mucenic Marian, care s-a săvirșit împroșcat cu pietre.

Tot în această zi, pomenirea Sfintului Eugeniu, care s-a săvirșit lovit cu pietre.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Cintarea a 7-a:

Irmosul:

Tinerii în dreapta credință fiind crescuți, păgîneasca «poruncă nebăgînd-o în seamă, «de groaza focului nu s-au spăi«mîntat, ci în mijlocul văpăii «stînd, au cîntat: Dumnezeul pă«rinților noștri, bine ești cuvîn«tat».

Acolo unde se aude lămurit glasul și răsunetul celor ce prăznuiesc cu suflet bucuros v-ați sălășluit, nevoitorilor, și plini de veselie, cîntați: Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Dulce îmi este mie moartea de care mor, striga Ermogen; viața mea este Hristos, iar moartea îmi este un cîștig nespus; să mi se taie deci mădularele, mie celui ce cînt: Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Slavă...

Cu cuget hotărît te-ai scris în cartea celor vii, înțelepte Evgraf! Că tăindu-ți-se capul, ai șezut pe sîngele tău ca într-un car și te-ai mutat către Lumina cea neînserată.

Și acum..., a Născătoarei :

Cuvîntul Cel ce S-a întrupat, a ieșit din tine, Fecioară, nearzîndu-ți pîntecele, și nici mișcîndu-ți semnele fecioriei, dîndu-ne nestricăciune și viață, nouă, celor ce cîntăm: Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Cuptorul cel răcorit...

Se aruncă la picioarele tale cel înfumurat, fiind călcat în picioare de tine, Mina, de Dumnezeu înțelepțite; că scoțîndu-ți ochii și tăindu-ți limba nu ți-a mișcat cugetul de la starea cea mai bună. Pentru aceasta cu veselie ai cîntat : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul, și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Cînd judecătorul cel nebun, cu hotărîre plină de cruzime ți-a smuls mîinile și picioarele, atunci, dorind răsplătirile Ermogen, cîntai lui Hristos, bucurîndu-te : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Laud, Mina, dumnezeieștile tale lupte; cinstesc nevoințele lui Ermogen; mă închin moaștelor voastre ; cînt chinurile, legăturile, prigonirile și moartea, prin care v-ați înălțat către Viață, cîntînd : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Năstrapă, păstrătoare de mana Dumnezeirii te cunoaștem pe tine, Fecioară ; chivot, masă, sfeșnic și scaun al lui Dumnezeu, palat și pod care duce la dumnezeiasca Viață pe cei ce cîntă : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul :

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul m i n u n i i celei «mai presus de fire; că n-a ars «pe tinerii pe care i-a primit, «precum nici focul Dumnezeirii «n-a ars pîntecele Fecioarei în «care a intrat. Pentru aceasta «cîntînd, să zicem : să binecu«vinteze toată făptura pe Dom«nul și să-L preaînalțe întru toți «vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Chipul nașterii tale...

Iată praznicul cel luminat al mucenicilor celor asemenea cu lumina, a strălucit tuturor, luminînd marginile lumii și împrăștiind orbirea sufletelor. Să ne apropiem de el cu osîrdie, ca să scoatem sfințenie.

Cei ce ați cîștigat mărirea bunătăților cerești de care v-ați învrednicit, rugați-vă ca pe aceasta să o dobîndească și cei ce cinstesc cu credință luminata voastră pomenire, ca unii ce stați totdeauna înaintea lui Dumnezeu rugămu-vă, marilor mucenici.

Trupul și sufletul vi le-ați adus ca jertfă fără prihană Făcătorului tuturor; iar dîndu-vă jertfă de ardere de tot, prin focul chinurilor, și numărîndu-vă în cetele mucenicilor, v-ați luminat cu lumină preacurată, înțelepțiților de Dumnezeu.

Slavă...

Dumnezeiasca ceată a mucenicilor, Mina cu Ermogen și cu Evgraf, cei de Dumnezeu înțelepțiți, înălțatu-s-au sălășluind în locașurile cele luminoase; și stau înaintea Tatălui și a Fiului și a Duhului, îndulcindu-se în chip lămurit de îndumnezeire.

Și acum..., a Născătoarei :

Firea noastră cea lepădată a văzut lumina de fulger a nașterii tale, ceea ce ești fără prihană, și s-a izbăvit de noaptea necunoștinței și de patimile tulburării celei întunecoase. Pentru aceasta ca pe o pricină a mîntuirii noastre o cinstim.

Irmosul :

Chipul nașterii tale celei cu«rate l-a arătat rugul cel ce ar«dea fără să fie mistuit. Și a«cum te rugăm să stingi cupto«rul ispitelor cel sălbăticit asu«pra noastră, ca neîncetat să te «mărim pe tine, Născătoare de «Dumnezeu».

LUMININDA

Podobie : Cel ce ai împodobit cerul...

Cu cuvintele tale cele ritoricești și cu dumnezeieștile minuni, Mina, ai atras la luptă mucenicească pe sfințitul Ermogen și pe Evgraf, împreună cu care te lăudăm cu bucurie.

A Născătoarei, asemenea :

De Dumnezeu Născătoare Marie, fericirea pămîntenilor, ocrotitoarea păcătoșilor, singura nădejde a creștinilor, scăparea a toată lumea, izbăvește-mă de amenințarea focului.

A Crucii, a Născătoarei :

Dacă ai văzut patima Fiului tău, Născătoare de Dumnezeu, cu jale ai strigat, lăcrimînd neîncetat : cum Ți-a răsplătit, Fiule, soborul cel nemulțumitor? Laud însă puterea Ta.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih.

Slavă..., a sfinților, glasul al 6-lea:

Iarăși ne-a strălucit nouă pomenirea cea de peste an, a luminătorilor lumii : Mina, Ermogen și Evgraf, luminînd inimile credincioșilor cu nevoințele lor cele prin cruce pentru Hristos. Pentru aceasta să aducem laudă lui Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce i-a încununat pe ei cu mărire și cu cinste.

Și acum..., a Născătoarei :

Cunoaștem că Dumnezeu S-a întrupat din tine, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară. Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

A Crucii, a Născătoarei :

Podobie : A treia zi ai înviat...

Văzîndu-Te spînzurat pe lemn, Hristoase, ceea ce Te-a născut, s-a rănit la inimă, strigînd cu jale: scoală-Te, o, Fiul meu ! ca să laud învierea Ta.

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul Octoihului, Cîntarea a 3-a, pe 4, și din Canonul sfinților, Cîntarea a 3-a, pe 4. Prochimen, glasul al 5-lea : Tu, Doamne, ne vei păzi și ne vei feri de neamul acesta, în veac. Stih : Mîntuiește-mă, Doamne, că a lipsit cel cuvios. Apostolul din Epistola către Evrei (XII, 1—10) : Fraților, avînd împrejurul nostru atîta nor de mărturii... (caută la 9 martie). Aliluia, glasul al 4-lea : Strigați Domnului tot pămîntul, cîntați numelui Lui, dați mărire laudei Lui. Stih : Că ne-ai cercat pe noi, Dumnezeule, cu foc ne-ai lămurit pe noi, precum se lămurește argintul. Evanghelia de la Luca (XXI, 12—19): Zis-a Domnul către ucenicii Săi : păziți-vă de oameni... (caută marți în Săptămîna a 29-a după Rusalii).

CHINONICUL

Bucurați-vă drepților întru Domnul, celor drepți se cuvine laudă.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A UNSPREZECEA

Pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Daniel Stîlpnicul.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6: 3 din Octoih și 3 ale cuviosului, glasul al 8-lea :

Podobie : Ce vă vom numi...

Cum te vom numi pe tine, Daniele ? Sihastru, că ai supus minții patimile ? Nevoitor, că ai suferit toată pedeapsa ? Stîlp ridicat de pe pămînt la înălțime, întărit pe piatra adevărului ? Luptător prea plin de rîvnă și doctor prea iscusit ? Roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Cum te vom chema pe tine, Daniele ? Dezrădăcinător de patimi și săditor de fapte bune ? Adevărat făcător de minuni și rugător pentru păcătoși ? Alungător prea viteaz al demonilor? Luminător strălucit al cucerniciei ? Locaș al Duhului și apărător al Bisericii ? Roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Cum te vom numi acum pe tine, Daniele ? Pildă monahilor și învățător înfrînării ? Podoaba credincioșilor și însuți făcător de vindecări? Sfeșnic care luminează lumină celor din întuneric ? Împreună cetățean și întocmai la cinste cu îngerii? Lo-

cuitor al raiului și om ceresc ? Roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Alcătuire a lui Teodor Studitul.

Bine neguțătorind talantul care ți s-a încredințat de către Hristos, cuvioase părinte, te-ai arătat și după moarte alungător de demoni și doctor pentru multe feluri de boli; stîlp de întărire și munte sfînt al Bisericii lui Hristos. Pentru aceasta te rugăm, Daniele, făcătorule de minuni, cere pace și mare milă pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ești plină de har mijlocește cu rugăciunile tale și cere pentru sufletele noastre mulțime de îndurări și curățire de greșealele cele multe, rugămu-ne.

A Crucii, a Născătoarei :

Podobie : Bucură-te cămara...

Văzînd Sfînta și Preacurata Ta Maică, patima Ta cea cinstită, îndelung-Răbdătorule, Împărate al tuturor, vărsînd lacrimi cu amar și lovindu-și pieptul, striga: Vai mie, Fiule și Dumnezeul meu ! Preadulce Iisuse, bucuria mea cea mîntuitoare, lumina a toată lumea, dumnezeiescule Soare neapus, cum voi răbda și cum voi trăi văzîndu-Te acum spînzurat pe lemnul Crucii, ca un făcător de rele, și preacurată coasta Ta rănită cu sulița, de nu-mi va străluci lumina învierii Tale ?

TROPARUL, glasul 1 : I.p.10

Stîlp al răbdării ai fost rîvnind strămoșilor, cuvioase: lui Iov întru pătimiri, lui Iosif întru ispite ; și în trup viața celor fără de trup avînd, Daniele, părintele nostru, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei.

Caută la sfîrșitul cărții.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul cuviosului (de două ori).

Slavă... Și acum..., al Născătoarei.

După obișnuitele Catisme, se cîntă Sedelnele din Octoih, apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun două Canoane din Octoih și un Canon al cuviosului.

Canonul cuviosului

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Să cîntăm Domnului, Cel ce a povățuit poporul Său prin «Marea Roșie, cîntare de biruin«ță, căci cu slavă S-a prea«slăvit».

Vrînd să laud cu cîntări pomenirea ta, fericite Daniele, trimite-mi din cer rază purtătoare de lumină.

Ca un soare mare ai răsărit, părinte, marginilor lumii, luminînd adunările credincioșilor, cu făclia faptelor bune.

Slavă...

Supunîndu-te, părinte, legilor Stăpînului, ți-ai ucis trupul cu înfrînarea și l-ai supus pe el duhului.

Și acum..., a Născătoarei :

Cu totul om S-a arătat, rămînînd și după întrupare ceea ce a fost, Domnul, Cel ce S-a născut din tine neschimbat, Născătoare de Dumnezeu.

Cîntarea 3-a :

Irmos : Doamne, Cel ce ai făcut...

Cu toiagul cumpătării despicînd marea patimilor, ai trecut neînecat, părinte, și ai ajuns la muntele nepătimirii celei adevărate și te-ai unit cu Dumnezeu, prin curăția cugetului.

Suindu-te la înălțimea faptelor bune, te-ai făcut cunoscut lumii stînd înălțat pe stîlp și cu strălucirea minunilor celor uimitoare ai luminat pe cei ce alergau la tine cu credință.

Slavă...

Pe piatra cunoștinței de Dumnezeu fiind întărit, te-ai arătat netulburat la toate măiestriile demonilor ; și ridicîndu-ți de pe pămînt trupul tău pe stîlp, ți-ai întraripat sufletul spre cele cerești.

Și acum..., a Născătoarei :

Izbăvește-mă, stăpînă, de împresurarea patimilor, și biruiește pe vrăjmașii mei ce se luptă cu mine acum, și mă întărește pe piatra voinței lui Dumnezeu. Luminează-mi sufletul meu, ceea ce ești poarta dumnezeieștii lumini.

Irmosul :

Doamne, Cel ce ai făcut cele «de deasupra crugului ceresc și «ai zidit Biserica, Tu pe mine «mă întărește, întru dragostea «Ta, că Tu ești marginea doririlor și întărirea credincioșilor, «Unule, Iubitorule de oameni».

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Cu înfrînarea, cu ostenelile și cu rugăciunile împodobindu-ți sufletul, cu dumnezeiască cuviință, te-ai făcut părtaș îngerilor, fericite, și ai luat har de minuni cu adevărat, spre a vindeca bolile celor ce te cinstesc cu credință. Pentru aceasta alungi și mulțimea demonilor și dai tămăduiri oamenilor, fericite Daniele, vrednicule de laudă. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Veniți toți credincioșii să mărim cu laude pe Împărăteasa, Maica Ziditorului tuturor și, lăudînd-o, să grăim: Fecioară, cu totul lăudată, ceea ce ești pricina bucuriei, izbăvește pe cei ce te cinstesc și acoperă-i cu rugăciunile tale, că ai îndrăzneală, ca o maică a lui Dumnezeu, a te îndura și a da tămăduire de boli. Pentru aceasta grăim ție : roa-

gă-te Fiului tău și Dumnezeu, să dăruiască iertare de păcate robilor tăi, celor ce se închină, după vrednicie, preacuratei tale nașteri.

A Crucii, a Născătoarei :

Văzînd patima cea de pe Cruce a Fiului și Dumnezeului tău, curată, sfîșiindu-ți-se cele dinlăuntru, strigai cu amar, tînguindu-te, Preacinstită : cu adevărat, înfricoșător lucru este că de voie Te-ai lăsat răstignit, Stăpîne, și ai primit moarte trupească. Pentru aceasta laud, Mîntuitorule, voirea Ta cea tainică și negrăită, că ai venit să mîntuiești zidirea Ta cea rătăcită. Ci scoală-Te acum și umple de veselie inima mea și nu mă lăsa pe mine singură, să mă cufund în întristare, Cuvinte.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Tu ești tăria mea, Doamne, Tu ești puterea mea ; Tu, «Dumnezeul meu, Tu, bucuria «mea; Cel ce n-ai părăsit sînuri«le părintești și a noastră sără«cie ai cercetat-o. Pentru aceas«ta, împreună cu Proorocul A«vacum cînt Ție : slavă puterii «Tale, Iubitorule de oameni».

Ca pe un soare luminos, părinte pururea pomenite, ai văzut strălucind pe stîlp pe robul lui Dumnezeu Simeon, și cu dumnezeieștile străluciri care izvorau de la el, dumnezeiește te-ai luminat, Daniele, și ai mers pe urmele lui.

Biruit-ai taberele demonilor cu arma credinței și cu izvoarele rugăciunilor ai înecat-o, înlăturînd răutatea lor pe care o făceau celor ce înotau pe mare; și ai mîntuit pe cei ce cîntau cu credință lui Hristos : slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Slavă...

Urcîndu-te pe stîlp, preafericite, ai stat în picioare tot timpul nopților ca și cum ai fi fost fără de trup, avînd smerit ochiul sufletului și ca o oglindă curată primind lumina Duhului, și arătările cele dumnezeiești cu cuget curat.

Și acum..., a Născătoarei :

Legile firii s-au înnoit întru tine, Preacurată, că ai născut pe Cuvîntul, Dătătorul de lege, cu adevărat mai presus de pricină și de cuvînt, Care a izbăvit din robia trupului neamul omenesc, al celor ce cîntă cu credință: slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Pentru ce m-ai lepădat de la fața Ta, Cel ce ești lumină «neapusă, și m-a acoperit întu«nericul cel străin, pe mine tică«losul ? Ci Te rog mă întoarce «și la lumina poruncilor Tale în«dreptează căile mele».

Ca să dobîndești mărirea cea nemuritoare, părinte, ți-ai omorît poftele trupului și pornirile patimilor le-ai înfrînat, cu oste-

nelile înfrînării, şi te-ai arătat rîu de minuni şi izvor de tămăduiri, pururea fericite.

Pe cînd erai în rugăciune, fericite, ai văzut pe minunatul Simeon, împreună cu doi îngeri, care ţi-a arătat ţie, părinte, calea pe care a umblat pe pămînt, grăind : vino şi stai lîngă mine, înălţîndu-te către Dumnezeu prin har.

Slavă...

Luminîndu-te, părinte, cu raza cea neînserată a dumnezeieştii străluciri, ai alungat întunericul demonilor şi negura patimilor şi te-ai arătat stîlp luminos şi scară, care cu adevărat duce către Dumnezeu pe cei credincioşi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Născînd pe Stăpînul, te-ai arătat mai presus decît Puterile cele de sus şi ai îndumnezeit firea oamenilor tu, ceea ce singură eşti prealăudată. Pentru aceasta credincioşii te mărim pe tine, Născătoare de Dumnezeu Fecioară.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Curăţeşte-mă, Mîntuitorule...

Luminîndu-se gîndul tău cu apropierea de Dumnezeu, părinte, a rămas necuprins de focul poftelor şi al altor patimi şi mai presus de imboldirile trupului.

Slavă...

Umplîndu-ţi-se sufletul de apele cele făcătoare de vaţă ale harismelor Duhului, de Dumnezeu înţelepţite, prealăudate, ai izvorît rîuri de tămăduiri, care usucă pîraiele patimilor.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe tine te-am cîştigat ocrotitoare şi zid de apărare toţi credincioşii, care pururea ne primejduim în mijlocul adîncului răutăţilor şi în valurile supărărilor Născătoare de Dumnezeu, care singură eşti adăpostul oamenilor.

Irmosul :

Curăţeşte-mă, Mîntuitorule, că «multe sînt fărădelegile mele şi «mă rog, ridică-mă din adîn«cul răutăţilor, căci către Tine «am strigat şi m-ai auzt, Dum«nezeul mîntuirii mele».

CONDACUL, glasul al 8-lea :

Podobie : Ca o pîrgă a firii...

Suindu-te pe stîlp, fericite, ai luminat lumea cu sfintele tale fapte şi, ca o stea mult-strălucitoare, ai depărtat, părinte, întunericul înşelăciunii. Pentru aceasta te rugăm pe tine, luminează şi acum, în inimile robilor tăi, lumina cea neapusă a cunoştinţei.

ICOS

Cîntarea mea de laudă, a nevoinţelor tale, este întinată, părinte, că inima mea nu este curată, pentru că în chip ruşinos am pîngărit-o pe dînsa; ci-mi dă mie, sfinte, cuvînt, ca să laud în chip curat viaţa ta, de care s-au minunat cu adevărat şi îngerii,

că ai fost ca un fără de trup, primind lumina cea neapusă a cunoștinței.

SINAXAR

În această lună, în ziua a unsprezecea, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Daniel Stîlpnicul.

Cuviosul Părintele nostru Daniel Stîlpnicul a trăit pe vremea împăratului Leon cel Mare, numit și Macheli. Era de loc din Mesopotamia, din enoria Samosatelor, dintr-un sat cu numele Vitaria. Pe tatăl lui îl chema Ilie, iar pe mama sa Marta. Cînd era de cinci ani, a fost dus de părinții lui într-o mînăstire și a strălucit în viața schimnicească. Sporind în nevoințe călugărești, s-a dus la cuviosul Simeon Stîlpnicul și a luat de la el binecuvîntare. În urma unei descoperiri dumnezeiești, a venit în părțile Traciei, alături de Constantinopol, în Anaplu. Aici s-a închis într-un templu idolesc și a îndurat multe ispite de la demoni. Apoi s-a suit pe stîlp și pe stîlp a arătat multă răbdare și mari nevoințe pustnicești. A îndurat arșița verii și gerul iernii și a înfruntat bătăile vînturilor. A săvîrșit așa de multe minuni, că s-a dus vestea de virtutea lui pînă la împărații acelor vremuri : la împăratul Leon, la împăratul Zenon, care a venit după el, și la uzurpatorul Vasilisc. Aceștia s-au dus și s-au închinat sfîntului. Sfîntul le-a prezis ce avea să li se întîmple. Ajutînd sfintei Biserici atacată de eretici și săvîrșindu-și viața cuvios și fără de prihană, s-a mutat la Domnul. Hramul lui se săvîrșește în Anaplu.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Luca cel Nou Stîlpnicul.

Cuviosul Părintele nostru Luca cel Nou Stîlpnicul a trăit pe vremea împăraților Roman cel bătrîn și Constantin Porfirogenitul, ginerele lui, și fiul lui Leon cel Înțelept, și pe vremea patriarhului Teofilact, fiul aceluiași împărat Roman. De loc era din părțile Răsăritului, fiul lui Hristofor și al Caliei. Cînd a început războiul cu bulgarii, porunca împărătească l-a dus și pe Luca în război. Scăpînd cu viață, s-a făcut călugăr. Sporind cu nevoințele pustnicești, a fost făcut preot. Ca să-și domolească trupul s-a încins cu lanțuri de fier și postea șase zile pe săptămînă. A petrecut viața călugărească în muntele Olimp, la Constantinopol și la Calcedon. Acolo s-a suit pe un stîlp, a stat pe el 45 de ani și a săvîrșit multe minuni. Astfel nevoindu-se, s-a mutat la Domnul.

Tot în această zi pomenirea Sfinților Mucenici Achepsei și Aitala.

Acești sfinți mucenici erau din Persia. Aitala a fost preot al idolilor. A cunoscut credința în Hristos dintr-o pricină ca aceasta : s-a vindecat de boala care-l stăpînea (o curgere de sînge) numai pentru că și-a pus în gînd să se ducă la episcopul creștinilor. După ce a învățat de la episcop credința în Hristos, s-a întors în orașul său, care se numea Arvil, ca să fie și altora dascăl al dreptei credințe. Pîrît că e creștin, a fost dus înaintea prefectului orașului și, pentru că a mărturisit pe Hristos, i s-a tăiat urechea și a fost aruncat în închisoare.

Sfîntul Achepsei era diacon. Fiind prins și mărturisind pe Hristos, a fost bătut fără milă și trimis împreună cu Aitala la împărat. Mărturisind înaintea împăratului pe Hristos, li s-au tăiat capetele.

Tot în această zi, pomenirea unui oarecare Mirax și povestire foarte folositoare.

Acest fericit mucenic al lui Hristos, Mirax, era de neam din Egipt, născut în cetatea Tenești, din părinți creștini. A fost botezat și crescut în credința cea neprihănită a creștinilor. Dar din ușurătatea minții a fost înșelat de diavol și s-a dus la Amira, domnul agarenilor din cetate, și s-a lepădat de Hristos. Și-a tăiat brîul și a călcat în picioare crucea; a scos apoi sabia și a strigat cuvîntul cumplit : «Sînt agarean ! De azi înainte nu mai sînt creștin !». Și a fost cinstit și lăudat cîțiva ani de Amira și de cei împreună cu el. Părinții lui însă nu conteneau de a ruga pe Dumnezeu ca să-l întoarcă din nou la credință pe fiul lor. Și Dumnezeu, văzînd rîvna și rugăciunea lor stăruitoare, a schimbat inima lui Mirax și l-a întors la credință. Și a venit el la părinții lui și le-a zis : «Iată, dragii mei părnți, din întunecimea minții am făcut ce am făcut. Acum mă rog să fiu iarăși creștin și să fiu cu voi». Părinții i-au răspuns : «Noi, fiule, de cînd ai făcut acest lucru, multe lacrimi am vărsat pentru tine. Dar niciodată n-am contenit să rugăm pe Dumnezeu ca să cunoști cu adevărat și să te întorci la Dumnezeu. Iar acum mulțumim bunătății Lui, că n-a trecut cu vederea sme-

rita noastră rugăciune. Dar după cum știi și tu fiule, ne temem de Amira, ca nu cumva să ne primejduim, că te-am fi schimbat noi. Dar dacă vrei, ca să te ușurezi și tu de marele tău păcat, ca să faci milostiv și pe Dumnezeu, ca să ne scoți și pe noi de sub bănuială și să fii folositor și pentru tot neamul tău, du-te tu la Amira, și precum ai făcut pe ascuns ceea ce ai făcut, tot așa și acum, fără știrea noastră, dă pe față cu îndrăznire credința ta și Dumnezeu va povățui viața ta, fiule, precum voiește.

Mirax, după ce a luat de la părinți sfatul acesta și odată cu el și binecuvîntarea, cu brîul în mînă, s-a dus la adunarea agarenilor. S-a încins cu brîul înaintea lui Amira și a întregii adunări, a făcut semnul cinstitei cruci și a grăit: «Acum mi-am venit în fire din întunecimea diavolească ce mă cuprinsese! Am căzut înaintea lui Hristos. Am ajuns iarăși creștin precum am fost și am venit să-ți aduc această știre ție și întregii adunări. Am venit să mărturisesc înaintea tuturor pe Hristosul meu și să vă dau anatemei și pe voi și credința voastră».

La auzul acestor cuvinte, Amira l-a chinuit vreme îndelungată, încercînd să-l facă să se lepede de credința în Hristos. Dar văzînd că nu poate, l-a osîndit la moarte. Slujitorii l-au luat, l-au pus într-o corabie și l-au dus în larg ca la patru stadii. După ce și-a făcut rugăciunea, slujitorii i-au tăiat capul și l-au aruncat în mare. Nu se știe dacă trupul lui a ieșit sau n-a ieșit din mare; cinstitul lui cap însă a ieșit. Niște creștini l-au cunoscut și l-au luat ca pe un dar de mare preț, au făcut o cutie de argint și au pus în ea capul sfîntului cu cinstea și slava cuvenită. Și de atunci și pînă acum izvorăște pururea mir bine mirositor și săvîrșește fel de fel de tămăduiri, spre slava Domnului nostru Iisus Hristos.

Tot în această zi, pomenirea pătimirii Sfîntului Mucenic Varsava.

Sfîntul Mucenic Varsava a mărturisit cu îndrăznire că Hristos este Dumnezeu adevărat. Pentru aceasta stăpînitorul Persiei i-a tăiat capul.

Tot în această zi, pomenirea pătimirii Sfinților Mucenici Terentie, Vichentie, Emilian și a Sfintei Mucenițe Vevea.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Leontie cel din Ahaia.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Tinerii evrei au călcat în cuptor văpaia cu îndrăzneală și «focul în rouă l-au schimbat «cîntînd: Bine ești cuvîntat «Doamne Dumnezeule în veci».

Cetele îngerilor s-au mirat de starea ta, preafericite, purtătorule de Dumnezeu, că în trup fiind ai luat petrecerea acelora, cîntînd: Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Strălucind cu înălțimea viețuirii celei fără de materie și cu lumina prorociei, ne-ai strălucit raze de tămăduiri nouă, celor ce cu cucernicie te cinstim, Daniele, făcătorule de minuni.

Slavă...

Risipește negura patimilor mele, preafericite, cu strălucirea rugăciunii tale și mă îndreptează către cărările vieții, pe mine, care cînt: Binecuvîntat ești Doamne Dumnezeule în veci.

Și acum..., a Născătoarei:

Milostivă fii mie, Fecioară, și mă tămăduiește cu doctoria rugăciunii tale, pe mine cel rănit cu sabia păcatului, care cînt ție: binecuvîntat este rodul pîntecelui tău.

Cîntarea a 8-a:

Irmos: De șapte ori cuptorul...

Dorirea cea mai de pe urmă ai atins și culmea bunătăților, părinte, purtătorule de Dumnezeu, înălțîndu-te pe aripile faptelor bune și împreună cu cei fără de trup strigi, Daniele: tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L pe Hristos în veci.

Vădit întărindu-te puterea lui Dumnezeu, te-a făcut să rabzi greutatea gerului, arșița soarelui, rănile pline de putreziciune ale trupului și răutatea viermilor care ieșeau din acestea, cîntînd: preoți binecuvîntați-L, popoare preaînălțați-L pe Hristos în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Ca un nou Iov te-ai arătat, Daniele, vrednicule de laudă, și fiind cuprins de mulțimea supărărilor și a necazurilor, ai urmat pilda de blîndețe a lui David, simplitatea lui Iacov și cumpătarea lui Iosif, grăind Stăpînului: preoți binecuvîntați-L, popoare preaînălați-L întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Cei ce te socotim pe tine, preasfîntă stăpînă, Născătoare de Dumnezeu, cuvintelor tale urmînd, prealăudată, te fericim acum, că ne-ai născut pe fericitul Dumnezeu, pe Care lăudîndu-L în două firi și într-un ipostas, cîntăm: tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvintăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

De șapte ori chinuitorul haldeilor nebunește a ars cuptorul pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar pe aceștia văzîndu-i mîntuiți de o putere mai mare, Făcătorului și Mîntuitorului au cîntat: tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Spăimîntatu-s-a de aceasta...

Iată, mutîndu-te și călătoria săvîrșind, deschisu-s-au ție, părinte, porțile cerurilor și cetele îngerilor te-au primit; iar Dătătorul de cunună, Hristos, te-a încununat pe tine cu mărirea dreptății. Pe Care lăudîndu-L credincioșii, Îl mărim.

Inflorit-ai, părinte, în livada nevoinței, ca un crin al cîmpului; ridicatu-te-ai ca un chiparos la înălțimea desăvîrșirii și, grăind ca în psalmi, ca un măslin mult roditor te-ai arătat, veselind cu untdelemnul ostenelilor tale fețele și inimile noastre.

Stîlp înfipt pe temelia faptelor bune, turn nemișcat, izvor de minuni, liman de adăpost, comoară de vindecări și locaș al Duhului te-a cunoscut pe tine lumea. Pentru aceasta săvîrșește astăzi pomenirea ta, Daniele.

Slavă...

Răsăritu-ne-a nouă, astăzi, dumnezeiasca ta pomenire, cuvioase, mai strălucitoare decît soarele, luminînd inimile credincioșilor cu lumina dreptății, și alungînd întunericul patimilor celor pierzătoare de suflet; pe care cu cucernicie săvîrşind-o, pe tine te lăudăm.

Și acum..., a Născătoarei :

Mîntuitorule, Cel ce Te-ai născut și ai păzit nestricată după naștere pe ceea ce Te-a născut, cînd vei ședea să judeci faptele mele, trece cu vederea nelegiuirile și păcatele mele, ca un Dumnezeu fără de păcat, milostiv și iubitor de oameni!

Irmosul :

Spăimîntatu-s-a de aceasta cerul și marginile pămîntului «s-au minunat: că Dumnezeu «S-a arătat oamenilor trupește «și pîntecele tău s-a făcut mai «desfătat decît cerurile. Pentru «aceasta pe tine Născătoare de «Dumnezeu, începătoriile cetelor îngerești și oamenii te mărim».

LUMINÎNDA

Podobie : Cu duhul stînd în biserică...

Cu trupul înălțat pe stîlp, chinuit de ger și de arșiță, ai petrecut, rămînînd neînduplecat de nevoile firii, întocmai ca un diamant, Daniele preaminunate. Pentru aceasta Dumnezeu te-a învrednicit a te bucura și de mărire nepieritoare.

Slavă...

Stîlpul nevoințelor tale strigă cu glasuri de negrăit că ai pătimit fără de acoperămînt, de pe urma împrejurărilor potrivnice. Și ca un purtător de lumină ai strălucit, părinte, luminînd toată făptura.

Și acum..., a Născătoarei :

Marie, Fecioară preacurată, cădelniță de aur, tu ai fost cu adevărat încăperea Treimii celei de neîncăput, întru care Tatăl a binevoit și Fiul S-a sălășluit și Duhul cel Preasfînt umbrindu-te, Fecioară, te-a arătat Născătoare de Dumnezeu.

A Crucii, a Născătoarei :

Văzîndu-Te înălțat pe cruce și cu sulița împuns, ceea ce Te-a născut, Cuvinte, fără de sămînță, striga: vai mie! Fiule, Cel mai înainte de început, cum suferi acestea acum cu nedreptate, Preadreptule, de la poporul cel nemulțumitor, cel nerecunoscător și făcător de rele?

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih.
Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

DUMINICA SFINŢILOR STRĂMOŞI

Vezi «Rînduiala de tipic» tipărită la sfîrşitul acestei cărţi.

LA VECERNIE

La **Doamne, strigat-am...**, se pun stihirile pe 10 şi se cîntă trei stihiri ale Învierii, trei ale lui Anatolie şi patru ale Sfinţilor Strămoşi, glasul al 8-lea :

Podobie : **Raiul cel din Eden...**

Săvîrşind astăzi, credincioşilor, pomenirile Strămoşilor, să lăudăm cu credinţă pe Hristos, Izbăvitorul şi Domnul, Cel ce i-a mărit întru toate neamurile şi a săvîrşit minuni uimitoare, ca Cel tare şi puternic ; şi dintr-înşii ne-a ridicat toiagul puterii, pe cea singură care nu ştie de bărbat, pe dumnezeiasca fiică, curata Maria, din care a ieşit floarea, Hristos, Cel ce a odrăslit viaţă tuturor şi hrană neîmpuţinată şi mîntuire veşnică.

Cel ce ai izbăvit pe sfinţii tineri din foc şi pe Daniel din gura leilor ; Cel ce ai binecuvîntat pe Avraam şi pe Isaac, robul Tău, şi pe Iacob, fiul acestuia; Cel ce ai binevoit a Te face ca noi din sămînţa lor, ca să mîntuieşti pe strămoşii noştri care căzuseră mai înainte, prin răstignirea şi moartea Ta, rupi legăturile morţii şi învii împreună pe toţi cei ce erau morţi din veac, care se închină, Hristoase, împărăţiei Tale celei veşnice.

În mijlocul văpăii, de roua Duhului bucurîndu-se tinerii lui Dumnezeu ca de un val de răcoare, umblau tainic într-însa, preînchipuind Treimea şi întruparea lui Hristos. Şi ca nişte înţelepţi prin credinţă au stins puterea focului; iar dreptul Daniel s-a arătat astupînd gurile leilor. Pentru rugăciunile lor milostivindu-Te, Iubitorule de oameni, Mîntuitorule, izbăveşte-ne şi pe noi de focul nestins şi veşnic şi ne învredniceşte să dobîndim cereasca Ta împărăţie.

Credincioşii şi sfinţii Tăi tineri în cuptorul cel cu văpaie şi cu foc fiind ca într-o rouă, au preînchipuit în chip tainic venirea Ta din Fecioara, care fără ardere ne-a strălucit nouă. Iar Daniel cel drept şi minunat între prooroci, arătînd lămurit dumnezeiasca Ta a doua venire, a strigat: privit-am pînă cînd scaunele s-au aşezat şi Judecătorul a şezut şi rîul de foc s-a apropiat. Din care să fim izbăviţi, Stăpîne Hristoase, prin rugăciunile lor.

Slavă... glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Anatolie.

Pe toţi Strămoşii cei mai înainte de Lege să-i lăudăm astăzi, credincioşilor: pe Avraam de Dumnezeu iubitorul, pe Isaac cel născut din făgăduinţă şi pe Iacob şi pe cei doisprezece patriarhi; pe David cel prea blînd

şi pe Daniel proorocul doririlor, lăudînd împreună cu dînşii şi pe cei trei Tineri care au prefăcut cuptorul în rouă, şi să cerem iertare de la Hristos Dumnezeu, Cel preaslăvit întru sfinţii Săi.

Şi acum..., dogmatica glasului.

LA LITIE

Se pun stihirile hramului.

Slavă..., a Strămoşilor, glasul 1 :

Cu razele grăirii de Dumnezeu strălucind proorocii cei numiţi cu nume mare, pururea să-i fericim. Şi graiurile Duhului rodind, naşterea cea nespusă a lui Dumnezeu tuturor au propovăduit-o, şi după lege sfîrşitul şi-au luat, vieţuind viaţă prea minunată.

Şi acum..., a Născătoarei :

Iată s-a plinit proorocia lui Isaia că Fecioară ai născut şi după naştere ai rămas ca şi mai înainte de naştere, căci Dumnezeu a fost Cel ce S-a născut; pentru aceasta şi firea noastră a înnoit. Ci, o, Maica lui Dumnezeu, nu trece cu vederea rugăciunile robilor tăi, ce se aduc ţie în Biserica ta. Ci, ca ceea ce ai purtat în braţele tale pe Cel îndurat, milostiveşte-te spre robii tăi şi roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Învierii din Octoih.

a Strămoşilor, glasul al 3-lea :

Slavă..., Alcătuire a lui Germano.

Veniţi, iubitorilor de prăznuire, să lăudăm în psalmi adunarea Strămoşilor : pe strămoşul Adam, pe Enoh, pe Noe, pe Melhisedec, pe Avraam, pe Isaac şi Iacob; iar după Lege, pe Moise şi pe Aaron, pe Isus al lui Navi, pe Samuel şi pe David ; împreună cu care şi pe Isaia, Ieremia, Iezechiel şi Daniel şi pe cei doisprezece ; cu aceştia, pe Ilie, pe Elisei, pe Zaharia şi pe Ioan Botezătorul; şi pe toţi cei ce au propovăduit pe Hristos, Viaţa şi Învierea neamului nostru.

Şi acum..., a Născătoarei :

Fără de sămînţă de la dumnezeiescul Duh şi cu sfatul Tatălui ai zămislit pe Fiul lui Dumnezeu, Cel ce este din Tatăl fără de maică, înainte în veci; şi pentru noi din tine fără de tată fiind, cu trup L-ai născut şi Prunc cu lapte L-ai hrănit. Pentru aceasta nu înceta a-L ruga să izbăvească din nevoi sufletele noastre.

Troparul Învierii. Slavă... Şi acum...,

al Strămoşilor, glasul al 2-lea :

Întru credinţă pe Strămoşi i-ai îndreptat, printr-înşii logodindu-Ţi mai înainte Biserica cea din păgîni ; sînt lăudaţi întru mărire sfinţii, că din sămînţa lor este rodul care Te-a născut pe Tine fără de sămînţă. Cu rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mîntuieşte sufletele noastre.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Învierii din Octoih. Slavă... Și acum..., al Strămoșilor.

După Catisma întîia și a doua, se cîntă Sedelnele învierii, cu ale Născătoarei.

După Polieleu urmează ipacoi al glasului și Sedealna Strămoșilor, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Pe Avraam și pe Isaac și pe Iacob toți să-i lăudăm cu cîntări ; pe David cel prea blînd și pe Isus al lui Navi și pe cei doisprezece patriarhi și împreună cu ei și pe cei trei Tineri, care au stins para focului cu puterea Duhului. Și să grăim către dînșii: bucurați-vă cei ce vitejește ați defăimat înșelăciunea împăratului celui nebun și cu stăruință rugîndu-vă, cereți lui Hristos, iertare de greșeale să dăruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea voastră.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Laudă de mulțumire aduc ție, după datorie, ca văduva cei doi bănuți, stăpînă, pentru toate darurile tale; că tu te-ai arătat acoperămînt și ajutătoare, scoțîndu-mă pururea din ispite și din necazuri. Pentru aceasta ca din mijlocul cuptorului celui cu văpaie izbăvindu-mă de cei ce mă necăjesc, din inimă strig ție Născătoare de Dumnezeu : Ajută-mi, rugînd pe Fiul tău și Dumnezeu, ca să-mi dăruiască iertare de greșeale, că pe tine nădejde te am eu, nevrednicul robul tău.

Antifoanele glasului.

Toată suflarea...

Evanghelia Utreniei.

Învierea lui Hristos..., și Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun trei Canoane : al Învierii din Octoih, cu irmosul pe 4 ; al Sfinților trei Tineri, pe 4, și al Sfinților Strămoși, pe 6.

Canonul Sfinților trei Tineri

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Apa trecînd-o ca pe uscat...

Pe Cuvîntul cel fără de început, Cel ce S-a născut din Tatăl mai înainte de toți vecii, Care S-a arătat în chip tainic în cuptor, cu dumnezeiască cuviință să-L preaslăvim.

Tinerii cei de bun neam, defăimînd cu tărie cuvintele tiranului celui păgîn, n-au voit a se spurca cu bucatele haldeilor celor fără de lege.

Sufletește v-ați hrănit cu cuvîntul, iar trupește hrănindu-vă cu mîncările care cresc singure, v-ați arătat mai frumoși la înfățișare împăratului, decît cei ce duceau viață de desfătări.

A Născătoarei :

Fecioara din neamul lui David, care a odrăslit, născînd pe Izbăvitorul, a vindecat veninul șarpelui, cel vărsat amarnic în urechile Evei.

Canonul Sfinților Strămoși
Alcătuire a lui Iosif.
Cîntarea 1-a, glasul 1 :
Irmos : Hristos Se naște, slăviți-L...

Laudă să aducem Strămoșilor, celor ce au strălucit mai înainte de Lege și în Lege, care au slujit cu cuget drept Domnului și Stăpînului, Cel ce a strălucit din Fecioara și care acum se desfătează în lumina cea neapusă.

Să cinstim pe Adam cel dintîi, cel de mîna Ziditorului cinstit, care este strămoșul nostru al tuturor și se odihnește în locașurile cerești cu toți cei aleși.

Slavă...

Pe Abel, cel ce a adus daruri cu suflet prea ales, care a fost primit de Dumnezeul și Domnul tuturor, pe cel ucis de mîna ucigașă de demult, l-a adus la lumină, ca pe un dumnezeiesc mucenic.

Și acum..., a Născătoarei :

Să ascultăm dumnezeieștile cuvinte, care strigă arătarea lui Hristos, că iată în peșteră Se naște din Fecioara care nu știe de bărbat, a Cărui naștere înfricoșătoare a prevestit-o steaua ce s-a arătat cunoscătorilor de stele.

Catavasie :

Hristos Se naște, slăviți-L, «Hristos din ceruri, întîmpinați-L. Hristos pe pămînt, înălțați-vă. Cîntați Domnului tot pămîntul, și cu veselie lăudați-L, «popoare, că S-a preaslăvit».

Canonul Sfinților trei Tineri
Cîntarea a 3-a :
Irmos : Tu ești întărirea...

Înțelegere de Dumnezeu învățată cîștigînd, Stăpîne, ti«nerii lui David au păzit cu «dumnezeiască insuflare legile «cele părintești».

Focul n-a ars preacuratele trupuri ale celor binecredincioși, că s-au adăpat cu postul cel hrănitor de suflet.

Laudă obștească plină de strălucire au cîntat cei trei tineri, în mijlocul cuptorului, în chip minunat fiind răcoriți.

A Născătoarei :

Ca să ne arăți nouă, Stăpîne, nașterea cea din trup fecioresc, ai mîntuit în cuptor trupurile cele fecioreşti.

Canonul Sfinților Strămoși
Irmos : Fiului, Celui mai înainte...

Se laudă în lume dragostea fierbinte a lui Set față de Ziditorul; căci cu viață fără prihană și cu rîvnă sufletească a slujit cu adevărat pe Dumnezeu și acum la un loc cu cei vii găsindu-se, cîntă: Sfînt ești, Doamne!

Enoh cel minunat a nădăjduit să cheme cu dumnezeiască înțelegere, cu gura și cu limba și cu inima, întru Duhul, pe Dumnezeu, Stăpînul tuturor.

Slavă...

Cu sfinţite cîntări pe Enoh să-l fericim, că bineplăcînd Domnului, s-a mutat întru mărire, arătîndu-se mai puternic decît moartea, precum s-a scris, ca cel ce a fost adevărat slujitor al lui Dumnezeu.

Şi acum..., a Născătoarei :

Acum vine nădejdea neamurilor din Fecioară şi Betleemul deschide precum se cuvine Edenul cel încuiat, primind pe Cuvîntul întrupat, cu trupul în iesle culcat.

Catavasie :

Fiului, Celui născut fără stri-«căciune din Tatăl mai înainte «de veci, iar mai pe urmă din «Fecioară întrupat fără sămîn-«ţă, lui Hristos-Dumnezeu să-I «cîntăm: Cel ce ai înălţat frun-«tea noastră sfînt eşti Doamne».

IPACOI, glasul al 2-lea :

Focul s-a prefăcut în rouă pentru tineri, şi plîngerea femeilor întru bucurie s-a schimbat, că îngerul a slujit în amîndouă minunile; acelora adică prefăcînd cuptorul întru odihnă, iar acestora vestind învierea cea de a treia zi, Începătorule al vieţii noastre, Doamne, slavă Ţie.

Dacă cel mai mare va vrea, se zice :

SEDEALNA, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Pe toţi Strămoşii, ca unii ce sînt cu adevărat ai lui Hristos, să-i lăudăm cu strălucire, credincioşilor, slăvind în cîntări pe Cel ce i-a făcut minunaţi. Căci pentru ca să închipuiască de mai înainte venirea Lui din Fecioara, a luminat lumea în chip nespus.

Canonul Sfinţilor trei Tineri

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Auzit-am, Doamne, taina...

Daniel cel preaînţelept dumnezeieşte luminat fiind la minte a dezlegat cu har dumnezeiesc visurile împăraţilor.

Străluceşte cu minuni în cuptor nevoinţa Tinerilor, că a robit pe tiranul spre cunoştinţa Ta, Atotputernice.

Organele de cîntare cele cu sunet plăcut şi armoniile cele plăcute ale cîntării nu au amăgit pe cei viteji, şi chipului celui de aur nu i s-au plecat.

A Născătoarei :

Tinerii din Babilon cinstesc cu cîntări pe dumnezeiescul tău Fiu, ceea ce eşti cu totul lăudată, pe Care L-au cunoscut în cuptor.

Canonul Sfinţilor Strămoşi

Irmos : Toiag din rădăcina lui Iesei...

Laudă să aducem lui Dumnezeu, cinstind cu cîntări pe Noe, cel ce a fost cu adevărat drept ; că întru toate, cu dumnezeieştile porunci fiind împodobit, s-a arătat bineplăcut lui Hristos, Căruia cîntăm cu credinţă : slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Văzînd Dumnezeu cinstea și curăția cugetului tău celui întru totul desăvîrșit, Noe, te-a arătat limpede începător al unei alte lumi, căreia i-ai păstrat sămînță din fiecare neam, în potopul cel ce se făcuse simțit, precum Însuși ți-a poruncit.

Pe Noe, cel ce bine a păzit Legea lui Dumnezeu nestricată și s-a aflat drept pe atunci în neamul lui, care în corabia de lemn cea de demult a păstrat neamul necuvîntătoarelor din porunca Atotfăcătorului, întru cîntări cucernice să-l fericim.

Slavă...

Pomenirea ta, fericite Noe, izvorăște nouă celor ce te cinstim pe tine vinul umilinței, care veselește totdeauna sufletele și inimile celor ce cu curăție fericesc purtarea ta cea cinstită și viața cea dumnezeiască.

Și acum..., a Născătoarei :

Izbăvitorul nostru Se culcă acum în iesle și cu scutece Se înfașă ca un prunc, iar magii împărați vin de la Răsărit să-L vadă pe El și cu daruri să I se închine cu credință, ca unui Dumnezeu și Împărat, Care S-a născut din Preacurata.

Catavasie :

Toiag din rădăcina lui Iesei «și floare dintr-însul, Hristoa«se, din Fecioară ai odrăslit, «Cel lăudat, din muntele cel cu «umbră deasă ; venit-ai, întru«pîndu-Te din cea neispitită de «bărbat, Cel fără de trup și «Dumnezeu. Slavă puterii Tale, «Doamne !».

Canonul Sfinților trei Tineri

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Pentru ce m-ai lepădat...

Învățați fiind în Lege, Mîntuitorule, robii Tăi, marele Daniel împreună cu cei trei Tineri, de Dumnezeu înțelepțiți, nu s-au lepădat, ci primind tărie de la Tine, Făcătorule de bine, pe tiran vitejește l-a pus pe fugă.

În chip duhovnicesc a înțeles Daniel, Iubitorule de oameni, tainele Tale ; că pe Tine Te-a văzut cu limpezimea minții șezînd pe nor, ca un Fiu omenesc și ca un Judecător și Împărat al tuturor neamurilor.

Ceata voastră, Tinerilor, s-a arătat mai frumoasă decît strălucirea aurului și decît piatra de safir ; că înflăcărîndu-vă cu rîvna dreptei cinstiri de Dumnezeu vă preumblați cu bucurie în cuptor și luați parte, bătînd din palme, la dănțuirea lumii întregi.

A Născătoarei :

Dumnezeiescul Daniel te-a zugrăvit mai înainte în chip lămurit munte, Fecioară ; iar cei trei Tineri văzînd văpaia răcorită, au lăudat cu dulci cîntări pe Cel dumnezeiesc născut al tău, ca pe Mîntuitorul, Ziditorul și Domnul.

Canonul Sfinților Strămoși

Irmos : Dumnezeu fiind al păcii...

Cu dumnezeiești laude să fie cinstit Sem, cel ce a cules roadele binecuvîntării părintești și s-a arătat înaintea lui Dumnezeu bineplăcut și cu cetele strămoșilor a fost numărat, și se odihnește cu bucurie, în latura celor vii.

Învrednicitu-s-a Avraam a vedea ca un prieten al lui Dumnezeu ziua Ziditorului său și s-a umplut de bucurie duhovnicească. Pe acesta deci, cinstindu-l cu cuget curat, toți să-l fericim, ca pe un strămoș al lui Dumnezeu.

Slavă....

Văzut-ai, pe cît este cu putință omului a vedea, Treimea și pe Aceasta ai ospătat-o îndeaproape ca un prieten, preafericite Avraam. Pentru aceasta ai luat plata găzduirii de străini, ca să fii prin credință tată a nesfîrșite neamuri.

Și acum.... a Născătoarei :

Cel desăvîrșit S-a deșertat în trup pentru noi și început primește Cel mai înainte fără de început ; Cel bogat sărăcește și Cuvîntul lui Dumnezeu fiind, în ieslea necuvîntătoarelor Se culcă, ca un prunc, lucrînd zidirea din nou celor din veac.

Catavasie :

Dumnezeu fiind al păcii, Ta«tă al îndurărilor, pe Îngerul «sfatului Tău celui mare, dă«ruindu-ne pace, L-ai trimis «nouă ; deci povățuiți fiind la «lumina cunoștinței de Dum«nezeu, dis-de-dimineață aler«gînd la Tine, Te slăvim pe Ti«ne, Iubitorule de oameni».

Canonul Sfinților trei Tineri

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Adîncul păcatelor și viforul...

Biruind patimile firești cu puterea cuvîntului, oblăduitori v-ați făcut peste țările neamurilor haldeilor. Că fapta cea bună dă cinste celor ce o dobîndesc, înțelepților urmași ai lui David.

Moarte purtătoare de viață îmbrăcînd Daniel, de demult, pe balaurul cel prearău, socotit de haldei, păgînește, ca un dumnezeu, prin mîncare l-a ucis, iar pe preoții păgînilor i-a nimicit.

A Născătoarei :

De Dumnezeu Născătoare, Fecioară, roagă pe Judecătorul și Fiul tău, să-mi fie mie milostiv și izbăvitor din nevoi în ziua judecății, cu rugăciunile tale, Maică ; că numai întru tine mi-am pus nădejdea.

Canonul Sfinților Strămoși

Irmos : Din pîntece pe Iona...

Închipuire lămurită a patimirii lui Hristos te-ai făcut, Preafericite Isaac, adus fiind a te jertfi de buna-plăcere părintească. Pentru aceasta fericit ești și prieten de aproape al

lui Dumnezeu te-ai arătat, cu adevărat, locuind împreună cu toți drepții.

Arătatu-s-a Iacob rob preacredinciS Dumnezeului tuturor. Pentru aceasta s-a luptat cu îngerul, fiind numit minte de Dumnezeu văzătoare ; și dormind a văzut dumnezeiasca scară, pe care se sprijinea Dumnezeu, Cel ce S-a îmbrăcat în trup pentru a Sa bunătate.

Slavă...,

Iosif iubind ascultarea tatălui său a fost aruncat în groapă și vîndut, spre închipuirea lui Hristos, Cel ce a fost junghiat și în groapă a fost pus ; și împărțitor de grîu al Egiptului s-a făcut, înțelept fiind și drept și cu adevărat stăpîn peste patimi.

Și acum..., a Născătoarei :

Prunc tînăr S-a cunoscut pe pămînt, Cel ce este pururea împreună cu Tatăl și cu Duhul ; și în chip vădit a fost înfășat și în ieslea necuvîntătoarelor culcat, Cel ce înfășură pămîntul cu negura. Acestuia, acum, mai înainte să-I prăznuim nașterea cea fără de sămînță, bucurîndu-ne.

Catavasie :

Din pîntece pe Iona, ca pe un «prunc l-a lepădat fiara mării «precum l-a primit. Iar Cuvîn«tul, în Fecioara sălășluindu-Se «și trup luînd, a ieșit lăsînd-o «n e s t r i c a t ă ; că C e l c e «n-a pătimit stricăciune pe «ceea ce L-a născut o a păzit «nevătămată».

CONDACUL, glasul al 6-lea :

Chipul cel de mînă scris nu l-ați cinstit, ci întrarmîndu-vă cu Ființa nescrisă, de trei ori fericiților, în groapa focului v-ați preamărit ; și în mijlocul văpăii de nesuferit stînd, pe Dumnezeu L-ați chemat : grăbește, o Îndurate, și ca un milostiv aleargă spre ajutorul nostru, că poți toate cîte le voiești.

ICOS

Tinde-Ți mîna Ta, de care oarecînd au luat cunoștință și egiptenii cei ce purtau război și evreii cei ce erau loviți cu război. Nu ne părăsi și nu îngădui să ne înghită moartea, care însetează după noi și satana care ne urăște; ci Te apropie de noi și Te milostivește spre sufletele noastre, precum Te-ai milostivit oarecînd spre ai Tăi, cei din Babilon, care, neîncetat lăudîndu-Te , s-au aruncat în cuptor pentru Tine și dintr-însul au strigat către Tine : grăbește, o Îndurate, și aleargă ca un milostiv spre ajutorul nostru, că poți toate cîte le voiești.

SINAXAR

In această duminică se prăznuiește pomenirea Sfinților Strămoși.

Și înțelepții și oamenii de rînd cunosc viața fericitului Avraam din cartea Facerii scrisă de dumnezeiescul Moise, că citim această carte în auzul tuturor

în zilele postului. Știm că Avraam era de loc din țara haldeilor și că era păgîn (căci haldeii erau un popor păgîn). Mai știm că tatăl lui Avraam era închinător la idoli. Dar faptul că se trăgea dintr-un astfel de neam nu i-a fost piedică pentru cunoașterea lui Dumnezeu, Care l-a povățuit pe Avraam la cunoașterea Adevăratului Dumnezeu. Dîndu-și seama că nici una din făpturi nu este Dumnezeu și uitîndu-se la buna rînduială ce domnește în lume, a cunoscut din'cele văzute pe Cel nevăzut și s-a închinat lui Dumnezeu, Stăpînitorul și Ocîrmuitorul tuturor lucrurilor, Cel ce a pus în lume rînduiala și buna întocmeală ce se vede. Din pricina aceasta a și stat Dumnezeu de vorbă cu el și i-a poruncit să părăsească țara și casa. Avraam a făcut așa fără să se îndoiască în credință. Iar ca răsplată a ascultării a primit la adînci bătrînețe pe Isaac și făgăduința de a fi tată a multor neamuri. Că din el s-a născut Iacob și din Iacob dobîndește pe Iuda (din care S-a născut Hristos) și pe ceilalți moștenitori.

Purtătorii de Dumnezeu părinții noștri și învățători l-au socotit vrednic de pomenire pe Avraam, pentru că este strămoșul lui Hristos. Și au rînduit părinții ca pomenirea lui să o facem aproape de nașterea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos și nu la o depărtare mare de zile de acest praznic. Iar așezarea și rînduiala aceasta n-au făcut-o la întîmplare și după capul lor, ci cu insuflarea Duhului Sfînt. Pentru că preabunul și iubitorul de oameni Mîntuitorul nostru, din pricina iubirii Sale de oameni, a învrednicit pe Avraam și pe cei din el să fie străbunii lui Hristos.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul Sfinților trei Tineri

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Tinerii evrei...

Glas de Dumnezeu cinstitor s-a înălțat către Atotstăpînitorul, din mijlocul focului. Că Azaria pornind danț dumnezeiesc, cîntare a cîntat, zicînd : bine este cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

Alăuta tinerilor a vestit pe Atotțiitorul și Dumnezeul tuturor, Cel văzut de dînșii lămurit în cuptor, Căruia cîntare I-au cîntat, zicînd : bine ești cuvîntat, Dumnezeul părinților noștri.

Pe cei trei tineri ce au fost aruncați în cuptor văzîndu-i stăpînitorul, cînd a zărit chipul Celui de al patrulea, pe Acela L-a propovăduit Fiu al lui Dumnezeu și tuturor a strigat : bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

A Născătoarei :

Avînd mintea luminată de dumnezeiasca strălucire, Daniele, de Dumnezeu fericite, mai înainte ai văzut nașterea Fecioarei, închipuită în chipuri tainice și ai grăit : bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

Canonul Sfinților Strămoși

Irmos : Tinerii in dreapta credință...

Lăudați pe Anania, pe Azaria, și pe Misail, împreună cu Daniel, cei ce au stins cuptorul cel cu foc, și au înfrînat năvălirile leilor și lui Hristos într-un glas au cîntat : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

După Lege luptîndu-se cu ispitele și cu necazurile necurmate, slujitor al lui Dumnezeu preaadevărat Iov s-a numit : blînd, fără de răutate, drept, desăvîrșit, fără prihană, grăind: Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Slavă...

Cu credință să cinstim pe Moise, pe Aaron și pe Or, lăudînd pe Isus al lui Navi și pe Levi cel preasfințit, pe Ghedeon și pe Samson și să cîntăm : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Și acum..., a Născătoarei :

Iată precum a zis mai înainte proorocul, ceea ce n-a știut de nuntă în pîntece a zămislit pe Dumnezeu și vădit merge să nască, în peștera Betleemului pe Cel căruia toți Îi cîntăm : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Catavasie :

Tinerii, în dreapta credință «fiind crescuți, păgîneasca po«runcă neluînd-o în seamă, de «groaza focului nu s-au înfrico«șat ; ci în mijlocul văpăii «stînd au cîntat : Dumnezeul «părinților, bine ești cuvîntat».

Canonul Sfinților trei Tineri

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De șapte ori cuptorul...

Vrednicia lui Avraam nevoindu-vă a o păstra, ați cîștigat, cuvioșilor, temeiul cel preacunoscut al credinței și al nădejdii lui, răbdarea și statornicia în ispite, cîntînd neîncetat : preoți binecuvîntați-L, popoare preaînălțați-L pe Hristos întru toți vecii.

Ca niște luminători strălucind și pămîntul cer făcîndu-l și cu lumina dreptei cinstiri de Dumnezeu, luminîndu-l, pornind dănțuire obștească, au cîntat Stăpînului și Izbăvitorului din ispite : tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Cu îndrăzneală stingînd cuptorul cel aprins și încleștînd fălcile leilor, uramșii lui David, bucurîndu-se, acum cîntă Ție, Stăpînului, Celui ce i-ai izbăvit pe ei din ispite : tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

A Născătoarei :

Daniel cel preaînțelept este îndrumat în cunoașterea tainelor, Preacurată, iar cei trei tineri, de Dumnezeu înțelepțiți, zugrăvesc de mai înainte nașterea ta, văzînd prin anumite semne pe Cel ce în chip negrăit a ieșit din pîntecele tău ; pe Care tinerii Îl binecuvintează, preoții Îl laudă, popoarele Îl preaînalță întru toți vecii.

Canonul Sfinților Strămoși

Irmos : De minunea cea mai presus...

Astăzi să săvîrșim dumnezeiasca pomenire a cinstiților Părinți celor din veac, a lui Adam și Abel, a lui Set și Noe, și a lui Enos, a lui Enoh, Avraam și Melhisedec, și a lui Iov și Isaac împreună cu Iacob cîntînd cu căldură : binecuvîntați pe Domnul și preaînălțați-L întru toți vecii.

Să lăudăm ceata cea plăcută de Dumnezeu a dumnezeieștilor Părinți : pe Barac, pe Natan, și pe Eleazar, pe Iosia și pe David, pe Ieftae și pe Samuel, care au văzut cu credință cele viitoare și au cîntat : toată făptura să binecuvinteze pe Domnul.

Cîntare de laudă să aducem proorocilor lui Dumnezeu, lăudînd pe Osie și pe Miheea, pe Sofonie și pe Avacum, pe Zaharia, pe Iona, pe Agheu și pe Amos cu Avdie, pe Maleahi, pe Naum, pe Isaia, pe Ieremia și pe Iezechiel, împreună cu Daniel, cu Ilie și cu Elisei.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Cu graiuri întreite să lăudăm, credincioșilor, pe Preasfînta Treime : pe Tatăl, Cel fără început, și pe Fiul și pe Duhul Sfînt cel drept, Unimea în trei Ipostasuri, pe Care toată suflarea o slăvește, cîntînd : toată făptura să binecuvinteze pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Arătatu-Te-ai, Hristoase, întrupat din sîngiurile fecioreşti cu cuvînt de negrăit și ca un Prunc desăvîrșit în peșteră născut, pentru mulțimea cea mare a milostivirii, Iisuse ; iar steaua de departe Te-a vestit magilor celor ce au grăit : lăudați cu credință și preaînălțați pe Hristos în veci.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Catavasie :

Cuptorul cel răcorit a închi«puit chipul minunii celei mai «presus de fire ; că n-a ars pe «tinerii pe care i-a primit, pre«cum nici focul Dumnezeirii «nu a ars pîntecele Fecioarei, «în care a intrat. Pentru aceas«ta cîntînd să strigăm : să laude «toată făptura pe Domnul și «să-L preaînalțe întru toți «vecii».

Canonul Sfinților trei Tineri

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Cu adevărat Născătoare...

Ajuns-ați la sfîrșitul cel dorit și stați înaintea Celui ce este culmea doririlor, în cămările cerești, preafericiților.

Bucurîndu-vă culegeți secerătura frumoasei voastre arături, celei cu lacrimi, rodind spicul nestricăciunii.

Răsărit-a vouă strălucirea acum, după vrednicie, și veselia inimii a înflorit, că v-ați sălășluit acolo, de unde a fugit întristarea.

A Născătoarei :

Pășunea morții ai împiedicat-o, Fecioară, născînd pe Dătătorul de viață și Domnul, Cel ce face vii pe cei ce te măresc pe tine cu credință.

Canonul Sfinților Strămoși

Irmos : Taină minunată...

Cu puterea Ta, minuni au făcut de demult fiicele Tale cele mult înțelepte, Doamne: Ana și Iudita, Debora, Hulda și Iaila, Estera, Sara, și Mariam a lui Moise și Rahila, Rebeca și Rut.

Pe sfinții tineri, ca pe cei ce au stins focul cuptorului, cu sfințenie, cu adevărat să-i cinstim, împreună cu Daniel proorocul, și cu toți drepții care mai înainte de Lege bine au strălucit și după Lege au slujit Stăpînului.

Ajuns-au dumnezeieștii prooroci preaînțelepți urmași ai lui Avraam, de mai înainte vestind în Duh pe Cuvîntul lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut după trup din Avraam și din Iuda. Pentru rugăciunile lor, Iisuse, ai milă de noi, de toți.

Slavă...

Sfințitu-s-a toată făptura cu pomenirea voastră și prăznuind strigă cu umilință, zicînd: aduceți pururea rugăciune Domnului, fericiților, ca să dobîndească veșnicile bunătăți cei ce vă laudă pe voi.

Și acum..., a Născătoarei :

Cel ce S-a îmbrăcat întru mine a ieșit din Fecioară și în peșteră neamestecat S-a născut, Cuvîntul Tatălui; făptura dănțuiește, mărind cu glasuri de mulțumire, preasfînta Lui pogorîre, cea din milostivire.

Catavasie :

Taină minunată și neobișnui- «tă văd, cer fiind peștera, sca- «un de heruvimi Fecioara, ies- «lea sălășluire, întru care S-a «culcat Cel neîncăput, Hris- «tos-Dumnezeu, pe Care lău- «dîndu-L Îl slăvim».

LUMININDA

Podobie : Femei auziți...

Săltînd, iubitorilor de Strămoși, și adunîndu-ne după datorie, să lăudăm astăzi pomenirea Strămoșilor: a lui Avraam, a lui Isaac și a lui Iacob, din care Hristos Domnul, după trup S-a arătat, pentru multa Sa milostivire.

Slavă..., a Strămoșilor, asemenea :

Pe Adam să-l lăudăm, pe Abel pe Set și pe Enos, pe Enoh și pe Noe, pe Avraam, pe Isaac, pe Iacob, pe Moise, pe Iov și pe Aaron, pe Eleazar, pe Isus al lui Navi, pe Barac, pe Samson și pe Ieftae, pe David și pe Solomon.

Și acum..., a Născătoarei :

Curată Fecioară, preanevinovată Marie, dumnezeiască mijlocitoare, în vremea cea înfricoșătoare pentru mine să-mi stai înainte și să te arăți mijlocitoare mie smeritului, pe lîngă Fiul tău și să mă izbăvești de osînda aceea și de chinurile toate.

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri ale Învierii din Octoih și 4 ale Sfinților Strămoși, glasul al 2-lea:

Podobie : Casa Efratului...

Toți să săvîrșim acum pomenirea cinstiților Strămoși, lăudînd viața lor prin care s-au mărit.

Stih : Binecuvîntat ești Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău, în veci.

Stins-au puterea focului tinerii, dănțuind în mijlocul cuptorului, și lăudînd pe Dumnezeu cel Atotputernic.

Stih : Că drept ești întru toate cele ce ai făcut nouă.

În groapă fiind închis și împreună cu fiarele petrecînd, Daniel proorocul nicidecum nu a fost atins de răutatea lor.

Stih : Și asupra cetății sfinte.

Și se cîntă din nou stihira cea dintîi.

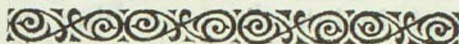
Slavă..., glasul al 7-lea : însuși glasul : Alcătuire a lui Ghermano.

Veniți toți să sărbătorim cu credință pomenirea cea de fiecare an a Strămoșilor celor mai înainte de Lege ; a lui Avraam și a celor împreună cu dînsul ; să cinstim după vrednicie seminția lui Iuda ; să lăudăm împreună cu Daniel pe tinerii cei din Babilon, care au stins văpaia în cuptor, ca pe cei ce sînt chipul Treimii ; prooroociile cu tărie ținîndu-le, împreună cu Isaia să strigăm, cu mare glas: Iată, Fecioara în pîntece va lua și va naște Fiu pe Emmanuel, care înseamnă : Dumnezeu cu noi.

Și acum..., a Născătoarei :

Preabinecuvîntată ești Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, că prin Cel ce S-a întrupat din tine, iadul s-a robit, Adam s-a chemat, blestemul s-a pierdut, Eva s-a liberat, moartea s-a omorît și noi am înviat. Pentru aceasta cîntînd, strigăm : Bine ești cuvîntat, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce bine ai voit așa, slavă Ție.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și otpustul.

LA LITURGHIE

Se pun Fericirile glasului, pe 6, și din Canonul Strămoșilor, Cîntarea a 6-a, pe 4. După Vohod, troparul Învierii și al Strămoșilor, Slavă... Și acum..., Condacul Strămoșilor. Prochimen, glasul al 4-lea : Bine ești cuvîntat Doamne, Dumnezeul părinților noștri. Stih : Că drept ești întru toate cîte ai făcut nouă. Apostolul din Epistola către Coloseni (III, 4—11) : Fraților, cînd Se va arăta Hristos... Aliluia, glasul al 4-lea : Moise și Aaron, dintre preoții Lui, și Samuel, dintre cei ce cheamă numele Lui. Stih: Strigat-au drepții și Domnul i-a auzit. Evanghelia (XIV, 16—24) : Zis-a Domnul pilda aceasta : un om a făcut cină mare... (caută la duminica a 28-a după Rusalii).

(Iar Evanghelia duminicii de rînd nu se pune).

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte.

sau

Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂSPREZECEA

Pomenirea celui între sfinți Părintelui nostru și făcătorul de minuni Spiridon, episcopul Trimitundei.

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 4, glasul al 8-lea :

Podobie : O, preaslăvită minune !

Părinte Spiridoane, fericite, noian al minunilor fiind și izvor nedeșertat, pe împăratul Constantie, cel cuprins de boală și de moarte amenințat, din acestea l-ai izbăvit. Și cu învățăturile tale l-ai plecat să caute pururea să cinstească pe toți preoții, ca pe niște slujitori de totdeauna ai lui Dumnezeu (de două ori).

Părinte Spiridoane, minunate, cu faptele tale cele bune, măreț și cu faimă făcîndu-te în felurite împrejurări, arhiereu fără de răutate ai fost, cuvioase, bine păscînd turma lui Hristos. Și pe lup departe l-ai alungat și către staulul cel ceresc ai îndreptat pe credincioși, povățuitor al acestora fiind, ca un preabun păstor.

Părinte Spiridoane, întru tot bogate, lui Dumnezeu Celui în Treime închinîndu-te și cinstindu-L, ai nimicit erezia cea fără de Dumnezeu a lui Arie. Și pe Cel ce a strălucit din Tatăl fără de ani și a zidit toată lumea din neființă, întocmai cu Tatăl L-ai arătat și puterea Lui cea în Ipostas ne-ai învățat.

Slavă..., glasul 1 :

Preacuvioase Părinte Spiridoane, preaînțelepte, către femeia cea moartă întocmai ca și către una vie ai grăit, pentru dragostea lui Dumnezeu. Și pe șarpe l-ai prefăcut în aur celui cuprins de sărăcie ; curgerea rîului ai oprit, milostivindu-te de popor și împăratului i-ai stat înainte ca un doctor rînduit de Dumnezeu. Morți ai înviat, ca un ucenic al Lui, și credința ai lămurit-o în mijlocul a mulți părinți. Deci toate acestea putîndu-le întru Hristos, Cel ce te-a întărit, pe Acela roagă-L și acum să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas :

Să prăznuim mai înainte, popoarelor, nașterea lui Hristos și ridicîndu-ne gîndul la Betleem, să ne suim cu mintea și să vedem Taina cea mare, din peșteră. Că s-a deschis Edenul, venind Dumnezeu din preacurata Fecioară, desăvîrșit fiind cu Dumnezeirea și cu omenirea. Pentru aceasta să cîntăm : Sfinte Dumnezeule, Părinte, Cel fără de început ; Sfinte tare, Fiule, Cel ce Te-ai întrupat ; Sfinte fără de moarte, Mîngîietorule Duhule ; Treime Sfîntă, slavă Ție !

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie : Casa Efratului...

Bucură-te părintele nostru Spiridoane, purtătorule de Dumnezeu, lauda ierarhilor și al lumii către Dumnezeu fierbinte și bun mijlocitor.

Stih : Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Cu laude săvîrșind și după vrednicie cinstind, de lumină purtătorule, pomenirea ta, lăudăm neîncetat pe Hristos, Cel ce te-a mărit pe tine.

Stih : Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi cu bucurie se vor bucura.

Tu, părinte, în mijlocul sinodului, dovedind cinstita putere a dumnezeieștii Începătorii, pe filozoful cel mincinos l-ai rușinat.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Cunoscut-ai, cu viețuirea ta, pe Dumnezeu, Cel ce vede cele ascunse și sufletul tău locaș primitor Treimii făcîndu-l, pe Aceasta cu curăție ai primit-o, părinte cuvioase, și acum strălucești îmbrăcîndu-te în dumnezeiasca lumină. Pentru aceasta, avînd cinstitul și de Dumnezeu purtătorul tău trup ca pe un odor preacinstit și ca un izvor al tuturor minunilor, cu adevărat, cu credință apropiindu-ne, te mărim, ierarhe, dobîndind sănătate trupului și sufletului. Căci ca un următor al Stăpînului tău, dai credincioșilor cele ce sînt de folos.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas :

Betleeme gătește-te ; ieslea să se pregătească ; peștera să primească ; că Adevărul a venit, umbra a trecut și Dumnezeu oamenilor din Fecioară S-a arătat, închipuindu-Se ca și noi și îndumnezeind trupul. Pentru aceasta Adam înnoindu-se, împreună cu Eva strigă : pe pămînt bunăvoirea S-a arătat, ca să mîntuiască neamul nostru.

TROPAR, glasul 1 :

Soborului celui dintîi te-ai arătat apărător și de minuni făcător, de Dumnezeu purtătorule Spiridoane, părintele nostru. Pentru aceasta cu femeia cea moartă în groapă tu ai vorbit și șarpele în aur l-ai prefăcut. Și cînd ai cîntat sfintele rugăciuni, îngeri ai avut împreună cu tine slujind, preasfințite. Slavă Celui ce te-a preamărit pe tine ; slavă Celui ce te-a încununat ; slavă Celui ce lucrează prin tine tuturor tămăduiri.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Gavriil zicînd ție, Fecioară bucură-te !, împreună cu glasul S-a întrupat Stăpînul tuturor, întru tine sicriul cel sfînt, precum a zis dreptul David. Arătatu-te-ai mai desfătată decît cerurile, ceea ce ai purtat pe Făcătorul tău. Slavă Celui ce S-a sălășluit întru tine ; slavă

Celui ce a ieșit din tine ; slavă Celui ce ne-a mîntuit pe noi, prin nașterea ta.

LA VECERNIA MARE

După obișnuitul psalm, se cîntă : Fericit bărbatul... (starea întîi).

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8, glasul al 5-lea : N.i. p.81

Podobie : Bucură-te cămara...

Bucură-te dreptarul arhiereilor, reazimul cel neclintit al Bisericii, lauda ortodocșilor, izvorul minunilor, paharul dragostei cel nedeșertat, luminătorul cel mult luminos, organul Duhului, minte dumnezeiască, blîndă și curată, împodobită cu adevăr și cu dreptate. Omule ceresc și înger pămîntesc, lucrătorule al viei, prietenul cel de aproape al lui Hristos. Pe Acela roagă-L să dea sufletelor noastre mare milă (de două ori).

Blînd și moștenitor al pămîntului celor blînzi te-ai arătat, cu adevărat, Spiridoane, mărirea părinților, care cu puterea înțeleptelor și dreptelor tale cuvinte, prin dumnezeiescul har ai înăbușit pe vrăjmașul Arie cel cu totul viclean și fără de minte, și învățătura cea dumnezeiască și mîntuitoare ai înălțat-o întru Duhul ; și pe toți ortodocșii prealămurit i-ai luminat să slăvească pe Cuvîntul, Cel unul cu adevărat, și de o ființă cu Tatăl, Cel fără de început, Care dă lumii mare milă.

Patimile trupului omorîndu-ți, morți ai înviat cu harul lui Dumnezeu și șarpele în aur l-ai prefăcut ; curgerile rîului le-ai oprit cu rugăciunea ta, părinte, iar noaptea arătîndu-te împăratului ce era în primejdie, l-ai vindecat cu apropierea prin vedenie, minunat slăvindu-te pe tine Domnul. Pentru aceasta cu mare glas lăudăm pomenirea ta și cinstim sfînta raclă a moaștelor tale, din care faci să izvorască dumnezeiești rîuri de tămăduiri și mare milă.

Alte stihiri, glasul 1 : N.i. p.83

Podobie : O, preaslăvită minune...

O, preaslăvită minune ! Îngerii cîntă dimpreună cu luceafărul cel luminos și femeia cea moartă îi răspunde întocmai ca una vie. Cel ce curgerile rîului înapoi întorcîndu-le, le-a oprit cu cuvîntul, și amuțirea diaconului odinioară a tămăduit-o ; arșița soarelui ca și cuptorul tinerilor în rouă s-a prefăcut și Trifilie se mîntuiește (de două ori).

Veniți toată adunarea credincioșilor, cu vrednicie aducîndu-ne, să lăudăm pe Spiridon cel înțelept, cel blînd și simplu, cel întreg și fără răutate. Pe cel ce este între ierarhi întîistătător, apărătorul Soborului din Niceea ; cel ce cu strunele dogmelor a surpat pe Arie

cel fără de Dumnezeu și a luminat toată lumea cu învățăturile sale.

Bucură-te Cherchira, cetate luminată și preavestită, adunare mărită, care ai dobîndit moaștele celui de trei ori fericit, ale lui Spiridon celui înțelept; din care izvorăsc vindecări credincioșilor, celor de aproape și celor de departe, grabnic fiind spre ajutorare. Căci și pe tine te păzește, cetate a Cherchirei, de tot necazul și de foamete, de moarte, de primejdii și de supărări.

Slavă... Ii p. 187

Alcătuire a lui Emanuil Hrisaf Duca. Se cîntă pe cele opt glasuri, astfel:

Glasul 1:

La amenințările dumnezeieștii Începătorii, mulțimile oamenilor adunîndu-se din toate părțile,

Glasul al 5-lea:

Și înconjurînd întru tot cinstită racla sfintelor tale moaște o sărută cu vrednicie.

Glasul al 2-lea:

Iar preaînalții dregători ai celor de pe pămînt, venind împreună cu stăpînitorul Împărat,

Glasul al 6-lea:

Sălașul cel de Dumnezeu purtător și vrednic de cinstire îl laudă. Și stînd la rugăciune, mai presus de toate laudă îi aduce și cîntare îi cîntă:

Glasul al 3-lea:

Iată minunatul Spiridon stă acum înainte, să-i înălțăm cîntare și după putere să lăudăm pe cel ce este lauda cea mare a arhiereilor.

Glasul al 7-lea:

Că prin mijlocirea lui tot neamul cetății împărătești capătă mîntuire; spre care toate limbile a privi nu pot și nici nu sînt în stare să-i aducă laudă vrednică.

Glasul al 4-lea:

Că mulțimea minunilor lui covîrșește toată mintea.

Glasul al 8-lea:

Pentru aceasta, întru tot înțelepte ierarhe, și după moarte, împreună cu Maica Mîntuitorului Iisus roagă-te neîncetat ca să păzească și să mîntuiască pe poporul cel credincios de toată năvălirea cea potrivnică.

Glasul 1:

Că ajutorul tău am cîștigat și în veci bucurîndu-ne, te fericim.

Și acum..., dogmatica: Ii.g.1

Pe ceea ce este mărirea a toată lumea, care din oameni a răsărit și pe Stăpînul a născut, ușa cea cerească, pe Maria Fecioara să o lăudăm, cîntarea celor fără de trup și podoaba credincioșilor. Că aceasta cer s-a arătat și biserică Dumnezeirii. Aceasta peretele cel din mijloc al

vrajbei l-a stricat, pace a adus și împărăția a deschis-o. Pe aceasta avînd-o tărie a credinței, apărător avem pe Domnul, Cel ce S-a născut dintr-însa. Îndrăznească dar, îndrăznească poporul lui Dumnezeu, că aceasta va birui pe vrăjmași, ca un atotputernic.

VOHOD: Lumină lină...

Prochimenul zilei și PAREMIILE.

(Caută-le înapoi, în ziua a șasea, la slujba Sfîntului Ierarh Nicolae).

LA LITIE

Stihira hramului și stihirile ierarhului, glasul 1 :

Duhovnicească prăznuire este astăzi, fraților ; firea să salte și oamenii să se bucure ! Că ne-a chemat pe noi minunatul Spiridon, odorul cel dumnezeiesc al arhiereilor, izvorul minunilor pururea curgător, locașul Sfîntului Duh, marea tămăduirilor cea minunată și nedeșertată, turnul Bisericii cel tare și neclintit, întărirea cuvioșilor cea adevărată și luceafărul lumii cel mult luminos. Cu rugăciunile lui, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește sufletele noastre.

O, înfricoșătoare minune ! Pe cea moartă întrebînd-o, cu glas viu a răspuns ție și curgerea rîului înapoi s-a întors, prin cuvîntul tău cel poruncitor. Boala împăratului a fost alungată cu rugăciunea ta, șarpele în aur s-a prefăcut, iar morții s-au sculat. Că lucra întru tine Ierarhul tuturor, Hristos Dumnezeul nostru, Spiridoane înțelepte, cel ce dogma Treimii cu slavă ai propovăduit-o.

Cine nu se va minuna de noianul cel nedeșertat al minunilor tale, Ierarhe Spiridoane, că ploaie din cer ai pogorît cu rugăciunea ta și brazdele cele însetate le-ai adăpat și foametea ai înlăturat-o. O, minune ! Pe cea moartă ai înviat-o cu graiul tău cel de viață făcător, și pe șarpe în aur l-ai prefăcut. Cu adevărat nenumărate sînt minunile tale, că așa știe Dumnezeu să mărească pe cei ce-L slăvesc pe El. Iar noi, înconjurînd cinstitele tale moaște sărutîndu-le cu buze nevrednice, dobîndim sănătate sufletelor și trupurilor, slăvind pe Domnul, Cel ce te-a mărit pe tine. Pe Acela cu îndrăzneală roagă-L pentru sufletele noastre.

Preacuvioase părinte, ierarhe pururea pomenite, de învățătura apostolilor umplîndu-te și locaș Dumnezeiescului Duh prin viața cea cu fapte bune arătîndu-te, pe lupii Bisericii prin dogme i-ai alungat și dreptmăritoarea credință pe față susținînd-o, ai fost cunoscut stîlp și apărător al credinței. Pentru aceasta ca cel ce ești podoaba părinților și cu bunele învățături împreună-grăitor, roagă-te Mîntuitorului să se mîntuiască sufletele noastre.

Sărbătoare luminată, praznic cu totul sfințit ne stă înainte : veniți credincioșilor să ne bucu-

răm de el. Căci pe toți ne cheamă la el ospătătorul duhovnicesc, Spiridon; a lui este masa dumnezeiască, minunile cele strălucite și faptele cele nemuritoare. Să urmăm blîndețile lui, nerăutății, bunătății, iubirii de oameni și marii lui înțelepciuni, cu care printre arhierei, ca o lumină a strălucit.

Ca un blînd și lesne iertător te-ai arătat în lume și de Hristos fiind iubit, dar de minuni din destul dăruiești, întru cinstită și luminată adormirea ta, părinte, lauda arhierilor, Spiridoane preasfințite, pierzînd cetele demonilor și bolile alungînd totdeauna, preacinstite făcătorule de minuni, luceafărul cel prealuminat al credincioșilor, întărirea Bisericii, locașul luminii și mîngîierea sufletelor noastre.

Cu dumnezeiască lumină luminîndu-ți inima și mintea strălucindu-ți, ca un înger tuturor celor de pe pămînt te-ai arătat, Spiridoane: blînd și întreg și cu totul strălucind de darul lui Hristos. Pentru aceasta dăruiește în chip nevăzut trupurilor sfințită hrană și mîntuitoare sufletelor noastre.

Întru marea și cereasca înălțime a faptelor bune suindu-te, purtătorule de Dumnezeu, toată lumea o luminezi cu fulgerele minunilor, strălucind cu darurile nenumăratelor bunătăți, Preasfințite Spiridoane. P e n t r u aceasta, adunîndu-ne toți cu credință și cu dragoste, și sărutînd întru tot cinstită racla moaștelor tale, strigăm ție: bucură-te stîlpul cel ceresc, mîngîierea celor întristați! Bucură-te dreptarul faptelor bune! Bucură-te turnul cel neclintit al dogmelor credinței! Că întru tine s-a arătat tot darul Duhului, ierarhe, folositorule al credincioșilor și grabnic tămăduitor al celor în suferințe! Bucură-te îndreptătorul ierarhiei celei cerești!

Slavă..., glasul al 6-lea: Ip. 190

Cuvioase părinte, în fapte bune strălucind, ai bineplăcut lui Hristos. Că îmbărbătîndu-te mai întîi asupra patimilor, sufletul și trupul ți le-ai sfințit, iar mai tîrziu Biserica fiind tulburată de Arie, împotrivitorul lui Hristos, în sobor l-ai înfruntat și învățăturile cele deșarte ale aceluia și pe filozoful cel de un cuget cu el și deopotrivă bîrfitor i-ai surpat; puterea cea în trei străluciri a dumnezeieștii Stăpînii arătînd-o, ca un alt soare te-ai vădit în mijlocul acelei sfințite adunări. Pentru aceasta și noi, adunîndu-ne astăzi, Preasfințite Spiridoane, înțelepte, cu dorire înconjurăm dumnezeiească racla ta și trupul tău cel dumnezeiesc și sfînt cu bucurie sărutîndu-l, dobîndim sănătate sufletelor și trupurilor, slăvind pe Domnul, Cel ce te-a mărit pe tine; pe Care cu îndrăzneală roagă-L pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas : I p.172

Peșteră, bine te împodobește, că mielușeaua vine, prunc în pîntece purtînd pe Hristos. Iesle, primește pe Cel ce cu cuvîntul ne-a dezlegat de fapta cea necuvîntătoare pe noi, pămîntenii. Păstori, cîntînd din fluiere, mărturisiți minunea cea înfricoșătoare și magi de la Răsărit, aur, tămîie și smirnă Împăratului Îi aduceți, că S-a arătat Domnul din Fecioara Maică. Acestuia, plecîndu-I-se ca o slujitoare, Maica I s-a închinat și a zis către Cel din brațele ei : Cum Te-ai semănat întru mine ? Sau cum ai răsărit întru mine, Izbăvitorule al meu și Dumnezeule ?

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile, glasul 1 :

Podobie : Pe tine norul cel luminos...

Sărbătoare luminată, praznic cu totul sfințit ne stă înainte ; veniți credincioșilor să ne bucurăm de el ! Că pe toți ne cheamă la el ospătătorul duhovnicesc, Spiridon ; a lui este masa dumnezeiască, minunile cele strălucite și faptele cele nemuritoare. Să urmăm blîndeții lui, nerăutății, bunătății, iubirii de oameni și marii lui înțelepciuni, cu care printre arhierei a strălucit ca o lumină.

Stih : Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Arătatu-te-ai, Spiridoane înțelepte, făcător de mărețe fapte bune și minuni ; cu cele dintîi, luminîndu-ți viața, mai mult decît cu razele soarelui, iar cu cele din urmă luminînd, mai mult decît strălucirile cerului, lumea cea pămîntească ; iar cu toate arătîndu-te preafrumos, celor ce aleargă cu credință la ocrotirile tale, cuvioase.

Stih : Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura.

O, înfricoșătoare minune ! Femeia cea moartă întrebată fiind cuvînt viu ți-a grăit și prin cuvîntul tău cel poruncitor curgerile rîului ai oprit ; boala împăratului ai alungat-o cu rugăciunea ta ; șarpele l-ai prefăcut în chip de aur și morții s-au sculat. Că întru tine a lucrat Hristos, Spiridoane sfințitorule, care ai propovăduit lămurit dogma Treimii.

Slavă..., idiomela, glasul al 2-lea. Alcătuire a lui Ghermano. I p.192

Cuvioase părinte, Spiridoane înțelepte, cu bunele tale fapte te-ai arătat ierarhilor dumnezeiesc odor. De aceea, apărătorul Bisericii ajungînd, ai dat afară pe căpeteniile eresurilor și sobornicește ai surpat erezia lui Arie, la pămînt. Pentru aceasta, minuni făcînd cu lucrul și cu cuvîntul, roagă pe Mîntuitorul să mîntuiască sufletele noastre.

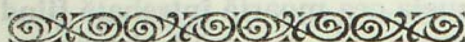
Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas : I p.192

Iată s-a apropiat vremea mîntuirii noastre ; pregătește-te peșteră, că Fecioara se apropie să nască ; veselește-te și te bucură Betleeme, pămîntul Iudeii, că în tine S-a născut Domnul nostru. Ascultați munți și dealuri,

și țările dimprejurul Iudeii, că vine Hristos, ca un iubitor de oameni, să mîntuiască pe omul pe care l-a zidit.

La binecuvintarea piinilor, se cintă troparul, glasul 1 : Soborului celui dintii... (de două ori). (Caută-l la Vecernia mică).

Apoi : Născătoare de Dumnezeu, Fecioară... (o dată). Și citirea cuvintului.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cintă troparul sfintului (de două ori).

Slavă... Și acum... al Născătoarei :

După Catisma intiia, se cintă Sedealna, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei...

Șarpele l-ai prefăcut în aur, sfinte, și cu puterea cuvintelor tale ai nimicit pe nelegiuitul și vicleanul Arie, de Dumnezeu purtătorule. Iar împăratului te-ai făcut doctor, prealăudate, morți ai înviat și demoni ai alungat. Pentru aceasta adunîndu-ne, ierarhe, lăudăm pomenirea ta cea preacinstită.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Înainteprăznuirii :

Umplutu-s-au de bucurie toate marginile pămîntului ; că Născătoarea de Dumnezeu se grăbește să nască pe Împăratul a toate. O, minune netîlcuită ! Cel fără de început începe și Cel fără de trup Se întrupează ; peștera primește înăuntru pe Cel ce ține toate. Veselește-te, Betleeme, și făptura să salte în ziua Înainteprăznuirii.

După Catisma a doua, se cintă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne intimpină...

Cu cuvintele tale ai împodobit Biserica lui Hristos ; iar cu faptele tale ai cinstit pe cel după chipul lui Dumnezeu, fericite Spiridoane. Strălucit-ai în lume cu întreaga ta înțelepciune, împărțind tuturor darurile vindecărilor. Pentru aceasta și noi prăznuim cu credință pomenirea ta.

Slavă... tot aceasta.

Și acum..., a Înainteprăznuirii :

Fecioare, părtașe vă faceți voi, mai întîi, la bucuria Fecioarei ; maicilor, lăudați călătoria Maicii Dumnezeului nostru Hristos; magi, lăudați-o împreună cu îngerii, și păstorii împreună cu noi, că vine să nască în cetatea Betleemului. Cu ale ei rugăciuni, izbăvește-ne pe noi, Dumnezeule.

După Polielcu, se cintă Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvintul...

În preacinstita adunare cu dumnezeiască cuviință ai lămurit limpede, ca un filozof, împăraților și slujitorilor celor de taină, a cinsti un singur Dumnezeu în trei Ipostasuri ; despre Care ai învățat că este deopotrivă cinstire, împreună-șezător pe scaun și de o ființă. Pentru aceasta, mai presus de tot cu-

vîntul ai surpat cu însuflare dumnezeiască, prin puterea Duhului, pe bîrfitorul ; ierarhe minunate, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te scaun cel în chip de foc al lui Dumnezeu ! Bucură-te Fecioară, tron împărătesc, pat acoperit cu chilim de purpură, altar de aur purpuriu, hlamidă purpuriu vopsită, Biserică preacinstită, cer cu fulgerul întrarmat și policandru prealuminos ! Bucură-te Născătoare de Dumnezeu, cetate cu douăsprezece ziduri, poartă cu aur căptușită, cămară cu frumoasă înfățișare, masă de aur strălucitor și cort dumnezeiesc împodobit! Bucură-te ceea ce singură ești podoaba sufletului meu !

Antifonul întîi al glasului al 4-lea :

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura.

Stih : În biserici binecuvîntați pe Domnul.

Apoi : Toată suflarea...

Evanghelia de la Ioan (X, 8—16) :

Zis-a Domnul : Eu sînt ușa ; dacă va intra cineva prin Mine, se va mîntui...

(caută la duminica a doua din Postul Mare, Evanghelia Ierarhului).

Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Pentru rugăciunile Ierarhului Tău Spiridon, Milostive, curățește mulțimea păcatelor noastre.

Și acum...,

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea p ă c a t e l o r noastre.

Apoi stih : Miluiește-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale șterge fărădelegile noastre.

Și Stihira-idiomelă, glasul al 6-lea :

Preaînțelepte Spiridoane, podoaba și strălucirea părinților, cu văpaia minunilor tale luminezi marginile lumii și turbării lui Arie surpător te arăți. Roagă pe Mîntuitorul să se mîntuiască sufletele noastre.

CANOANELE

Se pun : Canonul Născătoarei de Dumnezeu cu irmosul pe 6 (caută-l înapoi, în ziua a șasea, la Sfîntul Nicolae) și două Canoane ale sfîntului, pe 8.

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Întru adînc a așternut...

În pămîntul celor blînzi ajungînd, părinte, ca un blînd și milostiv, și curat făcîndu-te, îmblînzește furtuna stîrnită asupra inimii mele, ca întru dumnezeiască liniște fiind, să te laud pe tine.

Cu lucrări dumnezeiești curățindu-ți sufletul, părinte, cu chip dumnezeiesc te-ai făcut, Spiridoane, și te-ai îmbogățit cu lumina cea preastrălucitoare a Dumnezeiescului Duh. Pentru aceasta luminezi pe cei ce cu toată curăția te fericesc pe tine.

De la turme, ca pe un alt David, luîndu-te Ziditorul, păstor mai presus de toți te-a pus pe tine turmei celei cuvîntătoare, strălucind cu nevinovăția, și cu nerăutatea înfrumusețîndu-te, cuvioase părinte.

A Născătoarei :

Preasfîntă Fecioară, curată, te rog, luminează-mi și sfințește-mi cugetul și sufletul, risipind norii nepriceperii mele și din întunericul păcatului scoțîndu-mă, ca după datorie să te fericesc.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Hristos Se naște, slăviți-L...

Hristos te-a ales păstor, preacuvioase, din pîntecele maicii tale, blînd, sfințit și curat, propovăduitor al sfintelor dogme și vas preacinstit al darurilor Duhului, de Dumnezeu purtătorule.

Omorînd cugetul cel trupesc, și ochii sufletului mai înainte curățindu-i, cu totul te-ai făcut dumnezeiască biserică Duhului, preacuvioase, aducînd cu sfințenie jertfe cuvîntătoare întru curăție, cu totul fericite.

Slavă...,

Văzînd pămîntul Ciprului însetat de apă și lui Ilie asemănîndu-te, mulțime de ploi din cer ai pogorît, cu rugăciunile tale, preacuvioase, că Hristos ascultă rugăciunea slujitorilor Săi.

Și acum..., a Născătoarei :

Năstrapă de aur te cunoaștem și masă, sfeșnic luminos, munte umbrit și izvor de Dumnezeu izvorît, scară și ușă a dumnezeieștii Vieți, ceea ce ești plină de dar, prealăudată Născătoare de Dumnezeu.

Catavasie :

Hristos Se naște, slăviți-L, «Hristos din ceruri, întîmpina-«ți-L, Hristos pe pămînt, înăl-«țați-vă. Cîntați Domnului tot «pămîntul, și cu veselie lăuda-«ți-L, popoare, că S-a preaslă-«vit».

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Pe piatra credinței...

Luminîndu-ți mintea cu nepătimirea și înfrumusețînd-o cu dumnezeiasca smerenie, ai primit darurile Duhului, ca să alungi duhurile și să dezlegi bolile celor ce cu credință te cinstesc pe tine, preasfințite.

Pe începătorul răutății, șarpele, omorîndu-l, ai călcat în picioare năravul iubirii de argint și miluind pe cel lipsit, ierarhe, ai prefăcut cu sfințite rugăciuni șarpele în podoabă de aur, părinte cuvioase.

Suitu-te-ai în muntele nepătimirii, intrat-ai în norul adîncii cugetări a celor dumnezeiești și pe lespedea inimii tale ai primit legea cea mîntuitoare, ca un preasfințit și ca un slujitor de aproape al Stăpînului tău.

A Născătoarei :

Vindecă rănile sufletului meu, luminează-mi mintea cea întunecată de nepăsare, dumnezeiască mireasă, ca să cînt : nu este nimeni fără de prihană ca tine, cea cu desăvîrşire fără de prihană şi afară de tine nu este nimeni curat, stăpînă.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Fiului, Celui mai înainte..

Celui ce de la turmele oilor a luat pe marele Spiridon, ca să păstorească Biserica Sa, lui Hristos Dumnezeu, să-I cîntăm : Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfînt eşti, Doamne !

Cel ce pe femeia moartă, în groapă, ca pe una vie ai întrebat-o, Spiridoane preaînţelepte, şi ai dat femeii care cerea odorul ei, roagă-te să ni se trimită nouă mare milă, cu rugăciunile tale.

Slavă...

Toţi cu dumnezeiască cuviinţă lăudăm preacinstită şi preasfinţită pomenirea ta, fericite, cîntînd cu un glas lui Hristos-Dumnezeu şi zicînd : Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfînt eşti, Doamne !

Şi acum..., a Născătoarei :

Fiului, Celui ce cu voie S-a întrupat fără sămînţă din Fecioara şi pe Născătoarea, întru naştere, a păzit-o fecioară curată, cu dumnezeiască putere, Dumnezeului a toate să-I cîntăm : Sfînt eşti, Doamne !

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie : Fiului, Celui mai înainte...

De la staulul oilor fiind ales a fi ispravnic al Bisericii lui Hristos, cu iarba dreptei credinţe ai hrănit-o pe ea, şi prin cuvintele tale, alungînd lupii mincinoasei credinţe, ai cîştigat, Spiridoane, strălucirea de păstor aşezat de Dumnezeu. Pentru aceasta, ai întărit, cu înţelepciunea Duhului, credinţa în mijlocul purtătorilor de Dumnezeu părinţi. Ierarhe fericite, roagă pe Hristos-Dumnezeu, să dăruiască iertare de greşeale, celor ce cu iubire prăznuiesc sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., asemenea :

A lui Avraam iubire de străini avînd şi nerăutatea lui Iacob, nevinovăţia lui Iov, bunătatea lui Moise şi blîndeţea lui David, vas al Duhului cu totul luminat, după vrednicie te-ai arătat, Spiridoane. Pentru aceasta ca şi Ilie ai trimis pămîntului ploaie şi curgerile rîurilor cu darul, ca Elisei, le-ai oprit, ierarhe. Roagă-te lui Hristos-Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeale, celor ce cu iubire prăznuiesc sfîntă pomenirea ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti mireasă cu totul fără prihană a Făcătorului, ca o maică a Mîntuitorului, care nu ştii de bărbat şi locaş al Mîngîietorului cu totul fără prihană, pe mine cel ce sînt locaş necurat, plin de fărădelege, care întru cunoştinţă demonilor batjo-

cură m-am făcut, grăbeşte de mă scapă de lucrarea lor cea rea, făcîndu-mă locaş luminat prin fapte bune, ceea ce eşti, curată, de lumină primitoare. Alungă-mi negura patimilor şi de împărtăşirea cea de sus mă învrednicește şi de lumina cea neînserată, cu rugăciunile tale.

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Venit-ai din Fecioară...

Aprinzîndu-te de cărbunii cinstitului Duh, ars-ai materia patimilor cea lesne arzătoare, fericite ; şi cu strălucirile cele de foc ale faptelor tale cele bune, Spiridoane, lumea ai luminat. Femeia cea moartă întrebată fiind, cuvînt ţi-a dat ţie, părinte, şi cu poruncile tale s-au oprit curgerile rîurilor. Că te-ai arătat făcător de minuni, fericite, har dumnezeiesc primind.

Orînduindu-ţi imboldirile trupului, de Dumnezeu însuflate, morţi ai sculat cu grăirea ta cea de viaţă făcătoare. Pentru aceasta te rog, părinte, înviază şi sufletul meu cel omorît.

A Născătoarei :

Proorocii au vestit de mai înainte adîncul Tainei tale, cel necuprins cu mintea, că numai tu însăţi ai născut, Preacurată, pe Cel cu neputinţă de înţeles, Care S-a întrupat, pentru milostivirea cea nespusă.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Toiag din rădăcina lui Iesei...

Toiag ţinînd în mînă şi cu chip preasfinţit fiind împodobit, dumnezeiescul înger, ivindu-se în vis, împăratului te-a arătat dumnezeiesc tămăduitor al patimii lui, care striga cu credinţă : slavă puterii Tale, Doamne !

Asemănîndu-te lui Hristos, Stăpînului tău, Tămăduitorului tuturor, ai vindecat pe împărat, Spiridoane, făcătorule de minuni, şi cu dumnezeieşti porunci l-ai deşteptat cu dreaptă credinţă spre dumnezeiasca rîvnă cuvenită lui Dumnezeu, cu bună îndreptare, fericite.

Slavă...

Graiurile dumnezeieştilor porunci păzindu-le, întru tot fericite, durerile cele mari ale împăratului le-ai risipit şi aur ai dat tuturor celor de pe pămînt, Spiridoane fericite. Că nimic nu ai cîştigat pe pămînt, strîngîndu-ţi în cer bogăţia care rămîne în veac.

Şi acum..., a Născătoarei :

Locaş Cuvîntului, cu adevărat şi făclie Luminii celei neînserate te-ai arătat, Fecioară. Pentru aceasta toţi credincioşii cu căldură ne rugăm ţie : roagă, Stăpînă, pe Fiul tău să rupă cursele lui Veliar, cel ce cugetă rău asupra noastră.

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Lumina celor ce zăceau...

Rîul darurilor celor ce sînt întru tine adapă toată inima, cuvioase, dăruiește tuturor sănătate din destul și pe toți îi deșteaptă spre slava lui Dumnezeu, Cel ce te-a preamărit pe tine și te-a cinstit cu tot felul de faceri de minuni.

Pe tine, fericite, împăratul pămîntesc te-a cunoscut lămurit slugă dreaptă a Împăratului ceresc și plin de dumnezeiescul har, cînd ai venit la dînsul tu, marele doctor, arătat de Dumnezeu.

Urmat-ai, părinte, obiceiului lui Avraam cel iubitor de străini, deschizînd tuturor intrările casei tale, făcîndu-te tuturor toate și purtînd grijă de cei din primejdii, Spiridoane, fericite.

A Născătoarei :

Prunc tînăr ai născut nouă, Fecioară, pe Cel mai înainte de veci născut din Tatăl cel fără început ; pe Care roagă-L, ca pe Fiul și Dumnezeul tău, să Se milostivească de cei ce din suflet te vestesc pe tine, Preacurată, Născătoare de Dumnezeu.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Dumnezeu fiind al păcii...

Credința în mijlocul multor părinți ai întărit-o, Spiridoane, propovăduind unirea Dumnezeieștii Treimi. Pentru aceasta și Biserica cinstește după vrednicie, preasfîntă pomenirea sfintei tale adormiri.

Ucenic credincios al lui Hristos fiind, Ierarhe Spiridoane, morți ai înviat și vii i-ai pus de față, cu rugăciunea ta. Că toate a le putea ți-a dăruit dintru a Sa putere, Păzitorul vieții noastre.

Slavă...

Cîștigînd obiceiurile nădejdii, ale dragostei și ale credinței, părinte, te-ai arătat săracilor sprijinitor, bolnavilor doctor, celor din furtuni liman, și aducător de liniște tuturor marginilor, de Dumnezeu înțelepțite.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ești sfîntă a sfintelor, Fecioară preacurată, pe Sfîntul sfinților ai născut, pe Hristos Mîntuitorul, Cel ce sfințește pe toți. Pentru aceasta împărăteasă și stăpînă a tuturor, ca pe Maica Ziditorului făpturilor, te mărturisim.

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea a 6-a :

Ca niște tină a fost socotit aurul de tine, cel ce cu nepătimirea ai strălucit mai mult decît aurul și te-ai îmbogățit, cuvioase, cu darurile cele cu totul de aur ale Duhului.

Cu suflet curat slujind Stăpînului tău, cuvioase, te-ai bucurat de mulțimea oștilor îngerești, care slujeau împreună cu tine, preasfințite, cu glasuri nemaiauzite.

Viața ta cea preamărită, preaînțelepte, te-a făcut în lume mărit, părinte. Pentru aceasta bucurîndu-ne, săvîrșim dumnezeiasca ta pomenire și te lăudăm.

A Născătoarei :

Mai desfătat decît cerurile a fost pîntecele tău, ceea ce nu știi de bărbat, încăpînd pe Dumnezeu cel neîncăput nicăirea, Preacurată Fecioară, cu totul lăudată.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Din pîntece pe Iona...

Ca pe un alt Samuel te-a uns harul, Spiridoane, preaînțelepte, a sluji lui Dumnezeu cu sfințenie. Și I-ai adus jertfă fără de sînge, întru tot fericite, crezînd cu adevărat că s-a primit sus, în locașurile Dumnezeului nostru, înfricoșătoarea și nevinovata slujbă a ta.

Moise în șarpe a prefăcut odinioară toiagul, din porunca lui Dumnezeu ; iar tu, preacuvioase, ierarhe, în aur ai prefăcut șarpele, cu rugăciunea ta, pentru prietenul tău ; atît de uimitoare minuni a lucrat Dumnezeu prin tine.

Slavă...

Ca un îndreptător și ca o întărire a ierarhilor, luceafărul luminii cel prealuminos, turnul cel neclintit, temeiul Bisericii cel nesurpat, izvorul minunilor cel nedeșertat, cu rugăciunile tale izbăvește pururea din ispite pe cei ce cinstesc pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Nedespărțindu-Se de sînurile Părintelui celui fără de început, în sînurile curatei Fecioare Se sălășluiește ; Cel fără de mamă, fără de tată Se întrupează, Hristos, Cel ce este stăpîn peste dreptate, al Cărui neam înfricoșător este nepovestit și neștiut.

CONDACUL, glasul al 2-lea :

Podobie : Cele de sus căutînd...

De dragostea lui Hristos fiind rănit, preasfințite, mintea înălțîndu-ți-se de lumina vie a Duhului, ai dobîndit încercarea cea lucrătoare, prin adînca-ți cugetare la cele înalte, însuflate de Dumnezeu, și jertfelnic dumnezeiesc făcîndu-te, cere pentru toți dumnezeiasca iertare.

ICOS

Pe ierarhul Domnului, care din pîntece este sfințit, pe Spiridon cel ce a primit tăblițele harului dumnezeieștii măriri, cel ce prin minuni este preamărit de toți, ca pe un fierbinte și însuși privitor al dumnezeieștii străluciri, ca pe un ocrotitor al săracilor și povățuitor de suflete al păcătoșilor, acum să-l lăudăm. Că acesta aducînd jertfă la altarul lui Hristos, lui Dumnezeu jertfă s-a dat, cerînd tuturor dumnezeiască iertare.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăsprezecea, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Spiridon, făcătorul de minuni.

Cuviosul Părintele nostru Spiridon, făcătorul de minuni, a trăit pe vremea împăratului Constantin cel Mare și a lui Constantie, fiul lui. Era simplu la purtări și smerit cu inima. La început a fost păstor de oi. Apoi s-a însurat, iar după moartea soției a fost făcut episcop. Dumnezeu i-a dat harul tămăduirilor în așa măsură că a fost numit făcător de minuni.

În vreme de secetă a adus pe pămînt ploaie; și iarăși, prin rugăciunea lui, a oprit ploaia cea peste măsură. A pus capăt foametei puse la cale de vînzătorii de grîu, dărîmîndu-le hambarele în care țineau grîul. A prefăcut șarpele în aur și, după ce a scăpat pe sărac de nevoie, a prefăcut iarăși aurul în șarpe. A oprit curgerile rîurilor. A dat la iveală gîndurile păcătoase ale unei desfrînate, care îndrăznise să se apropie de el și a făcut-o să-și mărturisească păcatul. A astupat, prin puterea Sfîntului Duh, gura celor ce se semețeau cu știința lor, la Sinodul de la Niceea. O femeie i-a cerut o sumă de bani ce o încredințase spre păstrare fiicei lui; sfîntul a întrebat pe fiica lui, moartă mai de mult, unde a pus banii; și aflînd de la ea unde erau ascunși, i-a dat stăpînei lor. A vindecat pe împăratul Constantie de boala de care suferea. A dat din nou viață copilului unei femei. A mustrat pe cel ce voia să-i ia din pricina lăcomiei o capră fără să o plătească și a făcut să fugă capra în ocol de la cel ce o trăgea cu sila; iar după ce a numărat și prețul ei, capra a stat cu cele cumpărate. A vindecat muțenia unui diacon, căruia îi poruncise să spună o mică rugăciune pe vremea unei arșițe, iar el, pentru mărire deșartă, lungise rugăciunea și din pricina asta amuțise îndată.

Odată slujitorii bisercii au aprins puține lumînări în biserică; cînd sfîntul i-a ținut de rău, ei i-au răspuns că nu-i nimeni în biserică, așa că nu e nevoie de mai multă lumină; dar sfîntul a luat mărturie din cer că avea privitori pe îngerii, care cîntau împreună cu el rugăciunile. Pe cine nu va uimi minunea izvorîrii pe neașteptate a untdelemnului în candelă, cînd candela era să se stingă din lipsă de untdelemn! Multora le-a prezis cele viitoare prin darul său cel dumnezeiesc al cunoașterii de mai dinainte a lucrurilor. Pe episcopul Trifilie, care trăia în petreceri și desfătări lumești, l-a povățuit și l-a îndemnat să dorească mai mult bunătățile cele viitoare. A certat și a dat morții pe o femeie ce căzuse în desfrînare și care nu voia să-și mărturisească păcatul, ci spunea că a făcut copilul cu bărbatul ei, că a rămas cu el însărcinată, deși acela murise de unsprezece luni. În timpul verii, cînd soarele dogorea, capul sfîntului era plin de rouă; prin aceasta Dumnezeu arăta cinstea ce i se va da. Că sfîntul era milostiv și îndurător o arată întîmplarea cu cei ce au încercat să-i fure oile din turmă. Sfîntul nu numai că a dezlegat pe hoții ce fuseseră înlănțuiți cu lanțuri nevăzute toată noaptea, dar le-a dat la plecare și un berbec, ca să nu le fie în zadar privegherea cea de toată noaptea.

Ocîrmuind dar bine turma încredințată lui, s-a mutat ca să trăiască și să petreacă cu îngerii.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Sinet.

Sfîntul Mucenic Sinet a trăit pe vremea împăratului Aurelian. Sfîntul acesta, făcut anagnost al bisericii Romei, de Sfîntul Xist, a stat de vorbă cu împăratul Aurelian, cînd împăratul se afla în Roma și aducea jertfe idolilor și i-a făgăduit, în bătaie de joc, că va jertfi și el idolilor. Cînd i s-a descoperit fățăria, a fost chinuit cumplit vreme îndelungată. Apoi a fost închis în templul numit Panteon; de aici a fost scos și în cele din urmă i s-a tăiat capul.

Tot în această zi, pomenirea celui între sfinți Părintelui nostru Alexandru, arhiepiscopul Ierusalimului.

Pe cînd împărățea Deciu în bătrîna Romă s-a pornit mare prigoană împotriva creștinilor. A trimis împăratul oameni în toate țările ca să silească pe creștini să jertfească idolilor și să se lepede de Hristos, iar pe cei ce nu se vor pleca să-i supună la chinuri cumplite și să le ia viața cu durere.

Pe vremea aceea era episcop în Ierusalim preasfințitul Alexandru. Sfîntul a fost pîrît prefectului Cezareii Palestinei. Acesta a trimis și l-a adus la el legat în lanțuri. Sfîntul Alexandru a vorbit multe cu el, a propovăduit cu glas tare înaintea tuturor că Hristos este Dumnezeu și Împărat, că este Făcătorul tuturor, că idolii sînt demoni și curată rătăcire și a

dat anatemei cu glas plin de îndrăznire pe cei ce cinstesc pe idoli. Cuvintele sfîntului au aprins cumplit mînia tiranului. De aceea îndată l-a pedepsit cu fel de fel de chinuri și l-a osîndit să fie mîncat de viu de fiare. L-au dezbrăcat pe sfînt de haine, l-au legat gol în mijlocul locului de chinuri ca pe un berbec de seamă și a trimis tiranul felurite fiare ca să-l mănînce. Sfîntul s-a rugat și a adăugat la sfîrșit aceste cuvinte : «Doamne, facă-se voia Ta ca să mă săvîrșesc acum, facă-se precum voiești Tu !». Atunci unele din fiarele care au fost slobozite asupra lui i se închinau arătîndu-și închinăciunea prin înclinarea capetelor lor ; altele se apropiau și-i lingeau picioarele ; iar altele îi lingeau cu limba trupul lui plin tot de răni. Iar marele arhiereu al lui Dumnezeu, mulțumind, a zburat la Domnul lăsînd pe pămînt nevătămat trupul, pe care niște binecredincioși cu multă cinstire l-au uns cu miresme, l-au înfășurat în giulgiuri și l-au îngropat într-un loc de seamă.

Tot în această zi, pomenirea Cuvioșilor Părinților noștri Amonată și Antu.

Ca ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Porunca cea potrivnică...

Neprefăcătoria lui Moise, blîndețea lui David și neprihănirea lui Iov, cel din Avsitida, cîștigîndu-ți, ai ajuns locaș Duhului, preasfințite, cîntînd : Cel ce ești binecuvîntat și preaslăvit !

Rouă din cer a picat pe capul tău, în vremea secerișului, prevestind prin semne viitorul ; că Dumnezeu a preamărit, precum a zis, dumnezeiasca ta pomenire, sfințind pe credincioși, prin mijlocirea ta.

Dumnezeu te-a preamărit, fericite, că soborul părinților a ținut seamă de cuvintele tale, pe care cu credință le-ai adus ; iar acestea au arătat în chip vădit nebun pe Arie și au nimicit împotrivirea lui.

A Născătoarei :

Ca o viță ai odrăslit cu cuvînt de negrăit, Fecioară, Strugurele cel nelucrat, Care izvorînd vin, veselește pe oameni și ridică toată tulburarea celor cumplite.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Tinerii în dreapta credință...

David a fost chemat de la turme la împărăție, precum este scris, iar tu, minunate, din păstor credincios și cu totul împodobit, slujitor sfințit te-ai arătat, cîntînd Ziditorului tău : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Se spăimîntau mulțimile, neputînd să vadă în biserică dumnezeieștile oști cele fără de trup ale lui Hristos, ci numai pe dreptul slujind împreună cu ele, și împreună cîntînd : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Slavă...,

Cel ce cu dreaptă credință în chip luminat ai arătat unirea Cuvîntului împreună cu Tatăl, ai depărtat pe toți de la rătăcirea lui Arie și i-ai învățat să cînte : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Și acum..., a Născătoarei :

Dumnezeiescul vas al Mirului, care aducea în sine Mirul cel binemirositor, în peștera din Betleem vine să-l verse, umplînd de buna mireasmă trainică pe cei ce cîntă : Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Cuptorul cel cu foc...

Stins-ai cuptorul patimilor cu ploile cele îndestulătoare și dumnezeiești ale Dumnezeiescului Duh și ai izvorît roua care alină arșița neputințelor, tuturor celor ce aleargă la tine totdeauna cu credință, Părinte fericite Spiridoane, prealăudate.

Fără de răutate, drept, blînd, milostiv și răbdător, primitor, plin de dragoste de străini, ierarh preasfințit și cu evlavioasă înțelepciune împodobit ai fost, cuvioase. Pentru aceasta cu credință te cinstim.

Pe femeia cea moartă de demult, întrebînd-o, părinte, cuvînt ți-a dat ca și cum ar fi fost vie. O, minune uimitoare ! O, har pe care l-ai dobîndit, cu viață îngerească fiind împodobit, vrednicule de laudă.

A Născătoarei :

Vindecă patimile inimii mele cu milostivirea ta, prealăudată ; împacă mintea mea, sufletul meu luminează-l și îndreptează-mă bine a umbla pe cărări mîntuitoare, ca pururea să te măresc pe tine.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos : Minune preamare...

Cine va număra minunile tale, Ierarhe Spiridoane, de Dumnezeu înțelepțite ! Că ploi din cer ai pogorît cu rugăciunea ta și femeia din mormînt a răspuns ție, preaînțelepte. Curgerea apelor ai oprit-o și pe prietenul tău, fericite, degrab l-ai mîntuit ; pe împărat l-ai vindecat și lucruri minunate ai săvîrșit.

Mustrat-ai cugetele cele potrivnice ale ereticilor cu cuvintele dreptelor tale dogme, ierarhe. Că învățînd credința cea dreaptă și neclintită, ai întărit adevărul ei. Pentru aceasta cîntăm ție : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Minuni mai presus de fire izvorăște, părinte, racla ta celor bolnavi ; că după vrednicie te-ai arătat vas dumnezeiesc al alegerii și livadă a nepătimirii bine mirositoare, care îndulcește pe credincioșii care, cu vrednicie, cinstesc sfînta, dumnezeiasca, luminata și preamărita ta adormire, Spiridoane, de Dumnezeu purtătorule.

Și acum..., a Născătoarei :

Lucru nou este ceea ce s-a făcut întru tine, Maică-Fecioară. Că tu singură ai născut fără ispitire de bărbat pe Domnul și Mîntuitorul, Care a pecetluit

minunat, pîntecele tău. Pentru aceasta, bucurîndu-ne, cîntăm ție: bucură-te izbăvirea tuturor credincioșilor!

Canonul întîi al sfîntului

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Fiul Părintelui...

Lămurit ai propovăduit pe Fiul Părintelui, Cel fără de început, Cel de o ființă cu Tatăl și împreună-veșnic, deosebindu-te în mijlocul de Dumnezeu purtătorilor Părinți și astupînd gurile celor fără de lege, ierarhe preafericite.

Soare prealuminos, podoaba părinților, lauda preoților și împreună-locuitorule cu îngerii, cu rugăciunile tale învrednicește de Lumina cea neînserată pe cei ce săvîrșesc acum cu bucurie pomenirea ta cea de lumină purtătoare.

Dumnezeieștile locașuri, cetatea cea cerească și adunarea cea veselă a celor ce prăznuiesc, au primit cu glas de bucurie sfințitul tău suflet, cel cu fapte bune împodobit, preafericite.

A Născătoarei:

Marea taină a nașterii tale celei mai presus de minte, de Dumnezeu dăruită, uimește pe îngeri, mîngîie adunarea cuvioșilor, veselește pe sfinții părinți, care dumnezeiește te laudă pe tine, nădejdea sufletelor noastre.

Canonul al doilea al sfîntului

Irmos: Taină uimitoare...

Să săltăm duhovnicește, o, iubitorilor de praznic! Să lovim cu mîinile și să lăudăm cu cîntări pe marele și dumnezeiescul păstor, al cărui preasfînt locaș dăruiește acum tuturor sănătate sufletului și trupului.

Propovăduit-ai în mijlocul soborului, de Dumnezeu înțelepțite, pe Cuvîntul cel împreună fără de început cu Tatăl, și ai surpat tăria cea mincinoasă a lui Arie, preaînțelepte, și pe toți din adunarea cea sfîntă i-ai îndemnat să înțeleagă că te-ai arătat cu adevărat apărător al credinței.

Slavă...,

Lîngă scaunul lui Dumnezeu stînd, întru tot fericite, împreună cu dumnezeieștile cete ale tuturor îngerilor celor fără de trup, nu înceta a ruga pe Iubitorul de oameni și Domnul, Hristos Dumnezeu, pentru cei ce te laudă cu credință.

Și acum..., a Născătoarei:

Te lăudăm, binecuvîntată, întru tot fericită, pe care toți îngerii te laudă și purtătorii de Dumnezeu părinți și toată făptura, ca pe ceea ce ai născut pe Dumnezeu, Cel ce este peste sfinți. Pe Acesta roagă-L să miluiască pe cei ce te laudă pe tine.

LUMININDA

Podobie : Femeilor, ascultaţi...

Să cinstim cu credinţă pe Spiridon cel preamărit, cel blînd şi liniştit, cel milostiv şi iubitor de săraci, vasul cel preacurat al Duhului Sfînt, că l-a mărit pe el Hristos cu semne şi minuni, ca pe un vrednic prieten al Său.

Slavă..., asemenea :

Podobie : Cu duhul in biserică...

Te-a preamărit Domnul, fericite, cu cele mai mari minuni şi semne. Că la dumnezeiescul Sobor ai propovăduit o Treime, şi morţi ai înviat, şarpele în aur l-ai prefăcut, iar curgerea rîului cu minunatele tale rugăciuni o ai oprit şi o ai trecut.

Şi acum..., a Născătoarei :

Dumnezeiasca ta casă, Fecioară, s-a arătat bogată fîntînă de minuni, izvorînd tuturor, de Dumnezeu Născătoare, noian de minuni şi de tămăduiri. Pentru aceasta te cinstim cu dragoste şi te mărim cu credinţă.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce eşti bucuria cetelor...

Cu raza Duhului fiind strălucit înţeleptul ierarh, a nimicit nebunia cea întunecată a lui Arie. Pentru aceasta, învăţînd fără înconjur şi cu credinţă cele despre Treime, a fost mărit de cei înţelepţi şi pricepuţi, iar Soborul a întărit.

Strălucit fiind de cereştile raze, dai cu puterea lui Hristos tămăduiri sufletelor şi trupurilor, celor ce cu credinţă fierbinte săvîrşesc pomenirea ta, de Dumnezeu fericite părinte, făcătorule de minuni ; roagă-te pentru cei ce te cinstesc pe tine.

Prin faptă te-ai arătat, de Dumnezeu purtătorule, luptător în via poruncilor lui Hristos; pentru aceasta, primind în chip tainic, dinarul împărăţiei celei de sus, roagă-te neîncetat pentru noi, cei ce te cinstim pe tine, Spiridoane înţelepte.

Sălăşluitu-te-ai cu sfîntul tău suflet, Spiridoane, cuvioase, cu Cel ce este binele, iar Preasfîntul Duh te-a arătat pe tine casă şi vistierie a darului minunilor, şi te-a pus pe tine în lume, ca să o luminezi, cu razele tale celе strălucitoare.

Slavă..., glasul al 4-lea :

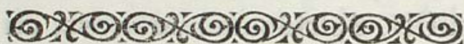
Cuvioase părinte, ierarhe preamărite, de apostoleasca învăţătură plin fiind şi locaş dumnezeiescului Duh prin viaţă îmbunătăţită arătîndu-te, ai alungat lupii Bisericii prin învăţături şi dreapta credinţă lămurit ai arătat-o ; stîlp şi apărător al dreptei cinstiri de Dumnezeu ai fost. Pentru aceasta şi minuni făcînd, în toate marginile, şarpe-

le în aur l-ai prefăcut și pe femeia cea moartă prin întrebare ai ridicat-o. Ci, o, vrednicule de laudă între părinți și cu dascălii împreună-vorbitorule, roagă-te Mîntuitorului să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

De toate nevoile păzește pe robii tăi, binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu, ca să te mărim pe tine, nădejdea sufletelor noastre.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul întîi al sfîntului, Cîntarea a 3-a, pe 4 ; iar din Canonul al doilea, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimenul, glasul al 7-lea : Drepții să se bucure de izbînda lor. Stih : Cîntați Domnului cîntare nouă, lauda Lui în biserica celor cuvioși. Apostolul din Epistola către Efeseni (V, 8—19) : Fraților, ca fii ai luminii să umblați... (caută luni, în săptămîna 1-a după Rusalii). Aliluia, glasul al 7-lea : Miluiește-mă Dumnezeule după mare mila Ta. Stih : Nu mă lepăda pe mine de la fața Ta și Duhul Tău cel Sfînt nu-L lua de la mine. Evanghelia de la Luca (VI, 17—23) : În vremea aceea a stat Iisus la loc șes... (caută la 6 decembrie).

CHINONICUL

Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A TREISPREZECEA

Pomenirea Sfinților mari Mucenici Evstratie, Avxentie, Evghenie, Mardarie și Orest și Sfînta Muceniță Lucia fecioara.

LA VECERNIE

După obișnuitul psalm, se citește Fericit bărbatul..., starea întîia.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn celor ce...

Pomenirea luptătorului tău Evstratie strălucește, Doamne, ca un soare luminos, acoperind cu strălucirea cuvintelor de nebiruit cinstirea mulțimii idolilor, ca pe un cort neluminat de lumina credinței, și nimicit de credință ; și patru împreună-mucenici și părtași cu el făcînd. Prin mijlocirile lor, dăruiește-ne iertare, ca un iubitor de oameni (de două ori).

Cu cuvintele, cu patimile și cu multele feluri de lipsuri ale vieții, sfinții au arătat către Tine dragoste desăvîrșită și neclintită : înțeleptul Evstratie, împreună cu Avxentie, cu Orest, cu Mardarie și cu Evghenie, cei străluciți. Cu rugăciunile lor, Doamne, mîntuiește sufletele noastre.

Din hotărîrea celui fără de minte, se taie capul lăudatului Avxentie ; și Mardarie, spînzurat fiind de glezne, s-a încununat ; iar Evghenie se împodobește cu tăierea mîinilor și a limbii ; Orest adoarme în pat așternut cu foc și Evstratie, ca un miel al lui Hristos, în cuptor este pus.

Alte stihiri, același glas :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Ca unul ce bine te-ai luptat pentru împăratul oștilor cerești, pe tine te-ai dat de voie la chinuri și la moarte silnică, Evstratie, aducînd împreună cu tine, fericite, ceata de mucenici, cu care împreună ai luptat și ai primit cununi de biruință, rugîndu-te împreună cu dînșii pentru noi, pururea lăudate.

De Dumnezeu înțelepțite Evstratie, viteazule Avxentie, măriților Evghenie și Mardarie, împreună cu Orest, luptîndu-vă, pe vrăjmași i-ați biruit. Și strălucind cu adevărat ca niște stele mult-luminoase, ați luminat inimile credincioșilor și ați gonit întunericul înșelăciunii, prin lumina cea strălucitoare a Duhului.

Bătut fiind neîncetat și prin foc istovit, pe stîlp pironit și pe drumuri gonit, în temniță închis și ca o jertfă curată ars fiind în cuptor, te-ai adus, preaînțelepte, pe altarul cel din ceruri Celui ce pentru tine S-a jertfit, ca o jertfă curată cu bun miros, Mucenice Evstratie.

Altă stihiră, a Sfintei Lucia, asemenea :

Nevoindu-te cum se cuvine în feciorie neîntinată, te-ai apropiat, bucurîndu-te, de Făcătorul tău ; că lepădînd pe mirele cel vremelnic, Prealăudată, te-ai logodit cu Hristos și, săvîrșind călătoria prin credință și prin luminată mucenicie, dai acum daruri de tămăduiri celor ce te cinstesc pe tine.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Veniți, iubitorilor de mucenici, să cinstim cu cîntări pe purtătorii de biruință ai lui Hristos ; pe marele Evstratie cel nebiruit, pe Avxentie și pe Evghenie, pe Mardarie și pe Orest, ceata mucenicilor cea cu cinci raze, care luptîndu-se împotriva nevăzutului vrăjmaș și împodobindu-se cu răsplata biruinței, se roagă lui Hristos, pentru cei ce cu credință și cu dragoste săvîrșesc pomenirea lor.

Și acum..., Dogmatica : Ap. 253

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfîntă Fecioară ? Sau cine nu va lăuda preacurată nașterea ta ? Că Cel ce a strălucit fără ani din Tatăl, Fiul Unul-Născut, Același din tine, curată, a ieșit, în chip de negrăit întrupîndu-Se, din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcîndu-Se pentru noi. Nu în două fețe fiind despărțit, ci în două firi fără de amestecare fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată cu totul fericită, să mîntuiască sufletele noastre.

A Crucii, a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești fără de prihană, văzînd Viața noastră spînzurată pe lemn, tînguindu-te ca o maică, strigai : Fiul meu și Dumnezeul meu, mîntuiește pe cei ce Te laudă cu credință.

VOHOD: Lumină lină...

Prochimenul zilei și Paremiile

(Caută-le înapoi, in ziua a șaptea, la slujba Sfintei Filofteea).

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce ești bucuria...

Minunatul mucenic Evstratie ne cheamă astăzi să săvîrșim cinstita lui pomenire, cea din fiecare an. Pentru aceasta și noi, adunîndu-ne, să-l cinstim ca pe un plăcut al Domnului și ca pe unul ce cu tărie a luptat pentru credință.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Întrarmîndu-te ca și David cu vitejia, ai ucis pe al doilea înșelător Goliat, cu credința Treimii, Evstratie. Pentru aceasta pururea veselindu-te în ceruri, împreună cu îngerii, roagă pe Mîntuitorul să ne mîntuiască pe noi.

Stih : Sfinților care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale intr-înșii.

Ca Ilie Tesviteanul rîvnind, ai rîvnit prooroceşte către Domnul atotțiitorul, Mucenice Evstratie, înțeleptitule de Dumnezeu, și ai înfruntat semeția cea deșartă a celor fără de lege, surpînd ca un puternic urîciunile idolilor, fericite.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Nu v-ați speriat de nerușinarea tiranilor, ci încă și mai mult propovăduind limpede credința lui Hristos, ați răbdat multe sfîșieri și chinuri, Evstratie și Avxentie, Evghenie și Oreste și mărite Mardarie. Pentru aceasta, rugați-vă Împăratului și Dumnezeu pentru noi, cei ce săvîrșim cu credință pomenirea voastră.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, ceea ce ești ușa lui Dumnezeu ! Bucură-te Fecioară, curată, fără de prihană ! Bucură-te stăpîna și ocrotitoarea lumii ! Bucură-te zidul de apărare, adăpostul și acoperămîntul neamului nostru !

A Crucii, a Născătoarei :

Podobie : Fericimu-te pe tine...

Văzîndu-și odinioară Maica-Fecioară cea fără de prihană pe Mielul său înălțat pe Cruce, striga lăcrimînd : vai mie ! Fiul meu, cum mori Tu, Cel ce ești după fire Dumnezeu nemuritor?

TROPARUL, glasul al 3-lea :

Statornicia purtătorilor de biruință, cei cinci la număr : Evstratie și Avxentie împreună cu ceilalți luptători, înfruntînd cu îndrăzneală focul și celelalte chinuri, au primit de la Hristos

cununile măririi ; Căruia se și roagă, să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., al sfintei muceniţe : Mieluşeaua Ta, Iisuse, Lucia..., Şi acum... al Născătoarei : Taina cea din veac ascunsă... (Caută la sfîrşitul cărţii).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfinţilor mucenici, glasul al 3-lea (de două ori), Slavă..., al sfintei muceniţe, Şi acum..., al Născătoarei :

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Cu bărbăţia credinţei ca şi cu o platoşă îmbrăcîndu-te, şi cu înţelepciunea cea dumnezeiască întrarmîndu-te, Evstratie mărite, toate taberele demonilor ai biruit şi ai defăimat îndrăzneala cea neputincioasă a celor fără de Dumnezeu. Deci, ca cel ce ai îndrăzneală către Stăpînul, roagă-te să ne mîntuim noi toţi (de două ori).

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Cu multe păcate întunecîndu-mi mintea eu, desfrînatul, strig către ajutorul tău cel tare : Luminează-mi ochii sufletului, Născătoare de Dumnezeu, strălucindu-mi raza cea luminată a pocăinţei, şi mă îmbracă cu armele luminii, Preacurată.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Cu puterea cuvintelor tale pe chinuitor l-ai rănit, povăţuitor făcîndu-te mulţimii celei purtătoare de Hristos, Evstratie, de Dumnezeu înţeleptite, şi ai luminat lumea cu razele minunilor, şi de sus ţi s-a împletit cunună peste capul tău. Pentru aceasta şi întru pomenirea ta, lăudăm pe Hristos (de două ori).

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Cîntîndu-te pe tine, mireasa lui Dumnezeu, lăudăm naşterea ta cea de negrăit, prin care ne-am izbăvit de înşelăciunea diavolului şi de toată nevoia, Născătoare de Dumnezeu, stăpînă, şi te rugăm cu credinţă : miluieşte turma ta, ceea ce eşti singura preamărită.

După Polieleu, se cîntă Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înţelepciunea şi Cuvîntul...

Cu credinţa Treimii întărindu-te şi cu arma adevărului întrarmîndu-te, ai surpat semeţia cea potrivnică a rătăcirii. Şi răpind sabia cea limbută a vrăjmaşului, cu aceea i-ai tăiat împotrivirea cea mincinoasă şi i-ai înfruntat vicleşugul. Cu trupul ai murit, iar cu duhul trăieşti, Evstratie, răbdătorule de chinuri ; roagă pe Hristos Dumnezeu, iertare de păcate să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta (de două ori).

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Sufletul meu cel s m e r i t, Fecioară, care este înecat de viforul ispitelor lumești ca și cum ar fi fără de cîrmuitor și de sarcina păcatelor se arată nedeșertat, în fundul iadului fiind amenințat să cadă, întîmpină-l, Fecioară, de Dumnezeu Născătoare, cu rugăciunea ta cea plină de căldură și izbăvește-l, aducîndu-l la limanul tău cel cu bună liniște, ca să strig cu credință către t i n e : roagă-te Fiului tău și Dumnezeu, iertare de greșeale să-mi dăruiască mie, că pe tine te am nădejde, eu nevrednicul robul tău.

Antifonul întîi al glasului al 4-lea :

P R O C H I M E N, glasul al 4-lea :

Strigat-au drepții și Domnul i-a auzit pe ei.

Stih : Multe sînt necazurile drepților și din toate acelea îi va scăpa pe ei Domnul.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Matei (X, 16—22) :

Zis-a Domnul ucenicilor Săi : Iată Eu vă trimit ca pe niște oi...

(Caută miercuri, în săptămîna a 3-a după Rusalii).

Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Pentru rugăciunile sfinților cinci mucenici, Milostive, curățește mulțimea greșealelor noastre.

Și acum...,

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșealelor noastre.

Stih : Miluiește-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea indurărilor Tale, șterge fărădelegile noastre.

Și stihira, glasul al 6-lea :

Alcătuire a Casianei.

Sfinții mucenici mai de cinste au găsit înțelepciunea apostolilor decît învățătura elinilor, părăsind cărțile ritorilor și înfrumusețîndu-se cu cele ale pescarilor, căci cu acelea învățau buna limbuție în graiuri, iar cu graiurile cele dumnezeiești ale necărturarilor, au învățat teologia Treimii, Căreia se și roagă, să se păzească în pace sufletele noastre.

C A N O A N E L E

Se pune Canonul Născătoarei de Dumnezeu, pe 6 (caută-l în ziua a cincea, la Sfîntul Sava), și al sfinților, pe 6.

Canonul sfinților

Alcătuire a lui Ioan Monahul

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Adîncul Mării Roșii...

Hristos, Cel ce a hotărît să se dea lupta, șade în cer și cu dreapta cea atotputernică, răsplătește cu daruri pe luptătorii cei de pe pămînt, întinzînd dumnezeiești cununi celor din jurul lui Evstratie.

Veniți să vedem ceata mucenicească a celor cinci la număr, că fulgeră de lumină preastră-

lucitoare, avînd căpetenie pe doritul Evstratie, cel încununat cu har dumnezeiesc.

Dezbrăcînd brîul ostășiei celei de pe pămînt, l-ai adus Împăratului celui adevărat, luînd asupră-ți de la Hristos, prin Evstratie, semnul dureroasei încercări, Avxentie.

Cei din jurul lui Evstratie sînt ca niște stele ale credinței, care de-a pururea se mișcă pe cer, luminează sufletele credincioșilor și strălucesc cu răsfrîngeri de lumină ; pe aceștia să-i lăudăm.

Slavă..., a mucenițel :

În porfiră vopsită cu sîngiurile tale și luminos îmbrăcată, locuiești în cele de sus, ca o fecioară de împărat, împodobită cu dumnezeiești străluciri, Muceniță Lucia.

Și acum..., a Născătoarei :

Loc încăpător te-ai făcut firii celei dumnezeiești, Preacurată Născătoare de Dumnezeu ; pentru aceasta, dorind de tine Lucia, ca o fecioară s-a adus pe urma ta, Fiului tău.

Catavasie :

Hristos Se naște, slăviți-L...

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Se veselește de Tine...

Cu nădejdea chinurilor peste fire te-ai umplut de toată bucuria, ca de o comoară tăinuită, Evstratie.

Cu înțelepciune duhovnicească și cu puterea de a te împotrivi ispitelor, ai biruit închinarea la idoli cea tiranică, mucenice al lui Hristos, Avxentie.

Ca o podoabă prealuminată a Bisericii ați ajuns, mucenicilor, fiind împodobiți cu rănile lui Hristos.

Arzîndu-ți-se mădularele cu cărbunii chinurilor, prin răbdare ai stins nebunia înșelăciunii idolești, Evstratie.

Slavă..., a muceniței :

Primit-ai acum împărăția cerurilor, preamărită muceniță Lucia, ca o mireasă preafrumoasă a Împăratului și Dumnezeului nostru.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai presus de toate și cu adevărat te cinstim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, credincioșii, că tu, ceea ce ești fără prihană, ai născut pe Dumnezeu, Care S-a întrupat.

SEDEALNA, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Biserica, stropindu-se cu sîngele mucenicilor, a făcut să înflorească ortodoxia credincioșilor, lăudîndu-se și zicînd : fala mucenicilor v-ați arătat, sfinților.

Alta, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Cu credința Treimii fiind întărit și cu arma adevărului întrarmat, ai surpat semeția cea străi-

nă a rătăcirii și, smulgînd de la vrăjmaș sabia cuvintelor, ai tăiat cu ea împotrivirea minciunii. Deci purtător de biruință arătîndu-te asupra înșelăciunii, ai murit cu trupul, dar trăiești cu duhul, purtătorule de biruință, Evstratie. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale, celor ce prăznuiesc cu credință sfîntă pomenirea ta.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Podobie : Înviat-ai din morți...

Cuvîntul Tatălui S-a pogorît pe pămînt, iar îngerul cel luminos a strigat către Născătoarea de Dumnezeu : bucură-te binecuvîntată, că numai tu singură ai păzit curăția, primind în pîntece zămislit pe Dumnezeu și Domnul cel mai înainte de veci, ca să mîntuiască din rătăcire neamul omenesc, ca un Dumnezeu.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Pentru dragostea chipului Tău...

Pe cînd primeai loviturile pe trupul tău, ai lepădat și întinăciunile sufletului, cu credință frîngînd săgețile vicleanului balaur, Evstratie.

Preamăritu-s-a întru mădularele tale, purtătorule de biruință, Împăratul slavei, și te-a umplut de mărire negrăită, cu puterea minunilor, Evstratie.

Urmînd îndrăznelii pescarilor, pe înțeleptul Evghenie l-ai adus Stăpînului, vînîndu-l cu mreaja cea mucenicească, Evstratie.

A muceniței :

Ceea ce ai aflat îndrăzneală la cei din înălțime, Lucia, cere de la Dumnezeu să dea iertare de greșeale, celor ce cu dragoste te cinstim pe tine.

Slavă...

Strălucind cu fecioria și cu adevărul, te-ai logodit cu Cuvîntul cel răsărit din Maica-Fecioară, fără stricăciune, Prealăudată Lucia.

Și acum..., a Născătoarei :

Înțelegînd, după naștere, că fecioria îți este pecetluită, Fecioară, cu credință ai mărit pe Cuvîntul, Cel ce în chip negrăit S-a născut din pîntecele tău.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Tu, Doamne, lumina mea...

Ca un luceafăr strălucind limpede, așa ai răsărit în ceata mucenicilor, mărite Evstratie.

Văzîndu-te pe tine, de Dumnezeu înțelepțitul Mardarie, strălucind de lumina cea înțelegătoare, a alergat la tine, ca un miel la păstor, Evstratie.

Socotit-ai, Preafericite Mardarie, toate cele înveselitoare ca niște lucruri netrebnice, biruind legile firii cu dragostea pătimirii.

A muceniței :

Numai frumusețile tale îmi sînt plăcute, ca unei fecioare ; pe Tine, Doamne, Te iubesc, striga tare Lucia.

Slavă...,

O, bună moştenire ! O, parte de Dumnezeu dată ! O, tînără femeie, care cu cuget frumos ai biruit înşelăciunea strămoaşei !

Şi acum..., a Născătoarei :

Mintea omenească nu poate să priceapă zămislirea ta cea mai presus de cuget, Maică-Fecioară, că ai născut pe Dumnezeu.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Jertfi-voi Ţie cu glas...

Hristos îmi este mie în loc de toate şi patrie şi cinste şi nume, striga cu glas mare Mardarie, că de la tine a învăţat, Evstratie, aceasta.

Fiindu-ţi pătrunse picioarele ai fost pironit cu capul în jos şi cu frigări roşite în foc ţi s-a ars spatele ; iar duhul ţi l-ai dat Stăpînului, Mardarie.

Limba fiindu-ţi smulsă nu încetează a lăuda ; iar mîinile tale tăiate se ridică către Dumnezeu, Evghenie, cerînd mîntuire, pentru cei ce laudă pomenirea ta.

Slavă..., a mucenitei :

Cinstită înaintea Domnului a fost moartea ta, mucenită, că ai ales mai bine moartea decît viaţa, pentru ca să ai în tine viu pe Hristos, o, cinstită !

Şi acum..., a Născătoarei :

Aflîndu-te pe tine, Fecioară, putere şi întărire, mucenita suferea cu tărie chinurile şi, bucurîndu-se, se aduce după tine, Stăpînului tuturor.

CONDACUL, glasul al 2-lea :

Podobie : Pe Născătoarea de Dumnezeu...

Luminător prealuminos te-ai arătat celor ce şedeau întru întunericul necunoştinţei, purtătorule de biruinţă. Că agonisindu-ţi credinţa ca pe un scut, nu te-ai temut de semeţiile vrăjmaşilor, Evstratie, arătîndu-te mai bun vorbitor decît ritorii.

Alt Condac, al Muceniţei Lucia, acelaşi glas şi podobie :

Nevoindu-te cu de-adinsul şi păstrînd fecioria nestricată, bucurîndu-te, te-ai adus Făcătorului tău. Că lepădîndu-te de mirele cel lumesc, prealăudată, te-ai logodit cu Hristos şi săvîrşind călătoria prin credinţă şi prin luminată mucenicie, dai acum tămăduiri celor ce te cinstesc pe tine.

ICOS

Risipeşte, Hristoase, negura sufletului meu, ca să laud cu înfocare ceata mucenicilor celor cinci la număr : pe Avxentie, cel crescut în mijlocul măririi chiverniselii treburilor obşteşti ; pe înţeleptul şi viteazul între luptători Evghenie, şi împreună cu aceştia pe Orest, cel care a locuit în munţii cei dumnezeieşti, şi pe Mardarie, căruia Evstratie i-a fost învăţător, care a fost mai meşter în vorbire decît ritorii.

SINAXAR

În această lună, în ziua a treisprezecea, pomenirea pătimirii Sfinților Mucenici ai lui Hristos: Evstratie, Avxentie, Evghenie, Mardarie și Orest.

Acești sfinți mucenici au trăit pe vremea rău-credincioșilor împărați Diocleţian și Maximian, a ducelui Lisie, care comanda ceata de oșteni a limitaneilor și a lui Agricola, care stăpînea toată partea Răsăritului. Dintru început au fost creștini și se trăgeau din părinți creștini; dar se ascundeau de frica tiranilor și a prigonitorilor.

Sfîntul Evstratie era de loc din orașul Aravraca și era căpetenie în oștirea ducelui Lisie. Dorea să-și dea pe față credința, dar se temea, că nu știa cum va fi sfîrșitul mărturisirii sale. De aceea a poruncit unuia din slujitorii săi să pună centura sa în biserica din Aravraca. Că își zicea: dacă va intra în biserică preotul Avxentie și va lua cu el centura, atunci îndrăznirea și mărturisirea lui va fi după placul lui Dumnezeu și nu se va teme de nimic din cele așteptate, cînd se va înfățișa înaintea ducelui. Dar dacă altcineva din biserică va lua centura, atunci să poarte încă mai departe în ascuns credința în Hristos și să nu o vădească. Cînd a văzut că sfîrșitul ispitirii sale s-a făcut după cum gîndea, căci preotul Avxentie luase centura, a înțeles că mărturisirea lui pentru Hristos se va termina cu bine și s-a hotărît să se înfățișeze înaintea lui Lisie și să mărturisească cu îndrăznire credința sa.

Cînd au fost aduși la scaunul de judecată niște sfinți mucenici, Evstratie stătea și el alături de Lisie, că era căpetenie în oștirea lui. Atunci el, cel dintîi, a strigat tare că este creștin. Tiranul i-a smuls centura și a poruncit să-l dezbrace și să fie chinuit în multe feluri; dar el le-a răbdat pe toate cu seninătate. Aceasta a adus la credința în Hristos și pe Sfîntul Evghenie, prietenul său. Acesta a mărturisit cu îndrăznire că are aceeași credință ca Sfîntul Evstratie și că dă aceeași închinăciune Dumnezeului cinstit de acela. Atunci Sfîntul Evstratie a fost și el chinuit cumplit. Văzînd aceasta, Sfîntul Mardarie s-a alăturat Sfîntului Evstratie și au fost aduși amîndoi la cercetare înaintea lui Lisie. Mai întîi i s-a tăiat capul Sfîntului Avxentie, penru că s-a numit creștin. Iar Sfinții Maradrie și Evghenie au murit în timpul chinurilor.

Sfîntul Orest a fost cunoscut că e creștin cînd a ridicat mîna ca să arunce cu sulița la țintă. Atunci, răsucindu-se ca să ţintească, i-a ieșit afară din sin crucea pe care o ţinea la piept, ca pe o pavăză. A fost întrebat de ce o poartă, iar el a răspuns că este rob al lui Hristos. Lisie l-a legat și pe el alături de Sfîntul Evstratie și i-a trimis pe amîndoi la Agricola, care i-a cercetat și i-a supus la chinuri. Întîi și-a aflat sfîrșitul Sfîntul Orest, fiind așezat pe un pat de fier înroșit în foc. Pe urmă a fost aruncat într-un cuptor aprins și Sfîntul Evstratie, și acolo și-a primit cununa muceniciei.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Muceniţe Lucia fecioara.

Sfînta Muceniță Lucia era din Siracuza Siciliei și era logodită. Îmbolnăvindu-se mama ei, a plecat cu ea la Catana, ca să se roage Sfintei Muceniţe Agata să o izbăvească sfînta de curgerea de sînge. Cînd a ajuns la Catana a văzut în vis pe Sfînta Agata. Sfînta i-a făgăduit mamei ei tămăduire de boală, iar ei i-a vestit mai dinainte suferințe mucenicești pentru Hristos. După însănătoșirea mamei sale, Sfînta Lucia a împărțit toate averile sale săracilor și era gata să mărturisească pe Hristos. Fiind pîrîtă de logodnicul ei, a fost dusă înaintea lui Pashasie, domnul cetății, care a poruncit să o ducă într-o casă de desfrîu, ca să fie necinstită. Prin harul lui Hristos însă a rămas curată; au tăbărît mulți asupra ei, dar n-au putut să o miște din locul în care se proptea. Pentru că aceia și-au pierdut nădejdea că o mai pot mișca din loc, și pentru că nici n-au putut-o arde cu focul ce-l aprinseseră acolo unde sta, căci sfînta era păzită de Dumnezeu, l-au tăiat capul cu sabia.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Arsenie cel din Latro.

Cuviosul Părintele nostru Arsenie, făcătorul de minuni, era de loc din Constantinopol, fiul unor părinți evlavioși și credincioși, bogați și întîistătători în treburile orașului. Pogorîndu-se dar dintr-un neam așa de vestit și așa de strălucit și sporind încă mai mult în

credinţă, fericitul a primit de la împăratul de atunci dregătoria de general şi patriciu al locului ce se numeşte al Chivireoţilor. Odată, la porunca împărătească, au pornit pe mare mai multe corăbii sub comanda fericitului Arsenie. S-a stîrnit însă furtună grozavă pe mare şi s-au scufundat toate corăbiile şi a scăpat numai el singur cu viaţă. Atunci sfîntul a îmbrăcat haina monahală, şi-a strivit trupul făcîndu-l rob sufletului prin post şi prin priveghere.

În acest fel şi-a dus viaţa fericitul în mai multe locuri. Apoi din poruncă dumnezeiască s-a dus la sfînta Mînăstire a Chelivarilor. A stat puţină vreme în fruntea ei, dar a fost dascălul multora în virtute. Apoi a plecat de la mînăstire şi s-a dus iarăşi la liniştea lui cea dorită.

La rugămintea fraţilor, marele Arsenie s-a dus din nou în mînăstire. S-a închis într-o chilie foarte strîmtă şi slujea singur, nu îndeobşte cu ceilalţi fraţi, lui Dumnezeu cel unul.

Astfel de fapte a săvîrşit cuviosul şi a vieţuit cu înţelepciune, cu bărbăţie, în curăţenie şi în dreptate. Cînd a fost să fie chemat spre viaţa cea de sus, a strîns la el pe toţi monahii şi le-a dat învăţături despre lepădarea de lume şi de cele din lume, despre răbdarea şi despre iubirea duhovnicească de fraţi, despre smerenie şi rugăciune. Apoi şi-a plecat genunchii la pămînt şi umplîndu-i-se ochii de lacrimi şi-a dat în mîinile neprihănite ale lui Dumnezeu sfîntul lui suflet.

Cuviosul Părintele nostru Arsenie a săvîrşit multe minuni şi în viaţă dar a făcut multe minuni şi după moarte.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Arie, care cu pace s-a săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Gavriil, arhiepiscopul Serbiei, care a suferit mucenicia în Prusia, în anul 1659.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: În cuptorul persienesc...,

Avînd cugetul muceniciei nestrămutat, mucenice, şi cinstind un Dumnezeu în Treime, ai defăimat chinurile, cîntînd: Binecuvîntat eşti, Dumnezeule al meu şi Doamne!

Ca un fericit ai umblat pe calea cea fără prihană, plecîndu-ţi genunchii, cu mulţumire, Izbăvitorului; iar sufletul ţi l-ai dat în mîinile Stăpînului, ca o jertfă cu bun miros, Avxentie.

Soţ de oaste, de călătorie, de temniţă şi de acelaşi cuget şi vrednic soţ moştenitor al împărăţiei lui Hristos cu Evstratie, s-a arătat Orest.

Dumnezeu, Cel ce a dat hrană lui Ilie prin corb, făcînd minuni, a descoperit cinstitul tău cap, celor ce-l doreau ca un ospăţ mult dorit de lume, Avxentie.

Slavă...,

A muceniţei:

Cu focul Dumnezeirii luminîndu-te, de foc nu te-ai înfricoşat. Pentru aceasta faci pururea să plouă credincioşilor ape de dumnezeieşti tămăduiri, secînd răutăţile patimilor, purtătoare de biruinţă, Lucia.

Şi acum..., a Născătoarei:

Fecioară-Maică, pe tine cea curată şi nestricată, te-a iubit Cuvîntul cel curat şi, întrupîndu-Se din tine, a zidit iarăşi pe om deplin, Cel ce a preamărit pe Lucia, cu minunile.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Mîinile întinzîndu-şi...

Deschizîndu-ţi buzele cele curate, ai tras putere de la dumnezeiescul Duh, Evstratie, şi ai dat pe faţă netemeinicia credinţelor celor pierzătoare de suflet ; şi cinstind pe Dumnezeul cel în Treime, ai cîntat : Binecuvîntaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

Neştiind tiranul statornicia ta, gîndea să-ţi înfricoşeze cugetul tău cel nebiruit cu ameninţarea focului, pe care defăimîndu-l strigai popoarelor, bucurîndu-te : Binecuvîntaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

Cu înţeleptele tale sfaturi, Mucenice Evstratie, întărindu-se cugetul lui, Orest cel nebiruit a sărit pe patul de fier, cel înroşit în foc, urmînd tinerilor celor care au risipit văpaia, cîntînd : Binecuvîntaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

Tinsu-ţi-ai trupul cu răbdare, mărite Oreste, pe patul cel de foc şi te-ai numărat împreună cu mucenicii, bucurîndu-te întru Domnul şi te-ai odihnit în locaşurile cele cereşti, cîntînd : Binecuvîntaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

A muceniţei :

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Cu suferinţele tale, cinstită Lucia, ai întunecat ochii nelegiuiţilor, şi gîndul cel destrăbălat şi semeţ al celor străluciţi l-ai umilit, şi ai înălţat la Dumnezeu pe cei ce cîntă cu credinţă : Binecuvîntaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

Şi acum..., a Născătoarei :

Arătatu-te-ai mai înaltă decît cerurile, născînd, Preacurată, pe Dumnezeul cel ceresc, Care a făcut cerească toată frămîntătura pămîntenilor şi a luminat cinstita pomenire a Luciei. Aceluia cîntăm : Binecuvîntaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Hristos, piatra cea netăiată...

De dragoste dumnezeiască fiind atins către călătoria cea de aici, vădit ai înfruntat amăgirile tiranilor, fericite Evstratie, şi te-ai sîrguit, ca un luptător, către răsplata chemării celei de sus.

Foarte te-ai bucurat, purtătorule de biruinţă, de hotărîrea osîndirii, ieşită din nebunia tiranului şi ai slăvit pe Cel ce-ţi răsplăteşte ţie pentru nevoinţe, Evstratie, lăudînd pe Hristos, pierzătorul morţii.

Veniţi toţi, iubitorilor de mucenici, să fericim cu laude sfinte pe surpătorii înşelăciunii, pe înţeleptul Evghenie, pe Orest şi pe Mardarie şi împreună cu ei pe Avxentie şi pe Evstratie.

Slavă...,

A muceniţei :

Ca o fecioară preafrumoasă, tînără şi împodobită cu frumu-

sețe și cu tinerețe stai și acum, pururea purtătoare de cunună, în jurul lui Hristos, Cel întrupat din Fecioara, Muceniță Lucia.

Și acum..., a Născătoarei :

Lumină ne-a răsărit nouă din pîntecele tău cel neispitit de bărbat, Fecioară, cu ale cărei semne luminoase fiind dumnezeiește luminată ai dat pe față Lumina a cărei numire este cea de bucurie, Născătoare de Dumnezeu, Maică-Fecioară.

LUMINÎNDA

Podobie: Femei auziți glas...

Pe ritorul Evstratie să-l lăudăm cu cîntări, și împreună cu el pe Avxentie, pe Mardarie, pe Orest și pe înțeleptul Evghenie, care s-au luptat pentru Hristos și se roagă neîncetat pentru noi, cei ce lăudăm sfințita lor pomenire.

Slavă..., asemenea :

Săvîrșit-ai minunata călătorie a pătimirii, Evstratie fericite, și ai adus cu tine și pe ceilalți, pe Evghenie preacinstitul, pe înțeleptul Avxentie, pe Mardarie și pe Orest, de a căror credință și îndrăzneală s-au mirat oamenii și cetele îngerești.

Și acum..., a Născătoarei :

Podobie : Cerul cu stelele...

De Dumnezeu Născătoare, Marie, buna mijlocitoare a pămîntenilor, ocrotitoarea păcătoșilor, nădejdea creștinilor, singura prin care a venit mîntuirea lumii, izbăvește-mă de amenințarea focului.

LA LAUDE

Se pun stihirile, pe 4, glasul 1 :

Alcătuire a lui Vizantie.

Să cinstim, popoarelor, ceata sfinților celor în număr de cinci, lăudînd pe Mîntuitorul Hristos : pe Evstratie cel cu suflet statornic și tare purtător de biruință ; împreună cu dînsul pe Avxentie, pe Evghenie, pe Mardarie și pe Orest, că aceștia, nevoindu-se pentru credință, au călcat în picioare furtunile vrăjmașilor și se roagă Mîntuitorului, să dăruiască curățire și iertare de păcate, celor ce săvîrșesc cu credință pomenirea lor.

Glasul al 3-lea :

Alcătuire a lui Ghermano.

Cu cuvinte ritoricești a uimit ostașul lui Hristos pe cei fără de lege ; și cu răni de luptător bărbătește a biruit puterile vrăjmașului, Evstratie măritul și tarele purtător de biruință, care umblînd pe calea cea strîmtă și anevoioasă a ajuns la pămîntul vieții veșnice, în care se roagă lui Hristos să ne dăruiască nouă mare milă.

Același glas, alcătuire a aceluiași :

Pe marele între mucenici Evstratie, care întru dumnezeiasca înțelepciune s-a vădit filozof și cu frumusețea cuvintelor s-a arătat ritor, cu cîntări mucenicești să-l lăudăm. Că acest ostaș al lui Hristos, adunînd în vreme de luptă luptători drept cinstitori de Dumnezeu, a smuls sabia vrăjmașului, cu care tare l-a rănit pe el și a împărțit lup-

tătorilor cuvinte de răsplătire ; către care să strigăm : Alesule între mucenici, împreună cu cei ce au luptat cu tine, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru cei ce săvîrşesc cu credinţă preacinstită pomenirea voastră.

Glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Să încununăm cu laude pe bunii biruitori mărturisitori ai adevărului : pe Evstratie, cel ce a înfruntat născocirile idoleşti ale elinilor şi a propovăduit credinţa cea plină de înţelepciune a creştinilor ; pe Avxentie, cel care cu înţelepciunea cuvintelor şi cu statornicia în fapte a înfruntat credinţa în idoli cea plină de tiranie, iar pe lîngă aceştia, pe Evghenie cel de bună trebuinţă pentru Dumnezeu şi nefolositor tiranilor, din pricina mărturisirii celei mîntuitoare, şi pe Orest ostaşul cel adevărat şi minunat al Împăratului tuturor ; cu aceştia şi pe Mardarie cel mai nevinovat decît porumbelul, care a ruşinat pe şarpele cel înţelegător, prin darul lui Hristos, Dumnezeul şi Mîntuitorul sufletelor noastre.

Slavă..., glasul al 4-lea :

Alcătuire a Casianei.

Pe alăuta cea cu cinci coarde şi pe sfeşnicul cel cu cinci lumini al Bisericii lui Dumnezeu, pe purtătorii de Dumnezeu mucenici după numele lor să-i lăudăm şi să-i cinstim cu cucernicie : Bucură-te cel ce bine te-ai ostăşit pentru Dumnezeu, în armata cerească, şi ai bineplăcut Celui ce te-a ales ostaş, care între ritori eşti ritor, de Dumnezeu înţelepţite Evstratie ! Bucură-te fericite Avxentie, cel ce mult ai sporit talantul care ţi-a fost încredinţat ţie de Dumnezeu ! Bucură-te purtătorule de Dumnezeu Evghenie, mlădiţa cea preafrumoasă a dumnezeieştii alegeri ! Bucură-te Oreste preafericite, cel cu chip frumos şi cu judecata cea bună şi în amîndouă prea îndemînatic, care petreci cu totul în munţii cei dumnezeieşti ! Bucură-te Mardarie nebiruite, mărgăritarul cel limpede şi strălucitor, cel ce rabzi cu bucurie chinurile cele amare! Bucură-te ceată cea întocmai la număr cu fecioarele cele înţelepte ! Pe voi vă rugăm : izbăviţi-ne de toată urgia şi strîmtorarea şi ne faceţi părtaşi măririi voastre celei negrăite, pe noi care cinstim pomenirea voastră cea de peste an.

Şi acum..., a Născătoarei :

Podobie : Dat-ai semn...

Cunoscîndu-te că ai născut pe Judecătorul cel Preadrept, mă rog, Preacurată Fecioară, să nu mă osîndească la înfricoşătoarea judecată cea viitoare pe mine, care am vieţuit în desfrînare şi sînt osîndit şi ticălos ; ci să mă aşeze împreună cu cei aleşi, care vor sta de-a dreapta Sa, pentru mila şi bunătatea Sa.

Doxologia mare, troparele, ectenille şi otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune: din Canonul sfinţilor, Cîntarea a 3-a, pe 4, şi Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 2-lea: Domnul este tăria şi lauda mea, şi mi-a fost mie spre mîntuire. Stih: Certînd, m-a certat Domnul, dar morţii nu m-a dat. Apostolul din Epistola către Efeseni (VI, 10—17): Fraţilor, întăriţi-vă întru Domnul... (caută la duminica a 27-a după Rusalii). Aliluia, glasul al 2-lea: Auză-te Domnul în ziua necazului. Stih: Doamne, mîntuieşte pe împăratul şi ne auzi pe noi, în orice zi Te vom chema. Evanghelia de la Luca (XX, 46—47; XXI, 1—4): Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Păziţi-vă de cărturarii... (caută sîmbătă în Săptămîna Vameşului şi a Fariseului).

CHINONICUL

Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul, celor drepţi se cuvine lauda.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A PAISPREZECEA

Pomenirea Sfinţilor Mucenici Tirs, Levchie, Calinic, Filimon, Apolonie şi Arian.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile, pe 6, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Cu pavăza dreptei credinţe întramîndu-te Domnul, ţi-a dat putere să ieşi în întîmpinarea taberei vrăjmaşului, Tirs prealăudate, pe care l-ai sfărîmat cu suliţa răbdării tale şi ai nimicit mulţimile cele nenumărate ale lui şi te-ai încununat cu cununi de biruinţă, mare mucenice, mult-pătimitorule.

Cu strălucirea sufletului, cu frumuseţea trupului şi cu curăţia mărturisirii, te-ai arătat mucenic, Levchie. Pentru aceasta te-a luminat Hristos pe pămînt, numindu-te cu nume plin de înţeles, preamărite; pe Acela roagă-L să izbăvească din stricăciuni şi din primejdii pe cei ce săvîrşesc cu credinţă pomenirea ta, cea pururea cinstită.

Cu strălucită biruinţă ai săvîrşit luptele, Calinic, mai înainte fiind numit precum aveau să dovedească faptele tale. Şi urmînd lui Levchie, ţi-ai înfrumuseţat sufletul cu strălucirea frumuseţii luptelor şi a chinurilor, şi ai ruşinat cugetele cele fără de Dumnezeu ale celor fără de lege, şi întunericul înşelăciunii cu dumnezeiască putere l-ai împuţinat.

Pe Domnul, Cel ce te iubeşte pe tine, mai presus de fire L-ai iubit şi ai urît plăcerea trupului şi vrăjmăşia nelegiuirii şi, bucurîndu-te, ai mers către chinuri, către ocări şi către moartea silnică, viteazule purtător de biruinţă, Filimon, minunat schimbînd frumuseţea în cunoaştere.

Alte stihiri, același glas :

Podobie : Dat-ai semn celor ce...

Tirs cel minunat, și de Dumnezeu înțeleptul Calinic și măritul Levchie, mărturisind Treimea cea neziditā, au suferit grele dureri și necurmate chinuri au răbdat cu bărbătească hotărîre, și au primit cununa biruinței, ca niște purtători de biruință, făcîndu-se cetățeni împreună cu puterile cele fără de trup.

Marele Filimon, Arian preafericitul și înțeleptul Apolonie au stins văpaia mulțimii idolilor cu pîraiele sîngiurilor lor, și tot pămîntul l-au udat cu dumnezeieștile pîraie ale cunoașterii de Dumnezeu și cu ploile tămăduirilor usucă rîurile patimilor cu dumnezeiescul har, bunii biruitori mucenici.

Slavă...,

Preafrumoase flori au înflorit în grădina Duhului, mărițîi mucenici, dînd dumnezeiești miresme și umplînd de bună mireasmă cugetele celor ce cu credință cinstesc pomenirile lor de peste an, pătimirile, luptele și fericitul lor sfîrșit, prin care locuiesc, veselindu-se, în lumina cea neînserată.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine, cămara cea preacurată a Împăratului, prealăudată, te rog curățește-mi gîndul cel spurcat de toate păcatele și fă-l locaș de veselie Treimii celei dumnezeiești, ca, mîntuindu-mă, să măresc bunătatea și puterea ta cea nemăsurată, eu robul tău cel netrebnic.

A Crucii, a Născătoarei :

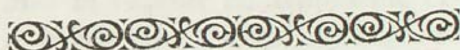
Preacurata, văzînd pe Iubitorul de oameni, Hristos, pe Cruce răstignit și rănit în coastă cu sulița, plîngea, strigînd : ce este aceasta, Fiul meu ? Cu ce-Ți răsplătesc cei nemulțumitori, pentru bunătățile ce ai făcut lor și Te sîrguiești să mă faci fără de fiu, Preaiubite ? Mă spăimîntez Milostive, de răstignirea Ta, cea de bunăvoie.

Troparul, glasul al 4-lea :

Mucenicii Tăi, Doamne, întru...

Slavă... Și acum..., al Născătoarei :

(Caută la sfîrșitul cărții).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfinților mucenici (de două ori),

Slavă... Și acum..., al Născătoarei :

După obișnuitele Catisme, se cîntă Sedelnele din Octoih. Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun Canoanele din Octoih și Canonul sfinților, pe 6.

Canonul sfinților

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Ca pe uscat umblînd Israel, cu picioarele prin adînc, «pe prigonitorul faraon văzîndu-l înecat, a strigat : lui Dumnezeu cîntare de biruință să-I «cîntăm».

Cu străluciri mucenicești stînd înaintea scaunului lui Dumnezeu și cu dumnezeieștile fulgerări luminîndu-vă luptătorilor, luminați-ne și pe noi, care lăudăm pomenirea voastră.

Frumusețea cea dumnezeiască dorind, lucruri de nimic ați socotit cele veselitoare ale vieții, purtătorilor de biruință ai lui Hristos, și murind cu trupul, v-ați învrednicit a afla viața cea fără de sfîrșit.

Batjocorind înșelăciunea închinării la idoli, mucenicilor purtători de biruință, cu dumnezeiască cuviință ați răbdat pătimirea multor dureri și acum ați primit viața cea fără de durere.

Slavă...,

Luminat fiind de razele cele mai presus de lumină ale Duhului, Făcătorul tuturor, ai stins întunericul cel adînc al închinării la idoli, purtătorule de biruință al lui Hristos, minunate și fericite Tirs.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Cuvîntul cel nemărginit, Care S-a făcut mărginit cu trupul, L-ai născut, curată ; pe Acela roagă-L să izbăvească din stricăciune și din înșelăciunea patimilor pe cei ce te măresc pe tine.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Nu este Sfînt precum Tu...

Trupul cumplit chinuindu-ți-l stăpînii întunericului, tăria cugetului tău nu a slăbit, puternic fiind întărit, Tirs, cu dragostea cea dumnezeiască.

Cu adevărat minunată a fost credința ta cea fără veste către Domnul, mucenice, prin care ai rușinat credința cea rea a vrăjmașilor, strigînd : O, Filimon, eu sînt robul lui Hristos.

Cu îndrăzneală ai ieșit la luptă cu vrăjmașul, mucenice, și l-ai surpat pe el nu cu pavăză și cu suliță întrarmîndu-te, ci cu dumnezeiasca și bărbăteasca credință cea neclintită.

Slavă...,

Fiind întărit cu dorirea cea dumnezeiască ai primit din cer nașterea cea dumnezeiască prin apă, în chip tainic, înțeleptule mucenic Filimon, care te-a întărit către luptele cele dumnezeiești.

Și acum..., a Născătoarei :

Unul din Sfînta Treime întrupîndu-Se din curatele tale sîngiuri, cu cuviință dumnezeiască, a ieșit în două firi, ca să mîntuiască pe cei din Adam cu bunătatea Sa, Preacurată.

Irmosul :

Nu este Sfînt precum Tu, «Doamne Dumnezeul m e u, «Care ai înălțat fruntea credincioșilor Tăi, Bunule, și ne-ai «întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale».

Condacul sfinților, glasul al 2-lea :

Podobie : Pe propovăduitorii cei tari...

Fiind rîvnitori dreptei credințe, ați batjocorit pe chinuitorul cel rău credincios și ați mustrat sălbăticirea lui cea vărsătoare de sînge și ați biruit cumplita lui împotrivire. Fiind întăriți cu ajutorul lui Hristos, Tirse și Levchie dimpreună cu cei ce ați pătimit, rugați-vă pentru noi!

SEDEALNA, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Cu scutul dreptei cinstiri de Dumnezeu bine acoperindu-se și cu arma crucii bine întrarmîndu-se mucenicii lui Hristos, cei vrednici de laudă, au surpat taberele tiranului ; și fiind încununați de Domnul cu cunună de biruință, se veselesc neîncetat cu puterile cele de sus și se roagă Mîntuitorului să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Dumnezeiește luptîndu-se sfințiții purtători de biruință ai Domnului, au răbdat chinurile, sfîșierile trupului și moartea cea silnică bărbătește și cu credință tare și desăvîrșit au surpat semeția vrăjmașului. Pentru aceasta, luînd dar de tămăduiri, vindecă pe cei bolnavi și izbăvesc de răutate pe cei ce totdeauna grăiesc : rugați-vă lui Hristos Dumnezeu, iertare de greșeale să dăruiască celor ce cu dragoste săvîrșesc pomenirea voastră.

Și acum..., a Născătoarei :

Sufletul meu cel smerit, Fecioară, din pruncie întinîndu-mi eu, spurcatul, pe mine însumi m-am necinstit și cu cuvintele și cu faptele și nu am ce face, sau unde să mă adăpostesc ; dar nici altă nădejde afară de tine, Fecioară, nu știu. Vai mie, netrebnicul ! Pentru aceasta, ca un rugător alerg acum către tine, Preacurată, și mă rog mărturisindu-mă ție : greșit-am. Roagă-te Fiului tău și Dumnezeu să-mi dăruiască iertare de greșeale, că întru tine, Fecioară, mi-am pus nădejdea eu, robul tău.

A Crucii, a Născătoarei :

Pe Tine, Dumnezeule, Stăpîne și Izbăvitorule, văzîndu-Te mielușeaua spînzurat pe Cruce cu nedreptate, tînguindu-se, striga Ție: vai mie, Fiule! Cum pătimești și cum suferi de la cei nerecunoscători ocări și moarte, îndelung-Răbdătorule, ca să mîntuiești cu totul firea omenească cea căzută și să izbăvești pe cei ce i-ai făcut după chipul Tău, Stăpîne! Pentru aceasta strig Ție : scoală-Te din morți și izbăvește turma Ta de primejdii, de toată nevoia și de toate răutățile.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Hristos este puterea mea, Dumnezeul și Domnul, «cinstita Biserică cîntă cu dum«nezeiască cuviință, strigînd din

«cuget curat, întru Domnul «prăznuind».

Dorind, mucenicilor, a mărturisi prin chinuri pe Cel ce singur este milostiv, pe Cel ce singur este Domn și Dumnezeu al tuturor, ați dobîndit împărăția Lui.

Chinuirea trupului, năvălirile fiarelor și ale focului și ale mării, bărbătește le-ai suferit, preafericite, și ai surpat tăria vrăjmașului, Mucenice Tirs.

Cu rănile patimilor împodobindu-ți sufletul, l-ai făcut mai luminat decît lumina soarelui, ca un purtător de chinuri, ostașule al lui Hristos, Mucenice Levchie.

Slavă...

Tăindu-ți-se vinele, ai slăbit pe nelegiuitul vrăjmaș, fericite, și sprinten ai umblat pe calea muceniciei cu dumnezeiescul Duh, Mucenice Apolonie.

Și acum..., a Născătoarei :

Maică fără bărbat, Fecioară fără prihană, tînără nestricată între femei numai pe tine te știm, binecuvîntată Marie, ajutătoarea oamenilor.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele «celor ce aleargă dis-de-dimineața la Tine cu dragoste, Te rog «luminează-le, ca să Te vadă, «Cuvinte al lui Dumnezeu, pe «Tine, Adevăratul Dumnezeu, «Cel ce chemi din negura gre«șealelor».

Fiind luminați cu adevărat de strălucirile cele dumnezeiești ale Duhului, ați străbătut ca niște înflăcărați noianul cel nestatornic al credinței în idoli și v-ați mutat către dumnezeiasca liniște.

Tîrîți cumplit pe pămînt, prealăudaților mucenici, și cu chinurile fiind loviți, ați dobîndit darurile cele cerești, făcîndu-vă cetățeni ai cerului împreună cu îngerii.

Slavă...

Întins la pămînt și de multe rele înconjurat, mărite Tirs, te-ai bucurat arătîndu-te mai presus de tot feluri de chinuri, cu dumnezeieștile ajutorări.

Și acum..., a Născătoarei :

Izbăvește, stăpîna cea bună a lumii, pe cei ce te mărturisesc pe tine din suflet, Născătoare de Dumnezeu ; că pe tine te-am dobîndit apărătoare nebiruită, ceea ce ești cu adevărat Născătoare de Dumnezeu.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Marea vieții văzînd-o...

Cîrmuiți fiind de adierile Duhului, înțelepților mucenici, ați ajuns cu bucurie, cu corabia sufletului, la limanul cel înțelegător, îndulcindu-vă împreună de Dumnezeire.

Veşmînt de mîntuire înmuiat în vopsele de sîngiuri v-aţi cîştigat, mucenicilor, iar prin dezbrăcarea de trup v-aţi îmbrăcat cu dumnezeiasca bunăcuviinţă şi v-aţi înfrumuseţat cu mărire.

Slavă...

Filimon cu Levchie şi împreună cu ei Apolonie şi Tirs pururea fericitul, pătrimea cea dumnezeiască şi luminată, s-au îmbogăţit cu strălucirea Treimii, prin împărtăşirea cea fără de materie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce este mai presus decît toată făptura cea văzută şi înţelegătoare, a ieşit ca un Dumnezeu, întrupîndu-Se din pîntecele tău şi păzindu-te nestricată precum ai fost mai înainte de naştere, Maică-Fecioară.

Irmosul :

Marea vieţii văzînd-o înălţîn«du-se de viforul ispitelor, la «limanul Tău cel lin alergînd, «strig Ţie : scoate din stricăciu«ne viaţa mea, mult-Milostive».

CONDACUL, glasul al 2-lea :

Podobie : Cînd Te-ai pogorit...

Prieten al lui Hristos ajungînd, mărite Filimon, sîngele ţi l-ai vărsat pentru El ; toată nebunia păgînătăţii ai nimicit-o şi înşelăciunea elinilor ai stins-o. Pentru aceasta roagă-te să se mîntuiască cei ce săvîrşesc pomenirea ta.

ICOS

Să se umple gura mea de laude, precum a zis Ţie proorocul David şi precum mai înainte ai întărit în credinţa luptelor pe măritul mucenic, care fusese cîntăreţ din fluier, iar acum s-a arătat mucenic al Tău, îngrozind pe chinuitori şi rugîndu-se pentru cei ce cu credinţă săvîrşesc pomenirea lui.

SINAXAR

In această lună, in ziua a paisprezecea, pomenirea pătimirii Sfinţilor Mucenici Tirs, Levchie şi Calinic.

Aceşti sfinţi mucenici au trăit pe vremea împăratului Deciu şi a ighemonului Cumvrichie, care a pornit mare prigoană împotriva creştinilor în părţile Nicomidiei, Niceii şi Cezareii Bitiniei.

Sfîntul Levchie, de bunăvoia lui, s-a dus la ighemon, a mărturisit pe Hristos şi a defăimat deşertăciunea închinării la idoli. La porunca ighemonului a fost spînzurat şi i s-a strunjit cu cruzime trupul. Pentru că a rămas tare şi neclintit în credinţa creştinească, i s-a tăiat capul.

Pe cînd ighemonul făcea o călătorie în Helespont i-a ieşit întru întîmpinare marele între atleţi Tirs. Acesta a propovăduit cu îndrăznire că Hristos este Dumnezeu şi a mustrat pe tiran, că fără să judece cinsteşte pe idoli. Sfîntul Tirs a fost supus la chinuri îndelungate şi de multe feluri, de către mai mulţi ighemoni. În timpul acestor chinuri pe care sfîntul le îndura cu seninătate, la rugăciunea sfîntului s-au sfărîmat chipurile cioplite ale idolilor. Atunci Calinic, care era preot al idolilor, gîndind în sine că Dumnezeul lui Tirs este mai mare şi mai puternic decît toţi idolii, de vreme ce la rugăciunea lui Tirs idolii au căzut la pămînt şi s-au sfărîmat, a primit şi el credinţa în Hristos. Şi rugîndu-se şi el, lui Hristos, a fost sfărîmat idolul pe care el îl slujise pînă atunci. Pentru aceasta Sfîntul Calinic a fost ucis cu sabia. Iar Sfîntul Tirs şi-a dat lui Dumnezeu sufletul în timpul chinurilor.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor Mucenici Filimon, Apolonie, Arian şi cei dimpreună cu ei.

Aceşti sfinţi mucenici au trăit pe vremea împăratului Diocleţian şi a lui Arian, ighemonul Tebaidei Egiptului. Chipul muceniciei lor a fost aşa: au fost prinşi şi duşi înaintea ighemonului 37 de creştini. Printre aceştia se afla şi un creştin cu numele Apolonie, anagnost al Bisericii. Cînd a fost ameninţat cu chinurile, Apolonie s-a spăimîntat şi a dat patru galbeni lui Filimon, cîntăreţul din fluier, ca să-i ia locul şi să aducă jertfe idolilor în locul lui; totodată i-a dat şi hainele sale. Filimon, odată cu îmbrăcarea hainelor lui Apolonie, a îmbrăcat şi credinţa în Hristos, şi cînd a fost îndemnat să jertfească idolilor, a mărturisit pe Hristos. Cînd ighemonul a poruncit să vină Filimon ca să cînte din fluier, pentru ca prin cîntecele sale să cînte şi să ademenească pe cel ce nu voia să jertfească idolilor, să-l facă să socotească bune, pe cele din lumea aceasta, să-şi schimbe credinţa şi să jertfească idolilor, atunci s-a aflat că Filimon era cel din stadion şi că el ţinea locul lui Apolonie. Mulţi l-au sfătuit şi l-au îndemnat stăruitor să se lepede de Hristos, dar n-a fost induplecat. Ighemonul l-a luat în rîs, spunîndu-i că în zadar se osteneşte, odată ce n-a primit botezul creştinilor. Sfîntul Filimon însă s-a rugat şi s-a pogorît ploaie numai peste el. Toţi cei de faţă s-au minunat, iar Sfîntul Filimon a luat încredinţare că s-a pogorît peste el din cer apa botezului său, pentru că nimeni nu îndrăznea să-l boteze de frica ighemonului. Sfîntul Filimon s-a rugat apoi şi pentru fluierile lui, pe care le dăduse lui Apolonie. Şi s-a pogorît foc din cer, care a ars şi a mistuit fluierile în mîinile lui Apolonie. Şi fiindcă Apolonie a fost pricina credinţei lui Filimon în Hristos, a fost prins şi el. Dus înaintea ighemonului, a propovăduit credinţa lui Hristos. Pentru aceasta au fost supuşi amîndoi la felurite chinuri. Cînd Sfîntul Filimon a fost atîrnat de un măslin şi săgetat, o săgeată s-a îndreptat spre ighemon şi i-a străpuns ochiul. Sfîntul Filimon a spus mai dinainte ighemonului că i se va vindeca ochiul cu minune, dacă după mucenicia lui va lua ţărînă de pe mormîntul său. Apoi au fost tăiate capetele Sfinţilor Filimon şi Apolonie. Ighemonul s-a dus în ziua în care au fost îngropaţi sfinţii la mormîntul Sfîntului Filimon, a făcut cum îi spusese sfîntul şi s-a făcut sănătos. Pentru aceasta a crezut şi el şi cei dimpreună cu el în Hristos şi s-au botezat. Cînd împăratul Diocleţian a aflat că ighemonul s-a făcut creştin, a trimis de l-a adus la el, l-a legat cu lanţuri, i-a atîrnat o piatră de gît, şi l-a aruncat în mare. Moaştele Sfîntului Arian au fost aduse la uscat şi au fost îngropate de slujitorii săi.

Tot în această zi, pomenirea celor patru ostaşi din garda împărătească, ce au pătimit împreună cu Sfîntul Arian.

Diocleţian, după ce a chinuit pe sfinţi cu felurite chinuri, a aruncat pe Sfîntul Arian legat cu lanţuri într-o groapă adîncă şi a acoperit groapa cu pămînt; a pus deasupra gropii scaunul său şi a poruncit ostaşilor să joace, zicînd: «Să vedem dacă va veni Dumnezeul lui Arian ca să-l scoată din groapa asta». Apoi a plecat la palat. Cînd s-a dus să se culce, a văzut atîrnate deasupra patului piatra şi lanţurile purtate de Arian, iar pe Arian aşezat pe pat. Împăratul s-a spăimîntat şi a socotit că este vrăjitor. Atunci l-a aruncat în mare împreună cu cei patru ostaşi din garda împărătească, ce crezuseră împreună cu el în Hristos. Delfinii au luat moaştele lor, ce se aflau în cei cinci saci în care fuseseră băgaţi, şi le-a scos la ţărm la Alexandria, unde au fost îngropate într-un loc de seamă.

Tot în această zi, pomenirea înfricoşătoarei ameninţări a cutremurului ce a fost adus asupra noastră cu iubire de oameni şi de care mai presus de orice nădejde ne-a izbăvit Domnul cel iubitor de oameni.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Dătător de rouă a făcut îngerul cuptorul cuvioşilor «tineri; iar pe haldei arzîndu-i «porunca lui Dumnezeu, pe «chinuitorul l-a plecat a striga: «Bine este cuvîntat Dumnezeul «părinţilor noştri».

Cu ploile cele dumnezeiești ați stins cuptorul mulțimii idolilor, fiind aprinși de dumnezeiasca dragoste și acum cîntați cu mare bucurie, luptătorilor: Binecuvîntat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Prinzînd pe cel ce vă alunga în mreaja cea dumnezeiască, vrednicilor de sfințenie, l-ați scos din adîncul rătăcirii și l-ați adus lui Hristos, cîntînd cu căldură: Binecuvîntat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Cutremurat-ați temeliile înșelăciunii, arătînd luptătorilor neclintită voință și hotărîre bărbătească; iar acum cîntați cu cucernicie: Binecuvîntat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei:

Zămislirea ta este mai presus de cuvînt, dumnezeiască mireasă; că ai născut pe Dumnezeu-Cuvîntul, Care izbăvește pe oameni de toată neorînduiala și le dă cuvînt a cînta: Binecuvîntat ești, Dumnezeul părinților noștri.

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Din văpaie ai izvorît...

Cu scutul cucerniciei fiind acoperit și luînd crucea ca pe o suliță ai lovit taberele vrăjmașilor celor nevăzuți, Mucenice Tirs, mărirea cea dumnezeiască a vitejilor mucenici.

Fiind aprins cu dragostea Atotțiitorului, ai intrat bărbătește în locul de chinuri al mucenicilor și cu tărie luptîndu-te ai surpat pe balaurul cel mare, viteazule Filimon.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Înecînd puterea vrăjmașului în adîncul bărbăției și al răbdării tale, mărite Arian, te-ai învrednicit de împărăția cea neclintită întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei:

Mărturisindu-te cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, strigăm ție, cu credință, ca îngerul: bucură-te că singură ai născut pe pămînt Bucuria, ceea ce ești plină de har, pururea binecuvîntată!

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul:

Din văpaie ai izvorît cuvioșilor rouă și jertfa dreptului cu apă ai ars-o; că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea; pe Tine Te preaînălțăm întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea...

Închipuind patima lui Hristos, ați răbdat încercările multor chinuri, fericiților; și tăindu-vi-se capetele, v-ați unit cu cetele cele cerești, luminîndu-vă cu mărire, și împodobindu-vă cu razele cele dumnezeiești.

Din sîngiurile tale ți-ai vopsit porfiră, înțeleptule Tirs ; și cu strălucire îmbrăcîndu-te cu dînsa și ținînd dumnezeiasca Cruce ca un sceptru, veselindu-te împreună cu toți purtătorii de biruință, acum împărățești împreună cu Hristos, de Dumnezeu fiind binecuvîntat.

Slavă...

De nevoințele voastre, fericiților, și de împotriviri, de moartea cea silnică și de răni, s-au minunat puterile îngerilor ; cu care împreună petrecînd, aduceți-vă aminte de cei ce săvîrșesc pomenirea voastră, prealăudaților.

Și acum..., a Născătoarei :

Întru asemănare de trup omenesc S-a văzut născîndu-Se Cuvîntul din pîntecele tău, răbdînd patimă, Cel ce este preabun, Preacurată Fecioară Marie, de Dumnezeu Născătoare și a tras la Sine mulțime de mucenici.

Irmosul :

Pe Dumnezeu a-L vedea nu «este cu putință oamenilor, spre «Care nu cutează a căuta cetele «îngerești ; iar prin tine, Prea«curată, S-a arătat oamenilor «Cuvîntul întrupat. Pe Care «slăvindu-L, cu oștile cerești, pe «tine te fericim».

LUMININDA

Podobie : Privind ucenicii, Te-ai înălțat...

Dorind mucenicii să vadă strălucirea Treimii, nu s-au arătat nicidecum înfricoșați de chinuri; iar murind, s-au sălășluit în ceruri, în chip de negrăit desfătîndu-se de dumnezeiasca strălucire.

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpsutul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A CINCISPREZECEA

Pomenirea Sfîntului Mucenic Elefterie și a Preacuviosului Părintelui nostru Pavel cel din Latro.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn celor ce...

Vas preasfințit te-ai făcut dumnezeiescului Duh, curățindu-ți sufletul de patimi, preasfințite. Pentru aceasta ai primit dumnezeiasca sfîntă ungere, făcîndu-te ierarh și povățuitor al poporului celui de Dumnezeu înțelepțit și mucenic neabătut al Celui ce pentru noi a răbdat patimi și a izvorît nepătimire, pătimitorule Elefterie.

Nu ai ținut seamă de trupul chinuit în bătăi și apropiat de foc, că ți-ai pironit mintea cu neasemănată dorire către po-

doaba cea preafrumoasă a Iubitului tău celui dumnezeiesc, de a Cărui fierbinte dragoste erai hrănit, cel ce ești podoaba mucenicilor și frumusețea arhiereilor, Mucenice Elefterie, cel ce te rogi pentru sufletele noastre.

Văzîndu-te ceea ce te-a născut că ai săvîrșit frumos lupta și dorind să-și săvîrșească și ea tot asemenea călătoria, îmbrățișîndu-te în mijlocul locului de chinuri, a fost junghiată ca o junince. Cu care împreună ne rugăm ție: roagă pentru noi pe Mîntuitorul și Domnul, Preafericite Elefterie.

Alte stihiri, ale cuviosului, glasul al 2-lea:

Podobie: Cînd de pe lemn...

Pavele, podoaba călugărilor, vlăstarul cel plăcut al pustiului, lauda cuvioșilor, fala Latronului, întărirea credincioșilor, izbăvește pe cei ce săvîrșesc cu dragoste preacinstită pomenirea ta și sărută sicriul moaștelor tale, de toată supărarea și de osînda focului, cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu.

Cel ce te-ai făcut pe tine însuți locaș Treimii, părinte de Dumnezeu binecuvîntat, locaș întru numele Acesteia ai ridicat; și în pustiurile neumblate ale muntelui Latro intrînd, te-ai sălășluit ca Moise în Sinai. Acolo, primind dumnezeiasca lege, ai învățat preabine mulțimile celor ce sihăstresc, preaminunate.

Avînd îndrăzneală către Domnul, cuvioase, roagă-te să se păzească turma, pe care ai întemeiat-o cu multe sudori, de ispitele vrăjmașului și de năvălirea barbarilor, de sabie și de toate meșteșugirile celui viclean. Că pe tine avîndu-te sprijinitor și apărător, întru tine am cîștigat nădejde la Dumnezeu, fericite.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Cunoscîndu-te pe tine, Elefterie, podoaba ierarhilor și slava purtătorilor de biruință, adevărul dogmelor și apărătorul Bisericii, adunîndu-ne după datorie te lăudăm, zicînd: bucură-te cel ce ești păstor al lumii, neapus luminător și putere și întărire! Bucură-te că, pe Hristos L-ai iubit și îngrozirile tiranilor, ca pe niște jucării le-ai luat în rîs! Bucură-te, că nu ți-ai cruțat trupul, care era sfîșiat prin felurite chinuri, ca și cum ar fi fost străin. Pentru aceasta strigăm ție, preafericite: ca unul ce ai îndrăzneală către Hristos Dumnezeu, apără neîncetat pe cei ce cu credință săvîrșesc cinstită și preamărită pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei:

Toată nădejdea mea întru tine o pun, Fecioară; nu mă trece cu vederea, ci ca ceea ce ești bună grăbește a mă izbăvi degrab de patimile care mă tulbură și de toți cei ce se luptă cu mine.

A Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut spînzurat pe lemn, ceea ce Te-a născut pe Tine, Hristoase, striga cu tînguire : Fiul meu și Dumnezeul meu ! Pentru ce mori acum pe Cruce și pentru ce Te așezi în mormînt, pentru mine ?

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce ești bucuria...

Apărător al Bisericii făcîndu-te, părinte, ca o adevărată odraslă a Antiei, celei de Dumnezeu înțelepțite, și ca un adevărat ucenic al apostolilor, ai întors către Dumnezeu popoarele, care mai înainte nebunește dădeau cinstire idolilor, ca unor dumnezei.

Stih : Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate, și cuvioșii Tăi cu bucurie se vor bucura.

Purtînd grijă, părinte, de femeile ce aveau să nască, le-ai dat libertate să cerceteze locașul tău ; bună călătorie pe mare, iarăși, ai dat altora, care cu căldură cereau de la tine, și sănătate bolnavilor ai dat, strălucind cu minunile.

Stih : Dreptul ca finicul va înflori și ca cedrul cel din Liban se va înmulți.

Nevoințele muceniciei le-ai suferit cu tărie, neîngrozindu-te de asprele chinuri ale lui Adrian, aprins cu totul fiind de dragostea Ziditorului, Elefterie preaînțelepte ; și pe ceea ce te-a născut împreună nevoitoare primindu-o, te-ai suit la ceruri, bucurîndu-te.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Veșmîntul arhieriei tale, cuvioase părinte, l-ai roșit cu curgerile sîngiurilor tale ; iar în mijlocul locului de chinuri văzîndu-te pe tine ceea ce te-a născut și bine te-a crescut, sfîrșindu-te bărbătește, prăbușindu-se, săruta pe dulcele său fiu. Pentru aceasta fiind tăiată de sabie a și intrat după tine, în cămările cerești. O, fericită maică ! O, sfințit sîn pe care l-ai supt, fericite Elefterie, și ai cunoscut pe Ziditorul firii. Împreună cu dînsa deci, roagă-te să se miluiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Stăpînă primește rugăciunile robilor tăi și ne izbăvește pe noi de toată nevoia și întristarea.

A Crucii, a Născătoarei :

Podobie : O, uimitoare minune...

Răstignirea Ta, o, Stăpîne, pe care cu îndelungă-răbdare ai suferit-o pentru noi oamenii, văzînd-o Fecioara, striga Ție, cu plîngere : Fiul meu, pentru ce Te-au răstignit pe Cruce și Te-au ucis fiii oamenilor ? Ci te scoală, ca să cîștige mărire cei ce cu credință slăvesc cinstitele Tale patimi, Cuvinte.

TROPARUL, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Cu haină de preot fiind împodobit și cu sîngele curgînd șiroaie, fericite, ai alergat la Stăpînul tău, Hristos, înțelepte Elefterie, nimicitorul satanei. Pen-

tru aceasta nu înceta a te ruga pentru cei ce cu credință cinstesc fericitele tale nevoințe.

Slavă..., al cuviosului:

Ca cel ce ești împreună-locuitor cu cei fără de trup și tuturor cuvioșilor părtaș, Prealăudate Pavel, pe tine te lăudăm și ne rugăm ție: Roagă-te pentru noi ca întotdeauna să aflăm milă.

Și acum..., al Născătoarei:

(Caută la sfîrșitul cărții).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Sfîntului Elefterie (de două ori), Slavă..., al cuviosului, Și acum..., al Născătoarei.

După obișnuitele Catisme, se cîntă Sedelnele din Octoih. Psalmul 50.

CANOANELE

Se pune un Canon din Octoih, cu irmosul pe 6, și două Canoane ale sfinților.

Canonul Sfîntului Elefterie

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul 1:

Irmosul:

Cîntare de biruință să cîntăm toți lui Dumnezeu, Cel «ce a făcut uimitoare minuni «cu braț înalt și a mîntuit pe Is- «rael, că S-a preaslăvit».

Fiind eu robit de negurile patimilor, liberează-mă acum cu luminoasele tale rugăciuni, Mucenice Elefterie, ca să te laud, cu cîntări dumnezeiești, ca pe un rob al lui Hristos.

Strălucit-ai, preasfințite, cu preacuratele lumini ale nevoințelor, vopsitu-ți-ai cu sînge sfințitul tău veșmînt și prin Duhul te-ai făcut asemenea luminii.

Lipindu-te de Dumnezeu cu preacuratul cuget, din tinerețe depărtatu-ți-ai sufletul de gîndul cel trupesc și te-ai îmbogățit din destul cu har de minuni.

A Născătoarei:

Ca un scaun în chipul focului porți pe Ziditorul, ca o cămară însuflețită și ca o cămară plină de desfătare încapi pe Împăratul, făcîndu-Se precum sîntem noi, fără schimbare și fără amestecare.

Canonul cuviosului

Cîntarea 1-a, același glas:

Irmos: Hristos Se naște, slăviți-L...

Mie, celui ce mă nevoiesc și acum să-ți aduc cîntare nouă de laudă, de Dumnezeu purtătorule Pavel, prin deschiderea gurii, dă-mi har a grăi, cu rugăciunile tale, preacuvioase, ca să vestesc cinstitele tale nevoințe.

Din tinerețe ai luat jugul Domnului, cuvioase, și în brazdele inimii tale ai semănat grîul cel duhovnicesc și ai secerat spicele care întăresc sufletele, de Dumnezeu binecuvîntate.

Slavă...

Pentru sudorile cele preamulte ai primit în schimb împărăția cea de sus tu, care ai trăit pe

pămînt ca un fără de trup şi ai vieţuit viaţa îngerilor. Deci şi acum în ceruri, stînd înaintea Treimii, adu-ţi aminte de noi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Trupul meu cel stricăcios luîndu-l Cel fără de trup, din sîngiurile tale, dumnezeiască mireasă, şi în iesle culcîndu-Se de bunăvoie, trupul acesta pe care l-a luat, îl îndumnezeieşte Cel preabun, prin unirea cu el, Maica lui Dumnezeu.

Catavasie : Hristos Se naşte, slăviţi-L...

Canonul Sfîntului Elefterie

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Să se întărească inima mea întru voia Ta Hristoase, «Dumnezeule, Care ai întărit ce«rul al doilea peste ape şi ai în«temeiat pămîntul pe ape, Pu«ternice».

Voind a pătimi pentru Hristos rabzi durerile trupului, înţelepte, veselindu-te întru chinuri şi în necazuri. Pentru aceasta acum ai primit viaţa cea fără dureri.

Cu dragostea cea fierbinte a Făcătorului întărindu-te, pătimitorule, de Dumnezeu înţelepţite, singur te arunci în chinurile focului, răcorindu-te de focul Duhului, Elefterie.

Arătîndu-te între preoţi preasfinţit şi între mucenici mucenic prea tare, îndoită cunună ai luat, fericite, privind totdeauna faţa lui Dumnezeu.

A Născătoarei :

Toiag de putere, ai odrăslit pe Hristos, întru Care ne întărim ; că pe tine ţarină nelucrată, curată porumbiţă, pururea fecioară, te-a închipuit odinioară toiagul lui Aaron, care a odrăslit.

Canonul cuviosului

Irmos : Fiului, Celui născut...

O, bărbăţia ta, prealăudate! O, sufletul tău cel viteaz ! Că dorind să sfărîmi fălcile leilor celor nevăzuţi, ai purtat în timpul nopţii sarcină pe umere două pietre prea mari.

Cine poate să spună precum se cuvine luptele tale ? Că tu, călătorind pe căile preaaspre ale pustietăţii, ai mîncat poame crude, obişnuindu-te să-ţi desfătezi gustul cu durerile înfrînării.

Slavă...

Văzătorul de Dumnezeu Moise s-a învrednicit odinioară de privirea cea tainică în mijlocul rugului ; iar Preacinstitul Pavel, cerînd cu strigare foc de sus, s-a aflat pe sine aprins, fără de ardere.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cu firea fără de început fiind, Cuvinte, ca Dumnezeu, şi cu Tatăl întocmai la cinste fiind, ai luat început sub ani, născîndu-Te din Fecioara, şi cu firea om Te-ai arătat ; şi petrecînd ca un prunc, Te-ai văzut înfăşat în scutece.

Catavasie : Fiului, Celui născut...

SEDEALNA muceniculul, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Dobîndind cuget liber de patimi, slugă preaaleasă lui Dumnezeu te-ai făcut și ai liberat din rătăcire pe cei ce bine te-au ascultat pe tine ; și nevoindu-te ca un preot și ca un mucenic, Elefterie, ai cîștigat îndoită cunună. Roagă-te să ne mîntuim noi.

Slavă..., a cuviosului, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Fiind cîrmuit cu puterea Făcătorului a toate și întraripîndu-te cu vetreala crucii, ușor ai trecut prin viforul vieții și ai ajuns cu adevărat la limanul cel dumnezeiesc, trăgînd după tine multă agonisire de fapte bune ; pe care ai adus-o Stăpînului tuturor și L-ai auzit zicîndu-ți : bine, slugă bună !, și celelalte care urmează acestora. Pentru aceasta, Fericite Pavel, roagă pe Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale celor ce cu dragoste cinstesc pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei, asemenea :

Marie preacinstită, vasul Stăpînului, ridică-ne pe noi, cei căzuți în adîncul cumplitei deznădejdi și în greșeale și întristări; că tu te-ai făcut mîntuire păcătoșilor și ajutor și ocrotitoare puternică și mîntuiești pe robii tăi.

A Crucii, a Născătoarei :

Văzînd mielușeaua cea fără prihană gol spînzurat pe lemn pe Mielușelul și Păstorul, plîngînd striga, tînguindu-se ca o maică : cum voi lăuda, Fiul meu, îngăduința Ta cea mai presus de grai și patima cea de bunăvoie, Preabunule Dumnezeule ?

Canonul Sfîntului Elefterie

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Cu duhul văzînd mai înainte, Proorocule Avacum, în«truparea Cuvîntului, ai bine«vestit strigînd : cînd se vor a«propia anii Te vei cunoaște ; «cînd va veni vremea Te vei «arăta ; slavă puterii Tale, «Doamne !».

Nici gurile deschise ale leilor, nici para focului, nici cumplita întinsoare n-au înmuiat virtutea răbdării tale, sfințite slujitor al Tainelor, ci ca un diamant ai suferit cu bărbăție chinurile, aprins de dumnezeiască rîvnă.

Umplîndu-ți-se gura cu ape curgătoare de viață, ai făcut să izbucnească rîuri de învățături dumnezeiești, sfințite mucenice, care au înecat bîrfelile celor fără de lege, și au adăpat inimile celor ce au cunoscut pe Hristos Dumnezeu.

Mult mărindu-te pe tine Ziditorul tău, pentru Care ai voit a pătimi, nevoitorule, ți-a trimis o porumbiță să-ți aducă hrană

îngerească ție, care te-ai făcut asemenea îngerilor, prin nevoințele cele strălucite.

A Născătoarei :

Spăimîntatu-s-au oștile îngerilor, văzînd cum Cel nevăzut S-a arătat din tine cu chip ca al nostru, Fecioară, Născătoare de Dumnezeu ; pe Acela roagă-L să învrednicească de mîntuire, pe cei ce te măresc pe tine cu credință.

Canonul cuviosului

Irmos : Toiag din rădăcina lui Iesei...

De somn și de șederea ta în genunchi la priveghere fiind biruit oarecînd, în vremea tinereților tale, și văzînd acest lucru Petru, cinstitul tău învățător, te-a lovit peste obraz, părinte, și dîndu-ți lovitura îndată ți-a dat și tămăduirea.

Cu Dumnezeu deosebi vorbind și de El apropiindu-se fără de mijlocire, Pavel, părintele nostru, niciodată n-a mai fost biruit de somn după certarea învățătorului său, ci ca fiind fără de trup a petrecut pururea neadormit.

Slavă...

Vas preasfințit arătîndu-te, ai primit pe Hristos, Mirul cel ceresc, în inima ta ; și aprinzîndu-ți făclia înfrînării tale celei răbdătoare, prin petrecerea cea îmbunătățită ai alergat către Mirele cel dumnezeiesc.

Și acum..., a Născătoarei :

Cuvinte, cerul avîndu-l ca scaun și pămîntul ca așternut al picioarelor T a l e, întrupîndu-Te ai intrat în pîntecele Fecioarei și în peșteră sărăcăcioasă Te-ai sălășluit, și de la magii din Răsărit, ca un Împărat și Dumnezeu-Om, daruri ai primit.

Catavasie : Toiag din rădăcina lui Iesei...

Canonul Sfintului Eleftorie

Cintarea a 5-a :

Irmosul :

Pacea Ta dă-ne-o nouă, Fiule al lui Dumnezeu ; că afa«ră de Tine alt Dumnezeu nu «cunoaștem ; numele Tău nu«mim. Că Dumnezeu al celor «vii și al celor morți ești».

Preavicleanul vrăjmaș străduindu-se să te înșele cu vorbe viclene, mucenice, s-a făcut de rîs născocitorul răutății și s-a surpat de înțelepciunea ta.

În carul dumnezeieștilor fapte bune fiind ridicat, mărite, ai ajuns pe înălțimea muceniciei și ai surpat trufia cea înaltă a viclenilor demoni.

Dorind să vezi frumusețea lui Iisus, cuvioase, te-ai înfrumusețat pe tine însuți cu frumusețile muceniciei și te-ai mutat la Dînsul, încununîndu-te cu cunună strălucitoare.

A Născătoarei :

Minunea ta, curată, uimeşte tot cugetul; că naşti pe Dumnezeu cu trup şi pe Hrănitor Îl hrăneşti cu lapte, necunoscînd ispitirea de bărbat.

Canonul cuviosului

Irmos : Dumnezeu fiind al păcii...

De întinăciunea patimilor curăţindu-ţi mintea, te-ai făcut oglindă fără de pată, primind pururea strălucirea Duhului. Pentru aceasta s-a umplut de ocară ispititorul, năvălind asupra ta, cel ce ai învăţat că răutatea firii este neputincioasă.

Dobîndind ca locuitor în inima ta Înţelepciunea cea adevărată, pe Hristos Dumnezeu, ai doborît la picioarele tale pe neînţeleptul izvoditor al răutăţii, care încerca să te momească cu felurite viclenii, pe tine, de Dumnezeu înţelepţite Pavel.

Slavă...

Fiu al zilei fiind şi vas al luminii, ai defăimat pe începătorul întunericului, care se pornea cu neruşinare ca un leu asupra ta, cu cutremurarea pămîntului, cu sfărîmarea pietrelor şi cu năluciri înfricoşîndu-te, cuvioase.

Şi acum..., a Născătoarei :

Aruncat fiind afară din Eden, Adam cel dintîi, S-a întrupat din tine Cuvîntul cel fără de început, tînără mireasă, dumnezeiască pururea fecioară; şi în ieslea necuvîntătoarelor culcîndu-Se ca un prunc, a izbăvit neamul nostru din robia lipsei de judecată.

Catavasie : Dumnezeu fiind al păcii...

Canonul Sfîntului Elefterie

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Proorocului Ionà urmînd, strig către Tine : scoate din «stricăciune viaţa mea, Bunule, «şi mă mîntuieşte, Mîntuitorul «lumii, pe mine, cel ce strig: «slavă Ţie!».

Îndrumătorul cel ales al turmelor lui Hristos, păstorul cel cuvîntător, cel cu petrecerea în chinuri, este mărit pentru că a slăvit pe Dumnezeu în mădularele sale.

Întărindu-te, înţelepte, cu privirile tale ridicate către Dumnezeu, mult ai slăbit pe vrăjmaşul cel plin de meşteşugiri, pururea lăudate, fala mucenicilor, dreptarul preoţiei.

Prin chinuri întrarmîndu-te şi în foc singur aruncîndu-te, ai adormit pornirile fiarelor celor sălbatice, avînd neadormită dragoste către Ziditorul.

A Născătoarei :

Ceea ce te-ai arătat cort de sfinţenie, Marie, sfinţeşte ticălosul meu suflet cel spurcat cu dezmierdările şi mă fă părtaş dumnezeieştei slave.

Canonul cuviosului

Irmos : Din pîntece pe Iona...

După cum Mîntuitorul Hristos, Dumnezeul nostru, a săturat cu puține pîini mulțime de popor, așa și Pavel, ucenicul lui Hristos, cu puțină apă dintr-un mic vas de lut, mulțime a veselit pînă la săturare, iar rămășițele vădesc îndestularea.

Oprit-ai seceta cu rugăciunile tale, minunate, și ai dezlegat foametea cea amenințătoare și cu apele ce cădeau de sus ai udat pămîntul și ai adăpat brazdele lui cele uscate, făcînd să crească, să sporească și să se înmulțească, cu harul, rodurile lui.

Slavă...

Viața cea fără durere cu dureri ai cîștigat-o și oprești răutatea cumplitelor dureri ale celor ce cu credință cer de la tine să dobîndească tămăduire, preacinstite, podoaba părinților. Pentru aceasta, te rog, dezleagă durerile mele cele sufletești și trupești.

Și acum..., a Născătoarei :

Cuvinte al Tatălui, Fiule al lui Dumnezeu, Cel fără început și mai înainte de toți vecii Dumnezeu ; iar ca un om făcîndu-te Prunc, din Maică curată, dumnezeiască fiică, ai încăput în peșteră, Cel ce ești neîncăput. Pentru aceasta toți minunîndu-ne, ne închinăm tainei celei mari.

Catavasie : Din pîntece pe Iona...

CONDACUL, glasul al 2-lea :

Podobie : Pe propovăduitorii cei tari...

Ca pe o podoabă a preoților și îndemn al purtătorilor de biruință, toți te lăudăm, cuvioase, și te rugăm, sfințite mucenice Elefterie : pe cei ce prăznuiesc pomenirea ta liberează-i din multele feluri de nevoi, rugîndu-te neîncetat pentru noi toți.

ICOS

Milostive Dătătorule de viață, ca Cel ce Însuți ești Dumnezeu iubitor de oameni și îndurat, caută spre întunecimea sufletului meu și cu dreapta Ta cea atotputernică, Cuvinte, liberează-mă de rușinea patimilor, ca să laud pe ierarhul Tău Elefterie, că acesta cu adevărat din pîntece s-a făcut cunoscut de Tine, a fost sfințit și a fost pus Ție, Ziditorului, înainte, ca Samuel, de sfințita lui maică, rugîndu-se neîncetat pentru noi toți.

SINAXAR

În această lună, în ziua a cincisprezecea, pomenirea Sfîntului Mucenic Elefterie.

Sfîntul Mucenic Elefterie era din cetatea Romei. De mic a rămas orfan de tată și a fost crescut numai de mama sa Antia, care fusese învățată credința creștină de Sfîntul Apostol Pavel. Copilul a fost dus de mama lui la episcopul Anichit și a învățat de la el Sfintele Scripturi. Anichit l-a rînduit în ceata clericilor ; cînd a fost în vîrstă de 15 ani l-a hirotonit diacon, la 18 ani preot, iar cînd a ajuns de 20 de ani a fost făcut episcop al Iliricului. Pentru că învăța și propovăduia pe Hristos a atras pe mulți la credință ; de aceea împăra-

tul Adrian a trimis de l-a adus la el. Dus înaintea lui, sfîntul a mărturisit că Hristos este Dumnezeul tuturor. La porunca împăratului a fost supus la chinuri pe care le-a îndurat cu seninătate. Sfătuit de prefectul Coremon, împăratul a făcut un cuptor, care avea țepușe ascuțite, de o parte și de alta. La rugăciunea sfîntului către Dumnezeu, Coremon, umplîndu-se de Duh Sfînt a intrat el întîi în cuptor și a mărturisit că Hristos este Dumnezeu. Din cuptor a ieșit nevătămat și i s-a tăiat capul. A fost aruncat și Sfîntul Elefterie în cuptor; dar s-a stins focul și a ieșit sănătos. Apoi a fost legat într-un car tras de cai sălbatici. Dezlegat de îngeri, sfîntul a fost dus într-un munte înalt, unde trăia cu animalele sălbatice; aceste fiare se îmblînzeau cînd sfîntul le vorbea cuvintele lui Dumnezeu. Împăratul a trimis ostași ca să-l prindă; dar sfîntul i-a îndrumat la Hristos și i-a botezat. Odată cu ei au mai crezut în Hristos și alții ca la cinci sute. Dus la împărat a fost ucis de doi ostași. Mama lui Antia a fost ucisă și ea cu sabia pe cînd îmbrățișa și săruta pe fiul ei mort.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Antia, mama Sfîntului Elefterie, care pe cînd îmbrățișa pe fiul ei mort, de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, Sfîntul Coremon prefectul, crezînd în Hristos și, botezîndu-se, de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea celor doi călăi, care, crezînd în Hristos, de sabie s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Pavel, care a schimnicit în muntele Latro.

Tot în această zi, pătimirea Sfintei Mucenițe Suzana.

Sfînta Muceniță Suzana a trăit pe vremea împăratului Maximian. Era de loc din Palestina. Tatăl ei era păgîn și mama evreică. Sfînta însă a fugit de necredința celor doi; a alergat la Hristos și a primit botezul de la episcopul Silvan. După moartea părinților ei, a împărțit toată averea la săraci și a slobozit din jugul robiei pe robii și roabele sale. S-a îmbrăcat în haine bărbătești, și-a tuns părul și a intrat într-o m i n ă s t i r e de c ă l u g ă r i, schimbîndu-și numele în Ioan. După ce a trăit acolo douăzeci de ani, a fost clevetită. Venise la mînăstire o schimnică. Socotind că e bărbat, a îndemnat-o la desfrînare. Suzana n-a vrut, așa că schimnica a pîrît-o că a încercat să o necinstească. Sfînta s-a plecat bîrfelii și a cerut să i se dea canon pentru păcatul de care era învinuită. Cînd episcopul Elefterupolei a aflat de aceasta, s-a dus la mînăstire și a mustrat pe stareț. Starețul atunci a vrut s-o descălugărească. Fericita, găsindu-se într-o nevoie ca aceasta, a cerut să vină la ea două fecioare și două diaconițe. Și lor le-a destăinuit toată taina ei. Cînd s-a aflat aceasta, episcopul s-a umplut de uimire; a hirotesit-o diaconiță și a poruncit să fie stareță.

Multe minuni a făcut ea în numele lui Hristos. Cînd a venit ighemonul Alexandru în Elefterupole și a adus jertfe idolilor, sfînta, de bunăvoie, s-a dus acolo și numai prin rugăciunea ei a dărîmat la pămînt idolii. Pîrîtă ighemonului, a fost dusă înaintea lui și a fost supusă la felurite chinuri și la sfîrșit a fost aruncată în foc. Acolo și-a dat lui Dumnezeu duhul.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Elefterie Cubiculariu.

Acest sfînt mucenic, de loc din Constantinopol, strălucea în dreapta credință. Din copilărie fusese crescut la curtea împărătească și acolo primise de la început cele mai mari cinstiri; întrecea în bogății și slavă pe toți oamenii acelor vremi. Cuprins de dumnezeiască dragoste după cele nestricăcioase și veșnice, a socotit pe toate cele pămîntești ca nimic și a ales să fie mai bine lepădat în curțile Domnului, decît să rămînă în locașurile păcătoșilor. Depărtat de lume, era cu ochii minții ațintiți spre Dumnezeu; se îndeletnicea în fiecare zi cu cîntări dumnezeiești și plinea toată virtutea.

Dar stricătorul sufletelor noastre, diavolul, n-a suferit să vadă toate acestea; s-a slujit de o slugă a fericitului punîndu-i în gînd să se ducă la împărat și să pîrască pe stăpînul său. S-a dus deci sluga la împărat și i-a spus că stăpînul său Elefterie s-a botezat și că a zidit o biserică. I-a mai spus că se închină Celui Răstignit, că batjocorește legiuirile și rînduielile împărătești. A mai adăugat că are sub pămînt o casă

ascunsă, că aduce Dumnezeului creştinilor slujbe de toată noaptea, că-şi chinuie trupul cu post, cu plînsete şi cu culcări pe pămînt. Împăratul s-a aprins de mînie şi l-a chemat pe sfînt la el. Cînd a venit, împăratul i-a pus întrebări, la vedere paşnice şi măgulitoare, grăindu-i aşa : «De ce ne-ai părăsit, Elefterie? Cum te-ai depărtat atîta vreme de la noi? Cum ai dispreţuit dorul nostru şi curţile noastre împărăteşti ? Cum ai dispreţuit dragostea noastră cea mare şi curată ce-ţi păstrăm ?».

«Împărate, i-a răspuns Sfîntul Elefterie, trupul mi-i şubrezit de multe şi nenumărate boli ; am voit să stau la aer curat ca să-mi recapăt sănătatea».

«Dar pentru ce să te desfetezi numai tu singur, i-a spus împăratul, de aerul cel curat ? Pentru ce să te bucuri numai tu singur de bunătatea lui ? Pentru ce să nu ne bucurăm împreună, mergînd şi eu cu tine acolo ?».

Sfîntul nu i-a dat răspuns la aceste cuvinte. Iar împăratul, îndată ce s-a făcut seară, a trecut rîul Sangarin, căci dincolo de acest rîu îşi avea sfîntul locuinţa. S-a uitat pe o uşă ascunsă şi a văzut o gaură ca gura unui puţ. S-a coborît pe ea şi a dat de o biserică frumos împodobită. Cele văzute l-au tulburat. A lăsat mînia la o parte şi a început să spună cuvinte linguşitoare, căutînd să slăbească tăria fericitului. Dar pentru că izbea cu pumnii în aer, căci n-a putut să-l induplece pe sfînt cu cuvintele lui, a poruncit să i se taie capul cu sabia, iar cinstitul lui trup să fie aruncat mîncare ciinilor şi păsărilor. Fericitul şi-a dat lui Dumnezeu sufletul, iar trupul lui, care zăcea părăsit, a fost luat de un creştin împodobit cu harul preoţiei, evlavios şi iubitor de Dumnezeu, care l-a înmiresmat cu mir şi l-a îngropat într-un loc de seamă.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Vah cel Nou.

Sfîntul Mucenic Vah cel Nou era de loc din Palestina şi a trăit pe vremea binecredincioşilor împăraţi Irina şi Constantin. Tatăl lui, creştin din moşi, strămoşi, era căsătorit cu o femeie foarte credincioasă. Ademenit însă de slava deşartă a lumii acesteia şi de înşelăciune, s-a lepădat de credinţa cea adevărată moştenită din strămoşi şi a trecut la necurata credinţă a agarenilor. A avut şapte copii, pe care i-a crescut în aceeaşi rătăcire. Stricîndu-şi viaţa în necredinţă, a lăsat, la moartea lui, pe soţia lui cu cei şapte copii. Al treilea dintre ei în şirul naşterii, cu numele Dahac, care tălmăcit în elineşte înseamnă Ghelasie, nu s-a însurat. Chiar înainte de moartea tatălui său voia să se facă creştin, lucru pe care l-a săvîrşit după ce tatăl său a murit. I-a spus mamei sale gîndul ; ea a consimţit şi l-a încurajat. Atunci a plecat de la mama lui şi s-a dus la Ierusalim. De acolo, povăţuit de un monah, s-a dus în lavra Sfîntului Sava, unde a fost învrednicit de Sfîntul Botez şi i s-a pus numele Vah. Apoi în urma rugăciunilor lui, a fost îmbrăcat cu haina monahală. Ca monah a vieţuit bine şi s-a întărit în înfrînare şi în celelalte virtuţi. La porunca stareţului a plecat din mînăstire, că stareţul se temea să nu afle de el agarenii care stăpîneau Palestina. Din întîmplare, sau mai bine-zis din rînduială dumnezeiască, s-a dus la Ierusalim şi acolo s-a întîlnit cu mama lui, căreia i-a spus tot ce a făcut ; i-a mai spus că-l doare inima că fraţii lui trăiesc în rătăcire. Cînd fraţii lui au auzit aceasta de la mama lor, au trecut la credinţa în Hristos, afară de unul care a rămas în rătăcire. Acesta a spus agarenilor toate cele făcute de Sfîntul Vah. Agarenii l-au căutat, l-au prins şi l-au dus la Amira, stăpînul cetăţii Ierusalimului. Amira l-a trimis la aşa-numitul de ei general şi la judecători. Înaintea lor a mărturisit pe Hristos, a defăimat ca deşartă credinţa agarenilor şi şi-a bătut joc de ea. Pentru asta i s-a tăiat capul.

Trebuie să se ştie că cel întru sfinţi părintele nostru Ioan Gură de Aur a fost hirotonit patriarh al Constantinopolului în această zi, din care a şi început să se săvîrşească de el sărbătoarea Naşterii lui Hristos pînă la douăzeci şi cinci ale lunii, căci unii din Apus veneau şi o vesteau de fiecare dată. Pentru aceasta a şi fost rostit de el acel Cuvînt apologetic, preafrumos şi preafolositor.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Canonul Sfîntului Elefterie

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

De tinerii Tăi cei din cuptor, Mîntuitorule, focul nu s-a «atins, nici nu i-a supărat. Și «atunci, cei trei ca și cu o sin«gură gură cîntau și binecuvîn«tau, grăind : Bine este cuvîn«tat Dumnezeul părinților noș«tri».

Mărit să fie acum în trupul meu Hristos, strigai înțelepte, chinuindu-te ; pentru viața ce va să fie, nu mă tem de înfierbîntarea căldurilor, nu mă îngrozesc de moarte, nici de năvălirile fiarelor.

Numai frumusețea lui Dumnezeu o caut, slava Lui doresc s-o dobîndesc ; chinuiască-mă, arză-mi toate mădularele, strigai mărite, caut scăparea de aici, care mă face rob al lui Hristos.

Privind la viața cea de dincolo, fericite, pentru lume cu adevărat te-ai omorît și cu cercarea prin chinuri ca niște aur lămurit prin foc, pus la păstrare în comorile locașurilor cerești, ai strălucit.

A Născătoarei :

Numai pe tine, ceea ce ești fără prihană, aflîndu-te Preacurată, Cuvîntul cel preacurat al lui Dumnezeu, născîndu-Se din pîntecele tău, curățește pe credincioși de întinăciunea pe care o avem din neorînduiala patimilor, mireasă dumnezeiască.

Canonul cuviosului

Irmos : Tinerii în dreapta credință...

Ca un soare strălucind ai luminat îndată Răsăritul și, suindu-te pe stîlp, te-ai găsit ca în mijlocul cerurilor și ai veselit toată lumea cu învățăturile tale, grăind : Bine este cuvîntat Dumnezeul părinților.

Depărtatu-te-ai, fugind, de tulburările lumești și, după cum zice psalmistul, în pustiu sălășluindu-te tu, cel binecuvîntat de Dumnezeu, ai primit în inima ta pe Dumnezeu, Care te păzește cu pază de înger.

Slavă...

Văzut-ai cu ochii minții chinurile cele de dincolo și sufletul tău cel iubitor de oameni s-a întristat cu inima, udîndu-ți pururea așternutul cu lacrimi, ca și David, în vremea nopții.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Cel fără trup Se întrupează și Cel fără de ani în ani Se naște și cu scutece Se înfășoară pentru noi, Domnul, Cel ce înfășoară pămîntul cu negură ; El Însuși trup arătîndu-Se neschimbat, mai presus de înțelegere, din cea neispitită de bărbat.

Canonul Sfîntului Elefterie

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe Acela de Care se înfricoșează îngerii și toate oștile, «ca pe Făcătorul și Domnul, «preoți lăudați-L, tineri prea- «săviți-L, popoare binecuvînta- «ți-L și-L preaînălțați întru toți «vecii».

Înflorit-ați în nevoințe ca niște pomi înfloritori, împodobindu-vă cu chinurile, cei ce sînteți frumusețea mucenicilor ; și acum v-ați arătat flori din rai, trimițînd bună mireasmă dumnezeiască, cu putere de la Dumnezeu.

Maica ta amestecă sîngele ei cu curgerile sîngiurilor tale, cel născut dintr-însa ; că îmbrățișînd cu sfințenie trupul tău, cel acoperit de sînge, se săvîrșește de sabie și viețuiește în veci.

Sicriul tău, înțelepte, revarsă tuturor celor ce au trebuință ape de vindecări și rîuri de minuni, care spală întinăciunea patimilor celor pierzătoare de suflet ; pentru aceasta te lăudăm, mucenice ierarhe.

A Născătoarei :

Ca o ploaie S-a pogorît Hristos în pîntecele tău și cu adevărat a udat lumea, uscînd, Fecioară, rîurile cele tulburi ale nebuniei idolești, Însuși Făcătorul de bine.

Canonul cuviosului

Irmos : Cuptorul cel răcorit...

Cîntare bine alcătuită și plină de armonie ai cîntat împreună cu David, zicînd : mîngîierile Tale, Împărate a toate, au veselit sufletul meu, în chip strălucit, cu ajutorul iubirii Tale de oameni. Pentru aceasta, bucurîndu-te ai și grăit: să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Dîndu-ți ție cele dorite Ziditorul, te primește cu hrană proaspătă și cu trei foi de verdeață te hrănește, cu cuviință dumnezeiască, ca pe unul ce din pruncie ai călcat în picioare toate poftele. Și îți dă acestea prin mîna îngerului, ca celui ce ai rîvnit viața îngerească, preamărite Pavel, de Dumnezeu purtătorule.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Au putut scăpa de pedeapsă cei trei bărbați legați care erau condamnați, că părăsiseră slujba cea de obște ; că funia dezlegîndu-se în chip nevăzut, cu chemarea numelui tău, părinte preamărite, ai izbăvit din primejdii pe cei legați, întorcîndu-se singură pe mîinile celui ce-i ținea legați.

Și acum...,a Născătoarei :

Ceea ce a născut pe Soarele dreptății cheamă prin stea pe magi, cu aur și cu smirnă și cu tămîie, să se închine într-un chip nou Celui ce S-a făcut Prunc în chip neschimbat ; pe Care păstorii L-au slăvit și mulțimea îngerilor Îl laudă, prea-slăvindu-L ca pe Cel ce este după ființă Dumnezeu și om după fire.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-I și preaînălțindu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul :

Cuptorul cel răcorit a închi- «puit chipul minunii celei mai «presus de fire, că nu a ars pe «tinerii pe care i-a primit, pre- «cum nici focul Dumnezeirii nu «a ars pîntecele Fecioarei în «care a intrat. Pentru aceasta «cîntînd să strigăm : să binecu- «vinteze toată făptura pe Dom- «nul și să-L preaînalțe întru toți «vecii».

Canonul Sfîntului Elefterie

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Izvorul cel primitor de viață și pururea curgător, sfeșni- «cul Darului celui de lumină «purtător, Biserica cea însufle- «țită, cortul cel preacurat, ceea «ce este mai desfătată decît ce- «rurile și decît tot pămîntul, pe «Născătoarea de Dumnezeu, «credincioșii să o mărim».

Gură a lui Dumnezeu ajungînd, din gura celui vrăjmaș ai smuls pe poporul cel ce cugeta cele deșarte și moștean harului l-ai arătat ; și tare luptînd, locuiești împreună cu preoții și cu pătimitorii, Elefterie.

Vasul cel curat de mir al Duhului, locașul cel plin de desfătare al faptelor bune, mielul cel fără de răutate, luminătorul cel neapus, temelia ierarhilor și a mucenicilor, Elefterie, să fie lăudat cu credință.

Cu adevărat locuiești în lumina cea neînserată, făcîndu-te lumină mai strălucitoare decît soarele. Pentru aceasta pe cei ce săvîrșesc astăzi pomenirea ta cea purtătoare de lumină, izbăvește-i de negura patimilor, cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, Elefterie.

A Născătoarei :

Păzește-ne pe noi, robii Tăi, Doamne, care lăudăm nașterea Ta cea de negrăit din Fecioară, izbăvindu-ne de ispite, de patimi și de supărări, cu rugăciunile ei, ca un făcător de bine și iubitor de oameni.

Canonul cuviosului

Irmos : Taină minunată...,

Îndrăzneala ta către Dumnezeu o mărturisesc lucrurile cele minunate, pe care le-ai săvîrșit, după călătoria ce ai făcut la Dînsul ; că pe mulți de felurite neputințe i-ai liberat, cu untdelemn din candela ta.

Avîndu-ți sufletul întreg luminat, cuvioase, cu totul te-ai adăpat din mirul harului; demonii cu untdelemn îi alungi, pe leproși îi curățești și usturimea cumplită a rănilor capului și a ulcerelor o potolești.

Slavă...

Împodobindu-ți haina cea sfîntă cu curgerile sîngiurilor tale, preasfințite, după sfîrșitul mucenicie tale ai intrat în cortul cel sfînt al lui Hristos. Și acolo îți aduci aminte și de noi, cei ce te lăudăm pe tine.

Și acum..., a Născătoarei:

În anii cei mai de pe urmă, zămislit-ai în pîntecele tău pe Fiul, pe Care Tatăl L-a născut fără curgere, mai înainte de veci, Maică neispitită de bărbat. Pentru aceasta și steaua Îl arată pe Cel din ceruri și pămîntul cu peștera pe Cel de pe pămînt.

Irmosul:

Taină minunată și neobișnuită «văd, cer fiind peștera, scaun «de heruvimi Fecioara, ieslea «sălășluire, întru care S-a cul«cat Cel neîncăput, Hris«tos-Dumnezeu, pe Care lău«dîndu-L, Îl slăvim».

LUMININDA

Podobie: Cel ce ai împodobit cerul...

Lui Hristos ai adus, părinte, turme de credincioși ca un păstor; și de tine, vițelule, ca o junince apropiindu-se ceea ce te-a născut a fost omorîtă împreună cu tine; cu care acum te laud pe tine, Elefterie.

Slavă... a cuviosului:

Podobie: Cu ucenicii să ne suim...

Înflorit-ai, după cuvîntul lui David, ca un finic, în casa lui Dumnezeu, părinte preacuvioase, înmulțind acum însutit roadele ostenelilor tale. Pentru aceasta înecînd norul demonilor cu ploile lacrimilor tale, Fericite Pavel, cinste și răsplată de biruință ai primit de la Hristos și har bogat de faceri de minuni, din destul, preaînțelepte.

Și acum..., a Născătoarei:

Și pe tine, Preasfîntă Fecioară, te pun înainte mijlocitoare către Cel născut din tine, ca să mă izbăvesc de toată pedeapsa și de chinurile cele veșnice eu, ticălosul.

A Crucii, a Născătoarei:

Văzînd, Fecioară, pe Cel întrupat din sîngiurile tale cele curate, murind pe Cruce, strigai: cum de pătimești acestea Fiul meu, pentru mîntuirea oamenilor!

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4; glasul al 6-lea:

Podobie: A treia zi ai înviat...

Primind de la Hristos-Dumnezeu harul cinstiților ucenici, ierarhe, și calea Lui sfîrșind-o cu osîrdie, pentru aceasta te lăudăm pe tine, Elefterie, după vrednicie (de două ori).

Înfruntînd minciuna prin cuvintele tale, Elefterie, cu pătimirea ai omorît pe iscoditorul minciunii; și punîndu-l pe ace-

la sub picioarele tale, ai ridicat împotriva lui semne de biruință.

Cu ploile sîngiurilor tale adapă-ne duhovnicește, ierarhe, pe noi cei ce te cinstim pe tine cu credință și săvîrșim dumnezeiască pomenirea ta cu dragoste, și lăudăm pe Dumnezeul nostru.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Preot prealegiuit ai fost pînă la sfîrșitul vieții tale, Fericite Elefterie. Că slujind dumnezeieștile și negrăitele Taine, sîngele ți-ai vărsat pentru Hristos-Dumnezeu și jertfă bineprimită pe tine te-ai adus. Pentru aceasta îndrăzneală avînd către Dînsul, roagă-te cu deadinsul pentru cei ce cu credință și cu dragoste săvîrșim pomenirea ta, cea pururea cinstită, și ca cei ce o cinstesc pe ea să fie izbăviți de ispite și de tot felul de primejdii și de nevoi.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată, care ai odrăslit Rodul Vieții ; ție ne rugăm : roagă-te, Stăpînă, cu Sfinții Apostoli, să se miluiască sufletele noastre.

A Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut Preacurata pe Tine, pe Cruce spînzurat, a strigat : ce taină uimitoare este aceasta ce văd, Fiul meu ? Cum mori spînzurat cu trupul pe lemn, Dătătorule de viață ?

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile din Octoih.

Slavă..., a Sfîntului Elefterie, glasul al 2-lea :

Ca cel ce porți numele dumnezeieștii sloboziri, părinte, te-ai învrednicit de Taina sfințitei preoții și bărbătește propovăduind dreapta cinstire de Dumnezeu, ne-ai învățat temeiurile celor ce trebuie îndeplinite. Pentru aceasta, săvîrșind lupta cea mucenicească, din amîndouă părțile ai luat laudă, Elefterie. Nu înceta să te rogi lui Hristos să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca un măslin prearoditor, Te-a odrăslit Fecioara, pe Tine, Rodul vieții, ca să rodești lumii mare și bogată milă.

A Crucii, a Născătoarei :

Cînd Te-a văzut mieluşeaua pe Tine, Mielul, pe Cruce împuns cu sulița, cu lacrimi amare își uda obrazul și, suspinînd, zicea : nu înțeleg judecățile Tale cele de negrăit, Stăpîne ; cum pătimești de la cei fără de lege patimi de ocară, vrînd să rupi zapisul lui Adam și să mîntuiești pe om.

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A ŞAISPREZECEA

Pomenirea Sfîntului Prooroc Agheu.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 din Octoih şi 3 ale sfîntului, glasul al 8-lea :

Podobie : Mucenicii Tăi, Doamne...

Făcîndu-te locaş dumnezeiesc, mărite, şi biserică însufleţită, cu strălucirea vieţii şi a traiului tău, ai ridicat biserica cea însufleţită, care căzuse de demult, preacinstite, Celui ce împărăţeşte peste lume. Pentru aceasta cu rugăciunile tale roagă-te să se dăruiască tuturor mare milă.

Arătatu-te-ai vas al Duhului primind întru tine revărsările de lumină venite din ceruri, vrednic fiind a primi lumini, şi astfel proorocești izbăvirea cea plină de mîntuire tuturor oamenilor. Pentru aceasta cu rugăciunile tale, roagă-te să se dăruiască tuturor mare milă.

Cu strălucirea cea dumnezeiască a harului fiind acoperit şi învrednicindu-te de privirea celor dumnezeieşti şi plin de lumina cea dumnezeiască şi neînserată arătîndu-te, fericite, apără pe cei ce te laudă pe tine, rugînd pe Cel ce este singur Domn, să dăruiască tuturor mare milă.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Fecioară fără prihană, de Dumnezeu cu har dăruită, singura stăpînă, luminează-mi acum inima mea cea întunecată de patimi cumplite, ca să văd lumina cea neînserată şi dumnezeiască a Fiului tău cel preadulce. Şi să te laud şi să te măresc pe tine, singura noastră nădejde şi laudă.

A Crucii, a Născătoarei :

Nu pot îndura, Fiule, să Te văd pe Tine, Cel ce ai dat priveghere tuturor, dormind pe Cruce, ca să dai celor ce odinioară au adormit somnul de moarte, pentru călcarea poruncii, dumnezeiască şi mîntuitoare priveghere, zicea Fecioara tînguindu-se ; pe care o mărim.

Troparul, glasul al 2-lea :

Prăznuind pomenirea proorocului Tău, Agheu...

Slavă... Şi acum..., al Născătoarei :

(Caută la sfîrşitul cărţii).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului prooroc (de două ori).

Slavă... Şi acum..., al Născătoarei :

După obişnuitele Catisme, se citesc Sedelnele din Octoih. Apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun Canoanele Octoihului şi Canonul proorocului, pe 4.

Canonul proorocului
Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 7-lea :

Irmosul :

Lui Dumnezeu, Celui ce a ajutat lui Moise în Egipt să «scoată pe Israel, Aceluia sin- «gur să-I cîntăm, căci cu slavă «S-a preaslăvit».

Cel ce stai înaintea lui Dumnezeu cu chip dumnezeiesc, ca un prooroc adevărat, adu-ţi aminte, fericite, de cei ce laudă cinstită pomenirea ta.

Zidindu-te pe tine însuţi pe temelia cea tare a faptelor bune, te-ai făcut locaş însufleţit de Dumnezeu, binecuvîntate.

Slavă...

Preacuratul tău cuget văzînd pururea pe Dumnezeu, pe cît se poate, strălucea de departe, de darurile cele de acolo, fericite.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe Tine, Cuvinte al lui Dumnezeu, Care mai înainte ai fost fără de maică, zămislindu-Te în pîntece Fecioara trupeşte, Te-a născut Fiu, fără de tată.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Întăritu-s-a prin credinţă...

Cu putere dumnezeiască dezlegîndu-ne de robia cea cumplită a demonilor, ne-ai făcut Ţie cinstite locaşuri, Mîntuitorule, pe cei ce cîntăm : Sfînt eşti, Doamne, Cel ce mîntuieşti sufletele noastre.

Cel ce locuieşte întru înălţime şi umple lumea, te-a arătat pe tine locaş de sfinţenie, proorocule, care cînţi: Sfînt eşti, Doamne, Cel ce mîntuieşti sufletele noastre.

Slavă...

Dumnezeiescul Duh, Care împarte harul la toţi, locuind în inima ta, te învaţă a cînta : Sfînt eşti, Doamne, Cel ce mîntuieşti sufletele noastre.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce cu cuvîntul a zidit toată făptura cu înţelepciune, Se zideşte din tine, Maica lui Dumnezeu, făcîndu-Se om, asemenea nouă, pentru îndurarea Sa, Iubitorul de oameni.

Irmosul :

Întăritu-s-a prin credinţă Bi- «serica lui Hristos, pentru că «neîncetat cu laude strigă, cîn- «tînd : Sfînt eşti, Doamne, Cel «ce mîntuieşti sufletele noas- «tre».

SEDEALNA, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Cel ce toate le vede şi le cunoaşte ca un Dumnezeu, luminînd privirea sufletului tău cel curat, prealăudate proorocule, povăţuitor lumii te-a arătat. Pentru aceasta săvîrşind sfîntă pomenirea ta, te aducem pe tine ales rugător şi mijlocitor către Dumnezeu.

Slavă..., altă Sedealnă, glasul al 3-lea :

Podobie : Pentru mărturisirea...

Arătîndu-te cu cugetul luminat de dumnezeiescul Duh, proorocule, proorocești tainele cele dumnezeiești, descoperind arătarea celor ce vor să fie și arătînd lămurit împlinirea lucrurilor ; Preafericite Agheu, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă.

Și acum..., a Născătoarei :

Podobie : De frumusețea fecioriei...

Zămislirea ta cea de neînțeles și nașterea cea de netîlcuit, văzînd-o Isaia, striga cu grai dumnezeiesc : Preasfîntul Duh a venit peste tine, Născătoare de Dumnezeu Preacurată, ca odinioară în rug, păzindu-te nearsă. Pentru aceasta împreună cu îngerul strigăm : bucură-te locașul lui Dumnezeu !

A Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut cea neispitită de bărbat, pironit pe lemn, Stăpîne, vărsînd lacrimi și adesea suspinînd, striga : vai mie, Soare al slavei, nașterea fecioriei mele, cum Te-a spînzurat pe lemn pe Tine, Făcătorul și Stăpînul, soborul cel fără de lege ? Laud bunătatea Ta cea nemărginită.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Auzit-am, Doamne, glasul Tău și m-am temut ; înțe-
«les-am lucrurile Tale și m-am
«spăimîntat, Doamne !».

Arătat-ai, Hristoase, proorocului tău pe Fecioara locaș însuflețit plăcut Ție, cu care împreună cîntăm : Slavă puterii Tale, Doamne !

Adunat-ai pe cei lepădați, Doamne, liberîndu-ne din robia vrăjmașului, precum zice proorocul cel însuflat de Dumnezeu.

Slavă...

Arătat-ai proorocului Tău, Hristoase, mîntuirea neamurilor ce avea să fie mai tîrziu, care grăia : Slavă puterii Tale, Doamne !

Și acum..., a Născătoarei :

Schimbat-ai în binecuvîntare, stăpînă, blestemul lui Adam, născîndu-ne nouă pe Hristos, către Care grăim : Slavă puterii Tale, Doamne !

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Dis-de-dimineață aleargă duhul meu către Tine, Dum-
«nezeule, pentru că lumină ești,
«și poruncile Tale vindecări s-au
«făcut robilor Tăi, Iubitorule de
«oameni».

Învrednicește, fericite, pe cei ce săvîrșesc pomenirea ta cea purtătoare de lumină, să se facă locaș lui Dumnezeu cel viu, întărindu-i pe piatra învățăturilor tale, cu rugăciunile tale.

Ca un Făcător de bine dă-ne, Doamne, celor ce Te chemăm pe Tine, din dragostea sufletului, pacea Ta, pe care dumnezeiescul Agheu de la dumnezeiescul Duh o a proorocit.

Slavă...

Mare va fi slava Bisericii, cu adevărat mai presus decît sinagoga lui Israel cea mai dinainte, întrupîndu-Se Cuvîntul și unindu-Se cu oamenii.

Și acum..., a Născătoarei :

Binecuvîntată, preamărită, Maică neispitită de bărbat, dă viață sufletului meu cel omorît de păcate și îngropat în neastîmpărarea patimilor.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Iona din pintecele...

Cu îndrăzneală învățînd dreapta cinstire de Dumnezeu, fericite, ai ridicat Biserică sfințită Stăpînului tuturor, făgăduind cu aceasta îndestulare de bunătăți.

Scos-ai, Mîntuitorule, din robia cea îndelungată, dintru adîncul cel mai de jos, pe om și l-ai adus pe el la cetatea cea de sus, ca un iubitor de oameni.

Slavă...

Cu raza Duhului veselindu-te, proorocule, ai proorocit temeiurile celor ce aveau să fie și ne-ai învățat pe noi îndreptățirile dreptei cinstiri de Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Căzînd Adam din priceperea lui, a fost scos din rai ; iar Cuvîntul întrupîndu-Se din Fecioară, iarăși l-a chemat la Sine și l-a mutat către desfătarea cea de sus.

Irmosul :

Ionà din pîntecele iadului a «strigat : scoate din stricăciune «viața mea ! Iar noi strigăm «Ție : Întru tot puternice, «Mîntuitorule, miluiește-ne pe «noi !».

CONDACUL, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind...

Cel ce ca un Dumnezeu toate le vede și le știe, luminîndu-ți ochiul cel curat al sufletului, prealăudate proorocule, te-a arătat lumii povățuitor. Pentru aceasta săvîrșind sfîntă pomenirea ta, te aducem pe tine rugător către Dumnezeu, Proorocule Agheu.

SINAXAR

În această lună, în ziua a șaisprezecea, pomenirea Sfîntului și Măritului Prooroc Agheu.

Sfîntul și Măritul Prooroc Agheu era din seminția lui Levi și s-a născut în Babilon, pe vremea robiei. Pe cînd era încă tînăr, a venit din Babilon în Ierusalim și a profețit cu Zaharia 36 de ani. A trăit cu 470 de ani înainte de întruparea lui Hristos. A proorocit lămurit despre întoarcerea poporului și a văzut în parte zidirea templului. Cînd a murit, a fost îngropat alături de preoți, cu mărire ca și ei, că și el era de neam preoțesc. Sfîntul Prooroc Agheu era un bătrîn cu barba rotundă, înalt de statură, vestit în virtute, iubit și cinstit de toți, ca un mare și slăvit prooroc. Numele lui se tălmăcește : «sărbătoare», sau «cel ce sărbătorește», ori «cel ce este sărbătorit».

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Marin.

Sfîntul Mucenic Marin a trăit pe vremea împăratului Carin. Era roman de neam și încă de tînăr a făcut parte din senatul roman și a avut dregătorii de cinste. Fiind pîrît că e creștin, a fost dus la cercetare. Dar pentru că n-a vrut să jertfească idolilor, a fost supus la

multe chinuri. Apoi sfîntul a spus împăratului că va merge la altarul idolesc să aducă jertfă; acolo însă a doborît, cu rugăciunile lui, idolii. Şi atunci a primit sfîrşitul prin sabie. Tatăl lui şi mama lui l-au însoţit pînă la locul de osîndă, fericindu-l.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor Prom şi Ilarie, care de foc s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea sfinţirii bisericii Sfîntului Mucenic Hristofor, care se află alături de biserica Sfîntului Polieuct.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei şi făcătoarei de minuni Teofana, împărăteasa, care a fost soţia preaînţeleptului împărat Leon.

Sfînta Teofana s-a născut şi a crescut în Constantinopol. Era de neam împărătesc, din vestiţii Martinachi, fata lui Constantin şi a Anei, amîndoi de loc din Răsărit. Constantin şi Ana se mîhneau şi se întristau în fiecare zi că nu aveau copii, şi chemau în ajutor pe Sfînta Născătoare de Dumnezeu. Rugăciunile lor şi le făceau în cinstita biserică a Maicii Domnului din Vascu. Şi se rugau, zicînd: «Să ni se dezlege, Doamnă, stăpîna lumii, lipsa de copii, care ne topeşte pe noi, robii tăi!». Şi pentru că s-au rugat cu credinţă au primit o fetiţă. După ce a fost înţărcată şi după ce a împlinit şase ani, a învăţat Sfintele Scripturi şi se împodobea cu tot felul de virtuţi. Părinţii vedeau toate acestea şi se bucurau; se gîndeau că nu-i departe ziua cînd vor culege roadele unui copil atît de bun. Iar cînd copila a crescut şi a întrecut pe cele asemenea ei, chiar pe cele mai bune dintre ele, s-a făcut căutare de către împăraţi după o copilă frumoasă şi virtuoasă, ca să fie dată soţie fiului lor, Leon împăratul. Şi au găsit împăraţii toate aceste bunătăţi la Teofana, fiica lui Constantin şi a Anei. Atunci toate s-au umplut de bucurie şi de veselie.

Dar n-a trecut multă vreme şi vicleanul diavol a semănat zîzanie în urechile împăratului Vasile, prin limba lui Santovarin, aşa că împăratul a închis pe fiul său Leon împăratul, împreună cu soţia sa, trei ani. De sfinţirea bisericii Sfîntului Prooroc Ilie s-a împăcat cu fiul său, şi au ieşit împreună la slujbă.

Cînd împăratul Vasile l-a lăsat singur împărat pe fiul său Leon, din pricina bolii ce venise peste el, atunci cinstita împărăteasă Teofana trăia în palatele împărăteşti, dar se îngrijea de mîntuirea sufletului ei. Socotea ca nimic mărirea împărătească, iar desfătările vieţii, ca pe o pînză de păianjen şi umbră le dispreţuia; nu înceta zi şi noapte să slujească lui Dumnezeu cu psalmi, cîntări şi rugăciuni şi să-L facă îndurător prin milostenii. Purta haine înflorate de porfiră, era înveşmîntată pe din afară cu toate podoabele împărăteşti, dar pe sub podoabele acestea îşi chinuia în ascuns trupul în zdrenţe. Îi plăcea vieţuirea schimnicească şi dispreţuia mesele bogate şi scumpe; se hrănea cu pîine şi cu legume. Dădea săracilor banii ce-i cădeau în mînă şi podoabele, socotite de lume de preţ pentru desfătările vieţii; dădea celor lipsiţi hainele ei scumpe; îndestula cu cele de trebuinţă pe văduve şi orfani; îmbogăţea cu bani şi cu moşii locaşurile sărace ale monahilor. Se îngrijea de slugi ca de fraţi; nu chema niciodată pe nimeni pe nume, ci tuturora le spunea: «Domnule». Nu rostea jurămînt cu limba ei şi nici minciună sau ocară nu ieşea de pe buzele ei. Niciodată nu a încetat să se întristeze şi să jelească pe ascuns, să ude aşternutul ei cu lacrimi. Cei din jurul ei vedeau patul ei acoperit cu aşternuturi ţesute cu aur; dar cînd se lăsa noaptea, împărăteasa părăsea patul şi se culca jos, pe podea, pe care aşternea o rogojină şi zdrenţe de păr. Se scula din ceas în ceas ca să înalţe laude lui Dumnezeu. De aceea, din pricina vieţuirii sale prea aspre, s-a îmbolnăvit. Dar şi boala a fost pentru ea prilej de înfrînare; n-a încetat să împartă pîine la săraci, iar gura ei, obişnuită cu grăirea dumnezeieştilor cîntări, nu contenea să grăiască graiurile sfinte ale lui David; nu trecea cu vederea să laude de şapte ori pe zi pe Domnul. Niciodată n-a dormit somn de odihnă fără lacrimi. O durea inima de suferinţele celorlalţi; se ruga lui Dumnezeu cu lacrimi pentru ei; întindea mînă de ajutor celor osteniţi, sprijinea pe văduve, era bucurie şi mîngîiere celor împresuraţi de necazuri şi nevoi.

De dragul lui Hristos s-a lepădat de lume şi de toate cele din lume; a luat jugul cel bun al Domnului, a ridicat pe umerii ei crucea şi n-a fost lipsită de bunătăţile cele făgăduite. Simţind că pleacă din trup şi din lume, a chemat pe toţi să o sărute cu sărutarea cea mai de pe urmă, şi aşa şi-a dat în pace lui Dumnezeu sufletul.

Tot în această zi, pomenirea celui între sfinţi Părintelui nostru Memnon, arhiepiscopul Efesului, care cu pace s-a săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea celui între sfinţi Părintelui nostru Nicolae, patriarhul Constantinopolei.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

În cuptorul cel cu foc aruncaţi fiind cuvioşii tineri, fo«cul în rouă l-au prefăcut prin «cîntare, aşa grăind : Bine eşti «cuvîntat Doamne, Dumnezeul «părinţilor noştri».

Curăţindu-ţi cugetul ai primit lămurit luminile Duhului, proorocule, limpede proorocind şi grăind : Bine eşti cuvîntat Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă...

Văzîndu-te Dumnezeu că duci viaţă preasfinţită, te-a pus înaintea Sa prooroc, ca să vesteşti venirea Lui : Bine eşti cuvîntat Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce a mîntuit în cuptorul cel cu foc pe cei trei tineri, Fecioară, Acela sălăşluindu-Se în pîntecele tău, mîntuieşte pe cei ce nădăjduiesc într-Însul, care strigă : Bine este cuvîntat, Preacurată, Rodul pîntecelui tău.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Pe Însuşi Împăratul...

Cu cîntări Te lăudăm pe Tine, Stăpînul tuturor, Căruia de Dumnezeu înţeleptitul prooroc Agheu ne-a arătat a ne închina şi a cînta : preoţi lăudaţi-L, popoare preaînălţaţi-L pe Hristos întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Limpede ai vestit de mai înainte, proorocule văzător de Dumnezeu, că se va arăta Cuvîntul cel fără început, în vremile cele mai de pe urmă, grăind : preoţi lăudaţi-L, popoare preaînălţaţi-L pe Hristos întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce mai înainte a fost nevăzut şi neîncăput din fire, încăpînd în pîntecele tău S-a făcut văzut, Preacurată ; Aceluia cu credinţă grăim : preoţi lăudaţi-L, popoare preaînălţaţi-L pe Hristos întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Irmosul :

Pe Însuşi Împăratul slavei, «Cel unul fără de început, pe «Care Îl binecuvintează puterile «cerului şi de Care se înfrico«şează cetele îngerilor, lăuda«ţi-L preoţi, popoare preaînăl«ţaţi-L întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Întru tot lăudată...

Gustînd din nemijlocita cunoaştere a lui Dumnezeu, cea mai presus de cuvînt, pro-

orocule, te-ai lepădat de grijile cele de pe pămînt și ai stat după vrednicie înaintea preaslăvitului Dumnezeu. Pentru aceasta toți credincioșii te fericim.

Viața ta cea îndumnezeită și minunată, fericite, te-a arătat stătător înaintea lui Dumnezeu, de Dumnezeu înțelepțite, și împreună cu cetele cele fără de trup te veselești în veci. Pentru aceasta toți credincioșii te fericim.

Slavă...

Ca unui învățător al dreptei cinstiri de Dumnezeu ți se cădea a fi cu Dumnezeu și a te împărtăși din lumina Lui cea preacurată; pe Acela roagă-L acum, preafericite, să izbăvească de ispite sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei:

Tu cu adevărat te-ai făcut locaș mai presus de fire Împăratului tuturor, Născătoare de Dumnezeu și sicriu asemenea aurului, avînd întrupat pe Însuși Dătătorul Legii, Hristos.

Irmosul:

Întru tot lăudată, ceea ce ești «mai înaltă decît cerurile, care «ai zămislit mai presus de fire «pe Cuvîntul cel fără de început și ai născut oamenilor pe «Dumnezeu întrupat, pe tine toți «credincioșii pururea te mărim».

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A ȘAPTESPREZECEA

Pomenirea Sfîntului Prooroc Daniel și Sfinții trei Tineri: Anania, Azaria și Misail. (Vezi și Rînduiala de Tipic tipărită la sfîrșitul acestei cărți).

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Soarele cel preastrălucit, proorocul cel preamărit, dumnezeiescul locaș, izvorul cel pururea curgător, oglinda Duhului, stîlpul dogmelor cel preacinstit și preamărit, temeiul lumii, reazimul cel neclintit, să fie lăudat astăzi cu dumnezeieștile cîntări ale darurilor Duhului.

Ca pe o stea prealuminoasă și ca pe un luceafăr preamare, te cinstim pe tine bărbatul doririlor, cel ce ai strălucit limpede cu strălucirile faptelor bune și luminezi sufletele și trupurile credincioșilor, și grăim către tine: Proorocule Daniel, roagă pe Mîntuitorul să mîntuiască pe cei ce te laudă pe tine cu dreaptă credință.

Limba ta frumos grăind, preaînțelepte, s-a făcut ca un condei de scriitor ce scrie repede; că Legea lui Dumnezeu s-a arătat întru inima ta viețuind, și

gura ta grăind judecată dreaptă, prin care ai rușinat pe bătrînii cei fără de lege, și pe Suzana de la moarte ai scăpat-o, cel ce ești strălucirea proorocilor.

Stihirile Sfinților trei Tineri, același glas :

Podobie : Dat-ai semn celor ce...

Legile cele date de Dumnezeu îmbrățișîndu-le voi, preafericiților, de bucatele cele spurcate nu v-ați atins, ci ați păstrat frumusețea sufletului neîntinată, ați păzit floarea cea frumoasă a trupului nestricată și neveștejită și frumusețea cea plină de desfătare. Iar Stăpînul v-a preamărit pe voi, cei ce I-ați slujit cu credință.

Cu dumnezeiască văpaie fiind aprinși, tinerii au disprețuit focul, întru care rourați fiind, cinstiții, ceată strălucitoare au alcătuit, cîntînd cîntare de multă laudă și dorind, preaînțelepții, împărăția cea cu adevărat cerească, neîntreruptă și statornică.

Spăimîntîndu-se tiranii de cuvîntul înțelepciunii tale, Daniele vrednicule de laudă, și de priceperea tinerilor, v-au pus pe voi, cinstiților, a cîrmui și a stăpîni țara haldeilor. Că fapta bună și strălucirea vieții știe în chip lămurit a o prețui și vrăjmașul ; că biruind patimile ați ajuns ocîrmuitori.

Slavă..., glasul al 2-lea :
Alcătuire a lui Anatolie

Duhovnicește ne-a adunat astăzi pe noi, credincioșii, proorocul Daniel, și masă de bunătăți din destul a pus înaintea celor bogați și a celor săraci, înaintea celor străini și a celor de casă ; și pahar înțelegător, care varsă apele bunei credințe, veselește inimile credincioșilor și dăruiește harul Duhului Sfînt. Că proorocul acesta prealuminat, ca un sfeșnic strălucind în lume, toată închinarea la idoli a asirienilor a surpat-o și gurile fiarelor neîmblînzite a astupat. Împreună cu acesta și cei trei Tineri să fie lăudați, nu de aur cu firea fiind, ci mai strălucitori decît aurul arătîndu-se. Că nu i-a topit pe ei focul cuptorului, ci i-a păzit întregi pe aceia, pe care catranul, smoala și vreascurile i-au încununat. Iar Domnul, Cel ce ne-a adus pe noi în vremea aceasta a anului, să ne învrednicească a ajunge și la ziua cea împărătească și cinstită a nașterii lui Hristos, Cel ce ne dă nouă, cu rugăciunile lor, curățire de păcate și mare milă.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas :

Veniți cu toții mai înainte să prăznuim cu credință, Nașterea lui Hristos, și punînd înainte duhovnicește ca pe o stea cîntarea noastră, ca magii împreună cu păstorii doxologie să-I cîntăm : Venit-a mîntuirea oamenilor din pîntecele cel fecioresc, pentru a chema iarăși pe oameni.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Daniel cel minunat, făcînd din inima sa locaș curat al Duhului și de Duhul fiind luminat, proorocește lămurit arătarea celor viitoare, și împodobit fiind cu strălucirea proorociei, limpede tîlcuiește visurile cel ascunse ale puternicilor împăraţi fără de lege.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israel.

Mai înainte întărindu-ţi trupul tău cu post aspru, gurile leilor ai astupat ; că în mijlocul leilor stînd, proorocule minunate, și către Bunul Dumnezeu privind, ai rămas nevătămat, cu puterea cea negrăită a Celui ce lucrează toate în chip minunat, a Izbăvitorului sufletelor noastre.

Stih : În biserici, binecuvîntaţi pe Dumnezeu.

Văzut-ai pe Cel ce șade pe scaun și de îngeri este înconjurat, pe Cel mai presus de înţelegere, Care este drept Judecător, proorocule minunate ; și, spăimîntîndu-te, ai arătat groaza înfricoșătoarei vedenii, însemnînd pentru toţi cei ce aveau să fie mai tîrziu cea de a doua venire a Dumnezeului nostru cel întrupat.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Cu suflet umilit și cu duh de smerenie, în mijlocul cuptorului și al focului aţi cîntat cîntarea a toată lumea, Tinerilor de trei ori fericiţi. Și Domnul, Cel ce este aproape de cei umiliţi la inimă și mîntuiește pe cei smeriţi cu duhul, a auzit glasul vostru și, păzindu-vă întregi, v-a primit pe voi ca pe o jertfă curată. Pentru aceasta voi, cei ce sînteţi urmașii lui Avraam, fii ai lui Dumnezeu v-aţi învrednicit a fi. Deci, îndrăzneală avînd către Dînsul, rugaţi-vă neîncetat pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Daniel, bărbatul doririlor, piatră netăiată de mînă văzîndu-Te pe Tine, Doamne, Prunc născut fără sămînţă Te-a numit pe Tine, Cuvîntul cel întrupat din Fecioară, Dumnezeul cel neschimbat și Mîntuitorul sufletelor noastre.

TROPARUL, glasul al 2-lea :

Mari sînt faptele credinţei, că în mijlocul izvorului văpăii, ca într-o apă de odihnă Sfinţii trei Tineri s-au bucurat și Proorocul Daniel păstor leilor ca unor oi s-a arătat. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Slavă... Și acum..., al Născătoarei :

(Caută la sfîrșitul cărţii).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului prooroc (de două ori), Slavă... Și acum..., al Născătoarei.

După obișnuitele Catisme se cîntă Sedelnele din Octoih. Apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun : un Canon din Octoih, unul al Proorocului Daniel și altul al Sfinților trei Tineri.

Canonul Proorocului Daniel

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Cîntare să înălțăm, popoarelor, minunatului Dumnezeu, Cel ce a scos din robie «pe Israel, care-I cînta cîntare «de biruință și striga : să cîntăm Ție, singurului Stăpîn al «nostru».

Mîntuitorule, Făcătorule de bine a toate, Pricinuitorule al bunătăților, luminează mintea mea cu raza cea purtătoare de lumină, Iubitorule de oameni, ca să laud pomenirea cea mărită a proorocului Tău.

Ca un revărsat de zori al înțelepciunii răsărind, înțelepte, ai mîntuit pe Suzana cea curată, care era mai înainte în primejdie ; că Dumnezeu te-a ridicat pe tine știutor al celor ascunse, ca să osîndești pe bătrînii cei răi.

Urmașii lui Avraam începînd a se deprinde cu frica lui Dumnezeu, vitejește au lepădat mîncarea cea împotriva Legii și hrănindu-se cu dragostea dumnezeiască a dreptei cinstiri de Dumnezeu, spre mai mare mărire s-au înălțat.

A Născătoarei :

Munte înțelegător ai văzut, Daniele preasfințite, pe ceea ce singură este fiică curată, pururea Fecioară, din care s-a tăiat Piatra din capul unghiului și toată înșelăciunea a fost zdrobită.

Canonul Sfinților trei Tineri

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, același glas :

Irmos : Apa trecînd-o ca pe uscat...

Pe Cuvîntul cel fără de început, Cel ce S-a născut din Tatăl mai înainte de toți vecii, Care a fost văzut în cuptor de tineri cu închipuirea, cu dumnezeiască cuviință, să-L preaslăvim.

Tinerii cei de bun neam, defăimînd cu îndîrjire cuvintele tiranului celui păgîn, n-au voit a se spurca cu bucatele haldeilor cele potrivnice Legii.

Slavă...

Hrănitu-v-ați sufletește cu cuvîntul iar trupește folosind verdețurile ce cresc singure, v-ați arătat împăratului mai frumoși decît cei ce duceau viață plină de desfătare.

Și acum..., a Născătoarei :

Veninul șarpelui, cel ce s-a vărsat amarnic în urechile Evei, l-a vindecat Fecioara, care a odrăslit din David, născînd pe Izbăvitorul.

Canonul Proorocului Daniel

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Tu ești întărirea celor ce...

Pricepere și înțelepciune primind de la Dumnezeu ai dezlegat în chip lămurit împăraților visurile cele întunecate.

Pe balaurul cel văzut l-a omorît, mărite, mîncarea pe care i-ai aruncat-o; iar mai înainte ai pus pe fugă pe demonii cei nevăzuţi.

A Născătoarei:

Cu lumină vie fiind luminat, ai văzut, mărite, muntele lui Dumnezeu cel vădit, pe cea binecuvîntată, podoaba oamenilor.

Canonul Sfinţilor trei Tineri

Irmos: Tu eşti întărirea...

Înţelepciunea cea de Dumnezeu învăţată dobîndind tinerii lui David, Stăpîne, au păzit, cu dumnezeiască înţelepciune, legile părinteşti.

Focul n-a ars preacuratele trupuri ale celor cucernici, că s-au adăpat cu postul cel de suflet hrănitor.

Slavă...

Laudă obştească a întregii lumi şi preamărită au cîntat cei trei Tineri în mijlocul cuptorului, în chip minunat fiind răcoriţi.

Şi acum..., a Născătoarei:

Ca să ne arăţi nouă, Stăpîne, naşterea cea din trup fecioresc, ai mîntuit în cuptor trupurile cele fecioreşti.

Irmosul:

Tu eşti întărirea celor ce alear-
«gă la Tine, Doamne; Tu eşti
«luminarea celor dintru întune-
«ric, şi pe Tine Te laudă duhul
«meu».

CONDACUL proorocului, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

Luminîndu-se cu duhul inima ta cea curată, vas de proorocie te-ai făcut; că ai văzut cele ce erau departe, ca şi cum ar fi fost de faţă şi pe lei i-ai îmblînzit, fiind aruncat în groapa lor. Pentru aceasta pe tine te cinstim, proorocule, fericite Daniel.

ICOS

Pe Hristos, Adevăratul Dumnezeul nostru, a Cărui dumnezeiască venire în chip lămurit de mai înainte ai vestit-o, roagă-L neîncetat pentru cei ce săvîrşesc cu veselie această dumnezeiască pomenire a ta şi te cinstesc cu credinţă, să fie izbăviţi ei de toate ispitele şi de năvala păcatelor, ca cel ce ai îndrăzneală, preaînţelepte; şi întru deschiderea buzelor mele, dă-mi cuvînt să-ţi cînt cîntare bineprimită, proorocule, fericite Daniel.

SEDEALNA, glasul 1:

Podobie: Mormîntul Tău...

Prooroc, vestind de mai înainte cunoştinţa celor viitoare, te-ai arătat, Daniele, că naşterea cea din Fecioara şi venirea lui Hristos, mai dinainte ai însemnat-o tuturor. Pentru aceasta, prăznuind astăzi preasfîntă pomenirea ta, întru veselia inimii, cu credinţă te lăudăm pe tine.

Altă Sedealnă, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Cu harul proorociei îmbogățindu-te, nașterea cea din Fecioară ai zugrăvit-o și ai dezlegat în chip lămurit visurile împăraților; iar în groapă aruncat fiind, ca un mucenic, în chip minunat ai învățat, fericite, pe lei a posti. Pentru aceasta închinarea celor fără de Dumnezeu ai dărîmat-o, pe balaur l-ai ucis, deosebindu-te de ceilalți în chip strălucit, vrednicule de laudă Daniel. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greșeale, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., a Sfinților trei Tineri :

Icoana Treimii, cu închipuire de nematerialnice vopseli, în mijlocul văpăii, tinerii o au zugrăvit cu condeiul credinței, și slăvita pogorîre a Cuvîntului în chip tainic o au văzut și tuturor o au propovăduit. Pentru aceasta și roua Duhului din cer primind, izvorăsc haruri credincioșilor, celor ce strigă cu un glas către Tine: Hristoase Dumnezeule, dăruiește iertare de greșeale robilor Tăi, care prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea lor.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te tronule al lui Dumnezeu, cel în chipul focului! Bucură-te Fecioară, scaun împărătesc, pat cu așternut de porfiră, cămară de aur porfiriu, hlamidă vopsită purpuriu, locaș preacinstit, car purtător de fulger, sfeșnic prealuminos! Bucură-te de Dumnezeu Născătoare, cetatea cea cu douăsprezece ziduri de apărare și cu poarta cu aur ferecată, cămara de mire cea cu chip luminos, masa strălucitoare ca aurul, cortul de Dumnezeu împodobit! Bucură-te mărită mireasă, din care picură Soare! Bucură-te ceea ce singură ești podoaba sufletului meu, Preacurată!

A Crucii, a Născătoarei :

Mielușeaua, dacă Te-a văzut pe Cruce pe Tine, Mielușelul și Păstorul său, ca o maică sfîșiindu-și fața, striga și zicea: cum pătimești fără dreptate, Dumnezeule preabun, și de voie ai primit pătimirea cu trupul? Pentru aceea măresc, îndelung-Răbdătorule, iconomia Ta, cea cu adevărat nespusă și dumnezeiască, prin care ai zidit lumea din nou. Slavă răstignirii Tale, Hristoase, pentru care toate împreună măresc noianul cel nemărginit al îndurărilor Tale.

Canonul Proorocului Daniel

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Din munte umbros, din ceea ce singură este Născătoare «de Dumnezeu, cu dumnezeiasca vedere, mai înainte a cunoscut proorocul, Cuvinte, că «Te vei întrupa și, cutremurîndu-se, slăvea puterea Ta».

Legea cu bună cucernicie păzind-o, proorocule, cu adevărat ai cunoscut pe Dătătorul înțelep-

ciunii, Care te-a învățat pe tine cele tainice și adînci, și cele ce sînt întru întuneric ți le-a luminat.

Viață sfințită viețuind, grăitorule de Dumnezeu, bărbat al doririlor ai fost numit; că bărbătește călcînd patimile, la viața cea neîmbătrînitoare te-ai mutat.

Darul Mîngîietorului, cel ce s-a sălășluit întru tine, Daniele, te-a arătat pe tine întreg purtător de lumină, biruitor al tiranilor și al împăraților și locaș de înțelepciune.

A Născătoarei:

Cuvinte, piatră netăiată de mînă din munte, din Fecioara Născătoarea de Dumnezeu, mai înainte pe Tine Te-a văzut proorocul Daniel, strigînd și lăudînd Dumnezeirea Ta.

Canonul Sfinților trei Tineri

Irmos: Auzit-ai, Doamne, taina...

Daniel cel preaînțelept, dumnezeiește fiind luminat la minte, visele celor puternici le-a dezlegat, cu ajutorul harului dumnezeiesc.

Nevoința Tinerilor strălucește cu minuni în cuptor; că pe tiranul l-au adus la cunoștința Ta, Atotputernice.

Slavă...

Organele cele pline de armonie și melodiile cele plăcute ale cîntărilor, nu au amăgit pe cei viteji și nu i-au plecat să se închine chipului celui de aur.

Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce ești cu totul lăudată în cîntări, cei din Babilon au cinstit pe Fiul tău, pe Dumnezeul cel Preaînalt, pe Care L-au cunoscut în cuptor.

Canonul Proorocului Daniel

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Din noaptea necunoștinței zi a cunoștinței de Dumnezeu «întru lumina feței Tale, Hris- «toase, a strălucit de dimineață, «lauda Ta în inimile noastre».

Luminînd luptele cele vitejești ale proorociei cu propovăduirea, strălucești prin amîndouă, plin de dumnezeiasca insuflare.

Înțelept te-ai arătat, fericite, cu strălucirile înțelepciunii celei mai presus de minte, preaalesule, de Dumnezeu grăitorule Daniele, și pe toate le-ai luminat.

A Născătoarei:

În chip tainic Daniel, proorocul cel mărit, ne învață chipurile negrăitei întrupări a Celui Preaînalt din tine, Preacurată.

Canonul Sfinților trei Tineri

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat...

Slujitorii Tăi, marele Daniel împreună cu cei trei Tineri, de Dumnezeu înțelepțiți, învățați fiind în Lege, Mîntuitorule, nu s-au lepădat; ci tărie primind de la Tine, Făcătorule de bine, pe tirani vitejește i-au biruit.

Cu pricepere a învățat Daniel tainele Tale, Iubitorule de oameni; că preacurata lui minte Te-a văzut pe Tine venind pe nori, ca Fiu al Omului, și ca Judecător și Împărat al tuturor neamurilor.

Slavă...

Mult mai frumoasă decît piatra safirului era ceata voastră, o, Tinerilor; că v-ați înflăcărat cu rîvna dreptei credințe, întocmai ca strălucirea aurului, umblînd cu bucurie în cuptor și alcătuind dănțuirea a toată lumea.

Și acum..., a Născătoarei:

Dumnezeiescul Daniel munte te-a zugrăvit, în chip lămurit, Fecioară, iar cinstiții Tineri, văzînd văpaia răcorită, pe Cel dumnezeiesc al tău născut, cu cîntări L-au lăudat, ca pe Mîntuitorul și Ziditorul și Domnul.

Canonul Proorocului Daniel

Cîntarea a 6-a:

Precum ai scăpat pe proorocul din adîncul cel mai de «dedesubt, Hristoase Dumne-«zeule, și pe mine mă dezleagă «de păcatele mele, ca un iubitor «de oameni, și Te rog îndreptea-«ză viața mea».

Văzînd cetele îngerești întru lumină preastrălucită, următor preaales al acestora te-ai făcut, desfătîndu-te de strălucirile Împăratului a toate.

Destăinuind venirea Cuvîntului cea mîntuitoare ai proorocit dărîmarea Templului, plinirea Legii și darurile cele mai presus de cuget ale Harului.

A Născătoarei:

Iată, Fecioara în pîntece în chip lămurit a zămislit pe Hristos Dumnezeu, a cărei închipuire de mai înainte a văzut-o Daniel măritul, luminat fiind de Duhul.

Canonul Sfinților trei Tineri

Irmos: Adîncul păcatelor...

Stăpînind patimile firești cu puterea cuvîntului, oblăduitori ați ajuns peste țara haldeilor; că fapta bună știe a da cinstire celor ce o dobîndesc, o înțelepților, urmași ai lui David.

Slavă...

Îmbrăcîndu-se odinioară Daniel cu moartea cea purtătoare de viață, pe balaurul cel prearău, socotit păgînește de haldei drept dumnezeu, l-a ucis prin mîncare și pe slujitorii cei păgînești ai lui i-a omorît.

Și acum..., a Născătoarei:

De Dumnezeu Născătoare, Fecioară, mijlocește cu rugăciunile tale pe lîngă Judecătorul și Fiul tău, Maică, să-mi fie milostiv și izbăvitor din nevoi în ziua judecății; că numai întru tine mi-am pus nădejdea.

Irmosul:

Adîncul păcatelor și viforul «greșealelor mă tulbură și întru «adîncul nefireștii deznădăjdu-«iri mă cufundă; ci întinde-mi «mie mîna Ta cea tare, ca lui «Petru, și mă cheamă iarăși din «stricăciune».

CONDACUL, glasul al 3-lea:

Chipul cel zugrăvit de mînă nu l-aţi cinstit, ci întrarmîndu-vă cu Fiinţa cea nescrisă, de trei ori fericiţilor, în locul pregătit de luptă prin foc v-aţi preamărit; şi în mijlocul văpăii celei de nesuferit stînd, pe Dumnezeu L-aţi chemat: grăbeşte, o Îndurate, şi sîrguieşte ca un milostiv spre ajutorul nostru, că poţi toate cîte le voieşti.

ICOS

Tinde-Ţi mîna Ta, de care oarecînd au luat cunoştinţă egiptenii cei ce dădeau război şi evreii cărora li se făcea război. Nu ne lăsa pe noi să ne înghită moartea, care înseteazä de noi şi satana, care ne urăşte, ci apropie-Te de noi şi Te milostiveşte de sufletele noastre, precum Te-ai milostivit oarecînd de tinerii cei din Babilon, care neîncetat Te slăveau şi care pentru Tine au fost asvîrliţi în cuptor şi din el au strigat către Tine: grăbeşte, o Îndurate, şi sîrguieşte ca un milostiv spre ajutorul nostru, că poţi toate cîte le voieşti.

SINAXAR

În această lună, în ziua a şaptesprezecea, pomenirea Sfîntului Prooroc Daniel şi a Sfinţilor trei Tineri: Anania, Azaria şi Misail.

Acest fericit prooroc Daniel era din seminţia lui Iuda, dintr-un neam care se găsea în slujba împărătească. S-a născut în Vitora cea de sus. Încă de pe cînd era copil a fost dus rob din Iudeea în ţara haldeilor şi a proorocit 70 de ani. A trăit cu 460 de ani înainte de întruparea lui Hristos. Era bărbat tare înţelept, iar iudeii socoteau că este eunuc. A plîns mult pentru popor şi pentru cetatea Ierusalimului. Prin post se înfrîna de la orice mîncare dorită. Era uscăţiv la faţă, dar foarte frumos, cu harul Celui Preaînalt.

Cei trei Tineri, după cum spune istoria, erau din sfînta cetate a Ierusalimului. Tatăl lor se numea Iezechia, iar mama lor Caligona. Iezechia, cînd era bolnav, a cutezat să ceară lui Dumnezeu să nu-l dea morţii, căci a păzit cele plăcute înaintea Lui; iar Dumnezeu i-a mai adăugat 15 ani la anii vieţii lui. Cînd Ierusalimul a fost înconjurat şi robit de Nabucodonosor, împăratul babilonienilor, au fost luaţi şi ei robi împreună cu Proorocul Daniel şi duşi în Babilon. Pentru virtutea lor, au fost puşi mai-mari peste trebile împăratului.

Mai tîrziu, pentru că au batjocorit chipul pe care-l făcuse şi-l ridicase împăratul şi pentru că nu s-au închinat lui, au fost aruncaţi într-un cuptor ars de şapte ori. Acolo ei cîntau psalmi lui Dumnezeu. Împăratul văzînd minunea, a mărturisit că mare este Dumnezeul preaslăvit de cei trei Tineri. Căci văpaia se prefăcuse în rouă, iar ei rămăseseră nevătămaţi.

Daniel n-a fost aruncat în cuptor, deşi trăia, locuia şi petrecea împreună cu cei trei Tineri, şi din pricina lui fuseseră aceia cinstiţi. Pricina n-o putem afla din Sfînta Scriptură, pentru că Scriptura a trecut-o sub tăcere. Dar după cum mi se pare mie şi după cum este şi adevărat, pricina pentru care n-a fost aruncat Daniel în cuptor a fost aceea că lui i se pusese numele Baltazar, iar la babilonieni numele acesta era nume de covîrşitoare cinste, nume de dumnezeu. Deci pentru ca să nu creadă babilonienii, care fără judecată îndumnezeiau focul, că minunea din cuptor a făcut-o Baltazar, a rînduit Dumnezeu ca Daniel, care purta numele dumnezeului lor, să nu intre în cuptor şi nici să nu se vorbească deloc de Daniel în istorisirea minunii din cuptor.

Sfinţii trei Tineri, după izbăvirea lor, mai presus de cuget, din foc, după ce dobîndiseră iarăşi cinstea de mai înainte şi după ce au trăit cu cinste toată viaţa lor, s-au săvîrşit cu pace împreună cu Daniel.

Spun unii că după moartea lui Nabucodonosor şi a celorlalţi împăraţi de după el, care cinsteau pe Daniel şi pe cei trei Tineri, s-a ridicat un alt împărat cu numele Atic. Acesta a făcut cercetare sfin-

ților. Înfruntat de ei, a poruncit să li se taie capetele. Cînd a fost tăiat capul lui Misail, Azaria și-a întins haina și i-a prins capul ; la fel și Anania a prins capul tăiat al lui Azaria, iar Daniel a întins haina lui și a prins capul lui Anania. În urmă i s-a tăiat și lui capul. Se spune că după tăiere, capetele lor s-au lipit de trupuri, iar îngerul Domnului i-a luat și i-a dus în muntele Gheval, unde i-a pus sub o stîncă. După 400 de ani, la Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, au înviat și ei și iarăși au adormit.

Hramul lor se săvîrșește în biserica cea mare. Am primit de la părinți să prăznuim pomenirea lor cu șapte zile înainte de arătarea Stăpînului și de venirea dumnezeiască în trup a Domnului Dumnezeului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, pentru că după părerea mea și ei sînt din seminția lui Iuda, din care se pogoară, în ce privește neamul, și Mîntuitorul tuturor Hristos.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici Patermutie, Copri și Alexandru, care au suferit mucenicia pe vremea lui Iulian Apostatul.

Acești sfinți mucenici au pătimit pe vremea lui Iulian Apostatul. Duceau viață de sihaștri în pustiul Egiptului. Cînd Apostatul a plecat cu război împotriva perșilor a auzit și de sfinții aceștia și a trimis de i-a adus la el. A întrebat pe Patermutie de cîți ani este. Patermutie i-a răspuns că de 75 de ani. A întrebat și pe Copri. Copri i-a răspuns că e de 45 de ani. Atunci tiranul a poruncit să fie scos afară Patermutie. Cu felurite lingușiri a înduplecat pe Copri să se lepede de Hristos. Patermutie i-a adus aminte de viața lui schimnicească de mai înainte, de ostenelile și de postul lui și l-a întors iarăși la credința în Hristos. Și îndată a poruncit tiranul să-i taie lui Copri limba și să-l întindă pe un grătar înroșit în foc. Cînd a fost dus spre grătar s-a spăimîntat. Sfîntul Patermutie l-a încurajat din nou și a intrat cu el pe grătar și au ieșit nevătămați. Apoi au fost aruncați într-un cuptor cu foc. Odată cu ei a intrat și monahul Alexandru, care a mărturisit cu îndrăzneală pe Hristos. Ieșind toți trei nevătămați, li s-au tăiat capetele, la porunca tiranului.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului și pururea pomenitului mărturisitor Dunale, care și-a schimbat numele în Ștefan.

Cuviosul și pururea pomenitul Dunale era stăpînul unei insule, numită de unii Nivertis, iar de alții Veroi, alături de Gadira, înconjurată de apele oceanului. Era foarte bogat. Fiind crescut însă în curatele învățături creștinești, trăia mai mult cu Dumnezeu decît cu oamenii. De aceea, socotind totul în lume lucruri de nimic a lăsat pe fiii lui stăpîni pe insulă și pe bogăția lui, s-a dus la Roma și a îmbrăcat haina călugărească. Apoi s-a dus în vestita cetate Constantinopol. Acolo a stat de vorbă cu împărații Porfirogeniți, Constantin și Roman. Împărații l-au trimis la Ierusalim, căci aceasta le ceruse fericitul. Ajuns la Ierusalim și-a împlinit dorința ; a fost îmbrăcat cu marea schimă de Hristodul, patriarhul de atunci al Ierusalimului și s-a numit Ștefan. A suferit multe ocări și bătăi de la nelegiuiții saracini, pentru că își rădea barba. S-a dus înapoi în Egipt, unde a fost prins și băgat la închisoare cu cei doi preoți care-l însoțeau. Șase luni a îndurat foamea, setea și alte chinuri. După aceste luni a fost trimis iar la Amira, stăpînul Egiptului. Din porunca lui, a fost legat pururea pomenitul cu lanțuri și silit să se lepede de Hristos. S-a împotrivit cu tărie. Și pentru că n-a fost biruit, ci dimpotrivă mărturisea cu îndrăzneală pe Domnul nostru Iisus Hristos, a fost supus la multe și nenumărate chinuri. De pe urma lor s-a îmbolnăvit și de boală a părăsit viața aceasta de aici, vestindu-i-se mai dinainte, de la Dumnezeu, săvîrșirea sa.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Iahu.

Tot în această zi, pomenirea celui între sfinți părintelui nostru Dionisie cel Nou, cel din Zachint, care a fost arhiepiscop al Eginei și care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului noului Mucenic Nichita.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul Proorocului Daniel

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Tinerii evrei în cuptor au călcat văpaia cu îndrăzneală şi «focul în rouă l-au schimbat, «cîntînd : Binecuvîntat eşti, «Doamne Dumnezeule, în veci».

Cu Legea fiind îngrădit, proorocule, n-ai îngăduit păgîneasca mîncare cea împotriva Legii şi cu mintea luminată de Dumnezeu ai grăit : Binecuvîntat eşti, Doamne Dumnezeule, în veci.

Pe toţi îi înspăimîntă minunea ta ; căci ca unui prooroc ţi-a stat înainte proorocul prin răpire, mîncare aducîndu-ţi şi cîntînd : Binecuvîntat eşti, Doamne Dumnezeule, în veci.

Înăuntrul gropii fiind închis şi leilor spre mîncare fiind dat, te-ai mîntuit, Dumnezeu acoperindu-te fericite, pe tine, cel ce ai strigat : Binecuvîntat eşti, Doamne Dumnezeule, în veci.

A Născătoarei :

Izvoare de tămăduiri din destul izvorăşti Fecioară, de Dumnezeu Născătoare ; că Daniel în chip lămurit te-a văzut pe tine munte, din care Mîntuitorul a răsărit, Dumnezeu întru toţi vecii.

Canonul Sfinţilor trei Tineri

Irmos : Tinerii cei cinstitori...

Cîntare plăcută lui Dumnezeu s-a cîntat, Atotstăpînitorului, din mijlocul focului ; că Azaria ceată dumnezeiască adunînd, cu glas înalt împreună cu aceasta a cîntat cîntare : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Alăuta tinerilor a teologhisit pe Dumnezeul tuturor şi Atotţiitorul, pe Care L-au văzut lămurit în cuptor, şi cu glas înalt au cîntat cîntare, zicînd : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă...

Pe cei trei ce au fost azvîrliţi în cuptor, văzîndu-i împăratul, îndată ce a văzut cu uimire înfăţişarea celui de al patrulea, Fiu al lui Dumnezeu L-a propovăduit şi tuturor a strigat : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., a Născătoarei :

Avînd mintea luminată de dumnezeiasca rază, Daniele, de Dumnezeu fericite, ai văzut limpede de mai înainte naşterea Fecioarei, înfăţişată tainic în icoane, şi ai strigat : Binecuvîntat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri.

Canonul Proorocului Daniel

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Tinerii cei binecredincioşi în cuptor focul împreună cu «văpaia călcînd-o în picioare, au «săltat cîntînd : Binecuvîntaţi «toate lucrurile Domnului pe «Domnul».

Povăţuitor în cele de taină te-ai arătat, proorocule, şi potrivindu-ţi fapta după privirea la cele înalte, cu cei fără de trup împreună ai cîntat : Binecuvîntaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Pe tine, cu totul fericite, toţi te lăudăm şi întru cinstită prăznuirea ta bucurîndu-ne, cîntăm : Binecuvîntaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

A Născătoarei :

Pe Fecioara cea preaminunată văzînd-o, de Dumnezeu grăitorule, în chipuri arătate prin asemănare, ai grăit : Binecuvîntaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Canonul Sfinţilor trei Tineri

Irmos : De şapte ori cuptorul...

Neamul cel bun al lui Avraam nevoindu-vă a-l păstra, cuvioşilor, aţi dobîndit temeiul cel cu totul firesc al credinţei şi al nădejdii lui, răbdarea şi îndurarea ispitelor, cîntînd neîncetat : preoţi binecuvîntaţi-L, popoare preaînălţaţi-L pe Hristos întru toţi vecii.

Ca nişte luminători strălucind şi pămîntul cer făcîndu-l şi cu lumina dreptei cinstiri de Dumnezeu luminîndu-l, sobor a toată lumea aţi alcătuit, cîntînd Făcătorului de bine şi Stăpînului a toate : tineri binecuvîntaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare preaînălţaţi-L întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Urmaşii lui David cei ce cu bărbăţie au stins cuptorul cel cu foc şi fălcile leilor le-au legat, bucurîndu-se acum, cîntă Ţie, Stăpînului, Cel ce ne-ai izbăvit din ispite : tineri binecuvîntaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare preaînălţaţi-L întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Preacurată, Daniel cel preaînţelept învaţă în taine şi cei trei Tineri de Dumnezeu înţelepţiţi zugrăvesc mai înainte naşterea ta, privind prin închipuiri pe Cel ce a ieşit negrăit din pîntecele tău ; pe Care tinerii Îl binecuvintează, preoţii Îl laudă, popoarele Îl preaînalţă întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Irmosul :

De şapte ori cuptorul cu patimă nebună l-a ars tiranul haldeilor, pentru cinstitorii de «Dumnezeu; iar văzîndu-i «pe aceştia mîntuiţi de o putere «mai bună, Făcătorului şi Izbă«vitorului a strigat : tineri bine«cuvîntaţi-L, preoţi lăudaţi-L, «popoare preaînălţaţi-L întru «toţi vecii».

Canonul Proorocului Daniel
Cîntarea a 9-a :
Irmos : Cu adevărat, Născătoare...

Secerat-ai roadele ostenelilor tale, veselindu-te pururea cu proorocii în ceruri în jurul scaunului cel preaînalt al Atotțiitorului.

Întru lumina cea de trei ori mai luminoasă decît soarele stai acum purtător de cunună, înaintea Celui ce este culmea doririlor, bucurîndu-te cu cetele celor fără de trup.

A Născătoarei :

Frumoasă este podoaba t a, proorocule înțelepte, cu care acum te desfătezi ; că te-ai învrednicit a descoperi tuturor, prin închipuiri, pe Fecioara cea cu totul lăudată.

Canonul Sfinților trei Tineri

Ajuns-ați la sfîrșitul cel dorit și stați înaintea Celui ce este culmea doririlor, în cămările cerești, Tineri preafericiți.

Bucurîndu-vă ați cules pîrga frumoasei voastre arături, cea cu lacrimi, rodind spicul nestricăciunii.

Slavă...

Răsăritu-va vouă acum strălucire după vrednicie și pentru inima voastră a înflorit veselie, că v-ați sălășluit acolo de unde a fugit întristarea.

Și acum..., a Născătoarei :

Pustiirea morții ai oprit-o, Fecioară, născînd pe Dătătorul de viață și Domnul, Cel ce face vii pe cei ce te măresc pe tine cu credință.

Irmosul :

Cu adevărat, Născătoare de «Dumnezeu te mărturisim pe «tine, Fecioară curată, noi cei «mîntuiți prin tine, cu cetele «cele fără de trup, mărindu-te».

LUMININDA

Podobie : Cercetatu-ne-a pe noi...

Nimic nu este mai tare decît dumnezeiasca credință ; că printr-însa cuvioșii tineri au stins puterea focului și Daniel a astupat gurile leilor ; pe aceia acum să-i lăudăm.

Alta, a Sfinților trei Tineri :

Podobie : Privindu-Te ucenicii...

În Babilon tinerii lui Avraam, călcînd în picioare în chip minunat văpaia cea arzătoare, ridicată ca un turn de șapte coți, cu veselie au cîntat : zidirea întreagă să laude pe Ziditorul.

Slavă..., a proorocului :

Podobie : Ucenicilor Tăi...

Să fie cinstit acum cel între prooroci, marele Daniel ; că pe Hristos, Dumnezeul nostru, L-a văzut piatră netăiată de mînă din munte, din curata Născătoare de Dumnezeu. Cu acesta să se laude și cei trei Tineri, pe care i-a scăpat nevătămați din cuptorul cel cu foc, chipul Fecioarei cel dumnezeiesc și negrăit prin care s-a mîntuit lumea.

Şi acum..., a Născătoarei : Asemenea :

În taine povăţuieşte prin dumnezeiescul Duh preaînţeleptul Daniel, Preacurată, şi cei trei Tineri ai lui Avraam mai înainte au zugrăvit prin credinţă naşterea ta ; că Cel ce este după Dumnezeire Cuvîntul nemărginit, din tine voind Îşi ia trup, Născătoare de Dumnezeu, născîndu-Se în Betleem, spre mîntuirea oamenilor.

Stihoavna din Octoih :

Slavă..., Şi acum..., glasul al 6-lea : Alcătuire a lui Malaxos.

Taina cea uimitoare a Soarelui celui duhovnicesc al dreptăţii, care a binevoit să răsară din pîntecele feciorese, ne-o luminează nouă, din cuptorul cel cu foc, întocmai ca nişte stele pururea luminoase, tinerii cei întocmai cu numărul Treimii, printr-înşii mai înainte însemnînd-o. Şi împreună cu dînşii şi Daniel, proorocul cel prealuminat, luminează de mai înainte marginile, cu lumina proorociei, propovăduind pe Hristos, piatra cea netăiată, Care a ieşit din Fecioara, muntele cel umbros, spre mîntuirea sufletelor noastre.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, şi otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul proorocului, Cîntarea a 3-a pe 4, şi din Canonul Sfinţilor trei Tineri, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 4-lea : Daţi slavă lui Dumnezeu. Minunat este Dumnezeu întru Sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israel. Stih : În biserici binecuvîntaţi pe Dumnezeu. Apostolul din Epistola către Evrei (XI, 33 — XII, 2) Fraţilor, proorocii prin credinţă au biruit... (caută Duminica I-a după Rusalii). Aliluia... gls. IV : Strigat-au drepţii şi Domnul i-a ascultat pe ei, şi din toate necazurile lor i-a mîntuit. Stih : Multe sînt necazurile drepţilor ; şi din toate ii va mîntui pe ei Domnul. Evanghelia de la Luca (XI, 47—54 ; XII, 1) : Zis-a Domnul iudeilor care veniseră la Dînsul : Vai vouă cărturarilor şi fariseilor... (Caută joi în săptămîna a 24-a după Rusalii).

CHINONICUL

Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul, celor drepţi se cuvine laudă.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A OPTSPREZECEA

Pomenirea Sfîntului Mucenic Sebastian şi a celor împreună cu dînsul.

SĂ SE ŢINĂ SEAMĂ CĂ : Duminica dinaintea Naşterii Domnului, a Sfinţilor Părinţi, porneşte din ziua de 18 a acestei luni şi urcă pînă în ziua de 24.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6 : din Octoih şi 3 ale sfîntului, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaţilor mucenici...

Cu roşeala cinstitului tău sînge ţi-ai făcut, mucenice, porfiră de mult preţ cu care îmbrăcîndu-te, locuieşti cu adevărat în împărăţiile cele de sus, stînd înaintea lui Dumnezeu, Împăratul tuturor. Pentru aceasta, roagă-L să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Împreună cu Sebastian pătimește Zoe, Marcu, Marcelin și Tiburtie, răbdînd furtuna durerilor ; iar acum s-au sălășluit întru odihna cea fără de durere și dumnezeiască, întru care se roagă să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Nebiruiților mucenici, lăsînd pămîntului cele de pe pămînt, ați alergat la ceruri, înfrumusețați fiind cu rănile voastre și împodobiți strălucitor cu cinstitele patimi, fericiților ; pentru aceea, rugați-vă să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară prealăudată, Moise a văzut cu ochi proorocești taina ce s-a făcut cu tine : rug aprins fiind, dar nearzînd ; că focul Dumnezeirii n-a ars pîntecele tău, curată. Pentru aceasta cerem de la tine ca de la Maica Dumnezeului nostru, să se dăruiască lumii pace și mare milă.

A Crucii, a Născătoarei :

Văzînd Fecioara junghierea Ta cea nedreaptă, Hristoase, tînguindu-se striga către Tine : Fiule preadulce, cum mori prin nedreptate ? Cum ești spînzurat pe lemn, Cel ce ai spînzurat pămîntul pe ape ? Te rog nu mă lăsa singură, Făcătorule de bine, mult-Milostive, pe mine Maica și roaba Ta.

La Stihoavnă se pun stihirile din Octoih.

Troparul, glasul al 4-lea :

Mucenicul Tău, Doamne...

Slavă... Și acum..., al Născătoarei :

(Caută la sfîrșitul cărții).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului (de două ori). Slavă... Și acum..., al Născătoarei :

După obișnuitele Catisme se citesc Sedelnele din Octoih. Apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun Canoanele din Octoih (fără stihirile mucenicine) și Canonul mucenicilor.

Canonul mucenicului

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmosul :

Dreapta Ta cea purtătoare de biruință, cu dumnezeiască «cuviință, întru tărie s-a preaslăvit. Că aceasta, Nemuritorule, ca o puternică a toate, pe «potrivnici i-a zdrobit, cale nouă «făcînd israeliților prin adînc».

Luminat fiind de strălucirile cinstitei Treimi, vrednicule de laudă, arată părtași luminii, cu rugăciunile tale, pe cei ce cinstesc cu credință prăznuirea ta cea luminată și sfințită.

Avînd cuget luminat și primitor de curate străluciri, ca un mucenic cuminte și înțelept, ai dorit cu adevărat numai pe Cel ce este mai presus de toate, și cu credință L-ai dobîndit pe El, purtătorule de biruință.

Cu nevoințe dumnezeiești ai întunecat cu adevărat cugetele trupului și cu sîngiurile pătimirii ai uscat pîraiele cele tulburi

ale mulțimii idolilor, de Dumnezeu înțelepțite, mucenice, biruitorule în multe lupte.

Slavă....

Mulțime de mucenici ai adus Ziditorului, surpînd cu harul Sfîntului Duh, cu dumnezeieștile tale învățături, tot temeiul păgînătății prigonitorilor; cu care împreună roagă-te să ne mîntuim noi.

Și acum..., a Născătoarei:

Prunc născînd pe Cel ce este mai înainte de veci înțeles împreună cu Tatăl, ai înnoit legile firii, Sfîntă Fecioară, Maică preacurată, prin cinstita, cea mai presus de fire și dumnezeiască nașterea ta.

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Cel ce Însuți știi...

Adunînd, mucenice, cinstita oaste, și întărind-o cu armele dumnezeieștii credințe, ai surpat cu puterea Duhului, taberele vrăjmașului și vicleniile tiranilor.

Sprijinitu-ți-ai picioarele pe piatra cea înțelegătoare a inimii tale, cu simțire cucernică, mucenice mult-pătimitorule, și nu te-ai lăsat amăgit de măiestriile vicleanului balaur, ci tuturor te-ai făcut întărire cucernică întru Duhul.

Slavă...

Împunsăturile cele cumplite ale săgeților le-ai răbdat, legat și întins pe lemn, mucenice; iar cu dumnezeiasca putere a lui Dumnezeu te-ai arătat iarăși cu totul nevătămat, rușinînd meșteșugirile vrăjmașului, preamărite.

Și acum..., a Născătoarei:

Arătatu-te-ai sfințenie înțelegătoare a Celui ce toate le sfințește și locaș curat, ceea ce ești fără prihană; că din tine S-a arătat Dumnezeu întrupîndu-Se și S-a făcut cunoscut lumii, îndoit cu firile și într-un Ipostas, dumnezeiască mireasă.

Irmosul:

Cel ce Însuți știi slăbiciunea «firii omenești și prin milostivire Te-ai închipuit într-însa, «încinge-mă cu putere de sus, ca «să cînt Ție: sfîntă este biserica «cea însuflețită a slavei Tale ce«lei preacurate, Iubitorule de «oameni».

SEDEALNA, glasul 1:

Podobie: Mormîntul Tău...

Avînd cuvîntul deopotrivă de strălucitor cu viața luminată, ai tras cu sfințenia mulțime de necredincioși către dreapta cinstire de Dumnezeu; cu care împreună ai luptat bucurîndu-te, suferind răutatea tiranilor. Pentru aceasta astăzi săvîrșind preasfințită pomenirea ta, te lăudăm pe tine.

Și acum... a Născătoarei: Ap. 31

Marie, cinstit locaș al Stăpînului, ridică-ne pe noi cei căzuți în prăpastia cumplitei deznădăjduiri, a greșealelor și a necazurilor; că tu ești mîntuirea păcătoșilor, ajutătoare și apărătoare tare și miluiești pe robii tăi.

A Crucii, a Născătoarei :

O, minune înfricoșătoare, o, taină nouă, striga Fecioara cea curată și fără de prihană, cînd Te-a văzut pe Tine, Doamne, întins pe lemn. Cum de ești osîndit ca un vinovat la moarte pe cruce de fățarnicii judecători cei fără de lege, Judecătorule al tuturor și Cuvinte !

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Munte umbrit de Darul cel dumnezeiesc văzîndu-te pe «tine Avacum, cu ochii cei de «departe văzători, mai înainte a «vestit pe Sfîntul lui Israel, «Care avea să iasă dintru tine, «spre mîntuirea și înnoirea «noastră».

Putere ți-a dat ție Dumnezeu, Tiburtie, ca prin slăbiciunea trupului să biruiești în luptă pe vrăjmaș ; că bărbătește ai intrat în foc arzător, mucenice preaputernice, și ai primit în schimb roua cea cerească.

Împreunatu-te-ai cu slujitorii cei de sus, o Tiburtie, ca un slujitor al lui Hristos, și ai înălțat jertfe curate întru Duhul, lucrătorule de cele sfinte, lauda și strălucirea mucenicilor. Pentru aceasta cu bucurie te cinstim.

Spînzurat fiind, strujit cu ghiare de fier, înconjurat de năvala asprelor chinuri și vîrît în groapă, unde a primit dumnezeiescul sfîrșit, viteazul Castul se veselea.

Slavă...

Săvîrșind vindecări cu Sfîntul Duh, fericite, spre luminarea celor ce priveau la tine, neamurilor ai vestit cu bună cucernicie mîntuirea, cu dumnezeiască cuviință, Sebastiane, și ai săvîrșit alergarea prin mucenicie.

Și acum..., a Născătoarei :

Din toate neamurile numai pe tine te-a ales Dumnezeu, Cel mai presus de ființă, și ființă a luat, făcîndu-Se om ca noi, Ziditorul ființei omenești, Născătoare de Dumnezeu, stăpînă, cea cu totul fără prihană.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Cel ce ai luminat cu lumina venirii Tale, Hristoase, și «ai strălucit cu Crucea Ta mar«ginile lumii, luminează cu lu«mina cunoștinței Dumnezeirii «Tale inimile celor ce Te laudă «cu dreaptă credință».

Căile și cărările tale ducînd numai către Domnul au ocolit calea cea rea a vrăjmașilor și multora s-au făcut cale dreaptă și sfîntă, mucenice al lui Hristos, preacinstite.

Marcelin și cu Marcu grăiesc cu iscusință și preaînțelepțește înaintea judecătorului, de mîntuitoarea venire a lui Hristos ; și amîndoi fiind legați, li se străpung picioarele cu piroane, fiind măriți ca niște mucenici.

Slavă...

Cu tărie închipuind patimile Celui ce a ucis patimile noastre, Marcelin și Marcu cu lancea sînt împunși și purtînd cunună, dănțuiesc cu cetele celor fără de trupuri.

Și acum..., a Născătoarei :

Prealuminate nor al Soarelui, ceea ce ești cu totul fără prihană, depărtează norii sufletului meu, cu rugăciunile tale și luminează-mi cugetul cel întunecat de lenevie, ca să te laud pe tine, Prealăudată.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Inconjuratu-ne-a pe noi...

Arătatu-te-ai cu tărie de cuget neînduplecată, preacinstite, cînd te băteau fără de cruțare cu toiege și cînd te străpungeau cu multe săgeți ; pentru aceea, bucurîndu-te, te-ai mutat către Lumina cea neînserată, mucenice.

Te întărea pe tine Hristos, cînd te luptai și te războiai cu demonii și cînd erai chinuit cu bătăi cumplite, Sebastiane, și te uitai către Dînsul cu ochii inimii, nebiruite mucenic.

Slavă...

Cu pîrghiile cele tari ale preaînțeleptelor tale cuvinte ai surpat rătăcirea, ai sfărîmat locurile de închinare ale vrăjmașilor și templele idolești le-ai surpat și pe tine însuți te-ai ridicat locaș dumnezeiescului Duh.

Și acum..., a Născătoarei :

Înnoit-ai firea noastră cea stricată prin călcarea poruncii, născînd pe Cel ce a înnoit toate numai cu dumnezeiasca voire, ceea ce ești între femei binecuvîntată, de Dumnezeu cu har dăruită.

Irmosul :

Înconjuratu-ne-a pe noi adîn«cul cel nemăsurat și nu este iz«băvitor ; socotitu-ne-am ca «niște oi de junghiere, mîntu«iește pe poporul Tău, Dumne«zeul nostru, că Tu ești celor «neputincioși tărie și îndrepta«re».

CONDACUL, glasul al 4-lea :

Podobie: Cel ce Te-ai înălțat...

Cu roșeala sîngiurilor tale vopsindu-ți haina pătimirii, te-ai îmbrăcat ca și cu o porfiră, lăudate Sebastiane. Pentru aceasta te-ai și sălășluit împreună cu Hristos întru împărăția cea de sus și fără sfîrșit, împreună cu cei ce au pătimit cu tine și au primit cununi, înțelepte. Cu care împreună dănțuind, pomenește-ne totdeauna și pe noi.

SINAXAR

In această lună, în ziua a optsprezecea pomenirea Sfîntului Mucenic Sebastian și a celor împreună cu el : Zoe, Tranchilin, Nicostrat, Claudie, Castor, Tiburtie, Castul, Marcelin și Marcu.

Dintre acești sfinți mucenici, Sebastian a făcut parte din senatul roman pe vremea împăraților Diocletian și Maximian. Era de loc din orașul Milan și a adus pe mulți la dreapta credință. Marcelin și Marcu, frați buni și oameni cu vază și în privința neamului și în privința bogăției, au stat închiși în temniță vreme îndelungată ; au fost supuși la multe feluri de chinuri și era să li se taie capetele.

Dar Tranchilin, tatăl lor, elin fiind, și mama lor Maria, erau cît pe-aci să-i împiedice prin plînsetele lor să sufere pentru Hristos. Și poate că s-ar fi întîmplat aceasta, dacă fericitul întru pomenire Sebastian n-ar fi pășit atunci cu îndrăzneală, el, cel dintîi (că, mai înainte Sebastian căuta să se țină ascuns, pentru ca să aducă pe tăinuite pe mulți la credință) și n-ar fi întărit în credință nu numai pe Marcelin și Marcu, ci trăgînd la credință și pe tatăl lor, pe Tranchilin prefectul, pe care l-a învățat credința creștină și a crezut. Îndată dar prefectul a chemat la dînsul pe preafericitul Sebastian și pe preotul Policarp ; le-a cerut să-i facă parte de mîntuire și să-l vindece de boala de care suferea. Tranchilin a scăpat de boală, a crezut în Hristos din tot sufletul, a zdrobit idolii din casa lui și s-a botezat.

Fericitul Gaiu episcopul a hirotonit pe cei doi frați, pe Marcelin și Marcu, diaconi, iar pe tatăl lor preot. Pe Sebastian l-a făcut apărător al Bisericii. Pornindu-se prigoană împotriva creștinilor împreună cu aceștia au fost prinși și Nicostrat, Claudie, Castor, Tiburtie, Castul și Zoe. Au fost chinuiți în felurite chipuri și și-au sfîrșit viața. Sfîntul Sebastian a fost chemat de Diocleţian la el ; a fost cercetat și pentru că a mărturisit cu îndrăzneală dreapta credință s-a tras în el cu săgeți ca într-o țintă, i-a fost bătut trupul cu ciomege și tăiat în bucăți ; și așa și-a dat lui Dumnezeu duhul.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Eviot.

Sfîntul Mucenic Eviot a trăit pe vremea împăraților Diocleţian și Maximian. Era din locul numit Opsichiu, unde se și născuse. Prin viața lui virtuoasă și prin minunile ce săvîrșea în fiecare zi, aducea pe mulți la Domnul. De aceea a suferit nenumărate necazuri de la elini: lipsirea de averi, lanțuri, biciuiri și tot felul de chinuri pe care le-a răbdat fără cîrtire, dar a rămas nevătămat. Aceasta a adus pe mulți la credința în Hristos, și sfîntul i-a botezat în biserica de acolo, sfințită de Sfinții Apostoli Pavel și Sila.

Pentru aceasta Leontie, ighemonul Cizicului, a trimis de l-a adus la el. Și a fost din nou supus la chinuri, dar a rămas teafăr. Apoi a fost aruncat în temniță. Săvîrșind mari minuni, a făcut pe mulți elini creștini. Aceasta l-a înfuriat cumplit pe tiran, așa că a poruncit celor ce se luptă cu sabia, gladiatorilor, să-l junghie. Dar întuneric a căzut pe ochii lor și s-au junghiat unii pe alții. Rămas nevătămat, mucenicul a fost dus la închisoare. Pe cînd era închis s-a auzit că împăratul Constantin cel Mare, a pornit război contra tiranului și că vine din părțile Apusului spre Răsărit. Tiranul, de teamă, a poruncit să fie slobozifi toți din legături. Odată cu aceia a fost slobozit și fericitul acesta Eviot și s-a dus acasă. A mai trăit cinci ani și și-a dat cu pace lui Dumnezeu duhul.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Flor, episcopul Aminsului.

Cuviosul Părintele nostru Flor a trăit în Constantinopol pe vremea împăraților Justin cel Nou, Tiberie și Mauriciu. Pe tatăl său îl chema tot Flor, iar pe mama lui Eufimia. Era iscusit în toată știința și în cea elinească și în aceea a Sfintelor și dumnezeieștilor Scripturi. Mai întîi a fost scriitor împărătesc, apoi a fost ridicat la dregătoria de patrician. S-a însurat și a avut copii. Murindu-i femeia și copiii de ciumă, a dus viață călugărească la una din moșiile lui din Anaplu. Pentru virtutea lui cea mare a fost făcut episcop al Aminsului. În eparhie a povățuit bine turma încredințată lui, a făcut multe minuni și s-a mutat la Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici Foca și Ermil, care de sabie s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Mucenici Zaheu diaconul și Alfie citețul, care au pătimit în Cezareea.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei și făcătoarei de minuni Sofia.

Tot în această zi, pomenirea sfințirii cinstitei biserici a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu din Halcopratia.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului părintelui nostru Mihail Sincelul, mărturisitorul.

Cuviosul Părintele nostru Mihail Sincelul era din cetatea Ierusalimului, fiul unor părinți binecredincioși. După ce a învățat bine înțelepciunea elinilor și a creștinilor, a îmbrățișat viața noastră a creștinilor, a îmbrățișat viața singuratică. La moartea tatălui său, mama lui și cu fiicele ei au intrat într-o mînăstire și s-au călugărit ; iar el s-a dus la mînăstirea Sfîntului Sava și s-a

tuns călugăr. În mînăstire, Sfîntul Mihail a viețuit bine și a plăcut lui Dumnezeu și s-a supus la tot felul de nevoințe pustnicești. Pentru aceasta a fost învrednicit cu harul preoției. Apoi a intrat într-o peșteră liniștită. Aici veneau des la el Teodor și Teofan mărturisitorii și filozofii. Episcopul Ierusalimului l-a făcut pe fericitul Mihail sincel, iar pe dumnezeieștii frați buni, Teodor și Teofan, preoți.

După trecere de cîtăva vreme, s-a iscat în bătrîna Romă o erezie. Întîistătătorul sfintei cetăți a Ierusalimului a primit scrisori de la romani ca să trimită niște oameni pricepuți, care să fie în stare să pună capăt pricinei iscate acolo. Și întîistătătorul Ierusalimului a trimis la Roma pentru un lucru de nevoie ca acesta pe Mihail și pe frații Teodor și Teofan. Le-a mai poruncit ca în trecere să dea niște scrisori sinodale împăratului Leon Armeanul, luptătorul împotriva sfintelor icoane, și lui Teodot, patriarhul de atunci al Constantinopolului. Acești trei cuvioși au dat ascultare celui ce i-a trimis, au dat scrisorile și au spus și ei multe cuvinte de învățătură, celor ce grăiau împotriva sfintelor icoane. La porunca tiranului împărat au fost bătuți cumplit și aruncați în închisoare. Dar pentru că sfinții nu s-au plecat învățăturilor lor greșite, tiranul i-a bătut din nou. Pe Teodor și Teofan i-a osîndit cu surghiunul, iar pe fericitul Mihail și pe fratele său Iov i-a închis în pretoriu. De acolo Sfîntul Mihail a fost trimis împreună cu ucenicul lui într-o mînăstire din Plusiada, după ce a fost legat cu lanțuri grele de gît, de Mihail Cepeleagul. Din pricina multor chinuiri și a vîrstei înaintate, s-a îmbolnăvit de curgere de ochi și s-a îngheboșat; dar fericitul Mihail a rămas neclintit, ca un diamant. Cînd s-au suit pe tronul împărătesc împărații Teodora și Mihail și au dat voie ca să cinstească oricine cu îndrăznire icoanele sfinților, au fost chemați toți cei surghiuniți și au fost învredniciți cu mari dregătorii. Împărăteasa l-a rugat atunci și pe acest mare mărturisitor să primească scaunul patriarhal al Constantinopolului. El n-a vrut și a fost făcut patriarh Sfîntul Metodie. Sfîntul a fost cinstit iarăși cu vrednicie de sincel și a primit întru a sa stăpînire și odihnă cea mai mare mînăstire din țară. După ce a trăit și restul vieții în chip cuvios și bineplăcut lui Dumnezeu, în vîrstă de 85 de ani, s-a mutat în pace la Dumnezeu, în ziua a optsprezecea a lunii decembrie.

Tot în această zi, pomenirea celui întru sfinți Părintelui nostru Modest, arhiepiscopul Ierusalimului.

Cel întru sfinți Părintele nostru Modest, patriarhul Ierusalimului, s-a născut din părinți ortodocși, în orașul Sebastia. Tatăl său se numea Eusebiu, iar mama lui Teodula era stearpă. La rugăciunea celor doi soți, Dumnezeu le-a dat un fiu, pe acest mare părinte, după patruzeci de ani de împreună-viețuire. După nașterea acestui mare părinte, tatăl său a fost pîrît lui Maximian că este creștin. A fost legat și închis în temniță. Cînd a auzit Teodula s-a dus și ea la închisoare cu copilul. Acolo, rugîndu-se amîndoi Domnului, și-au dat în pace, în mîinile îngerilor, duhurile lor, și au fost mucenici prin voință. Paznicii închisorii i-au găsit morți, iar pe copil viu între ei. L-au luat și l-au dus lui Maximian. Copilul era de cinci luni. Văzînd Maximian că e frumos și plăcut, l-a dat unui senator să-l crească bine, ca să ajungă vrednic să slujească lui Zeus. Pe cînd era crescut de acela, fericitul Modest a aflat cine i-au fost părinții și că au murit pentru Hristos. La vîrsta de 13 ani a dat peste un dascăl creștin. Acesta l-a învățat dreapta credință și s-a lipit fericitul cu tot sufletul de ea. Avea însă o durere, că trăiește cu elinii.

Odată împăratul Maximian a poruncit ca toată lumea să aducă jertfă idolilor. Atunci fericitul s-a dus la mormîntul părinților lui și s-a rugat lor din toată inima să-l scape din mîna elinilor ca să fie învrednicit și de dumnezeiescul Botez. Și l-a găsit un argintar din Atena care l-a luat cu el și l-a dus la Atena. Pe cale a făcut sfîntul felurite minuni. Ajunși la Atena, l-a dus la arhiereu ca să-l învețe tainele credinței și să-l boteze. Pe cînd se săvîrșea Botezul, argintarul a văzut că s-a pogorît un stîlp de foc din cer și s-a sprijinit pe capul celui ce se boteza. După botez a vindecat de o boală aducătoare de moarte pe fratele argintarului, numai cu rugăciunile și cu atingerea mîinii. A vindecat și pe un om îndrăcit. Mai tîrziu au murit argintarul și soția lui. Argintarul îl înscrisese și pe el în testament ca moștenitor, împreună cu fiii lui. Sfîntul însă a dăruit partea sa de moștenire fiilor argintarului, iar el s-a dus în locuri pustii de tot și trăia acolo în schimnicie. Fiii argintarului, văzîndu-l cinstit de toți, de invidie n-au mai putut răbda. Și cînd au plecat pentru neguțătorie, l-au înduplecat pe fericit să meargă cu ei. În Egipt l-au vîndut rob unui

necredincios, de la care a avut multe de suferit, vreme de șapte ani. Cu rugăciunile stăruitoare către Dumnezeu, l-a izbăvit pe stăpînul lui de rătăcirea păgînească și l-a induplecat să se boteze. L-a vindecat și de o boală grea. După moartea stăpînului lui s-a dus să se închine Mormîntului celui de viață purtător al Domnului. Apoi s-a dus la Muntele Sinai; și acolo slujind lui Dumnezeu a săvîrșit multe minuni.

La moartea arhiereului Ierusalimului, fericitul Modest, cu descoperire dumnezeiască, a fost hirotonit arhiereu al Ierusalimului în al cincizeci și nouălea an al vieții lui. A făcut multe minuni și ca arhiereu. Pe fiii argintarului care veniseră la Ierusalim pentru negustorie și care îl vînduseră în Egipt și nu știau că el e arhiereul cetății, nu numai că nu s-a răzbunat pentru cele făcute, dar i-a și primit cu dragoste; i-a găzduit cu bunăvoință și le-a făcut bine cu dărnicie.

Și astfel acest mare părinte viețuind cu cuvioșie, ca arhiereu 38 de ani, iar de totul ani 97, s-a mutat în veșnicele locașuri.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Pe tine, Născătoare de Dumnezeu, credincioșii te cu«noaștem cuptor înțelegător; că «precum a mîntuit pe cei trei «Tineri Cel Preaînalt și pe mine, «omul întreg, în pîntecele tău «m-a înnoit; Dumnezeul păriн«ților, Cel lăudat și preaslăvit».

Cu puterea cea tare întărindu-se pătimitorii Tăi, Hristoase, pe vrăjmașul l-au biruit; înșelăciunea au călcat în picioare și trupurile și le-au dat chinurilor, cîntînd: Dumnezeul părinților, Cel lăudat și preaslăvit.

Purtătorii de biruință, mucenicii cei luminați de Dumnezeu: Marcelin, lăudatul Marcu, Tiburtie și Castul cel preaînțelept nevoindu-se, bine s-au mutat către cer, cîntînd: Dumnezeul părinților, Cel lăudat și preaslăvit.

Bărbătește ai intrat în foc, nevoitorule Tiburtie, primind de sus, ca și tinerii, roua Duhului și cîntînd cu preadulce cîntare: Dumnezeul părinților, Cel lăudat și preaslăvit.

Slavă...

Spînzurată fiind ca o mielușea, ai sugrumat pe vrăjmașul cu strunele răbdătoarelor tale osteneli, prealăudată, și după moarte viețuiești, mucenița Zoe, cîntînd: Dumnezeul părinților, Cel lăudat și preaslăvit.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe tine te numim, curată, năstrapă de aur, preasfîntă masă a dumnezeieștii Pîini a vieții, loc de sfințenie și scaun preaînalt, pe care S-a odihnit Dumnezeul părinților, Cel lăudat și preaslăvit.

Cîntarea a 8-a:

Irmos: În cuptor tinerii lui Avraam...

Voind a muri lumii și tuturor celor din lume, te-ai învrednicit de viața cea adevărată, purururea cinstite, cîntînd cu osîrdie: Binecuvîntați t o a t e lucrurile Domnului pe Domnul, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Pusu-te-au pe tine cei fără de lege, în chip cumplit, în groapa cea mai de jos, îngropîndu-te și ucigîndu-te, prealăudate Castul, cel ce cîntai cu căldură: Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Fericită viață ai cîștigat ca una ce ai numele vieții, Muceniță Zoe, că ai părăsit prin sugrumare viața cea trecătoare, cîntînd: Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei:

Înfrumusețatu-te-ai, născînd pe Dumnezeu și Stăpînul, Care luminează, curată, neamul oamenilor cu dumnezeiești frumuseți; Căruia cîntăm: Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul, lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul:

În cuptor, tinerii lui Avraam, «ca într-o topitoare, au strălucit «cu frumusețea dreptei cinstiri «de Dumnezeu, mai curat decît «aurul, grăind: Binecuvîntați «toate lucrurile Domnului pe «Domnul, lăudați-L și-L prea-«înălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Chipul nașterii tale...

Ca să te învrednicești de dumnezeiasca lumină, de mărirea și de frumusețea cea veșnică, vrednicule de laudă Sebastiane, bărbătește ai răbdat chinurile, durerile și moartea; pentru aceasta toți te fericim.

Arătatu-te-ai în mijlocul celor împreună-luptători, ca un soare în mijlocul stelelor, mucenice, iar acum dumnezeiasca boltă a Bisericii se luminează cu preasfințitele străluciri ale sfințitelor tale nevoințe și toată nebunia cea îndrăzneață a diavolului se risipește.

Iubind pe Hristos, Tiburtie, Marcelin, Marcu, Zoe și Castul, pătimesc împreună cu învățătorul lor și de Dumnezeu înțeleptitul Sebastian și culeg deopotrivă cununile biruinței, rugîndu-se totdeauna pentru noi.

Slavă...

Ridicatu-s-a, sălășluindu-se în locașurile cele luminoase, ceata cea îndumnezeită a mucenicilor și se veselește în ceruri, pururea rugîndu-se Iubitorului de oameni pentru noi, cei ce îi fericim pe ei totdeauna.

Și acum..., a Născătoarei:

Se înspăimîntă oștile cele înțelegătoare, văzînd că dumnezeiasca Strălucire a Tatălui este

ţinută în chip de netîlcuit în braţele tale, avînd asemănarea ta ; ca să îndumnezeiască pe oameni, Fecioară-Maică, neispitită de nuntă.

Irmosul :

Chipul naşterii tale celei cu-«rate, l-a arătat rugul cel aprins «care nu se mistuia ; şi acum, «te rugăm, să stingi cuptorul «ispitelor, cel sălbăticit asupra «noastră, ca neîncetat să te mă-«rim pe tine, Născătoare de «Dumnezeu».

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, şi otpustul.

SÎMBĂTĂ ÎNAINTEA NAŞTERII DOMNULUI

LA LITURGHIE

Se cîntă Prochimenul, Aliluia şi Chinonicul zilei.

Iar de se va întîmpla vreun sfînt cu prăznuire, se zice şi alt prochimen. Se citesc două Apostole : întîi cel al Sîmbetei dinaintea Naşterii lui Hristos, apoi al rîndului sub începere, şi după aceea al sfîntului, de are ; asemenea şi două Evanghelii. Apostolul Sîmbetei înaintea Naşterii Domnului, din Epistola către Galateni (III, 8—12) : Fraţilor, văzînd Scriptura dinainte că Dumnezeu îndreptează neamurile din credinţă... Evanghelia de la Luca (XXIII, 19—29) : Zis-a Domnul pilda aceasta : asemenea este împărăţia cerurilor cu grăuntele de muştar... (caută sîmbăta în Săptămîna a 29-a după Rusalii).

CHINONICUL

Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul, celor drepţi se cuvine laudă. (Apoi al sfîntului).

DUMINICA ÎNAINTEA NAŞTERII DOMNULUI A SFINŢILOR PĂRINŢI

Vezi «Rînduiala de tipic», tipărită la sfîrşitul acestei cărţi.

SÎMBĂTĂ LA VECERNIE

După obişnuitul Psalm se cîntă : Fericit bărbatul... (Catisma toată).

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 10 : 3 stihiri ale Învierii, 3 ale lui Anatolie şi 4 ale Părinţilor. Iar din ziua de 20 şi pînă în ziua de 23 decembrie se cîntă : 3 stihiri ale Învierii, 1 a lui Anatolie, 3 ale Înainteprăznuirii şi 3 ale sfinţilor Părinţi.

Stihirile Înainteprăznuirii, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaţilor mucenici...

Fecioară fără de prihană, tu eşti cămara cea însufleţită a lui Dumnezeu cel necuprins de ceruri, pe Care întru tine L-ai încăput, şi pe Care în peşteră L-ai născut în chip mai presus de înţelegere, sărăcind şi trup făcîndu-Se, ca să mă îndumnezeiască pe mine şi să îmbogăţească pe cel ce a sărăcit cu neînfrînarea, prin mîncarea cea prea amară.

Înscriindu-Te, Hristoase, cu robii, din porunca cezarului, prin milostivire, vii să dai libertate, viaţă şi izbăvire robilor celor nerecunoscători, îndelung-Răbdătorule, şi să mîntuieşti sufletele noastre, ale celor ce ne închinăm mîntuitoarei sărbători a Naşterii Tale, care se apropie.

Naşterea cea necuprinsă de minte, care a înnoit legile firii, pricepînd-o preacurata şi cea fără de prihană, striga Fiului său : Fiul meu cel preaiubit mă înspăimînt de această mare taină : cum eu, ceea ce Te-am născut, am rămas fecioară prin puterea Ta, Care faci toate precum voieşti.

Stihirile Sfinţilor Părinţi, glasul al 6-lea :

Podobie : Toată nădejdea...

Arătatu-s-a acum marginilor lumii pomenirea Părinţilor cea cu adevărat plină de lumină, care cu razele harului străluceşte ; că Hristos, Soarele cel strălucitor, de sus strălucind plin de lumină vie, aduce împreună cu Sine sobor de stele, care răsare şi naşterea Dumnezeu-Omului înlăuntrul Betleemului o arată că se întîmplă. Pentru aceasta cu credinţă lovind cu mîinile, cu cucernicie să ne bucurăm de sărbătoarea Naşterii Lui, laudă de mai înainteprăznuire aducîndu-I.

Cu slavă se înfrumuseţează de împărtăşirea cea dumnezeiască Adam, bucurîndu-se astăzi ca o temelie şi sprijin al strămoşilor celor înţelepţi ; iar Abel, Set şi Enoh se bucură şi saltă împreună cu Noe ; Avraam, cel prealăudat, cîntă împreună cu patriarhii şi Melchisedec priveşte acum de sus Naşterea cea fără de tată. Pentru aceasta săvîrşind şi noi dumnezeiasca pomenire a strămoşilor lui Hristos, să ne rugăm să mîntuiască sufletele noastre.

Strălucit-a cu veselie soborul de Dumnezeu înţelepţilor tineri în cuptor şi Naşterea lui Hristos o propovăduieşte pe pămînt, că pogorîndu-Se Domnul ca o rouă cinstită peste ceea ce L-a născut, a păstrat-o nearsă, a păzit-o fără prihană şi a îmbogăţit-o cu haruri. Pentru aceasta şi de Dumnezeu insuflatul Daniel se bucură veselindu-se, că mai înainte a privit în chip lămurit Piatra netăiată din munte şi cu îndrăzneală se roagă acum pentru sufletele noastre.

Slavă..., a Părinţilor, glasul al 6-lea :

Daniel bărbatul doririlor, Piatră netăiată de mînă văzîndu-Te pe Tine, Doamne, Prunc născut fără sămînţă, mai înainte Te-a numit pe Tine, Cuvîntul cel întrupat din Fecioară, Dumnezeu cel neschimbat şi Mîntuitorul sufletelor noastre.

Şi acum..., a Înainteprăznuirii, acelaşi glas :

Alcătuire a lui Vizantie.

Peşteră pregăteşte-te că soseşte mieluşeaua, purtînd înlăuntrul său pe Hristos ; şi ieslea primeşte pe Cel ce cu cuvîntul ne-a dezlegat pe noi pămîntenii de fapta care nu se poate spune prin cuvînt. Păstori mărturisiţi fluierînd înfricoşătoarea minune şi magi din Răsărit aduceţi Împăratului aur, tămîie şi smirnă, că din Fecioara-Maică S-a arătat Domnul, Căruia Maica plecîndu-I-se ca o slujitoare, I s-a închinat şi a zis către Cel ce era în braţele sale : Izbăvitorule al meu şi Dumne-

zeule, cum Te-ai semănat întru mine, și cum ai odrăslit din mine ?

Iar de va fi înainte de 20 decembrie se pune Și acum..., a Născătoarei glasului din Octoih.

VOHOD: Lumină lină...

Prochimenul zilei : Domnul a împărățit...

PAREMIILE:

De la Facere, citire :

(XIV, 14—20).

Auzind Avram că Lot, rudenia sa, a fost luat în robie, a adunat oamenii săi de casă, trei sute optsprezece, și a urmărit pe vrăjmași pînă la Dan. Și năvălind asupra lor noaptea, el și oamenii săi i-au bătut și i-au alungat pînă la Hoba, care este în stînga Damascului. Și au întors toată prada luată din Sodoma, au întors și pe Lot, rudenia sa, averea lui, femeile și oamenii. Și cînd se întorcea Avram, după înfrîngerea lui Kedarlaomer și a regilor uniți cu acela, i-a ieșit înainte regele Sodomei în valea Șave, care astăzi se cheamă Valea Regilor. Iar Melchisedec, regele Salemului, i-a adus pîine și vin. Melchisedec acesta era preotul Dumnezeului celui Preaînalt.

Și a binecuvîntat Melchisedec pe Avram și a zis : «Binecuvîntat să fie Avram de Dumnezeu cel Preaînalt, Ziditorul cerului și al pămîntului. Și binecuvîntat să fie Dumnezeul cel Preaînalt, Care a dat pe vrăjmașii tăi în mîinile tale».

Din Deuteronom, citire :

(I, 8—11 ; 15—17)

Zis-a Moise către fiii lui Israel : Iată, Eu vă dau pămîntul acesta ; mergeți și vă luați de moștenire pămîntul pe care Domnul a făgăduit cu jurămînt să-l dea părinților voștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, lor și urmașilor lor. În vremea aceea v-am zis : Nu vă mai pot povățui singur ; Domnul Dumnezeul vostru v-a înmulțit și iată acum sînteți mulți la număr, ca stelele cerului. Domnul Dumnezeul părinților voștri să vă înmulțească de o mie de ori mai mult decît sînteți acum și să vă binecuvinteze, cum v-a făgăduit El ! Și am luat dintre voi bărbați înțelepți, pricepuți și încercați, și i-am pus povățuitori peste voi: căpetenii peste mii, peste sute, peste cincizeci, peste zeci și judecători peste semințiile voastre. În vremea aceea, am dat poruncă judecătorilor voștri și am zis: Să ascultați pe frații voștri și să judecați drept pricina ce ar avea un om atît cu fratele lui, cît și cu cel străin. Să nu părtiniți la judecată, ci să ascultați și pe cel mare și pe cel mic. Să nu vă sfiiți de la fața omului, că judecata este a lui Dumnezeu.

Din Deuteronom, citire :

(X, 14—18 ; 20—21)

Zis-a Moise către feciorii lui Israel: Iată, al Domnului Dumnezeului tău este cerul și cerurile cerurilor, pămîntul și toate cele de pe el. Dar numai pe părinții tăi i-a primit Domnul și i-a iubit și v-a ales pe voi, sămînța lor de după ei, din toate popoarele, cum vedeți astăzi. Deci să tăiați împrejur inima voastră și de acum înainte să nu mai fiți tari la cerbice. Că Domnul Dumnezeul vostru este Dumnezeul dumnezeilor și Stăpînul stăpînilor, Dumnezeu mare și puternic și minunat, Care nu caută la față, nici nu ia mită ; Care face dreptate orfanului și văduvei și iubește pe pribeag și-i dă pîine și hrană. De Domnul Dumnezeul tău să te temi, numai Lui să-I slujești, de El să te lipești și cu numele Lui să te juri. El este lauda ta și El este Dumnezeul tău, Cel ce a făcut cu tine acele lucruri mari și înfricoșătoare pe care le-au văzut ochii tăi.

LA LITIE

Se pune stihira sfîntului hramului și stihira Părinților.

Stihira Părinților, glasul 1 :

Razele cele luminoase ale graiului de Dumnezeu trimițîndu-le în lume, proorocii cei numiți cu nume mare, sînt fericiți de-a pururea, că rodind graiurile Duhului au propovăduit tuturor nașterea cea de netîlcuit a lui Hristos Dumnezeu, și după Lege și-au luat sfîrșitul, viețuind viață minunată.

Slavă..., glasul al 3-lea :

Alcătuire a lui Ghermano.

Veniți iubitorilor de prăznuire să lăudăm cu cîntări adunarea Părinților ; pe strămoșul Adam, pe Enoh, pe Noe, pe Melhisedec, pe Avraam, pe Isaac și pe Iacob ; iar după Lege pe Moise și pe Aaron, pe Isus al lui Navi, pe Samuel și pe David, cu care împreună și pe Isaia, pe Ieremia, pe Iezechiel, pe Daniel și pe cei doisprezece profeți. Și odată cu ei pe Ilie, pe Elisei și pe toți ceilalți ; pe Zaharia, pe Botezătorul Ioan și pe toți cei ce au propovăduit pe Hristos, Viața și Învierea neamului nostru.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, glasul 1:

Ascultă cerule și ia aminte, pămîntule ! Că iată, Fiul și Cuvîntul Tatălui vine să Se nască din Fecioara, care nu știe de bărbat, cu bunăvoința Celui ce L-a născut fără patimă și cu împreună-lucrarea Sfîntului Duh. Betleeme, gătește-te ; deschide-ți poarta Edene ! Că Cel ce este de-a pururea se face ceea ce n-a fost și Ziditorul a toată făptura Se naște, Cel ce dăruiește lumii mare milă.

De va fi mai înainte de 20 decembrie, se pune Și acum..., a Născătoarei : Fără sămînță de la Dumnezeiescul...

Iar de va fi în ziua de 24, se cîntă la Și acum..., a Înainteprăznuirii, următoarea stihiră :

Pregătește-te Betleeme, că s-a deschis Edenul ; împodobește-te Efrata, că se înnoiește Adam și Eva împreună cu dînsul, că blestemul s-a dezlegat, mîntuirea în lume a înflorit și sufletele drepților bine se împodobește, aducînd cîntare ca un dar plin de sîrg în loc de mireasmă și primind mîntuire sufletească și nestricăciune. Că iată, Cel ce urmează să fie culcat în iesle, mai înainte poruncește să săvîrșească duhovnicească cîntare cei ce strigă neîncetat : Doamne, slavă Ție !

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile din Octoih. Iar de va fi în ziua de 24, se cîntă următoarele trei idiomele ale Înainteprăznuirii, cu stihurile lor, glasul al 2-lea :

Casa Efratului, cetate sfîntă, a proorocilor mărire, împodobește-ți casa întru care Cel dumnezeiesc Se naște.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Stihira, alcătuire a lui Ciprian :

Betleeme, pămîntul Iudeii, locul viețuirii celei după trup, împodobește cu strălucire dumnezeiasca peșteră, întru care Dumnezeu trupește vine să Se

nască din Sfînta Fecioara, care nu știe de bărbat, ca să mîntuiască neamul nostru.

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Alcătuire a lui Andrei Pirul.

Veniți toți să prăznuim mai înainte cu credință sărbătoarea Nașterii lui Hristos, și cu înțelegere punînd înainte cîntarea, ca pe o stea, doxologie împreună cu magii și cu păstorii să aducem : venit-a Mîntuirea oamenilor din pîntecele feciorese, ca să cheme din nou pe credincioși.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Ciprian.

Bucurați-vă, cinstiți prooroci, care Legea Domnului bine ați așezat-o și cu credință v-ați arătat stîlpi neclintiți și nemișcați. Că voi v-ați arătat mijlocitori ai Legii celei noi a lui Hristos, și mutîndu-vă la cer, pe Acela rugați-L să împace lumea și să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas :

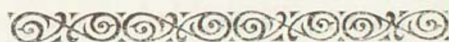
Iată s-a apropiat vremea mîntuirii noastre ; pregătește-te peșteră, Fecioara se apropie să nască. Betleeme, pămîntul Iudeii, bucură-te și te veselește, că din tine a răsărit Domnul nostru. Auziți munți și dealuri și laturile cele dinprejurul Iudeii, că vine Hristos ca un iubitor de oameni, să mîntuiască omul pe care l-a zidit.

Iar de este înainte de 20 decembrie, se pune : Și acum..., a Născătoarei-Invierii, din Octoih : O, minune mai nouă decît toate...

La binecuvîntarea pîinilor, se cîntă troparul : Născătoare de Dumnezeu... (de două ori) și al Părinților (o dată), glasul al 2-lea :

Mari sînt faptele credinței, că în mijlocul izvorului văpăii ca într-o apă de odihnă sfinții trei tineri s-au bucurat și Proorocul Daniel păstor leilor ca unor oi s-a arătat. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește-ne pe noi (o dată).

Iar de se va întîmpla în ziua de 24, la binecuvîntarea pîinilor se cîntă troparul Părinților : Mari sînt faptele... (de două ori), și al Înainteprăznuirii : Scrisu-s-a oarecînd cu bătrînul Iosif... (o dată). (Caută-l la Vecernia din ziua de 24 decembrie).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Învierii din Octoih de două ori ; Slavă..., al Părinților, Și acum..., al Născătoarei sau Înainteprăznuirii ; apoi obișnuitele Catisme, Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei și citire din Evanghelia cea tîlcuită.

Iar de va fi în ziua de 24, se cîntă acestea Sedelne :

După Catisma întîia se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Prin Părinți, Dumnezeule, ai spus mai înainte, în taină, arătarea cea cu adevărat dumnezeiască din tine Fecioara, ce avea să fie mai tîrziu pe pă-

mînt, a Fiului Tău, Cel mai înainte de veci, vestind de mai înainte în Duhul, lui Avraam, Isaac și Iacob, lui Iuda și celorlalți, lui Iesei și David, și tuturor proorocilor pe Hristos, că va trebui să Se arate în Betleem, chemînd din nou pe toți cei din lume.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După Catisma a doua se cîntă Sedealna, glas 1 (forma glas 2, din Ke)

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Veselește-te Betleeme, Efrata gătește-te, că iată mielușeaua, purtînd în pîntece pe Păstorul cel mare, se grăbește să-L nască ; pe Acela văzîndu-L purtătorii de Dumnezeu Părinți, se bucură cu păstorii, lăudînd pe Fecioara, care Îl hrănește cu lapte.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După Polieleu, se cîntă Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Prăznuirea Părinților celor dumnezeiești să o sărbătorim credincioșii cu bucurie, cinstind pe Adam și pe Abel, fericind pe Set și pe Enos ; lăudînd pe Enoh, pe Noe, pe Sem și pe Iafet și pe Avraam, care mai înainte de Lege cu credință a strălucit ; pe dumnezeiescul Isaac, pe Iacob și pe Iuda, pe Levi și pe Iosif cel înțelept să-i mărim și cu credință să zicem : purtătorilor de Dumnezeu Strămoși, rugați pe Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale celor ce cu dragoste prăznuiesc sfîntă pomenirea voastră.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., asemenea :

Din sînurile părintești Te-ai pogorît cu nespusă desfătare, luat-ai asupra Ta mai presus de fire sărăcia noastră, Iubitorule de oameni. În peșteră ai binevoit a locui, Doamne, și ca un prunc lapte ai supt, Cel ce ești Ziditor și Domn. Pentru aceasta, povățuiți fiind magii, Îți aduc Ție daruri, ca Stăpînului făpturii ; și păstorii și îngerii se minunează grăind : Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pămînt pace și între oameni bunăvoire.

Iar de va fi mai înainte de Înainteprăznuire, se zice aceasta, asemenea :

Laudă de mulțumire după datorie, ca văduva cei doi bănuți, aduc ție, stăpînă, pentru toate darurile tale, că tu te-ai arătat acoperămînt și ajutătoare, scoțîndu-mă pururea din ispită și din necazuri. Pentru aceasta, ca din mijlocul cuptorului celui în văpaie, scăpînd de cei ce mă necăjesc, ajută-mi Născătoare de Dumnezeu, rugîndu-te Fiului tău și Dumnezeu, să dăruiască iertare de greșeale celor ce se închină cu credință nașterii tale.

Antifoanele, Prochimenul glasului și celelalte.

CANOANELE

Se pun două Canoane ale Sfinților Părinți, cu irmosul pe 8 și troparele pe 6, și unul al Înainteprăznuirii, pe 3. La început se pun două tropare ale Învierii, pentru că în ziua de 24 decembrie Octoihul nu se pune.

De se va întîmpla Duminica Sfinţilor Părinţi înainte de 20 decembrie se pune Canonul din Octoih, cu irmosul pe 4, al Crucii-Învierii, pe 2, al Născătoarei de Dumnezeu, pe 2, şi al Sfinţilor Părinţi pe 6.

Canonul Învierii

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Pe Cel ce a acoperit oarecînd, cu valul mării, pe prigoni- «torul tiran, sub pămînt l-au as- «cuns feciorii celor mîntuiţi. «Iar noi ca fecioarele să cîn- «tăm Domnului, căci cu slavă «S-a preaslăvit».

De frica Ta s-au deschis porţile morţii şi s-au sfărîmat încuietorile cele veşnice, căci cu cinstită pogorîrea Ta au înviat morţii cei de demult, cu veselie lăudînd, Hristoase, învierea Ta.

Înaintea judecăţii lui Pilat a stat de voie Judecătorul, ca un osîndit, şi de mîinile cele nedrepte peste obraz a fost lovit, Dumnezeu, de Care se cutremură cele cereşti şi cele pămînteşti.

Canonul Părinţilor

Cîntarea 1-a, acelaşi glas şi irmos :

Astăzi adunarea dumnezeieştilor Părinţi mai înainte în chip luminat prăznuieşte Naşterea lui Hristos şi o arată pe aceasta minunea harului, că Avraam şi tinerii sînt chipul Legii.

Odinioară sfinţitul Avraam, a primit Dumnezeirea în trei ipostasuri ; iar acum Cuvîntul, Cel împreună-şezător pe scaun cu Tatăl şi cu dumnezeiescul Duh, Cel cu preaslăvire lăudat, la tineri a venit.

Avraam a fost izbăvit din mîna nedreaptă ; iar dumnezeieştii tineri, oarecînd, din văpaia cuptorului şi Daniel proorocul de fiare şi din groapă au fost mîntuiţi. Pentru aceasta acum, mai înainte de naşterea lui Hristos, sînt prăznuiţi.

Dumnezeieştii tineri, cei cu numărul Treimii, care au biruit cu dreapta credinţă în cuptor credinţa cea deşartă, au arătat lumii mai înainte, cu închipuiri, tainele lui Dumnezeu, cele ce aveau să fie.

A Născătoarei :

Ceea ce eşti plină de dar, Maică, ceea ce nu ştii de nuntă, Fecioară nestricată, pe tine te fericim ; că din neamul lui Avraam şi din seminţia lui David ai înflorit, şi ai născut pe Hristos cel propovăduit de prooroci mai înainte.

Canonul Înainteprăznuirii

Glasul 1 :

Irmos : Hristos Se naşte, slăviţi-L...

Pe Hristos, Care cu trupul prunc S-a făcut, pe Hristos, Cel ce de bunăvoie a sărăcit, pe Hristos, Care a fost văzut, Fecioara vine acum să-L nască în Betleem. Cerule şi pămîntule bucuraţi-vă !

Slavă...

Munți și dealuri săltați; proorocilor grăitori de Dumnezeu dănțuiți; popoare și neamuri băteți din palme, că Mîntuirea tuturor și Luminarea S-a apropiat, a venit născîndu-Se în cetatea Betleemului.

Și acum..., a Născătoarei:

Sărac se face cel bogat, îmbogățind pe cei sărăciți din răutate; om se cunoaște Dumnezeu fără de schimbare, din Fecioara cea neispitită de bărbat; pe Acesta toți, cu cîntări să-L lăudăm, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Catavasie: Hristos Se naște, slăviți-L...

Canonul Învierii

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Pe Tine, Cel ce ai spînzurat fără de ținere tot pămîntul «pe ape, văzîndu-Te făptura «spînzurat, în locul căpățînii, «de multă spaimă fiind cuprin«să, striga: nu este Sfînt afară «de Tine, Doamne!».

În mormînt trei zile fiind închis, ai înviat pe cei morți din veac, cu scularea Ta cea începătoare de viață și din osîndă dezlegîndu-se, cu veselie s-au bucurat grăind: iată, izbăvire ai venit, Doamne!

Slavă Învierii Tale, Mîntuitorul nostru, că din stricăciunea iadului și din moarte ne-ai scăpat, ca un atotputernic. Pentru aceasta lăudîndu-Te grăim: nu este sfînt afară de Tine, Iubitorule de oameni!

Canonul Părinților

Același irmos:

Slava cea după chip și după asemănarea lui Dumnezeu păzind-o tinerii, vitejește au stins cu focul Duhului, văpaia chipului cel de aur, cu credință grăind: nu este sfînt afară de Tine, Doamne, Iubitorule de oameni!

Cu înțelepciunea fiind îmbrăcat și cu puterea Duhului, tinerii au rușinat pe înțelepții Babilonului, robindu-i, și cu îndrăzneală au grăit: nu este sfînt afară de Tine, Doamne, Iubitorule de oameni!

Se bucură și împreună dănțuiește cu tinerii și cu proorocii Legea și saltă astăzi înaintea dumnezeieștii străluciri a Domnului; și Avraam se bucură, că vede pe Domnul întrupat, din sămînța sa.

A Născătoarei:

Zămislirea Celui născut al tău a fost fără patimă; întruparea mai presus de cuvînt a venit; că taina cea mai presus de fire, vestită necontenit de prooroci, s-a arătat nouă, Domnul, Care este Cuvîntul lui Dumnezeu.

Canonul Înainteprăznuirii

Irmos: Fiului, Celui mai înainte...

Cel ce mai înainte de veci S-a născut din Tatăl, mai presus de cuget, mai pe urmă din Fecioara S-a întrupat, precum Însuși știe, vrînd să înnoiască omenirea cea stricată de sfatul șarpelui celui viclean.

Slavă...

Cel ce șade întru cei de sus împreună cu Tatăl și cu Duhul văzînd firea omenească împilată, Fiul lui Dumnezeu cel fără început, ia început și Se naște cu trupul ca un om.

Și acum..., a Născătoarei :

Cea mai sfîntă decît îngerii și decît toată făptura, naște acum cu trupul pe Îngerul sfatului celui mare al Tatălui, spre chemarea tuturor celor ce cîntă neîncetat : Sfînt ești, Doamne !

Catavasie : Fiului, Celui mai înainte...

IPACOI, glasul al 8-lea :

Îngerul a răcorit cuptorul tinerilor, iar acum a oprit plîngerea femeilor, zicînd : pentru ce aduceți mir ? Pe cine căutați în mormînt ? Înviat-a Hristos Dumnezeu ; că El este Viața și Mîntuirea neamului omenesc.

Canonul Învierii

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Deșertarea Ta cea dumnezeiască pe Cruce, văzînd-o «mai înainte Avraam, spăimîn«tîndu-se a strigat : Tu ai tăiat «tăria celor puternici, Bunule, «unindu-Te cu cei din iad, ca «un atotputernic».

Dumnezeiasca Ta pogorîre în iad, Hristoase Dumnezeule, morților viață s-a arătat ; că Tu pe vrăjmași jos i-ai legat, Bunule, și cale cerească oamenilor ai deschis.

N-a primit stricăciune, în groapă zăcînd, preacuratul Trup al Mîntuitorului ; ci ca un puternic a sfărîmat porțile iadului și a înviat întru slavă, Hristos, a treia zi.

Canonul Părinților

Același irmos :

Pe începătorii Părinților, pe Avraam, Isaac și Iacob să-i cinstim, că din sămînța lor a strălucit Hristos, întrupîndu-Se din Fecioara, ca un atotputernic.

Daniel însemnînd mai înainte cele viitoare ale pogorîrii lui Hristos, a arătat tuturor în chip lămurit pe fiare, ca pe niște oi, că mai dinainte a cunoscut cele ce erau să fie, ca un prooroc al lui Dumnezeu.

De veninul păcatului nefiind înșelați tinerii, din văpaie au fost izbăviți, că fiind cu adevărat mai de preț decît aurul, nu s-au topit în cuptorul înșelăciunii.

A Născătoarei :

Nașterea ta cea mai presus de fire, Preacurată, propovăduiește, cu glas mare, așteptarea neamurilor și mîntuirea lumii, cinstită, pe care o laudă astăzi adunarea Părinților.

Canonul Înainteprăznuirii

Irmos : Toiag din rădăcina lui Iesei...

Toiag din rădăcina lui Iesei a odrăslit Fecioara, care a înflorit floarea cea veștejită, pe Făcătorul tuturor, Cel ce a

împodobit cu flori ca un Dumnezeu tot pămîntul, care strigă Lui : Slavă puterii Tale, Doamne !

Slavă...

Pe mine, cel prădat prin mîncarea cea vicleană și cu mintea alunecat, asemănîndu-mă celor necuvîntătoare, ai venit, Cuvinte al lui Dumnezeu, iarăși să mă zidești, Prunc făcîndu-Te și în ieslea animalelor culcîndu-Te. Slavă puterii Tale, Doamne !

Și acum..., a Născătoarei :

Din Muntele cel umbrit, Iisuse, din Fecioara întrupat, mai înainte Te-a văzut pe Tine Avacum, sfărîmînd munții cei răi și dealurile și dînd pierzării înălțările vicleanului și taberele demonilor.

Catavasie : Toiag din rădăcina lui Iesei...

Canonul Învierii

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Lumina cea neînserată a dumnezeieștii Tale arătări, «Hristoase, făcută pentru noi «cu milostivire, văzînd-o Isaia, «de dis-de-dimineață a grăit : «învia-vor morții și cei din mor«minte se vor scula, și toți pă«mîntenii se vor bucura».

Îngerul, închipuind vădit strălucirea bucuriei, s-a arătat în mormînt purtător de lumină, propovăduind femeilor învierea; și acestea lăsînd plîngerea, s-au bucurat de învierea lui Hristos, vestind apostolilor : bucurați-vă !

Din milostivire Cel Preabun, luînd chipul nostru, a fost pironit de voie pe Cruce, pentru mine, cel ce dintru început am lepădat porunca cea sfîntă, și moare ca un om, dăruindu-mi viață.

Canonul Părinților

Același Irmos :

Pe începătorul Părinților, patriarhul Avraam, ca pe un pricinuitor al Legii și al harului, astăzi să-l cinstim, și împreună cu el pe Daniel, că acesta mai înainte a vestit, ca un prooroc al lui Dumnezeu, pe Hristos din Fecioara, și a întîmpinat dumnezeiască nașterea Lui.

Mai înainte însemnînd în chip limpede venirea Domnului, prin venirea îngerului, tinerii lui Avraam au stins cuptorul și prefăcînd focul în bură de rouă, prin credință au topit mărirea chipului cel de aur.

Încuiat-a Daniel, în groapă, gurile fiarelor, cu Duhul ; iar tinerii lui Avraam cu harul au stins tăria focului. Și mîntuindu-se din stricăciune, mai înainte au vestit pe Hristos din Fecioara, rugîndu-se ca unui izbăvitor pentru mîntuirea noastră.

A Născătoarei :

Cu dumnezeiescul Duh arătînd întruparea Ta cea fără patimă, Isaia a strigat, Doamne, cugetînd la legea harului : Fecioara vine să nască după trup, fără sămînță, pe Cel din

neamul lui Avraam şi din seminţia lui Iuda.

Canonul Înainteprăznuirii

Irmos : Dumnezeu fiind al păcii...

Cel ce eşti din fire Stăpîn, Fiul lui Dumnezeu, Cel preadesăvîrşit între robi, ai binevoit din milostivire a Te chema şi Fiu omenesc, întru tot Îndurate. Pentru aceasta, de bunăvoie sărăcind, vii să Te naşti în peşteră, Preabunule.

Slavă...

Cel ce eşti din fire neîncăput, Hristoase Împărate, cum Te va primi înăuntru peştera mică ? Cum va putea să Te încapă ieslea, Iisuse, pe Tine, Cel ce vii cu trup întru ale Tale, din Maica ce nu ştie de bărbat, ca pe cei ce se înstrăinaseră să-i mîntuieşti, Doamne ?

Şi acum..., a Născătoarei :

Mieluşeaua a venit să nască pe Păstorul ; pregăteşte-te sfîntă peşteră ; păstorilor alergaţi de vedeţi pe Păstorul şi Mieluşelul Cel ce S-a născut ; magilor pregătiţi-vă cu daruri, să vă închinaţi Acestuia, ca unui împărat întrupat.

Catavasie : Dumnezeu fiind al păcii...

Canonul Învierii

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Marea vieţii văzînd-o înălţîndu-se de viforul ispi«telor, la limanul Tău cel lin «alergînd, strig Ţie : scoate din «stricăciune viaţa mea, mult-Mi«lostive».

Morţii moarte Te-ai făcut, Bunule ; şi iadului surpare, cu îngroparea Ta cea de trei zile, cu dumnezeiască cuviinţă ; şi viaţă ai izvorît celor din lume, înviind, Iisuse Împărate (de două ori).

Canonul Părinţilor

Acelaşi irmos :

Purtarea cea iubitoare de străini şi credinţa cea înaltă a lui Avraam se arată limpede, că primind cu închipuire taina Treimii, s-a bucurat şi, acum alergînd înaintea lui Hristos, saltă.

Firea s-a supus acum prin credinţă tinerilor, cu darul Duhului, că focul cel a toate mîncător şi fără de ruşine s-a ruşinat de cei ce cinsteau pe Făcătorul focului, pe Iisus Hristos.

Daniel proorocul, încleştînd oarecînd gurile leilor în groapă, a arătat că sălbăticia lumii, prin venirea lui Hristos, se va împăca cu pacea cea după buna plăcere a lui Dumnezeu.

A Născătoarei :

Din pîntece feciorese ai născut Marie, Maică fără de bărbat, pe Hristos, pe Care L-au văzut duhovniceşte proorocii ; a Cărui Naştere mai înainte o prăznuiesc dumnezeieştii Părinţi.

Canonul Înainteprăznuirii

Irmos: Din pîntece pe Iona...

Cer nou fiind, stăpînă, ca dintr-un nor faci să răsară din pîntecele tău, în peşteră cu trup, pe Hristos, Soarele slavei; pe Cel ce cu strălucirile Sale în chip lămurit vine să lumineze toate marginile pămîntului, din milostivirea cea nemăsurată.

Slavă...

Văzut-ai durerea şi stricăciunea noastră, Îndurate Hristoase, şi nu ne-ai trecut pe noi cu vederea, ci Te-ai deşertat pe Tine însuţi, nedepărtîndu-Te de Părintele Tău, şi Te-ai sălăşluit în pîntecele neispitit de nuntă, care vine să Te nască fără durere, cu trup, în peşteră.

Şi acum..., a Născătoarei:

Munţi şi dealuri, cîmpii şi văi, popoare şi seminţii, neamuri şi toată suflarea, strigaţi, umplîndu-vă de dumnezeiască veselie: venit-a şi a sosit Izbăvirea tuturor, Cuvîntul lui Dumnezeu cel fără de ani, Care din milostivire sub ani S-a născut.

Catavasie: Din pîntece pe Iona...

De se va intîmpla această Duminică înainte de 20 decembrie, se zice:

CONDACUL Părinţilor, glasul al 6-lea:

Chipul cel scris de mînă nu l-aţi cinstit, căci cu Fiinţa cea nescrisă întrarmîndu-vă, de trei ori fericiţilor, în lupta cu focul v-aţi preamărit; şi stînd în mijlocul văpăii celei de nesuferit pe Dumnezeu L-aţi chemat: grăbeşte, o Îndurate, şi sîrguieşte ca un milostiv, spre ajutorul nostru că poţi cîte le voieşti.

ICOS

Tinde-Ţi mîna Ta, prin care oarecînd au luat ispită egiptenii, cei ce dădeau război şi evreii, celor ce li se făcea război. Nu ne lăsa pe noi, să ne înghită moartea, care înseteazâ după noi, ci apropie-Te de noi şi Te milostiveşte de sufletele noastre, precum Te-ai milostivit oarecînd şi de tinerii din Babilon, care neîncetat Te lăudau, şi care, pentru Tine, au fost aruncaţi în cuptor şi dintr-însul au strigat către Tine: grăbeşte, o Îndurate, şi sîrguieşte, ca un milostiv, spre ajutorul nostru, că poţi cîte le voieşti.

Iar de se întîmplă în ziua de 20 decembrie, sau după ea, şi în ziua de 24, se zice acest:

CONDAC, glasul 1:

Podobie: Ceata îngerească...

Veseleşte-te Betleeme, Efrata găteşte-te, că iată mieluşeaua, purtînd în pîntece pe Păstorul cel mare, se grăbeşte să-L nască; pe Care văzîndu-L purtătorii de Dumnezeu Părinţi, se bucură împreună cu păstorii, lăudînd pe Fecioara, care Îl hrăneşte cu lapte.

ICOS

Văzînd iubitorul de Dumnezeu, Avraam, lumina cea strălucitoare a naşterii tale, Fecioară, şi Isaac pururea măritul şi Iacob şi toată ceata cea de Dumnezeu aleasă a sfinţilor, se bu-

cură ; şi au adus înainte făptura spre a ta întîmpinare, cu cuvinte de bucurie. Că te-ai arătat mijlocitoare de bucurie tuturor, zămislind, în pîntece, pe Cel ce a fost văzut oarecînd în Babilon, şi pe tinerii, cei aruncaţi în cuptor fără dreptate, nearşi i-a păzit, mai presus de minte. Pentru aceasta şi cîntă Celui văzut în braţe de tînără Fecioară, lăudînd pe Fecioara, care L-a hrănit cu lapte.

SINAXAR

În această zi, în Duminica dinaintea Naşterii lui Hristos, s-a rînduit de sfinţii şi de Dumnezeu purtătorii părinţi să se facă pomenire de toţi drepţii părinţi care din veac au bineplăcut lui Dumnezeu, de la Adam şi pînă la Iosif, logodnicul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, după neamuri, precum i-a numărat istoriceşte Evanghelistul Matei. La fel, tot în această zi, se face pomenirea proorocilor şi proorociţelor.

Pomenirea celor întîi zidiţi, Adam şi Eva.

Pomenirea dreptului Abel, fiul lui Adam.

Pomenirea dreptului Set, fiul lui Adam.

Pomenirea dreptului Enos, fiul lui Set.

Pomenirea dreptului Cainan, fiul lui Enos.

Pomenirea dreptului Maleleil, fiul lui Cainan.

Pomenirea dreptului Iared, fiul lui Maleleil.

Pomenirea dreptului Enoh, fiul lui Iared.

Pomenirea dreptului Matusalem, fiul lui Enoh.

Pomenirea dreptului Lameh, fiul lui Matusalem.

Pomenirea dreptului Noe, fiul lui Lameh.

Pomenirea dreptului Sem, fiul lui Noe.

Pomenirea dreptului Iafet, fiul lui Noe.

Pomenirea dreptului Arfaxad, fiul lui Sem.

Pomenirea dreptului Cainan, fiul lui Arfaxad.

Pomenirea dreptului Şelah, fiul lui Cainan.

Pomenirea dreptului Eber, fiul lui Şelah, de la care şi iudeii s-au numit evrei.

Pomenirea dreptului Peleg, fiul lui Eber.

Pomenirea lui Ragav, fiul lui Peleg.

Pomenirea dreptului Serug, fiul lui Ragav.

Pomenirea dreptului Nahor, fiul lui Serug.

Pomenirea dreptului Terah, fiul lui Nahor.

Pomenirea dreptului patriarh Avraam, fiul lui Terah.

Pomenirea patriarhului Isaac, fiul lui Avraam.

Pomenirea patriarhului Iacob, fiul lui Isaac.

Pomenirea patriarhului Ruben, întîiul fiu al lui Iacob.

Pomenirea patriarhului Simeon, al doilea fiu al lui Iacob.

Pomenirea patriarhului Levi, al treilea fiu al lui Iacob, din care este seminţia levitică.

Pomenirea patriarhului Iuda, fiul lui Iacob, din a cărui seminţie S-a născut Hristos.

Pomenirea patriarhului Zabulon, fiul lui Iacob, a cărui seminţie este pe ţărmul mării.

Pomenirea patriarhului Isahar, fiul lui Iacob, a cărui seminţie lucrează pămîntul.

Pomenirea patriarhului Dan, fiul lui Iacob, din a cărui seminţie sînt judecătorii.

Pomenirea patriarhului Gad, fiul lui Iacob a cărui seminţie este furată sau fură.

Pomenirea patriarhului Aşer, fiul lui Iacob, a cărui seminţie e bogată, cu recolte bogate pe ogoare.

Pomenirea patriarhului Neftali, fiul lui Iacob, a cărui seminţie este numeroasă.

Pomenirea patriarhului Iosif, fiul lui Iacob, a cărui seminţie este slăvită şi vestită.

Pomenirea patriarhului Veniamin, fiul lui Iacob, a cărui seminţie din sălbatică a ajuns blîndă.

Pomenirea lui Fares şi Zara, gemenii, fiii patriarhului Iuda.

Pomenirea lui Esrom, fiul lui Fares.

Pomenirea lui Aram, fiul lui Esrom.

Pomenirea lui Aminadav, fiul lui Aram.
Pomenirea lui Naason, fiul lui Aminadav.
Pomenirea lui Salmon, fiul lui Naason.
Pomenirea lui Booz, fiul lui Salmon.
Pomenirea lui Obed, fiul lui Booz, care s-a născut din Rut.
Pomenirea lui Iesei, fiul lui Obed.
Pomenirea lui David împăratul, fiul lui Iesei.
Pomenirea lui Solomon împăratul, fiul lui David.
Pomenirea lui Roboam împăratul, fiul lui Solomon.
Pomenirea lui Abia împăratul, fiul lui Roboam.
Pomenirea lui Asa împăratul, fiul lui Abia.
Pomenirea lui Iosafat împăratul, fiul lui Asa.
Pomenirea lui Ioram împăratul, fiul lui Iosafat.
Pomenirea lui Ozia împăratul, fiul lui Ioram.
Pomenirea lui Ioatan împăratul, fiul lui Ozia.
Pomenirea lui Ahaz împăratul, fiul lui Ioatan.
Pomenirea lui Iezechia împăratul, fiul lui Ahaz.
Pomenirea lui Manasi împăratul, fiul lui Iezechia.
Pomenirea lui Amon împăratul, fiul lui Manasi.
Pomenirea lui Iosia împăratul, fiul lui Amon.
Pomenirea lui Iehonia împăratul, fiul lui Iosia.
Pomenirea lui Salatiel, fiul lui Iehonia.
Pomenirea lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, care a ridicat templul din Ierusalim ce fusese ars.
Pomenirea lui Abiud, fiul lui Zorobabel.
Pomenirea lui Eliachim, fiul lui Abiud.
Pomenirea lui Azor, fiul lui Eliachim.
Pomenirea lui Sadoc, fiul lui Azor.
Pomenirea lui Ahim, fiul lui Sadoc.
Pomenirea lui Eliud, fiul lui Ahim.
Pomenirea lui Eleazar, fiul lui Eliud.
Pomenirea lui Matan, fiul lui Eleazar.
Pomenirea lui Iacob, fiul lui Matan.
Pomenirea lui Iosif, logodnicul, fiul Iacob.
Pomenirea dreptului Melchisedec.
Pomenirea dreptului Iov.
Pomenirea Proorocilor Moise, Or, și Aaron, preoți.
Pomenirea lui Isus, fiul lui Navi.
Pomenirea Sfîntului Prooroc Samuel.
Pomenirea Proorocului Natan.
Pomenirea Sfîntului Prooroc Daniel.
Pomenirea Sfinților trei Tineri.
Pomenirea dreptei Sarra, femeia lui Avraam.
Pomenirea dreptei Reveca, soția lui Isaac.
Pomenirea dreptei Lia, întîia soție a lui Iacob.
Pomenirea dreptei Rahila, a doua soție a lui Iacob.
Pomenirea dreptei Asineta, soția lui Iosif cel prea frumos.
Pomenirea dreptei Mariam, sora lui Moise.
Pomenirea dreptei Debora, care a judecat pe Israel.
Pomenirea dreptei Rut.
Pomenirea dreptei Saraftia, la care a fost trimis Ilie.
Pomenirea dreptei Sumanitida, care a găzduit pe Elisei.
Pomenirea dreptei Iudita, care a ucis pe Olofern.
Pomenirea dreptei Estera, care a izbăvit pe Israel de moarte.
Pomenirea dreptei Ana, mama Proorocului Samuel.
Pomenirea dreptei Suzana.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul Învierii
Cîntarea a 7-a :
Irmosul :

O, minune de negrăit! Cel ce a izbăvit în cuptor pe «cuvioșii tineri din văpaie, în «mormînt Se pune mort fără «suflare, spre mîntuirea noastră, «a celor ce cîntăm: Mîntuito«rule, Dumnezeule, bine ești cu«vîntat».

O, minune uimitoare! Însuşi Domnul, Cel ce şade întru cei de sus pe scaun, prin luare de trup, moarte a răbdat; dar a înviat cu puterea Dumnezeirii, împreună sculînd pe morţii cei din veac (de două ori).

Tu, tăria morţii ai surpat-o şi ai înviat, dînd ridicare celor ce Te slăvesc pe Tine cu adevărat ca Dumnezeu şi cu dreaptă credinţă Îţi cîntă: Mîntuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvîntat.

Canonul Părinţilor

Acelaşi irmos:

Pe Hristos născînd, după trup, prin credinţă, începătorule de neam, Părinte Avraam, limpede te-ai arătat în Duh, părinte al neamurilor, spre mîntuirea noastră, a celor ce cîntăm: Mîntuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvîntat.

Glasurile celor neînsufleţite, care strigau în zadar, au fost slăbite de cîntarea celor însufleţiţi; că fără vătămare au călcat în picioare, cu trupurile, focul cuptorului aprins, cîntînd: Mîntuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvîntat.

Cu vederea Duhului privind de demult neclintit Proorocul Daniel, a închipuit a doua venire a lui Hristos şi pe cele înfricoşătoare, ale acesteia, mai înainte le-a vestit cîntînd: Mîntuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvîntat.

A Născătoarei:

Uimitoare este minunea, cea în chip lămurit destăinuită de demult de prooroci şi de părinţi, că Fecioara cea curată acum a venit să nască, spre mîntuirea noastră, a celor ce cîntăm: Mîntuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvîntat.

Canonul Înainteprăznuirii

Irmos: Tinerii în buna credinţă...

Viţa cea dumnezeiască pîrguind Strugurele cel neîntinat, se apropie, vine să-L nască pe Cel ce izvorăşte vin de veselie şi ne adapă pe noi, care grăim către Dînsul: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvîntat.

Slavă...

Dumnezeiasca năstrapă purtînd într-însa Mirul cel cu bun miros, vine să-L deşerte pe Dînsul în peştera Betleemului, umplînd de bună mireasmă tainică, pe cei ce cîntă: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvîntat.

Şi acum..., a Născătoarei:

Vine cleştele pe care l-a văzut Isaia proorocul de demult, purtînd pe Hristos, Cărbunele cel dumnezeiesc, în pîntece, Care arde toată materia păcatului şi luminează sufletele credincioşilor.

Catavasie : Tinerii în buna credință...

Canonul Învierii

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Spăimîntează-te, înfricoșîndu-te, cerule, și cutremura-«ți-vă temeliile pămîntului, că «iată, Dumnezeu dintru cele «înalte între cei morți se soco-«tește și ca un străin în mor-«mînt mic este primit ; pe Ace-«la tineri binecuvîntați-L, preoți «lăudați-L, popoare preaînălța-«ți-L întru toți vecii».

O, nespusa Ta îngăduință, Hristoase, cea pentru noi, smerítii ! Că iată, gustînd moarte, Dumnezeu fără de moarte fiind, în mormînt ai fost pus ca un om, și ai înviat, Cuvinte, împreună sculînd pe cei din cele de dedesubt, care Te preaînalță pe Tine, întru toți vecii.

A Ta junghiere, Hristoase, mai înainte închipuind-o Avraam, supunîndu-se Ție, Stăpîne, a suit în munte pe fiul pe care-l născuse, ca pe o oaie, vrînd cu credință să-l jertfească. Dar s-au întors bucurîndu-se, Isaac împreună cu bătrînul, preaînălțîndu-Te pe Tine, întru toți vecii.

Canonul Părinților

Același irmos :

Văpaia cea neobosită, Hristoase, tinerii îmbrăcîndu-se cu Tine, Focul cel dumnezeiesc, s-a întunecat îndată și cu îngăduința Ta răcoarea s-a abătut peste cei ce cîntau : preoți binecuvîntați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

A fost dat leilor spre mîncare, în urma judecății nedrepte, Proorocul Daniel ; dar prin învățăturile înfrînării cu bună evlavie a avut pe fiare împreună postitoare, în mijlocul adîncului gropii. Cu rugăciunile lui, ale lui Avraam și ale tinerilor, mîntuiește în pace, Hristoase, pe cei ce Te laudă pe Tine.

A Născătoarei :

Pe Cel pe Care mai înainte prin credință L-au vestit proorocеștile glasuri, pe Iisus Emanuel, Care a venit în chip de om, pe Fiul și Cuvîntul cel împreună fără început al lui Dumnezeu-Tatăl, Fecioara Maria L-a născut de la Duhul Sfînt, fără ispitire bărbătească, în cetatea Betleemului.

Canonul Înaintepraznuirii

Irmos : Cuptorul cel răcoritor...

Să cîntăm întru veselie : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu ! Mîntuitorul vine să Se nască ; Stăpînul sosește ; steaua Îl arată, magii aleargă să-L vadă în iesle. Să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe, întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Cu robii Te-ai înscris, de bună voie supunîndu-Te poruncii cezarului, Stăpîne, ca să liberezi omenirea din robia celui viclean, ca un Dumnezeu mult-Milostiv.

Pentru aceasta bucurîndu-ne, cîntăm: Să binecuvinteze toată făptura pe Domnul şi să-L preaînalţe, întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei:

Prunc mic, mai presus de fire Te port pe Tine, Cuvinte cel fără de început, şi ispitire de bărbat nici cum n-am cunoscut, a zis Fecioara, minunîndu-se. Nu ştiu pe cine să numesc pe pămînt tată al Tău! Pentru aceasta, împreună cu îngerii cînt Ţie: Să binecuvinteze toată făptura pe Domnul şi să-L preaînalţe, întru toţi vecii.

Catavasie: Cuptorul cel răcorit...

Canonul Învierii

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Nu te tîngui, Maică, văzîndu-Mă în groapă pe Mine, «Fiul tău, pe Care M-ai zămislit în pîntece, fără sămînţă! «Că Mă voi scula, şi Mă voi «preaslăvi şi voi înălţa întru «mărire, neîncetat, ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credinţă «şi cu dragoste te măresc pe ti«ne (de două ori).

Pentru ce te tînguieşti, făptură, văzînd pe Cruce şi în mormînt pe Vistierul vieţii şi Dumnezeu? Că Se va scula strălucitor, înnoindu-te pe tine, cu sculare cea de a treia zi, iadul surpînd şi împreună ridicînd pe cei morţi, care Îl laudă pe Dînsul (de două ori).

Canonul Părinţilor

Acelaşi irmos:

Praznicul Părinţilor celor mai înainte de Lege, săvîrşind, pe Hristos, Cel ce a venit dintr-înşii după trup cu dumnezeiască cuviinţă să-L cinstim; că Avraam împreună cu Isaac şi cu Iacob s-au arătat temelii proorocilor şi Legii, şi începători duhovniceşti ai harului prin credinţă.

Dumnezeu, Cel ce a arătat lui Moise în focul din rug, cu dumnezeiască vedenie, taina cea mai presus de cuget, Acelaşi pogorîndu-Se în foc la tineri a prefăcut, cu focul cel firesc al Dumnezeirii Sale, văpaia cuptorului în rouă.

Cu Avraam adunîndu-se mai înainte de Naşterea lui Hristos, preasfinţii tineri şi Daniel cel minunat, proorocul lui Dumnezeu, cu Isaac şi Iacob, cu Moise şi cu Aaron, dănţuiesc cu credinţă, rugîndu-se neîncetat ca să ne mîntuim noi.

A Născătoarei:

Împreună se bucură toată făptura de naşterea ta, Fecioară; că Betleemul a deschis Edenul şi iată, îndulcindu-ne toţi de pomul vieţii, prin credinţă, grăim cu dragoste: plineşte, stăpînă, rugăciunile noastre.

Canonul Înainteprăznuirii

Irmos : Taină minunată văd...

Minunate, înfricoşătoare şi uimitoare taine! Domnul slavei a venit pe pămînt şi a intrat în peşteră, sărăcind cu trupul, căutînd să cheme iarăşi pe Adam, şi să izbăvească pe Eva din dureri.

Slavă...

Cu scutecele Tale dezlegi legăturile greşealelor şi cu multa sărăcie pe toţi îi îmbogăţeşti, Îndurate; că venind în ieslea animalelor, izbăveşti pe oameni din răutăţi, Cuvinte al lui Dumnezeu, Cel ce eşti fără început.

Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Propovăduirile proorocilor au luat sfîrşit : că Acela despre Care au proorocit că va trebui să vină, la sfîrşitul anilor, a venit, S-a arătat întrupat din curata Fecioară ; pe Acela cu gînd curat să-L primim.

Catavasie : Taină minunată văd...

LUMINÎNDA

Se pune Luminînda Învierii ; Slavă... a Părinţilor :

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

Cei mai aleşi dintre patriarhii şi părinţii cei mai înainte de Lege, Avraam, Isaac şi Iacob, prin credinţă mai înainte au strălucit, ca nişte luminători ; că toţi proorocii şi drepţii de la ei s-au aprins ca nişte făclii luminoase şi luminează toată făptura cu dumnezeieştile raze ale cinstitei proorocii.

Şi acum..., asemenea :

Mieluşeaua cea neîntinată naşte pe Mieluşelul, pe Cuvîntul cel fără de început, în vremile cele de apoi ; această minunată a lui Adam urmaşă şi a lui David, după moştenire, a cărei naştere de negrăit mulţimea Părinţilor mai înainte cu vrednicie o prăznuieşte.

Iar de se va intîmpla in ziua de 24, nu se zice Luminînda Învierii, ci numai aceasta a Părinţilor :

Din seminţia lui Avraam şi din dumnezeiescul David, al lui Dumnezeu părinte după trup, Se naşte Cuvîntul cel fără de început, Care pe tinerii cei întocmai la număr cu Treimea, minunat din văpaie i-a mîntuit, prin pogorîrea îngerului, şi tînguirea femeilor în bucurie a întors-o.

Slavă..., Cei mai aleşi dintre patriarhii... (Vezi mai înainte).

Şi acum..., aceasta, acelaşi glas :

Veseleşte-te Betleeme, Efrata găteşte-te, că Născătoarea de Dumnezeu vine în peşteră şi în iesle să nască, o, înfricoşătoare taină, pe Dumnezeu, în chip de negrăit. A Cărui dumnezeiască naştere, Avraam, Isaac şi Iacob şi toţi patriarhii şi proorocii şi oamenii cu îngerii, acum, în chip strălucit, mai înainte o prăznuiesc,

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri ale Învierii din Octoih şi 4 ale Sfinţilor Părinţi. Iar de va fi în ziua de 24, nu se zic ale Învierii, ci numai ale Sfinţilor Părinţi şi ale Înainteprăznuirii.

Stihirile Sfinţilor Părinţi ; glasul al 5-lea:

Podobie : Bucură-te cămara...

Înalţă glasul tău după adevăr, Sioane, dumnezeiască cetate a lui Dumnezeu şi propovăduieşte dumnezeiasca pomenire a Părinţilor, cinstind împreună cu Avraam, pe Isaac şi pe Iacob, pururea lăudatul. Că iată, mărim împreună cu Iuda şi cu Levi, pe marele Moise şi pe Aaron cel minunat şi lăudăm împreună cu David, pe Isus al lui Navi şi pe Samuel. Înainteprăznuirea dumnezeieştii Naşteri a lui Hristos prăznuind-o cu cîntări dumnezeieşti, cerem să dobîndim bunătatea cea de la Dînsul, şi să dăruiască lumii mare milă (de două ori).

Stih : Binecuvintat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi preaslăvit este numele Tău în veci.

Vino Ilie, cel ce oarecînd ai şezut în dumnezeiescul car de foc, şi de Dumnezeu înţelepţite Elisei şi împreună cu Ezechia asemenea şi cu Iosia bucuraţi-vă şi voi cinstiţilor doisprezece prooroci de Dumnezeu însuflaţi ; dănţuiţi împreună de sărbătoarea Naşterii lui Hristos şi cîntări de laudă aduceţi toţi drepţii. Tineri preafericiţi, care aţi stins văpaia cuptorului cu roua Duhului, rugaţi-vă pentru noi lui Hristos, ca să dea sufletelor noastre mare milă.

Stih : Că drept eşti întru toate cîte ai făcut nouă.

Arătatu-s-a pe pămînt cea din veac propovăduită de prooroci prin cuvinte, Fecioara, Născătoarea de Dumnezeu, pe care înţelepţii patriarhi şi adunările drepţilor o vestesc. Cu care împreună dănţuieşte şi soborul dumnezeieştilor femei, Sarra, Reveca, Rahila şi cu Ana şi cu mărita Mariam, sora lui Moise. Asemenea se bucură împreună cu acestea şi marginile lumii şi toată făptura slavă aduce că Ziditorul tuturor şi Dumnezeu vine să Se nască cu trup şi să dăruiască lumii mare milă.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Adunarea învăţăturilor Legii arată dumnezeiasca Naştere a lui Hristos, cea după trup, binevestind harul celor ce au fost mai înainte de Lege, ca unora ce prin credinţă au fost mai presus de Lege. Pentru aceasta pricinuitoare a slobozirii din stricăciune prin Înviere fiind, mai dinainte a propovăduit aceasta sufletelor celor ţinute în iad. Doamne, slavă Ţie !

Şi acum..., Preabinecuvintată eşti...

Iar de se va intîmpla în ziua de 24, rămîne Slavă..., la urmă şi, lăsînd la o parte pe cele ale Învierii, se cîntă aceste stihiri, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce de sus eşti chemat...

Glasul lui Isaia se plineşte, că iată Fecioara poartă pe Cel necuprins, cuprins cu trupul în pîntece, şi cu preaslăvire vine să-L nască. De Dumnezeu primitoare peşteră, bine împodo-

bește-te ; Betleeme gătește-te că Împăratul te-a ales pe tine locaș. Iesle primește pe Pruncul Hristos, Cel înfășat în scutece, Care va să dezlege legăturile oamenilor, cu bunătatea Lui.

Scrisu-Te-ai împreună cu robii, Stăpîne, vrînd să rupi zapisul greșealelor și să scrii în cartea Vieții pe toți cei omorîți prin răpirea șarpelui. Fecioara Te poartă pe Tine, Cel ce porți toate ; pe Tine, Cel îmbrăcat în trup de muritor, Care ai binevoit a Te sălășlui în peștera cea mică și pe Care, după ce Te-ai născut, cetele îngerești cele de sus Te-au lăudat, împreună cu dumnezeieștii păstori, spăimîntîndu-se de puterea Ta.

Norul cel luminos și însuflețit, care poartă ploaia cea cerească, vine acum să o reverse pe pămînt, ca să adape fața lui. Primăvara Darului, rîndunica cea înțelegătoare, purtînd în pîntece, vine să nască în chip negrăit, risipind iarna necredinței în Dumnezeu. Cămara cea curată și nespurcată, pe Împăratul în peșteră Îl aduce întrupat.

Slavă..., glasul al 8-lea : Adunarea învățăturilor Legii... Și acum..., Preabinecuvîntată ești... (vezi mai înainte).

LA LITURGHIE

Vezi rînduiala de tipic de la începutul slujbei Duminicii înaintea Nașterii Domnului, la punctul A, la Liturghie, tipărită la sfîrșitul acestei cărți.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A NOUĂSPREZECEA

Pomenirea Sfîntului Mucenic Bonifaciu.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 stihiri din Octoih și 3 ale sfîntului, glasul al 4-lea :

Stihirile Sfîntului

Podobie : Dat-ai semn celor ce...

Poftit-ai strălucirea cea pusă de-o parte mucenicilor, purtătorule de biruințe mult-pătimitorule, și ai îndurat dureri cu gînd îndrăzneț, nădăjduind a te muta la locul cel fără durere, căutînd a primi răsplătirile cele cerești și locuirea în rai și lumina cea neînserată și viața cea veșnică, preafericite.

Suferit-ai smulgerea unghiilor, înțepături cumplite și plumb topit în foc, tăierea capului și dureri prea aspre, și te-ai adăugat la ceata purtătorilor de biruințe bucurîndu-te, mult-pătimitorule. Pentru aceasta săvîrșim prăznuirea ta cea de peste an, Mucenice Bonifaciu, cel împreună-părtaș cu îngerii.

Slugă trimițîndu-te întîi pe tine, Bonifaciu, stăpîn dumnezeiesc te-a primit Aglaia, căci ai avut stăpînie peste patimi, împărățind peste tiranii cei necredincioși, surpînd pe vrăjma-

și și încunîndu-te cu cununa biruinței. Pentru aceasta zidindu-ți biserică sfîntă și prea frumoasă, te-a așezat în ea cu sfințenie, lăudîndu-te pe tine.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Rogu-mă, stăpînă, ceea ce ai născut pe Judecătorul cel prea drept, roagă-L stăruitor, Fecioară, ca la înfricoșătoarea judecată cea viitoare să nu mă osîndească pe mine, cel osîndit și ticălos, care am viețuit în desfrînare ; ci să mă rînduiască împreună cu cei aleși, care vor sta de-a dreapta Lui, cu mila și bunătatea Lui cea mare.

A Crucii, a Născătoarei :

Preacurata stăpînă, văzînd pe Hristos omorît și ucigînd pe cel viclean, plîngîndu-L, ca pe un stăpîn, lăuda pe Cel ce a ieșit din pîntecele său și minunîndu-se de îndelungă-răbdarea Lui, striga : Fiul meu preadulce ! Nu uita pe roaba Ta și nu zăbovi, Iubitorule de oameni, Cel iubit al sufletului meu !

Troparul, glasul al 4-lea :

Mucenicul Tău, Doamne, Bonifaciu...

Slavă... Și acum..., al Născătoarei.

(Caută la sfîrșitul cărții).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul sfîntului (de două ori).

Slavă... Și acum..., al Născătoarei:

După obișnuitele Calisme, se cîntă Sedelnele din Octoih. Apoi Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun Canoanele din Octoih și Canonul mucenicului, pe 4.

Canonul mucenicului.

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmosul :

Pe voievozii cei puternici, pe cele trei părți ale sufle«tului, Te rog îneacă-i, Cel ce «Te-ai născut din Fecioară, în«tru adîncul nepătimirii. Ca în«tru omorîrea trupului meu «să-Ți cînt Ție, ca și cu o alău«tă, cîntare de biruință».

Cu cuget plin de înflăcărare rîvnind la luptele vitejilor pătimitori, te-ai luptat cu tărie și ai ucis pe șarpele, cu nevoințele tale cele purtătoare de viață, Sfințite Bonifaciu, împreună-vorbitorule cu sfinții îngeri.

Văzînd cumplit răspîndită pe pămînt înșelăciunea vrăjmașului, viteazule luptător, aprinzîndu-ți-se sufletul de dumnezeiasca dragoste, ai intrat în locul de chinuri, cu cuget neînfricoșat, de trei ori fericite.

Slavă...

Luminîndu-te cu dumnezeiasca înțelepciune, fericite, ai înspăimîntat pe vrăjmașii cei neînțelepți, vestind pe Hristos, Care S-a asemănat trupește cu acei cărora a voit să se arate, Mucenice Bonifaciu, mult-pătimitorule.

Și acum..., a Născătoarei :

Muntele lui Dumnezeu pe care l-a văzut mai înainte Daniel, cortul cel înțelegător, lespedea cea cinstită, sfințenia slavei, masa care a încăput dumnezeiasca pîine, pe Preasfînta Fecioară, cu cîntări să o lăudăm.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Biserica cea stearpă...

Ca unul ce ai dorit libertatea cea de sus, mărite, te-ai izbăvit de jugul robiei, rîvnind patimilor celor cinstite ale Celui ce S-a făcut rob din milostivire, vrednicule de laudă.

Arătîndu-te mai presus de cugetele cele trupești, cu dumnezeiască schimbare, fără de veste toată năvălirea necazurilor ai răbdat veselindu-te, Mucenice Bonifacie.

Slavă...

Lepădatu-te-ai de tine însuți și ai ieșit la lupte și la întrecerea cu vrăjmașul, întărit fiind cu arma Crucii, și asemeni mucenicilor te-ai arătat, vrednicule de laudă, Bonifacie.

Și acum..., a Născătoarei :

Deșertîndu-Se pe Sine în pîntecele tău, nu a deșertat sînurile părintești, Dumnezeul cel mai presus de ființă și S-a făcut Fiu al tău, Preacurată, ca să mîntuiască pe oameni.

Irmosul :

Biserica cea stearpă, a rodit «și adunarea cea cu mulți fii a «slăbit ; să strigăm minunatu«lui nostru Dumnezeu : Sfînt «ești, Doamne».

SEDEALNA, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Cinstind pe Dumnezeu, ai fost cinstit de Dînsul, fericite Bonifaciu, podoaba mucenicilor ; pentru aceea te-a și împodobit pe tine cu cununa dumnezeieștii măriri. Drept aceea prăznuind astăzi preasfîntă pomenirea ta, ne rugăm ție : roagă-te pentru noi Domnului.

Slavă..., glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

După lege te-ai luptat, nevoindu-te, și ai rușinat pe tiranul și momelele lui ; și întrarmîndu-te cu Crucea, ai suferit chinurile cele cu dureri, fericite, și ai luat răsplată mărirea cea cerească. Pentru aceasta ne rugăm ție : roagă-te să ne mîntuim noi.

Și acum..., a Născătoarei :

Degrab primește stăpînă rugăciunile noastre și le du Fiului și Dumnezeului tău, Doamnă p r e a c u r a t ă, și risipește meșteșugirile și dărîmă îndrăznirile celor fără de Dumnezeu, ce se întrarmează asupra robilor tăi. Sfărîmă supărările celor ce aleargă la tine, Fecioară.

A Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut Maica Ta, ceea ce nu știe de mire, pe Cruce înălțat, Cuvinte al lui Dumnezeu, ca o maică tînguindu-se, striga : ce minune nouă și uimitoare este aceasta, Fiul

meu ! Cum Tu, Viața tuturor, Te împreunezi cu moartea, vrînd să învii pe cei morți, ca un milostiv ?

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Pentru dragostea chipului Tău, ai stat, Milostive, pe «Crucea Ta, și neamurile s-au «topit, că Tu ești tăria și lauda «mea, Iubitorule de oameni».

Fericind răbdarea celor ce se luptau, cu rîvna cinstitelor patimi te-ai asemănat lor, înțelepțite de Dumnezeu, fericite mucenice.

Mergînd cu credință în căutarea dumnezeieștilor mucenici, preafericite, te-ai dat pe tine însuți povară vrednică de minunare celei ce te dorea, de Dumnezeu, înțelepțite.

Slavă...

Curățindu-te, mucenice, ca aurul în topitoarea chinurilor, te-ai arătat mai curat decît aurul, purtînd pecetea patimilor Celui ce te-a făcut.

Și acum..., a Născătoarei :

După naștere cunoscîndu-ți fecioria pecetluită, Fecioară, cu credință ai slăvit pe Cuvîntul Care în chip de negrăit S-a născut din pîntecele tău.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Luminarea Ta, Doamne, trimite-ne-o nouă și ne scoate «din negura greșealelor, Bunu«le, pacea Ta dăruind-o nouă».

Ca o stea strălucitoare ai răsărit de la Apus și apunînd, o, mucenice, cu răbdare de luptător iarăși ai răsărit către Apus, luminînd marginile.

Nevoitu-te-ai mucenicește, răbdînd smulgerea unghiilor, cu trestie ascuțită fiind împuns, mucenice, și cu harul ai tocit toate boldurile vicleanului.

Slavă...,

Măiestriile vrăjmașului au fost neputincioase împotriva ta, de Dumnezeu înțelepțite ; că sufereai chinurile trupului ca și cum ai fi fost fără de trup, cu privirea neabătută către Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Spală de toată întinăciunea sufletul meu, strig către tine, și mă mîntuiește, ceea ce ai întrupat pe pămînt pe Dumnezeu, Mîntuitorul cel adevărat.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Strigat-a mai înainte...

Fiind lovit, cu rănile trupului ai rănit pe cei fără de Dumnezeu, care boleau fără vindecare, din neștiință, și celor bolnavi te-ai arătat doctor, pătimitorule Bonifaciu.

Înălțîndu-te către Dumnezeu, fericite, cu adaosul pătimirilor ai surpat pe vrăjmașii cei nevăzuți și celor căzuți te-ai făcut ajutător, purtătorule de chinuri.

Slavă...

Fiind tîrît pe pămînt, ca o piatră de mult preț, purtătorule de biruințe, ai surpat întăritura în-

șelăciunii și prin credință ai întărit inimile credincioșilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Rugul care ardea și nicidecum nu se mistuia, pe tine te închipuia de mai înainte, prealăudată. Căci ca și acela, nici tu nu ai ars, întrupînd pe Dumnezeu.

Irmosul :

**Strigat-a mai înainte, închi-
«puind îngroparea Ta cea de
«trei zile, proorocul Iona în
«chit, rugîndu-se : din stricăciu-
«ne izbăvește-mă, Iisuse, Împă-
«rate al puterilor».**

CONDACUL, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Jertfă fără prihană te-ai adus pe tine de voie, Celui rînduit a Se naște din Fecioara pentru tine, sfinte purtătorule de cunună, Înțelepte Bonifaciu.

ICOS

Precum steaua de la Răsărit a povățuit pe magii cei din Persia, așa și pe tine te-a povățuit dumnezeiasca voire de la Apus, cugetătorule de Dumnezeu, ca să te închini lui Hristos, Celui ce a binevoit să Se nască în peșteră, ca unui Împărat a toată lumea, și să-I aduci Lui daruri, în loc de tămîie, smirnă și aur, credință, dragoste și nădejde. Pentru aceasta te-ai adus cu totul dar fără de prihană, strigînd către tiranul judecător cu îndrăzneală și zicînd : rob al Hristosului meu sînt ! Purtătorule de cunună, Înțelepte Bonifaciu.

SINAXAR

În această lună, în ziua a nouăsprezecea pomenirea Sfîntului Mucenic Bonifaciu.

Sfîntul Bonifaciu a trăit pe vremea împăratului Diocleţian. Era robul unei femei de neam mare, cu numele Aglaia, fiica lui Acacius, proconsulul Romei. Bonifaciu trăia în păcate trupești cu stăpîna lui și era și bețiv, dar era milostiv, iubitor de străini, îndestula cu dragă inimă pe cei lipsiți, își pleca urechea și inima la suferințele și rugămințile oamenilor. La fel și stăpîna lui era milostivă și iubitoare de mucenici.

Într-una din zile i-a zis lui Bonifaciu : «Du-te în Răsărit, unde sfinții sînt chinuiți și adu-mi moaște de sfinți, ca să le avem spre ajutor și mîntuire sufletească».

Bonifaciu i-a răspuns, rîzînd : «Dacă-ți voi aduce moaștele mele, ai să le primești ?».

«Nu mi-i de glumă», i-a spus Aglaia. Apoi i-a dat unele sfaturi, și s-a rugat pentru el, i-a dat bani și l-a liberat.

Și a plecat Bonifaciu însoțit de doisprezece robi cu aur mult în Tarsul Ciliciei, unde sfinții erau chinuiți. A găsit acolo pe sfinți pătimind și suferind pentru Hristos. Le-a sărutat lanțurile și rănile. Dar aprinzindu-se de rîvnă dumnezeiască, s-a dus înaintea ighemonului și a mărturisit că este creștin. A fost prins și supus la multe și felurite chinuri, pe care le-a răbdat cu seninătate, ceea ce a adus la Hristos 50 de bărbați care au și fost botezați. Apoi i s-a tăiat capul.

Robii, care veniseră cu el din Roma, nu știau de cele ce se petrecuseră. Cînd au auzit de la ostași cu de-amănuntul chinurile lui și că s-a săvîrșit pătimind, s-au dus să-i caute moaștele. Le-au găsit și au căzut peste ele ; au plîns, le-au sărutat și-i cereau iertare. Au cumpărat trupul cu 500 de galbeni, l-au uns cu mir, l-au înfășurat în giulgiuri și l-au dus la Roma.

Aglaia, stăpîna lui, prin descoperire îngerească, a aflat totul. A ieșit întru întîmpinarea lui ca să-l primească și să-l cinstească precum se cuvenea. L-a îngropat la 50 de stadii de Roma. Mai tîrziu a zidit o biserică măreață în numele lui, în mijlocul Romei, și l-a mutat în ea. Acolo se făceau în fiecare zi nenumărate tămăduiri. Iar Aglaia, trăind de atunci cu cuviință și bineplăcut lui Dumnezeu, și-a dat cu pace lui Dumnezeu duhul.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor Mucenici Ilie, Prov şi Ares.

Aceşti sfinţi mucenici erau din Egipt şi erau creştini. S-au pornit la drum să se ducă în Cilicia ca să cerceteze pe mărturisitorii de acolo. Cind au ajuns în Ascalon, au fost prinşi şi duşi înaintea judecătorului Firmilian. Acolo au mărturisit că sînt creştini; pentru asta au fost supuşi la felurite chinuri. Ares s-a săvîrşit prin foc, iar lui Prov şi lui Ilie li s-au tăiat capetele cu sabia.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor Mucenici Timotei şi Polieuct.

Sfîntul Timotei a fost prins şi a mărturisit că este creştin. După ce a fost chinuit mult, s-a săvîrşit prin foc în Mauritania. Sfîntul Polieuct a fost supus la felurite chinuri. A fost aruncat în foc în Cezareea şi aşa şi-a primit sfîrşitul.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor Eutihie şi Tesalonica şi a celor împreună cu ei, 200 de bărbaţi şi 70 de femei care de sabie s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Grighentie.

Cuviosul Părintele nostru Grighentie, era de loc din cetatea Milanului. Părinţii lui se numeau Agapie şi Teodota. Grighentie, ca un pămînt bun, a primit seminţele cele dumnezeieşti şi a dat rod bun. De aceea cînd s-a mărit s-a arătat ascultător şi împlinitor al poruncilor lui Hristos. Cu voia lui Dumnezeu a fost hirotonit diacon şi se supunea fericitul la post şi la aspră vieţuire. Şi din ziua aceea, primind dumnezeiescul Duh, făcea semne şi minuni. După aceea a venit iar în Milan. Aici a găsit într-un loc retras de lume pe un bătrîn preaînţelept. De la acesta a aflat tot ce i se va întîmpla în viitor. Aceleaşi lucruri, la care a mai adăugat şi cele ce lipseau, i le-a spus mai tîrziu şi marele Apostol Petru, care i s-a arătat faţă către faţă.

Pe vremea aceea, pe cînd cîrmuia împărăţia romanilor Iustin, s-a întîmplat de a scris Elesvaan, împăratul etiopienilor, lui Proterie, patriarhul Alexandriei, cu rugămintea să-i trimită ca episcop, un om desăvîrşit. Patriarhul se mîhnea că nu ştia unde să găsească un astfel de bărbat. Dar în zilele acelea, printr-o descoperire dumnezeiască, i s-a arătat patriarhului Fericitul Marcu şi i-a arătat pe minunatul Grighentie, care, cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu, venise nu de multă vreme în oraş şi era găzduit de un creştin. Patriarhul l-a luat cu multă bucurie, l-a hirotonit episcop şi l-a trimis îndată în Etiopia, întărindu-l cu scrisori şi cu tot ce se cuvine arhiereilor. Împăratul etiopienilor, încredinţat din scrisori, l-a îmbrăţişat şi l-a primit ca pe un apostol şi făcător de minuni. A mulţumit lui Dumnezeu şi i-a dat Sfîntului Grighentie toată puterea. Sfîntul a hirotonit preoţi şi diaconi, a sfinţit bisericile zidite de curind de împărat în Arabia fericită şi a botezat pe mulţi iudei, că mai înainte aproape tot poporul era iudeu. După aceasta a convins cu temeiuri din Scriptură şi cu dovezi pe dascălii şi mai-marii iudeilor, i-a uimit cu minunile lui şi i-a adus pe toţi la credinţa cea adevărată. A dat apoi poporului legi şi a făcut tot ce este plăcut lui Dumnezeu. Păstorind dar bine turma sa şi săvîrşind multe minuni spre slava lui Dumnezeu, s-a odihnit cu pace, după ce ajunsese la adinci bătrîneţi.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Trifon.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Tinerii lui Avraam oarecînd în Babilon văpaia cuptoru«lui au călcat, cîntînd cu lau«de: Dumnezeul părinţilor noş«tri, bine eşti cuvîntat».

Neplecîndu-ţi genunchii chipurilor cioplite, te-ai aruncat în mari primejdii ca într-un cuptor, mucenice, întru care răcorindu-te, cîntai: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvîntat.

Sîrguindu-se cel cu cuget viclean să slăbească tăria mărturisirii tale, fără de milă vărsa plumb fierbinte în cele dinlăuntrul tău, dar vădit s-a ruşinat.

Slavă...

Tăindu-ți-se grabnic sfințitul tău cap, ai tăiat capul vicleanului vrăjmaș cel iscusit în vicleșuguri, cu sabia bărbăției tale, mucenice al lui Hristos, de Dumnezeu înțelepțite.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca să-ți cînt ție, Fecioară, cu glasuri cuvioase, izbăvește-mă, cu rugăciunile tale, de patimi, de primejdii, de supărări și de oamenii cei vicleni, care caută să-mi facă rău.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Izbăvitorule al tuturor...

Cu folos lucrînd Hristos mîntuirea ta, Bonifaciu, te întărește pe tine cel ce umblai după moaștele bunilor mucenici, ca să te faci ca aceia, vrednicule de laudă.

Fericitei stăpîne, ca o fericită vistierie ai fost înapoiat, fericite, cu care aceasta, îmbogățindu-se, cînta cu inimă veselă : toate lucrurile binecuvîntați pe Domnul.

Ridicînd degrab biserică preasfințită, vrednica de laudă femeie, te-a așezat într-însa, pe tine, care ai fost locaș dumnezeieștii Treimi, purtătorule de biruințe al lui Hristos, Bonifaciu.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Ucis fiind pentru dragostea Celui ce te-a zidit, vindeci cu rugăciunile tale cele făcătoare de viață, pe cei ce cad sub uciderea patimilor, care cîntă : toate lucrurile binecuvîntați și lăudați pe Domnul.

Și acum..., a Născătoarei :

Peste tine, curată, pogorîndu-Se Cel mai presus de toate, S-a întrupat precum știe, Fecioară, și a îndumnezeit pe oamenii care cîntă : toate lucrurile binecuvîntați pe Domnul.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-L și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul :

Izbăvitorule al tuturor, Atot«puternice, pogorîndu-Te în «mijlocul văpăii, la cei ce se «păstrau în dreapta credință, «i-ai rourat și i-ai învățat să cîn«te : toate lucrurile binecuvîn«tați și lăudați pe Domnul».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Eva, adică, prin greșeala...

Văzîndu-te pe tine, comoara sfințită, se veselea cea pururea pomenită, grăind : trimisu-te-am pe tine rob, fericite, dar te-am primit stăpîn adevărat, izbăvindu-mă, cu rugăciunile tale cele bineprimite, de robia răutăților.

Înflorit-ai ca un crin în văile cele înțelegătoare ale mucenicilor, Bonifaciu. Înălțatu-te-ai ca un finic, ca un cedru răspînditor de mireasmă te-ai făcut cunoscut, ca un chiparos ales te-ai arătat, umplînd de bună mireasmă sufletele noastre.

Astăzi ne-a răsărit nouă pomenirea ta, purtătorule de biruință, ca un soare strălucind cu dumnezeieștile daruri, luminînd sufletele celor ce te laudă pe tine, și depărtînd negura patimilor, mucenice purtătorule de biruințe și vrednicule de laudă.

Slavă...

Ca un soare ai răsărit de la Apus și ai ajuns pînă la cetatea Răsăritului, unde prin mucenicie ai și apus, alergînd spre o viață mai bună, și ai ajuns la Roma cea lăudată, pe care ai întărit-o cu rugăciunile tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Luminează-mă cu lumina ta, ceea ce ești fără prihană, pe mine, care sînt cuprins de întunericul păcatului, Născătoare de Dumnezeu, și dă-mi a umbla întru blîndețea dumnezeieștilor porunci, mireasă a lui Dumnezeu, ca să te laud pe tine, cea cu totul lăudată.

Irmosul :

Eva, adică, prin greșeala «neascultării a așezat blestemul «în lume, iar tu Fecioară, de «Dumnezeu Născătoare, prin O-«drasla pe Care ai purtat-o în «pîntece, ai înflorit lumii bine-«cuvîntarea. Pentru aceasta toți «te mărim».

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECEA

Pomenirea Sfîntului sfințitului Mucenic Ignatie, purtătorul de Dumnezeu.

Se începe Înainteprăznuirea Nașterii celei după trup a Domnului Dumnezeului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

SE CUVINE A ȘTI : că începînd de acum și pînă la odovania praznicului Arătării Domnului, adică de la 20 decembrie și pînă la 14 ianuarie nu se cîntă Octoihul.

Dacă se va întîmpla să cadă Duminica înaintea Nașterii Domnului în această zi, urmează potrivit lămuririlor de la punctul B, din Rînduiala de tipic tipărită la sfîrșitul acestei cărți.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 stihiri ale Înainteprăznuirii și 3 ale sfîntului.

Stihirile Înainteprăznuirii, glasul 1, însuși glasul :

Alcătuire a lui Anatolie.

Să prăznuim mai înainte, popoarelor, sărbătoarea Nașterii lui Hristos și, ridicîndu-ne mintea spre Betleem, să ne suim cu gîndul și să vedem cu ochii cei sufletești pe Fecioara, mergînd să nască în peșteră pe Domnul tuturor și Dumnezeul nostru; la măreția minunilor Căruia privind Iosif, i s-a părut că vede om ca p r u n c înfășat ; dar din fapte a înțeles că este Dumnezeu adevărat, Cel ce dăruiește sufletelor noastre mare milă.

Să prăznuim mai înainte, popoarelor, sărbătoarea Nașterii lui Hristos și, ridicîndu-ne mintea spre Betleem, să ne înălțăm cu cugetul și să vedem în peșteră taină mare, că Edenul s-a deschis și Dumnezeu vine din curata Fecioară, desăvîrșit fiind cu Dumnezeirea și cu omenirea. Pentru aceasta să cîntăm: Sfinte Dumnezeule, Părinte cel fără început ; Sfinte tare, Fiule Cel ce Te-ai întrupat ; Sfinte fără de moarte, Duhule Mîngîietor ; Treime Sfîntă, slavă Ție.

Ascultă cerule și ia aminte pămîntule, că iată, Fiul și Cuvîntul lui Dumnezeu și Tatălui merge să Se nască din Fecioara care nu știe de bărbat, cu bunăvoința Celui ce L-a născut fără patimă și cu împreună-lucrarea Sfîntului Duh. Betleeme pregătește-te ; deschide-ți poarta, Edenule, că Cel ce este de-a pururea se face ceea ce nu a fost și Ziditorul a toată făptura, Cel ce în chip de om Se naște, dă lumii mare milă.

Stihirile sfîntului, glasul al 4-lea :
Podobie : Cel ce de sus ești chemat...

Cel ce te-ai numit după vrednicie de Dumnezeu purtător, Fericite Ignatie, cînd Stăpînul, ca un milostiv te-a luat în brațe, descoperindu-ți dogmele înaltei filozofii, atunci ai primit, ca un burete care scoate apa din adînc, strălucirea cea prea luminoasă a luminilor. Pentru aceasta ai mers pe urma lui Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce te-a chemat, pe Care roagă-l să mîntuiască și să lumineze sufletele noastre.

Rănit ai fost de dragostea cea desăvîrșită, cînd rîvna cea mîngîietoare a aprins sufletul tău, preasfințite, zorindu-te a merge la Stăpînul, părinte. Și atunci acest cuvînt vrednic de laudă ai grăit : grîul Ziditorului sînt ; între dinții fiarelor mi se cade să fiu cu totul măcinat, ca să mă arăt pîine preacurată Cuvîntului și Dumnezeului nostru. Pe Acela roagă-L să mîntuiască și să lumineze sufletele noastre.

Împreună te-ai răstignit cu Hristos, învățătorule al celor de taină, atunci cînd ai strigat acest cuvînt de Dumnezeu însuflat : dragostea mea s-a răstignit și foarte mă grăbesc a fi părtaș patimii lui Hristos. Și mînat de aceasta, Ignatie, ca și soarele ai pornit și ai trecut repede de la Răsărit spre Apus, luminînd, fericite, și lui Hristos aducîndu-te, cu stema împărăției te-ai împodobit. Pe Acela roagă-L să mîntuiască și să lumineze sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea :
Alcătuire a lui Anatolie.

De Dumnezeu purtătorule Ignatie, îmbrățișat fiind de doritul tău Hristos, ai primit plata sfintei slujiri a Evangheliei lui Hristos, ca să te sfîrșești prin sînge. Pentru aceasta grîu făcîndu-te, Plugarului celui fără de moarte, între dinții fiarelor ai

fost măcinat și pîine dulce Lui te-ai arătat. Roagă-te pentru noi fericite pătimitorule.

Și acum..., același glas :

Primește Betleeme pe cetatea mamă a lui Dumnezeu, că vine la tine să nască Lumina cea neapusă. Îngeri minunați-vă în cer ; oameni pe pămînt preaslăviți ; magilor din Persia dar întreit slăvit aduceți ; păstori, petrecînd noaptea pe cîmp, întreitsfîntă cîntare cîntați : Toată suflarea să laude pe Făcătorul a toate.

SE CUVINE A ȘTI : Că de se va întîmpla Înainteprăznuirea Nașterii Domnului simbătă, vineri seara nu se cîntă dogmatica glasului. Asemenea și la Înainteprăznuirea dumnezeieștii Arătări.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 2-lea, însuși glasul :

Alcătuire a lui Ciprian.

Betleeme, pămîntul lui Iuda, locul de naștere după trup, împodobește-ți cu strălucire peștera, în care Dumnezeu trupește are să Se nască din Fecioara sfîntă, care nu știe de bărbat, ca să mîntuiască neamul nostru.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Alcătuire a lui Andrei Pirul.

Veniți toți să prăznuim mai înainte, cu credință, sărbătoarea Nașterii lui Hristos, cu înțelegere punînd înainte cîntarea ca pe o stea, doxologii, ca ale magilor și păstorilor, să înălțăm : venit-a Mîntuirea oamenilor din pîntece feciorese, ca să cheme din nou pe cei credincioși.

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut. Doamne, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Alcătuire a lui Ciprian.

Casa Efratului, cetate sfîntă, a proorocilor mărire, împodobește-ți casa întru care Cel dumnezeiesc Se naște.

Slavă..., a sfîntului, glasul 1 :

Alcătuire a lui Studitul.

O, sufletul tău cel tare și de diamant, vrednicule de fericire, Ignatie ! Că tu către Cel dorit al tău cu adevărat, dor neîntrecut avînd, ai grăit : Nu este în mine foc arzător de materie, ci mai vîrtos apă vie care grăiește întru mine, și-mi zice înlăuntrul meu : vino la Tatăl ! Pentru aceasta, aprins fiind de Duh dumnezeiesc, ai ațîțat fiarele să te despartă mai repede de lume și să te trimită la doritul tău Hristos ; pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., același glas.

Iată s-a apropiat vremea mîntuirii noastre, împodobește-te peșteră, Fecioara se apropie să nască. Betleeme, pămîntul lui Iuda, bucură-te și te veselește că din tine va răsări Domnul nostru. Ascultați munți și dealuri și împrejurimile Iudeii ! Că vine Hristos, ca să mîntuiască pe omul pe care l-a zidit, ca un iubitor de oameni.

Troparul sfîntului, glasul al 4-lea : Și părtaș obiceiurilor... (caută-l la sfîrșitul cărții).

Slavă... Și acum..., troparul Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea :

Găteşte-te Betleeme, că s-a deschis tuturor Edenul ! Împodobeşte-te Efrata, că pomul vieții a înflorit în peșteră din Fecioara ! Pentru că pîntecele aceleia rai înțelegător s-a arătat, întru care este dumnezeiescul pom, din care mîncînd vom fi vii și nu vom muri ca Adam. Hristos Se naște, ca să ridice chipul cel căzut mai înainte.

Se cuvine a ști că :

De la 20 decembrie și pînă la 14 ianuarie, cînd este odovania praznicului Dumnezeieștii Arătări nu se cîntă Octoihul, afară de Duminici, în care se cîntă slujba Învierii. Duminica nu se cîntă Polieleul, decît numai dacă se întîmplă vreun sfînt mare. La Utrenie, după cei 6 psalmi, se citesc cîte două catisme ; iar la Vecernie se pune catisma de rînd ; se cîntă Sedelnele Înainteprăznuirii. Mijlocesurile nu se citesc și nici Canonul Născătoarei la Pavecerniță.

LA PAVECERNIȚĂ

Se cîntă Tripesnețul, glasul al 2-lea. Irmos : Celui ce cu Dumnezeiasca Sa... (de cîte două ori) și troparele pe 6, apoi irmosul în amîndouă stranele. Unde sînt două Tripesnețe cu irmoasele lor, se cîntă irmosul celui dintîi (de două ori) și troparele amîndurora pe 6 ; apoi irmosul Tripesnețului al doilea în amîndouă stranele împreună. Așa se cîntă și irmoasele și troparele celorlalte Pavecernițe dinainte de Nașterea Domnului, zicînd stihul : Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Tripesnețul

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea :

Irmosul :

Celui ce cu dumnezeiasca Sa poruncă marea cea ne«umblată și cu valuri a uscat-o «și a povățuit pedestru prin ea «pe poporul israelitean, Domnu«lui să-I cîntăm ; căci cu slavă «S-a preaslăvit».

Stih : Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Negrăita pogorîre a lui Dumnezeu-Cuvîntul, după care Însuși Hristos Dumnezeu-Om se cunoaște, socotind că nu este o răpire de la Dumnezeu, vine luînd asupra Sa chip de rob din curata Fecioara, dumnezeiasca fiică.

Hristos vine de bunăvoie ca să-i slujească lui Adam celui ce sărăcise, cu al cărui chip acum Se îmbracă Ziditorul cel bogat cu Dumnezeirea, dăruindu-i ca un milostiv, înnoire și naștere din nou.

Tripesnețul întîi

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Înfricoșatu-s-a și s-a depărtat focul cel neobosit, ce se hră«nise cu multă materie, de ne«întinatul trup, asemenea cu «sufletul tinerilor celor curați «și văpaia cea pururea vie isto«vindu-se, cîntare pururea dăi«nuitoare se cîntă : pe Dom«nul toate lucrurile lăudați-L «și-L preaînălțați întru toți ve«cii».

Pe voi pe toți rudele Mele vă voi face acum, de veți păzi poruncile Mele, zice oamenilor Hristos, Cel ce a ieșit din pîntecele curatei ; acelora pace dîndu-le, le rînduiește acum să cugete la cele smerite și Domn pe El să-L cunoască și să-I cînte : Pe Tine Te preaînălțăm întru toți vecii.

Împotriva rînduielii trupești este nașterea Ta, Cuvinte al lui Dumnezeu, că nu sîngele și carnea au alcătuit sfîntul tău trup, ci venirea Duhului Sfînt și dumnezeiasca umbrire a Celui Preaînalt. Și Domn știindu-Te pe Tine, Te lăudăm și Te preaînălțăm întru toți vecii.

Tripesnețul al doilea

Irmos: Poruncii chinuitorului...

Somnul lenevirii să-l lepădăm de la noi și cu priveghere sufletească să întîmpinăm pe Hristos, Care vine să Se nască din Fecioara curată, grăind : Binecuvîntați lucrurile Domnului pe Domnul.

Bogată să fie lucrarea cea bună a vistieriei noastre celei sufletești, ca luminați fiind la față, lui Hristos, Celui ce vine să Se nască să-I cîntăm : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Sporind talantul faptelor bune, ca pe niște daruri îl aducem Celui ce ni l-a dat, în loc de aur, de tămîie și de smirnă, lui Hristos, Celui ce vine să Se nască din Fecioara, dumnezeiasca fiică.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntindu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul :

Poruncii chinuitorului supu- «nîndu-se cei trei tineri cuvioși, «în cuptor fiind aruncați, au «mărturisit pe Dumnezeu cîn- «tînd : Binecuvîntați lucrurile «Domnului pe Domnul».

Tripesnețul întîi

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Mărit-ai, Hristoase, pe Născătoarea de Dumnezeu, care «Te-a născut pe Tine, din care «Te-ai îmbrăcat, Ziditorule al «nostru, cu trup pătimitor, ase- «menea nouă, Dezlegătorul gre- «șealelor noastre. Pe aceasta «fericind-o toate neamurile, pe «Tine Te slăvim».

Toată întinăciunea cea din patimi lepădînd, cu vrednicie să luăm cunoștință curată de venirea lui Hristos, pentru că vine să poarte trup fără întinare și să dăruiască tuturor, prin Duh, dumnezeiască înnoire.

Căutînd pe Hristos, Cel ce S-a smerit, să ne ridicăm din patimile cele de jos și cu rîvnă bună să nu cugetăm la cele trufașe, învățîndu-ne, prin credință, a ne smeri cu duhul, ca pe Cel ce S-a născut, cu lucruri înalte să-L preaslăvim.

Tripesnețul al doilea

Irmos: Ceea ce ai încăput în pîntece...

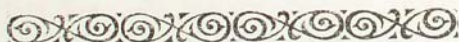
Hristos poruncește a priveghea celor ce cu bună înțelepciune nădăjduiesc în venirea Lui din Fecioară, că, iată, vine să Se nască.

Întru a doua venire a Ta, Hristoase, părtaș oilor Tale celor de-a dreapta mă fă pe mine, cel ce cinstesc venirea Ta în trup.

Cu venirea Ta cea dintîi ai mîntuit pe Adam, Hristoase; iar cu cea de a doua, mîntuiește pe cei ce cinstesc nașterea Ta.

Irmosul:

Ceea ce ai încăput în pîntece «pe Dumnezeul cel neîncă-«put și cu bucurie lumii L-ai «născut, pe tine te lăudăm, «Născătoare de Dumnezeu «Fecioară».

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Înainteprăznuirii (de două ori), Slavă..., al sfîntului, Și acum..., iarăși al Înainteprăznuirii.

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glas 1:

Podobie: Mormîntul Tău...

Cel ce a plecat cerurile și în Fecioară S-a sălășluit, vine să Se nască cu trupul în peștera Betleemului, precum este scris, și să fie văzut Prunc, Cel ce dă viață pruncilor în pîntece. Pe Acesta, bucurîndu-ne, să-L întîmpinăm toți cu inimă curată.

Slavă... Și acum..., tot aceasta:

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întîmpină...

Bucură-te Sioane, Betleeme pregătește-te, că Stăpînul a toate, trimițînd mai înainte steaua, a descoperit pogorîrea Lui cea nemăsurată, că Acela, de Care se cutremură Puterile cerești, cu adevărat Se naște din Fecioara, neschimbat, Unul, Iubitorul de oameni.

Slavă... Și acum..., tot aceasta:

Psalmul 50.

CANOANELE

Se pune Canonul Înainteprăznuirii, cu irmosul pe 8, și Canonul sfîntului, pe 6.

Canonul Înainteprăznuirii

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul 1:

Irmosul:

Cîntare de biruință să cîntăm toți lui Dumnezeu, Ce-«lui ce a făcut minunate semne «cu braț înalt, și a mîntuit pe «Israel, căci cu slavă S-a prea-«slăvit».

Să începem astăzi a prăznui mai înainte sărbătoarea Nașterii lui Hristos, Celui ce S-a născut cu trup din Fecioara Maică, în peștera Betleemului, din milostivirea cea multă.

Din legăturile păcatului dezlegîndu-mă, cu scutece Se înfașă și în iesle Se așază, Prunc văzut fiind, Dumnezeu cel mai

înainte de veci. Slavă puterii Sale!

Edenul se deschide născîndu-Te Tu în trup, Stăpîne, din Fecioara, fiica lui Dumnezeu, în cetatea Betleemului. Lăudăm iconomia Ta cea înfricoșătoare.

Canonul Sfîntului Ignatie

Alcătuire a lui Andrei Criteanul

Cîntarea 1-a:

Același glas și irmos:

Luminat prăznuind să ne ospătăm, că Mucenicul Ignatie cu sfințenie cheamă Biserica lui Hristos, la pătimirea lui, cea mult-lăudată.

Pomenirea ta cea mărită toți o cinstim, Preafericite Ignatie, și cu psalmi slăvim pe Cel ce a încununat preacinstitul tău creștet, binecuvîntatule de Dumnezeu.

Luminător preastrălucitor al Bisericii fiind, Ignatie, luminezi toate marginile pămîntului, și Apusul îl luminezi, venind de la Răsărit.

Primejdiilor, pe care Pavel le-a îndurat în tot locul, urmînd Ignatie, chiar legat fiind, nu ai căzut în amorțeală ci, ai întărit cu multe epistole Biserica lui Hristos.

Slavă...

Treime mai presus de ființă, Unime în trei Ipostasuri, mîntuiește și miluiește pe cei ce cîntă Ție cu credință: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești, Făcătorule!

Și acum..., a Născătoarei:

Edenule împodobește-te, că Efrata s-a gătit pentru Ziditorul, Cel ce vine să Se nască din Fecioara Maică, în peștera Betleemului, din milostivirea cea multă.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii, aceasta a a«juns în capul unghiului. Aceas«ta este piatra pe care a întărit «Hristos Biserica Sa, pe care a «răscumpărat-o din păgîni».

Această întrupare a lui Hristos cunoscînd-o Isaia prin Duhul Sfînt, în chip limpede mai înainte a grăit: Domnul Se va naște Prunc din Fecioara, spre înnoirea noastră, a Cărui stăpînie este peste umărul Său.

Toată lumea să cînte de mai înainteprăznuind, Celui ce S-a născut din Tatăl mai înainte de luceafăr, și acum în chip de negrăit a strălucit din Fecioara și S-a născut trupește în Betleem, din milostivirea cea multă.

Iată a răsărit steaua din seminția lui Iuda, pe care cunoscînd-o împărații, au făcut purcedere de la Răsărituri și se silesc să ajungă ca să privească pe Hristos în Betleem, născut în trup.

Canonul Sfîntului Ignatie

Acelaşi irmos :

Chip al sfinţitei pătimiri te-ai arătat, fericite, stîlp al răbdării şi îndreptare a bărbăţiei, turn al Bisericii, sprijin al credinţei şi pildă a faptei bune, încununîndu-te cu cinstite pătimiri întru Hristos.

Cu adevărat cu nume potrivit ai fost numit purtător de Dumnezeu, părinte, că încă de pe cînd erai prunc te-ai aflat purtat de mîinile Domnului, Cel ce a grăit către noi : să fiţi Mie ca pruncul acesta !

Care loc nu s-a sfinţit cu patimile tale ? În care loc îndepărtat nu te-ai făcut cunoscut, mucenice ? Sau, mai ales, care temniţă nu te-a primit legat pe tine, mucenice al lui Hristos ? Că dumnezeiasca rîvnă te-a înflăcărat pe tine.

Grîu curat lui Dumnezeu sînt, ai grăit, părinte ; mă grăbesc să fiu măcinat de fiarele sălbatice ; să fie sfărîmate oasele mele ; să fie mîncate mădularele mele, şi mîncare fiarelor să fiu, ca să mă arăt lui Hristos pîine curată.

Slavă...

Unei singure Dumnezeiri mă închin, ca unui singur început şi sfîrşit al tuturor celor ce sînt şi celor ce au să fie : Tatălui celui nenăscut, Fiului celui născut fără de ani şi Duhului celui drept, Care din Tatăl purcede.

Şi acum..., a Născătoarei :

Vino Isaia şi grăieşte : iată, Fecioara are în pîntece pe Izbăvitorul lumii şi Îl naşte în peşteră. Şi numele Celui ce Se va naşte va fi Iisus, Dumnezeu este cu noi, Emmanuel, Savaot.

CONDACUL Înainteprăznuirii, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peşteră în chip de negrăit. Dănţuieşte lumea auzind, slăveşte cu îngerii şi cu păstorii pe Cel ce vine să Se arate Prunc tînăr, pe Dumnezeu cel mai înainte de veci.

ICOS

Sfinţitele cuvinte ale proorocilor primesc sfîrşit ; iată, Fecioara naşte pe Dumnezeu cu trup, înăuntrul peşterii, în cetatea Betleemului ; toată făptura să se îmbogăţească, să se bucure şi să dănţuiască, că Stăpînul tuturor a venit să vieţuiască împreună cu robii, izbăvindu-ne din stăpînia celui străin, pe noi, cei covîrşiţi de stricăciune, şi este văzut ca un prunc tînăr înfăşat, în iesle, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Apoi SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înţelepciunea...

De la Răsărit luminînd ca o stea şi cu razele cuvintelor strălucind, ai luminat lumea şi întunericul l-ai împuţinat, şi ca Pavel alergarea vitejeşte ţi-ai sfîrşit, îndurînd primejdii printre păgîni şi în cetăţi. Încă şi ca

niște grîu de dinții fiarelor ai fost măcinat, fericite, aducîndu-te jertfă Dumnezeului tău, de Dumnezeu purtătorule, Ignatie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greșeli să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., a sfîntului, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Fiind preoțit de Hristos Dumnezeu, ai luminat sfințita ta haină și ai ajuns cu adevărat la mucenicie, purtătorule de Dumnezeu, că fiarele le-ai întărîtat, ca să te despartă pe tine de lume, urmînd întocmai lui Pavel cel minunat, mărite. Pentru aceasta și în Roma ai împlinit părinte, mărturisirea după vrednicie.

Și acum..., a Înaintepraznuirii, glasul al 4-lea : I, p. 195

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Fecioarelor începeți întîi voi cîntarea de bucurie a Fecioarei ; maicilor lăudați călătoria Maicii lui Hristos, Dumnezeul nostru ; magilor, împreună cu îngerii, păstorilor împreună cu noi cîntați. Că Fiul lui Dumnezeu, Cel mai înainte de veci, Cel ce mîntuiește lumea din stricăciune, merge să Se nască în cetatea Betleemului.

Canonul Înaintepraznuirii

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Cu Duhul văzînd mai înainte, Proorocule Avacum, «întruparea Cuvîntului ai pro«povăduit, grăind : Cînd se vor «apropia anii Te vei cunoaște ; «cînd va veni vremea Te vei a«răta. Slavă puterii Tale, «Doamne !».

Munți și dealuri, copaci ai pădurii, rîuri și mări și toată suflarea cu veselie săltați ; acum se apropie mîntuirea : Iisus din Fecioară vine să Se nască în cetatea Betleemului.

Ia-ți psaltirea, Proorocule David, și cu Duh Sfînt cîntă în chip lămurit : din Fecioară Se naște, fără amestecare, Cel ce mai înainte de luceafăr din pîntecele Tatălui a strălucit, Domnul slavei, Hristos Dumnezeu.

Cum Te va primi, Cuvinte, pe Tine, Cel ce vii să Te naști cu trup, peștera cea prea mică și prea sărăcăcioasă ? Cum vei fi înfășat în scutece, Cel ce acoperi cerul cu nori ? Cum vei fi culcat în ieslea necuvîntătoarelor ca un prunc ?

Canonul Sfîntului Ignatie

Același irmos :

Luminat-ai cu raza chinurilor tale pămîntul, Sfințite Ignatie, fiind dus legat, că înconjurînd ca soarele cu razele muceniciei de la Răsărit tot Apusul, toată lumea ai luminat-o.

Fiind legat ca și Pavel ai pornit la Roma, împreună cu fiarele cele cuvîntătoare, Înțelepte Ignatie ; dar chiar legat fiind, n-ai încetat a întări Biserica, scriind tuturor ierarhilor lui Hristos, de prin cetăți, să aibă îndrăzneală.

Al lui Hristos mă sîrguiesc a fi, după Hristos singur doresc, că sînt cu totul al lui Hristos, grăit-ai, pătimitorule : pe Dînsul Îl urmez, la El mă grăbesc să ajung. Pentru aceasta foc și sabie și fiare, pe toate le rabd, ca să-L dobîndesc pe El.

Săvîrșit-ai lupta cu sufletul arzător, mucenice, cel cu sufletul tare, fiind rănit de dragostea Celui iubit al tău ; că Hristos a fost dragostea ta, întru Care odihnindu-te și pe Care urmîndu-L, ai răbdat toate primejdiile cele grele.

Slavă...

Să preaslăvim, credincioșilor, Treimea cea întru Unime, grăind către Dînsa, cu glasuri fără tăcere : Treime Sfîntă, Căreia întru Unime ne închinăm și întru Treime neamestecată ești lăudată, slavă Ție, Treime de o ființă !

Și acum..., a Născătoarei :

Bine ai voit a Te naște pentru noi în peșteră pămîntească, Dumnezeu fiind ; sărăcit-ai, Bunule, cu a noastră sărăcie, din milostivire, și ieșind întrupat din Fecioara, ai rămas Fiu din Tată și din Mamă.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Pacea Ta dă-ne-o nouă, Fiule al lui Dumnezeu, că alt «Dumnezeu afară de Tine nu «cunoaștem. Numele Tău nu«mim, că Tu ești Dumnezeul «celor vii și al celor morți».

Să picure norii dulceață, bucurîndu-se, că iată se apropie Domnul să Se nască Prunc din curata Fecioară, în peștera sărăcăcioasă.

Dumnezeiești prooroci ai lui Dumnezeu săltați acum, că vine Hristos, Adevărul, să plinească propovăduirile dumnezeieștii voastre grăiri, născîndu-Se ca un prunc.

Edenule, cel ce ai fost pentru mine încuiat de demult, deschide-te acum, privind pe Hristos, Prunc cu trupul fiind, și născut în cetatea Betleemului, precum a binevoit, din curata Fecioară.

Canonul Sfîntului Ignatie

Același irmos :

Arhiereu ca acesta se cădea să fie nouă : Înțelept, cuvios, credincios, neîntinat, fără de răutate, grăia Pavel, mai înainte arătînd sfințitul chip al sfințitelor tale obiceiuri.

Dreptar nepătat și chip de bună cucernicie avînd cetățuia vieții tale, părinte, către aceasta ne îndreptăm cei ce dorim să dobîndim mărirea cea de demult.

Faptelor lui Pavel rîvnind, cu cucernicie ai răbdat toate primejdiile lui, sfințite mucenice, vrednicule de laudă, lumina Răsăritului și steaua Apusului.

Adus legat ca să pătimești, arhiereule, robule al lui Hristos, Ignatie, ai scris bisericilor și cetăților, întărind pe toți întru mărturisire.

Slavă...

O cinste a Treimii laud și mă închin Ei, slăvind o Dumnezeire nedespărțită întru o fire, în trei fețe și întru o ființă pururea cunoscută.

Și acum..., a Născătoarei :

Dumnezeu, asemenea oamenilor făcîndu-Se, din tine Prunc S-a născut pentru noi, dumnezeiască mireasă, și a rămas cu totul neschimbat, și Dumnezeu în trup S-a văzut, făcîndu-Se om.

Canonul Înaintepraznuirii

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Proorocului Iona urmînd, strig Ție : scoate viața mea «din stricăciune, Bunule, și mă «mîntuiește, Mîntuitorul lumii, «pe mine, cel ce grăiesc : slavă «Ție !».

Cerul arată cititorilor în stele, prin stea luminoasă pe pămînt, pe cerescul Împărat, Cel născut pentru noi, acum, în cetatea lui David.

Frumos grăiește și strigă proorocul, cu adevărat : tu, casa Efratei, Betleeme, întru care Hristos S-a arătat din Fecioară, saltă și dănțuiește.

În peștera Betleemului Fecioara naște în chip văzut pe Domnul, Făcătorul tuturor, și înfășîndu-L ca pe un prunc cu scutece, Îl culcă acum în iesle.

Canonul Sfîntului Ignatie

Același irmos :

Ignatie, avut-ai în tine apă vie și vorbitoare, ca unul ce ai iubit cu adevărat și cu tărie pe Cel dorit și a aprins cu pricepere focul cel pentru Dînsul.

De ai și băut paharul lui Hristos, dar ai rămas pururea însetat mai mult de suferință decît de viață și ai grăit : nimic nu sînt acestea pentru mine, dacă vreau să ajung a trăi.

Mărturisirea cugetului tău plinind, nu ai amorțit văzînd năvălirile fiarelor, nu te-ai înfricoșat vrînd a fi măcinat ca grîul, de dinții lor.

Prigonirile tale cele îndelungate și lanțurile cele cumplite, suferințele din Roma și focul chinurilor ca nimic le-ai socotit, sfințite mucenice, pentru Cel dorit al tău.

Slavă...

Treime mai presus de ființă, Preabună Unime, Părinte și Fiule și Duhule cel drept, miluiește pe cei ce se închină dumnezeieștii Tale stăpîniri.

Și acum..., a Născătoarei :

Împodobește-te Betleeme, gătește-te Efrata ! Cel fără de mamă din Tatăl și fără de tată din mamă Se poartă în pîntece și Se naște, mîntuindu-ne pe noi.

Irmos : Proorocului Iona

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Ziua cea purtătoare de lumină a strălucitoarelor tale nevoințe vestește mai înainte tuturor pe Cel ce S-a născut din Fecioara ; că de Acesta însetînd și din dragostea de a te îndulci de El, te-ai grăbit a fi măcinat de fiare. Pentru aceasta de Dumnezeu purtător ai fost numit, Ignatie, mărite.

ICOS

Avraam ducînd oarecînd spre jertfă pe fiul său, a preînchipuit junghierea Celui ce cuprinde toate, Care acum, se grăbește să Se nască în peșteră ; iar tu, de Dumnezeu înțelepțite, cu totul te-ai adus pe tine ca jertfă și făcîndu-te mîncare fiarelor, grîu curat te-ai arătat Ziditorului tău, în jitnițe cerești cu adevărat viețuind și desfătîndu-te de Cel pe Care L-ai dorit ; pentru Care părăsind toată lumea, preafericite, de Dumnezeu purtător ai fost numit, Ignatie, mărite.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzecea, pomenirea Sfîntului sfințitului Mucenic Ignatie, purtătorul de Dumnezeu.

Sfîntul sfințitul Mucenic Ignatie, urmaș al apostolilor, al doilea patriarh al Bisericii Antiohiei după Evod, a fost împreună cu Policarp, episcopul Bisericii Smirnei, ucenic al Sfîntului Evanghelist Ioan. Cînd împăratul Traian a trecut prin Antiohia împotriva parților, Sfîntul Ignatie a fost adus înaintea lui. Împăratul l-a cercetat îndelung și a văzut că nu poate fi întors de la credința în Hristos. De aceea a fost chinuit îndelung și în felurite chipuri ; dar arătîndu-se mai tare decît chinurile, a fost trimis legat la Roma, păzit de zece ostași, ca să fie dat mîncare fiarelor sălbatice. În drum spre Roma, a întărit Bisericile din cetățile prin care trecea și se ruga să fie mîncat de fiare, «ca să ajung, spunea el, pîine curată lui Dumnezeu». În Roma a fost aruncat în stadion și a fost sfîșiat de leii sloboziți asupra lui, de i-au rămas numai oasele cele mari. Pe acestea le-au adunat creștinii și le-au dus în Antiohia.

Se spune că Sfîntul Ignatie a fost Copilul pe care l-a apucat de mînă Stăpînul Hristos și l-a luat în brațe și a zis : «De nu se va smeri cineva pe sine ca pruncul acesta, nu va intra în împărăția cerurilor» ; și : «Cel ce va primi pe un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește». De aceea a fost numit purtător de Dumnezeu. Pe Sfîntul Ignatie l-a cinstit cu un cuvînt de laudă și cel între sfinți părintele nostru Ioan Gură de Aur.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Filogonie, patriarhul Antiohiei.

Fericitul Părintele nostru Filogonie a învățat dumnezeieștile Scripturi și din copilărie s-a afierosit lui Dumnezeu. A trecut prin toate științele și le-a învățat pe toate ca pe una. Aceasta l-a făcut strălucit în viață. A avut femeie și o fiică. Ca avocat, la tribunal, lua apărarea oamenilor nedreptățiți și le întindea mînă de ajutor. Strălucea fericitul mai mult decît soarele, așa că îndată s-a arătat vrednic de cele mai înalte vrednicii. Mai înainte, apăra pe oameni, și-i făcea pe cei nedreptățiți mai puternici decît cei ce îi nedreptățeau ; mai pe urmă, a păstorit cu dreptate turma lui Hristos. Pe vremea cînd s-a urcat el pe scaunul Antiohiei greutatea era mare. Abia se terminase prigoana împotriva creștinilor, se mai vedeau încă rămășițele cumplitei tulburări, că au și început ereticii să atace Biserica. Dar atacurile lor s-au izbit de înțelepciunea fericitului Filogonie și s-au prăbușit așa precum Sfîntul Ioan Gură de Aur arăta mai pe larg în cuvîntul de laudă cu care l-a cinstit.

Păstorind dar, Sfîntul Filogonie, în chip bineplăcut lui Dumnezeu, turma încredințată lui, ducînd o viață îngerească pe pămînt și strălucind ca episcop, s-a mutat la Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului noului Mucenic Ioan cel din insula Tasos, care a suferit mucenicia în Constantinopol, în anul 1652 și s-a săvîrșit de sabie.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi, Amin.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

De tinerii Tăi, cei din cuptor, Mîntuitorule, focul nu s-a «atins, nici nu i-a supărat. Și «atunci cei trei ca dintr-o gură «cîntau și binecuvîntau, zicînd : «Binecuvîntat este Dumnezeul «părinților noștri».

Arătarea lui Hristos în trup Ieremia văzînd-o, a grăit : Dumnezeu pe pămînt S-a arătat, întrupîndu-Se, și a aflat toată calea științei, născîndu-Se în Betleem din Maică.

Iată a odrăslit din rădăcina lui Iesei toiagul cel ce a făcut să înflorească floarea Hristos și peste Acesta ce vine să Se nască acum în peșteră, se va odihni Duhul înțelegerii și al sfatului și al dumnezeieștii cunoașteri.

Să auzim cuvinte sfințite : Domnul Prunc S-a născut pentru noi, a Cărui stăpînire s-a pus peste umerii Săi și Se cheamă Înger de mare sfat al Tatălui, Domnul păcii, Hristos.

Canonul Sfîntului Ignatie

Același irmos :

N-ai avut în tine foc iubitor de materie, Ignatie, ci mai vîrtos apă vie, care ți-a zis : vino la Tatăl !, apă curgătoare, care ne trece pe noi din viață, în viață.

Dinții fiarelor să-mi fie pentru mine, ai zis, săbii, paloșe și junghiere. Și pîntecele leilor mormînt să-mi fie și focul să mănînce, mai înainte de stricăciune, rămășițele trupului meu.

Viața în trup nu-mi este dragă, că doresc a viețui întru Duhul. Viața mea este Hristos, dragostea cea dumnezeiască. Spre El mă grăbesc, pe El dorindu-L Îl iubesc și pe El mă aștept să-L dobîndesc.

Dulce este pentru mine moartea, ziceai ; plăcute sînt pentru mine, toate durerile chinurilor ; fiarele sînt pentru mine desfătare și acest foc, rouă ; nu mai pot să trăiesc ! Pentru aceasta mă și grăbesc a muri, ca să viețuiesc cu Hristos.

Slavă...

Să aducem cîntare Treimii, slăvind pe Tatăl cel fără de început și pe Fiul și pe Duhul cel drept, o singură Ființă, pe Care întreit să o lăudăm cîntînd : Sfînt, Sfînt, Sfînt este Dumnezeul Părinților.

Și acum..., a Născătoarei :

Cel proorocit de prooroci de demult se apropie, Prunc din Fecioară născîndu-Se. Să se

bucure Adam și strămoașa Eva, că de dureri au fost dezlegați și împreună să dănțuiască David, tatăl Fecioarei.

Canonul Înaintepraznuirii

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe Acela de Care se înfricoșează îngerii și toate oștile, «ca pe Făcătorul și Domnul, «lăudați-L preoți și preaslăvi-«ți-L tineri, binecuvîntați-L po-«poare și-L preaînălțați întru «toți vecii».

Domnul vine întru ale Sale, cu adevărat prin nașterea cea uimitoare, ca să-Și unească iarăși pe cei ce se înstrăinaseră din desfătarea raiului. Să-L primim pe Dînsul, născîndu-Se în peșteră.

Iată Chemarea noastră vine la noi. Să cîntăm cîntări de bucurie cu osîrdie și să aducem laude de înaintepraznuire Celui ce a încăput în peștera prea mică.

Iată Domnul a plinit precum S-a jurat, dîndu-ne nouă, din seminția lui David, pe a Sa Maică Fecioară, din care Prunc cu trup S-a născut, mai presus de cuvînt, în cetatea Betleemului.

Canonul Sfîntului Ignatie

Același irmos :

Lăudat să fie Ignatie dumnezeiescul preot, îndoit încununîndu-se ca mucenic și păstor ; că acesta, luptînd pentru dragostea lui Dumnezeu și dorind să fie iubit, nu s-a lepădat de pătimiri.

Însetat fiind de paharul pătimirii lui Hristos, legat ai mers, Înțelepte Ignatie, și ajungînd în locul de chinuri, n-ai încetat a striga : însetez după setea de Hristos în veci.

Căile credinței bărbătește le-ai străbătut, precum străbate soarele pămîntul, pornind de la marginile cerului, și apunînd fără apunere de pe pămînt, întru Hristos, strălucești lumii lumina nestricăciunii.

Împovărat fiind de lanțuri ai străbătut pămîntul, îmbălsămîndu-ne pe noi, cei de pe pămînt, cu luptele tale ; și acum după săvîrșirea ta, ne umpli de mireasmă, întocmai ca un crin din țarină și ca un crin din cîmpie.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Treimea, Ceea ce este Unime după ființă, să fie lăudată. Unimea, Ceea ce este Treime după Ipostasuri să fie cinstită, una după fire fiind, dar în trei fețe, nedespărțită și neamestecată.

Și acum..., a Născătoarei :

Steaua, Hristos, a răsărit din Iacob și magii împreună aleargă în cetatea Betleemului, să laude, să cinstească și să se închine Celui ce S-a născut din pîntecele curatei Născătoarei de Dumnezeu.

Irmos: Pe Acela...

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Izvorul cel primitor de viață și pururea curgător, «sfeșnicul harului cel de lumină purtător, biserica sfinților, «cortul cel cu totul de aur, ceea «ce este mai desfătată decît «cerurile și decît pămîntul, pe «Născătoarea de Dumnezeu, «credincioșii să o mărim».

Cu patriarhii și cu toți drepții și cu sfinții prooroci să săltăm, că Domnul Iisus, Izbăvitorul, Luminarea, Viața și Mîntuirea, acum în cetatea lui David Se naște din Fecioară.

Iată ușile cele mai din față ale dumnezeieștii întrupări a Cuvîntului s-au deschis tuturor în chip lămurit: ceruri bucurați-vă, îngeri săltați, și pămîntul cu oamenii, cu păstorii și cu magii să se veselească în Duh.

Fecioara, alabastrul cel înțelegător, poartă pe Hristos ca pe un Mir nedeșertat și vine în peșteră, cu Duhul, să-L deșerte cu adevărat, ca să umple sufletele noastre de plăcuta Lui mireasmă.

Canonul Sfîntului Ignatie

Același irmos:

Purtătorul de Dumnezeu ne-a ospătat pe noi, punîndu-ne înainte sfințitele sale patimi. Veniți, iubitorilor de mucenici și, culegînd cu sfințenie florile cele de taină din frumoasele cîntări, să ne încununăm creștetele noastre.

Sfințitul tău veșmînt, preasfințite, mai sfințit l-ai făcut cu pătimirile tale; pentru aceasta și cunună îndoită luînd, cu mucenicii și cu păstorii lauzi, sfințite mucenice, pe Hristos, Dumnezeul nostru.

Grîu curat al lui Dumnezeu sînt, ai zis, și prin dinții fiarelor vreau să fiu măcinat; și cu sfințenie sfîrșindu-mă, să mă fac pîine curată Celui iubit și Dumnezeu, după Care dorind, nu mă tem de moarte.

Ca un nebăgător în seamă al celor de jos, Ignatie, și slujitor al tainelor celor de sus, ca unul ce ai săvîrșit jertfa cea fără prihană, te-ai jertfit pe tine însuți, prin mucenicie, și fiarelor și focului te-ai pregătit.

Slavă...

Lumina cea fără început, Viața noastră, Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, în trei fețe și întru o Dumnezeire mai presus de ființă, pururea să fie slăvită, Treimea una singură și de aceeași cinste.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te, curată, cetatea lui Dumnezeu cea însuflețită, întru care Dumnezeu a binevoit să încapă că, nelăsînd cele de sus, în pîntecele tău S-a pogorît, ca ploaia pe pămînt, de Dumnezeu Născătoare, înnoindu-mă pe mine.

LUMININDA Înainteprăznuirii

Podobie : Cercetatu-ne-a pe noi...

Găteşte-te Betleeme, peşteră înfrumuseţează-te şi primeşte iesle pe Dumnezeu cel nemărginit, Care Se cuprinde în trup, că vine să Se nască, precum a binevoit.

Luminînda Sfîntului Ignatie

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

Zis-ai, purtătorule de Dumnezeu, Ignatie : grîu al lui Dumnezeu şi al Mîntuitorului sînt şi mi se cade acum a fi măcinat prin dinţii fiarelor, ca să mă arăt Sfintei Treimi pîine dulce şi curată ; înaintea Căreia stînd, adu-ţi aminte, preaînţelepte, de cei ce săvîrşesc pomenirea ta cea purtătoare de lumină, ierarhe şi mucenice.

Slavă...

Podobie : Femei auziţi...

Ca un rănit de rîvna dragostei Domnului tău, ai grăit : dragostea mea, Hristos, s-a răstignit de voie. Pentru aceasta însetez ca să-mi fie sete şi, vieţuind, doresc, ca să fiu dorit ; al Cărui părtaş doresc să mă fac şi patimii şi împărăţiei Lui.

Şi acum..., a Înainteprăznuirii :

Cîntări să aducem acum, credincioşilor, de Înainteprăznuirea sărbătorii Naşterii, că Hristos soseşte, vine în Betleem, ca să Se nască din Fecioara ca om şi să Se arate Prunc cu scutece înfăşat, Cel ce este mai înainte de veci.

LA LAUDE

Se pun stihirile Înainteprăznuirii pe 4, glasul al 6-lea, însuşi glasul : 20 dec.

Alcătuire a lui Roman Melodul.

Îngereştilor puteri mergeţi înainte ! Cei din Betleem gătiţi ieslea ! Că Cuvîntul Se naşte. Înţelepciunea Se face văzută. Biserică, primeşte îmbrăţişarea şi, spre bucuria Născătoarei de Dumnezeu, popoare să zicem : Binecuvîntat eşti Cel ce vii, Dumnezeul nostru, slavă Ţie !

Munţilor picuraţi dulceaţă ; neamuri plecaţi-vă, că Dumnezeu, iată, vine din Teman. Bucuraţi-vă prooroci ! Patriarhi săltaţi ! Oameni dănţuiţi dumnezeieşte ! Domnul cel tare şi puternic, Hristos, Se naşte : Împăratul cerurilor vine pe pămînt.

Ziditorul vine înălţînd de pe pămînt pe oameni, înnoind iarăşi chipul cel împărătesc ; bucuraţi-vă împreună Puterilor de sus, şi cîntaţi : peretele cel din mijloc al vrajbei s-a stricat, venit-a Cel ce era aşteptat. Că Dumnezeu om se face ; Împăratul lui Israel, Hristos, soseşte.

Să mergem, credincioşilor, să întîmpinăm pe Ziditorul, Cel ce vine pe pămînt, răsărind din Fecioară : cu curăţie să ne luminăm, cu fapte bune să strălucim, cu frică şi cu bucurie să ne gătim a privi cu ochii minţii pe Hristos, ajuns Prunc, Care ne îndumnezeieşte pe noi, oamenii, din milostivirea cea mare.

Slavă..., asemenea :

Se apropie Hristos, Betleeme pregătește-te ; iată în sfîrșit, mîntuirea neamurilor răsare ; împodobește-ți ieslea, adună pe păstori, cheamă pe magii din Persia ; oștile îngerilor celor fără de trup, cîntați : Împăratul cerurilor, Hristos, sosește !

Și acum..., asemenea :

Pizma și focul te va mistui pe tine, nebune, amăgitorule cu adevărat și clevetitorule al Legii că, iată Fecioara, precum a zis Isaia, a avut în pîntece și în iesle culcă pe Împăratul, prin Care toți puternicii din seminția lui Iuda au încetat.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 4-lea, însuși glasul :

Betleeme pregătește-te, cetate a Sionului cîntă ! Bucură-te pustie, care ai vestit de mai înainte bucuria ; că steaua merge înainte în Betleem, vestind pe Hristos, Cel ce vine să Se nască ; și peștera primește pe Cel întru totul neîncăput, iar ieslea se împodobește, ca să primească Viața cea veșnică. Acestuia toți să-I cîntăm și să-I strigăm : mîntuiește sufletele noastre, Iisuse Dumnezeule, Cel ce Te-ai întrupat pentru noi.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Hristos, Cel ce vine, va sosi cu adevărat, ca Dumnezeul nostru, și nu va întîrzia. Din mireasa neispitită de nuntă Se va arăta, și în peșteră Se va odihni. Ieslea dobitoacelor primește pe Cel neîncăput de cer, pe Cel ce Se va înfășa cu scutece întru Sine ; Care cu cuvîntul ne-a dezlegat pe noi din necuvîntare. Steaua vestește, magii se închină și păstorii noaptea pe cîmp petrecînd, minune înfricoșătoare văd ; îngerii cîntă, privind pe pămînt izbăvirea neamului nostru.

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Ieslea dănțuiește și primește pe Cuvîntul lui Dumnezeu ! Prooroceşte Fecioarei Maria că rugul se va aprinde și nu va fi mistuit de foc, de raza Dumnezeirii. Betleeme pregătește-te ; deschide-ți ușa Edenule și voi magilor mergeți de vedeți Mîntuirea în iesle înfășată ; pe Care steaua deasupra peșterii L-a arătat, pe Domnul Dătătorul de viață, Cel ce mîntuiește neamul nostru.

Slavă..., a sfîntului, glasul 1 :

Alcătuire a lui Studitul.

Stîlpule cel însuflețit și chipule cel însuflat, praznicul tău cel de peste an a sosit, purtătorule de Dumnezeu Ignatie, propovăduind învățăturile tale cele de taină, împotrivirile pînă la sînge pentru credință și acel fericit și mărit glas, care a zis : grîu al lui Dumnezeu sînt și prin dinții fiarelor vreau să fiu măcinat. Pentru aceasta, următor patimii Hristosului tău fiind, roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Vizantie.

Peșteră pregătește-te, că vine mielușeaua, Prunc în pîntece purtînd pe Hristos ; și iesle primește pe Cel ce cu cuvîntul ne-a dezlegat pe noi pămîntenii de fapta cea necuvîntătoare. Păstori petrecînd noaptea pe cîmp mărturisiți minunea cea înfricoșătoare și magi de la Răsărit aur, tămîie și smirnă aduceți ; că S-a arătat Domnul din Fecioara Maică. Acestuia Maica și plecîndu-I-se, ca o slujitoare I s-a închinat și a zis către Cel ce era în brațele ei : cum Te-ai semănat întru mine, sau cum ai răsărit, Mîntuitorul meu și Dumnezeu !

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul Înainteprăznuirii, Cîntarea a 3-a, pe 4, și din Canonul sfîntului, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 7-lea : Scumpă este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui.

Stih : Ce voi răsplăti Domnului pentru toate cîte mi-a dat mie. Apostolul din Epistola către Evrei (X, 32—38) : Fraților, aduceți-vă aminte de zilele mai de demult... (caută sîmbătă, în Săptămîna a 3-a a Marelui Post). Aliluia, glasul al 2-lea : Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca cu dreptatea. Stih : Căci Domnul a ales Sionul și l-a ales ca locuință Lui. Evanghelia de la Marcu (IX, 33—41) : În vremea aceea au venit Iisus și ucenicii Lui în Capernaum... (caută vineri în săptămîna a 30-a după Rusalii).

CHINONICUL

Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI UNA

Pomenirea Sfintei Mucenițe Iuliana, cea din Nicomidia.

Se pune rînduiala Înainteprăznuirii Nașterii celei după trup a Domnului Dumnezeu și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, și rînduiala sfintei.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 ale Înainteprăznuirii și 3 ale sfintei.

Stihirile Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn celor ce...

Acesta este Dumnezeul nostru și nu se va socoti altul la fel cu Dînsul, grăit-a proorocul cu puterea Duhului, că a aflat toată calea științei, iar după aceasta se va asemăna oamenilor îmbrăcîndu-Se în trup ; că din Fecioara, fiica lui Dumnezeu, vine să Se nască, apropiat mie făcîndu-Se, Cel ce este cu firea neapropiat.

Ca un stog pe arie este cunoscut pîntecele tău, ceea ce ești cu totul fără prihană, de Dumnezeu Născătoare, purtînd în tine în chip de negrăit, mai presus de minte și de cuvînt, Spicul cel nearat, pe Care în peștera Betleemului Îl vei naște, urmînd să hrănească cu harul toată făptura, prin dumnezeiești cunoștințe și să izbă-

vească omenirea de foametea cea de suflet pierzătoare.

Mieluşeaua cea fără prihană, purtînd în p î n t e c e pe Mieluşelul cel gras, vine în sfînta peşteră să-L nască în chip minunat, cu scutece să-L înfeşe, ca pe un om, şi să-L culce în iesle, ca pe un prunc. F ă p t u r a mai înainte prăznuieşte cu bucurie, slăvind pe Cel ce a lucrat pe pămînt astfel de lucruri uimitoare ca acestea.

Stihirile sfintei, acelaşi glas :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Cu roşeala sîngelui vopsindu-ţi singură haina mîntuirii, prealăudată, şi luminată fiind de puterea Duhului, te-ai logodit Domnului, Împăratului celui fără de moarte, Care te-a păzit pe tine fără prihană şi nestricată, în veacul veacului, în cămările cereşti, ca pe o fecioară preafrumoasă şi neîntinată.

Bătăi îndurînd şi focului fiind dată, răbdînd sfîşierile trupului şi bărbăteşte suferind clocotirile cazanelor, nu ai fost biruită de judecată şi nici n-ai jertfit chipurilor cioplite ; ci plecîndu-ţi grumazul lui Dumnezeu, te-ai suit la ceruri, fiind ucisă cu sabia, purtătoare de cunună.

Ca o zestre prea scumpă ai adus Mirelui, mărită purtătoare de biruinţă, pe poporul cel sfînt care a crezut minunilor întru care te-ai săvîrşit, arătîndu-te mai presus şi de chinuri şi de focul arzător şi de sfîşieri, cu b i r u i n ţ a în Hristos, Cel ce ţi-a dat ţie, Fecioară, biruinţă din cer, cu putere dumnezeiască.

Slavă... Şi acum..., a Înainteprăznuirii, glasul al 6-lea :

Sioane prăznuieşte ; Ierusalime, cetate a lui H r i s t o s Dumnezeu, veseleşte-te ; primeşte pe Ziditorul, Cel ce vine în peşteră şi în iesle : deschideţi-mi porţile, ca intrînd prin ele să văd pe Pruncul cel înfăşat cu scutece, Care ţine făptura în mîna Sa. Pe care Îl laudă îngerii cu glasuri neîncetate, pe Domnul, Dătătorul de viaţă, Cel ce mîntuieşte neamul nostru.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Înainteprăznuirii, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Proorocirile tuturor proorocilor se plinesc, că Hristos Se naşte în cetatea Betleemului, din curata F i i c ă a lui Dumnezeu.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni şi Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Mărirea, lauda şi cinstea pămîntenilor, cinstite Betleeme, cetate nouă dumnezeiască primeşte pe Ziditorul tău.

Stih : Auzit-am, Doamne, glasul Tău şi m-am temut. Doamne, înţeles-am lucrurile Tale şi m-am spăimîntat.

Cuvîntul Tatălui, prin care toate s-au alcătuit, fără pătimire şi fără stricăciune, un ipostas din două firi se vede.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Cetate a Betleemului gătește Ziditorului peștera, ieslea și scutecele, că întru tine vine să Se nască.

TROPARUL Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea :

Gătește-te Betleeme că s-a deschis Edenul pentru toți ; înfrumusețează-te Efrata că pomul vieții a înflorit în peșteră din Fecioara. Pentru că pîntecele aceleia s-a arătat rai înțelegător, întru care este dumnezeiescul pom, din care mîncînd vom fi vii și nu vom muri ca Adam. Hristos Se naște ca să ridice chipul cel căzut mai înainte.

Troparul sfintei, glasul al 4-lea : Mielușeaua Ta, Iisuse, Iuliana... (caută la sfîrșitul cărții).

Slavă... Și acum..., din nou Gătește-te Betleeme...

LA PAVECERNIȚĂ

Se cîntă Tripesnețul, cu irmosul de două ori și troparele pe 6 ; și apoi iarăși irmosul în amîndouă stranele.

Cîntarea a 3-a, glasul al 2-lea :

Irmosul :

Pe piatra credinței întărindu-mă, lărgit-ai gura mea «asupra vrăjmașilor mei, că «s-a veselit duhul meu cîntînd : «nu este Sfînt ca Dumnezeul «nostru și nu este drept afară «de Tine, Doamne».

În deșert se adună adunarea lui Irod cu gînd ucigaș, ca să ucidă pe Domnul Hristos, Cel ce S-a născut, Căruia cîntăm : Tu ești Dumnezeul nostru, și nu este drept afară de Tine, Doamne.

Sfatul cel cumplit și de suflet ucigător al lui Irod, îndreptat fiind împotriva lui Dumnezeu, socotește să ucidă împreună cu pruncii pe Stăpînul Hristos, Căruia cîntăm : Tu ești Dumnezeul nostru și nu este drept afară de Tine, Doamne.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Cuvîntul tiranului care se ridică cu putere, de șapte «ori a încins oarecînd cuptorul, «în care tinerii nu au ars, căl«cînd în picioare porunca îm«păratului, ci au cîntat : toate «lucrurile Domnului pe Dom«nul lăudați-L și-L preaînălțați «întru toți vecii».

Vărsînd lacrimi întocmai ca niște miruri înaintea lui Hristos, Cel ce S-a născut cu trup pentru noi, să ne curățim întinăciunile, și apropiindu-ne curați de Cel fără de prihană, să cîntăm : toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Cu lacrimi de umilință de lacrimile înfricoșătoarelor chinuri ce au să fie să scăpăm noi păcătoșii, mergînd pe urmele lui Hristos, Cel ce S-a înfășat în scutece ca un prunc și să cîntăm : toate lucrurile Domnu-

lui pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Știind că izbăvirea se apropie, cu izvorul lacrimilor prin mărturisire spălîndu-ne, să ne apropiem, credincioșilor, de Hristos, Cel ce S-a născut cu trup în peșteră, cîntînd : toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Cu suflete curate și cu buze nespurcate, veniți să preamărim pe cea neîntinată și «preacurată, pe Maica lui «Emmanuel, rugăciuni aducînd «printr-însa Celui ce S-a născut «dintr-însa. Milostivește-Te de «sufletele noastre, Hristoase «Dumnezeule, și ne mîntuiește «pe noi».

Necunoscător, viclean și plin de pizmă, nimeni din cei ce aduc acum daruri plăcute lui Dumnezeu să nu fie : în loc de smirnă, aur și tămîie, mireasma faptelor bune ; cîntînd lui Hristos Celui ce S-a născut : Milostivește-Te de sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule, și ne mîntuiește pe noi.

Zis-a Irod cel împietrit la inimă către magii cei înțelepți : mergeți de căutați pe Împăratul, Cel ce S-a născut acum, și aflîndu-L să-mi spuneți și mie, gîndind cumplitul, cu inimă ucigașă, la uciderea Lui. Milostivește-Te de sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule, și ne mîntuiește pe noi.

O, ucigașă îndrăznire nebună, de vreme ce ai dat uitării că nimeni nu poate să prindă pe Dumnezeu ca să-L ucidă. Că înfierbîntat fiind de mînie, ai junghiat cu cruzime pe prunci, Iroade. Milostivește-Te de sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule, și ne mîntuiește pe noi.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Înainteprăznuirii (de două ori), Slavă..., al sfintei, Și acum..., al Înainteprăznuirii.

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glasul al 2-lea :

Podobie : Iosif cel cu bun chip...

Neapropiatul Dumnezeu, apropiat făcîndu-Se mie, din milostivire, vine de bunăvoie să Se nască cu trup, ca un om, în cetatea Betleemului, din tînăra Fecioară ; pe Care să ne nevoim a-L primi cu osîrdie, grăind cu frică : Doamne, slavă Ție !

Slavă... Și acum..., glasul 1 :
Podobie : Mormîntul Tău...

Cel ce a plecat cerurile și în Fecioara S-a sălășluit mai înainte vine să Se nască cu trup, în peștera Betleemului, precum este scris, și să Se arate Prunc, Cel ce înviază în pîntece pruncii. Pe Acesta, bucurîndu-ne, să-L întîmpinăm cu toții, cu inimă curată.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Betleeme gătește-te ca să întîmpini pe Fecioara Maria și Maica lui Dumnezeu. Că, iată, vine la tine aducînd Prunc pe Hristos, Cel pururea fără de început, cu Tatăl și cu Duhul. Pe Care vine să-L nască în peșteră și după naștere Fecioară iarăși se va arăta.

Slavă... Și acum..., glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Minune uimitoare se vede astăzi : Mîntuitorul nostru vine acum să Se nască în peșteră, cu trup din Fecioara pentru noi ; iar magii, cu daruri ca unui împărat se vor închina și păstorii cu îngerii Îl vor preaslăvi ; cu care și noi să cîntăm : slavă Celui ce S-a făcut om pentru noi.

Psalmul 50.

CANOANELE

Se pune Canonul Înainteprăznuirii, cu irmosul pe 8, și al sfintei, pe 4.

Canonul Înainteprăznuirii

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmosul :

Pe voievozii cei puternici, pe cele trei părți ale sufle«tului, îneacă-i, Cel ce Te-ai «născut din Fecioară, întru a«dîncul nepătimirii, rogu-mă «Ție. Ca întru omorîrea trupu«lui meu să-Ți cînt Ție, ca și cu «o alăută, cîntare de biruință».

Bucură-te cerule și pămîntule te veselește, căci cu noi este Dumnezeu ; și făcîndu-Se trup, din tînăra Fecioară, S-a născut și cu scutece a fost înfășat și ca un milostiv a dezlegat legăturile greșealelor mele.

Împărăteasa cea curată a născut mai presus de cuget pe Împăratul tuturor, pe Cel ce a deschis, celor cu credință, împărăția cea de sus și a pierdut cu desăvîrșire păcatul, cel ce pururea împărățea întru noi.

Scripturile proorocești se împlinesc, că Hristos pe Care mai înainte L-au vestit, iată, Se arată întrupat, în cetatea Betleemului ; să ne grăbim acum a prăznui mai dinainte, astăzi, Nașterea Sa, cu îndreptarea gîndului.

Canonul sfintei

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, același glas :

Irmos : Adîncul Mării Roșii...

Strălucind minunat cu luminile mucenicei, dănțuiești cu sfințenie împrejurul lui Dumnezeu, îndumnezeindu-te, prealăudată, și cu rugăciunile tale dai luminare celor ce te laudă.

Rănită fiind de dragostea cea preadulce a lui Hristos, prealăudată, și părăsind dezmierdările trupești și pe logodnicul cel muritor, te-ai logodit cu Cel ce te-a făcut pe tine fecioară curată și nevinovată.

Slavă...

Luminîndu-ți cugetul cu podoabe strălucite, Ziditorul tuturor și Dumnezeu te-a învrednicit pe tine de cămările cerești, ca o fecioară dănțuind, mucenită, de Dumnezeu înțelepțită.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioara vine să nască în peșteră pe Ziditorul firii, Care mai presus de fire a luat dintr-însa trup după Ipostas, în chip de negrăit, ca să îndumnezeiască omenirea.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Biserica cea stearpă din păgîni a rodit și adunarea «cea cu mulți fii a slăbit ; să «strigăm minunatului nostru «Dumnezeu : Sfînt ești, «Doamne !».

Daniel Te-a văzut pe Tine, Cuvinte, piatră tăiată din munte feciorese, Care ai zdruncinat cu puterea Ta templele idolești. Pentru aceasta cu frică Te slăvim.

Magii de la Răsărit, povățuiți fiind de stea, Ți-au adus Ție, Împăratului tuturor, Hristoase, daruri : smirnă, aur și tămîie, minunîndu-se de smerenia Ta.

Maria, țarina cea nearată, se duce să nască în cetatea Betleemului pe Spicul de grîu, de viață purtător, Care hrănește sufletele tuturor celor ce grăiesc : Sfînt ești, Doamne !

Canonul sfintei

Irmos : Se veselește de Tine...

Făcutu-ți-ai sufletul biserică preasfîntă lui Dumnezeu stăruind totdeauna în dumnezeieștile biserici cu laude și cu rugăciuni.

Dorind a dobîndi daruri mari, preacinstită, ai suferit durerile trupului ca într-un trup străin.

Slavă...

Cu picăturile sîngiurilor tale ai stins focul închinării la idoli și cugetele credincioșilor le-ai adăpat, Iuliana.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca să izbăvească pe oameni, Cel milostiv Se naște din preacurata în Betleem, primind înfășare ca un prunc.

Irmosul :

Se veselește de Tine Biserica «Ta, Hristoase, grăind : Tu ești «puterea și scăparea și întărirea «mea, Doamne».

CONDACUL sfintei, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Cu frumusețile fecioriei împodobindu-te, fecioară, și cu cununa muceniciei acum încununîndu-te, Iuliana, dăruiești tămăduiri celor ce sînt în nevoi și boli și izbăvire celor ce se apropie de racla ta, din care Hristos, izvorăște dumnezeiesc dar și viața veșnică.

SEDEALNA Înainteprăznuirii, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Umpleți-vă de bucurie toate marginile, că Născătoarea de Dumnezeu se apropie să nască pe Împăratul a toate. O, minune de negrăit ! Cel fără de început Se începe și Cel fără de trup Se întrupează. Peșteră, primește înăuntru pe Cel ce ține toate împreună. Betleeme, bucură-te și făptură dănțuiește, în ziua Înainteprăznuirii.

Slavă..., a sfintei, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat...

Fiind înfrumusețată cu fapte bune de la Dumnezeu date și împodobită cu florile cinstitei mucenicii, te-ai arătat toată frumoasă și fără prihană, cinstită. Pentru aceasta Domnul a iubit acum frumusețea ta și te-a dus în cămara de mire cea prea luminoasă, în care dănțuiești, Iuliana, cu mucenicii, slăvind pe Hristos.

Și acum..., a Înainteprăznuirii

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Fecioarelor începeți întîi voi cîntarea de bucurie a Fecioarei; maicilor lăudați călătoria Maicii lui Hristos, Dumnezeul nostru ; magilor, împreună cu îngerii, păstorilor, împreună cu noi, cîntați, că Fiul lui Dumnezeu, Cel mai înainte de veci, Cel ce mîntuiește lumea din stricăciune, merge să Se nască în cetatea Betleemului.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Cel ce șade întru slavă pe scaunul Dumnezeirii, Iisus «cel mai presus de ceruri, pe «nor, ușor a venit și a mîntuit «cu mînă curată pe cei ce cîntă: «slavă puterii Tale, Hristoase!».

Sfîntul vas cu mir al cinstitei sfințenii vine să deșerte în cetatea Betleemului pe Acela care dă sfințenie nouă tuturor, celor ce cîntăm : slavă puterii Tale, Hristoase !

Grăitorule de Dumnezeu, Isaia, văzînd împlinite cele proorocite de tine, bucură-te și dănțuiește, că Fecioara a născut cu trup, fără de sămînță, în peștera Betleemului, pe Cel vestit de tine, de mai înainte.

Iisus cu trup Se naște și Cel fără de ani sub ani Se vede Prunc, dezlegînd greșealele mele cele vechi și cu negrăita Lui sărăcie acum mă îmbogățește pe mine, cel ce am sărăcit prin călcări de lege, făcătoare de stricăciune.

Canonul sfintei

Irmos : Văzindu-Te Biserica înălțat...

Avînd înțelegerea îndreptată către Domnul tuturor, nicidecum nu ai ținut seamă de trupul tău întins și cumplit bătut, Iuliana, frumoasă fecioară.

Biruit-a dragostea Stăpînului întunecările trupului, prealăudată mucenița. Pentru aceasta

ai defăimat și averea și logodnicul și chinurile cele de multe feluri.

Slavă...

Pe tine mielușeaua cea nespurcată sfîșiindu-te vrăjmașii cu chinurile, ca niște lupi, muceniță, te-a făcut dumnezeiască jertfă și junghiere fără de prihană, întreagă, lui Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Văzîndu-și Născătoarea de Dumnezeu fecioria pecetluită după naștere, cuprinsă de uimire, grăia : cum Te voi înfășa acum, Fiule, pe Tine, Care înfeși marea cu îngrădire de nisip !

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Nelegiuiții nu vor vedea slava Ta, Hristoase ; dar noi, «de noapte mînecînd Te «lăudăm pe Tine, Unule-Născut, «strălucirea părintească a sla«vei Dumnezeirii, Iubitorule de «oameni».

Din Fecioară S-a născut Dumnezeu Emmanuel și în iesle culcîndu-Se a lucrat, voind, cea de a doua chemare a noastră. Să prăznuim de mai înainte, cu cucernicie, Nașterea Lui.

Cuvînt al Tatălui fiind mai înainte de început și de o ființă, în ieslea necuvîntătoarelor culcîndu-Te, ne-ai dezlegat de necuvîntare, pe noi, care mai înainte prăznuim, cu cucernicie, Nașterea Ta.

Fericită este rădăcina lui Iesei, ceea ce a odrăslit pe cea curată, care a purtat floarea cea dumnezeiască, pe Hristos Domnul, a Cărui Naștere mai înainte să o prăznuim, bucurîndu-ne.

Canonul sfintei

Irmos : Tu, Doamne, lumina mea...

Uscat-ai, muceniță, pîrîul păgîneștii necunoștințe de Dumnezeu cu curgerile sîngiurilor, care s-au vărsat pe nedrept și au stins focul înșelăciunii.

În întregime te-ai adus pe tine lui Dumnezeu, făcînd mai luminată nevinovăția fecioriei, cu roșeala sîngiurilor.

Slavă...

De frumusețea Ta, o, Stăpîne, fiind rănit sufletul fecioarei, a trecut cu vederea cele văzute, strălucind cu frumusețile pătimirii.

Și acum..., a Născătoarei :

Minune nouă ! Fecioara cea curată vine în peștera Betleemului, să nască pe Dumnezeu, Care S-a făcut om.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Venit-am întru adîncurile mării și m-a înecat viforul pă«catelor mele cele multe ; ci ca «un Dumnezeu scoate dintru a«dînc viața mea, mult-Milosti«ve».

Prunc tînăr pe pămînt născîndu-Se nouă Cel mai înainte de

veci, din Tatăl în chip de negrăit a strălucit și pe toți ne-a liberat din călcarea poruncii, ca un Milostiv.

Minunate și uimitoare glasuri s-au auzit în cetatea Betleemului, născîndu-Te Tu, Cuvîntul cel fără de început; că păstorii cu îngerii Ți-au adus cîntare, ca unui stăpîn.

Steaua a vestit magilor pe Soarele dreptății, Cel ce S-a născut în chip de negrăit; a Cărui cinstită Naștere mai înainte să o prăznuim, veselindu-ne.

Canonul sfintei

Irmos: Jertfi-voi Ție cu glas...

Fiind rănită de dragostea cea dumnezeiască, grăim: mă grăbesc să-L ajung pe Hristos, podoaba cea frumoasă; pentru aceea rabd chinurile cu cugetul neabătut, veselindu-mă.

Prigonitorul cel viclean poruncea să fie întinsă fără milă și cu drugi să fie sfărîmată mielușeaua Domnului, care avea mintea ațintită către Hristos.

Slavă...

Alergat-ai dis-de-dimineață, către Hristos, Soarele cel neapus, și cu strălucirile Lui ți-ai luminat sufletul și inima, de Dumnezeu înțelepțită, și te-ai mutat la lumina veșnică.

Și acum..., a Născătoarei:

Cel ce a înfășat marea cu negură, Ziditorul, de voie Se naște din tînăra Fecioară și primește înfășare de prunc, Cel ce izbăvește lumea.

Irmosul:

Jertfi-voi Ție cu glas de laudă, «Doamne, strigă Biserica către «Tine, curățindu-se de sîngele «demonilor, cu sîngele cel curs, «prin milostivire, din coasta «Ta».

CONDACUL Înainteprăznuirii, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutînd...

În Betleem văzînd cu scutece înfășat pe Cel ce ține tot pămîntul cu mîna, cîntări de înainteprăznuire să aducem celei ce L-a născut; că se veselește ca o maică, ținînd în brațe pe Fiul lui Dumnezeu.

ICOS

Fecioara ținînd în brațe pe Fiul lui Dumnezeu, cu sărutări ca o maică îmbrățișîndu-L a grăit: sămînță n-am cunoscut la zămislire, și la naștere stricăciune n-am primit. Iar acum și după naștere sînt curată, precum mai înainte. Pentru aceasta mă închin, Fiule, milostivirii Tale celei mari și slavei celei de negrăit, pe care ai arătat-o spre mine. De aceea mă și bucur ținînd în brațe pe Fiul lui Dumnezeu.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci și una, pomenirea Sfintei Mucenițe Iuliana.

Sfînta Muceniță Iuliana a trăit pe vremea împăratului Maximian. Era din Nicomidia, copila unor părinți bogați. Părinții au logodit-o cu un senator elin, cu numele Eleusie. Logodnicul voia să se facă nunta, dar sfînta n-a vrut, ci a zis: «Nu mă mărit cu tine, pînă nu ajungi prefectul cetății». După ce a ajuns prefect, sfînta i-a zis iarăși: «N-am să primesc să mă mărit cu tine, dacă nu

treci de la slujirea idolilor la credinţa creştinilor». Logodnicul a spus totul tatălui ei. Tatăl, pentru că n-a putut să o întoarcă de la credinţa în Hristos, a dat-o pe mîna prefectului, logodnicul ei, ca să o cerceteze după legile romane. Prefectul a dezbrăcat-o de haină şi a poruncit să fie chinuită cumplit şi apoi a poruncit să fie aruncată în temniţă. În noaptea în care a fost aruncată în temniţă, pe cînd se ruga, s-a apropiat de ea, în chip de înger, duşmanul nevăzut al tuturor oamenilor, diavolul, şi a îndemnat-o să jertfească idolilor, ca să scape. Sfînta l-a alungat şi l-a făcut să mărturisească, chiar fără voia lui, cine este. A fost adusă din nou în faţa prefectului, dar a rămas neclintită în dragostea pentru Hristos. De aceea a fost aruncată într-un cuptor încins tare, care cu minune cuptorul s-a răcit. La vederea minunii, cinci sute de bărbaţi împreună cu o sută treizeci de femei au crezut în Hristos şi au fost tăiaţi îndată cu sabia. Iar muceniţa a fost supusă din nou la chinuri ; dar arătîndu-se mai tare decît toate aceste încercări, a fost tăiată cu sabia.

Era sfînta de 16 ani cînd a fost logodită de părinţii ei cu Eleusie ; iar cînd s-a logodit cu Hristos prin mucenicie era de 18 ani.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor cinci sute de Mucenici din Nicomidia, care de sabie s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfintelor o sută treizeci de femei din Nicomidia, care de sabie s-au săvîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Temistocle.

Sfîntul Mucenic Temistocle a trăit pe vremea împăratului Deciu, în Mira Lichiei. Era păstor la oi. Ighemonul Asclipie pornind prigoana împotriva creştinilor îl căuta pe Sfîntul Dioscorid, fugit în munţi. Cei ce-l căutau au dat de Temistocle, care păştea oile. L-au întrebat de Dioscorid. Temistocle, care-l ascunsese, a spus că nu ştie unde este, dar s-a dat pe sine mărturisind că e creştin. Dus înaintea ighemonului Asclipie, a propovăduit pe Hristos. Grăind cu îndrăznire a fost atîrnat de un lemn şi lovit în pîntece pînă ce i s-a sfîşiat pîntecele. Apoi a fost tîrît pe piroane ascuţite de fier şi aşa şi-a dat lui Dumnezeu duhul.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi. Amin.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Cei trei tineri în Babilon nesocotind porunca tiranu«lui, în mijlocul văpăii cîntau : «Binecuvîntat eşti Doamne, «Dumnezeul părinţilor noştri».

Cum Te va încăpea peştera pe Tine, Cel neîncăput, Care vii să Te naşti pentru noi ? Cum Te va alăpta Fecioara pe Tine, Milostive Iisuse, Cel ce eşti Hrănitorul tuturor ?

Magii, urmînd cuvintelor vrăjitorului Valaam, au alergat să se închine lui Hristos cu daruri, cunoscîndu-L pe Dînsul Împărat a toată suflarea.

Fire omenească, stearpă de orice faptă bună, bucură-te şi te veseleşte ! Că Hristos vine să Se nască cu trup din Fecioara, ca să te arate pe tine roditoare de fapte bune.

Canonul sfintei

Irmos : Tinerii lui Avraam...

Fără de milă judecătorul cel nemilostiv te aruncă, muceniţă, în cazanul cel înfierbîntat ; iar Domnul, prin înger, nevătămată te păzeşte pe tine, care L-ai cinstit pe Dînsul.

Neînfricoşîndu-te şi mai vîrtos cu îndrăzneală bărbătească încingîndu-te, preacinstită muceniţă, intri în foc, simţind răcoreală şi cîntînd : Binecuvîntat eşti în biserica slavei Tale, Doamne !

Slavă...

Tu ai adus Mirelui ca pe o zestre adunarea și poporul cel ce a crezut în El, risipind negura înșelăciunii, cu facerile tale de minuni strălucitoare.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te încăpere a Celui neîncăput, Maică Fecioară, că vii să naști, cu trup, în peșteră, Preacurată, pe Cel ce îndreptează zidirea mîinilor Sale.

Canonul Înaintepraznuirii

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Izbăvitorule al tuturor, Atotputernice, pogorîndu-Te la «cei ce se arătau plini de cucer«nicie, în mijlocul văpăii i-ai «rourat și i-ai învățat să cînte : «toate lucrurile binecuvîntați și «lăudați pe Domnul».

Pe mine, cel ce prin multele călcări de poruncă m-am făcut peșteră de tîlhari, Hristoase, mîntuindu-mă prin milostivirea Ta cea de negrăit, ai binevoit în peșteră a Te naște din curata Fecioară.

Scris-ai desăvîrșita mea iertare, înscriindu-Te, din porunca cezarului, împreună cu robii, Făcătorule al făpturii ; laud mila cea nemăsurată a milostivirii Tale, Stăpîne.

Luminat palat al Stăpînului, cum ai intrat în peștera cea mică, spre a naște pe Împăratul, Domnul Cel ce S-a întrupat pentru noi, Preasfîntă Fecioară, dumnezeiască mireasă ?

Canonul sfintei

Irmos : Mîinile întinzîndu-și...

Avîndu-ți ochiul și mintea ridicate în sus către Dumnezeul puterilor, Cel ce poate a mîntui, cu dumnezeiescul har al Duhului, ai stins fierbințeala cazanelor, muceniță, cîntînd cu credință cîntarea tinerilor : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cugetătorii deșertăciunii, cei vrednici de foc, ascultînd cuvintele tiranului păgîn, de vie te-au aruncat în foc, muceniță ; dar fiind răcorită de dragostea Mirelui și cinstindu-L pe El, focul nu te-a ars, cugetătoare de Dumnezeu Iuliana.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Ai stat înaintea divanului propovăduind pe Hristos, Dumnezeul cel nemuritor, Care a răbdat răstignire și a omorît rătăcirea, și a dat viață nemuritoare credincioșilor, celor ce cîntă : toate lucrurile lăudați pe Domnul.

Și acum..., a Născătoarei :

Domnul, Care și-a pus scaunul Său pe nori, pe nor vine să Se nască nouă din Fecioară, ca să risipească norii cei întunecați ai păcatului din sufletele noastre, ale celor ce cîntăm Lui : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul :

Mîinile întinzîndu-și Daniel, «gurile leilor cele deschise, în «groapă le-a încleștat ; și tinerii «cei iubitori de cucernicie au «stins puterea focului, încin-«gîndu-se cu fapta bună și cîn-«tînd : Binecuvîntați toate lucru-«rile Domnului pe Domnul».

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Eva prin greșeala neascultă-rii a adus în lume bleste-«mul ; iar tu, Fecioară, de Dum-«nezeu Născătoare, cu Vlăstarul «zămislirii tale ai înflorit în lu-«me binecuvîntarea ; pentru a-«ceasta toți te mărim».

Să dănțuim, credincioșilor, să săltăm și într-un glas de bucurie să grăim : vine mîntuirea tuturor, Se apropie să Se nască Domnul și să mîntuiască pe cei ce cinstesc Nașterea Lui, cu gînd cucernic.

Ia-ți psaltirea și alăuta, Sfinte David, și dulce cîntă : casa Efratului veselește-te ! că Acela pe Care Tatăl din pîntece L-a născut întru tine, cu adevărat S-a născut, întrupîndu-Se din Fecioara.

Ca o cădere de apă, ca o ploaie mare S-a pogorît Stăpînul în pîntecele tău și pămîntul cel pustiit de arșița necunoștinței de Dumnezeu l-a udat și mările înșelăciunii a uscat, Născătoare de Dumnezeu, Maică-Fecioară.

Canonul sfintei

Irmos : Hristos, piatra cea...

De luptele cele pentru credință ale Iulianei, purtătoarea de biruință, s-au mirat îngerii, în ce chip cu firea femeiască a rușinat pe cel ce a omorît pe strămoașa ei în rai.

Ca o preafrumoasă purtătoare de biruință și îndemînatică fecioară ai primit după lege cununa dreptății ; căci ai călcat în picioare cu trupul pe cel fără de trup și purtătoare de biruință te-ai arătat.

Pe tine rîndunica cea înțelegătoare, turtureaua cea nestricată și porumbița cea cu aripi aurite cu mucenicia, care ai zburat către Dumnezeu și te-ai odihnit, te cinstim.

Slavă...

Înflorit-ai ca un crin în văile muceniciei, Iuliana purtătoare de buruință ; și purtînd fecioria ca un trandafir cu plăcut miros, te-ai făcut dumnezeiască mireasmă Mirelui tău celui înțelegător.

Și acum..., a Născătoarei :

Purtînd pe Cel ce pe toate le poartă, Fecioară, vii la Betleem să naști și să culci în iesle, ca pe un prunc, pe Cel ce lucrează, cu răbdare, chemarea din nou a muritorilor.

Irmosul :

Hristos, piatra cea netăiată «de mînă, cea din capul unghiu-«lui, din tine, Fecioară, munte-«le cel netăiat, S-a tăiat, adu-

«nînd firile cele osebite ; pentru «aceasta veselindu-ne, pe tine «Născătoare de Dumnezeu te «mărim».

LUMININDA

Podobie : Cercetatu-ne-a pe noi...

Credincioșilor să aducem acum cîntări, cu credință, la Înainteprăznuirea Nașterii ; că vine și se apropie Hristos de Betleem să Se nască din Fecioara ca om și să Se arate Prunc cu scutece înfășat, Cel ce este mai înainte de veci.

Slavă..., a sfintei, asemenea :

După cămara Ta cea de Mire, Cuvinte, dorind mucenița, a răbdat toată ispita chinurilor, cu tăria ajutorului Tău. Pentru rugăciunile ei, Dumnezeule, milostivește-Te spre sufletele noastre și ne mîntuiește.

Și acum..., a Înainteprăznuirii :

Podobie : Cămara Ta, Mîntuitorule...

Betleeme, pămîntul Iudeii, împodobește-ți intrările, că iată vine întru tine Fecioara și Născătoarea de Dumnezeu, ca să nască în peșteră și în iesle pe Dumnezeul meu și Domnul.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul al 6-lea :

Podobie : Puterile îngerești...

Înțelepciunea cea ziditoare vine acum ; norii cei proorocești se deschid ; harul înseninează cerul ; Adevărul a răsărit ; încetează vorbele cele întunecate ale umbrei ; poarta Edenului s-a deschis. Adame, dănțuiește ; Ziditorul nostru, Dumnezeu, de bunăvoie Se naște om.

Proorociile și viziunile proorocilor plinindu-le, Cuvîntul Se naște în trup și ia chip omenesc, și în ieslea animalelor Se culcă. Aceasta este smerenia cea desăvîrșită ; aceasta este iconomia cea înfricoșătoare. Pentru care cîntăm : Împăratul lui Israel, Hristos, sosește !

Ca să curățești de veninul stricăciunii și să zidești din nou chipul meu cel dintîi, Te-ai întrupat, cu lapte Te-ai hrănit și cu scutece ai fost înfășat, Cel ce cuprinzi toate cu voința. Făcătorule de minuni, Cuvinte, Te laud, Îngere al sfatului părintesc, prin Care mă fac nemuritor.

Din sînurile Tatălui nedepărtîndu-Te, om Te-ai văzut și, în brațe fecioreşti fiind ținut, pe magii cei din Persia prin stea i-ai chemat ; aceștia s-au închinat Ție, Împăratului și Dumnezeu, învățîndu-se a Te cunoaște Domn al tuturor pe Tine, Cel ce vei pierde pe domnii neamurilor și vei păstori poporul cel ales.

Slavă..., asemenea :

Spune-mi, curată, cum ai născut fără de sămînță ? Grăiește-mi, Preasfîntă, cum ai încăput pe Ziditorul, cămara cea purtătoare de viață, cea greu de privit, vestea cea nouă, minunea cea înfricoșătoare ? Suflarea

toată se pregătește a te lăuda cu veselie, pe tine, Fecioară, spre bucuria Celui născut al tău.

Și acum..., asemenea :

Proorociile vrăjitorului Valaam se plinesc, că cei ce priveau cu uimire la înșelătoriile persienești, luminîndu-se cu strălucirea stelei celei neobișnuite, cu daruri au însemnat pe Hristos, Soarele cel neapus, Dumnezeu, Împăratul cel în Betleem întrupat și de bunăvoie mort.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Strălucește steaua acum în peșteră ; păstorilor cu îngerii, magilor cu daruri gătiți-vă a-L întîmpina.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Ca să se plinească proorociile proorocilor, în Betleem S-a născut Domnul, și Edenul a deschis celor din Adam.

Stih : Auzit-am, Doamne, glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Unge cu mir Betleeme ieslea cea sfîntă, că întru tine Stăpînul va să-Și tindă razele Dumnezeirii Sale.

Slavă... Și acum..., asemenea :

Veniți, pămîntenilor, cu un glas să lăudăm neîncetat pe Fecioara, Maica Născătoarea de Dumnezeu, din care Hristos S-a născut.

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI DOUA

Pomenirea Sfintei Mucenițe Anastasia, izbăvitoarea de otravă.

Se pune și slujba Înainteprăznuirii Nașterii lui Hristos.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun 6 stihiri : 3 ale Înainteprăznuirii și 3 ale sfintei.

Stihirile Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea :

Podobie : Lepădind toată grija...

Soarele cel neapus se silește să se înalțe din pîntece feciorește, ca să lumineze tot pămîntul. Să ne grăbim a-L întîmpina cu priviri senine și cu fapte curate, și să ne pregătim cu duhul a primi acum pe Cel ce vine întru ale Sale, precum a binevoit ; pentru ca Cel ce Se naște în Betleem, să ne readucă în Eden pe noi, cei înstrăinați cu felul nostru de viață.

Cel ce Se poartă pe aripi de heruvimi, Dumnezeu-Cuvîntul, unindu-Se cu trupul, după Ipostas, în pîntecele cel preacurat a locuit și om făcîndu-Se vine să Se nască în pămîntul Iudeii. Peșteră sfîntă, împodobește-te ca un palat prea mare pentru Împăratul ; iesle gătește-te ca un scaun de foc, în care Fecioara

Maria va culca pe Pruncul, Cel ce a venit spre chemarea din nou a lumii, precum a binevoit.

În ieslea celor necuvîntătoare Te culcă Fecioara, Cuvîntule al lui Dumnezeu cel fără de început, pe Tine, Cel ce ai primit început mai presus de înțelegere ; că vii să mă dezlegi pe mine din îndobitocirea pe care am îndurat-o din răutatea șarpelui ; și Te-ai înfășat în scutece, ca să rupi fešele și legăturile greșealelor mele, Cel ce ești bun și iubitor de oameni. Pentru aceasta măresc, cînt și mă închin cu bucurie mare, venirii Tale în trup, prin care mă liberez.

Stihirile sfintei, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaților mucenici...

Cît sînt de frumoase biruințele tale, muceniță ; cît sînt de mărite luptele tale ; cît este de vestită mărturisirea ta ! Cît sînt de multe minunile tale și nenumărate semnele prin care te mărește în veci, Acela, pe Care L-ai slăvit prin mădularele tale cele sfîrtecate, chinuindu-te !

Dorind cinstita mărire a celor ce se chinuiesc, te-ai grăbit a te asemăna rîvnei lor. Pentru aceea ai suferit dureri prea mari ; și acum ușurezi, cu dumnezeiesc har, toată durerea din sufletele și din trupurile noastre, ale celor ce cinstim luptele și biruințele tale.

Strălucit-ai cu adevărat mai luminos decît soarele, mărită, sfîrșindu-ți calea pătimirii tale ; și cu razele multelor tale minuni luminezi cugetele tuturor, celor ce cu credință se apropie de dumnezeiască racla ta, care izvorăște ape dumnezeiești, Anastasia, muceniță cu nume mare.

Slavă..., a sfintei, glasul al 2-lea :

Darul învierii ai luat, Anastasia prealăudată, care ai pătimit în locul de chinuri, că mulțimea demonilor ai nimicit, și adîncului mării i-ai dat, muceniță purtătoare de lumină, vrednică de laudă.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Vizantie.

Fecioară nenuntită de unde vii ? Cine este părintele tău și cine este maica ta ? Cum de porți în brațe pe Ziditorul ? Cum nu s-a stricat pîntecele tău ? Cu tine, Fecioară, vedem pe pămînt săvîrșindu-se mari, uimitoare și înfricoșătoare taine ; iar noi, ca o datorie vrednică de tine, îți pregătim pe pămînt peștera și cerem cerului să trimită steaua ; iar magii vin de la Răsărit spre Apus, ca să privească pe Mîntuitorul oamenilor ca Prunc, hrănindu-Se cu lapte.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Înainteprăznuirii, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Vine Hristos să sfărîme pe cel viclean, pe cei din întuneric să-i lumineze și să dezlege pe cei legați ; mai înainte să-L întîmpinăm.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Cîntați, seminții ale neamurilor, laudă și slavă ; magilor cu daruri și păstorilor cu cîntece din fluier, cu bucurie alergați.

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Munți și dealuri, văi și cîmpii, rîuri și toată făptura slăviți acum pe Ziditorul, Cel ce S-a născut.

Slavă..., a sfintei, glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Studitul.

Numită fiind cu numele purtătoarei de viață Învieri a lui Hristos, cuviincios ai urmat, cinstită, felul de viață al numirii tale. Și firea întărindu-ți și cu înțelepciunea îmbărbătîndu-te, ți-ai țesut mantie de purpură cu porfira sîngelui tău ; și împărătește ținînd crucea, ca pe un sceptru, împărățești împreună cu Dumnezeu și Mîntuitorul, Anastasia preafericită. Pe Acesta roagă-L să ne lumineze și pe noi, cu dumnezeiasca Lui slavă.

Și acum..., a Înaintepraznuirii, același glas :

Isaie, dănțuiește, primește pe Cuvîntul lui Dumnezeu ; proorocește Fecioarei Maria că rugul se va aprinde, și de foc, adică de raza Dumnezeirii, nu va fi mistuit. Betleeme, gătește-te, Edenule, deschide-ți porțile ; magilor mergeți de vedeți Mîntuirea, în iesle înfășată, pe Care steaua a vestit-o deasupra peșterii, pe Domnul, Dătătorul de viață, Cel ce mîntuiește neamul nostru.

Troparul sfintei, glasul al 4-lea : Mielușeaua Ta, Iisuse, Anastasia... (Caută-l la sfîrșitul cărții).

Slavă... Și acum..., al Înaintepraznuirii: Gătește-te Betleeme, deschisu-s-a... (caută în ziua de 21 decembrie).

LA PAVECERNIȚĂ

Se cîntă Canonul cu irmosul de două ori și troparele pe 6 ; și iarăși irmosul în amîndouă stranele.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

S-a despicat Marea Roșie, și adîncul cel hrănit cu valuri «s-a uscat, făcîndu-se pentru «cei fără de arme loc de trecere, «iar pentru cei preaîntrarmați, «mormînt. Și cîntare cuvioasă «lui Dumnezeu s-a cîntat, căci «cu slavă S-a preaslăvit Hris«tos, Dumnezeul nostru».

Cea pricinuitoare de viață și atotstăpînitoare, Înțelepciunea lui Dumnezeu cea nesfîrșită și-a zidit Sieși casă, din curata Maică, ce nu știe de bărbat ; că în trupesc locaș îmbrăcîndu-Se, cu slavă S-a preaslăvit Hristos, Dumnezeul nostru.

Taine învățînd pe magi, Înțelepciunea lui Dumnezeu, cheamă pîrga cea din păgîni, pe cei mai înainte necuvîntători să-i ospăteze prin cuvînt, masă de taină fiind pusă în ieslea animalelor ; către care, călătorind, aleargă cu daruri, strălucindu-le înainte steaua.

Să auzim acum graiurile proorocești împlinindu-se prin Duhul; că Fecioara luînd în pîntece, vine să nască pe Cel ce a fost mai înainte, pe Care cerul L-a arătat magilor, și îngerii, păstorilor, pe Cel ce Se arată ca un prunc.

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Domn fiind a toate și Ziditor Dumnezeu, zidirea a unit «cu Sine ca un milostiv, sără«cind, și ca un prunc arătîn«du-Se cu trupul, în ieslea cea «sărăcăcioasă S-a culcat, zicînd: «mîncați trupul Meu și vă întă«riți în credință».

Pe Hristos izbăvitorul, Cel ce vine acum să-Și verse sîngele Său pentru lume, Irod se înverșunează să-L ucidă mai înainte de vreme. Pentru aceasta cu ucigașă cruzime a junghiat cu sabia pe prunci.

Zis-a cel nebun întru inima sa: nu este Dumnezeu! Iar Irod umplîndu-se de nebunie, se îmbolnăvește pentru uciderea lui Hristos, și căzînd în întunecată îndrăzneală, s-a întrarmat spre uciderea pruncilor celor ce nu știau de răutate și a udat pămîntul cu sîngele lor.

Cîntarea a 4-a:

Irmosul:

Mai înainte văzînd proorocul taina Ta cea de negrăit, «Hristoase, a grăit: pus-ai tare «dragoste de întărire, Părinte în«durate, că pe Fiul, Cel Unul«Născut, L-ai trimis, Bunule, cu«rățire în lume».

Ca o ploaie pe lînă și ca o picătură pe pămînt pogorîndu-Te la ceea ce Te-a născut, Doamne, vii cu milostivire să locuiești, că pe Cel Unul-Născut L-a trimis Tatăl curățire în lume.

Primești trup omenesc din sămînța lui Avraam, Hristoase, și har peste har vii să dai și să mîntuiești chipul și să-l faci fără stricăciune. Că pe Cel Unul-Născut L-a trimis Tatăl curățire în lume.

Băutura cea nouă după care David, de demult, însetînd, a poftit să o bea, vine să izvorască în peștera Betleemului și să potolească setea, care a fost mai înainte în sufletul lui Adam și al lui David, din care, după trup, Se naște Hristos.

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Cu legătura dragostei fiind legați, ca niște iubitori de «frați, să dăm slavă Celui ce dă «pace tuturor, Celui ce stăpî«nește toate, Celui ce iubește «lumea foarte și Celui ce a dat «izbăvire pe Fiul Său cel iubit».

Înțelepciunea lui Dumnezeu, Care ține apa în aer neatîrnată, Care oprește adîncurile și înfrînează mările, pogorîndu-Se ca ploaia pe lînă, S-a sălășluit în pîntecele Fecioarei.

Pe magi, ucenicii vrăjitorului Valaam, îi cheamă Hristos, spre cunoştinţă prin stea şi Cel ce îmbracă cerul cu nori şi de Care se cutremură heruvimii în iesle Se culcă, şi în peşteră încape Cel ce umple toate.

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Adîncul cel mai de jos al păcatelor m-a înconjurat, şi vi«forul nemairăbdîndu-l, ca Iona «strig către Tine, Stăpîne : scoa«te-mă din stricăciune».

Domn ştiindu-Te, cerurile spun slava Ta, Mîntuitorule, prin stea chemînd acum pe magi cu daruri spre cunoaşterea Ta şi spre dumnezeiasca închinăciune.

Cel de care s-a atins întinăciunea, să o lepede ; şi aşa, curat fiind, să se atingă de Hristos cel curat, Care Prunc S-a culcat în iesle şi curăţeşte adîncurile inimilor.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Tinerii în Babilon nu s-au înspăimîntat de văpaia cupto«rului ; ci în mijlocul văpăii a«runcîndu-se şi fiind rouraţi, au «cîntat : Binecuvîntat eşti «Doamne, Dumnezeul părinţilor «noştri».

Semn cu capul făcînd Irod, şi la cele rele mai înainte privind, s-a pornit, vreme potrivită căutînd, să omoare pe Hristos, Cel ce are putere asupra vieţii şi a morţii, Care este Domn al tuturor şi Stăpîn al făpturii.

Cîţi dintre voi sînteţi prieteni ai lui Hristos fugiţi împreună cu Cel ce a fugit în Egipt şi acolo bine vă închinaţi Acestuia, cu dumnezeiască cuviinţă strigînd, şi cu un glas preaslăvindu-L.

Cel ce nu este cu Mine lucrează împotriva Mea, zice Hristos ; şi cel ce nu adună cu Mine asemănatu-s-a celui ce risipeşte. Pentru aceasta să ne înfricoşăm de trupeasca Lui smerenie.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Fericiţii tineri în Babilon primejduindu-se pentru legile «părinteşti, au călcat porunca «cea nebunească a celui ce îm«părăţea şi, împreunîndu-se cu «focul, de care nu au fost arşi, «cîntare vrednică au cîntat Stă«pînului : pe Domnul lucrurile «lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru «toţi vecii».

Cugetătorilor de Dumnezeu, ducîndu-ne cu gîndul în Betleem, cu îngerii şi cu păstorii să vedem minunea, cîntînd : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, Celui ce dă oamenilor bunăvoire şi pace. Şi pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

De legea dragostei ţinîndu-ne, duhul iubirii de fraţi să-l primim ; unul cu altul pace avînd şi una împreună cugetînd ; că

Stăpînul păcii, Hristos, vine să împace toate și să mîntuiască, pe cei ce cîntă : pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Cinstit-a cu cuvinte înșelătoare Irod, cel fără de lege, pe Hristos, Cel ce S-a născut ; și către magi s-a arătat fățarnic, ca și cum el însuși ar fi vrut să I se închine. Dar nu s-a rușinat, urmărind pe Dumnezeu, Cel ce Se ascundea, nici de prunci nu i-a fost milă ; și nu s-a înțelepțit a cînta : pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Cintarea a 9-a :

Irmosul :

Veniți, credincioșilor, cu gînduri înalte, să ne îndulcim «din ospățul Stăpînului și din «masa cea nemuritoare, în pe-«ștera cea săracă, cunoscînd pe «Cuvîntul cel ce S-a întrupat în «chip de negrăit ; pe Acela să-L «slăvim».

Mergeți, a zis Irod căpeteniilor magilor, de căutați pe Prunc și, dacă Îl veți afla, repede să-mi dați de știre, vicleșug în inimă meșteșugind. Dar s-a făcut de rîs înșelătorul, în deșert uneltind fărădelegea.

Făcătorul, Cel ce S-a născut din Tatăl mai înainte de veci, Înțelepciunea, Cuvîntul și Puterea lui Dumnezeu fiind, S-a născut din Fecioara, îndoit cu firile. Deci, cunoscîndu-L pe Domnul, Dumnezeu și om, Îl slăvim.

Precum Te-ai arătat cu firea om, iar nu nălucire, așa și Dumnezeu Te-ai arătat, Mîntuitorule, cu felul așezării din nou în starea de mai înainte a firii pe care ai luat-o. Pentru aceasta cinstind dumnezeiasca Ta întrupare cea din Fecioară, pe Tine Te slăvim.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Înainteprăznuirii (de două ori). Slavă..., al sfintei, Și acum..., al Înainteprăznuirii.

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Făptura s-a luminat că Ziditorul vine să Se nască în peșteră, din milostivirea cea de negrăit. Păstori, întîmpinați-L în grabă ; magi, veniți să vedeți minunea înfricoșătoare, daruri în mînă ținînd și grăind : slavă Împăratului Celui ce S-a născut ; slavă Celui ce ne-a înnoit pe noi. Celui întrupat să ne închinăm ca unui Împărat al tuturor.

Slavă... Și acum..., glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Dumnezeiește se veselește astăzi făptura, că Hristos Domnul, Fiul Dumnezeului meu, din curata Fecioară Se naște, făcînd tot neamul omenesc nemuritor, dezlegînd și blestemul strămoașei Eva. Pentru aceasta, ca Făcătorului nostru de bine, cîntare să-I aducem.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 6-lea :

Podobie : Mormîntul deschis fiind...

Din Persia, magii aur, smirnă și tămîie au adus de demult Împăratului, Celui ce S-a născut, și Dumnezeu. Iar noi acum, mai înainte prăznuind Nașterea Lui, cu bună cinstire să-I aducem din suflet, nădejde, credință și dragoste, lăudînd pe Fecioara.

Slavă.. Și acum..., glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Pe Fecioara care a născut pe Cuvîntul cel mai înainte de veci, dreptul Iosif lăudînd-o grăia : văzutu-te-am pe tine făcîndu-te biserică Domnului, purtînd pe Cel ce a venit să mîntuiască pe toți oamenii, și a arătat din milostivire dumnezeiești biserici pe cei ce-L laudă pe Dînsul.

Psalmul 50.

CANOANELE

Se pune Canonul Înainteprăznuirii, cu irmosul pe 6, și Canonul sfintei, pe 4.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Ca pe uscat umblînd Israel cu picioarele prin adînc, «pe prigonitorul faraon văzîn«du-l înecat, a strigat : lui Dum«nezeu cîntare de biruință să-I «cîntăm».

Din norul fecioresc Soarele cel mare ne-a răsărit nouă, Iisus, luminarea celor ce sînt întru întuneric. Să-I cîntăm Lui, Celui ce S-a născut în Betleem, spre mîntuirea noastră.

Așteptarea neamurilor, Împăratul păcii vine să ucidă pe luptătorul. Să ne sîrguim a-L întîmpina pe El, Cel ce Se naște în Betleem, spre mîntuirea noastră.

Prooroceștile glasuri cele dumnezeiești se plinesc, înfricoșătoarea arătare a lui Hristos mai înainte însemnînd. Că mielușeaua se apropie să nască pe Mielul, Mîntuitorul și Domnul tuturor.

A Născătoarei :

Pe tine, porumbița Stăpînului cea curată, cea cinstită, fără de prihană și frumoasă între femei, ca pe ceea ce ai născut pe Domnul tuturor, te fericim cu credință, de Dumnezeu fericită.

Canonul sfintei

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Cîntare să înălțăm...

Laudă să aducem lui Dumnezeu, Celui ce vine să Se nască cu trup din Fecioara în cetatea Betleemului și să Se așeze în iesle ca un prunc înfășat, ca să mîntuiască neamul omenesc.

Căutînd numai frumusețea lui Hristos cea dorită, mărită Anastasia, ai trecut cu vederea frumusețile lumii, cu minte statornică, și te-ai învrednicit

de moștenirea cea nemuritoare mucenită.

Slavă...

Biruit-ai noaptea întunericului rătăcirii înțeleptește, cinstită, luminîndu-te cu lumina Duhului; și acum te-ai sălășluit, unde este Lumina cea dumnezeiască a Treimii celei nezidite.

Și acum..., a Născătoarei:

Arătatu-S-a Dumnezeul cel nevăzut, din multă milostivire, născîndu-Se din Maica-Fecioară mai presus de fire și Cel bogat a sărăcit, ca să îmbogățească neamul omenesc cu nemurirea.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Nu este Sfînt, precum Tu, Doamne, Dumnezeul meu, «Care ai înălțat fruntea credin-«cioșilor Tăi, Bunule, și ne-ai «întărit pe noi pe piatra mărtu-«risirii Tale».

Cel ce numai cu cuvîntul ai întins cerul intri în peșteră să Te culci în ieslea animalelor, Hristoase, vrînd să ne scapi pe noi de întinăciune, din milostivire pentru noi.

Strigă proorocul, cu adevărat: Dumnezeul nostru este Acesta și nimeni altul nu se va asemăna Lui; aflat-a toată calea științei, cu oamenii unindu-Se.

Heruvimii nu suferă a Te privi; cum atunci Te suferă ieslea, Cel ce ești necuprins cu firea? Din multă milostivire Te naști din Fecioara pentru noi, Iubitorule de oameni, Doamne.

A Născătoarei:

Mai înainte munte te-a văzut pe tine, oarecînd, Proorocul Daniel, din care s-a tăiat piatra, Născătoare de Dumnezeu, sfărîmînd și nimicind la pămînt templele idolilor, Preacurată, dumnezeiască mireasă.

Canonul sfintei

Irmos: Doamne, Cel ce ai făcut...

Doamne, Prunc înfășat, culcat în iesle, Te vor vedea pe Tine, Cel nepipăit. Munți săltați și dealuri îmbrăcați-vă cu dumnezeiască bucurie, umplîndu-vă de lumină.

Cu îndrăzneala dreptei cinstiri de Dumnezeu fiind îmbogățită și cu mîntuitor cuvînt, ai tocit săgețile cuvintelor prigonitorilor, Anastasia, cu dumnezeiască dragoste îndreptîndu-ți mișcările sufletului.

Slavă...

Numai pe Domnul Îl caut, numai de dragostea Lui mi-am legat sufletul, grăiai mucenită. Mă grăbesc cu inimă curată să mă luminez din belșug cu preacuratele Tale străluciri.

Și acum..., a Născătoarei:

Tînără neispitită de nuntă, porți în pîntece, întrupat, pe Cel ce poartă în mînă toată zi-

direa ; pe Care și născîndu-L Îl culci în iesle, arătîndu-Se prunc Cel mai înainte de veci.

Irmosul :

Doamne, Cel ce ai făcut cele ce sînt deasupra crugu-«lui ceresc și ai zidit Biserica, «Tu, Care ești marginea doriri-«lor și credincioșilor întărire, «mă întărește, întru dragostea «Ta, Unule, Iubitorule de oa-«meni».

CONDACUL Înainteprăznuirii, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci vine să-L nască în peșteră, în chip de negrăit. Dănțuiește lumea, auzind, laudă cu îngerii și cu păstorii pe Cel ce vine să Se arate Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

ICOS

Sfintele cuvinte ale proorocilor iau sfîrșit, că iată, Fecioara vine să nască pe Dumnezeu cu trup, în cetatea Betleemului, înăuntrul peșterii. Toată făptura să se îmbogățească, să se bucure și să dănțuiască ! Stăpînul tuturor vine să viețuiască împreună cu robii, scăpîndu-ne din stăpînia celui străin pe noi, cei supuși stricăciunii. Și Se arată ca un prunc înfășat în iesle, Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

SEDEALNA sfintei, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...,

Ca pe o mireasă a lui Hristos te lăudăm, fecioară ; ca pe cinstita Tecla, după vrednicie, te cinstim ; pentru că întru pomenirea ta se revarsă ape de tămăduiri. Că tu ai primit harul vindecărilor, ca ceea ce ai păzit poruncile Domnului, cu puterea Duhului.

Slavă... Și acum..., a Înainteprăznuirii, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Mai înainteprăznuirea Nașterii lui Hristos săvîrșind să prăznuim, credincioșilor ; și după vrednicie toți mai înainte să întîmpinăm, daruri ca și magii aducînd faptele bune ; și să cîntăm cîntare nouă îngerească Dumnezeului nostru, Celui ce S-a născut în Betleem fără sămînță, din Fecioara, fiica lui Dumnezeu ; pe Acela toți Îl slăvesc.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Hristos este puterea mea, Dumnezeu și Domnul, cîn-«tă cinstita Biserică cu dum-«nezeiască cuviință, strigînd din «cuget curat, întru Domnul «prăznuind».

Iată a răsărit steaua de departe din Iacob, care mai înainte s-a vestit de demult, om făcîndu-Se Dumnezeu cel necuprins și Se arată înfășat în scutece.

Domnul, Mîntuirea tuturor, Se arată Prunc, stînd la fecioreștile sînuri, Cel ce Se odihnește în sînurile Tatălui, ca un Fiu.

Închizîndu-te mie, oarecînd Edenule, din pricina mîncării din pom, deschide-te, cel ce m-ai despărțit de a ta nepieritoare dulceață, că iată Se naște acum Cel ce Se îmbracă întru mine.

A Născătoarei :

Proorocul Avacum mai înainte te-a văzut cu Duhul pe tine, Fecioară, munte dumnezeiesc, umbrit de bunătăți, din care ni S-a arătat Cel ce luminează sufletele noastre.

Canonul sfintei

Irmos : Auzit-am, Doamne, taina...

Acum se plinesc graiurile celor ce proorocesc cu dumnezeiesc Duh : că Fecioara merge să nască în peșteră pe Cel cu totul desăvîrșit.

Căutînd cu dragoste mărirea mucenicilor, ai dobîndit-o luptîndu-te cu multă tărie, cu credință neîndoielnică, ceea ce ai bărbătească îndrăzneală.

Slavă...

Îmbrăcatu-te-ai în adevăr cu haină țesută din harul cel de sus, cu dezbrăcarea de trup, muceniță prealăudată, purtătoare de biruință.

Și acum..., a Născătoarei :

Iese purtînd trup din pîntecele tău cel purtător de lumină Împăratul cel ceresc, culcîndu-Se în iesle ca într-un scaun.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor «ce aleargă dis-de-dimineață la «Tine cu dragoste, luminează-le «ca să Te vadă, Cuvinte al lui «Dumnezeu, pe Tine adevăratul «Dumnezeu, Cel ce chemi din «negura greșealelor».

Casă a Efratului, Betleeme, Domn va ieși din tine întru Israel, care va chema neamurile cele lepădate, precum mai înainte a zis Miheea, cu Duhul fiind luminat.

Ca să pască turma Sa cu tărie, Însuși Iisus vine să Se nască din Fecioara și pînă la marginile pămîntului Se va înălța, a vestit mai înainte proorocul cel de Dumnezeu grăitor de demult.

Cu Duhul înțelepciunii, Duhul lui Dumnezeu, cu Duhul tăriei și al sfatului, al științei și al înțelegerii, cu Duhul temerii de Dumnezeu, să mă umple Fiul, Cel ce S-a născut din coapsele tale.

A Născătoarei :

Dumnezeu asemănîndu-Se oamenilor a sărăcit trupește, ca să ne îmbogățească pe noi cu slava Sa ; și în peșteră S-a născut Cel necuprins. Deci pe Acesta cu gînd drept să-L primim.

Canonul sfintei

Irmos : Dis-de-dimineaţă strig către Tine...

Răsărit-a steaua din Iuda, punînd în mişcare spre închinare pe cititorii în stele din ţara Haldeii, precum este scris.

După lege te-ai luptat, muceniţă pururea pomenită, punînd pe fugă pe cei fără de lege, cu puterea Duhului.

Slavă...

Învierea lui Hristos o închipuieşti cu numirea, care surpă pe vrăjmaşii cei nevăzuţi, prealăudată.

Şi acum..., a Născătoarei :

În peşteră sub pămînt merge să Se nască Hristos din Fecioara ; să se veselească toată făptura !

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Marea vieţii văzînd-o înălţîndu-se de viforul ispitelor, «la limanul Tău cel lin alergînd, strig Ţie : scoate din stricăciune viaţa mea, mult-Milostive».

Iată, întru ale Sale vine Hristos, să ne lipim de Dînsul, credincioşilor, prin har şi prin fapte bune dumnezeieşti şi să-L primim, fiind luminaţi la suflet şi la inimă.

Rădăcină a odrăslit din Iesei şi dintr-însa a ieşit Dumnezeul nostru, nădejdea neamurilor, odihna şi cinstea, precum de demult a proorocit Isaia, dumnezeieşte fiind luminat.

Legăturile păcatelor mele cele multe le dezlegi prin legăturile scutecelor. Mă îmbogăţeşti, Iisuse al meu, pe mine, cel cumplit sărăcit prin răutate, şi sărăceşti născîndu-Te.

A Născătoarei :

Viforul potrivnicilor gînduri învăluieşte smerită inima mea, prin bîntuielile viclenelor duhuri. Alinează-l cu mijlocirea ta, stăpînă, iubitoare de bine.

Canonul sfintei

Irmos : Rugăciunea mea voi vărsa...

Milostivul, luînd firea noastră, Se arată ca un prunc ; Cel ce zămisleşte pe prunci în pîntece este înfăşat şi în iesle este culcat, şi-mi dezleagă, cu bunătatea Sa, lanţurile patimilor cele cu multe împletituri.

Urmînd cu tărie luptele sfinţilor mucenici, cele pentru Hristos, slujind trebuinţelor lor şi ştergîndu-le sîngele închegat, te-ai îmbogăţit cu adevărat cu mărirea, care străluceşte pentru ei.

Slavă...

Picături de vindecări verşi din ploile dumnezeieştilor daruri şi rîurile patimilor opreşti, şi ajuţi celor ce cumplit se primejduiesc, lăudată muceniţă a lui Hristos, care porţi numele dumnezeieştii învieri.

Și acum..., a Născătoarei :

Vindecînd firea oamenilor, cea stricată prin călcarea poruncii celei de demult, Se naște Prunc tînăr, fără stricăciune, și șade ca pe un scaun în sînurile tale, ceea ce nu știi de mire, fiind nedepărtat de părinteasca împreună-ședere a Dumnezeirii.

Irmosul :

Rugăciunea mea voi vărsa că-«tre Domnul și Lui voi spune «întristările mele ; că s-a um-«plut de răutăți sufletul meu și «viața mea de iad s-a apropiat ; «și ca Ionà mă rog : Dumnezeu-«le, scoate-mă din stricăciune».

CONDACUL sfintei,

glasul al 2-lea :

Podobie : Cele de sus căutînd...

Cei ce sînt întru ispite și în necazuri, alergînd la biserica ta, primesc cinstite tămăduiri din dumnezeiescul har, care locuiește întru tine, Anastasia ; că tu izvorăști pururea lumii tămăduiri.

ICOS

Ceea ce porți numele învierii lui Hristos, pe mine cel căzut înviază-mă acum cu rugăciunile tale, picurînd în sufletul meu picături din minunile tale, mucenită, și stinge arșița cumplitului păcat, că totdeauna mîntuiești lumea din multe feluri de patimi, de care și eu sînt ispitit, că tu dînd tuturor toate, izvorăști lumii tămăduiri.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci și doua, pomenirea Sfintei marii Muceniţe Anastasia, izbăvitoarea de otravă.

Sfînta și preaviteaza Mucenită Anastasia a trăit în Roma, pe vremea împăratului Diocleţian. Era fiica unui elin, cu numele Prepexastu, și al unei creștine cu numele Fausta. A învăţat credinţa creștină de la mama ei, iar Sfintele Scripturi de la un bărbat insuflat de Dumnezeu și binecredincios, cu numele Hrisogon. Părinţii au măritat-o cu un elin, numit Publie. Din pricina necredinţei lui, sfinta se purta cu el fără dragoste ; se prefăcea totdeauna bolnavă, ca să nu aibă nici o legătură cu el. Se îmbrăca cu haine proaste și sărăcăcioase ; stătea de vorbă numai cu femei nevoiașe ; slujea pe ascuns pe cei ce pătimeau pentru Hristos, intra în închisorile în care se aflau, le spăla și le ungea rănile cu untdelemn și le dădea hrană potrivită, însoţită fiind totdeauna de o slujitoare. Pentru toate aceste fapte, intîi a fost închisă de soţul ei, că îi știa faptele. S-a întîmplat însă că soţul ei s-a înecat într-o furtună pe mare. Rămasă liberă, Anastasia a împărţit toate averile ei săracilor. După aceea, fără să se mai teamă, slujea celor ce pătimeau pentru Hristos ; pe cei care mureau îi lua și-i îngropa cu cinste. A îndemnat pe mulţi la mucenicie. A fost prinsă, supusă la chinuri de mulţi ighemoni împreună cu alte femei. În timpul chinurilor și-a luat cununa muceniciei.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Hrisogon.

Sfîntul Mucenic Hrisogon a trăit pe vremea împăratului Diocleţian și era din marea cetate a Romei. Era bărbat binecredincios și temător de Dumnezeu. A învăţat pe Sfînta Anastasia și credinţa în Hristos și Sfintele Scripturi. Cînd s-a pornit prigoană împotriva creștinilor, a fost prins și aruncat în închisoare. Sfînta Anastasia a scris Sfîntului Hrisogon în închisoare să se roage pentru ea, ca soţul ei să se facă creștin, și să se întoarcă creștin din călătoria pe care o făcea. Dar Dumnezeu a găsit cu cale, în înţelepciunea Lui cea mare, ca soţul ei să nu se mai întoarcă, pierind în valurile mării.

Pe cînd Diocleţian se afla în Nicomidia, a scris la Roma ca să fie omorîţi toţi creştinii, iar pe Hrisogon să-l aducă legat în Nicomidia, unde i s-a tăiat capul şi s-a suit purtător de cununi în ceruri.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Muceniţe Teodota şi a fiilor ei.

Sfînta Muceniţă Teodota era din Niceea Bitiniei. Auzind de faptele mari ale Sfintei Anastasia, s-a dus la ea şi petrecea împreună cu ea, cu cei trei copii ai ei. Mai înainte Teodota fusese cerută în căsătorie de un oarecare ighemon Levcadie, dar n-a primit. Vrînd să scape de el, i-a spus să mai aştepte puţin şi-i va face pe voie. Ighemonul a aşteptat. Ea şi-a dat averea la săraci şi slujea sfinţilor în închisori. Cînd împăratul Diocleţian a auzit că toate închisorile sînt pline de creştini, a poruncit ca toţi într-o singură noapte să fie ucişi : unii de foc, alţii de apă, alţii de sabie. Atunci Levcadie a dat pe Sfînta Teodota şi pe copiii ei lui Nichitie ighemonul Bitiniei ca să o cerceteze. Nichitie, înfruntat de Evod, copilul cel mai mare al ei, s-a înfuriat, a pus de a aprins un cuptor mare şi a poruncit să fie aruncaţi în el, Teodota şi cu fiii ei. Şi aşa s-au săvîrşit şi s-au înfăţişat purtători de cununi Stăpînului Dumnezeu, bucurîndu-se de fericirea cea veşnică şi neîmbătrînită.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Zoil.

Tot în această zi, pomenirea deschiderii uşilor marii biserici a lui Dumnezeu.

Tot în această zi, pomenirea alergării luminilor în jurul Bisericii lui Dumnezeu.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi, Amin.

Canonul înainteprăznuirii

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Dătător de rouă a făcut îngerul cuptorul pentru cu«vioşii tineri, iar pe haldei ar«zîndu-i porunca lui Dumnezeu, «pe chinuitorul l-a plecat a grăi: «Binecuvîntat este Dumnezeul «părinţilor noştri».

Cel cu totul desăvîrşit S-a născut ca un prunc, cu scutece fiind înfăşat ; Cel fără de început a luat început din Fecioara, căutînd a îndumnezei trupul pe care l-a luat. Să se bucure cerul şi pămîntul să se veselească.

Dumnezeu întrupîndu-Se, vrea să Se arate cu noi. Înţelegeţi neamuri, şi vă plecaţi cei ce v-aţi depărtat de viaţa noastră. Iată, chemarea noastră, Prunc în ieslea Betleemului vine să Se culce.

Ca într-o porfiră împărătească în trup îmbrăcîndu-Se, vine acum din pîntecele tău, Fecioară, Împăratul păcii, să sfărîme pe vrăjmaşi ca un puternic şi să împace viaţa noastră cea împresurată.

A Născătoarei :

Din toate neamurile pe tine te-a ales palat nespurcat Împăratul, Cel ce S-a sălăşluit în pîntecele tău, Fecioară. Căruia cîntăm acum cu dreaptă credinţă : Binecuvîntat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Canonul sfintei

Irmos : Tinerii evrei în cuptor...

În cer cetele celor fără de trup doxologesc şi pe pămînt oamenii ne închinăm, văzîndu-Te pe Tine, Hristoase, Dumnezeul tuturor, asemănîndu-Te cu noi şi culcat în iesle.

Prefăcut-ai focul înșelăciunii în cenușă, arătînd, de Dumnezeu înțeleptită, dragostea cea fierbinte pe care o aveai pentru Stăpînul și Mirele tău.

Slavă...

Ploi de vindecări verși, încetînd arșița bolilor ; și totdeauna pregătești pe popoare a cînta : Binecuvîntat ești Doamne, Dumnezeule în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Minunea care se săvîrșește cu tine, Fecioară-Maică, spăimîntează tot cugetul : că vii să naști pe Dumnezeu, și în iesle să culci pe Cel neapropiat de heruvimi și neîncăput cu firea.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Din văpaie ai izvorît cuvioșilor rouă și jertfa dreptului «cu apă ai ars-o, că toate le faci «Hristoase, cu singură voirea ; «pe Tine Te preaînălțăm întru «toți vecii».

Cuvintele proorocilor celor de Dumnezeu grăitori, acum s-au plinit ; Fecioara vine să nască pe Domnul. Tot pămîntul să se veselească dănțuind, și să se bucure întru toți vecii.

Razele dumnezeiescului dar arătînd și oprind umbra Legii, Dătătorul de lumină, Iisus, a răsărit. Cei întunecați să vadă lumină mare !

Pe mine, cel ce m-am făcut peșteră de tîlhari, Doamne, Cel ce Te-ai născut în peșteră, arată-mă casă a Ta și a Tatălui și a dumnezeiescului Tău Duh, ca să Te slăvesc întru toți vecii.

A Născătoarei :

Cereasca Stea din pîntecele tău a răsărit și pe cititorii în stele i-a îndemnat să o vadă, care cu cunoștința ei s-au luminat întru Duhul, Preacurată Fecioară, pururea binecuvîntată.

Canonul sfintei

Irmos : Tinerii cei grăitori...

Acela, Căruia în cer Îi stau înainte mii de îngeri și pe care zeci de mii Îl poartă pe umeri, Se naște în peșteră ; pe Acela binecuvîntați-L neîncetat lucrurile, ca pe Domnul.

Locaș Treimii te-ai arătat, Anastasia, zăbovind în rugăciuni și în posturi, în locașurile dumnezeiești. Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Întărindu-te cu îndemnurile cele prea tari ale purtătorului de biruință Hrisogon, ai călcat în picioare semeția cea fără putere a idolilor, luptîndu-te vitejește.

Și acum..., a Născătoarei :

O, Fecioară de Dumnezeu dăruită, tu vei naște Prunc acum pe Făcătorul veacurilor și Domnul cel neschimbat, în cetatea

Betleemului, pentru nespusa Sa milostivire.

Să lăudăm, bine să cuvintăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul, întru toți vecii.

Irmosul :

Tinerii cei grăitori de Dumne-«zeu, călcînd în cuptor văpaia «cea de foc, au cîntat : Binecu-«vîntați toate lucrurile Domnu-«lui pe Domnul».

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, «spre Care nu cutează a căuta «cetele îngerești ; iar prin tine, «Preacurată, S-a arătat oameni-«lor Cuvîntul întrupat. Pe Care «slăvindu-L cu oștile îngerești, «pe tine te fericim».

Iată, a venit Hristos, chemarea tuturor, curățirea, luminarea, mîntuirea cea desăvîrșită. Vistieria cea de mult preț se ascunde înăuntrul peșterii ; cu care îmbogățindu-Se magii, aur ca unui împărat Îi aduc.

Păstori ai lui Hristos privegheați și veniți cu gîndul în cetatea Betleemului și lui Dumnezeu, întru cei de sus, cîntați : slavă și mărire Celui ce a binevoit a Se arăta prunc pentru noi din bunătate.

Cu trupul în scutece înfășîndu-Te, Cel ce înfășori marea cu neguri, Iisuse al meu, legătura răutății ai rupt-o și cu dreptatea ai legat pe toți cei dezlegați din asupririle vrăjmașului.

A Născătoarei :

Cămară și scaun al Împăratului, munte al lui Dumnezeu și cetate aleasă, raiule, norule cel cu totul luminos al Soarelui luminează sufletul meu, împrăștiind norul fărădelegilor mele cele multe, ceea ce ești de Dumnezeu dăruită.

Canonul sfintei

Irmos : Cu adevărat Născătoare...

Săltați munți de bucurie și dealuri încingeți-vă cu veselie ! Fecioara acum se apropie să nască pe Domnul.

Zi de veselie îți prăznuiește lumea, Anastasia, mărindu-ți pomenirea Cuvîntul, pe Care L-ai preaslăvit cu cîntările tale.

Slavă...

Cu preacurata lumină strălucind acum, cere cu rugăciunile tale, mucenița binevoitoare, să ne luminăm de sus noi toți, cei ce te lăudăm pe tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Toată zidirea să se bucure acum cu veselie, că Născătoarea de Dumnezeu vine să nască pe Dumnezeu-Cuvîntul, cel din Dumnezeu, făcîndu-Se om.

Irmosul :

Cu adevărat Născătoare de «Dumnezeu te mărturisim pe

«tine noi cei mîntuiți prin tine, «Fecioară curată, cu cetele cele «fără de trup mărindu-te pe ti- «ne».

LUMININDA

Podobie : Cu duhul în biserică...

Suflete și inimă gătiți-vă intrarea, cu bucurie și cu toată frica ! Că acum vine la ușă Împăratul cel fără început, ca să ia început ca un om, sub ani, înnoind firea cea căzută din Eden, ca un iubitor de oameni, Dumnezeu.

Slavă..., a sfintei.

Podobie : Cu ucenicii să ne adunăm...

Fecioară, mucenița mărită, lauda purtătorilor de biruință, Anastasia preaînțeleaptă, nu înceta a ruga pe Cel ce din Fecioara Maria, Născătoarea de Dumnezeu cea curată, binevoiește să Se nască în peșteră și în iesle, ca să dea dezlegare de păcate tuturor, celor ce săvîrșesc preasfîntă pomenirea ta și te cinstesc cu dragoste.

Și acum..., a Înainteprăznuirii :

Pomenirea ta cea de lumină purtătoare, Mucenița Anastasia, mai înainte vestește Nașterea lui Hristos cea din Fecioară ; pe magii de la Răsărit în Betleem îi cheamă cu daruri, iar pe păstori acum cu îngerii spre cîntare îi adună. Că tu, ca niște aur, tămîie și smirnă, te-ai adus pe tine însuți Stăpînului tău, luptînd în primejdii, de Dumnezeu înțeleptită.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 6 ; glasul al 6-lea :

Podobie : Îngereștile puteri...

Acum arătările de odinioară se dezleagă, că Fecioara a primit în pîntece, piatra din munte s-a tăiat, toiagul lui Iesei a odrăslit și roua lui Ghedeon acum pe pămînt s-a vărsat. Popoare, să cîntăm : Împăratul lui Israel, Hristos, Se naște !

La nașterea cea minunată, uimitoare lucruri se văd ; cum Cel ce șade împreună cu Tatăl întru cei de sus în ieslea animalelor Se culcă ? Cum Cel nepipăit este înfășat în scutece ? Cum Cel ce este pretutindenea încape în peșteră ? Popoare, să cîntăm : Împăratul lui Israel, Hristos, Se naște !

Cel ce minuni a făcut și Egiptul a bătut, Cel ce a plouat mană poporului celui nerecunoscător, Se întrupează și cu lapte Se hrănește ; și Cel ce Prunc se arată fuge de Irod prigonitorul, fiind purtat ca de un nor de Maica-Fecioara, precum mai înainte L-a văzut Isaia, cel de Dumnezeu văzător.

Prunc Se naște de bunăvoie Cel ce este Împărat mai înainte de veci și Fiu S-a dat nouă. Auziți neamuri ! Israele ascultă ! Înțelegeți și vă plecați, căci cu noi este Cel ce sfărîmă și vîntură de pe pămînt toată împărăția și stăpînia, care nu L-a ascultat pe Dînsul.

Să mergem degrab acum la Betleem și să spunem cu glas mare nădejdea noastră. Păstorii petrecînd noaptea pe cîmp grăiau unii către alții : uimitoare sînt cele despre care se grăiau, dar uimitoare sînt și cîntările ! Drept aceea cîntăm : Binecuvîntat ești Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Venit-ai pe pămînt, Hristoase, spre a învia pe oamenii cei uciși de stăpînul răutății, prin călcarea poruncii ; și ca un prunc în iesle Te-ai culcat ; magii aducînd Ție daruri și îngerii lăudîndu-Te ; cu care să cîntăm : Binecuvîntat ești Cel ce ai venit, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Slavă..., asemenea :

Toiag de taină ai odrăslit Marie ; înflorit-a din tine, curată, o floare : Stăpînul, Care a făcut veacurile și pe toate le ține, prin Care te-ai arătat de Dumnezeu Născătoare. Deci, adunîndu-ne la bucuria ta, cîntăm : Binecuvîntat ești Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Și acum..., asemenea :

Strigătul de bucurie al dănțuitorilor din ceruri să se săvîrșească cu un glas și de cei de pe pămînt ; dumnezeiești trîmbițe ale proorocilor, buciumați cu sunete plăcute, că Dumnezeu a venit ; păstori, petrecînd noaptea pe cîmp cîntați din fluiere ; popoare cîntați : Împăratul lui Israel, Hristos, a venit !

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Înainteprăznuirii, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Strălucește de acum Steaua în peșteră ; păstorilor, cu îngerii, magilor, cu daruri pregătiți-vă a-L întîmpina.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni, și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Se apropie Hristos, steaua înainte strălucește, mulțimea cerească privește, oastea puterilor celor înțelegătoare.

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Bucură-te, Betleeme ! Păstorul a venit, Cel ce mîntuiește pe Israel. Nu vei mai fi mic între stăpînii Iudeii.

Stihirile sfintei, glasul al 8-lea :

Podobie : Mucenicii Tăi, Doamne...

Mucenița Ta, Iubitorule de oameni, îndrăgostindu-se de dumnezeiasca Ta frumusețe și încîntată de vederea Ta, pentru viața ce va să fie, a împărțit bogăția celor ce au trebuință, cu nestricăciune păzindu-și trupul. Cu rugăciunile ei, dăruiește poporului Tău mare milă.

Mucenița Ta, Mîntuitorul nostru, face să țîșnească izvor purure curgător de minuni, încînd cu puterea Ta, Hristoase, patima cea de moarte purtătoare ; iar în locașurile cerești, cu oștile îngerești împreună dănțuind, cere iertare de greșeale și mare milă pentru noi toți.

Mucenița Ta, Iubitorule de oameni, cinstindu-se cu numele Învierii Tale celei dătătoare de viață, a ucis patima trupului și urmînd patimilor Tale, s-a dat cu mare înfocare la moarte. Cu rugăciunile ei dăruiește poporului Tău mare milă.

Slavă..., a sfintei, glasul al 5-lea :

Alcătuire a lui Vizantie.

Astăzi împreună a strălucit ziua Înainteprăznuirii Întrupării lui Hristos Dumnezeu și sărbătoarea prealăudatei mucenițe Anastasia ; că iată, Fecioara merge în Betleem să culce în ieslea animalelor, Prunc înfășat, pe Cel ce ne-a liberat pe noi din blestemul cel de demult, și a mîntuit sufletele noastre.

Și acum..., același glas :

Nu te întrista Iosife, privind pîntecele meu, că vei vedea pe Cel ce Se va naște din mine și te vei bucura și ca unui Dumnezeu te vei închina, grăia Născătoarea de Dumnezeu către logodnicul său, mergînd să nască pe Hristos. Pe aceasta să o lăudăm, zicînd : Bucură-te cea plină de har, cu tine este Domnul și prin tine cu noi !

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul Înainteprăznuirii, Cîntarea a 3-a, pe 4, și din Canonul sfintei, Cîntarea a 6-a, pe 4. Apostolul din Epistola către Galateni (III, 23—IV, 2) : Fraților mai înainte de venirea credinței... (caută joi în Săptămîna a 15-a după Rusalii). Evanghelia de la Luca (VII, 26—50) : În vremea aceea unul dintre farisei L-a rugat pe Iisus să mănînce la el... (caută luni în Săptămîna a 21-a după Rusalii).

CHINONICUL

Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI TREIA

Pomenirea sfinților zece mucenici din Creta.

Se pune și slujba Înainteprăznuirii Nașterii Domnului Hristos.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun 6 stihiri : 3 ale Înainteprăznuirii și 3 ale sfinților.

Stihirile Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce de sus ești chemat...

Glasul lui Isaia se plinește ; că iată, Fecioara, pe Cel nemărginit Îl poartă în pîntece cu trup mărginit și vine să-L nască în chip minunat. De Dumnezeu primitoare peșteră, pregătește-te mai dinainte ; Betleeme, gătește-te, că Împăratul pe tine te-a ales locaș. Iesle, primește pe Pruncul Hristos cel înfășat, Care voiește să dezlege legăturile oamenilor, din a Sa bunătate.

Norul cel luminos și însuflețit, purtînd ploaia cea cerească, vine acum să o verse pe pămînt

ca să-i adape faţa. Primăvara harului, rîndunica cea înţelegătoare, avînd înăuntru, în pîntece, naşte în chip de negrăit, risipind iarna necunoştinţei de Dumnezeu. Cămara cea curată şi nespurcată aduce în peşteră întrupat pe împăratul.

Scrisu-te-ai împreună cu robii, Stăpîne, vrînd să rupi zapisul greşealelor şi să scrii în cartea vieţii pe toţi cei ucişi prin viclenia şarpelui; şi Fecioara Te poartă pe Tine, Cel ce pe toate le porţi, înfăşurat în trup muritor, Care ai binevoit a Te sălăşlui în peşteră mică; pe Care Te-au lăudat cetele îngereşti cele de sus cu dumnezeieştii păstori, după ce Te-ai născut, spăimîntîndu-se de puterea Ta.

Stihirile Sfinţilor Mucenici, acelaşi glas:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Cei zece de Dumnezeu aleşi, candela cea cu zece lumini, care cu dumnezeieştile străluciri luminează plinătatea Bisericii, stîlpii cei nemişcaţi, stelele cele luminoase, care au făcut pămîntul cer pentru strălucirile preamarilor lor nevoinţe, să fie lăudate astăzi cu mare glas, prin sfinţite cîntări de laudă.

Să fie lăudaţi Teodul şi Zotic, Pompie, Vasilid şi Evpor, Agatopus şi Satornic, Ghelasie şi dumnezeiescul Evarest şi cu ei Evnichian, să fie cinstiţi acum cu cîntări; limanurile cele cu totul liniştite ale celor ce sînt în furtuni, cei ce au înfierat rătăcirea şi au luat cununi de biruinţă.

Odraslele Cretei, întăririle Bisericii şi podoabele credincioşilor cele neveştejite, florile cele cinstite şi cu dulce miros ale raiului, jertfele cele bineprimite şi bineplăcute lui Hristos, prinoasele locaşului ceresc, ceata celor zece, cea sfîntă a Treimii, purtătorii de biruinţă să fie lăudaţi.

Slavă..., glasul al 2-lea

Alcătuire a lui Ciprian.

Creta astăzi înainteprăznuieşte Naşterea lui Hristos, cu pomenirea purtătorilor de biruinţă; pentru aceasta, cu rugăciunile lor, Doamne, mîntuieşte sufletele noastre.

Şi acum..., a Înainteprăznuirii, acelaşi glas:

Alcătuire a aceluiaşi.

Betleeme, pămîntul Iudeii, locul vieţuirii celei după trup, împodobeşte-ţi cu strălucire dumnezeiasca peşteră, în care Dumnezeu Se naşte cu trup, din Sfînta Fecioară, care nu ştie de bărbat, ca să mîntuiască neamul nostru.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 6-lea:

Podobie: A treia zi ai înviat...

Înţelepciunea lui Dumnezeu cea nemărginită, Hristos, Şi-a zidit Sieşi casă mai presus de minte în Fecioara şi vine a Se naşte mai presus de cuget cu trup în ieslea peşterii animalelor.

Stih: Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

A r ă t a t u-Te-ai proorocilor, Hristoase, pe cît era lor cu putință a Te vedea pe Tine, Ziditorul; și în vremile cele de apoi Te-ai arătat tuturor oamenilor, în cetatea Betleemului, om făcîndu-Te.

Stih: Doamne, auzit-am glasul Tău și și m-am temut, Doamne înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Alergat-a steaua, vestind cititorilor în stele pe Soarele slavei Hristos, în cetatea Betleemului; și îngerii acum binevestesc păstorilor, împreună cu care să alergăm, înțelepțiților de Dumnezeu.

Slavă..., glasul al 3-lea:

Sosit-a astăzi sărbătoarea mucenicilor, mai înainte însemnîndu-ne nouă ziua Înainteprăznuirii Nașterii și propovăduind de mai înainte pe Soarele cel din Soare, pe Dumnezeu, Cel ce S-a arătat în trup, din Fecioara. Iar cei zece mucenici, care tare au pătimit în Creta, au luat din cer cununi de biruință; către care să strigăm: ceată sfîntă, aleasă, sfinților mucenici, rugați pe Hristos, pentru cei ce săvîrșesc cu credință preacinstita voastră pomenire.

Și acum..., a Înainteprăznuirii, același glas:

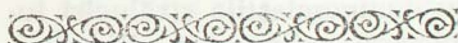
Alcătuire a lui Anatolie.

Pregătește-te Betleme, că s-a deschis Edenul; împodobește-te, Efrata, că se înnoiește Adam și Eva împreună cu el; că blestemul s-a dezlegat, mîntuirea în lume a înflorit și sufletele drepților bine se împodobesc, aducînd cîntare, ca un dar plin de sîrg, în loc de mireasmă, și primind mîntuire sufletească și nestricăciune. Că, iată, Cel ce urmează să Se culce în iesle, mai înainte poruncește să săvîrșească duhovnicească cîntare cei ce cîntă neîncetat: Doamne, slavă Ție!

TROPARUL, glasul al 3-lea:

Creta cea mult minunată să o cinstim, că a înflorit flori cinstite, pe mărgăritarele lui Hristos, stîlpările mucenicilor. Că zece sînt la număr, fericiții, și toată mulțimea demonilor au rușinat. Pentru aceasta și cununi au luat mucenicii lui Hristos, cei cu sufletul răbdător.

Și acum..., al Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea: Pregătește-te Betleeme, că s-a deschis... (Caută în ziua de 21 decembrie).

LA PAVECERNIȚĂ

Se cîntă Tripesnețul următor, cu irmosul de două ori, și troparele pe 6; apoi irmosul în amîndouă stranele.

Cîntarea a 5-a, glasul al 6-lea:

Irmosul:

La Tine mînec, Cel ce prin milostivire neschimbat Te-ai «micșorat pentru cel căzut, și «chip de rob din Fecioară ai «purtat, Cuvinte a lui Dumne-«zeu; pacea Ta dă-mi-o mie, Iu-«bitorule de oameni».

Spălîndu-ne gîndurile și mai înainte curățindu-le, cu împărtășirea Tainei înfricoșătoarei iconomii, să ne suim cu trupul și cu sufletul în cetatea Betleemului, ca să vedem pe Stăpînul, născîndu-Se.

Priviți prieteni și nu vă temeți, că Irod cel fără de minte în zadar se întărîtă să ucidă pe Ziditorul, Cel ce S-a născut; căci Acesta, ca Domn al vieții și al morții, dă viață și mîntuiește lumea, ca un iubitor de oameni.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Dumnezeieștii tineri defăimat-au chipul răutății celui împotriva lui Dumnezeu; «iar Irod, întărîtîndu-se asupra «lui Hristos, se frămîntă, sfătu«iește cele deșarte și gîndește a «ucide pe Cel ce ține viața în «mînă; pe Care toată făptura «Îl binecuvintează slăvindu-L «în veci».

Să scuturăm somnul lenii de pe ochi; toți credincioșii întru rugăciuni să priveghem, îndepărtînd ispitele vicleanului și cu păstorii, văzătorii slavei lui Hristos, să ne arătăm Celui ce S-a născut; pe Care Îl laudă, slăvindu-L, toată făptura.

Să împiedicăm, credincioșilor, a ne ieși de pe buze cuvînt urît și pregătind cuvinte de laudă, să le aducem acum lui Hristos, Celui ce ne-a dezlegat pe noi din întinăciune, culcîndu-Se în ieslea animalelor; pe Care Îl binecuvintează toată făptura, slăvindu-L în veci.

Cine din oameni va putea pătrunde adîncul înțelepciunii și științei Ziditorului? Care înțelept va descoperi adîncul cel fără de fund al judecăților lui Dumnezeu? Căci plecînd cerurile, cu oamenii a viețuit, purtînd trup; pe Care Îl binecuvintează toată făptura, slăvindu-L în veci.

Să căutăm a ne lepăda de patimile trupești, de desfătările lumești și să stăruim în cugetările cele duhovnicești, înțelepțiților de Dumnezeu, ca vrednici să ne apropiem noi înșine prin fapte bune de Stăpînul, Cel ce S-a născut; pe Care Îl binecuvintează toată făptura, slăvindu-L în veci.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

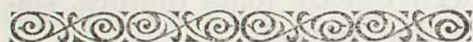
Ceea ce ești mai cinstită decît heruvimii, și mai mări«tă fără de asemănare decît se«rafimii, care fără stricăciune «pe Dumnezeu Cuvîntul ai năs«cut, pe tine, cea cu adevărat «Născătoare de Dumnezeu, te «mărim».

Porunca cea pierzătoare a vrăjmașului celui cumplit, făcînd uciderea pruncilor celor fără de răutate, a tulburat nașterea lui Iisus; iar noi, credincioșii, să cinstim pe Cel ce S-a născut.

Stricînd legile cele firești și dumnezeieștile așezăminte lepădîndu-le, cumplitul Irod, prin fărădelege a lipsit pe mame de fii și pe pruncii cei fără de vină i-a omorît, pentru Viața tuturor.

Deschisu-s-a neamurilor poarta Edenului, născîndu-Se în peșteră Izbăvitorul ; și izvor de nemurire țîșnește pentru cei însetați, Domnul slavei, pe Care Îl binecuvîntăm.

Înconjurat-au îngerii ieslea ca pe un scaun de heruvimi, că vedeau peștera cer, într-însa culcîndu-Se Stăpînul și cîntau : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu !

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Înainteprăznuirii (de două ori), Slavă..., al mucenicilor, Și acum..., iar al Înainteprăznuirii.

După Catisma întîi, se cîntă Sedealna, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Betleeme, gătește-te spre întîmpinarea Fecioarei Maria și a Maicii lui Dumnezeu. Că iată, vine la tine, purtînd Prunc pe Hristos, Cel pururea împreună cu Tatăl cel fără de început și cu Duhul, pe Care în peșteră Îl va naște și după naștere iarăși se va arăta fecioară.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 6-lea :

Podobie : Nădejdea cea bună a lumii...

Împărații cei din Persia au adus de demult aur, tămîie și smirnă împăratului și Dumnezeu, Celui ce S-a născut. Iar noi acum înainteprăznuind Nașterea Sa, cu gînd cucernic, din suflet Îi aducem : credință, nădejde și dragoste, lăudînd pe Fecioara.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

Psalmul 50.

CANOANELE

Se pun două Canoane ale Înainteprăznuirii, cu irmosul pe 8, și al sfinților, pe 6.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Trecînd marea neudat...

Cuvîntul cel mai înainte de veci, din fire fiind fără de început, primește început, născîndu-Se cu trup în Betleem. Nașterea Sa mai înainte să o prăznuim (de două ori).

Să privim cu ochii minții spre cetatea Iudeii, la curata, care merge să nască ; a cărei naștere multă vreme a vestit-o steaua.

Magii cei din Persia cunoscîndu-Te pe Tine, Cuvinte al lui Dumnezeu, Împărat născut din Fecioara pe pămînt, s-au grăbit să se închine Ție cu daruri.

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmos : Ca pe un uscat umblînd...

Din nor feciorese ne răsare nouă Soarele cel mare, Iisus, lumina celor dintru întuneric. Să cîntăm Celui ce spre mîntuirea noastră Se naşte în Betleem (de două ori).

Se împlinesc dumnezeieştile cuvinte prooroceşti, cele ce au proorocit înfricoşătoarea arătare a lui Hristos. Mieluşeaua se apropie să nască pe Mielul şi Izbăvitorul, pe Dumnezeul tuturor.

Pe tine, curată porumbiţă a Stăpînului, cinstită, fără de prihană şi frumoasă între femei, ca pe ceea ce ai născut pe Dumnezeu te fericim cu credinţă, de Dumnezeu binecuvîntată.

Canonul Sfinţilor

Cîntarea 1-a, glasul al 3-lea :

Irmos : Să cîntăm Domnului...

Să cîntăm Domnului, Cel ce a unit pe sfinţii mucenici prin credinţa cea fără de prihană, i-a întrarmat pe dînşii întru nădejde împotriva vrăjmaşului celui începător de rele şi i-a strîns pe ei toţi cu legătura dragostei.

Stelele cele nerătăcitoare ale Soarelui celui înţelegător, ca unele ce au luminat de la Răsărit, au mers înainte pe calea stelei lui Hristos, Celui ce S-a născut, aducînd luminată prăznuirea lor ca pe o sărbătoare înaintea Naşterii lui Hristos.

Magii cei din Persia au adus daruri lui Hristos, Celui ce S-a născut în Betleem ; iar purtătorii de biruinţă aduc acum Celui născut jertfă de Înainteprăznuire sîngiurile ca smirnă, credinţa ca aur şi sufletele ca tămîie.

Cu credinţa lui Teodul şi cu dragostea lui Zotic, unit cu Pompie şi Satornin, împreună s-au încununat şi Evpor, Agatopus, Ghelasie, Evarest şi Evnichian, şi cu ei Vasilid cel împreună-luptător.

Slavă..., a Treimii :

Fiinţa cea mai presus de înţelegere şi neîmpărţită, este lăudată în trei Ipostasuri osebite şi întru Dumnezeire neamestecată şi nedespărţită. Că Aceasta este şi se numeşte Treime şi Unime, neamestecată şi nedespărţită.

Şi acum..., a Născătoarei :

În Betleem Se naşte şi Edenul deschide Domnul, Care S-a născut din Fecioara, în chip de netîlcuit. Ieslea şi peştera se gătesc pentru Ziditorul. Magii îşi pregătesc darurile pentru Stăpînul-Dumnezeu ; şi steaua mai înainte propovăduieşte Lumina.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Frînt-a arcul...

Veniți acum, cu cuget curat, să facem să răsune lămurit laudele de Înainteprăznuire ale sărbătorii Nașterii lui Hristos (de două ori).

Vii, Împărate, în mică peșteră, ca să mă ierți pe mine, îmbogățindu-mă, Iisuse, din multa Ta sărăcie.

Venit-a cu trup Hristos, și S-a născut ca un om, scoțîndu-ne pe noi din întunericul răutății.

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Irmos : Nu este Sfînt precum Tu...

Cel ce prin cuvînt ai întins cerul intri în peștera animalelor și Te culci în iesle, Hristoase, voind, din milostivire, a ne izbăvi pe noi de întinăciune (de două ori).

Lămurit grăiește proorocul : Acesta este Dumnezeul nostru și nimeni altul nu se va asemăna Lui. A descoperit calea a toată știința Cel ce S-a unit cu oamenii.

A Născătoarei :

Munte te-a văzut pe tine, odinioară, Proorocul Daniel, Născătoare de Dumnezeu, din care S-a tăiat Piatra, Care a dărîmat și fărîmițat templele idolilor, Preacurată, dumnezeiască mireasă.

Canonul Sfinților

Irmos : Întăritu-s-a inima mea...

Dus-au pînă la capăt lupta lor vitejii purtători de biruință ai lui Hristos, biruind trufia prigonitorilor.

Luminătorii cei înțelepți ai Bisericii, străfulgerînd străluciri cuvîntătoare, luminează orbirea inimilor noastre.

Doamne, Cel ce ai întărit pe sfinți a răbda fără frică durerile, izbăvește de primejdii și de nevoi pe cei ce Te laudă pe Tine.

Slavă..., a Treimii :

Cu serafimii să lăudăm Treimea, cîntînd neîncetat împreună cu îngerii : Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeule, Treime și Unime.

Și acum..., a Născătoarei :

Primind în pîntecele tău pe Unul din Treime, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, L-ai născut în chip de netîlcuit, precum El singur știe.

Irmosul :

Întăritu-s-a inima mea întru «Domnul, înălțatu-s-a fruntea «mea întru Dumnezeul meu, «lărgitu-s-a gura mea împotriva «vrăjmașilor mei».

Condacul și Icosul Înainteprăznuirii.

(Caută-le la 18 decembrie).

SEDEALNA sfinților, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Ocrotitorii cei luminați și cinstiți ai Cretei, tare pătimind,

au pus pe fugă, cu credinţă, pe şarpele, începătorul răutăţii şi după lege au fost încununaţi. Prăznuind astăzi pomenirea lor vrednică de laudă, slăvim cu mare glas pe Domnul tuturor.

Slavă... Şi acum..., a Înainteprăznuirii;

Asemenea:

Bucură-te, Sioane; Betleeme, pregăteşte-te! Atotţiitorul, trimiţînd steaua înainte, a vestit smerenia Sa cea nemăsurată; că Acela de Care se cutremură puterile cereşti, cu adevărat Se naşte din Fecioara, fără de schimbare, Unul Dumnezeul nostru.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 4-a:

Irmos: Te laud pe Tine, Doamne...

Să se veselească toată făptura, că iată, Ziditorul cel mai înainte de veci Se naşte în Betleem, Prunc văzut cu trup, şi este înfăşat în scutece Cel ce dezleagă, ca un iubitor de oameni, legăturile greşealelor noastre.

Orice om să se mire, cugetînd la felul cum începe acum a sărăci Cel bogat cu mila, şi cum în peşteră Se sălăşluieşte, spre a ne dezlega pe noi de cumplita înşelăciune, voind a ne îmbogăţi de bunătate.

În noianul păcatelor împotmolindu-mă şi în răutate rătăcind, Te-ai milostivit, Doamne, şi m-ai cercetat, şi ai pătruns în pîntecele cel curat al Preasfintei, care vine să Te nască pe Tine în peşteră.

Stăpînul, Cel ce izbăveşte omenirea din blestemul cel vechi, Se naşte din trupul tău, Preacurată binecuvîntată. Pentru aceasta cu laude pe tine te mărim, ceea ce eşti mărirea şi fala noastră.

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Irmos: Hristos este puterea noastră...

Iată răsărit-a steaua din Iacob, din depărtare, care s-a vestit mai înainte, din vechime. Dumnezeu cel nemărginit S-a făcut om şi S-a arătat înfăşat în scutece (de două ori).

Domnul, izbăvirea tuturor, Cel ce Se odihneşte ca un Fiu în sînurile Tatălui, Prunc şezînd în sînuri feciorești Se arată.

A Născătoarei:

Văzutu-te-a mai dinainte în duh Proorocul Avacum pe tine, Fecioară, munte umbrit de fapte bune, din care ni s-a ivit nouă Cel ce luminează sufletele noastre.

Canonul Sfinţilor

Irmos: Auzit-am glasul Tău...

Sosit-a pomenirea mucenicilor cea mai înainte de prăznuire, care arată mai dinainte sărbătorirea Naşterii Mîntuitorului.

Pomenirea mucenicilor cea de peste an a arătat mai dinainte ajunul arătării Mîntuitorului.

Aprinsu-s-a făclia cea cu zece lumini a purtătorilor de biruințe, mai înainte vestind steaua lui Hristos, Care S-a născut.

Slavă...

Mai curați decît aurul în cuptor s-au arătat sfinții în cuptorul durerilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Maică preacurată, binecuvîntată Fecioară, păzește de toată nevoia pe cei ce te laudă pe tine.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Cărbunele lui Isaia...

Dezleagă-mă de nemăsuratele răutăți cu neîntrecuta-Ți bunătate, Doamne, Cel ce ca un bun Te-ai născut în peștera din Betleem, din Fecioara (de două ori).

Cu trup venind acum Domnul, izbăvește din milostivire pe oameni de sub puterea împăratului răutății și în cer îi duce, îndumnezeindu-i.

Acum vine Hristos cu trup întru ale Sale, ca un străin ; să ne înstrăinăm toți de pricinile patimilor și să-L primim pe Dînsul născut cu trup.

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Irmos : Cu dumnezeiască strălucirea Ta...

Betleeme, casa Efratului, Domn va veni din tine, în mijlocul lui Israel, Care va chema neamurile cele lepădate, precum mai înainte a grăit odinioară, cu duh luminat, proorocul Miheia (de două ori).

Ca să-Și păstorească turma Sa, Iisus însuși Se va naște întru putere din Fecioara, și pînă la marginile pămîntului va fi slăvit ; așa au proorocit proorocii cei grăitori de Dumnezeu, de demult.

Dumnezeu, asemănîndu-Se oamenilor, sărăcește în trup pentru ca să ne îmbogățească pe noi cu mărirea Sa ; și Cel neîncăput în peșteră Se naște. Pe Acesta deci să-L primim cu gînd credincios.

Canonul Sfinților

Irmos : Pacea Ta dă-ne-o nouă...

Mucenicii cu lupta cinstitei lor mărturisiri, propovăduiesc în lume pe Hristos, Soarele cel din Soare, Care ni S-a ivit nouă cu trup, din Fecioara.

Mlădițe ale lui Tit și ale lui Carp v-ați arătat, Mucenicilor, ca cei ce ați odrăslit din sădirea lui Pavel, aducînd lui Hristos, de pe buzele voastre, roade de mărturisiri.

Slujitori ai păcii și vrăjmași ai războinicilor, Sfinților Mucenici, cu rugăciunile voastre cereți să ni se dea tuturor pace și izbăvire de răutăți.

Slavă...

Ca într-un război de noapte luptîndu-se Biserica lui Hristos, v-ați arătat celor de pe pă-

mînt ca niște luminători străluciți alungînd noaptea necunoștinței, cu lumina minunilor voastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Răsărit-a în Betleem Hristos, lumina tuturor, din Maica-Fecioara, strălucind în lume Lumina ; și ca ziua strălucește credincioșilor, ca și steaua, magilor.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Ca Iona din chit...

Uimit este auzul de minunea faptei : că Cel neîncăput încape în pîntece, și vine să Se nască pentru noi, din pîntece de mamă ; la a Cărui naștere îngerii au cîntat (de două ori).

Soarele cel luminos, ascuns în nor, vine să Se nască în peșteră și să lumineze ; steaua luminoasă și împărații de la Răsărit s-au adunat să se închine Lui.

Cum Te-a primit, Împărate, peștera cea mică pe Tine, Cel ce de voie sărăcind, pe toate le-ai îmbogățit ? Cum Te-a privit pe Tine firea oamenilor, întrupîndu-Te ? Închinămu-ne milostivirii Tale !

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Irmos : Marea vieții văzind-o...

Iată Hristos vine întru ale Sale ; să ne unim toți cu Dînsul, prin fapte bune, credincioșilor, și pe El să-L primim, cu suflete și cu inimi luminate (de două ori).

Odrăslit-a rădăcina cea din Iesei și dintr-însa a ieșit Dumnezeul nostru, nădejdea neamurilor, odihna și cinstea, precum a proorocit de demult Isaia, cel dumnezeiește luminat.

A Născătoarei :

Viforul potrivnicelor gînduri chinuiește smerita mea inimă, prin meșteșugirile vicleneior duhuri; bună stăpînă, alinează-l cu mijlocirea ta.

Canonul Sfinților

Irmos : Pe cei ce au ajuns...

Magii Ți-au adus Ție daruri și mucenicii sîngiurile, Celui ce Te-ai născut pe pămînt din Fecioara, în cetatea lui David ; și pătimind grăiau : mîntuiește-ne, Mîntuitorule, precum ai mîntuit pe proorocul din fiara mării.

Tirania vrăjmașului învolburîndu-se ca o mare împotriva mărturisirii lui Hristos, pătimitorii au stat împotriva ei ca niște limanuri liniștite, păstrîndu-și credința ca pe o corabie.

Slavă...

Îndrăzneala lui Teodul a făcut și mai mare bărbăția cea de o rîvnă a vitejilor celor împreună cu el. Pentru aceasta și strigau : mîntuiește, Mîntuitorule, pe cei ce se închină împărăției Tale.

Şi acum..., a Născătoarei :

La Betleem s-a arătat o stea, povăţuind pe cei ce aduceau din Persia daruri lui Hristos, Celui născut din Fecioara-Maică. Acestuia se închină toată făptura şi ca pe Dumnezeu Îl laudă şi-L slăveşte.

Irmosul :

Pe cei ce au ajuns la sfîrşitul «veacurilor, Iubitorule de oa«meni, şi de întreitele valuri ale «ispitelor sînt ameninţaţi să «piară, să nu-i treci cu vederea «pe cei ce strigă : mîntuieşte-ne, «Mîntuitorule, precum ai mîn«tuit din fiara mării pe prooro«cul Iona».

CONDACUL sfinţilor, glasul al 4-lea :

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi...

Ca un luceafăr a strălucit cinstita pătimire a mucenicilor, care mai înainte ne-a arătat, în chip luminat, pe Cel născut în peşteră ; pe Care Fecioara L-a născut fără sămînţă.

ICOS

Pe Hristos, Dătătorul de viaţă, Cel ce S-a născut din Fecioara în peşteră, pentru noi, iubindu-L vitejii, ceată luminată au ridicat asupra lui Veliar ; şi vădit biruindu-l pe acela, care de demult se lăuda peste măsură, l-au surpat la pămînt. Pentru aceasta luminează celor din întuneric ca nişte lumini cereşti ale Soarelui celui înţelegător ; că steaua de demult a stat înaintea magilor, povăţuindu-i spre Betleem, cetatea Iudeii ; iar aceştia ne vestesc nouă, prin chipuri, pe Cel născut din Fecioară.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci şi treia, pomenirea sfinţilor zece mucenici, care au suferit mucenicia în Creta.

Aceşti zece Sfinţi Mucenici au pătimit pe timpul lui Deciu împăratul, în insula Creta. Nu erau toţi dintr-un oraş, ci din mai multe părţi ale ţării. Din mitropolia Gortinei erau cinci : Teodul, Satornin, Evpor, Ghelasie şi Evnichian ; din Cnos, unul : Zotic ; din Epinia Panormului, unul : Agatopus ; din Chionia, unul : Vasilide şi din Iraclia doi : Evarest şi Pompie. Aceştia au fost daţi de necredincioşi ighemonului insulei, care a poruncit călăului să-i ducă la altarele idolilor ca să jertfească ; de nu vor voi să fie supuşi la tot felul de chinuri. Vreme de treizeci de zile sfinţii au fost chinuiţi, batjocoriţi şi tîrîţi pe jos prin gunoaie, de necredincioşi. În urmă au fost duşi înaintea judecătorului. Au fost din nou bătuţi, loviţi cu pietre, pălmuiţi, scuipaţi şi tîrîţi pe jos prin gunoaie, dar au rămas neînduplecaţi şi tari în credinţa lui Hristos. După ce au fost chinuiţi aşa, li s-au tăiat capetele.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului părintelui nostru Pavel, arhiepiscopul Neocezareii, unul din cei 318 Părinţi.

Cel între sfinţi Părintele nostru Pavel era aşa de vestit pentru virtuţile sale, că vestea de el a ajuns şi la urechile lui Liciniu care împărăţea în Nicomidia. A trimis să-l aducă la el. Cînd l-au adus pe sfînt înaintea scaunului de judecată al împăratului, tiranul a încercat mai intîi să înspăimînte pe sfînt cu ameninţări, iar apoi cu chinuri. Cînd au început să-l bată, toţi au rămas uimiţi de răbdarea cea mare a sfîntului. Apoi un fierar a pus în palma sfîntului o bucată mare de fier înroşită în foc, iar peste ea i-a pus cealaltă palmă şi le-a legat strîns pe amîndouă. Le-a ţinut aşa pînă ce fierul s-a răcit. Din pricina asta vinele încheieturilor au rămas moarte şi nemişcate. Apoi l-au surghiunit într-o cetăţuie de pe malul rîului Eufrat şi l-au închis acolo.

Cînd a venit marele împărat Constantin din Roma în Constantinopol, au fost chemaţi toţi din surghiun şi sloboziţi

din închisori. Fiecare a venit la ale sale. Atunci a fost slobozit și Sfîntul Pavel. Și-a luat scaunul său episcopal și a strălucit ca și mai înainte.

A fost unul din cei 318 Sfinți Părinți, care s-au adunat la întîiul Sinod de la Niceea. Toți purtau pe trupurile lor rănile lui Hristos, și arătau aceste podoabe unul altuia. Unul își arăta mîna tăiată, altul urechile, altul nasul, altul ochiul, altul alt mădular tăiat; își arătau semnele lăsate de loviturile cu vinele de bou sau cu ciomege, zdrobirile și arsurile de pe trupurile lor, pe care le-au îndurat în chinurile lor pentru Hristos. Tot așa și fericitul Pavel nu era lipsit de astfel de podoabe. Avea și el mădularele zdrobite de ciomege, iar sfintele lui mîini arse de fierul înroșit și amorțite. Deci după ce toți aceștia s-au adunat pentru răucredinciosul Arie, după ce cu hotărîre dumnezeiască l-au surpat și l-au dat anatemei, s-au adunat cu împăratul în Constantinopol. Fericitul împărat Constantin a ținut în miinile lui mîinile Sfîntului Pavel, le-a sărutat, le-a pus peste ochii lui și peste celelalte mădulare ale lui și a zis: «Nu mă satur să sărut mîinile acestea, ce-au ajuns moarte și nemișcate pentru Hristosul meu». S-a dus sfîntul apoi iarăși la scaunul său, a mai trăit acolo cîțiva ani și s-a mutat la Domnul.

Tot în această zi, pomenirea sfințirii sfintei marii biserici a lui Dumnezeu, adică a bisericii Sfînta Sofia.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului și purtătorului de Dumnezeu părintele nostru Naum făcătorul de minuni, luminătorul și predicatorul Bulgariei.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Shinon, care de sabie s-a săvîrșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi, Amin.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Ritori arătîndu-se tinerii...

Împlinindu-se cuvintele preasfințiților prooroci, Cuvinte al lui Dumnezeu, vii a Te naște în peșteră și a Te înfășa în scutece, ca un prunc, și să mă dezlegi pe mine, ca un bun, de multele greșeale.

Cerul, avînd trebuință de gură, strigă prin steaua cea mare venirea pe pămînt a Celui ce a sărăcit pentru noi, în chip de nespus; căruia răspunzîndu-i cei din Persia, în grabă au ajuns la Povățuitorul.

Cetele îngerilor se pregătesc acum cu frică a lăuda pe Hristos, Cel ce vine să Se nască; iar magii sosesc din depărtare, ca să privească uimitoare priveliște pe pămînt, pe Dumnezeu întrupat.

Te lăudăm pe tine, singura curată, pricinuitoarea tuturor bunătăților; că pe Purtătorul de trup, pe Cuvîntul, L-ai născut cu prisos de bunătate; a Cărui naștere a vestit-o mai dinainte steaua din Betleem.

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Irmos: Dătător de rouă...

Cel cu totul desăvîrșit, ca un prunc S-a născut fiind înfășat în scutece; și Cel neîncăput primește început din Fecioara, căutînd a îndumnezei trupul pe care l-a luat. Să se bucure cerul și pămîntul să se veselească.

Cu noi Se arată Dumnezeu întrupat, înțelegeți neamuri vrăjmașe, și vă plecați voi, cei ce v-ați depărtat de viața noastră! Iată, Chemarea noastră Se culcă Prunc în ieslea Betleemului.

Îmbrăcînd trupul, ca pe o porfiră împărătească, Împăratul păcii vine acum din pîntecele tău, Fecioară, ca să strivească pe vrăjmași, ca un puternic, și să dea pace vieții noastre, bîntuită de război.

Din toate neamurile, pe tine, Fecioară, te-a ales palat neîntinat Împăratul, sălășluindu-Se în pîntecele tău. Căruia acum în chip cucernic să-I cîntăm : bine ești cuvîntat, Dumnezeul părinților noștri.

Canonul sfinților

Irmos : Cei trei tineri în cuptor...

Sosit-a pomenirea mucenicilor, propovăduind ziua cea de Naștere a Mîntuitorului ; și cu nevoințele lor pentru noi începe praznicul împărătesc.

Neplecîndu-și genunchii la idoli, mucenicii au fost ispitiți cu focul chinurilor, grăind cu credință : bine ești cuvîntat, Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

În mijlocul locului de chinuri primejduindu-se mucenicii, purtătorii de cununi, laolaltă cu tinerii dănțuiesc, cîntînd : bine ești cuvîntat, Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Păstorii împreună cu filozofii privind steaua, teologhisesc pe pămînt împreună cu îngerii pe Cel ce în chip de netîlcuit S-a născut din tine, Născătoare de Dumnezeu, Marie, pentru a ne mîntui pe noi.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Chipul cel de aur...

Arătatu-Te-ai, Hristoase, îmbrăcîndu-Te cu mine, cel despuiat prin înșelăciunea păcatului, și vii să Te naști Prunc în iesle. Steaua lămurit Te propovăduiește celor ce grăiesc : făptura toată să laude pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii !

Să ne veselim, credincioșilor, și să săltăm cu duhul, că Stăpînul îmbogățindu-ne pe noi cu toată îndreptarea, s ă r ă c e ș t e chiar acum născîndu-Se și culcîndu-Se în iesle, ca un prunc. Pe Care Îl lăudăm și Îl preaînălțăm întru toți vecii !

Proorocule David, ia-ți desfătătoarea psaltire și zi : Iată, am auzit că Fecioara, în cetatea Sion, vine să nască pe Dumnezeu, Împăratul și Domnul ; Căruia Îi și cîntăm : făptura toată să laude pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii !

Frumos vine să Se nască din pîntecele tău, cu negrăit cuvînt, voind să împodobească cu nestricăciune lumea, Domnul, Dătătorul de bine ; Căruia să-I cîntăm acum : făptura toată să laude pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Irmos Pe Cel ce S-a pogorît în văpaie...

Zicerile proorocilor celor grăitori de Dumnezeu se plinesc: Fecioara se apropie să nască pe Domnul. Veselească-se dănțuind tot pămîntul și să se bucure întru toți vecii.

Ivindu-se razele dumnezeiescului Har, încetează umbra Legii, răsărind Dătătorul de lumină, Iisus. Cei din întuneric priviți Lumină mare!

Pe mine, cel ce am ajuns peșteră de tîlhari, arată-mă, Doamne, Cel ce în peșteră Te-ai născut, locaș al Tău și al Tatălui și al dumnezeiescului Tău Duh, ca să Te slăvesc întru toți vecii.

A Născătoarei:

Răsărit-a o Stea cerească din pîntecele tău, îndemnînd pe cititorii în stele să privească la Dînsa; prin a Cărei cunoaștere s-au luminat întru Domnul, Preacurată Fecioară, pururea binecuvîntată.

Canonul sfinților

Irmos: Pe Cel ce S-a pogorît...

Au stat împotriva limbilor de foc și a morții cei zece mucenici și au smuls biruința împotriva păgînătății, și împărățesc întru împărăția lui Hristos.

Aprigii ostași împodobitu-s-au cu răsplata cîntărilor de biruință, luînd cu bărbăție asupra lor întrarmarea lui Hristos, împotriva celor văzuți și împotriva stăpînitorului lumii.

Turnuri neclintite ale dreptei credințe, alese limanuri pentru cei prinși în furtună, rugați-vă neîncetat pentru toată zidirea, pentru creștini și pentru pacea lumii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

A Treimii:

Împreună ne închinăm Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh, Unime în Treime; și împreună cu îngerii strigăm, din gurile noastre cele de lut: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, în Treime.

Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, zămislind dumnezeiește din Sfîntul Duh, ai născut, întrupîndu-Se întreg din tine, pe Unul din Treime și ai rămas fecioară, precum ai fost mai înainte de naștere.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului cîntîndu-L și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul:

Pe Cel ce S-a pogorît în văpa-
«ie la tinerii evrei și cu putere
«dumnezeiască S-a arătat, pe
«Domnul, preoți binecuvîntați-L
«și-L preaînălțați întru toți ve-
«cii».

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Nu se pricepe toată limba a te lăuda după vrednicie;
«ci se întunecă și mintea cea

«mai presus de lume a cînta ție, «de Dumnezeu Născătoare. În«să fiind bună, primește credin«ța, că știi dragostea noastră «cea dumnezeiască. Că tu creș«tinilor ești folositoare, pe tine «te mărim».

Iată, voind să mă liberezi pe mine din robia cea de suflet stricătoare, te-ai înscris, Unule Împărate, cu robii, la porunca cezarului; și cetatea Betleemului Te-a întîmpinat, născîndu-Te cu trup; iar pe oamenii, cei ce laudă cu credință Nașterea Ta, în ceruri îi primești.

Împodobită cu frumusețea mai mult decît fiii oamenilor te-a făcut, Fecioară, Fiul tău și Stăpînul tuturor; pe Care vii a-L naște, mai presus de fire, ca o frumoasă mielușea, în peștera Betleemului, ca să facă binele și să mîntuiască pe cei ce se închină Lui.

Pe Tine, Dătătorule de lumină, Soare al dreptății, Cel ce ai intrat în pîntece și ai voit a Te naște mai presus de cuvînt, o stea din depărtare Te-a vestit cititorilor în stele, celor ce au biruit noaptea și ființa întunericului stricăciunii, și cu credință s-au închinat, aducîndu-Ți daruri.

Pămîntul dănțuiește înțelegînd oarecum, că dumnezeiasca venire din Fecioara, de acum va să răsară din milostivire. Iar cerul vestește aceasta cu un glas tainic din depărtare, prin steaua ivită la Răsărit.

Porți, Fiul meu, tot chipul Duhului; și cum Te port eu pe Tine, Cel ce Te-ai făcut întru totul asemenea mie?, zicea spăimîntîndu-se cea neispitită de nuntă; pe care să o cinstim toți credincioșii, ca pe Maica lui Dumnezeu și cu laude într-un glas să o mărim.

Alt Canon al Înainteprăznuirii

Irmos: Pe Dumnezeu, a-L vedea...

Iată a venit Chemarea tuturor, Ispășirea Hristos, Izbăvirea cea desăvîrșită; Comoara cea de mult preț se ascunde înăuntru în peșteră; Căruia magii cei îmbogățiți Îi aduc aur ca unui Împărat.

Păstori ai lui Hristos privegheați și cu înțelegere grăbiți-vă spre cetatea Betleemului; strigați întru cei de sus lui Dumnezeu: slavă și mărire Celui ce a binevoit a Se arăta Prunc, în vremea noastră, din bunătate.

Cu trupul fiind înfășat în scutece, Iisuse al meu, Cel ce înfășori marea cu negură, rupt-ai legătura răutății și pe cei dezlegați din asuprirea vrăjmașului i-ai legat pe toți întru dreptate.

Cămară și tron al Celui ce împărățește, munte al lui Dumnezeu, cetate aleasă și rai, nor întreg luminos al Soarelui, luminează sufletul meu, alungînd norul multelor mele fărădelegi, ceea ce ești cu har dăruită de Dumnezeu.

Canonul sfinţilor

Irmos : Pe Tine, Izvorul cel...

Comorile cele înţelegătoare ale Domnului, cele ce pe mulţi adună, care izvorăsc arătările lui Hristos şi mulţimea minunilor lor, să fie lăudate astăzi.

Ajutătorii cei statornici ai credincioşilor, apărătorii Treimii şi turnurile cele neclintite ale credinţei, rugaţi-vă pentru noi, purtătorilor de biruinţă, ca să ne mîntuim.

Slavă...,

Ceata cea sfîntă a mucenicilor Tăi, se roagă pentru noi Ţie, Sfîntă Treime, să se dăruiască nouă pace în vecii vecilor. Amin !

Şi acum..., a Născătoarei :

Betleemul deschide mai dinainte Edenul şi Cel ce vine din tine, întrupîndu-Se mai presus de fire, înnoieşte cu totul pe Adam. Pe Acesta roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, să ne mîntuiască pe noi.

Irmosul :

Pe Tine, Izvorul cel nemuri-
«tor, Care prin sfinţi dai tămă-
«duiri neamului omenesc, Te
«slăvim, Hristoase, că mîntu-
«ieşti sufletele noastre».

LUMININDA

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

Împreună cu Teodul să încununăm cu cîntări, bucurîndu-ne, pe Zotic, pe Agatopus, pe Satornin, pe Pompie, şi împreună cu Evnichian, pe măritul Vasilid, pe dumnezeiescul Evpor, şi pe lăudatul Ghelasie şi pe Evarest şi să ne izbăvim cu rugăciunile lor de greşeale şi să ne încununăm întru Hristos Mîntuitorul.

Slavă... Şi acum..., a Înainteprăznuirii :

Cei ce ne deprindem cu fapta bună şi ne nevoim a ucide patimile prin înfrînare, să aducem acum cu credinţă înaintea Celui ce voieşte a Se naşte cu trup din Fecioara, lui Dumnezeu, Celui ce a binevoit mîntuirea noastră, fapta cea vrednică de laudă şi gîndul cuvios către cele dumnezeieşti, întocmai ca darul cel din trei materii al magilor şi păstorilor.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul al 6-lea :

Podobie : Îngereştilor puteri...

Taina cea rînduită mai înainte de veci de Tatăl, şi de proroci propovăduită în cele de pe urmă, s-a arătat şi Dumnezeu om S-a făcut, luînd trup din Fecioara. Cel nenăscut Se naşte de bunăvoie ; Cel ce fiinţează ia fiinţă. Împăratul lui Israel, Hristos, soseşte.

Pe Tine Te laud, Împărate, Cel înfăşat în scutece, că dezlegi legăturile greşealelor mele şi cu slavă nemuritoare şi nestricată cinstindu-mă pe mine, cu Tatăl m-ai împăcat deplin, zidindu-mă şi înnoindu-mă. Pentru aceasta grăiesc Ţie : Împăratul lui Israel, Hristos, soseşte !

Lumina cea din Lumina dimineții, Care din Fecioară strălucind celor de pe pămînt prin mijlocirea stelei, văzînd-o cititorii în stele, magii, au lepădat întunericul cel persienesc și toată înșelăciunea privitoare la stele; și cu bucurie au cîntat lui Dumnezeu, Celui ce S-a născut: Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Batjocorit fiind Irod de înțelepții magi, furios cosește iarba cea verde a pruncilor, și mînă ucigașă a plănuit să ridice asupra Ta; ci ai venit ca un străin, alungînd adîncul întuneric al egiptenilor, cu care cîntăm: binecuvîntat ești Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Slavă...,

Cîntă noule Israele, cîntă acea cîntare cerească! Veselește-te și te bucură; bucură-te și dănțuiește; mai ales prăznuiește cu bucurie sărbătorile tale; că Dumnezeu cu trup S-a arătat din Teman și voiește a Se spăla în apele Iordanului, ca un om.

Și acum..., asemenea:

Arătatu-Te-ai pe pămînt, cu oamenii ai locuit și din porunca cezarului împreună cu robii Te-ai înscris. Ziditu-Te-ai, dar nu Te-ai mutat, neschimbat rămînînd; cu totul Dumnezeu fiind, măcar că Te-ai și întrupat. Slavă, cinste, laudă și mare cuviință iconomiei Tale, acum și în veci. Amin!

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Înainteprăznuirii, glasul 1:

Podobie: Prealăudaților mucenici...

Tot pămîntul se veselește văzînd pogorîrea lui Dumnezeu. Magii daruri aduc; cerul prin stea se face ascultat; îngerii slăvesc; păstorii petrecînd noaptea pe cîmp se minunează; ieslea Te primește pe Tine înăuntru, ca un scaun în chipul focului; bucură-te, Maică, văzînd acestea!

Stih: Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Fiul meu cel fără de început, Cel ce Te-ai născut în chip de negrăit din Tatăl cel fără de început, Lumina cea spre descoperirea neamurilor, ai venit îmbrăcînd asemănarea chipului meu; că vii, cu sărăcia în care Te-ai îmbrăcat, să îmbogățești omenirea cea sărăcită; laud, Doamne, milostivirea Ta.

Stih: Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Văzîndu-mă ca pe un prunc odihnind în brațele tale, Maică, veselește-te, că am venit să îndepărtez toată durerea lui Adam, care, cu sfatul cel rău al șarpelui, a încercat durerea gustînd din pom și afară din desfătarea raiului a ajuns și s-a stricat.

Slavă..., glasul al 3-lea:

Alcătuire a lui Studitul.

Vitejilor mucenici ai adevărului, pe voi nici silnicia tiranilor, nici măgulirea cea înșelătoare,

nici tăierea mădularelor, nici amenințările cu moartea n-au putut să vă despartă de dragostea cea dumnezeiască. Pentru aceasta, îndrăzneală avînd către Hristos Dumnezeul tuturor, ca răsplată a chinurilor voastre celor cu durere şi a rugăciunilor voastre, cereți să primim şi noi de la Hristos Dumnezeu pace şi mare milă.

Şi acum..., a Înainteprăznuirii, glasul al 8-lea :

Alcătuire a lui Anatolie.

În Betleem Se naşte Făcătorul a toate, şi Împăratul cel mai înainte de veci Edenul deschide. Sabia cea de foc s-a retras ; peretele cel din mijloc al vrajbei s-a stricat ; cereştile puteri se amestecă cu cei de pe pămînt ; îngerii cu oamenii mare praznic pregătesc ; cei curați daruri aduc Celui curat ; pe Fecioara o vedem încăpînd ca un scaun al slavei de heruvimi pe Dumnezeu, Cel neîncăput nicăieri, şi purtînd pe Cel pe Care Îl poartă heruvimii cu teamă, ca să dea lumii mare milă.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, şi otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri, se pune : din Canonul Înainteprăznuirii, Cîntarea a 3-a, pe 4, şi din Canonul sfinților, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 5-lea : Tu, Doamne, ne vei păzi şi ne vei feri de neamul acesta, în veac. Stih : Mîntuieşte-mă, Doamne, că a lipsit cel cuvios. Apostolul din Epistola către Evrei (XII, 1—10) : Fraților, avînd împrejurul nostru atîta nor de mărturii... (caută la 9 martie). Aliluia, glasul al 4-lea : Strigați Domnului tot pămîntul, cîntați numelui Lui, dați mărire laudei Lui. Stih : Că ne-ai cercat pe noi, Dumnezeule, cu foc ne-ai lămurit pe noi, precum se lămureşte argintul. Evanghelia de la Luca (XXI, 12—19) : Zis-a Domnul către ucenicii Săi : păziți-vă de oameni... (caută marți în săptămîna a 29-a după Rusalii).

CHINONICUL

Bucurați-vă drepților întru Domnul, celor drepți se cuvine laudă.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ŞI PATRA

Pomenirea Sfintei Cuvioase Mucenițe Eugenia.

Se pune slujba Înainteprăznuirii Naşterii Domnului Hristos şi a sfintei.

SE CUVINE A ŞTI CĂ : dacă în ziua aceasta va cădea Duminica dinaintea Naşterii Domnului, se va urma potrivit lămuririlor de la «Rînduiala de tipic» tipărită la sfîrşitul acestei cărți.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 stihiri ale Înainteprăznuirii şi 3 ale sfintei.

Stihirile Înainteprăznuirii,
glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Din chimvale să sunăm, cu cîntări de bucurie să strigăm, arătarea lui Hristos s-a ivit, propovăduirea proorocilor a luat sfîrşit. Acela despre Care s-a zis că Se va arăta oamenilor în trup, Se naşte în peştera cea sfîntă şi Se culcă în iesle, ca un sărac, şi cu scutece Se înfaşă, ca un prunc.

Să facem să răsune cîntări de Înainteprăznuirea Naşterii lui Hristos cu cuget cinstit; că Cel ce este împreună cu Tatăl şi cu Duhul întocmai cinstit, îmbrăcîndu-Se în firea noastră, din milostivirea îndurărilor, vine să Se nască în cetatea Betleemului; a Cărui nespusă naştere, păstorii cu îngerii o laudă.

Văzînd Fecioara netîlcuita zămislire şi nespusa naştere, s-a înfricoşat şi, bucurîndu-se, dar şi plîngînd, a grăit către Fiul său: Să Te alăptez la sîn, pe Tine, Cel ce pe toate le hrăneşti, sau să Te laud pe Tine, ca pe Fiul şi Dumnezeul meu? Ce numire să-Ţi dau, Doamne, Cel ce nu poţi fi nicidecum numit?

Stihirile sfintei, glasul al 2-lea:

Podobie: Cînd de pe lemn...

Cînd din dumnezeiasca purtare de grijă fiind înştiinţată de mai înainte, dacă ai ieşit afară din cetate, ai părăsit lămurit dulceaţa lumii şi auzind cîntarea cea dulce a psalmilor, te-ai luminat cu lumina dumnezeieştii cunoaşteri; şi zămislind în pîntece frica cea dumnezeiască şi mîntuitoare, ai împărtăşit duh celor ce călătoreau împreună cu tine, cinstită.

Cînd te-ai logodit cu Hristos, I-ai adus Lui de bunăvoie slugile, ca o zestre însufleţită, care urmînd tăriei tale, Eugenia, au strălucit lămurit cu credinţa şi cu harul, deprinzîndu-se cu toată fapta bună, ca nişte adevăraţi mucenici înţelepţi ai lui Dumnezeu, propovăduind tuturor dreapta cinstire de Dumnezeu.

Cu strălucirea Duhului luminîndu-te lămurit, ai adus înaintea lui Hristos ceata de fecioare, vînîndu-le cu cuvîntul înţelepciunii tale şi arătîndu-le calea care duce către cer, le-ai înduplecat să se lumineze cu sîngiuirile mucenicilor şi cu ele dănţuind împreună, muceniţă, ai aflat acum dorirea cea potrivită, desfătarea cea adevărată, ceea ce eşti prealăudată.

Slavă... Şi acum..., glasul al 2-lea:

Iată, s-a apropiat vremea mîntuirii noastre! Găteşte-te peşteră, că Fecioara se apropie să nască. Betleeme, pămîntul Iudeii, împodobeşte-te şi te veseleşte, că dintru tine a răsărit Domnul nostru. Ascultaţi munţi şi dealuri şi laturile cele din jurul Iudeii, că vine Hristos să mîntuiască pe omul pe care l-a zidit, ca un Iubitor de oameni.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile, glasul 1, însuşi glasul: Alcătuire a lui Anatolie.

Să prăznuim mai înainte, popoarelor, sărbătoarea Naşterii lui Hristos; şi ridicîndu-ne mintea spre Betleem, să ne suim cu gîndul şi să vedem cu ochii cei sufleteşti pe Fecioara, mergînd să nască în peşteră pe Domnul tuturor şi Dumnezeul nostru; la măreţia minunilor căruia privind Iosif, i s-a părut că vede om ca prunc înfăşat; dar din fapte a înţeles că este

Dumnezeu adevărat, Cel ce dăruiește sufletelor noastre mare milă.

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Să prăznuim mai înainte, popoarelor, sărbătoarea Nașterii lui Hristos ; și ridicîndu-ne mintea spre Betleem, să ne înălțăm cu cugetul și să vedem în peșteră taină mare ; că Edenul s-a deschis și Dumnezeu vine din curata Fecioară, desăvîrșit fiind cu Dumnezeirea și cu omenirea. Pentru aceasta să cîntăm : Sfinte Dumnezeule, Părinte cel fără de început ; Sfinte tare, Fiule, Cel ce Te-ai întrupat ; Sfinte fără de moarte, Duhule Mîngîietor ; Treime Sfîntă, slavă Ție.

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Ascultă cerule, și ia aminte pămîntule, că iată, Fiul și Cuvîntul lui Dumnezeu și Tatălui merge să Se nască din Fecioara care nu știe de bărbat, cu bunăvoința Celui ce L-a născut fără patimă și cu împreună-lucrarea Sfîntului Duh. Betleeme, pregătește-te ; deschide-ți poarta Edenule, că Cel ce este de-a pururea Se face ceea ce nu a fost și Ziditorul a toată făptura, Care dă lumii mare milă, Se naște.

Slavă... Și acum..., glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Vizantie.

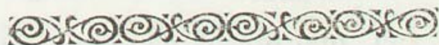
Peșteră, pregătește-te, că sosește mielușeaua, purtînd înlăuntrul său pe Hristos ; iesle primește pe Cel ce cu cuvîntul ne-a dezlegat pe noi pămîntenii de fapta care nu se poate spune prin cuvînt. Păstori, mărturisiți fluierînd înfricoșătoarea minune ; magi din Răsărit, aduceți Împăratului, aur, tămîie și smirnă ; că din Fecioară S-a arătat Domnul, Căruia Maica, plecîndu-I-se ca o slujitoare, I s-a închinat, și a zis către Cel ce era în brațele ei : Izbăvitorul meu și Dumnezeule, cum Te-ai semănat întru mine, și cum ai odrăslit întru mine ?

Troparul, glasul al 4-lea :

Mielușeaua Ta, Iisuse... (vezi la sfîrșitul acestei cărți).

Slavă... Și acum..., al Înainteprăznuirii :

Scrisu-s-a oarecînd, cu bătrînul Iosif, în Betleem, Maria, ca cea din sămînța lui David, purtînd în pîntece sarcina cea fără de sămînță. Dar a sosit vremea nașterii și nici un loc de sălășluire nu era ; ci ca un palat frumos s-a arătat peștera împărătesei. Hristos Se naște, ca să ridice chipul cel mai înainte căzut.

LA PAVECERNIȚĂ

Se cîntă următorul Canon, cu irmosul de două ori și troparele pe 6 ; și pe urmă iarăși irmosul în amîndouă stranele.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Pe Cel ce a acoperit oarecînd cu valul mării pe prigonitorul tiran, pe Cel ascuns

«în iesle Îl caută Irod să-L uci-
«dă ; dar noi, împreună cu ma-
«gii, să cîntăm Domnului căci
«cu slavă S-a preaslăvit».

Domn din Iuda a lipsit de acum ; că, în adevăr, Cel pus de-o parte, precum s-a scris mai înainte, așteptarea neamurilor, Iisus Hristos, a sosit și, din covîrșitoarea-I bunătate, într-o peșteră Se naște.

Betleeme, cetatea Iudeii, veselește-te, că întru tine Se naște Hristos Domnul. Lumea să se bucure primind izbăvirea ; să dănțuiască toată făptura, prăznuind !

Vrînd Cel preabun să mîntuiască neamul oamenilor, S-a sălășluit în pîntecele Fecioarei care nu știe de nuntă, și iată-L, vine să Se nască. Acestuia să ne închinăm, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Doamne Dumnezeul meu, laudă de naștere și cîntare de Înainteprăznuire voi cînta Ție, Celui ce, cu dumnezeiasca Ta naștere, mi-ai dat mie înnoire și la bunătatea cea de mai înainte m-ai adus.

Cei mai presus de lume și cei de pe pămînt înțelegînd, Mîntuitorul meu, că în cer ești pe scaun și jos în iesle, s-au spăimîntat de puterea Ta, că Te-ai arătat mai presus de înțelegere Dumnezeu - om, îndoit cu firea.

Ca să le umpli pe toate de slava Ta, plecînd cerurile, ai venit pe pămînt ; că Te-ai pogorît ca o ploaie pe lînă, în pîntecele fecioresc, din care vii acum să Te naști îndoit, Dumnezeu și om.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul:

Pe Tine, Cel ce ai spînzurat tot pămîntul fără ținere pe
«ape, văzîndu-Te făptura născut
«în peșteră, cuprinsă de multă
«spaimă striga : nu este Sfînt
«afară de Tine, Doamne !».

Voit-ai să Te îmbraci cu chip de rob, ca să mă izbăvești pe mine din robia celui viclean. Laud milostivirea Ta, Cuvinte, Cel împreună fără de început și împreună veșnic cu Tatăl. Slavă iconomiei Tale !

Fecioara vine să nască pe Domnul în peșteră ; întîmpinați-L, magilor ! Păstorilor, apropiați-vă acum ! Îngerilor, cîntați cîntare dintru înălțime ! Arătatu-S-a izbăvirea oamenilor.

Căutîndu-mă pe mine, cel ce m-am rătăcit și prin fapte neroditoare peșteră de tîlhari m-am arătat, vii acum ca să Te naști din Fecioara, Stăpîne. Slavă venirii Tale, Cuvinte !

Arătînd chipurile negrăitei Tale întrupări, Îndurate, ai înmulțit vedeniile și ai insuflat proorociile ; pe care acum venind le-ai plinit, născîndu-Te cu trupul din curata Fecioară, în cetatea lui David.

Tins-a pămîntul spatele său și primește pe Ziditorul, Cel ce primește de la îngeri slavă, din cer stea, de la păstori și de la magi daruri și de la toată lumea cunoaștere.

Răspunsurile vrăjitorului prezicător Valaam acum se plinesc; că a răsărit stea din Iacob și a povățuit pe magii împărați din Persia, cei ce aduceau daruri Soarelui slavei.

Cîntarea a 4-a:

Irmosul:

Venirea Ta cea din Fecioara mai înainte văzînd-o A-«vacum, spăimîntîndu-se grăia: «întrupîndu-Te vii din Teman, «Izbăvitorule, să chemi pe «Adam cel lepădat».

Norul cel strălucitor vine să răsară pe Hristos, Soarele dreptății, din pîntece de Maică, luminînd tot pămîntul cu dumnezeiești străluciri.

Arătatu-S-a asemenea oamenilor Dumnezeu și a sărăcit cu trupul, ca să ne îmbogățească pe noi, și în peșteră S-a născut. Pe Acesta să-L primim, credincioșilor, cu cuget curat.

Hristos, iată, Se naște în cetatea Betleem, ca să ne deschidă nouă Edenul, cel încuiat de neascultarea cea de mai înainte, prin înșelăciunea șarpelui. Dumnezeiește să prăznuim!

Se apropie acum, vine Domnul, așteptarea neamurilor și mîntuirea lumii; gătește-te peșteră; cetate a Betleemului și păstorilor, întîmpinați-L în cale, împreună cu magii.

Amestecîndu-Te cu oamenii, prin împreunarea cea neamestecată, întru asemănarea trupului, Mîntuitorule, cu puterea Dumnezeirii faci pe Adam fără stricăciune și-l mîntuiești, ca un Iubitor de oameni.

Cuvîntul trup arătîndu-Se, ia chip omenesc și Se sălășluiește între noi, cu negrăită rînduială! Veniți, credincioșilor, să vedem slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Dumnezeu-Tatăl.

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

La Tine alerg dis-de-dimineață, Cel ce din milostivire «Te-ai deșertat în chip de ne-«grăit pe Tine însuți pentru cel «căzut, și chip de rob din «Fecioara ai purtat; Cuvinte al «lui Dumnezeu, Iubitorule de «oameni, dăruiește-mi pacea «Ta».

Inima pămîntenilor toată saltă. Veselește-te zidire: Domnul Se naște din Fecioara curată în peșteră și magii Îi aduc acum daruri cuviincioase.

Poporul cel ce ședea de demult în umbra morții a primit lumina Ta răsărită din Fecioară și s-a umplut de multă bucurie, slăvind pururea pe Cuvîntul, Cel ce a sărăcit.

În peșteră mică vii să Te mărginești, Cel ce din fire ești neîncăput, ca să mă mărești pe mine, cel micșorat prin călcarea poruncii, din îndurarea cea nemăsurată. Mă închin milostivirii Tale, Îndelung-răbdătorule.

Înnoiești pe pămînteni, pămîntesc făcîndu-Te, Ziditorule; că ieslea, scutecele și peștera sînt semnele smereniei Tale; iar logodnicul Maicii, care se numește tatăl Tău după trup, închipuiește acum sfatul Părintelui, Cel ce Te-a odrăslit.

Împărații neamurilor, magii de la Răsărit, aducîndu-Ți daruri Ție, Celui ce Te-ai născut în peștera Betleemului din Maică neispitită de bărbat, arătau prin smirnă moartea, prin aur puterea împărătească, iar prin tămîie întîietatea Dumnezeirii.

Cuvinte al Tatălui, Cel împreună veșnic, ieșind din cea neispitită de bărbat, Te-ai sălășluit trupește în peșteră, avînd ieslea ca un tron; și spăimîntezi, cu înfricoșătoarea Ta iconomie, pe magi și pe păstori, și ai uimit pe îngeri care au cîntat: slavă Ție!

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Adîncul cel mai de jos al păcatului m-a înconjurat «și viforul mai mult nerăbdîn«du-l, strig Ție, Stăpînului, ca «Iona: din stricăciune scoa«te-mă!».

Fecioara, Doamna, vine să Te nască în peșteră, mai presus de legile trupești, și în iesle să Te culce ca pe un prunc.

Pe mine, cel ce am ajuns străin prin călcarea poruncii, cetățean al cerului mă arată, din nemăsurata Sa îndurare, Dumnezeu-Cuvîntul, Cel ce S-a născut din Fecioara care nu știe de nuntă.

Munți, văi împădurite și vîlcele, toate veseliți-vă, că Hristos Se naște cu trup, înnoind făptura ce se stricase prin vicleana călcare a poruncii.

Dărîmatu-s-a acum și a pierit peretele cel din mijloc al vrajbei celei de demult cu venirea Ta în trup, Hristoase, și sabia cea de văpaie dă dosul tuturor; iar din pomul cel de viață dătător al Edenului mă împărtășesc cu credință, arătîndu-mă iarăși grădinar al pomilor celor nemuritori.

Împărățit-a iadul împreună cu păcatul de la Adam pînă la Tine; dar se prăbușește acum tiranica lui nerușinare, născîndu-Te Tu, după trup, Izbăvitorule, din sămînța lui David, și arătat șezînd pe scaunul împărăției lui și în veci împărățind.

De prunci ucigător, nu de Hristos ucigător, s-a arătat Irod cel cumplit; că deși a cosit amarnic pe prunci, ca pe niște iarbă, dar asupra Spicului vieții nu a putut, ca un smintit, să se arunce, și să-L omoare. Că

Dătător de viață fiind, ca un Dumnezeu S-a ascuns de prigonitor, cu dumnezeiască putere.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul:

Tinerii în Babilon nu s-au spăimîntat de văpaia focu«lui ; ci în mijlocul văpăii, «unde erau aruncați, răcoriți «fiind de rouă, au cîntat : bine«cuvîntat este Dumnezeul pă«rinților noștri».

Cum te va primi, Cuvinte, peștera cea mică, pe Tine, Cel ce cu multă sărăcie ai ridicat sărăcia lui Adam, și cu harul Tău ai îmbogățit pe oameni ?

Graiuri uimitoare auzind păstorii, venit-au repede la Betleem, să vadă în ieslea vitelor pe Cel ce a dezlegat pe toți de întinăciune și cu cucernicie să I se închine.

Să ne silim a lăuda cu gura și cu inima pe Hristos, Cel ce vine să Se nască în peșteră din pîntece de fecioară și cu credință să ne închinăm Lui.

Înșelătorul vrăjmaș, văzînd pe Dumnezeu prunc culcat în ieslea sărăcăcioasă, s-a rănit și plînge, doborît fiind de dumnezeiasca mînă, spre mîntuirea noastră, a celor ce cîntăm : Izbăvitorule, Dumnezeule, bine ești cuvîntat !

Fericită este ieslea că primind întru sine ca pe un prunc pe Ziditorul, s-a arătat ca un scaun de heruvimi, spre mîntuirea noastră, a celor ce cîntăm : Izbăvitorule, Dumnezeule, bine ești cuvîntat !

Una este întru nașterea Ta cea fără de început și întru nașterea cea după trup, Dumnezeirea Ta, Hristoase, împreună cu Tatăl și cu Duhul, spre mîntuirea noastră, a celor ce cîntăm : Izbăvitorule, Dumnezeule, bine ești cuvîntat !

Cîntarea a 8-a :

Irmosul:

Primejduindu-se pentru legile părintești, fericiții ti«neri în Babilon, au călcat în «picioare nelegiuita poruncă a «celui ce împărățea ; și unin«du-se cu focul, care nu i-a ars, «cîntare vrednică au cîntat Ce«lui ce stăpînește : lăudați pe «Domnul lucrurile și-L prea«înălțați întru toți vecii».

Pe Domnul, Cel singur mai presus de cuvînt, îmbrăcat întru asemănarea oamenilor ținîndu-L în brațe, Fecioară, închinîndu-te Lui și sărutîndu-L ca o maică, ziceai : Fiule preadulce, cum Te țin eu astfel pe Tine, Cel ce ții în palmă toată zidirea și o liberezi din mîna robiei ?

Dumnezeieștilor îngeri, pregătiți-vă a slăvi prin cîntări, pe Cel ce S-a născut pe pămînt ; magilor, povățuiți fiind de stea, aduceți daruri ; păstorilor, mergeți degrab de-L vedeți pe El stînd ca un prunc în brațe de

maică, şi grăiţi: lăudaţi pe Domnul lucrurile şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Nor al luminii, ceea ce eşti cu totul fără de prihană, cum de înfeşi în scutece pe Cel ce de voia Sa îmbracă în chip de nespus cerul cu nori? Cum de culci în ieslea animalelor pe Stăpînul, Care pentru nemăsurata Sa milă a izbăvit pe oameni din întinăciune? Căruia toată făptura I se închină cu frică, slăvindu-L cu cîntări întru toţi vecii.

Dezlegatu-s-a Adam cel legat şi libertate tuturor credincioşilor s-a dat, cu scutece fiind înfăşat Tu, Mîntuitorule, şi în peştera mică şi în ieslea animalelor fiind aşezat. Pentru aceasta bucurîndu-ne, cîntare de înainteprăznuire întru a Ta Naştere Îţi aducem, cu credinţă.

Încetat-a înşelăciunea persienească, iar magii cei cititori în stele ai Răsăritului aduc lui Hristos, Împăratului tuturor, Celui ce S-a născut, daruri: aur, smirnă şi tămîie. Pe Care tineri binecuvîntaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare preaînălţaţi-L întru toţi vecii.

O, minune uimitoare! O, bunătate! O, nesfîrşită răbdare! Că iată, ca un prunc Se socoteşte Cel ce locuieşte întru cei de sus şi, Dumnezeu voind, fuge de Irod. Pe Care tineri binecuvîntaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare preaînălţaţi-L întru toţi vecii.

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Nu se pricepe toată limba a te lăuda după vrednicie; «ci se întunecă şi mintea cea «mai presus de lume a cînta «ţie, de Dumnezeu Născătoare. «Însă fiind bună, primeşte cre- «dinţa, că ştii dragostea «noastră cea dumnezeiască. Că «tu creştinilor eşti folositoare; «pe tine te mărim».

Bucură-te locaşule cel preacurat al nespusei bucurii! Că, iată, vii în peşteră ca să naşti în chip negrăit pe Stăpînul, Cel ce vrea să înnoiască cu adevărat toată făptura cea stricată mai dinainte prin călcarea poruncii. Pe Acesta slăvindu-L cu credinţă în cîntări, pe tine te mărim.

Suflete ale drepţilor, toate, împreună cu cei de jos, bucuraţi-vă! Că iată S-a arătat Izbăvitorul tuturor, în Betleem născîndu-Se; iar o stea Îl vesteşte pe El magilor, celor ce Îl căutau cu cucernicie; pe Care văzîndu-L în peşteră, s-au umplut de frică.

Ca pe un alt cer te lăudăm pe tine, Fecioară, ceea ce vii Să ne răsari nouă, mîine, din pîntecele cel întru tot sfînt, pe Soarele dreptăţii, Care luminează pe cei ce sînt în umbra morţii şi în stricăciune. Pentru aceasta cu laude, după datorie, pe tine te mărim.

După minunata Ta naştere, scăpînd de dureri, mai presus de fire, eram fericită, Fiule, Cel fără de început; dar acum văzîndu-Te fugind de Irod, sabia întristării îmi sfîşie sufletul. Ci viază şi mîntuieşte pe cei ce Te cinstesc pe Tine.

În ţara Egiptului merg, o, Maică, dar cele făcute de mînă ale Egiptului le voi surpa cu cutremur; iar pe vrăjmaşii, care în deşert caută sufletul Meu, trimiţîndu-i în iad, ca un puternic, voi ridica şi voi mîntui pe cei ce te cinstesc pe tine.

Bucură-te făptură, că Ziditorul Se zideşte şi Cel ce fiinţează mai înainte acum din nou este cunoscut ca Dumnezeu; păstorii împreună cu magii să laude minunea cu credinţă, şi oamenii cu îngerii să se veselească.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Înainteprăznuirii (de două ori). Slavă..., al sfintei, Şi acum..., al Înainteprăznuirii.

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glasul al 6-lea:

Alcătuire a lui Anatolie.

Podobie: Puterile îngereşti...

Zicerile proorocilor acum s-au plinit, că Dumnezeul nostru vine să Se nască din Fecioara Maria mai presus de cuvînt şi rămîne precum a fost mai înainte de naştere; magii se adună aducînd daruri; păstorii petrec noaptea pe cîmp; iar noi să cîntăm: Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Doamne, slavă Ţie!

Slavă... Şi acum..., tot aceasta.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină...

Alcătuire a lui Anatolie.

Oprind cîntarea fluierelor păstoreşti, oastea îngerească a strigat, zicînd: încetaţi a mai petrece noaptea pe cîmp, voi cei ce sînteţi mai mari peste turme; strigaţi cîntînd, că S-a născut Hristos Domnul, Care a binevoit a mîntui, ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Slavă... Şi acum..., tot aceasta.

Psalmul 50.

CANOANELE

Se pune Canonul Înainteprăznuirii, cu irmosul pe 8, şi Canonul sfintei, pe 4.

Canonul Înainteprăznuirii

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea:

Irmosul:

Întru adînc a aşternut de demult toată oastea lui faraon «puterea cea dumnezeiască, iar «Cuvîntul întrupîndu-Se, a pierdut păcatul cel prearău, Domnul cel prealăudat, căci cu slavă S-a preaslăvit».

Înscrisu-Te-ai din porunca cezarului, vrînd să înscrii în cartea vieţii pe om, Împărate al tuturor; străin ai venit întru ale

Tale, chemînd la cer pe cel ce cumplit se înstrăinase de rai.

Betleeme primeşte pe Hristos, că vine la tine Cel ce S-a întrupat, deschizînd mie Edenul; pregăteşte-te peşteră, ca să vezi încăpînd întru tine, cu uimire, pe Cel neîncăput, acum sărăcit, din bogăţia milostivirii.

Hristos vine să Se nască, dăruind ca un bun minunată înnoire celor din Adam. Veseleşte-te pustiu care nu năşteai; saltă fire omenească toată, că a venit Stăpînul să te facă mult-roditoare.

Canonul sfintei

Alcătuire a lui Teofan.

Eugenia, mucenită a lui Hristos, dănţuind acum cu bucurie împreună cu oştile îngerilor, ca o fecioară fără prihană şi ca o purtătoare de cunună preafericită, roagă-te să se dea har celor ce cu dragoste te laudă pe tine.

Auzind dumnezeieşti cîntări de laudă, mireasă a lui Hristos, ai zburat către viaţa cea plină de veselie, strălucind din inima ta, ca o lumină teologia cîntărilor Duhului şi alungînd toată necunoştinţa de Dumnezeu.

Cugetul tău uitîndu-şi de firea femeiască, a alergat către lucrurile bărbăteşti, fiind îmbărbătată de har şi povăţuită de Dumnezeu cu vederea cea de mai înainte, Mucenită Eugenia, ceea ce porţi nume de bun neam.

Slavă...

Luminîndu-te cu lumina cea înţelegătoare, pe mulţi i-ai făcut a fi părtaşi de strălucire, înţeleptită de Dumnezeu; de care învredniceşte acum pe cei ce te laudă, izbăvindu-i din păcat, cu rugăciunile tale, Mucenită Eugenia, cu totul fericită.

Şi acum..., a Născătoarei:

Fiind ucişi de pomul cunoştinţei, prin lemnul vieţii am fost iarăşi chemaţi, noi credincioşii, de către Cel ce a odrăslit din tine, curată, mai presus de pricepere, Hristos Dumnezeu, Născătoare de Dumnezeu; Aceluia cu îndrăzneală roagă-te, să mîntuiască sufletele noastre.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Înflorit-a pustiul ca şi crinul, Doamne, biserica păgînilor «cea stearpă, prin venirea Ta, «întru care s-a întărit inima «mea».

Doamne, vii să fii înfăşat ca un prunc cu scutece, izbăvindu-mă din legăturile răutăţilor, Iubitorule de oameni. Mă închin smereniei Tale celei dumnezeieşti.

Pe Tine, Cel ce ai ajuns sub curgerea vremii, Care din veşnicie ai strălucit din Tatăl, Cel ce ai dezlegat patimile cele învechite ale sufletelor noastre, vine Fecioara să Te nască.

Căutîndu-mă pe mine cel rătăcit prin călcarea poruncii, Te-ai sălăşluit în peşteră, ca într-un locaş ceresc, gătindu-mi locaşurile de acolo, Îndurate, mult-Milostive.

Canonul sfintei

Irmos : Pe piatra credinţei...

Ca o jertfă fără prihană te-ai adus Stăpînului, cu desăvîrşită înţelegere, lepădînd avuţia cea pieritoare, preaînţeleaptă, şi zicînd : Tu eşti Dumnezeul nostru şi nu este Sfînt afară de Tine, Doamne.

Cunoscutu-s-a curăţia ta cea preacurată ; strălucit-a tăria luptelor tale ; că fapta ai făcut-o suire către înalta cugetare de cele dumnezeieşti, zicînd : Tu eşti Dumnezeul nostru şi nu este Sfînt afară de Tine, Doamne.

Slavă...

Desfătatu-te-ai cu dragostea de cumpătare, păzit-ai lauda curăţiei, făcutu-te-ai primitoare de înţelepciune, zicînd lui Hristos : Tu eşti Dumnezeul nostru şi nu este Sfînt afară de Tine, Doamne.

Şi acum..., a Născătoarei :

Să lăudăm, cei ce sîntem înţelepţiţi de Dumnezeu, pe Preacurata Maria, Născătoarea de Dumnezeu, pe ceea ce s-a arătat ca o mijlocitoare a mîntuirii noastre, grăind : nu este nimeni curat ca tine, Preacurată, şi nimeni nu este fără prihană, afară de tine, stăpînă.

Irmosul :

Pe piatra credinţei întărin-«du-mă, lărgit-ai gura mea asu-«pra vrăjmaşilor mei ; că s-a «veselit duhul meu, cînd cînta : «nu este Sfînt ca Dumnezeul «nostru şi nu este drept afară «de Tine, Doamne».

CONDACUL sfintei, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

De slava cea trecătoare a lumii fugind, pe Hristos L-ai iubit, păzind nevătămat bunul neam al sufletului tău, muceniţă de Dumnezeu înţeleptită, Eugenia, prealăudată.

ICOS

Pururea fiind împodobită, Fecioară, cu viaţă curată, cu cuvînt curat şi cu har, jertfă te-ai adus pe tine, Celui ce pentru noi a luat trup din Fecioara şi S-a născut pe pămînt din milostivirea cea negrăită şi cu îndoitele cununi ale slavei te-a îmbodobit Stăpînul, cu bunăcuviinţă. Că păzindu-ţi curăţia ca şi cum ai fost fără de trup, cinstită, ca o mireasă fără prihană ai intrat împreună cu dînsul în cămara cerească, întreagă arătîndu-te împodobită cu chinurile, muceniţă de Dumnezeu înţeleptită, Eugenia, prealăudată.

SEDEALNA Înainteprăznuirii, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...,

Bucură-te Sioane, Betleeme pregăteşte-te ! Atotţiitorul trimiţînd steaua înainte, a vestit smerenia Sa cea nemăsurată ; că

Acela de Care se cutremură puterile cerești Se naște cu adevărat din Fecioara fără schimbare, Unul, Dumnezeul nostru.

Slavă...

SEDEALNA sfintei, glasul al 8-lea :
Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Nevoindu-te cu ostenelile pustnicești, te-ai preamărit în lupte mucenicești, aducînd pe mulți mîntuiți la Ziditorul tău ; că din dumnezeiască dragoste lăsînd cele trecătoare, lupte bărbătești ai îndurat, mărită. Pentru aceasta după săvîrșirea ta din viață ai aflat viața cea fără de sfîrșit, fiind totdeauna împreună cu Mirele tău, Eugenia, cea întocmai cu îngerii. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greașeale celor ce cu dragoste cinstesc sfîntă pomenirea ta.

Și acum..., a Înainteprăznuirii :
Podobie : Porunca cea cu taină...

Mai înainteprăznuirea Nașterii lui Hristos săvîrșind, credincioșilor, să sărbătorim și cu vrednicie toți mai înainte să o întîmpinăm, ca magii aducînd daruri faptele bune, și să cîntăm Dumnezeului nostru cîntarea cea plină de desfătare a îngerilor, Celui ce S-a născut în Betleem, fără de sămînță, din Fecioara fiica lui Dumnezeu, pe Care toate Îl slăvesc.

Canonul Înainteprăznuirii
Cîntarea a 4-a :
Irmosul:

Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu însuți Te-ai «întrupat, Doamne, și m-ai mîn«tuit pe mine tot omul. Pentru «aceasta cînt Ție : slavă puterii «Tale, Doamne !».

Făptură, leapădă-ți acum toată vechitura, văzînd pe Ziditorul născîndu-Se, Prunc făcîndu-Se, pe tine înnoindu-te și la frumusețea cea dintîi aducîndu-te.

Minunîndu-se de uimitoarea naștere, magii cei povățuiți de dumnezeiasca stea s-au oprit și, văzînd pe Soarele cel ce a răsărit din feciorescul nor, daruri I-au adus.

Iată, Fecioara vine ca o mielușea, purtînd în pîntece pe Mielușelul cel hrănit, Care ridică păcatele lumii. Să se bucure făptura, prăznuind.

Propovăduirile proorocilor care au vestit arătarea lui Hristos, au primit astăzi sfîrșit mîntuitor ; că a venit Domnul trupește și a luminat pe cei ce se chinuiau întru întuneric.

Canonul sfintei
Același irmos :

Venit-ai, întrupîndu-Te din Fecioară, Cel ce ești Preaînalt, logodindu-Ți Ție adunările fecioarelor, care numai pe Tine Te-au iubit, cunoscîndu-Te Mire al lor.

Dezbrăcat-ai acoperămîntul nașterii celei trupești și te-ai îmbrăcat luminat prin Botez, cu îmbrăcămintea nașterii din nou prin credință, mucenița preaIăudată.

Răsărit-au în inima ta razele cele dătătoare de lumină, alungînd cu lumina harului negura cea întunecată a rătăcirii, muceniță a lui Hristos, Eugenia, frumoasă fecioară.

Slavă...

Cu podoabă și cu frumusețe ți-ai luminat fața, veștejindu-ți mai întîi patimile trupului cu sihăstria și apoi cu mucenicia strălucind luminat, Eugenia.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai înaltă decît îngerii te-ai făcut, Prealăudată, născînd pe Îngerul cel de mare sfat al Tatălui, Care S-a făcut om din multă milostivire, pe Iubitorul de oameni.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 5-a :

Irmosul:

Mijlocitor Te-ai făcut între Dumnezeu și oameni, «Hristoase Dumnezeule, că prin «Tine, Stăpîne, către Părintele «Tău, Începătorul luminii, am «aflat întoarcere din noaptea «necunoștinței».

Poporul cel ce ședea oarecînd în întuneric să vadă Lumina cea neînserată, care a strălucit, pe care steaua a vestit-o de demult împăraților de la Răsărit, celor ce se închinau focului.

În peșteră mică vine să intre marele Împărat, ca să mă mărească pe mine cel micșorat și din nemăsurata-I sărăcie să mă îmbogățească pe mine cel sărăcit, Cel ce este mai presus de toate.

Acum din Iacob, precum a zis Valaam, Se naște Hristos, și peste neamuri va domni și Se va înălța cu har, rămînînd împărăția Lui neschimbată.

Canonul sfintei

Același irmos :

Șarpele cel pierzător de suflete văzînd calea ta, purtătoare de biruință, îndreptată către mîntuire, asmute asupra ta mulțime de ispite, cercînd a slăbi tăria ta, curată, de Dumnezeu înțeleptită; dar l-ai călcat pe acela în picioare.

Cu totul frumoasă te-ai arătat lui Hristos, Dătătorului frumuseților, Făcătorului de bine și Mirelui sufletelor, fiind înfrumusețată cu deprinderile sihăstriei și cu nevoințele muceniciei strălucind, Muceniță Eugenia, frumoasă fecioară.

Slavă...

Cununa darurilor s-a pus pe creștetul tău, că ai cinstit dumnezeiasca înțelepciune, defăimînd bogăția și mărirea părintească și cu tărie ai urmat doritului tău Mire, preaînțeleaptă Eugenia.

Și acum..., a Născătoarei :

Răsărind din tine Născătoare de Dumnezeu, Viața lumii, către împărtășirea vieții veșnice cheamă pe cei ținuți mai dina-

inte de moarte; pe cei ce strigă cu credință: pe alt Dumnezeu în afară de Tine nu cunoaștem.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Întru adîncul greșealelor fiind înconjurat, chem adîncul milostivirii Tale, cel «neurmat; scoate-mă din stri«căciune, Dumnezeule».

Cu înfățișare de străin vine Hristos întru ale Sale; să ne înstrăinăm și noi de păcate și să-L primim pe El, Cel ce locuiește în sufletul celor blînzi.

Nicidecum nu vei fi mai mic, Betleeme, între cetăți; că întru tine Se naște Împăratul și Domnul, ca să pască pe poporul cel ales.

Cum Te va primi pe Tine, Cel neîncăput în lume, Cel necuprins cu mintea, peștera cea mică? Cum Te voi vedea prunc pe Tine, Cel cunoscut împreună cu Tatăl cel fără de început?

Canonul sfintei

Același irmos:

Somn genelor tale nu ai dat, pînă ce nu ai ucis toată patima desfătării și te-ai desăvîrșit locaș curat Ziditorului tău.

Cea înnegrită și cu fapta și cu numele, urmînd năravurilor egiptene, îndrăznește a defăima cinstita ta viețuire, preaînțeleaptă Eugenia.

Slavă...

Arătat-ai statornică sihăstrie și cu harul tămăduirilor îmbogățindu-te ai povățuit, cu bogăția credinței, adunarea călugărilor.

Și acum..., a Născătoarei:

Toți proorocii au priceput în chip tainic nașterea Ta cea nespusă, Preacurată, duhovnicește însemnînd și mai înainte spunînd tuturor cele viitoare.

Irmos: Întru adîncul greșealelor...

CONDACUL Înainteprăznuirii, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peșteră în chip de negrăit. Dănțuiește lumea auzind, slăvește cu îngerii și cu păstorii pe Cel ce vine să Se arate Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

ICOS

Cum nu mă voi minuna de Fecioara, care a născut, de steaua care vestește pe Cel născut, de Pruncul cel înfășat în scutece și de magii cei ce cad în genunchi cu daruri? Văd și ieslea prea sărăcăcioasă și pe îngeri înconjurînd-o și lăudînd cu cîntări pe Stăpînul tuturor și cîntînd: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, Celui ce a voit a Se naște Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci și patra, pomenirea Sfintei cuvioasei fecioare Mucenițe Eugenia și a celor împreună cu ea.

Sfînta Muceniță Eugenia, odraslă de bun neam și mîndrie a neamului ei, s-a născut în Roma cea veche. Părinții ei, Filip și Eugenia, primind de la împărat o înaltă dregătorie, au plecat în Alexandria, cu fiica lor. Pe cînd erau în Alexandria, fiica lor Eugenia și-a părăsit pe ascuns părinții. S-a îmbrăcat bărbătește, a luat cu ea două slujnice și, într-o noapte, a fugit de-acasă. S-a dus la un episcop și a primit de la el sfîntul botez. Și-a tuns părul capului, s-a numit Eugeniu și foarte de dimineață s-a dus în grabă la o mînăstire. Acolo a trăit în osteneli, în nevoințe, în trude, în privegheri de toată noaptea și a săvîrșit toată virtutea. Strălucea ca un mare luminător, așa că frații l-au rugat să le fie stareț. Nu voia, dar silit de cuvintele și de dragostea lor a primit. Și așa, nu cuvîntul ci fapta a arătat tuturor pe Eugeniu mare și prea strălucit. Chipul lui îi atrăgea pe toți. Cum atrage magnetul fierul, așa atrăgea pe toți, ca să se desfăteze de vederea faptelor lui bune. Dar o femeie Melantia, neagră la suflet, cum îi era numele, venită cu poporul ca să se închine la mînăstire, s-a îndrăgostit nebunește de chipul frumos al lui Eugeniu. Și s-a făcut că e bolnavă de o boală îndelungată și l-a rugat pe Eugeniu să-i îngăduie să-i spună boala numai lui îndeosebi, că altfel nu se poate vindeca. Melantia îi grăia cu lacrimi și cu cuvintele ei înșelătoare i-a mișcat inima lui Eugeniu. Curat la inimă fiind, a primit-o, fără să-și dea seama de viclenia ei. Cînd s-a găsit singură cu starețul, tăciunele desfrînării a aprins și mai mult inima Melantiei spre dragoste. Și ca un orb, care-și pierde lumina ochilor, aprinsă de patimă, a căutat să aducă ocară lui Eugeniu, dar pentru că nu și-a ajuns scopul, Melantia s-a dus la prefectul orașului, tatăl Eugeniei, și a făcut plîngere, că în cutare mînăstire starețul înșeală cu cuvinte viclene pe femeile cinstite și că desfrînatul a îndrăznit să o necinstească chiar și pe ea. Cînd prefectul a auzit acestea, s-a umplut îndată de mînie și a trimis în grabă la mînăstire să aducă pe Eugeniu, starețul mînăstirii, și pe monahi. Să-l aducă legați ca pe niște oameni vinovați, închinători mincinoși și făcători de rele, să se înfățișeze înaintea scaunului său de judecată și să dea socoteală de faptele lor. Și s-au înfățișat părțile la judecată. A început să grăiască Melantia. A acoperit cu ocări pe dumnezeiescul stareț; l-a batjocorit și l-a defăimat cît a vrut. Striga, îl arăta cu degetul pe stareț prietenilor, îl făcea ticălos, iar pe monahii de sub ascultarea lui, stricați. Cu glas mare a strigat și a zis: «Ascultați-mă toți, că vă spun adevărul!» Cît este de mare răbdarea Ta, Doamne Atotputernice!

Atunci Eugenia și-a rupt hainele de pe ea și a arătat celor de față priveliște înfricoșătoare și ne mai văzută. Apoi a grăit cu îndrăznire tuturor: «Se cuvine ca noi călugării să suferim, cu mulțumire, ocările, batjocura și chinuirea trupului. Dar pentru ca să nu se facă de batjocură haina călugărească iată vă spun că sînt femeie; sînt fiica judecătorului. Judecătorul este preaiubitul meu tată. Soția lui e mama mea. Aceștia de lîngă mine mi-s frați, nu-i numesc robi».

Toți au rămas încremeniți de cuvintele Eugeniei. Oricine va fi cuprins de uimire cînd va afla cum a pedepsit-o Dumnezeu pe Melantia. Pe cînd era încă la judecată foc a căzut din cer peste casa ei și a ars pînă la temelie.

Zguduit de cele petrecute, tatăl Eugeniei a părăsit toată mărirea, bogăția și desfătarea vieții și s-a botezat. A ajuns păstor credincioșilor din Alexandria, și-a sfîrșit viața mucenicește, omorît de săbiile necredincioșilor, și a zburat cu bucurie la cereștile locașuri.

După săvîrșirea tatălui ei, mama ei împreună cu ea au părăsit Alexandria, țara cea străină, și mînate de dor, s-au dus să locuiască în Roma, patria lor. Atunci a dat poruncă împăratul ca toți creștinii să jertfească idolilor, de nu, să moară. Eugenia, care strălucea înaintea tuturora, că era aprinsă de dragoste pentru Hristos, a fost legată cu o piatră grea și aruncată în apă, dar a scăpat nevătămată cu minune. Pentru aceea i s-a tăiat capul cu sabia și a zburat cu bucurie spre Hristos, doritul ei Mire.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Mucenițe Vasila, care a suferit mucenicia împreună cu Sfînta Eugenia, și care de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Filip, tatăl Sfintei Eugenia, care de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Protu și Iachint eunucii și împreună schimnicii cu Sfînta Eugenia, care de sabie s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului părintelui nostru Nicolae monahul, cel ce a fost ostaș.

Cuviosul Părintele nostru Nicolae monahul a trăit pe timpul împăratului Nichifor și era ostaș. Cînd împăratul a pornit cu război împotriva bulgarilor, a plecat și el cu oștirea. Către seară a poposit într-un loc, și a tras la un han. A cinat și-a făcut rugăciunea și s-a culcat. Pe la straja a doua sau a treia din noapte, fata hangiului, cuprinsă de dragoste pătimașă, s-a dus la el, ca să-l atragă la ea.

Sfîntul, simțind că prin tînăra fată satana caută să-l atragă către păcat, s-a înarmat cu toată puterea împotriva patimii și a mustrat aspru pe tînăra fată, care în trei rînduri a venit la el mînată de aceeași patimă neînfrînată. Sculîndu-se apoi și-a făcut semnul crucii și a pornit la drum.

În noaptea următoare a avut un vis. Se făcea că stătea pe un loc înalt, de unde se vedea în toate părțile. Alături de el, stătea pe un scaun o căpetenie și avea piciorul drept pus peste cel stîng. Căpetenia aceea i-a zis : «Vezi oștile de o parte și de alta ?».

«Da, Doamne», i-a răspuns el. «Văd că romanii taie pe bulgari».

«Uită-te acum la mine !», i-a spus cel din vis. Și l-a văzut că-și pune piciorul drept la pămînt și-și așază piciorul stîng deasupra celui drept. După aceasta s-a uitat iarăși sfîntul pe cîmpul de bătaie și a văzut că dușmanii taie fără milă pe romani.

După ce s-a terminat lupta a zis cel din vis : «Uită-te bine pe locul unde zac trupurile moarte și spune-mi ce vezi».

Ostașul s-a uitat și a văzut că tot pămîntul dinaintea ochilor era plin de trupuri moarte, iar în mijlocul lor era un loc cu iarbă verde cît un pat. Și a zis :

«Doamne, tot pămîntul este plin de romani căzuți, afară de un loc cu iarbă verde mare cît un pat».

«Și ce crezi tu că înseamnă aceasta ?» l-a întrebat pe ostaș cel din vis.

«Sînt om prost, Doamne, și nu știu», i-a răspuns ostașul.

«Livada aceea verde», i-a spus acela, «pe care o vezi mare cît un pat, este locul tău. Acolo trebuia să fii ucis și tu cu ceilalți ostași ; să fii pus acolo și să acoperi și restul cîmpului de luptă. Dar pentru că noaptea trecută te-ai luptat de trei ori cu ispita pe care cel viclean ți-a trimis-o prin fiica hangiului și ai alungat-o cu vitejie de la tine, iată, tu însuți te-ai izbăvit din acel măcel. Ai lăsat patul de verdeață fără așternut. Ți-ai mîntuit sufletul împreună cu trupul. Și moartea nu va mai avea putere asupra sufletului tău, dacă-mi vei sluji mie cu inima curată».

La auzul acestor cuvinte s-a spăimîntat ; s-a deșteptat cutremurat și s-a închinat. S-a întors din drum cale de o zi, s-a suit într-un munte și s-a rugat lui Dumnezeu pentru oștirea romană.

Cînd împăratul a intrat în provincia Bulgariei, bulgarii s-au suit în munte și au lăsat trupe de pază ca la cincisprezece mii de ostași, pe care romanii i-au ucis. Mîndri de biruința lor, au început să nu se mai îngrijească. Și pe cînd dormeau fără grijă, noaptea au năvălit asupra lor bulgarii și i-au ucis mai pe toți, împreună cu împăratul Nichifor. Atunci dreptul și-a adus aminte de visul lui. A mulțumit lui Dumnezeu și s-a întors de acolo plîngînd și tînguindu-se. S-a dus într-o mînăstire, a luat sfînta schimă și slujind lui Dumnezeu cu inima curată, vreme de mulți ani, a ajuns un părinte mare și vestit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Ahaic, care de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Antioh, care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Vitimion, care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Afrodisie, care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Grat, care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului noului mucenic Ahmed, care a suferit mucenicia în Constantinopol, în anul 1682, și care de sabie s-a săvîrșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 7-a :

Irmosul:

Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu a tiranului celui «călcător de Lege înaltă văpaie «a ridicat ; iar Hristos a tins ti- «nerilor celor cinstitori de Dum- «nezeu roua Duhului, Cel ce este «binecuvîntat și preaslăvit».

Stropiți norilor apă de sus, că Cel ce Și-a pus Sieși norii dumnezeiască suire, vine purtat de norul — Fecioara, ca să strălucească lumină neînserată celor ce mai înainte erau întunecați și întru primejdii.

Oaste a dumnezeieștilor îngeri, pregătește-te a lăuda negrăita pogorîre a Domnului! Magilor întîmpinați, păstorilor alergați! Venit-a Cel pus deoparte, Hristos, așteptarea și izbăvirea neamurilor.

Ce este această preamare și uimitoare minune ? Cum Te voi purta pe Tine, Cel ce le porți pe toate cu cuvîntul ? Negrăită este nașterea Fiului meu, Cel fără de început, zis-a cea preacurată, purtînd cu frică pe Hristos în brațe.

Canonul sfintei

Același irmos :

Lămurit-ai tuturor adevărul Scripturilor celor de Dumnezeu însuflate, îmbărbătînd partea cea femeiască și pe toți i-ai uimit cu minunea, preacinstită Eugenia, pe care i-ai și adus să creadă luminat în Hristos, preafericită.

Pe fața ai înfierat cu dumnezeieștile tale învățături nebunia idolilor, prealăudată, logodind lui Hristos, Împăratului tuturor, mulțime nenumărată de fecioare, luminîndu-se cu sîngiurile mucenicilor.

Slavă...

Văzînd mărita Vasila viața ta cea purtătoare de Dumnezeu, pe tine cu dragoste te-a urmat, că s-a logodit cu Hristos, părăsind toate desfătările trupești, și acum s-a învrednicit de bucuria mucenicilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Vindecat-ai pustiirea morții, născînd fără de sămînță Viața cea ipostatnică, Fecioară cu totul fără prihană, Născătoare de Dumnezeu curată. Pentru aceasta veselindu-ne, izvor al nemuririi te numim pe tine.

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 8-a :

Irmosul:

Cuptorul cel cu foc, oarecînd, în Babilon lucrările «și-a despărțit din dumnezeias- «ca poruncă : pe haldei arzînd, «iar pe credincioși răcorind, pe «cei ce cîntau : binecuvîntați «toate lucrurile Domnului pe «Domnul».

Minunatu-s-a cu adevărat stăpîna, cea fără prihană, de înălțimea tainei celei negrăite a Celui ce a acoperit cerurile cu cu-

noştinţa, şi a zis : Scaunul ceresc se aprinde, ţinîndu-Te pe Tine ; şi în ce chip, Fiul meu, Te voi purta eu ?

Porţi asemănare părintească, Fiul meu, şi cum ai luat asemănarea robului, sărăcind ? Cum Te voi culca în ieslea animalelor, pe Tine, Care ai scăpat pe toţi de întinăciune ? Slăvesc milostivirea Ta.

Să se bucure tot pămîntul, că, iată, Hristos Se apropie să Se nască în Betleem. Marea să se veselească, să salte adunarea proorocilor, văzînd plinirea cuvintelor lor ! Toţi drepţii să se bucure !

Canonul sfintei

Acelaşi irmos :

În rîu, bărbăteşte, şi în foc cu tărie ai fost încercată ; pe cele potrivnice firii cu tărie le-ai trecut, slăvind pe Hristos, şi cu credinţă grăind : Te binecuvintez pe Tine, Hristoase, în veci !

Arătîndu-Se ţie Hristos, închisă în temniţă fiind, cu minunată cuviinţă te hrăneşte din destul, şi prin Naşterea Sa te împreunează cu oştile cele de sus, slăvindu-L pe El în veci.

Mirele tău cu cuviinţă te împodobeşte cu îndoite cununi, de Dumnezeu înţelepţită Eugenia, şi Cel drept cămară luminată pe drept Îţi dă ; pe Care Îl preaînălţăm întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Harul lui Dumnezeu strălucitor luminîndu-te pe tine, acum te împodobeşte cu multă grijă, în locaşurile cereşti, pe care cu rugăciunile tale umplîndu-le, roagă-te neîncetat pentru cei ce săvîrşesc pomenirea ta, înţelepţită de Dumnezeu.

Şi acum..., a Născătoarei :

Izvor limpede al nemuririi te ştim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, ca ceea ce ai născut pe Cuvîntul Tatălui cel nemuritor, Care izbăveşte de moarte pe toţi cei ce-L preaînalţă pe Dînsul întru toţi vecii.

Irmosul:

Cuptorul cel cu foc...

Canonul Înainteprăznuirii

Cîntarea a 9-a :

Irmosul:

Fiul Părintelui celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupîndu-Se din Fecioara «S-a arătat nouă, ca să lumineze «cele întunecate şi să adune «cele risipite. Pentru aceasta pe «Născătoarea de Dumnezeu cea «prealăudată, o mărim».

Văzut ai fost pe cît era îngăduit proorocilor a Te vedea, dar în vremile cele mai de pe urmă făcîndu-Te om, Te-ai arătat tuturor oamenilor în Betleem, cetatea Iudeii, steaua arătîndu-Te cititorilor în stele pe Tine, Cel ce eşti netîlcuit.

Să cînte bucurîndu-se împărăţiile a tot pămîntul şi seminţiile neamurilor să se veselească; munţi şi văi, rîuri, marea şi toată zidirea, slăviţi pe Domnul, Cel ce S-a născut acum.

Iată, întru cele ale Sale vine ca străin Preasfîntul Cuvînt, în trup sfînt, cu minunată naştere aducînd la Sine lumea cea înstrăinată. Să-L lăudăm pe Acesta, Care pentru noi sărac S-a făcut.

O, Fiule preadulce! Cum Te voi hrăni pe Tine, Cel ce dai hrană? Cum Te voi ţine pe Tine, Cel ce ţii toate, cu voia? Cum Te voi înfăşa pe Tine, Cel ce înfăşori tot pămîntul cu negură?, strigat-a preasfînta stăpînă, pe care cu credinţă o mărim.

Canonul sfintei

Acelaşi Irmos:

Locuind în locaşurile cele cereşti, mărită, acum lămurit te-ai învrednicit de desfătarea raiului, cu fecioarele şi cu muceniţele, ca o adevărată muceniţă, curată fecioară Eugenia, preafericită.

Dobîndit-ai dorirea cea mai presus de minte şi de pricepere, ajungînd înaintea doririi celei desăvîrşite; şi cu razele cele aruncătoare de lumină ale Treimii celei stăpînitoare, lămurit ai strălucit, de Dumnezeu înţelepţită Eugenia, preafericită.

Purtînd mărită, candela fecioriei nestinsă, te-ai împodobit cu cununa muceniciei; şi acum nu înceta rugîndu-te ca prin rugăciunile tale să ne mîntuim noi, cei ce cu cucernicie şi cu dragoste te cinstim, Eugenia, întru totul lăudată.

Slavă...

Către dumnezeiasca răcoare ai ieşit, acum, trecînd cu vitejie prin focul cel de nesuferit al chinurilor şi prin apa cea nestatornică a supărărilor, preabună muceniţă Eugenia. Roagă-te lui Hristos să mîntuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei:

Ca o lînă primind în pîntece ploaia cea cerească, născut-ai pe Cel ce dă nemurire celor ce Îl laudă cu credinţă, Preacurată, şi pe tine, cea fără de prihană, Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Irmos: Fiul Părintelui celui...

LUMINÎNDA Înainteprăznuirii:

Podobie: Cu ucenicii să ne suim...

Cel ce locuieşte întru lumina cea neapropiată şi pe toate împreună le ţine, pentru milostivirea cea de negrăit, din Fecioară Se naşte şi în peşteră cu scutece Se înfaşă, ca un prunc, şi în ieslea vitelor Se culcă. Să ne grăbim a veni în Betleem, la închinarea Lui, împreună cu magii, aducîndu-I ca nişte daruri, roduri de fapte bune.

Alta, a sfintei, la fel :

Întru nimic nu s-a arătat piedică, în luptele cele desăvîrșite, slăbiciunea femeiască, întărită fiind cu puterea Ta cea nevăzută, Hristoase, prin care mucenița Eugenia vitejește a luptat ; a cărei prăznuire ai împreunat-o acum cu cinstita și de lumină purtătoare Nașterea Ta, pe care o vei arăta, Stăpîne, din Sfînta Fecioară.

Slavă..., a Înainteprăznuirii, la fel :

Cîntare de laudă să aducem, credincioșilor, Fecioarei Maria ; că, iată, vine acum în cetatea Betleemului, să nască pe Hristos Mîntuitorul. Pentru aceasta, magilor, cu steaua călătoriți aducînd daruri, ca să vă închinați împreună cu noi ; iar voi păstorilor grăbiți-vă a cînta cu îngerii : slavă Ție, Celui ce Te-ai născut în peșteră și în iesle.

Și acum..., a Născătoarei :

Podobie : Cercetatu-ne-a pe noi...

Să începem întîi noi, credincioșilor, a lăuda cu strălucire arătarea lui Hristos. Că, iată, Fecioara sosește în cetatea Betleem, să-L nască pe Dînsul, spre zidirea din nou a lumii.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 6, glasul al 6-lea :

Podobie : Puterile îngerești...

O, minuni mai presus de minte și de negrăit! Dumnezeu Se naște pe pămînt din milostivire, îmbrăcîndu-Se în chip de rob, ca să smulgă din robia celui vrăjmaș pe cei ce cu dragoste fierbinte cîntă : binecuvîntat ești Mîntuitorule, Unule, Iubitorule de oameni.

Vino Israele, cel împietrit la inimă, leapădă norul cel pus pe sufletul tău ; cunoaște pe Ziditorul, Cel născut în peșteră ! Acesta este așteptarea neamurilor ; Acesta va strica prăznuirile tale ; că nu te supui a striga : Împăratul lui Israel, Hristos, vine !

Să mergem toți unde Se naște Hristos, avînd în minte steaua credinței și, mergînd acolo, cu gîndul să-L întîmpinăm, că în Betleemul Iudeii Il vom vedea pe Dînsul născîndu-Se, și să-I aducem Lui ca vrednice daruri, faptele bune.

Să dăm, credincioșilor, slavă lui Dumnezeu, Celui ce din multă milostivire S-a întrupat și cu sărăcia și cu smerenia Sa a îmbogățit pe toți cei ce în ticăloșie sărăciseră și a dat frumusețea cea dintîi celor ce cu credință cîntă : binecuvîntat ești, Mîntuitorule, Unule, Iubitorule de oameni.

Soare, Fiule ! Cum Te voi acoperi cu scutece ? Cum Te voi ține în brațe pe Tine, Cel ce stăpînești toate ? Cum voi căuta, fără teamă la Tine, spre Care nu îndrăznesc a căuta heruvimii ? Acestea a grăit ceea ce nu știe de nuntă, ținînd pe Hristos în brațe.

Cu cîntări noi strigați, păstorilor ; magilor lepădați cuvintele cele vrăjitorești ; munți și

dealuri izvorîți bucurie; veniți fiice de împărați la bucuria Născătoarei de Dumnezeu; popoarelor să zicem: binecuvîntat ești Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Slavă..., aceeași podobie:

Vino Betleeme, gătește cele de naștere; du-te Iosife de te înscrie cu Maria; preacinstită iesle, de Dumnezeu purtătoarelor scutece, aci Viața înfășîndu-Se, Hristos, Dumnezeul nostru, va rupe legăturile morții, chemînd pe oameni la nestricăciune.

Și acum..., asemenea:

O, fericit este pîntecele tău, fiica lui Dumnezeu, care, în chip înțelegător, mai mare decît cerul Te-ai arătat. Că Acela pe Care cerul nu-L încape, tu Îl cuprinzi, purtîndu-L! O, fericit este sînul tău, Fecioară, din care suge Cel ce hrănește toată suflarea, Hristos, Cel ce trup Și-a alcătuit din pîntecele care nu știe de nuntă.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie Casa Efratului...

Casă a Ziditorului a toate te-ai arătat, Fecioară, că întru tine sălășluindu-Se Domnul slavei, vine acum să Se nască!

Stih: Dumnezeu din Teman va veni și Cel Sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Prunc tînăr Se naște în ieslea vitelor, în Betleem, din Fecioara, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci. O, minune!

Stih: Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Cetele îngerilor cele înțelegătoare cu păstorii și cu magii cîntați: slavă Ție, întru cei de sus, lui Dumnezeu, Celui ce Te-ai născut.

Slavă... Și acum..., glasul al 8-lea:

Primește Betleeme pe Maica, cetatea lui Dumnezeu, că vine să nască întru tine Lumina cea neapropiată. Îngeri minunați-vă în cer; oameni slăviți pe pămînt! Magi de la Răsărit aduceți darul cel din trei materii, păstori petrecînd noaptea pe cîmp ,cîntați cîntarea cea întreit sfîntă. Toată suflarea să laude pe Făcătorul a toate.

RÎNDUIALA CEASURILOR

CARE SE CÎNTĂ ÎN AJUNUL NAȘTERII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

Se cuvine a ști că:

De se va intîmpla Nașterea Domnului Hristos duminică sau luni, se cîntă Ceasurile mai înainte, vineri; iar de se va intîmpla Nașterea Domnului Hristos marți, miercuri, joi, vineri sau sîmbătă, atunci se cîntă Ceasurile în Ajun.

De asemenea de se va intîmpla ca Ajunul să cadă sîmbătă sau duminică, vineri nu se face Liturghie, ci se cîntă numai Ceasurile și Vecernia, la vremea ei.

CEASUL ÎNTÎI

La începutul Ceasului al doilea din zi (ora 8 dimineața) paraclisierul luînd binecuvîntare, trage clopotul. Și adu-

nindu-ne în biserică, preotul se îmbracă în epitrahil şi felon, iar diaconul în stihar, apoi se pune analogul în mijlocul bisericii, în dreptul uşilor împărăteşti; diaconul iese în mijlocul bisericii şi, închinîndu-se de trei ori, zice cu glas mare:

Binecuvintează, părinte!

Iar preotul, stînd înaintea Sfintei Mese însemnează cu cădelniţa cruciş spre răsărit şi zice:

Binecuvîntat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Citeţul: Amin. Slavă Ţie Dumnezeul nostru..., Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru... Şi după vosglas: Doamne miluieşte (de 12 ori). Slavă... Şi acum..., Veniţi să ne închinăm... (de 3 ori). Apoi se citesc Psalmii următori:

În timpul citirii psalmilor, preotul cădeşte sfîntul altar, sfintele icoane, pe cel mai mare, pe fraţi, pe citeţ şi toată biserica, mergînd înaintea lui diaconul, cu luminare aprinsă.

PSALMUL 5

Graiurile mele ascultă-le, Doamne! Înţelege strigarea mea! Ia aminte la glasul rugăciunii mele, Împăratul meu şi Dumnezeul meu, căci către Tine mă voi ruga, Doamne. Dimineaţa vei auzi glasul meu; dimineaţa voi sta înaintea Ta şi mă vei vedea. Că Tu eşti Dumnezeu Care nu voieşti fărădelegea, nici nu va locui lîngă Tine cel ce vicleneşte. Nu vor sta călcătorii de lege în preajma ochilor Tăi. Urît-ai pe toţi cei ce lucrează fărădelegea Pierde-vei pe toţi cei ce grăiesc minciuna; pe ucigaş şi pe viclean îl urăşte Domnul. Iar eu, întru mulţimea milei Tale, voi intra în casa Ta, închina-mă-voi spre sfîntă biserica Ta întru frica Ta. Doamne, povăţuieşte-mă întru dreptatea Ta, din pricina duşmanilor mei! Îndreptează înaintea Ta calea mea. Că nu este în gura lor adevăr, inima lor este deşartă; groapă deschisă grumazul lor, cu limbile lor viclenesc. Judecă-i pe ei, Dumnezeule; să cadă din sfaturile lor; după mulţimea nelegiuirilor lor, alungă-i pe ei; că Te-au amărît, Doamne. Şi să se veselească toţi cei ce nădăjduiesc întru Tine; în veac se vor bucura şi Te vei sălăşlui întru ei, şi se vor lăuda cu Tine toţi cei ce iubesc numele Tău. Că Tu vei binecuvînta pe cel drept, Doamne, căci cu arma bunăvoirii ne-ai încununat pe noi.

PSALMUL 44

Cuvînt bun răspuns-a inima mea; grăi-voi cîntarea mea Împăratului. Limba mea este trestie de scriitor ce scrie iscusit. Împodobit eşti cu frumuseţea mai mult decît fiii oamenilor; revărsatu-s-a har pe buzele Tale. Pentru aceasta Te-a binecuvîntat pe Tine Dumnezeu, în veac. Încinge-Te cu sabia Ta peste coapsa Ta, Puternice, cu frumuseţea Ta şi cu strălucirea Ta. Încordează-Ţi arcul, propăşeşte şi împărăţeşte, pentru adevăr, blîndeţe şi dreptate şi Te va povăţui minunat dreapta Ta. Săgeţile Tale ascuţite sînt, Puternice, în inima duşmanilor împăratului; popoarele sub Tine vor cădea. Scaunul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului, toiag de dreptate toiagul împărăţiei Tale. Iubit-ai dreptatea şi ai urît fărădelegea; pentru aceasta Te-a uns pe Tine, Dumnezeul Tău, cu untdelemnul bucuriei mai mult decît pe părtaşii Tăi. Smirna şi aloea îmbălsămează veşmintele Tale; din palate de fildeş cîntări de alăută Te veselesc; fiice de împăraţi întru cinstea Ta; şezut-a împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată. Ascultă fiică şi vezi şi pleacă urechea ta şi uită poporul tău şi casa părintelui tău. Că a poftit împăratul frumuseţea, ta, că El este Domnul tău. Şi se vor închina Lui fiicele Tirului cu

daruri, feţei tale se vor ruga aleşii poporului. Toată slava fiicei împăratului este înlăuntru, îmbrăcată cu ţesătură de aur şi prea înfrumuseţată. Aduce-se-vor Împăratului fecioare în urma ei, prietenele ei se vor aduce Ţie. Aduce-se-vor întru veselie şi bucurie ; aduce-se-vor în locaşul Împăratului. În locul părinţilor tăi s-au născut ţie fii ; pune-i-vei pe ei căpetenii peste tot pămîntul. Pomeni-vor numele Tău în tot neamul ; pentru aceasta popoarele Te vor lăuda în veac şi în veacul veacului.

PSALMUL 45

Dumnezeu este scăparea şi puterea noastră, ajutor întru necazurile ce ne împresoară. Pentru aceasta nu ne vom teme cînd se va cutremura pămîntul şi se vor muta munţii în inima mărilor. Venit-au şi s-au tulburat apele lor, cutremuratu-s-au munţii de tăria Lui. Apele rîurilor veselesc cetatea lui Dumnezeu ; Cel Preaînalt a sfinţit locaşul Lui. Dumnezeu e în mijlocul cetăţii, nu se va clătina ; o va ajuta Dumnezeu dis-de-dimineaţă. Tulburatu-s-au neamurile, plecatu-s-au împărăţiile ; dat-a Cel Preaînalt glasul Lui, cutremuratu-s-a pămîntul. Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru, Dumnezeul lui Iacob. Veniţi şi vedeţi lucrurile lui Dumnezeu, minunile pe care le-a pus Domnul pe pămînt. Pune-va capăt războaielor pînă la marginile pămîntului ; arcul va sfărîma şi va frînge arma, iar pavezele în foc le va arde. Îndeletniciţi-vă şi cunoaşteţi că Eu sînt Dumnezeu, înălţa-Mă-voi pe pămînt. Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru, Dumnezeul lui Iacob.

Slavă... Şi acum..., Aliluia (de 3 ori), Doamne miluieşte (de 3 ori). Slavă..., şi se citeşte troparul :

Scrisu-s-a oarecînd cu bătrînul Iosif, în Betleem, Maria, ca cea din sămînţa lui David, purtînd în pîntece sarcina cea fără de sămînţă. Dar a sosit vremea naşterii şi nici un loc de sălăşluire nu era ; ci ca un palat frumos s-a arătat împărătesei peştera. Hristos Se naşte, ca să ridice chipul cel mai înainte căzut.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cum te vom numi pe tine, ceea ce eşti plină de har ! Cer, că ai răsărit Soarele dreptăţii ? Rai, că ai odrăslit floarea nestricăciunii ? Fecioară, că ai rămas nestricată ? Maică preacurată, că ai avut în sfintele tale braţe pe Dumnezeul tuturor ? Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Apoi se cîntă aceste stihiri, glasul al 8-lea, însuşi glasul :

Alcătuire a lui Sofronie, patriarhul Ierusalimului.

Betleeme găteşte-te ; bine te împodobeşte, iesle ; peşteră primeşte ; că adevărul a venit, umbra a trecut şi Dumnezeu oamenilor din Fecioară S-a arătat, închipuindu-Se ca şi noi şi îndumnezeind trupul. Pentru aceasta Adam înnoindu-se, împreună cu Eva strigă : pe pămînt bunăvoirea S-a arătat, ca să mîntuiască neamul nostru (de două ori). glas 3

Stih : Dumnezeu din Teman va veni şi Cel Sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Acum vine să se plinească proorocia proorocilor, care cu taină grăiește: Și tu, Betleeme, pămîntul Iudeii, care mai înainte gătești peștera, nicidecum nu vei fi mai mic între domni; că din tine va ieși Mie Povățuitor neamurilor, după trup, din Curata Fecioara, Hristos Dumnezeu, Care va paște pe poporul Său, noul Israel. Acestuia toți să-I dăm slavă.

Stih: Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Și se cîntă iarăși stihira de mai sus.

Apoi Slavă..., glasul al 8-lea:

Acestea zice Iosif către Fecioara: Marie! Ce lucru este acesta pe care îl văd întru tine? Nu mă pricep, și mă minunez. Și cu mintea mă spăimîntez. Ascunde-te deci de la mine, degrab. Marie! Ce lucru este acesta, pe care îl văd întru tine? În loc de cinste, rușine; în loc de veselie, întristare; în loc de laudă, ocară mi-ai adus mie. Nu voi mai putea suferi defăimarea oamenilor, pentru că de la preoți, din Biserica Domnului, ca pe o nevinovată te-am luat, și ce este aceasta ce se vede?

Și acum..., tot aceasta.

PROCHIMENUL, glasul al 4-lea:

Domnul a zis către Mine: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut.

Stih: Cere de la Mine și-Ți voi da Ție neamurile moștenirea Ta și marginile pămîntului stăpînirea Ta.

PAREMIA

Din Proorocia lui Miheea, citire:

(V, 1—3)

Acestea grăiește Domnul: Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpînitor peste Israel, iar obîrșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei. Pentru aceasta îi va lăsa pînă în vremea cînd aceea ce trebuie să nască va naște. Atunci rămășița fraților săi se va întoarce la fiii lui Israel. El va fi voinic și va paște poporul prin puterea Domnului, întru slava numelui Domnului Dumnezeului Său și toți vor fi fără de grijă ,iar El va fi mare, pînă la marginile pămîntului.

APOSTOLUL

Din Epistola către Evrei, a Sfîntului Apostol Pavel, citire:

(I, 1—12)

După ce Dumnezeu odinioară, în multe rînduri și în multe chipuri, a vorbit părinților noștri prin proroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor a toate și prin Care a făcut și veacurile; Care, fiind strălucirea slavei și chipul ființei Lui și Care ține toate cu cuvîntul puterii Sale, după ce a săvîrșit, prin El însuși curățirea păcatelor noastre, a șezut de-a dreapta slavei, întru cele preaînalte, făcîndu-Se cu atît mai presus de îngeri, cu cît a moștenit un nume mai deosebit decît ei. Căci căruia dintre îngeri i-a zis Dumnezeu vreodată: «Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut»; și iarăși: «Eu Îi voi fi Lui Tată și El Îmi va fi Mie Fiu?». Și iarăși, cînd aduce în lume pe Cel întîi-născut, El zice: «Și să se închine Lui toți îngerii lui Dumnezeu». Și despre îngeri zice: «Cel ce face pe îngerii Săi duhuri și pe slujitorii Săi pară de

foc» ; iar către Fiul : «Tronul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului ; toiagul dreptății este toiagul împărăției Tale. Iubit-ai dreptatea și ai urît fărădelegea ; pentru aceea Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău cu untul de lemn al bucuriei, mai mult decît pe părtașii Tăi». Și apoi : «Întru început Tu, Doamne, pămîntul l-ai întemeiat și cerurile sînt lucrul mîinilor Tale ; ele vor pieri, dar Tu rămîi, și toate ca o haină se vor învechi ; și ca pe un veșmînt le vei strînge și ca o haină vor fi schimbate. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor sfîrși».

Evanghelia de la Matei (I, 18—24) :

Nașterea lui Hristos a fost așa...

Apoi citețul zice :

Pașii mei îndreptează-i după cuvîntul Tău și să nu mă stăpînească toată fărădelegea.

Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Tale.

Fața Ta arat-o peste robul Tău și mă învață îndreptările Tale.

Să se umple gura mea de lauda Ta, Doamne, ca să laud slava Ta, toată ziua mare cuviința Ta.

Apoi : Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime... și după : Tatăl nostru...

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peșteră, în chip de negrăit. Dănțuiește lumea auzind : slăvește cu îngerii și cu păstorii, pe Cel ce voiește a Se arăta Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Doamne miluiește (de 40 de ori).

Și rugăciunea :

Cel ce în toată vremea și în tot ceasul, în cer și pe pămînt, ești închinat și slăvit, Hristoase Dumnezeule, îndelung-Răbdătorule, mult-Milostive și mult-Îndurate ; Care pe cei drepți iubești și pe cei păcătoși miluiești ; Care chemi pe toți la mîntuire, pentru făgăduința bunătăților ce vor să fie ; Însuți, Doamne, primește și rugăciunile noastre în ceasul acesta și îndreptează viața noastră spre poruncile Tale. Sufletele noastre le sfințește ; trupurile curățește ; cugetele îndreptează ; gîndurile curățește și ne izbăvește pe noi de tot necazul celor rele și al durerii. Înconjoară-ne pe noi cu sfinții Tăi îngeri, ca, prin mijlocirea lor fiind păziți și povățuiți, să ajungem la unirea credinței și la cunoașterea slavei Tale celei neapropiate, că binecuvîntat ești în vecii vecilor. Amin.

Doamne miluiește (de 3 ori) ; Slavă... Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită...

Întru numele Domnului binecuvintează, părinte.

Preotul :

Dumnezeule, milostivește-Te spre noi și ne binecuvintează...

Și rugăciunea :

Hristoase, Lumina cea adevărată, Care luminezi și sfințești pe tot omul ce vine în lu-

me, să se însemneze peste noi lumina feţei Tale, ca într-însa să vedem lumina cea neapropiată. Şi îndreptează paşii noştri spre lucrarea poruncilor Tale; pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale şi ale tuturor sfinţilor Tăi. Amin.

CEASUL AL TREILEA

Veniţi să ne închinăm... (de 3 ori).

PSALMUL 66

Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi şi ne binecuvintează, luminează faţa Ta spre noi şi ne miluieşte. Ca să cunoaştem pe pămînt calea Ta, în toate neamurile mîntuirea Ta. Lăuda-Te-vor pe Tine popoarele, Dumnezeule, lăuda-Te-vor pe Tine popoarele toate. Veselească-se şi să se bucure neamurile, că vei judeca popoarele cu dreptate şi neamurile pe pămînt le vei povăţui. Lăuda-Te-vor pe Tine popoarele, Dumnezeule, lăuda-Te-vor pe Tine popoarele toate. Pămîntul şi-a dat rodul său. Binecuvintează-ne pe noi, Dumnezeule, Dumnezeul nostru. Binecuvintează-ne pe noi, Dumnezeule şi să se teamă de Tine toate marginile pămîntului.

PSALMUL 86

Temeliile Sionului pe munţii cei sfinţi. Domnul iubeşte porţile Sionului mai mult decît toate locaşurile lui Iacob. Lucruri slăvite s-au grăit despre tine, cetatea lui Dumnezeu. Aduce-mi-voi aminte de Rahab şi de Babilon între cei ce mă cunosc pe mine; şi iată cei de alt neam şi Tirul şi poporul etiopienilor, aceştia acolo s-au născut. Mamă va zice Sionului omul, şi om s-a născut în el şi Însuşi Cel Preaînalt l-a întemeiat pe el. Domnul va povesti în cartea popoarelor şi a căpeteniilor acestora, ce s-au născut în el. Că în tine este locaşul tuturor celor ce se veselesc.

PSALMUL 50

Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea. Mai vîrtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte. Că fărădelegea mea eu o cunosc, şi păcatul meu înaintea mea este pururea. Ţie unuia am greşit, şi rău înaintea Ta am făcut, ca să fii îndreptăţit întru cuvintele Tale, şi să biruieşti cînd vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit, şi în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vîrtos decît zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie şi veselie, bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce faţa Ta de către păcatele mele, şi toate fărădelegile mele şterge-le. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la faţa Ta, şi Duhul Tău cel Sfînt nu-l lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mîntuirii Tale, şi cu duh stăpînitor mă întăreşte. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale, şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce. Izbăveşte-mă de vărsarea de sînge, Dumnezeule, Dumnezeul mîntuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, şi gura mea va vesti lauda Ta. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrîntă şi smerită, Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, şi să se zidească zi-

durile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot ; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă... Și acum..., Aliluia (de 3 ori).

Doamne miluiește (de 3 ori).

Slavă..., și se citește troparul :

Scrisu-s-a oarecînd în Betleem cu bătrînul Iosif, Maria, cea din sămînța lui David, purtînd în pîntece sarcina cea fără de sămînță. Dar a sosit vremea nașterii și nici un loc de sălășluire nu era ; ci ca un palat frumos s-a arătat împărătesei peștera. Hristos Se naște, ca să ridice chipul cel mai înainte căzut.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată, care ai odrăslit Rodul vieții ; ție ne rugăm : roagă-te, stăpînă, împreună cu Sfinții Apostoli și cu toți sfinții, să se miluiască sufletele noastre.

Apoi se cîntă aceste stihiri, glasul al 6-lea :

Acesta este Dumnezeul nostru și altul nu se va socoti la fel cu Dînsul, Care S-a născut din Fecioara și cu oamenii împreună a viețuit. Fiul, Unul-Născut ,culcat în iesle sărăcăcioasă, Se vede om ; cu scutece este înfășat Domnul slavei și steaua vestește pe magi să se închine Lui ; iar noi cîntăm : Treime Sfîntă mîntuiește sufletele noastre (de două ori, fără stih).

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel Sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Glasul al 8-lea :

Mai înainte de Nașterea Ta, văzînd Taina, Doamne, cu cutremur oștile îngerești s-au spăimîntat ; căci ca un prunc mic ai binevoit a fi, Cel ce ai împodobit cerul cu stele. Și în ieslea vitelor ai fost culcat, Cel ce ții toate marginile pămîntului cu mîna. Căci printr-o rînduială ca aceasta s-a cunoscut milostivirea Ta, Hristoase. Mare este mila Ta, slavă Ție !

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Și se cîntă iarăși stihira de mai sus.

Slavă..., glasul al 3-lea :

Iosife spune-ne nouă, cum aduci în Betleem pe Fecioara, pe care ai luat-o din cele sfinte, avînd în pîntece ? Eu, zice el, am cercetat proorocii și de la înger înștiințare luînd, m-am încredințat că Maria va naște pe Dumnezeu, în chip de netîlcuit ; la a Cărui închinăciune vor veni magii de la Răsărit, slujindu-I cu daruri cinstite. Cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Doamne, slavă Ție.

Și acum..., tot aceasta

PROCHIMENUL, glasul al 4-lea

Că Prunc S-a născut nouă Fiul și S-a dat nouă.

Stih : A Cărui stăpînire s-a făcut peste umărul Lui.

PAREMIA

Din Proorocia lui Baruh, citire :

(III, 36 — IV, 4)

Acesta este Dumnezeul nostru, și nimeni altul nu este asemenea Lui.

Aflat-a toată calea științei și a dat-o lui Iacob, sluga Sa, și lui Israel, cel iubit de Dînsul. După aceasta pe pămînt S-a arătat și cu oamenii împreună a locuit. Aceasta este cartea poruncilor lui Dumnezeu și legea care dăinuiește în veac; toți cei ce o țin vor trăi, iar cei ce au părăsit-o vor pieri. Întoarce-te, Iacove, și te teme de ea, umblă prin strălucire în preajma luminii ei. Nu da altuia mărirea ta și cele de folos ție, celui de alt neam. Fericiți sîntem, Israele, că cele ce Îi plac lui Dumnezeu ni s-au arătat.

APOSTOLUL

Din Epistola către Galateni a Sfîntului Apostol Pavel, citire:

(III, 23—29)

Fraților, înainte de venirea credinței, noi eram păziți sub Lege, fiind închiși pentru credința care avea să se descopere. Astfel că Legea ne-a fost călăuză spre Hristos, pentru ca să ne îndreptăm din credință. Iar dacă a venit credința, nu mai sîntem sub călăuză. Căci toți sînteți fii ai lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus. Căci, cîți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat. Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sînteți în Hristos Iisus. Iar dacă voi sînteți ai lui Hristos, sînteți deci urmașii lui Avraam, moștenitori după făgăduință.

Evanghelia de la Luca (II, 1—20):

În zilele acelea ieșit-a poruncă de la Cezarul August... (caută la 24 decembrie, la Evangheliile Ceasurilor).

Apoi citețul zice:

Domnul Dumnezeu bine este cuvîntat. Bine este cuvîntat Domnul, din zi în zi; să sporească nouă Dumnezeul mîntuirilor noastre; Dumnezeul nostru, Dumnezeul mîntuirii.

Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime... Și după Tatăl nostru...

CONDACUL, glasul al 3-lea:

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peșteră în chip de negrăit. Dănțuiește lumea auzind; slăvește cu îngerii și cu păstorii pe Cel ce voiește să Se arate Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Doamne miluiește (de 40 de ori).

Și rugăciunea:

Cel ce în toată vremea...

Doamne miluiește (de 3 ori) Slavă... Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită...

Întru numele Domnului binecuvintează, părinte.

Preotul:

Dumnezeule milostivește-Te spre noi...

Și rugăciunea aceasta:

Stăpîne Dumnezeule, Părinte atotputernice, Doamne, Fiule Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte, o Dumnezeire, o Putere, miluiește-mă pe mine păcătosul și cu judecățile care știi mîntuiește-mă pe mine nevrednicul robul Tău, că binecuvîntat ești în vecii vecilor. Amin.

Se cuvine a ști că:

La Evanghelia Ceasului al treilea și al șaselea se cădește sfîntul altar și icoanele, cel mai mare și stranele numai; iar la Ceasul al nouălea se cădește toată biserica, ca și la Ceasul întîi.

CEASUL AL ȘASELEA

Veniți să ne închinăm... (de 3 ori).

PSALMUL 71

Dumnezeule, judecata Ta dă-o împăratului și dreptatea Ta fiului împăratului. Ca să judece pe poporul Tău cu dreptate și pe săracii Tăi cu judecată. Să aducă munții pace poporului Tău și dealurile dreptate. Judeca-va pe săracii poporului și va milui pe fiii săracilor și va umili pe clevetitor. Și se vor teme de Tine cît va fi soarele și cît va fi luna din neam în neam. Pogorî-se-va ca ploaia pe lînă și ca picăturile ce cad pe pămînt. Răsări-va în zilele lui dreptatea și mulțimea păcii, cît va fi luna pe cer. Și va domni de la o mare pînă la alta și de la rîu pînă la marginile lumii. Înaintea Lui vor îngenunchea etiopienii și vrăjmașii lui țărînă vor linge. Împărații Tarsisului și insulele daruri vor aduce, împărații arabilor și ai Sabei prinoase vor aduce. Și se vor închina Lui toți împărații pămîntului, toate neamurile vor sluji Lui. Ca a izbăvit pe sărac din mîna celui puternic și pe sărmanul care n-avea ajutor. Va avea milă de sărac și de sărman și sufletele săracilor va mîntui; de camătă și de asuprire va izbăvi sufletele lor și scump va fi numele lor înaintea Lui. Și va fi viu și se va da Lui din aurul Arabiei și se vor ruga Lui pururea; toată ziua Îl vor binecuvînta pe El. Fi-va belșug pe pămînt pînă-n vîrful munților; înălța-se-va mai presus decît Libanul rodul Său; și vor înflori cei din cetate ca iarba pămîntului. Fi-va numele Lui binecuvîntat în veci; cît va fi soarele va rămîne numele Lui; și se vor binecuvînta întru El toate semințiile pămîntului; toate neamurile Îl vor ferici pe El. Binecuvîntat este Domnul Dumnezeul lui Israel, singurul Care face minuni. Și binecuvîntat este numele slavei Lui în veac și în veacul veacului; și se va umple de slava Lui tot pămîntul. Amin.

PSALMUL 131

Adu-Ți aminte, Doamne, de David și de toate blîndețile lui. Cum s-a jurat Domnului și a făgăduit Dumnezeului lui Iacob: Nu voi intra în locașul casei mele, nu mă voi sui pe patul meu de odihnă, nu voi da somn ochilor mei și genelor mele dormitare și odihnă tîmplelor mele, pînă ce nu voi afla loc Domnului, locaș Dumnezeului lui Iacob. Iată am auzit de chivotul Legii; în Efrata l-am găsit, în țarina lui Iaar. Intra-vom în locașurile Lui, închina-ne-vom la locul unde au stat picioarele Lui. Scoală-Te, Doamne, întru odihna Ta, Tu și chivotul sfințirii Tale. Preoții Tăi se vor îmbrăca cu dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura. Din pricina lui David, robul Tău, să nu întorci fața unsului Tău. Juratu-S-a Domnul lui David adevărul și nu-l va lepăda: «Din rodul pîntecelui tău voi pune pe scaunul tău, de vor păzi fiii tăi legămîntul Meu și mărturiile acestea ale Mele, în care îi voi învăța pe ei, și fiii lor vor ședea pînă în veac pe scaunul tău». Că a ales Domnul Sionul, și l-a ales ca locuință Lui. «Aceasta este odihna Mea în veacul veacului. Aici voi locui, că l-am ales pe el. Roadele lui le voi binecuvînta foarte; pe săracii lui îi vom sătura cu pîine. Pe preoții lui îi voi îmbrăca cu mîntuire și cuvioșii lui cu bucurie se vor bucura. Acolo voi face să răsară puterea lui David, gătit-am

făclie unsului Meu. Pe vrăjmașii lui îi voi îmbrăca cu rușine ; iar peste dînsul va înflori sfințenia Mea».

PSALMUL 90

Cel ce locuiește în ajutorul Celui Preaînalt, întru acoperămîntul Dumnezeului cerului se va sălășlui. Va zice Domnului : «Sprijinitorul meu ești și scăparea mea ; Dumnezeul meu, voi nădăjdui spre Dînsul». Că El te va izbăvi din cursa vînătorilor și de cuvîntul tulburător. Cu spatele te va umbri pe tine și sub aripile Lui vei nădăjdui ; ca o armă te va înconjura adevărul Lui. Nu te vei teme de frica de noapte, de săgeata ce zboară ziua, de lucrul ce umblă în întuneric, de molima ce bîntuie întru amiază. Cădea-vor dinspre latura ta o mie și zece mii de-a dreapta ta, dar de tine nu se vor apropia. Însă cu ochii tăi vei privi și răsplătirea păcătoșilor vei vedea. Pentru că pe Domnul, nădejdea mea, pe Cel Preaînalt L-ai pus scăpare ție. Nu vor veni către tine rele și bătaie nu se va apropia de locașul tău. Că îngerilor Săi va porunci pentru tine ca să te păzească în toate căile tale. Pe mîini te vor înălța ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul tău. Peste aspidă și vasilisc vei păși și vei călca peste leu și peste balaur. Că spre Mine a nădăjduit și-l voi izbăvi pe el ; îl voi acoperi pe el că a cunoscut numele Meu. Striga-va către Mine și-l voi auzi pe el ; cu dînsul sînt în necaz și-l voi scoate pe el și-l voi slăvi. Cu lungime de zile îl voi umple pe el și-i voi arăta lui mîntuirea Mea.

Slavă... Și acum..., Aliluia (de trei ori).

Doamne miluiește (de 3 ori).

Slavă..., și se citește troparul :

Scrisu-s-a oarecînd în Betleem cu bătrînul Iosif, Maria, ca cea din sămînța lui David, purtînd în pîntece sarcina cea fără de sămînță. Dar a sosit vremea nașterii și nici un loc de sălășluire nu era ; ci ca un palat frumos s-a arătat împărătesei peștera. Hristos Se naște, ca să ridice chipul cel mai înainte căzut.

Și acum..., a Născătoarei :

Fiindcă nu avem îndrăzneală pentru multele noastre păcate, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, roagă pe Cel ce S-a născut din tine. Că mult poate rugăciunea Maicii spre îmblînzirea Stăpînului. Nu trece cu vederea rugăciunile păcătoșilor, Preacurată, că milostiv este și poate să mîntuiască, Cel ce a primit a pătimi pentru noi.

Și îndată se cîntă aceste stihiri, glasul 1 :

Veniți, credincioșilor, să ne înălțăm dumnezeiește și să vedem cu adevărat dumnezeiasca pogorîre de sus în Betleem și curățindu-ne mintea prin viață să aducem în loc de mir, fapte bune ; să pregătim prin credință intrarea sărbătorii Nașterii și din adîncurile sufletelor să cîntăm : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, Celui în Treime, prin Care S-a arătat între oameni bunăvoirea, mîntuind pe Adam din blestemul cel dintîi, ca un iubitor de oameni (de două ori fără stih).

Stih : Dumnezeu din Teman va veni și Cel Sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Glasul al 4-lea :

Ascultă cerule, și ia aminte pămîntule! Să se clatine temeliile și cele de dedesubt să fie cuprinse de cutremur! Că Dumnezeu și Ziditorul în chip trupesc S-a îmbrăcat și Cel ce cu mînă tare a zidit făptura, din pîntecele plăsmuirii se vede. O, adîncul bogăției, al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! Cît sînt de neajunse judecățile Lui și neurmate căile Lui!

Stih : Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimintat.

Și se cîntă iarăși stihira de mai sus.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Veniți, popoarelor de Hristos purtătoare, să vedem minunea, care spăimîntează și cuprinde tot gîndul și cu bună cucernicie închinîndu-ne, cu credință să cîntăm: astăzi Fecioara, avînd în pîntece, vine în Betleem să nască pe Domnul, și cetele îngerești înainte aleargă. Că aceștea văzîndu-le Iosif, logodnicul, a strigat: ce taină uimitoare este aceasta întru tine, Fecioară? Cum vei naște, mielușea, care nu știi de nuntă?

Și acum..., tot aceasta.

PROCHIMENUL glasul al 4-lea :

Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Stih : Zis-a Domnul Domnului Meu : șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

PAREMIA

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(VII, 10—15 ; VIII, 1—4 ; 9—10)

Și Isaia mai grăi către Ahaz : «Cere un semn de la Domnul Dumnezeul tău, în adîncurile iadului sau în înălțimile cele de sus». Și a spus Ahaz :« Nu voi cere și nu voi ispiti pe Domnul !». Și a zis Isaia : «Ascultați voi cei din casa lui David ! Nu vă ajunge să obosiți pe oameni, de veniți să obosiți și pe Dumnezeul meu ? Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn : Iată, Fecioara va lua în pîntece și va naște fiu și vor chema numele lui Emmanuel. El se va hrăni cu lapte și cu miere pînă în vremea cînd va ști să arunce răul și să aleagă binele. Că înainte ca fiul acesta să știe să dea la o parte răul va alege binele.

Și a zis Domnul către mine : «Ia o carte mare și scrie deasupra ei cu slove omenești : «Maher-Salal-Haș-Baz» (grabnic-pradă-apropiat-jaf). Adu-Mi martori credincioși pe Urie preotul și pe Zaharia, fiul lui Ieberechia». Atunci m-am apropiat de proorociță și a luat în pîntece și a născut un fiu. Și a zis Domnul către mine : «Pune-i numele Maher-Șalal-Haș-Baz». Căci înainte ca băiatul să zică «tată și mamă !», toată bogăția Damascului și prada Samariei vor fi duse înaintea regelui Asiriei.

Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați. Auziți pînă la marginile pămîntului, cei puternici plecați-vă. De vă veți întări, iarăși veți fi biruiți. Și orice sfat veți sfătui, il va risipi Domnul, și cuvîntul pe care îi veți grăi nu va rămîne întru voi, căci cu noi este Dumnezeu !

APOSTOLUL

Din Epistola către Evrei a Sfîntului Apostol Pavel, citire :

(I, 10 — II, 3)

Întru început Tu, Doamne, pămîntul l-ai întemeiat și cerurile sînt lucrul mîinilor Tale ; ele vor pieri, dar Tu rămîi, și toate ca o haină se vor învechi ; ca pe un veșmînt le vei strînge și ca o haină vor fi schimbate. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor sfîrși. Și căruia dintre îngeri a zis Dumnezeu vreodată : «Șezi de-a dreapta Mea pînă cînd voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale ?». Îngerii oare nu sînt toți duhuri slujitoare, trimiși ca să slujească, pentru cei ce vor fi moștenitorii mîntuirii ? Pentru aceea se cuvine ca noi să ascultăm cu atît mai mult de cele auzite, ca nu cumva să ne pierdem. Căci, dacă s-a adeverit cuvîntul grăit prin îngeri și orice călcare de poruncă și orice neascultare și-a primit dreapta răsplătire, cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la astfel de mîntuire care, luînd obîrșie din propovăduirea Domnului, ne-a fost adeverită de cei ce au ascultat-o.

Evanghelia de la Matei (II, 1—12) :

Dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii... (caută la 25 decembrie, la Evanghelia de la Liturghie).

Apoi cîntețul zice :

Degrab să ne întîmpine pe noi îndurările Tale, Doamne, că am sărăcit foarte ; ajută-ne nouă, Dumnezeule, Mîntuitorul nostru, pentru slava numelui Tău. Doamne, izbăvește-ne pe noi și curățește păcatele noastre, pentru numele Tău.

Sfinte Dumnezeule... Preasfîntă Treime... Și după Tatăl nostru...

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peșteră în chip de negrăit. Dănțuiește lumea auzind ; slăvește cu îngerii și cu păstorii, pe Cel ce voiește să Se arate Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Doamne miluiește (de 40 de ori).

Și rugăciunea :

Cel ce în toată vremea...

Doamne miluiește (de trei ori) Slavă... Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită...

Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte.

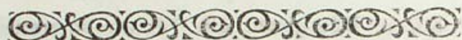
Preotul :

Dumnezeule milostivește-Te spre noi...

Și rugăciunea aceasta :

Dumnezeule și Doamne al puterilor și Ziditor a toată făptura, Care pentru milostivirea milei Tale celei neasemănate, pe Unul-Născut Fiul Tău, pe Domnul nostru Iisus Hristos, L-ai trimis spre mîntuirea neamului nostru și, prin cinstită crucea Lui, zapisul păcatelor noastre l-ai rupt și ai biruit cu dînsa stăpîniile și puterile întunericului, Însuți Stăpîne, Iubitorule de oameni, primește aceste rugăciuni de mulțumire și de cerere ale noastre, ale păcătoșilor, și ne izbăvește pe noi de toată căderea în păcat cea de tot pierzătoare și întunecată, și de toți vrăjmașii văzuți și nevăzuți care caută să ne facă nouă rău. Pătrunde cu frica Ta trupurile noastre și nu

pleca inimile noastre spre cuvinte sau gînduri rele, ci cu dorirea Ta hrăneşte sufletele noastre. Ca spre Tine totdeauna căutînd şi cu lumina cea de la Tine povăţuiţi fiind, la Tine, Lumina cea neapropiată şi pururea fiitoare privind, neîncetată mărturisire şi mulţumire Ţie să înălţăm, Tatălui celui fără de început, împreună şi Unuia-Născut Fiului Tău şi Preasfîntului şi bunului şi de viaţă făcătorului Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin !

CEASUL AL NOUĂLEA

Veniţi să ne închinăm... (de 3 ori.

PSALMUL 109

Zis-a Domnul Domnului Meu: «Şezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale». Toiagul puterii Tale Ţi-l va trimite Domnul din Sion, zicînd: «Stăpîneşte în mijlocul vrăjmaşilor Tăi. Cu Tine este poporul Tău în ziua puterii Tale, întru strălucirile sfinţilor Tăi. Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut». Juratu-S-a Domnul şi nu-I va părea rău. «Tu eşti preot în veac după rînduiala lui Melhisedec». Domnul este de-a dreapta Ta; sfărîmat-a în ziua mîniei Sale împăraţi. Judeca-va între neamuri; va umple de ruini; va zdrobi capetele multora de pe pămînt. Din pîrîu pe cale va bea; pentru aceasta va înălţa capul.

PSALMUL 110

Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, în sfatul celor drepţi şi în adunare. Mari sînt lucrurile Domnului şi potrivite tuturor voilor Lui. Laudă şi măreţie este Lucrul Lui şi dreptatea Lui rămîne în veacul veacului. Pomenire a făcut de minunile Sale. Milostiv şi îndurat este Domnul. Hrană a dat celor ce se tem de Dînsul, aduceţi-vă aminte în veac de legămîntul Lui. Tăria lucrurilor Sale a vestit-o poporului Său, ca să le dea lor moştenirea neamurilor. Lucrurile mîinilor Lui adevăr şi judecată. Adevărate sînt toate poruncile Lui, întărite în veacul veacului, făcute în adevăr şi dreptate. Izbăvire a trimis poporului Său, poruncit-a în veac legămîntul Său; sfînt şi înfricoşător este numele Lui. Începutul înţelepciunii este frica de Domnul; înţelegere bună este tuturor celor ce o fac pe dînsa. Lauda Lui rămîne în veacul veacului.

PSALMUL 85

Pleacă, Doamne, urechea Ta şi mă auzi, ce sărac şi necăjit sînt eu. Păzeşte sufletul meu, căci cuvios sînt; mîntuieşte, Dumnezeul meu, pe robul Tău, pe cel ce nădăjduieşte în Tine. Miluieşte-mă, Doamne, că spre Tine voi striga toată ziua. Veseleşte sufletul robului Tău, că spre Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu. Că Tu, Doamne, bun şi blînd eşti şi mult-Milostiv tuturor celor ce Te cheamă pe Tine. Ascultă, Doamne, rugăciunea mea şi ia aminte la glasul cererii mele. În ziua necazului meu am strigat către Tine, că m-ai auzit. Nu este asemenea Ţie între dumnezei, Doamne, şi nici fapte nu sînt ca faptele Tale. Veni-vor toate neamurile pe care le-ai făcut şi se vor închina înaintea Ta, Doamne, şi vor slăvi numele Tău. Că mare eşti Tu, Cel ce faci minuni, Tu eşti singurul Dumnezeu. Povăţuieşte-mă, Doamne, pe calea Ta, şi voi merge întru adevărul Tău; veselească-se inima mea, ca să se teamă de numele Tău. Lăuda-Te-voi, Doamne, Dumnezeul meu, cu toată inima mea şi voi slăvi numele Tău

în veac. Că mare este mila Ta spre mine și ai izbăvit sufletul meu din iadul cel mai de jos. Dumnezeule, călcătorii de lege s-au sculat asupra mea și adunarea celor tari a căutat sufletul meu și nu Te-au pus pe Tine înaintea lor. Dar Tu, Doamne, Dumnezeu Îndurat și Milostiv ești; îndelung-Răbdător și mult-Milostiv și adevărat. Caută spre mine și mă miluiește, dă tăria Ta slugii Tale și mîntuiește pe fiul slujnicei Tale. Fă cu mine semn spre bine, ca să vadă cei ce mă urăsc și să se rușineze, că Tu, Doamne, mi-ai ajutat și m-ai mîngîiat.

Slavă... Și acum..., Aliluia (de trei ori).

Doamne miluiește (de trei ori).

Slavă..., și se citește troparul:

Scrisu-s-a oarecînd cu bătrînul Iosif în Betleem, Maria, ca cea din sămînța lui David, purtînd în pîntece sarcina cea fără de sămînță. Dar a sosit vremea nașterii și nici un loc de sălășluire nu era; ci ca un palat frumos s-a arătat împărătesei peștera. Hristos Se naște, ca să ridice chipul cel mai înainte căzut.

Și acum..., a Născătoarei:

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară și răstignire ai răbdat, Bunule, Care cu moartea pe moarte ai prădat și învierea ai arătat ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei ce i-ai zidit cu mîna Ta; arată iubirea Ta de oameni, Milostive; primește pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine; care se roagă pentru noi, și mîntuiește, Mîntuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

Apoi se cîntă aceste stihiri, glasul al 7-lea:

Spăimîntatu-s-a Irod văzînd bună credința magilor și de mînie fiind biruit, a cercetat cu de-amănuntul de la dînșii vremea în care s-a arătat steaua. Maicile au fost lipsite de fii și pruncii, cei de vîrstă prea fragedă, amarnic au fost secerați. Sînii secau și izvoarele laptelui se opreau. Mare era răutatea! Pentru aceasta, cu cucernicie adunîndu-ne, credincioșilor, să ne închinăm Nașterii lui Hristos (de două ori fără stih).

Stih: Dumnezeu din Teman va veni și Cel Sfînt din muntele cel cu umbra deasă.

Glasul al 2-lea:

Cînd Iosif a fost rănit de întristare, Fecioară, plecînd la Betleem, ai zis către dînsul: pentru ce te mîhnești și te tulburi văzîndu-mă avînd în pîntece, necunoscînd în întregime înfricoșata mea taină? Leapădă, dar, toată frica și înțelege minunea; că Dumnezeu din milă S-a pogorît pe pămînt, în pîntecele meu și trup a luat. Și Îl vei vedea născut precum a binevoit și, plin de bucurie fiind, te vei închina Lui, ca Făcătorului tău. Pe Care îngerii Îl laudă neîncetat și-L slăvesc împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfînt.

Stih: Doamne, auzit-am glasul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimîntat.

Și se cîntă iarăși stihira de mai sus.

Apoi canonarhul stînd în mijlocul bisericii citește odată stihira următoare, cu evlavie și cu glas mare; iar stranele amîndouă cîntă cu glas lin și dulce.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Astăzi Se naște din Fecioara, Cel ce are în mînă toată făptura (de trei ori). Cu scutece ca un prunc este înfășat, Cel ce din fire este nepipăit. În iesle este culcat Dumnezeu, Cel ce a întărit cerurile de demult, întru început. La sîn cu lapte este hrănit Cel ce a plouat în pustiu mană poporului. Pe magi cheamă Mirele Bisericii. Darurile acestora le primește Fiul Fecioarei. Închinămu-ne Nașterii Tale, Hristoase (de trei ori). Învrednicește-ne să vedem și dumnezeiască Arătarea Ta.

Și acum..., tot aceasta.

PROCHIMENUL, glasul al 4-lea

Maică, Sionului va zice omul, căci om S-a născut într-însul.

Stih : Temeliile lui sînt în munții cei sfinți ; iubește Domnul porțile Sionului.

PAREMIA

Din proorocia lui Isaia, citire :

(IX, 5–6)

Căci Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a Cărui stăpînire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui : Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie. Și mare va fi stăpînirea Lui și pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăți pe tronul și peste împărăția lui David, ca s-o întărească și s-o întemeieze prin judecată și prin dreptate, de acum și pînă-n veac. Rîvna Domnului Savaot va face aceasta.

APOSTOLUL

Din Epistola către Evrei a Sfîntului Apostol Pavel, citire :

(II, 11–18)

Fraților, Cel ce sfințește și cei ce sînt sfințiți, dintr-Unul sînt toți ; de aceea nu se rușinează să-i numească pe ei frați, zicînd : «Spune-voi fraților mei numele tău. În mijlocul Bisericii Te voi lăuda». Și iarăși : «Eu voi fi încrezător în El» ; și iarăși : «Iată Eu și pruncii pe care mi i-a dat Dumnezeu». Deci de vreme ce pruncii s-au făcut părtași sîngelui și trupului, în același fel și El S-a împărtășit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpînirea morții, adică pe diavolul, și să izbăvească pe acei pe care frica morții îi ținea în robie toată viața. Căci într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămînța lui Avraam a luat. Pentru aceea, dator era întru toate să se asemene fraților, ca să fie milostiv și credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru ispășirea păcatelor poporului. Căci prin ceea ce a pătimit, fiind El însuși ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

Evanghelia de la Matei (II, 13–23) :

Iar după ce s-au dus magii... (caută la 26 decembrie, Evanghelia de la Liturghie).

Apoi citețul zice :

Nu ne da pe noi pînă în sfîrșit, pentru numele Tău cel sfînt, și nu strica făgăduința Ta și nu depărta mila Ta de la noi, pentru Avraam cel iubit de Tine și pentru Isaac robul Tău și pentru Israel sfîntul Tău.

Sfinte Dumnezeule... Preasfîntă Treime... Și după Tatăl nostru...

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci merge să-L

nască în peșteră în chip de negrăit. Dănțuiește lumea auzind ; slăvește cu îngerii și cu păstorii pe Cel ce voiește să Se arate Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Doamne miluiește (de 40 de ori).

Și rugăciunea :

Cel ce în toată vremea...

Doamne miluiește (de 3 ori) Slavă... Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită...

Întru numele Domnului binecuvintează, părinte.

Preotul :

Dumnezeule milostivește-Te spre noi...

Și rugăciunea aceasta :

Stăpîne Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce îndelung ai răbdat pentru greșealele noastre și pînă la acest ceas de acum ne-ai adus pe noi, întru care pe lemnul cel de viață făcător fiind răstignit, tîlharului celui bine-cunoscător intrarea în rai i-ai făcut și cu moartea pe moarte ai sfărîmat, curățește-ne pe noi, păcătoșii și nevrednicii robii Tăi, că am greșit și fărădelegi am făcut și nu sîntem vrednici să ridicăm ochii noștri și să privim la înălțimea cerului, pentru că am lăsat calea dreptății Tale și am umblat în voile inimii noastre ; ci ne rugăm neasemănatei bunătății Tale. Iartă-ne pe noi, Doamne, după mulțimea milei Tale, și ne mîntuiește pe noi pentru sfînt numele Tău, că s-au stins întru deșertăciuni zilele noastre. Scoate-ne pe noi din mîna potrivnicului, iartă-ne nouă păcatele noastre și omoară gîndul nostru cel trupesc. Ca lepădînd pe omul cel vechi, întru cel nou să ne îmbrăcăm și Ție să viețuim, Stăpînului nostru și Făcătorului de bine. Și așa urmînd poruncilor Tale, la odihna cea veșnică să ajungem , unde este locașul tuturor celor ce se veselesc. Că Tu ești cu adevărat veselia cea adevărată și bucuria celor ce Te iubesc pe Tine, Hristoase, Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm, împreună cu Părintele Tău cel fără de început și cu Preasfîntul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor Amin.

După aceasta PSALMUL 102

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele dinlăuntrul meu, numele ceu sfînt al Lui. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate binefacerile Lui. Pe Cel ce curățește toate fărădelegile tale ; pe Cel ce vindecă toate bolile tale ; pe Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta, pe Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări ; pe Cel ce umple de bunătăți dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale. Cel ce face milostenie, Domnul, și judecată tuturor celor ce li se face strîmbătate. Cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel voile Sale. Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-Răbdător și mult-Milostiv. Nu pînă în sfîrșit Se va iuți, nici în veac Se va mînia. Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă. Că după înălțimea cerului de la pămînt, a întărit Domnul mila Lui spre cei ce se tem de El. Pe cît sînt de departe răsăriturile de la apusuri, depărtat-a de la noi fă-

rădelegile noastre. În ce chip miluiește tatăl pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dînsul. Că El a cunoscut zidirea noastră ; adusu-Și-a aminte că țărînă sîntem. Omul, ca iarba, zilele lui ca floarea cîmpului așa va înflori. Că duh a trecut printr-însul și nu va mai fi și nu se va mai cunoaște încă locul său. Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dînsul, și dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc legămîntul Lui și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele. Domnul în cer a gătit scaunul Său și împărăția Lui peste toți stăpînește. Binecuvîntați pe Domnul toți îngerii Lui, cei puternici la virtute, care faceți cuvîntul Lui și auziți glasul cuvintelor Lui. Binecuvîntați pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceți voia Lui. Binecuvîntați pe Domnul toate lucrurile Lui ; în tot locul stăpînirii Lui, binecuvintează, sufletele al meu, pe Domnul.

Slavă...

PSALMUL 145

Laudă, suflete al meu, pe Domnul. Lăuda-voi pe Domnul în viața mea, cînta-voi Dumnezeului meu cît voi trăi. Nu vă încredeți în cei puternici, în fiii oamenilor, în care nu este mîntuire. Ieși-va duhul lor și se vor întoarce în pămînt. În ziua aceea vor pieri toate gîndurile lor. Fericit cel ce are ajutor pe Dumnezeul lui Iacob, nădejdea lui în Domnul Dumnezeul lui, Cel ce a făcut cerul și pămîntul, marea și toate cele din ele ; Cel ce păzește adevărul în veac; Cel ce face judecată celor nepăstuiți; Cel ce dă hrană celor flămînzi. Domnul dezleagă pe cei ferecați în obezi ; Domnul îndreaptă pe cei gîrboviți, Domnul înțelepțește orbii, Domnul iubește pe cei drepți ; Domnul păzește pe cei străini ; pe orfani și pe văduvă va sprijini și calea păcătoșilor o va pierde. Împărăți-va Domnul în veac, Dumnezeul Tău, Sioane, în neam și în neam.

Și acum...,

Unule-Născut, Fiule și Cuvîntul lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte, și ai primit, pentru mîntuirea noastră, a Te întrupa din Sfînta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria ; Care neschimbat Te-ai întrupat și răstignindu-Te Hristoase, Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat. Unul fiind din Sfînta Treime împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfînt, mîntuiește-ne pe noi.

FERICIRILE:

Întru împărăția Ta pomenește-ne pe noi, Doamne, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plîng, că aceia se vor mîngîia.

Fericiți cei blînzi, că aceia vor moșteni pămîntul.

Fericiți cei ce flămînzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericiți veți fi cînd vă vor ocărî pe voi și vă vor prigoni și vor

zice tot cuvîntul rău împotriva voastră, mințind pentru Mine.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Slavă... Și acum...

Pomenește-ne pe noi Doamne, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Pomenește-ne pe noi Stăpîne, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Pomenește-ne pe noi Sfinte, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Ceata cerească Te laudă pe Tine și zice: Sfînt, Sfînt, Sfînt este Domnul Savaot, plin este cerul și pămîntul de slava Ta.

Stih: Apropiați-vă de Dînsul și vă veți lumina și fețele voastre nu se vor rușina.

Ceata cerească Te laudă pe Tine și zice: Sfînt, Sfînt, Sfînt este Domnul Savaot, plin este cerul și pămîntul de slava Ta.

Slavă...

Ceata sfinților îngeri și a arhanghelilor, cu toate cereștile puteri Te laudă pe Tine și zice: Sfînt, Sfînt, Sfînt este Domnul Savaot, plin este cerul și pămîntul de slava Ta.

Și acum...,

De nu este Liturghie, se zice Simbolul credinței:

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul Făcătorul cerului și al pămîntului, văzutelor tuturor și nevăzutelor.

Și întru unul Domn, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl prin Care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mîntuire S-a pogorît din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfînt și din Maria Fecioara și S-a făcut om.

Și s-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pătimit și s-a îngropat.

Și a înviat a treia zi după Scripturi.

Și S-a suit la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu slavă să judece viii și morți, a Cărui împărăție nu va avea sfîrșit.

Și întru Duhul Sfînt, Domnul de viață făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin prooroci.

Întru una, sfîntă, sobornicească și apostolească Biserică.

Mărturisesc un Botez, întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților.

Și viața veacului ce va să fie. Amin.

Iar de este Liturghie, se lasă Simbolul credinței și se zice:

Slăbește, lasă, iartă, Dumnezeule, greșealele noastre cele de voie și cele fără de voie, cele cu lucrul și cu cuvîntul, cele cu știință și cu neștiință, cele din noapte și din zi, cele cu mintea

și cu gîndul, toate ni le iartă nouă, ca un bun și de oameni iubitor.

Apoi : Tatăl nostru...

CONDACUL glasul al 3-lea :

Fecioara astăzi pe Cuvîntul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peșteră în chip de negrăit. Dănțuiește lumea auzind ; slăvește cu îngerii și păstorii pe Cel ce voiește să Se arate Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Apoi Doamne miluiește (de 12 ori).

Și rugăciunea :

Preasfîntă Treime, Stăpînie de o ființă, Împărăție nedespărțită, Ceea ce ești pricina tuturor bunătăților, fii binevoitoare și mie, păcătosului : întărește și înțelepțește inima mea și șterge toată întinăciunea mea. Luminează gîndul meu, ca totdeauna să Te slăvesc și să Te laud și să mă închin Ție și să zic : Unul Sfînt, Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Dacă este Liturghie se cîntă : Cuvine-se cu adevărat... și otpustul zilei.

Se cuvine a ști că :

Vecernia se săvîrșește împreună cu Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare, la vremea sa, iar Psalmul : Voi binecuvînta pe Domnul... se citește la Liturghie, după Rugăciunea Amvonului. De nu este Liturghie, după rugăciunea : Preasfîntă Treime..., se zice îndată : Fie numele Domnului binecuvîntat... (de 3 ori).

Slavă... Și acum...

PSALMUL 33

Bine voi cuvînta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea. În Domnul se va lăuda sufletul meu ; să audă cei blînzi și să se veselească. Slăviți pe Domnul împreună cu mine, și să înălțăm numele Lui împreună. Am căutat pe Domnul și m-a auzit, și din toate necazurile mele m-a izbăvit. Apropiați-vă de El și vă luminați ; și fețele voastre să nu se rușineze. Săracul acesta a strigat și Domnul l-a auzit pe el, și din toate necazurile lui l-a izbăvit. Străjui-va îngerul Domnului împrejurul celor ce se tem de El și-i va izbăvi pe ei. Gustați și vedeți că bun este Domnul ; fericit bărbatul care nădăjduiește în El. Temeți-vă de Domnul toți sfinții Lui, că n-au lipsă cei ce se tem de El. Bogații au sărăcit și au flămînzit, iar cei ce ce-L caută pe Domnul nu se vor lipsi de tot binele. Veniți fiilor, ascultați-mă pe mine, frica Domnului vă voi învăța pe voi. Cine este omul cel ce voiește viața, care iubește să vadă zile bune ? Oprește-ți limba de la rău și buzele tale să nu grăiască vicleșug. Ferește-te de rău și fă binele, caută pacea și o urmează pe ea. Ochii Domnului spre cei drepți și urechile Lui spre rugăciunea lor. Iar fața Domnului spre cei ce fac rele, ca să piară de pe pămînt pomenirea lor. Strigat-au drepții și Domnul i-a auzit, și din toate necazurile lor i-a izbăvit. Aproape este Domnul de cei umiliți la inimă, și pe cei smeriți cu duhul îi va mîntui. Multe sînt necazurile drepților, și din toate acelea îi va izbăvi pe ei Domnul. Domnul păzește toate oasele lor, nici unul din ele nu se va zdrobi. Moartea păcătoșilor este cumplită, și cei ce urăsc pe cel drept vor greși.

Mîntui-va Domnul sufletele robilor Săi, și nu vor greși toți cei ce nădăjduiesc în El.

Slavă... Și acum..., și olpustul.

Se cuvine a ști că:

Dacă Ajunul Nașterii Domnului cade sîmbăta sau duminica, se săvîrșește în această zi Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur; iar Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare se face în chiar ziua Praznicului. Cînd Ajunul nu cade sîmbăta sau duminica, se face Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare, iar în ziua Praznicului se face Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur.

De asemenea se cuvine a ști că dacă Nașterea sau Arătarea Domnului vor cădea duminica, nu se cîntă nimic din cele ale Învierii, ci toate ale Praznicului.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI CINCEA

NAȘTEREA CEA DUPĂ TRUP A DOMNULUI DUMNEZEU ȘI MÎNTUITORULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

LA VECERNIE

La ceasul al 7-lea din zi (spre orele 13) toacă paraclisierul în toaca mare și trage toate clopotele și adunîndu-ne în biserică, începe Vecernia după obicei, dîndu-se binecuvîntarea ca la Liturghie.

Preotul face începutul:

Binecuvîntată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi cel mai mare zice:

Împărate ceresc... Sfinte Dumnezeule... și după Tatăl nostru... Doamne miluiește (de 12 ori); Slavă... Și acum... Veniți să ne închinăm... (de trei ori). Și Psalmul începător: Binecuvintează, suflete al meu...

După aceasta diaconul zice ectenia mare.

De este sîmbătă seara, se cîntă Fericit bărbatul... toată catisma; iar de este duminică seara se cîntă numai primii trei psalmi.

Dacă este însă în altă zi, nu se citește catisma, ci după ectenie se cîntă îndată: Doamne, strigat-am... pe glasul al 2-lea.

În acest timp preotul săvîrșește Proscomidia și diaconul cădește biserica după obicei.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8 și se cîntă stihirile pe glasul al 2-lea:

Alcătuire a lui Ghermano.

Veniți să ne bucurăm întru Domnul, povestind taina ce este de față. Zidul cel despărțitor acum cade; sabia cea de foc se îndepărtează; heruvimul nu mai păzește pomul vieții; iar eu mă împărtășesc din dulceața din rai, de la care m-am îndepărtat prin neascultare. Că Chipul cel neschimbat al Tatălui, Pecetea veșniciei Lui, înfățișare de rob primește, ieșind din Maica ce nu știe de nuntă, nesuferind schimbare: că a rămas ce era, Dumnezeu adevărat fiind; și a luat ce nu era, om făcîndu-Se, din iubire de oameni. Acestuia să-I cîntăm: Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Alcătuire a lui Anatolie.

Domnul Iisus născîndu-Se din curata Fecioară, toate s-au luminat; că păstorii cîntînd din fluiere, iar magii închinîndu-se și îngerii cîntînd, Irod s-a tulburat.

Că Dumnezeu în trup S-a arătat, Mîntuitorul sufletelor noastre (de două ori).

Împărăția Ta este împărăția tuturor veacurilor și stăpînirea Ta rămîne întru tot neamul și neamul, Hristoase Dumnezeule, Cel ce Te-ai întrupat din Duhul Sfînt și din pururea Fecioara Maria și Te-ai făcut om. Lumină ne-a strălucit nouă, Hristoase Dumnezeule, venirea Ta. Lumina cea din Lumină, strălucirea Tatălui, toată făptura ai luminat. Suflarea toată Te laudă pe Tine, chipul slavei Tatălui. Cel ce ești și mai înainte ai fost și ai strălucit din Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Ce vom aduce Ție, Hristoase ? Că Te-ai arătat pe pămînt ca un om, pentru noi. Fiecare din fapturile cele zidite de Tine mulțumire aduce Ție : îngerii cîntarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunea, pămîntul peștera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioara. Dumnezeule, Cel ce ești mai înainte de veci, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Slavă... Și acum..., același glas :

Alcătuire a Casianei.

August, ajungînd singur stăpînitor pe pămînt, a încetat mulțimea stăpînirii oamenilor ; iar Tu, întrupîndu-Te din cea curată, s-a surpat mulțimea idolilor. Sub o împărăție lumească cetățile erau și neamurile au căzut într-o stăpînire a Dumnezeirii. Scrisu-s-au popoarele din porunca cezarului ; scrisu-ne-am credincioșii în numele Dumnezeirii Tale, a Dumnezeului nostru Celui întrupat. Mare este mila Ta, Doamne, slavă Ție !

VOHOD cu Evanghelia : Lumină lină...

Prochimenul zilei și Paremiile cu troparele și cu stihurile lor.

Se cuvine a ști că :

Dacă s-ar întîmpla Ajunul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos vineri, prochimenul zilei se lasă și se cîntă prochimenul cel mare, glasul al 7-lea : Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru... cu stihurile lui, care se găsesc la Vecernia din ziua de 26 decembrie.

PAREMIILE

Din Cartea Facerii, citire :

(I, 1—13)

La început a făcut Dumnezeu cerul și pămîntul. Și pămîntul era netocmit și gol. Întuneric era deasupra adîncului și Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor. Și a zis Dumnezeu : «Să fie lumină !». Și a fost lumină. Și a văzut Dumnezeu că este bună lumina, și a despărțit Dumnezeu lumina de întuneric. Lumina a numit-o Dumnezeu ziuă, iar întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară și a fost dimineață : ziua întîia. Și a zis Dumnezeu : «Să fie o tărie prin mijlocul apelor și să despartă ape de ape». Și a fost așa. A făcut Dumnezeu tăria și a despărțit Dumnezeu apele cele de sub tărie de apele cele de deasupra tăriei : Tăria a numit-o Dumnezeu cer. Și a văzut Dumnezeu că e bine. Și a fost seară și a fost dimineață : ziua a doua. Și a zis Dumnezeu : «Să se adune apele cele de sub cer la un loc și să se arate uscatul !». Și a fost așa. Și s-au adunat apele cele de sub cer la locurile lor și s-a arătat uscatul.

Uscatul l-a numit Dumnezeu pămînt, iar adunarea apelor a numit-o mări. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Apoi a zis Dumnezeu : «Să dea pămîntul din sine verdeață : iarbă, cu sămînță într-însa, după felul și asemănarea ei, și pomi roditori, care să dea rod cu sămînță în sine, după fel pe pămînt !». Și a fost așa. Pămîntul a dat din sine verdeață : iarbă care face sămînță, după felul și după asemănarea ei, și pomi roditori cu sămînță, după fel, pe pămînt. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a fost seară și a fost dimineață : ziua a treia.

Din Cartea Numerii, citire :

(XXIV, 4—9 ; 17—18)

Fost-a Duhul lui Dumnezeu peste Valaam și, continuînd pilda sa, a zis: Cît sînt de frumoase sălașurile tale, Iacove, corturile tale, Israele ! Se desfășoară ca niște văi, ca niște grădini pe lîngă rîuri, ca niște cedri pe lîngă ape, ca niște corturi pe care le-a înfipt Domnul ! Ieși-va din sămînța lui un Om, care va stăpîni neamuri multe și stăpînirea Lui va întrece pe a lui Agag și împărăția Lui se va înălța. Dumnezeu l-a scos din Egipt și puterea lui va fi ca a taurului ; mînca-va popoarele dușmane lui, va sfărîma oasele lor și cu săgețile sale va săgeta pe vrăjmași. Plecatu-s-a și s-a culcat ca un leu și ca o leoaică ; cine-l va scula ? Cel ce te binecuvintează, binecuvîntat să fie, și cel ce te blestează să fie blestemat !».

Îl văd, dar acum încă nu este ; îl privesc, dar nu de aproape ; oastea răsare din Iacov ; un toiag se ridică din Israel și va lovi pe căpeteniile Moabului și pe toți fiii lui Set îi va zdrobi. Lua-va de moștenire pe Edom și va stăpîni Seirul vrăjmașilor săi Israel își va arăta puterea.

Din Proorocia lui Miheia, citire :

(IV, 4—6 ; V, 2—4)

În zilele acelea, zice Domnul, aduna-voi pe cea zdrobită și voi primi pe cea alungată și pe care am lepădat-o. Și voi face din cea zdrobită o rămășiță și pe cea alungată un neam tare. Și va împărăți Domnul peste el în muntele Sionului de acum și pînă în veac. Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpînitor peste Israel, iar obîrșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei. Pentru aceasta îi va lăsa pînă în vremea cînd aceea ce trebuie să nască va naște. Atunci rămășița fraților săi se va întoarce la fiii lui Israel. El va fi voinic și va paște poporul prin puterea Domnului, întru slava numelui Domnului Dumnezeului Său și toți vor fi fără de grijă, iar El va fi mare, pînă la marginile pămîntului.

Apoi citețul cu glas mai înalt zice troparul acesta, în mijlocul bisericii :

În taină Te-ai născut în peșteră, dar cerul pe Tine tuturor Te-a propovăduit, punînd steaua înainte ca o gură, Mîntuitorule. Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Și îndată stranele cîntă sfîrșitul troparului ; pe glasul al 6-lea :

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Iar citețul citește stihurile :

Stih : Temeliile lui sînt pe munții cei sfinți. Domnul iubește porțile Sionului, mai mult decît toate sălașele lui Iacob. Fapte preamărite s-au spus despre tine,

cetatea lui Dumnezeu. Îmi voi aduce aminte de Rahab și de Babilon, de cei ce mă cunosc pe mine.

Și se cîntă sfîrșitul troparului :

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Stih : Iată și străinii și Tirul și poporul etiopienilor, aceștia s-au născut acolo ; Maică, Sionului va zice omul și om s-a născut întru dînsul și chiar Cel Preaînalt l-a întemeiat pe dînsul.

Și se cîntă sfîrșitul troparului :

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Stih : Domnul va înscrie în cartea popoarelor și a conducătorilor lor pe cei ce s-au născut într-însul, că toți cei ce se veselesc au locuința întru tine.

Și se cîntă sfîrșitul troparului :

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Slavă...

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Și acum...,

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Apoi citețul zice din nou troparul :

În taină Te-ai născut în peșteră, dar cerul pe Tine tuturor Te-a propovăduit, punînd steaua înainte ca o gură, Mîntuitorule...

Și strana cîntă sfîrșitul troparului :

...Și a adus Ție pe magi, care Ți s-au închinat cu credință ; împreună cu care miluiește-ne pe noi.

Și se continuă PAREMIILE.

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XI, 1—10)

Acestea grăiește Domnul : o Mlădiță va ieși din tulpina lui Iesei și un Lăstar din rădăcinile lui va da. Și Se va odihni peste El Duhul lui Dumnezeu, duhul înțelepciunii și al înțelegerii, duhul sfatului și al tăriei, duhul cunoștinței și al bunei-credințe. Și-L va umple pe El duhul temerii de Dumnezeu. Și va judeca nu după înfățișarea cea din afară și nici nu va da hotărîrea Sa după cele ce se zvonesc, ci va judeca pe cei săraci întru dreptate și după lege va mustra pe sărmanii din țară. Pe cel aprig îl va bate cu toiagul gurii Lui și cu suflarea buzelor Lui va omorî pe cel fără de lege. Dreptatea va fi ca o cingătoare pentru rărunchii Lui și credincioșia ca un brîu pentru coapsele Lui. Atunci lupul va locui laolaltă cu mielul și leopardul se va culca lîngă căprioară ; și vițelul și puiul de leu vor mînca împreună și un copil îi va paște. Junica se va duce la păscut împreună cu ursoaica, și puii lor vor sălășlui la un loc, iar leul ca și boul va mînca paie ; pruncul de țîță se va juca lîngă culcușul viperei și în vizuina șarpelui otrăvitor, copilul abia înțărcat, își va întinde mîna. Nu va fi nici o nenorocire și nici un prăpăd în tot muntele Meu cel sfînt ! Că tot pămîntul este plin de cunoștința și de temerea de Dumnezeu, precum marea este umplută de ape ! Și în vremea aceea, Mlădi-

ța cea din rădăcina lui Iesei, va fi ca un steag pentru popoare ; pe Ea o vor căuta neamurile și sălășul Ei va fi plin de slavă.

Din Proorocia lui Baruh, citire :

(III, 36 — IV, 4)

Acesta este Dumnezeul nostru, și nimeni altul nu este asemenea Lui. Aflat-a toată calea științei și a dat-o lui Iacob, sluga Sa, și lui Israel, cel iubit de Dînsul. După aceasta pe pămînt S-a arătat, și cu oamenii împreună a locuit. Aceasta este cartea poruncilor lui Dumnezeu și legea care dăinuiește în veac ; toți cei ce o țin vor trăi iar cei ce au părăsit-o vor pieri. Întoarce-te, Iacove, și te teme de ea, umblă prin strălucire în preajma luminii ei. Nu da altuia mărirea ta și cele de folos ție, celui de alt neam. Fericiți sîntem, Israele, că cele ce Îi plac lui Dumnezeu ni s-au arătat.

Din Proorocia lui Daniel, citire :

(II, 31—36 ; 44—45)

Zis-a Daniel lui Nabucodonosor : O, rege ! Tu priveai și iată un chip — acest chip era peste măsură de mare și strălucirea lui neobișnuită — stătea înaintea ta și înfățișarea lui era grozavă. Acest chip avea capul de aur curat, pieptul și brațele de argint, pîntecele și coapsele de aramă. Pulpele de fier, iar picioarele o parte de fier și o parte de lut. Tu priveai și iată o piatră desprinsă, nu de mînă, a lovit chipul peste picioarele de fier și de lut și le-a sfărîmat. Atunci au fost sfărîmate în același timp fierul, lutul, arama, argintul și aurul și au ajuns ca pleava de pe arie vara și vîntul le-a luat cu sine fără ca să se găsească locul lor ; iar piatra care a lovit chipul a crescut munte mare și a umplut tot pămîntul. Iată visul, iar tîlcuirea lui o vom spune înaintea regelui. (...) Iar în vremea acestor regi, Dumnezeul cerului va ridica un regat veșnic care nu va fi nimicit niciodată și care nu va fi trecut la alt popor ; El va sfărîma și va nimici toate aceste regate și singur El va rămîne în veci. După cum tu ai văzut că o piatră a fost desprinsă din munte, nu de mînă, și a zdrobit fierul, arama, lutul, argintul și aurul, Marele Dumnezeu a dat de știre regelui ceea ce va fi în viitor ; visul este adevărat și tîlcuirea lui neîndoielnică».

Apoi citețul cu glas mai înalt citește troparul acesta :

Răsărit-ai, Hristoase, din Fecioară, ca un Soare înțelegător al dreptății, și steaua Te-a arătat încăput în peșteră, pe Tine, Cel neîncăput. Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Și cîntăreții de la strane cîntă sfîrșitul troparului, pe glasul al 6-lea :

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Apoi citețul citește stihurile :

Stih : Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat ; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a încins, pentru că a întărit lumea, care nu se va clinti. Gata este scaunul Tău, de atunci, din veac ești Tu.

Și se cîntă sfîrșitul troparului :

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Stih : Ridicat-au rîurile, Doamne, ridicat-au rîurile glasurile lor ; ridica-vor rîurile valurile lor de ape multe.

Și se cîntă sfîrșitul troparului :

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Stih : Minunate sînt înălțările mării, minunat este întru cele înalte Domnul. Mărturiile Tale s-au încredințat foarte. Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile.

Și se cîntă sfîrșitul troparului :

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Slavă...

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Și acum...,

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Apoi citețul zice iarăși troparul :

Răsărit-ai, Hristoase, din Fecioară, ca un Soare înțelegător al dreptății ; și steaua Te-a arătat încăput în peșteră, pe Tine, Cel neîncăput...

Și strana cîntă sfîrșitul troparului :

...Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta ; cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Ție !

Și se continuă PAREMIILE

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(IX, 5—6)

Căci Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă. A Cărui stăpînire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui : Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie. Și mare va fi stăpînirea Lui și pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăți pe tronul și peste împărăția lui David, ca s-o întărească și s-o întemeieze prin judecată și prin dreptate, de acum și pînă-n veac. Rîvna Domnului Savaot va face aceasta.

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(VII, 10—15 ; VIII, 1—4 ; 9—10)

Și Isaia mai grăi către Ahaz : «Cere un semn de la Domnul Dumnezeul tău, în adîncurile iadului sau în înălțimile cele de sus». Și a spus Ahaz : «Nu voi cere și nu voi ispiti pe Domnul !». Și a zis Isaia : «Ascultați voi cei din casa lui David ! Nu vă ajunge să obosiți și pe oameni, de veniți să obosiți și pe Dumnezeul meu ? Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn : Iată, Fecioara va lua în pîntece și va naște fiu și vor chema numele lui Emmanuel. El se va hrăni cu lapte și cu miere pînă în vremea cînd va ști să arunce răul și să aleagă binele. Că înainte ca fiul acesta să știe să dea la o parte răul va alege binele».

Și a zis Domnul către mine : «Ia o carte mare și scrie deasupra ei cu slove omenești : «Maher-Șalal-Haș-Baz» (grabnic-pradă-apropiat-jaf). Adu-mi martori credincioși pe Urie preotul și pe Zaharia, fiul lui Ieberechia». Atunci m-am apropiat de proorociță și a luat în pîntece și a născut un fiu. Și a zis Domnul către mine : «Pune-i numele Maher-Șalal-Haș-Baz». Căci înainte ca băiatul să zică «tată și mamă !», toată bogăția Damascului și prada Samariei vor fi duse înaintea regelui Asiriei».

Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați. Auziți pînă

la marginile pămîntului, cei puternici plecați-vă. De vă veți întări, iarăși veți fi biruiți. Și orice sfat veți sfătui, îl va risipi Domnul, și cuvîntul pe care îl veți grăi nu va rămîne întru voi, căci cu noi este Dumnezeu!

După sfîrșitul Paremiilor se zice ectenia mică; după vosglas, se cîntă Sfinte Dumnezeule... Prochimenul Apostolului, glasul 1:

Domnul a zis către mine: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut.

Stih: Cere de la Mine și voi da Ție neamurile moștenirea Ta, și marginile pămîntului biruința Ta.

APOSTOLUL

Din Epistola către Evrei a Sfîntului Apostol Pavel, citire:

(I, 1—12)

Fraților, după ce Dumnezeu odinioară, în multe rînduri și în multe chipuri, a vorbit părinților noștri prin prooroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor a toate și prin Care a făcut și veacurile; Care fiind strălucirea slavei și chipul ființei Lui și Care ține toate cu cuvîntul puterii Sale, după ce a săvîrșit prin El însuși curățirea păcatelor noastre a șezut de-a dreapta slavei, întru cele preaînalte, făcîndu-Se cu atît mai presus de îngeri cu cît a moștenit un nume mai deosebit decît ei. Căci căruia dintre îngeri i-a zis Dumnezeu vreodată: «Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut»; și iarăși: Eu Îi voi fi Lui Tată și El Îmi va fi Mie Fiu? Și iarăși, cînd aduce în lume pe Cel întîi născut, El zice: «Și să se închine Lui toți îngerii lui Dumnezeu». Și de îngeri zice: «Cel ce face pe îngerii Săi duhuri și pe slugile Sale pară de foc»: iar către Fiul: «Tronul Tău Dumnezeule, în veacul veacului; toiagul dreptății este toiagul împărăției Tale. Iubit-ai dreptatea și ai urît fărădelegea; pentru aceea Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău cu untul de lemn al bucuriei, mai mult decît pe părtașii Tăi». Și apoi: «Întru început Tu, Doamne, pămîntul l-ai întemeiat și cerurile sînt lucrul mîinilor Tale; ele vor pieri, dar Tu rămîi, și toate ca o haină se vor învechi; și ca pe un veșmînt le vei strînge și ca o haină vor fi schimbate. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor sfîrși».

Aliluia, glasul al 8-lea:

Zis-a Domnul Domnului Meu: șezi de-a dreapta Mea pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Stih: Toiag de putere va trimite Ție Domnul din Sion.

Stih: Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Evanghelia de la Luca (II, 1—20):

În zilele acelea, ieșit-a poruncă de la cezarul August...

Și urmează pe rînd Dumnezeiasca Liturghie a Sfîntului Vasile cel Mare.

În loc de: Cuvine-se cu adevărat... se cîntă: De tine se bucură toată făptura...

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați pe El întru cele înalte.

Vezi și Rînduiala de tipic de la sfîrșitul cărții.

Se cuvine a ști că:

În oricare zi se va întîmpla Nașterea Domnului, după Pavecernița mare trebuie urmată rînduiala aceasta:

La un ceas din noapte se toacă în toaca mare și se trag clopotele; și adunîndu-ne în biserică se face începutul după rînduială, cum s-a arătat la Ceasuri, asemenea și cădirea. Și gătit fiind

analogul în mijlocul bsericii, citețul după binecuvîntare zice: Amin. Slavă Ție, Dumnezeul nostru... Împărate ceresc... Sfinte Dumnezeule..., și după Tatăl nostru... Doamne miluiește (de 12 ori); Slavă... Și acum..., Veniți să ne închinăm... (de trei ori) și psalmii: Cînd am strigat... și ceilalți. Cu noi este Dumnezeu... se cîntă. După cel dintîi Sfinte Dumnezeule..., se cîntă troparul Praznicului; după al doilea Sfinte Dumnezeule..., Condacul. După Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu..., se cîntă Litia.

LA LITIE

Se pun stihirile, glasul 1:

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Cerul și pămîntul astăzi, după prooroci, să se veselească; îngerii cu oamenii duhovnicește să prăznuiască: Dumnezeu în trup S-a arătat celor ce ședeau în întuneric și în umbră, născîndu-Se din Fecioara. Peștera și ieslea L-au primit; păstorii vestesc minunea; magii de la Răsărit aduc în Betleem daruri. Iar noi să-I aducem, ca îngerii, laudă cu buze nevrednice: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace; că a venit Așteptarea neamurilor; a venit și ne-a mîntuit pe noi din robia vrăjamșului.

Cerul și pămîntul astăzi s-au împreunat, născîndu-Se Hristos. Astăzi Dumnezeu pe pămînt a venit și omul la ceruri s-a suit. Astăzi este văzut cu trup pentru om Cel din fire nevăzut. Pentru aceasta și noi lăudîndu-L, să-I cîntăm: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pacea, pe care ne-a dăruit-o nouă venirea Ta, Mîntuitorul nostru, slavă Ție!

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, se aude zicînd în Betleem cei fără de trup, Celui ce a binevoit a fi pace pe pămînt. Acum Fecioara este mai desfătată decît cerurile; că a răsărit lumina celor întunecați și pe cei smeriți i-ai înălțat, pe cei ce cîntau cu îngerii: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu.

Pe cel după chip și după asemănare văzîndu-l Iisus stricat din pricina călcării poruncii, plecînd cerurile S-a pogorît și S-a sălășluit în pîntecele Fecioarei fără schimbare, ca într-însul să înnoiască pe Adam cel stricat, care striga: slavă Arătării Tale, Izbăvitorul meu și Dumnezeu!

Slavă..., glasul al 5-lea:

Alcătuire a lui Ioan monahul.

Magii, împărații perșilor, cunoscînd lămurit pe Împăratul ceresc, Cel ce S-a născut pe pămînt, de stea luminată fiind povățuiți, au ajuns la Betleem, aducînd daruri alese: aur, tămîie și smirnă. Și căzînd s-au închinat, că au văzut pe Cel fără de ani Prunc culcat în peșteră.

Și acum..., glasul al 6-lea:

Alcătuire a lui Ghermano.

Dănțuiesc îngerii toți în ceruri și se bucură oamenii; și toată făptura saltă pentru Domnul Mîntuitorul, Cel ce S-a născut în Betleem; că toată înșelăciunea idolească a încetat și Hristos împărățește în veci.

După ce se zic obișnuitele rugăciuni, se intră în biserică, iar la strană se cîntă Stihoavna.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile, glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Ghermano.

Mare și uimitoare minune s-a săvîrșit astăzi : Fecioara naște și pîntecele nu i se strică. Cuvîntul Se întrupează și de Tatăl nu Se desparte ; îngerii cu păstorii doxologesc și noi împreună cu dînșii cîntăm : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace !

Glasul al 3-lea, a aceluiași :

Stih : Zis-a Domnul Domnului meu : șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Astăzi Fecioara naște pe Făcătorul a toate ; peștera aduce Edenul și steaua vestește pe Hristos, Soarele celor din întuneric ; cu daruri magii s-au închinat, luminați fiind prin credință, și păstorii au văzut minunea, iar îngerii cîntau și ziceau : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu !

Stih : Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Alcătuire a lui Anatolie.

Domnul Iisus născîndu-Se în Betleemul Iudeii, magii venind de la Răsărit s-au închinat lui Dumnezeu, Celui ce S-a întrupat ; și îndată deschizîndu-și vistieriile, I-au adus daruri scumpe : aur lămurit, ca unui Împărat al veacurilor ; tămîie, ca unui Dumnezeu al tuturor și ca unui mort de trei zile ; și smirnă, ca Unuia fără de moarte. Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui ce S-a născut spre mîntuirea sufletelor noastre.

Slavă..., glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Ioan monahul.

Veselește-te Ierusalime și prăznuiți toți cei ce iubiți Sionul ! Astăzi s-a dezlegat legătura cea de multă vreme a osîndirii lui Adam ; raiul ni s-a deschis și șarpele s-a surpat. Că pe aceea pe care mai înainte a amăgit-o a văzut-o acum Maică a Ziditorului. O, adînc al bogăției, al înțelepciunii și al cunoștinței lui Dumnezeu ! Ceea ce a fost solitoarea morții a tot trupul, și organ al păcatului, se face începătoarea mîntuirii a toată lumea, prin Născătoarea de Dumnezeu ; că Prunc S-a născut dintr-însa Dumnezeu cel cu totul desăvîrșit. Și prin naștere a pecetluit fecioria, prin scutece legăturile păcatelor a dezlegat și cu pruncia a vindecat durerile Evei, cele cu întristare. Pentru aceasta să dănțuiască toată făptura și să salte, că a venit Hristos ca să o înnoiască pe ea și să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., același glas :

Alcătuire a lui Anatolie.

În peșteră Te-ai sălășluit Hristoase Dumnezeule, ieslea pe Tine Te-a primit, iar păstorii și magii Ție s-au închinat. Atunci s-a împlinit vestirea proorocilor și puterile îngerești s-au mi-

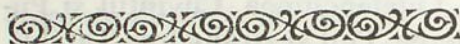
rat strigînd și zicînd: slavă umilinței Tale, Unule, Iubitorule de oameni!

Acum slobozește... Sfinte Dumnezeule..., și celelalte.

TROPARUL, glasul al 4-lea: I, p. 231

Nașterea Ta, Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că întru dînsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție! (de trei ori).

Urmează obișnuita binecuvîntare a pîinilor și citirea cuvîntului.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Praznicului de trei ori.

După Catisma întîia, se cîntă

Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimîntatu-s-a Iosif...

I, p. 231

Veniți, credincioșilor, să vedem unde S-a născut Hristos. Pentru aceasta să urmăm unde merge steaua cu magii, împărații de la Răsărit. Acolo îngerii cîntă neîncetat, iar păstorii, petrecînd noaptea pe cîmp, cîntare vrednică aduc: slavă întru cei de sus, Celui ce S-a născut astăzi în peșteră din Fecioara și de Dumnezeu Născătoarea, în Betleemul Iudeii!

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După Catisma a doua, se cîntă

Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimîntatu-s-a Iosif...

I, p. 232

Pentru ce te minunezi, Marie? Pentru ce te înspăimîntezi de ceea ce este întru tine? Iar Fecioara zice: Pentru că pe Fiul cel din veșnicie sub ani L-am născut, și nu știu cum s-a făcut zămislirea Celui ce S-a născut. Nu am bărbat și cum voi naște Fiu? Naștere fără sămînță, cine a văzut? În adevăr unde voiește Dumnezeu se biruiește rînduiala firii, precum scrie. Hristos S-a născut din Fecioara în Betleemul Iudeii.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După Polieleu se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimîntatu-s-a Iosif...

I, p. 234

Cel neîncăput nicăieri cum a încăput în pîntece? Cel ce este în sînurile Tatălui cum stă acum în brațe de Maică? Cu adevărat precum a știut, precum a voit și precum bine a socotit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie; și Cel ce este S-a făcut pentru noi ce nu era, și neschimbîndu-Și firea S-a făcut părtaș frămîntăturii noastre. În două firi S-a născut Hristos, vrînd să plinească lumea cea de sus.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

Apoi Antifonul întîi al glasului al 4-lea.

PROCHIMENUL glasul al 4-lea:

Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Stih : Zis-a Domnul Domnului meu : șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Matei (I, 18—24) :

Nașterea lui Iisus Hristos așa a fost...

După Psalmul 50, se cîntă Slavă..., glasul al 2-lea :

Astăzi toate se umplu de bucurie, Hristos născîndu-Se din Fecioară.

Și acum..., tot aceasta :

Miluiește-ne Dumnezeule după mare mila Ta și după mulțimea indurărilor Tale șterge fărădelegile noastre.

Și se cîntă următoarea stihiră, glasul al 6-lea :

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace ! Că astăzi primește Betleemul pe Cel ce șade pururea împreună cu Tatăl. Astăzi îngerii slăvesc cu dumnezeiască cuviință pe Pruncul Cel ce S-a născut. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire !

CANOANELE

Se pun două Canoane, zicîndu-se irmoasele amîndurora de cîte două ori ; iar troparele cîte patru din fiecare, adică pe 12.

Canonul întîi

Alcătuire a lui Cosma Melodul

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmosul:

Hristos Se naște, slăviți-L ! Hristos din ceruri, întîmpinați-L ! Hristos pe pămînt, «înălțați-vă ! Cîntați Domnului «tot pămîntul, și cu veselie «lăudați-L popoare, că S-a preaslăvit».

Pe cel căzut pentru neascultare, pe cel făcut după chipul lui Dumnezeu, pe cel ce era cu totul în stricăciune, pe cel lipsit de viața dumnezeiască cea bună iarăși îl înnoiește, ca un înțelept Ziditor, că S-a preaslăvit !

Văzînd Ziditorul pe omul pe care l-a zidit cu mîinile pierind, plecînd cerurile S-a pogorît și pe acesta, întrupîndu-Se din dumnezeiasca Fecioară, îl zidește cu totul din nou, cu adevărat, că S-a preaslăvit !

Înțelepciunea, Cuvîntul și Puterea, Fiul și strălucirea Tatălui, Hristos-Dumnezeu, tăinuindu-Se de puterile cele cu mult mai presus de lume și de cele de pe pămînt și întrupîndu-Se ne-a înoit pe noi, că S-a preaslăvit !

Canonul al doilea

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Cîntarea 1-a, același glas :

Irmosul:

Minune făcînd a mîntuit pe popor, Stăpînul, uscînd «oarecînd valul mării. Și din «Fecioară născîndu-Se, ne-a «deschis calea spre ceruri. Pe «Cel de o ființă cu Tatăl și cu «noi oamenii Îl slăvim».

Pîntecele sfînt a purtat pe Cuvîntul cel închipuit cîndva în rugul ce ardea și nu se mistuia, Dumnezeu fiind și în

chip omenesc văzut, Care a dezlegat din blestemul de demult pîntecele Evei; pe Acela Îl slăvim.

Steaua a arătat magilor pe Cuvîntul, Cel ce ai venit să oprească păcatul. Pe Cel milostiv în peşteră săracă şi în scutece văzîndu-L înfăşat, s-au bucurat de El, ca de un om şi Domn.

Catavasiile: Irmoasele amînduror canoanelor.

Canonul întîi

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Fiului, Celui născut fără stricăciune din Tatăl mai «înainte de veci, şi mai pe ur-«mă din Fecioară întrupat fără «sămînţă, lui Hristos-Dumne-«zeu să-I cîntăm: Cel ce ai «înălţat fruntea noastră, Sfînt eşti, Doamne!».

Cel ce s-a împărtăşit de insuflarea celei preabune, Adam cel din ţărînă, şi în stricăciune a alunecat prin amăgirea femeii, din femeie văzînd pe Hristos a grăit: Cel ce pentru mine, ca mine Te-ai făcut, Sfînt eşti, Doamne!

Asemenea la chip cu amestecarea cea de jos din ţărînă făcîndu-Te, Hristoase, şi cu împărtăşirea trupului căzut, l-ai împărtăşit pe acesta de firea dumnezeiască, om făcîndu-Te şi rămînînd Dumnezeu, Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfînt eşti, Doamne.

Betleeme, împăratul domnilor Iudeii, veseleşte-te! Că Cel ce paşte pe Israel, şi stă pe umeri de heruvimi, Hristos, din tine strălucitor a ieşit şi a înălţat fruntea noastră şi peste toţi împărăteşte.

Canonul al doilea

Irmosul:

Vino spre cîntarea robilor Tăi, Bunule, smerind «sprînceana înălţată a vrăjma-«şului; păzind, Fericite Atotvă-«zătorule, pe cîntăreţi, mai pre-«sus de păcat, întăriţi neclintit «pe temeiul credinţei».

Naşterea sfîntă a celei preacurate, mai presus de gînd văzînd-o păstorii, s-au înfricoşat de minunea cea mare. Îngerii cîntînd, lăudau pe Stăpînul, fără sămînţă întrupat din Fecioara.

Din înălţimea cerului, Împăratul vine la noi, din curata Fecioară, Dumnezeu fiind, dar în vremea din urmă Cuvînt întrupat; ca să cheme la Sine din stricăciune pe omul zidit întîi.

IPACOI, glasul al 8-lea:

Cerul Ţi-a adus Ţie, Celui ce Te-ai culcat Prunc în iesle, pîrga neamurilor, prin stea chemînd pe magii, pe care nici sceptrurile, nici tronurile nu i-au spăimîntat, ci nemărginita sărăcie. Că ce poate fi mai prejos decît peştera? Şi ce poate fi mai smerit decît scutecele, întru care a strălucit bogăţia

Dumnezeirii Tale? Doamne, slavă Ție!

Să se știe că atunci cînd se zice ipacoi nu se pune Sedealnă (după cum se află scris în unele Tipicuri).

SEDEALNA, glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină...

Să se bucure cerul, să se veselească pămîntul! Că S-a născut pe pămînt Mielul lui Dumnezeu, dînd izbăvirea lumii. Cuvîntul, Cel ce era în sînurile Tatălui, a ieșit fără de sămînță din Fecioară; de Acela magii s-au spăimîntat, văzîndu-L născîndu-Se în Betleem ca un prunc; pe Care toate Îl slăvesc.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

Canonul întîi

Cîntarea a 4-a:

Irmosul:

Toiag din rădăcina lui Iesei și floare dintr-însul, Hris«toase, din Fecioară ai odrăslit, «Cel lăudat, din muntele cel cu «umbra deasă. Venit-ai, întru«pîndu-Te din cea neispitită de «bărbat, Cel fără de trup și «Dumnezeu. Slavă puterii Tale, «Doamne!».

Tu, Cel pe Care de demult mai înainte L-a numit Iacob așteptarea neamurilor, din seminția lui Iuda ai răsărit, Hristoase, și puterea Damascului și prăzile Samariei ai venit să le primești, prefăcînd înșelăciunea în credință plăcută lui Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Pe înțelepții ucenici ai cuvintelor vrăjitorului Valaam, cel de demult, pe cititorii în stele, pe cei ce se aduceau pîrgă dintre neamuri, de bucurie i-ai umplut, răsărindu-le Tu, Stăpîne, stea din Iacob, și i-ai primit cu adevărat pe aceia care Ți-au adus daruri bineprimite.

Ca ploaia pe lînă Te-ai pogorît în pîntecele Fecioarei, Hristoase, și ca niște picături ce pică pe pămînt au căzut înaintea Ta, Mîntuitorule, etiopienii și tarsienii, insulele arabilor, Saba și cei ce stăpînesc tot pămîntul midienilor. Slavă puterii Tale, Doamne!

Canonul al doilea

Irmosul:

Înnoirea neamului omenesc de demult cîntînd Proorocul «Avacum, mai înainte a vestit-o, «învrednicindu-se în chip de «negrăit a-i vedea întruchipa«rea; că Prunc tînăr din mun«tele Fecioarei a ieșit Cuvîntul, «spre înnoirea popoarelor».

Întocmai la chip cu oamenii venit-ai, de voie luînd trup din Fecioara, Doamne, ca să-i curățești pe toți de veninul șarpelui, aducîndu-i din porțile iadului la lumina cea de viață purtătoare.

Toți cei ce erați cufundați în pierzare, izbăvindu-vă de sub mîna celui rău, ridicați-vă cu cîntări de laudă, slăvind pe Hristos, pe Binefăcătorul, Cel

ce a venit la noi din marea Lui milă.

Din rădăcina lui Iesei odrăslind, hotarul firii l-ai depășit, Fecioară, căci tu ai născut pe Cuvîntul Tatălui cel fără de ani, precum a binevoit, Care te-a păzit nestricată, stăpînă.

Canonul întîi

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, ai trimis nouă pe Îngerul sfatului «Tău cel mare, dăruindu-ne «pace; deci povățuiți fiind la «lumina cunoștinței de Dumnezeu, dis-de-dimineață venind, Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni».

Cu robii Te-ai înscris, poruncii cezarului plecîndu-Te, și pe noi, cei ce eram robi vrăjmașului și păcatului, ne-ai liberat, Hristoase; sărăcind cu totul pentru noi și pe cel din țărînă prin unire și îndumnezeire, l-ai îndumnezeit.

Iată, Fecioara, precum s-a zis de demult, în pîntece zămislind, a născut pe Dumnezeu, Cel ce S-a făcut om, și a rămas fecioară, prin care împăcîndu-ne noi păcătoșii cu Dumnezeu, pe aceasta ce este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, cu credință o lăudăm.

Canonul al doilea

Irmosul:

Din noaptea lucrurilor întunecatei rătăciri, curățire «ești, Hristoase, nouă celor ce «cîntăm acum Ție cîntare cu «priveghere, ca unui făcător de «bine; să vii dăruindu-ne și că«rare lesnicioasă, pe care um«blînd, vom afla laudă».

Cumplita vrajbă între Ziditor și făpură prin venirea Sa tăind-o Stăpînul, a pierdut de tot pe pierzătorul vrăjmaș și lumea unind cu puterile de sus, a apropiat pe Ziditor de oameni.

Neamul ce era altă dată în umbră a văzut acum lumină strălucită; iar pe cei dintre neamuri Fiul aducîndu-i Tatălui moștenire, a împărtășit har tainic acolo unde stăpînea înainte păcatul.

Canonul întîi

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Din pîntece pe Iona, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara «mării, precum l-a primit. Iar «Cuvîntul în Fecioară sălășluin«du-Se și trup luînd, a ieșit lă«sînd-o nestricată; că Cel ce «n-a pătimit stricăciune, pe ceea «ce L-a născut a păzit-o nevătă«mată».

Venit-a întrupîndu-Se Hristos Dumnezeul nostru, pe Care Tatăl din pîntece mai înainte de luceafăr L-a născut; și Cel ce ține frînele preacuratelor pu-

teri în ieslea vitelor este culcat ; cu scutece este înfășat, dar dezleagă legăturile cele cu multe împletituri ale păcatelor.

Prunc tînăr din frămîntătura lui Adam S-a născut Fiul și S-a dat credincioșilor. Acesta este Părinte și Domn al veacului ce va să fie, și Se cheamă Înger de mare sfat. Acesta este Dumnezeu tare, Care ține cîrmuirea făpturii.

Canonul al doilea

Irmosul :

Petrecînd Iona în adîncurile mării, se ruga să vină «valul și să-l aline. Iar eu, rănit fiind cu a tiranului săgeată, «pe Hristos, Pierzătorul celor «răi, Îl chem degrab să vină «spre a mea alinare».

Cuvîntul, Cel ce este Dumnezeu din început, văzînd firea cea de jos neputincioasă, o întărește, așezîndu-Se Însuși ca o a doua împărtășire și o arată slobozită de patimi.

A venit Hristos din coasta lui Avraam, pe cei rău căzuți în păcate de moarte vrînd să-i ridice El, Cel ce stă în lumină, și Care ca un prunc în iesle Se coboară, din bunătate spre mîntuirea lumii.

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Insăși podobia.

Alcătuire a lui Roman Melodul.

Fecioara astăzi pe Cel mai presus de ființă naște și pămîntul peștera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii doxologesc și magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut Prunc tînăr Dumnezeu cel mai înainte de veci.

ICOS

Betleemul a deschis Edenul ; veniți să v e d e m ; aflat-am desfătarea t a i n i c ă înăuntrul peșterii ; veniți să privim cele din rai. Acolo S-a arătat rădăcina cea neudată, odrăslind iertare ; acolo s-a aflat puț nesăpat din care David mai înainte a dorit să bea ; acolo Fecioara născînd Pruncul, a potolit îndată setea lui Adam și a lui David. Pentru aceasta la Betleem să mergem, unde S-a născut Prunc tînăr Dumnezeu cel mai înainte de veci.

SINAXAR

In această lună, în ziua a douăzeci și cincea, prăznuirea Nașterii celei după trup a Domnului Dumnezeului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Bunul Dumnezeu, văzînd neamul omenesc chinuit de diavol, I s-a făcut milă de el. A trimis pe Arhanghelul Gavriil să zică Născătoarei de Dumnezeu : «Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine !». Și indată S-a zămislit Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul și Cuvîntul lui Dumnezeu, in preacuratul ei pîntece. Cind s-au împlinit nouă luni de la zămislire, ieșit-a poruncă de la cezarul August ca să se inscrie toată lumea și a fost trimis Quirinius în Ierusalim ca să facă inscrierea. Deci a venit și Iosif, păzitorul Născătoarei de Dumnezeu, cu dînsa ca să se înscrie in Betleem. Și cînd a venit vremea să nască Fecioara, n-a găsit casă, că era multă lume ; de aceea a intrat într-o peșteră săracă și acolo a născut, fără stricăciune, pe Domnul nostru Iisus Hristos. L-a înfășat ca pe un prunc și L-a culcat în ieslea vitelor.

Acolo, între vite, au pus pe Ziditorul tuturor, pentru că avea să ne mîntuiască pe noi de întinăciune.

Tot în această zi, pomenirea închinării magilor.

În vremurile de demult, era într-o țară din Răsărit un prezicător numit Valaam, care a prezis multe și a spus și acestea: «Va răsări o stea din Iacob și va zdrobi căpeteniile Moabului». Prezicerea aceasta a fost lăsată moștenire celorlalți prezicători și ei au făcut-o cunoscută și împăraților din Răsărit. Și așa a ajuns prezicerea și la acești trei magi, care se uitau pe cer să vadă o astfel de stea. Ei, ca oameni învățați și cunoscători de stele, cînd au văzut pe cer că o stea nu merge ca celelalte stele de la răsărit la apus, ci de la miazănoapte la miazăzi, au cunoscut că această stea arată nașterea unui mare împărat. Și au mers după stea pînă la Ierusalim și au întrebat: «Unde este Împăratul iudeilor, Cel ce S-a născut, că am văzut steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui?». Și auzind împăratul Irod s-a tulburat. A chemat în ascuns pe magi și le-a spus: «Duceți-vă și cercetați cu de-amănuntul despre Prunc; dacă Îl veți găsi, vestiți-mă, ca să mă duc și eu să mă închin Lui». Spunea aceasta ca să afle unde este și să-L omoare. Apoi a chemat pe cărturari și i-a întrebat: «Unde spune Scriptura că Se va naște Hristos?». Ei i-au spus: «În Betleemul Iudeii!». De la Irod magii au plecat și iată steaua pe care o văzuseră în răsărit mergea înaintea lor și a stat deasupra locului unde era Pruncul. Și intrînd au găsit pe Hristos Domnul. Au căzut în genunchi, I s-a închinat și I-au adus daruri: aur, smirnă și tămîie. La porunca îngerului nu s-au mai dus la Irod, ci s-au întors în țara lor pe altă cale. Irod, văzînd că a fost amăgit de magi, s-a miniat foarte și a trimis oștile lui ca să omoare pe copiii din Betleem de la doi ani în jos. Pentru aceasta a fost trimis înger de la Dumnezeu și a spus lui Iosif: «Scoală-te, ia Pruncul și pe Mama Lui și fugi în Egipt». Și Iosif a făcut așa. A luat Pruncul și pe Mama Lui și s-a dus în Egipt.

Tot în această zi, pomenirea păstorilor care au văzut pe Domnul.

Celui născut în peșteră slavă I se cuvine în vecii vecilor, amin.

Canonul întîi

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Tinerii în dreapta credință fiind crescuți, păgîneasca «poruncă nebăgînd-o în seamă, «de groaza focului nu s-au «spăimîntat; ci în mijlocul văpăii stînd, au cîntat: Dum-«nezeul părinților, bine ești cu-«vîntat».

Păstorii, cei ce petreceau noaptea în cîmp, au primit cu spaimă arătarea luminii; că slava Domnului i-a înconjurat de strălucire și îngerul le-a strigat: Cîntați, că S-a născut Hristos. Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Deodată cu cuvîntul îngerului oștile cerești au strigat: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire. Hristos a strălucit. Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Ce cuvînt este acesta, zis-au păstorii? Veniți să vedem pe Cel ce S-a născut, pe Dumnezeu-Hristos. Și ajungînd la Betleem s-au închinat Lui și celei ce L-a născut, cîntînd: Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat.

Canonul al doilea

Irmosul:

De dragostea Împăratului a toate fiind aprinși tinerii, «batjocorit-au păgîna limbă cea «hulitoare, a tiranului ce se «mînia fără măsură; de la a-

«ceia s-a depărtat focul cel «mult, de la cei ce grăiau Stă«pînului : în veci bine ești cu«vîntat».

Văpaia de foc, ca un turn ridicat, pe necredincioși puternic i-a nimicit ; iar de tinerii cei cu dreapta credință nici nu s-a atins, păziți fiind de Domnul ; că i-a rourat, pentru dreapta lor credință.

Pe cel potrivnic oamenilor, Hristoase, întrupîndu-Te, amarnic l-ai rușinat. Și bogăție de îndumnezeire ne-ai adus nouă, celor ce nădăjduim, care am căzut de sus în întuneric.

Păcatul lumii cel cu totul sălbatic, ce se înalță plin de nelegiuire, Tu l-ai nimicit cu puterea cea mare. Și pe cei ținuți de el mai înainte, întrupîndu-Te, i-ai mîntuit ca un bun.

Canonul întîi :
Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii ce«lei mai presus de fire ; că nu a «ars pe tinerii pe care i-a pri«mit, precum nici focul Dum«nezeirii pîntecele Fecioarei, în «care a intrat. Pentru aceasta, «cîntînd, să zicem : să binecu«vînteze toată făptura pe Dom«nul și să-L preaînalțe întru «toți vecii».

Fiica Babilonului trage la sine, din Sion, pe tinerii lui David cei robiți și trimite slugi pe magii aducători de daruri, ca să se roage fiicei lui David, celei primitoare de Dumnezeu. Pentru aceasta, cîntînd să zicem : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Jalea a îndepărtat organele cîntării, că fiii Sionului n-au mai cîntat cîntări în pămînt străin ; iar Hristos, Cel ce a răsărit în Betleem, a stricat toată înșelăciunea Babilonului și armonia cîntăreților. Pentru aceasta cîntînd, să zicem : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Prăzile împărătesei Sionului și bogăția cea agonisită cu sabia le-a luat Babilonul ; dar Hristos cu povățuirea stelei a tras în Sion vistieriile acestuia și pe magii cei în stele cititori. Pentru aceasta cîntînd, să zicem : să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Canonul al doilea

Irmosul :

Tinerii, cei nearși de foc în Legea Veche, închipuit-au «pîntecele cel nears al Fecioa«rei, care mai presus de fire a «născut, pecetluită fiind ; și a«mîndouă lucrînd o facere de «minune, pe popoare la cîntare «le ridică Harul».

Toată făptura cu mult cutremur scăpînd de ispitirea de demult a celui rău, cu tinerețe laudă pe Cuvîntul, Cel ce S-a sme-

rit, și-L slăvește cu frică ; stricată fiind, dar tot nădăjduiește.

Venit-ai la noi să întorci firea oamenilor la pășunea cea înflorită din munții pustiei, Tu, ridicarea lumii ; și să nimicești puterea vrăjmașului, arătîndu-Te om, veșnicule Stăpîn.

La Cîntarea a 9-a, în loc de Ceea ce ești mai cinstită..., se pun Stihirile Praznicului, cu stihuri.

Strana întîi, cîntă stihira din Canonul întîi :

Stih : Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită și mai slăvită decît oștile cele de sus, pe Fecioara preacurată, de Dumnezeu Născătoarea.

Irmosul :

Taină ~~minunată și neobișnui-«tă văd~~, cer fiind peștera, scaun «de heruvimi Fecioara, ieslea «sălășluire, întru care S-a culcat «Cel neîncăput, Hristos Dumne-«zeu, pe Care lăudîndu-L Îl slă-«vim».

Strana a doua cîntă aceeași stihiră.

După aceea urmează troparele Canonului întîi, cu stihuri :

Stih : Mărește, suflete al meu, pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut cu trup din Fecioara.

Stih : Mărește, suflete al meu, pe Împăratul, Cel ce S-a născut în peșteră din Fecioara.

Troparul :

Minunata mergere a stelei celei noi și neobișnuite, de curînd ivită, înaintea căreia se plecau cerurile, văzînd-o magii, au mărturisit pe Hristos Împăratul născut pe pămînt, în Betleem, spre mîntuirea noastră.

Stih : Mărește, suflete al meu, pe Dumnezeu, Căruia I s-au închinat magii.

Stih : Mărește, suflete al meu, pe Cel ce a fost vestit de stea magilor.

Troparul :

Magii întrebînd : unde este Pruncul-Împărat, Cel de curînd născut, a Cărui stea s-a arătat, că am venit să ne închinăm Lui, s-a mîniat Irod și s-a tulburat, semețindu-se luptătorul împotriva lui Dumnezeu, a omorî pe Hristos.

Stih : Mărește, suflete al meu, pe Preacurata Fecioara, și singura de Dumnezeu Născătoarea, care a născut pe Hristos Împăratul.

Stih : Magii și păstorii au venit să se închine lui Hristos, Celui ce S-a născut în cetatea Betleemului.

Troparul :

Cunoscut-a cu deadinsul Irod vremea stelei, prin ale cărei povățuiri s-au închinat magii în Betleem lui Hristos cu daruri ; și de înger fiind povățuiți către țara lor, au lăsat batjocorit pe cumplitul ucigător de prunci.

Strana întîia cîntă stihira Canonului al doilea, cu stihuri :

Stih : Astăzi Fecioara naște pe Stăpînul înăuntru, în peșteră !

Irmosul :

Mai lesne este, Fecioară pentru noi să iubim tăcerea, «căci este lucru neprimejdios, «decît a împleti din dragoste «cîntări cu osîrdie alcătuite, căci «este lucru anevoios. Ci o, Mai-«că, pe cît binevoiești dă-ne și «nouă această putere».

Stih : Astăzi Stăpînul Se naște ca un prunc din Fecioara.

Apoi aceste tropare ale Canonului al doilea, cu stihuri :

Stih : Astăzi păstorii văd pe Mîntuitorul în scutece înfășat și în iesle culcat.

Stih : Astăzi Stăpînul cel nepipăit în scutece Se înfașă ca un prunc.

Stih : Astăzi toată zidirea se bucură și se veselește, că Hristos S-a născut din tînăra Fecioară.

Troparul :

Chipurile cele nelămurite și umbrele văzîndu-le sfîrșite, o, Maică preacurată a Cuvîntului, Cel ce S-a arătat de curînd din ușă încuiată, și socotind a fi El Lumina adevărului, după vrednicie binecuvîntăm pîntecele tău.

Stih : Puterile cerești vestesc lumii pe Mîntuitorul, Domnul și Stăpînul, Cel ce S-a născut.

În loc de Slavă...

Stih : Mărește, suflete al meu, stăpînirea Dumnezeirii celei în trei ipostasuri și nedespărțită.

În loc de Și acum...

Stih : Mărește, suflete al meu, pe Cel ce ne-a izbăvit pe noi din blestem.

Troparul :

Dorul dobîndindu-și și învrednicindu-se de venirea lui Hristos, poporul cel plăcut lui Hristos se roagă acum, cu lacrimi, să-i dai, Preacurată Fecioară, și harul nașterii celei de a doua cel de viață făcător, ca să se închine strălucirii tale.

Apoi strana întîia cîntă stihul Canonului și irmosul : Taină străină văd...

Și strana a doua asemenea cîntă stihul Canonului al doilea și irmosul : Mai lesne este, Fecioară...

LUMINÎNDA

Glasul al 3-lea :

Cercetatu-ne-a pe noi de sus Mîntuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, și cei din întuneric și din umbră am aflat adevărul: că din Fecioară S-a născut Domnul (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri, glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Andrei al Ierusalimului.

Veseliți-vă drepților, ceruri bucurați-vă, săltați munților, căci S-a născut Hristos. Fecioara șade asemănîndu-se heruvimilor, purtînd în brațe pe Dumnezeu-Cuvîntul întrupat. Păstorii slăvesc pe Cel născut ; magii aduc daruri Stăpînului ; îngerii, cîntă și zic : Cel ce ești neajuns, Doamne, slavă Ție !

Tatăl a binevoit ; Cuvîntul trup S-a făcut și Fecioara a născut pe Dumnezeu om. Steaua vestește, magii se închină, păstorii se minunează și făptura se bucură.

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, care ai născut pe Mîntuitorul, șters-ai blestemul cel dintîi al Evei ; că Maică te-ai făcut bunăvoinței Tatălui, purtînd în brațe pe Dumnezeu-Cuvîntul întrupat. Taina nu suferă cercetare ; numai cu credință toți să o slăvim, grăind cu tine și zicînd : Netîlcuitule Doamne, slavă Ție !

Veniți să lăudăm pe Maica Mîntuitorului, care după naștere a rămas tot fecioară. Bucură-te cetate însuflețită a Împăratului și Dumnezeu, întru care Hristos sălășluindu-Se, s-a săvîrșit mîntuire. Cu Gavriil să lăudăm; cu păstorii să slăvim, grăind: Născătoare de Dumnezeu roagă-te Celui ce S-a întrupat din tine să ne mîntuiască pe noi.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Alcătuire a lui Ghermano

Cînd a fost vremea venirii Tale pe pămînt, întîia înscriere a lumii s-a făcut; atunci ai voit să se înscrie numele oamenilor celor ce au crezut nașterii Tale. Pentru aceea, o astfel de poruncă de la cezarul a ieșit, că veșnica Ta împărăție, cea fără de început, s-a înnoit. Pentru aceasta și noi aducem Ție, Dumnezeului și Mîntuitorului sufletelor noastre, în loc de dar de bani, bogăția teologhisirii celei dreptcredincioase.

Și acum..., glasul al 2-lea:

Alcătuire a lui Ioan Monahul

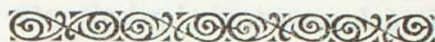
Astăzi Hristos în Betleem Se naște din Fecioara. Astăzi Cel fără de început Se începe și Cuvîntul Se întrupează. Puterile cerurilor se bucură și pămîntul cu oamenii se veselește; magii daruri aduc; păstorii minunea vestesc; iar noi neîncetat cîntăm: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire!

Doxologia mare.

După Sfinte Dumnezeule..., troparul Praznicului, ecteniile și otpustul. Și se face ungerea tuturor cu untdelemnul ce s-a sfințit la Litie sau de la candela icoanei Praznicului. La Ceasuri se cîntă troparul și condacul Praznicului.

Se cuvine a ști că:

De se va întîmpla ajunul Nașterii lui Hristos, sîmbătă sau duminică, se va face la vremea sa Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, iar la praznic se face Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. În loc de: De tine se bucură..., se cîntă irmosul Cîntării a 9-a.

LA LITURGHIE

ANTIFONUL ÎNTÎI, PSALMUL 110.

glasul al 2-lea:

Stih 1: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima în sfatul celor drepți și în adunare.

Stihira:

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mîntuitorule, mîntuiește-ne pe noi.

Stih 2: Mari sînt lucrurile Domnului și potrivite tuturor voilor Lui.

Stih 3: Lucrurile mîinilor Lui adevăr și judecată.

Stih 4: Laudă și măreție este lucrul Lui și dreptatea Lui rămîne în veacul veacului.

Slavă... Și acum...

Antifonul al doilea, psalmul 111.

glasul al 2-lea:

Stih 1: Fericit este bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte.

Stihira:

Mîntuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut

din Fecioară ; pe cei ce cîntăm Ție, Aliluia.

Stih 2 : Puternică va fi seminția Lui pe pămînt ; binecuvîntat va fi neamul drepților.

Stih 3 : Mărire și bogăție sînt în casa Lui și dreptatea Lui rămîne în veacul veacului.

Stih 4 : Răsărit-a întru întuneric lumină drepților, Cel milostiv, îndurat și drept.

Slavă... Și acum...

Unule-Născut, Fiule și Cuvîntul lui Dumnezeu, Cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mîntuirea noastră a Te întrupa din Sfînta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria ; Care neschimbat Te-ai întrupat, și răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat ; Unul fiind din Sfînta Treime, împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfînt, mîntuiește-ne pe noi.

Antifonul al treilea, psalmul 109.

Stih 1: Zis-a Domnul Domnului Meu; șezi de-a dreapta Mea.

Troparul, glasul al 4-lea :

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței ; că întru dînsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție !

Stih 2 : Pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Stih 3 : Toiagul puterii Tale Ți-l va trimite Domnul din Sion zicînd : stăpînește în mijlocul vrăjmașilor Tăi.

Stih 4 : Cu Tine este poporul Tău în ziua puterii Tale, întru strălucirile sfinților Tăi.

VOHOD

Stih : Din pîntece, mai înainte de luceafăr Te-am născut. Juratu-S-a Domnul și nu-I va părea rău. Tu ești Preot în veac după rînduiala lui Melchisedec. Apoi :

Mîntuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioara ; pe noi cei ce cîntăm Ție, Aliluia.

Apoi troparul, glasul al 4-lea :

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru...

Slavă... Și acum... CONDACUL:

Fecioara astăzi pe Cel mai presus de ființă naște și pămîntul peștera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii doxologesc și magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut Prunc tînăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

În loc de Sfinte Dumnezeule..., se cîntă :

Cîți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat, Aliluia.

Prochimen, glasul al 8-lea : Tot pămîntul să se închine Ție și să cînte Ție. Stih : Strigați către Dumnezeu toți locuitorii pămîntului, dați slavă numelui Său.

Apostolul din Epistola către Galateni (IV, 4—7) :

Fraților, cînd a venit plinirea vremii...

Aliluia, glasul 1 : Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mîinilor Lui o vestește tăria.

Stih : Ziua spune slava Lui altei zile.

Evanghelia de la Matei (II, 1—12) :

Dacă S-a născut Iisus în Betlemul Iudeii...

CHINONICUL

Mîntuire a trimis Domnul poporului Său.

La masă se face mare mîngîiere fraților și se citește cuvîntul Sfîntului Ioan Gură de Aur, al cărui început este : Cele ce patriarhii de demult... Mirenii au dezlegare la carne, brînză și ouă iar monahii la pește, brînză și ouă. Și se mănîncă așa de la Nașterea Domnului Hristos, în toate zilele, pînă în ajunul Arătării Domnului.

Să se știe că :

De la Nașterea Domnului Hristos și pînă la Sfînta Lui Arătare, nu este post nicidecum și nici plecări de genunchi nu se fac, nici în biserci și nici în chilii.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI ȘASEA

Pomenirea Soborului Preasfintei stăpînei noastre de Dumnezeu Născătoarei și pururea Fecioarei Maria. Și pomenirea Sfîntului Mucenic Eftimie, episcopul Sardiei.

A se vedea și «Rînduiala de tipic» de la sfîrșitul cărții.

Slujba lui se pune însă la Pavecerniță în altă zi, cînd va voi cel mai mare.

LA VECERNIE

Nu se citește Catisma, decît dacă va fi sîmbătă seara.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile, pe 6 :

Stihirile Praznicului, glasul al 2-lea :

Veniți să ne bucurăm întru Domnul, povestind taina ce este de față. Zidul cel despărțitor acum cade ; sabia cea de foc se îndepărtează ; heruvimul nu mai păzește pomul vieții ; iar eu mă împărtășesc din dulceața din rai, de la care m-am îndepărtat, prin neascultare. Că Chipul cel neschimbat al Tatălui, Pecetea veșniciei Lui, înfățișare de rob primește, ieșind din Maica ce nu știe de nuntă, nesuferind schimbare : că a rămas ce era, Dumnezeu adevărat fiind ; și a luat ce nu era, om făcîndu-Se, din iubire de oameni. Acestuia să-I cîntăm : Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Domnul Iisus născîndu-Se din curata Fecioară, toate s-au luminat ; că păstorii cîntînd din fluiere, iar magii închinîndu-se și îngerii cîntînd, Irod s-a tulburat. Că Dumnezeu în trup S-a arătat, Mîntuitorul sufletelor noastre (de două ori).

Împărăția Ta este împărăția tuturor veacurilor și stăpînirea Ta rămîne întru tot neamul și neamul, Hristoase Dumnezeule, Cel ce Te-ai întrupat din Duhul Sfînt și din pururea Fecioara Maria și Te-ai făcut om. Lumină ne-a strălucit nouă, Hristoase Dumnezeule, venirea Ta. Lumina cea din Lumină, strălucirea Tatălui, toată făptura ai luminat. Suflarea toată Te laudă pe Tine, chipul slavei Tatălui. Cel ce ești și mai înainte ai fost și ai strălucit din Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Ce vom aduce Ție, Hristoase? Că Te-ai arătat pe pămînt ca un om, pentru noi. Fiecare din făp-

turile cele zidite de Tine mulțumire aduce Ție: îngerii cîntarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunea, pămîntul peștera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioara. Dumnezeule, Cel ce ești mai înainte de veci, miluiește-ne pe noi.

Slavă... Și acum..., glasul al 6-lea:

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace! Că astăzi Betleemul primește pe Cel ce șade de-a pururi împreună cu Tatăl; astăzi îngerii slăvesc cu dumnezeiască cuviință pe Pruncul, Cel ce S-a născut. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire!

VOHOD: Lumină lină...

PROCHIMENUL, glasul al 7-lea:

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni.

Stih: Cunoscută ai făcut printre popoare puterea Ta.

Cine este Dumnezeu mare...

Stih: Și am zis: Acum am înțeles; aceasta este schimbarea dreptei Celui preainalt.

Cine este Dumnezeu mare...

Stih: Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului.

Cine este Dumnezeu mare...

Citețul:

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru?...

Și strana întîia cîntă:

...Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni.

Să se știe că:

De este sîmbătă seara, se cîntă prochimenul: Domnul a împărățit..., cu stihurile lui, iar prochimenul cel mare: Cine este Dumnezeu mare... cu stihurile lui se cîntă atunci la Vecernia din Ajunul Praznicului și prochimenul zilei se lasă.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 8-lea:

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

~~Uimitoare~~ Prea slăvită taină se săvîrșește astăzi: firea se înnoiește și Dumnezeu Se face om; ce era a rămas și ce nu era a luat, nesuferind nici amestecare, nici despărțire.

Stih: Zis-a Domnul, Domnului Meu: șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Doamne, în Betleem ai venit și în peșteră Te-ai sălășluit Cel ce ai cerul scaun; în iesle ai fost culcat Cel ce ești înconjurat de oști îngerești; împreună cu păstorii Te-ai smerit, ca să mîntuiești, ca un milostiv, neamul nostru. Slavă Ție!

Stih: Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Cum voi mărturisi această taină mare? Cel fără de trup Se întrupează; Cuvîntul prinde formă văzută și grea; Cel nevăzut Se face văzut; Cel nepipăit Se pipăie; Cel fără de început Se începe și Fiul lui Dumnezeu Se face Fiu al omului. Iisus Hristos, Același ieri și astăzi și în veci.

Slavă... Și acum..., același glas:

La Betleem au alergat păstorii împreună vestind pe Păsto-

rul cel Adevărat, Care șade pe heruvimi și în iesle a fost culcat, chip de prunc pentru noi luînd; Doamne, slavă Ție!

Troparul praznicului:

Nașterea Ta Hristoase, Dumnezeul nostru...

LA PAVECERNIȚĂ

Canonul Sfîntului Mucenic Eftimie

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Alcătuire a lui Teofan.

Irmos: Adîncul Mării Roșii...

Domnului, Celui ce pururea ființează, Care S-a născut și cu scutece a fost înfășat, cu cucernicie te-ai închinat, prin pătimire, și plin de încredere ai mers către Dînsul, Eftimie.

Domnul fiind culcat în iesle, a primit dar de naștere pîraiele sîngiurilor și rănile bătăilor tale, fericite, mai vîrtos decît aurul și tămîia și mai vîrtos decît smirna.

Născîndu-Se Domnul, primește aur de la magi, iar de la tine, ierarhe, primește curăția dragostei tale către El și tăria răbdării tale celei neslăbite.

Slavă...

Cu moartea asemănîndu-te morții Stăpînului, cuvinte ca ale Stăpînului grăiai, rugîndu-te pe față pentru cei ce te ucideau, preacinstite povățuitorule în cele de taină.

Și acum..., a Născătoarei:

Din tine, preamărită, Se naște astăzi, cu trup omenesc, Făcătorul a toată lumea și este înfășat în scutece Cel ce a înfășat marea cu negură, Maică, pururea Fecioară.

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Se veselește de Tine Biserica...

Sîngiuri limpezi mucenicești ai adus ca un preot lui Hristos, Celui ce S-a născut în Betleem, în loc de aur, de tămîie și de smirnă.

Cu statornicie de cuget și cu suflet viteaz ai înfruntat pe nelegiuitul Leon, cel înverșunat împotriva Mîntuitorului.

Următor te-ai făcut lui Ștefan, întîiului mucenic al lui Hristos, Eftimie, rugîndu-te pentru mîntuirea ucigașilor tăi.

Slavă...

Cu rîvnă ai păzit porunca Mîntuitorului, cuvioase, și ți-ai pus sufletul pentru prietenii tăi, părinte al nostru.

Și acum..., a Născătoarei:

Locaș încăpător te-ai făcut Ziditorului, Celui neîncăput, încăpîndu-L pe El cu trup, ceea ce ești plină de har, Preacurată.

Cîntarea a 4-a:

Irmos: Ridicat pe Cruce văzîndu-Te...

Pălmuit fiind peste obraz, fericite, te-ai luminat cu dumnezeiasca strălucire și cu înțelepciunea cea de sus, ajun-

gînd părtaş lui Hristos, Celui ce pentru noi a primit pălmuire în trup.

Neruşinîndu-se de cinstea preoţiei, şi vîrsta cărunteţilor necruţînd-o şi bătrîneţile tale necinstindu-le, nebunii fără de milă te băteau, Eftimie.

Dar de mult preţ, cinstitul tău sînge l-ai adus, Părinte Eftimie, Mîntuitorului Celui înfăşat şi culcat în iesle, pe care cu dragoste l-ai vărsat pentru Dînsul.

Slavă...

Înfăşat fiind cu scutecele Mîntuitorului şi încins cu dragostea Sa, s-a apropiat de Dînsul picurîndu-i sîngele din rană, cel căruia îi curgea sîngele vărsat de mîna ucigaşului.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce a zidit fiinţele cele nematerialnice, Se naşte astăzi trupeşte, ca un om, din tine, Maica lui Dumnezeu. Acestuia să-I cîntăm : slavă puterii Tale, Doamne !

Cintarea a 5-a :

Irmos : Tu, Doamne, lumina mea...

Ţie, Mîntuitorule, icoană însufleţită se aduce cel ce a cinstit icoana preacuratului Tău trup şi chipul cel trupesc.

Ţie, Stăpîne, se aduce păstorul cel numit cu nume de suflet bun, purtînd întru al său trup rănile trupului Tău.

Stins-ai focul mîniei nelegiuiţilor, Eftimie, cu valurile sîngiurilor tale, care s-au vărsat fără dreptate, preasfinţite fericite.

Slavă...

Pus-ai pe fugă cu puterea învăţăturii tale, năvala celor fără de Dumnezeu, fericite, şi cu bunăvoinţă ai cinstit icoana Ziditorului.

Şi acum..., a Născătoarei :

Curgerea stricăciunii a încetat ; că Fecioara a născut fără de stricăciune, pe Cel ce a liberat din stricăciune firea oamenilor cea stricată.

Cintarea a 6-a :

Irmos : Jertfi-voi Ţie cu glas...

Cu dezbrăcarea ta ai urmat, părinte, dezbrăcării Mîntuitorului şi ai răbdat dureri din bătăi, vărsîndu-ţi sîngele pentru sîngele Aceluia.

Arătîndu-te bogat în dragoste, în nădejde, în credinţă şi în fapte bune, care sînt stătătoare în veac, le aduci dar Celui ce S-a născut din Fecioara, fericite Eftimie.

Slavă...

Aducînd, după lege, lui Hristos dumnezeiasca sfinţită slujbă a Cuvîntului, părinte, grăitorule de cele dumnezeieşti, ai primit în schimb plata Acestuia : moartea ta prin sînge.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce a zidit pe om după chipul Său, pentru multa milostivire îl zideşte din nou din tine

Fecioară, Maica lui Dumnezeu, îmbrăcîndu-Se deplin întru el.

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Împreună cu îngerii, lăudăm noi, oamenii, pe sfinţitul mucenic ; ierarhii, cuvioşii şi purtătorii de biruinţe îl cinstesc ; căci ca un fără de trup în răbdare s-a dovedit, şi mucenic şi ierarh s-a arătat, şi mult pătimind a cîştigat cununi de la Hristos, Dumnezeu.

Cîntarea a 7-a :

Irmos : În cuptorul persienesc tinerii...

Ungerea preoţiei cea dată ţie de Dumnezeu, preasfinţite, amestecînd-o cu sîngele tău ai arătat-o preasfinţită, grăind : binecuvîntat eşti Domnul meu şi Dumnezeul meu.

Cîştigat-ai harul dumnezeiescului întîi mucenic, căruia te-ai arătat ales următor, răsplătind cu binecuvîntarea pe cei ce te ucideau pe tine fără de milă, preafericite Eftimie.

Slavă...

Înfigîndu-ţi picioarele pe piatra credinţei, cuvioase, ai rămas nestrămutat la toate năvălirile ispitelor, grăind : binecuvîntat eşti Domnul meu şi Dumnezeul meu.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te sfinţit locaş dumnezeiesc al Celui Preaînalt ; că prin tine, Născătoare de Dumnezeu, s-a dat bucurie celor ce cîntă : binecuvîntată eşti tu între femei, stăpînă fără prihană.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Mîinile întinzîndu-şi...

Ai stat la judecată luptîndu-te tare, Părinte Eftimie; că ai cugetat la desăvîrşitul hotar al dragostei, ca unul ce ai ales a muri pentru prietenii tăi, preafericite, care cîntă : toate lucrurile lăudaţi pe Domnul.

Luminat la cuvînt şi la minte, ai dobîndit sufletul luminat şi faţa luminată. Iar acum şi mai luminat te-ai făcut, împotrivindu-te pînă la sînge, Eftimie, împăraţilor celor urîtori de Dumnezeu şi grăind : toate lucrurile lăudaţi pe Domnul.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Pornitu-s-a asupra ta, fericite, ca să te omoare, puternicii de pe pămînt, lucrătorii cei fără de lege ; dar tu, privind către Izbăvitorul, Care S-a născut din Maica ce nu ştie de bărbat, ai grăit : toate lucrurile lăudaţi pe Domnul.

Şi acum..., a Născătoarei :

Iată, acum cu adevărat a lipsit domn şi povăţuitor din neamul lui Iuda ; că tu, Preacurată, ai născut ceea ce-i era lui hotărît de mai înainte, aşteptarea neamurilor, pe Hristos, Căruia cîntăm : binecuvîntaţi toate lucrurile pe Domnul.

Irmosul :

Mîinile întinzîndu-şi Daniel, «gurile leilor cele deschise, în

«groapă, le-a încleştat ; şi tinerii «cei iubitori de cucernicie au «stins puterea focului, încingîn-«du-se cu fapta bună şi cîntînd : «binecuvîntaţi toate lucrurile «Domnului pe Domnul».

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Hristos, piatra cea netăiată de mînă, cea din capul un-«ghiului, din tine, Fecioară, «muntele cel netăiat, S-a tăiat, «adunînd firile cele osebite ; «pentru aceasta, veselindu-ne, «pe tine Născătoare de Dumne-«zeu te mărim».

Mutatu-te-ai, părinte, de la cele de aici către limanul cel liniştit ; că te-ai izbăvit, ca o pasăre, din cursa celor ce te vînau, binecuvîntînd cu suflet bun pe Cel ce te-a iubit, sfinţite mucenice.

Fiind luminat de strălucirea care a luminat de la Răsăritul cel de sus şi strălucit de arătările luminii stelei, care a răsărit acum mai presus de fire din Iuda, te-ai mutat către Stăpînul.

Acum te-ai învrednicit a umbla întru desfătarea raiului, unde este bucuria fericirii celei luminate a sfinţilor, fiind primit ca un purtător de biruinţă, Eftimie.

Slavă...

Avînd îndrăzneală la Dumnezeu, preafericite, cere acum pentru Biserică linişte de furia cea ameninţătoare şi iertare de greşeli celor ce te lăudăm pe tine.

Şi acum..., a Născătoarei :

Toiag din rădăcina lui Iesei ai odrăslit, născîndu-ne nouă astăzi floarea Dumnezeirii, pe Hristos, Născătoare de Dumnezeu preacurată, pe Cel ce ca Dumnezeu este neîncăput şi acum ca Prunc este înfăşat în scutece.

Stihirile sfîntului, glasul al 8-lea :

Podobie : O, preaslăvită minune...

Ai stat înaintea lui Hristos, grăitorule de Dumnezeu Eftimie, picurîndu-ţi încă sîngele din răni şi pătat de sîngele cel cald şi aburind. Deci, punînd înainte, părinte, rănile tale, cele cu semne de vînătăi, ca pe o cerere, roagă-L pe Dînsul, pentru cei ce te laudă pe tine, şi-L roagă stăruitor, pentru turma ta.

Adus-ai, cuvioase, daruri lui Hristos, Celui ce S-a născut şi Prunc cu trup S-a făcut, căruntețí cinstite, împodobite cu darurile ierarhiei şi înroşite cu sîngele luptei tale, părinte : credinţă dreaptă, nădejde înfocată, dragoste cu adevărat neîmpuţinată şi nemişcată, preaînţelepte.

Limba, fiindu-ţi mişcată de Duh, lămurit a grăit învăţăturile adevărului, picurînd luminat darul cel de Dumnezeu dat. Că te-ai arătat, cuvioase, alăută a dreptei cinstiri celei grăitoare de Dumnezeu, temelie neclintită a Ortodoxiei, gură curgătoare de miere, comoară de înţelepciune şi trîmbiţă cu glas mare a Bisericii.

Slavă..., glasul al 4-lea :

În peșteră Te-ai sălășluit, Hristoase Dumnezeule ; ieslea Te-a primit, păstorii și magii Ți s-au închinat. Atunci s-a plinit propovăduirea proorocilor ; și puterile îngerești s-au mirat grăind și zicînd : slavă smereniei Tale, Unule, Iubitorule de oameni !

Și acum..., glasul al 8-lea :

Dumnezeule, Cel mai înainte de veci, luînd trup din sîngiurile tale, Preacurată, te-a arătat pe tine ocrotitoare a oamenilor. Pentru aceasta izbăvește pe robii tăi de toată neorînduiala și nestatornicia, și de cursele preavicleanului vrăjmaș ; și învrednicește-i a se împărtăși din luminile cele alese ale tuturor celor ce te măresc și se închină ție.

Se cuvine a ști că :

De la Praznicul Nașterii Domnului Hristos și pînă la Dumnezeiasca Arătare, Pavecernița mică se cîntă fără Canonul Născătoarei de Dumnezeu.

La Pavecernița spre 26 decembrie după : Sfinte Dumnezeule... și după Tatăl nostru..., condacul Soborului Născătoarei de Dumnezeu : Cel ce mai înainte de luceafăr...

La Miezonoptică după obișnuita Catismă și după cel dintîi Sfinte Dumnezeule..., în loc de : Iată Mirele vine... se citește troparul Praznicului : Nașterea Ta Hristoase, Dumnezeul nostru... După al doilea Sfinte Dumnezeule..., se citește condacul Născătoarei de Dumnezeu : Cel ce mai înainte de luceafăr... Apoi Doamne miluiește (de 12 ori) și otpustul. Iar rugăciunea : Pomenește Doamne... nu se zice.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Praznicului (de trei ori).

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Veniți, credincioșilor, să vedem unde S-a născut Hristos. Pentru aceasta să mergem unde merge steaua cu magii, împărații de la Răsărit. Acolo îngerii cîntă neîncetat, iar păstorii, petrecînd noaptea pe cîmp, cîntare vrednică aduc : slavă întru cei de sus, Celui ce S-a născut astăzi în peștera din Fecioara și de Dumnezeu Născătoarea, în Betleemul Iudeii.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După Catisma a doua se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Pentru ce te minunezi, Marie ? Pentru ce te înspăimîntezi de ceea ce este întru tine ? Iar Fecioara zice : Pentru că pe Fiul cel din veșnicie sub ani L-am născut, și nu știu cum s-a făcut zămislirea Celui ce S-a născut. Fără bărbat sînt și cum voi naște Fiu ? Naștere fără sămînță, cine a mai văzut ? În adevăr unde voiește Dumnezeu se biruiește rînduiala firii, precum scrie. Hristos S-a născut din Fecioara în Betleemul Iudeii.

Slavă... Şi acum..., tot aceasta.

Psalmul 50

CANOANELE

Se pun amîndouă Canoanele Praznicului, întocmai ca şi în ziua de praznic şi se zic irmoasele amînduror canoanelor, de cîte două ori şi troparele pe 12. Catavasiile: irmoaselor amînduror canoanelor.

După Cîntarea a 3-a, se pune Condacul, Icosul şi Ipacoi al Praznicului.

După Cîntarea a 6-a.

CONDACUL, glasul al 6-lea:

Cel ce mai înainte de luceafăr S-a născut din Tatăl fără de mamă, astăzi pe pămînt S-a întrupat din tine, fără de tată. Pentru aceasta s t e a u a binevesteşte magilor; iar îngerii cu păstorii laudă naşterea ta cea mai presus de fire, ceea ce eşti plină de har.

ICOS

Viţa cea de taină, odrăslind Strugurele cel nelucrat, L-a purtat în braţe, ca pe o ramură, şi a zis: Tu eşti rodul meu; Tu eşti viaţa mea; Tu eşti Dumnezeul meu, de cînd am cunoscut că sînt ceea ce am fost. Că văzînd pecetea feciorіei mele nestricată, Cuvinte, neschimbat Te vestesc pe Tine, Cel ce Te-ai făcut trup. Nu am cunoscut sămînţă. Te ştiu însă pe Tine pierzător al stricăciunii. Că Tu ieşind din mine eu am rămas curată şi precum ai aflat pîntecele meu, aşa l-ai lăsat. Pentru aceasta dănţuieşte împreună toată făptura, grăind către mine: bucură-te ceea ce eşti plină de har!

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci şi şasea, Soborul Preasfintei stăpînei noastre Născătoarei de Dumnezeu.

Despre fuga în Egipt a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu.

După ce Irod a dat poruncă să fie tăiaţi toţi pruncii din Betleem, îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif, zicînd: «Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt». Şi a fugit în Egipt Născătoarea de Dumnezeu cu Pruncul şi cu Iosif, pentru două pricini: întîi ca să se plinească ceea ce s-a zis prin proorocul: «Din Egipt am chemat pe Fiul Meu»; a doua, ca să se închidă gura ereticilor. Dacă Maica Domnului n-ar fi fugit cu Pruncul în Egipt şi ar fi fost prins Pruncul şi ucis, atunci s-ar fi impiedicat mîntuirea oamenilor; iar dacă ar fi rămas în Palestina şi n-ar fi fost ucis de Irod, şi ar fi scăpat tocmai pentru ca să poată împlini mîntuirea oamenilor, atunci mulţi ar fi socotit că a purtat o nălucă de trup şi nu trup adevărat, iar ereticii fără de Dumnezeu ar fi îndrăznit să zică: «Dacă ar fi purtat trup, ar fi fost ucis de sabie; dar dacă n-a fost ucis, înseamnă că nălucire este naşterea Lui». Pentru aceasta a fugit în Egipt, ca să sfărîme idolii de acolo şi să mîntuiască toată lumea în vremea mîntuitoarei Răstigniri şi Învieri.

Tot în această zi, pomenirea celui între sfinţi Părintelui nostru Eftimie Mărturisitorul, episcopul Sardelor.

Cel între sfinţi Părintele nostru Eftimie a trăit pe vremea împăraţilor Constantin şi Irina. Mai întîi a strălucit ca o stea în viaţa călugărească, apoi a fost făcut arhiereu. La Sinodul al doilea de la Niceea a zdrobit cu putere pe eretici. Împăraţii văzînd că este atît de priceput, l-au trimis în multe solii. Cînd Nichifor s-a urcat pe tronul împărătesc şi a început să trăiască nelegiuit, sfîntul l-a mustrat. Împăratul l-a surghiunit în Apus, în Patalarea, împreună cu alţi episcopi ortodocşi. De atunci şi pînă la pătimirea sa ca mărturisitor, vreme de 29 de ani, fericitul nu şi-a mai văzut mitropolia. Cînd s-au schimbat împăraţii şi a venit pe tronul împărăţiei romane Leon, cel cu numele de fiară, sfîntul a fost chemat din surghiun. Şi l-a întrebat împăratul de se închină sfintelor icoane. Sfîntul s-a folosit de îndrăzneala lui

obişnuită şi l-a dat anatemei pe împărat. Tiranul s-a miniat şi l-a surghiunit din nou, în Ason. Cînd Leon cel prea rău a fost ucis cu sabia de împăratul de după el, fericitul a fost chemat din Ason şi i s-a cerut să nu se închine sfintelor icoane. Dar sfîntul iarăşi l-a fulgerat şi pe acest împărat cu cuvintele sale, strigînd : «Dacă cineva nu se închină Domnului nostru Iisus Hristos zugrăvit în icoană, anatema să fie !». Pentru aceasta fericitul a fost bătut, surghiunit în Acrita şi închis într-o temniţă întunecoasă. Apoi a fost întins de patru inşi şi bătut vreme îndelungată cu vine crude de bou. De pe urma rănilor acelora dureroase, sfîntul s-a umflat ca un burduf. A mai trăit numai opt zile după pătimire şi şi-a dat duhul lui, în mîinile lui Dumnezeu, strălucind mai mult decît soarele.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Constantin cel dintre iudei.

Cuviosul Părintele nostru Constantin era din cetatea Sinada. Părinţii lui slujeau umbrei Legii, că erau iudei. Pe cînd Constantin era copil mic şi mergea cu mama lui, a văzut pe un creştin că şi-a făcut semnul Sfintei Cruci pe gură cînd a căscat. De atunci o făcea şi el aşa cum l-a văzut pe acela. A îndrăgit şi celelalte fapte creştineşti şi le făcea cu credinţă fierbinte. Din pricina aceasta îi strălucea faţa. A fost învăţat de sus de la Dumnezeu tainele creştine şi a stat nemîncat cîteva zile.

Odată o evreică tînără a tăbărît asupra lui cu gînd de desfrînare. Iar el, vrînd să cunoască din nou prin faptă puterea Sfintei Cruci, a făcut deasupra fetei semnul Sfintei Cruci şi deodată a văzut că fata se prăbuşeşte la pămînt mută şi moartă ; şi s-a minunat. A făcut apoi deasupra celei ce zăcea moartă, iarăşi, semnul Sfintei Cruci şi a înviat-o.

Povăţuit de un nor dumnezeiesc, s-a dus la o mînăstire numită Fuvution în care străluceau în virtute nişte bărbaţi vestiţi ce duceau viaţă schimnicească. A povestit stareţului cele petrecute cu el. Stareţul a poruncit să i se aducă o cruce şi i-a spus să o sărute. Şi pe cînd săruta fericitul cu evlavie partea de jos a Sfintei Cruci, atunci crucea, arma aceea cinstită în întregime cu braţele ei s-a rezemat pe cuviosul lui cap şi a întipărit pe el chipul crucii, care a rămas neşters pînă la moartea lui. Apoi a fost învrednicit de dumnezeiescul botez şi a primit numele de Constantin. După botez a urmat un lucru de minune. Pe piatra pe care au stat picioarele sale cînd a ieşit din colimvitră au rămas urmele picioarelor lui. Şi aşa a început luptele cele duhovniceşti şi se sîrguia să întreacă pe toţi în aspră vieţuire. Lucra şi el corturi ca şi Sfîntul Apostol Pavel. Cînd îşi făcea rugăciunile către Dumnezeu, locul se umplea de bună mireasmă. Cînd mergea la biserică, uşile bisericii se deschideau de la sine, înaintea lui. Pentru curăţia sufletului lui cunoştea gîndurile fraţilor mînăstirii.

Apoi a ieşit din mînăstirea Fuvution şi s-a dus în Muntele Olimpului şi de acolo în Mira, şi pe urmă în Cipru, şi de la Cipru în Atalia şi acolo a trecut cu picioarele un rîu ce nu putea fi trecut decît cu barca. Şi după ce a umblat şi prin alte multe locuri s-a întors iarăşi în Olimp şi acolo a stat patruzeci de zile nu numai flămînd, ci şi îngropat pînă la mijloc într-o groapă. După acestea, fără voia lui, a fost hirotonit preot, dar n-a părăsit o clipă luptele cele pustniceşti. Cu opt luni înainte a cunoscut plecarea lui la Dumnezeu şi aşa, după trecerea lor, s-a mutat la Domnul. Mai înainte de mutare, a spus celor din jurul lui cu de-amănuntul toată viaţa şi faptele lui.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Evarest.

Cuviosul Părintele nostru Evarest a trăit pe vremea împăratului Leon, luptătorul împotriva sfintelor icoane. Se cobora din oameni însemnaţi din Galatia Asiei. A fost dat să înveţe carte şi a ajuns bun şi de folos tuturor. Ducîndu-se la Constantinopol a tras în gazdă la unul din mai-marii oraşului, rudă cu el, Vrienie cu numele, patrician cu dregătoria. A stat la el cîteva zile. Ivindu-se o nevoie, împărăteasa Teodora l-a trimis pe Vrienie patricianul sol la bulgari. Vrienie l-a luat cu el şi pe cinstitul Evarest. Cînd au ajuns la locul numit Scopelon s-au aşezat să se odihnească puţin. După rînduiala lui Dumnezeu, fericitul Evarest a întîlnit aici un bătrîn care ducea viaţă schimnicească. Şi după dorinţa sa a fost tuns de acel călugăr şi a luat cu dragoste jugul cel uşor al Domnului. Mai tîrziu bătrînul acela l-a binecuvîntat, i-a dat scrisori şi l-a trimis la Mînăstirea Studion. A fost primit în mînăstire şi a în-

ceput nevoințele sale cele schimnicești. Alegea ca pildă de urmat pe un frate care îi întrecea pe ceilalți în virtute și căuta să fie tot ca el de nevoitor. Străduințele și nevoințele lui nu-i cu putință să le înșirăm. În astfel de nevoințe trăind în chip bineplăcut lui Dumnezeu și-a dat lui Dumnezeu duhul, cînd a ajuns în al șaptezeci și nouălea an al vieții lui. Cinstitul lui trup a fost îngropat în Mînăstirea lui Cocorovie.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului noului sfințit Mucenic Constantie Rusul, care a pătimit în Constantinopol în anul 1743.

Cu ale lor sfintite rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi, Amin.

La Cîntarea a 9-a nu se cîntă : Ceea ce ești mai cinstită..., ci se cîntă irmoasele cu stihurile și troparele, întocmai ca la Praznicul Nașterii Domnului.

LUMINÎNDA

Cercetatu-ne-a pe noi de sus Mîntuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, și cei dintru întuneric și din umbră am aflat adevărul ; că din Fecioară S-a născut Domnul (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile Praznicului pe 4, glasul al 4-lea, insuși glasul :

Alcătuire a lui Andrei Ierusalimiteanul.

Veseliți-vă drepților, ceruri bucurați-vă, săltați munților, că S-a născut Hristos. Fecioara șade asemănîndu-se heruvimilor, purtînd în brațe pe Dumnezeu Cuvîntul întrupat. Păstorii slăvesc pe Cel născut ; magii aduc daruri Stăpînului ; îngerii cîntă și zic : Cel ce ești neajuns, Doamne, slavă Ție !

Tatăl a binevoit ; Cuvîntul trup S-a făcut și Fecioara a născut pe Dumnezeu om. Steaua vestește, magii se închină, păstorii se minunează și făptura se bucură.

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, care ai născut pe Mîntuitorul, șters-ai blestemul cel dintîi al Evei ; că Maică te-ai făcut bunăvoinței Tatălui, purtînd în brațe pe Dumnezeu-Cuvîntul întrupat. Taina nu suferă cercetare ; numai cu credință toți o slăvim, grăind cu tine și zicînd : Netîlcuitule Doamne, slavă Ție !

Veniți să lăudăm pe Maica Mîntuitorului, care după naștere a rămas tot fecioară. Bucură-te cetate însuflețită a Împăratului și Dumnezeu, întru care Hristos sălășluindu-Se, a săvîrșit mîntuire. Cu Gavriil să lăudăm ; cu păstorii să slăvim, grăind : Născătoare de Dumnezeu roagă-te Celui ce S-a întrupat din tine să ne mîntuiască pe noi.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Astăzi firea cea nevăzută, din Fecioară cu oamenii se împreunează. Astăzi ființa cea nemărginită, în Betleem cu scutece este înfășat. Astăzi Dumnezeu prin stea pe magi la închinare îi aduce, mai înainte vestind, prin aur, smirnă și tămîie, îngroparea Sa cea de trei zile. Căruia cîntăm : Cel ce Te-ai întrupat din Fecioară, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește sufletele noastre.

Și acum..., glasul al 2-lea : L p 223

Astăzi Hristos în Betleem Se naște din Fecioară. Astăzi Cel fără de început Se începe și Cuvîntul Se întrupează. Puterile cerurilor se bucură și pămîntul cu oamenii se veselește ; magii aduc daruri ; păstorii vestesc minunea ; iar noi neîncetat să cîntăm : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire !

Doxologia mare, troparele, ectenlile și otpustul.

La Ceasuri se pune troparul Praznicului și condacul Născătoarei de Dumnezeu :

Cel ce mai înainte de luceafăr...

LA LITURGHIE

Se cîntă Antifoanele ca în prima zi a Praznicului Nașterii Domnului.

La Vohod

Stih : Din pintece mai înainte de luceafăr Te-am născut. Juratu-S-a Domnul, și nu-I va părea rău. Tu ești preot în veac după rînduiala lui Melchisedec. Apoi :

Mîntuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioara ; pe cei ce cîntăm Ție, Aliluia.

Așa se cîntă pînă la odovania Praznicului. După Vohod se zice troparul Praznicului.

Slavă... Și acum... Condacul : Cel ce mai înainte de luceafăr... Apoi, Cîți în Hristos v-ați botezat... Prochimen, glasul al 3-lea : Mărește, suflete al meu, pe Domnul, și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mîntuitorul meu. Stih : Că a căutat spre smerenia roabei Sale ; că iată de acum mă vor ferici toate neamurile.

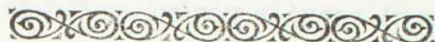
Apostolul din Epistola către Evrei (II, 11—16) : Fraților, Cel ce sfințește și cei ce sînt sfințiți... Aliluia, glasul al 8-lea : Scoală, Doamne, și vino la odihna Ta. Stih : Ascultă, fiică, și vezi și pleacă urechea ta și uită pe poporul tău, și casa părintelui tău.

Evanghelia de la Matei (II, 13—23) : După ce s-au dus magii, iată îngerul Domnului s-a arătat...

CHINONICUL Praznicului

Mîntuire a trimis Domnul poporului Său.

A se vedea și «Rînduiala de Tipic» de la sfîrșitul cărții.

ÎN ACEEAȘI ZI

Pomenirea Preacuviosului și de Dumnezeu purtătorului Părintelui nostru Nicodim, arhimandritul din Lavra sfintei Mînăstiri Tismana.

Se cuvine a ști că :

Slujba Preacuviosului Părintelui nostru Nicodim de la Tismana se găsea, pînă la anul 1846, numai în filade osebite, scrise de mînă sau tipărite. În anul acesta tipărindu-se la Mînăstirea Neamț o nouă ediție a Mineiului pe Decembrie, slujba aceasta a fost introdusă în acest Minei, la ziua de 26, pentru ca, unde se va prăznui Sfîntul Nicodim, cel ce vor avea evlavie, să-i cînte slujba așa cum se găsește aici.

Seara să se facă priveghere după obicei.

LA VECERNIA MICĂ

Se pun stihirile sfîntului pe 4, glasul 1.

Podobie : Prealăudaților mucenici...

Sosit-a, purtătorule de Dumnezeu, praznicul tău cel mai luminat decît soarele, care strălucește pe cei ce vin la tine cu credință și cu nemuri-

rea îi umple de bună mireasmă și izvorăște sufletelor tămăduiri, preacuvioase, sfințite Nicodim, rugătorule pentru sufletele noastre.

Patimile trupului cele simțitoare biruindu-le cu zăbalele înfrînării, lucrătorule de minuni, sfințite Nicodim, și rîvna celor fără de trup pe pămînt arătînd, toate poftele trupești le-ai supus Duhului. Drept aceea sălășluind acum în locașurile cerești, roagă-te pentru sufletele noastre.

Fericite, sfințite Nicodim, punînd temelie faptelor bune, te-ai dezbrăcat de omul cel vechi împreună cu poftele lui și te-ai îmbrăcat în Hristos cu adevărat. Drept aceea ai și mustrat taberele cele multe ale vrăjmașilor, îndreptător călugărilor fiind. Roagă-te, să se mîntuiască sufletele noastre.

Ca într-o cămară plină de lumină ai sihăstrit prin pustietăți, o preasfințite! Și într-însa ai pus ca pe niște slugi întrarmate faptelor tale, preacuvioase, ca să oprească taberele patimilor. Și ai intrat în cămara de mire cea dumnezeiască, fericite Nicodim, și stai acum cu îndrăzneală înaintea Mirelui tău și Dumnezeului nostru, îndulcindu-te de frumusețea Lui. Pe Acesta roagă-L să lumineze sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Mulțimile călugărilor să lăudăm pe sfințitul Nicodim, că luînd toată întrarmarea crucii, a rănit cu rană de moarte pe stăpînul lumii, și a stricat ca pe o pînză de păianjen cursele lui și cu dureri pustnicești a trecut marea cea sărată a vieții veacului acestuia, ajungînd la limanul cel ceresc. Pentru aceasta se roagă pentru noi și pentru toată lavra sa, ca să viețuim în pace și să se mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Praznicului, același glas:

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Uimitoare taină se săvîrșește astăzi: firea se înnoiește și Dumnezeu Se face om, rămînînd ceea ce era și ceea ce nu era a luat, nesuferind nici amestecare, nici despărțire.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile sfîntului, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratului...

Să ne adunăm, cetele părinților monahi, la pomenirea dumnezeiescului și înțeleptului Nicodim, lăudînd pe Dumnezeu, Cel ce l-a preamărit cu faceri de minuni.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Său.

Pe toți cei ce aleargă din suflet către dumnezeiescul tău locaș, preafericite, scapă-i din nevoi, de Dumnezeu înțeleptite, sfințite Nicodim.

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul.

Adunarea cea cinstită a părinților monahi, împreună cu

ucenicii tăi adunîndu-ne, sfințite Nicodim, toți ne apropiem de cinstita raclă a sfințitelor tale moaște, și sărutîndu-le, luăm izbăvire sufletească.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Să lăudăm toți pe sfințitul Nicodim, cel ce bărbătește și vitejește a sihăstrit prin pustietăți ; care a adunat și această turmă în cinstita sa lavră și cu dragoste a ridicat casă Domnului, întru pomenirea cinstitei Adormiri a Născătoarei de Dumnezeu, și pe toate le-a închinat ei. Căreia se și roagă pentru noi, ca ea să roage pe Sfînta Treime să dăruiască mîntuire tuturor, celor ce cu credință săvîrșim astăzi sfințită pomenirea lui.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 8-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Doamne, în Betleem ai venit ; în peșteră Te-ai sălășluit Cel ce ai cerul scaun ; în iesle ai fost culcat Cel ce ești înconjurat de oștile îngerești ; împreună cu păstorii Te-ai smerit, ca să mîntuiești, ca un milostiv, neamul nostru, slavă Ție !

Acum slobozește... Sfinte Dumnezeule..., și după Tatăl nostru..., se cîntă troparul sfîntului : Slavă... Și acum..., al Praznicului. (Caută-le mai departe la Vecernia mare) și otpustul.

LA VECERNIA MARE

După obișnuitul Psalm, se citește Fericit bărbatul..., starea întîia.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8 : 4 ale Praznicului și 4 ale sfîntului.

Stihirile Praznicului, glasul al 2-lea :

Veniți să ne bucurăm întru Domnul...

Domnul Iisus născîndu-Se...

Împărăția Ta este împărăția...

Ce vom aduce Ție, Hristoase ?...

(caută înapoi la pag. 376—377).

Stihirile sfîntului, glasul al 4-lea :

Următor lui Ilie cu obiceiurile fiind, ai slujit lui Hristos cu dreaptă credință și prin pustietăți locuind, jertfelnice dumnezeiești ai ridicat, Părinte Nicodim ; și privegheri pline de lacrimi săvîrșind, ai întărit lavra ta Tismana cu rugăciunile tale. Pentru aceasta roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mîntuiască, pentru tine, sufletele noastre.

Moștenitorule al lui Hristos, slujitorul Domnului, Preasfințite Nicodim, după cum îți este numele așa ți-a fost și viața ; că împreună cu căruntețile a strălucit și cunoștința ta ; și luminarea feței adeverea blîndețile tale. Viața ta este mărită și adormirea ta este cu sfinții. Pentru aceasta ne rugăm ție : Roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru mîntuirea sufletelor noastre.

Valurile lumești lepădîndu-le, ai adus viața ta curată lui Hristos, urmînd toată fapta cea bu-

nă și întărindu-te în credința cea dreaptă, preacuvioase. Deci acum, împreună cu Dînsul, te cinstim, Părinte Nicodim, temeiul părinților și lauda monahilor, din cinstită lavra ta Tismana. Roagă-te pentru sufletele noastre.

Viața ta strălucind luminat pe pămînt, de Dumnezeu înțelepțite Nicodim, te-ai suit la ceruri, în lumina tuturor sfinților. Și aici întru bunătăți locuind, ai luat împreună cu Hristos moștenirea acolo, cu Care petreci, bucurîndu-te. Pentru aceea, preacuvioase părinte, roagă-L acum neîncetat, să păzească în pace netulburată cinstita și preaslăvita ta lavră Tismana. Și lumii să dăruiască mîntuire și sufletelor noastre mare milă.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Pe cel după chip păzindu-l nevătămat și mintea punîndu-ți stăpînă peste patimile cele păgubitoare, te-ai suit spre Cel după asemănare, pe cît cu putință ți-a fost. Că bărbătește, silindu-ți firea, te-ai nevoit a supune partea cea rea celei mai bune, și pe trup a-l face rob duhului. Pentru aceasta călugărilor te-ai arătat mai mare cetățean pustiului, celor ce bine călătoresc povățuitor, cu adevărat îndreptător de fapte bune. Și acum dezlegîndu-se în ceruri oglinzile, fericite, curat privești Sfînta Treime, rugîndu-te fără mijlocire, pentru cei ce cu credință și cu dragoste te cinstesc pe tine, Preacuvioase Părinte, sfințite Nicodim.

Și acum..., a Praznicului, același glas :

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace! Că astăzi primește Betleemul pe Cel ce șade pururea împreună cu Tatăl. Astăzi îngerii slăvesc cu dumnezeiască cuviință pe Pruncul, Cel ce S-a născut. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună voire!

VOHOD. Lumină lină...

Prochimenul Praznicului, glasul al 7-lea :

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru...

(cu stihurile lui. Vezi p. 398).

Apoi Paremiile sfîntului

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire :

Sufletele drepților sînt în mîna lui Dumnezeu...

Drepții în veac vor fi vii...

Dreptul de va ajunge să se sfîrșească întru odihnă va fi...

(Caută-le înapoi în ziua de 5 decembrie, la Sfîntul Sava, pag. 40).

LA LITIE

Se pun stihirile sfîntului, glasul 1 :

Fericite părinte, cine va spune pătimirile tale, din sihăstrie? Și cine va povesti nevoințele tale? Luptele cu demonii și petrecerea cea rea, lacrimile și zdrobirea inimii, postirea și golătatea, de ger și de vînt chinuindu-te și de soare arzîndu-te? Că în trup ca unul fără de trup ai trăit, și acum veselești pe toți

credincioșii cu pomenirea ta, pentru care roagă-te lui Hristos, să-i izbăvească cu rugăciunile tale, de ispitele celui viclean, Preacuvioase, sfințite Nicodim.

Cele pămîntești pe toate le-ai lăsat; pe cele stricăcioase și trecătoare nu le-ai băgat în seamă. Luminîndu-ți sufletul cu poruncile lui Dumnezeu, Nicodim, împodobitu-te-ai cu strălucirile minții și în pustiu voind a te sălășlui, pe Hristos cu totul l-ai iubit, Care și venind împreună cu Tatăl și cu Duhul, locaș au făcut întru tine și dar de vindecări și de minuni ai luat, și a mîntui de duhurile cele viclene. Că pe tine Hristos Dumnezeu te-a mărit. Pe Acela roagă-L, preacuvioase, să miluiască sufletele noastre.

Îndrăgostindu-te de petrecerea cea împreună cu îngerii și de lumina vieții celei de veci, ai fugit din lume; și luînd crucea cu bucurie, sfințite Nicodim, ai urmat Celui ce s-a răstignit pentru tine, și prin arătare de înger biruință ai purtat asupra demonilor, săvîrșind uimitoare minuni; iar acum te veselești întru lumina sfinților. Pentru aceasta slăvim pomenirea ta și ne rugăm: roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

Glasul al 2-lea:

Preacuvioase Părinte Nicodim, nevoindu-te din pruncie cu osîrdie spre fapte bune, te-ai făcut organ al Sfîntului Duh. Și de la Acesta primind darul săvîrșirii de minuni, ai îndemnat pe oameni să urască desfătările. Și acum cu dumnezeiască lumină fiind strălucit, mai curat luminează și gîndurile noastre, ale celor ce cu credință te lăudăm pe tine, și cu dragoste ne închinăm sfintelor tale moaște.

Glasul al 5-lea:

Cuvioase Părinte, sfințite Nicodim, auzind glasul Evangheliei Domnului ai părăsit lumea; bogăția și slava drept nimic le-ai socotit. Pentru aceasta tuturor ai grăit: iubiți pe Dumnezeu și veți afla dar veșnic; să nu cinstiți nimic mai mult decît dragostea Lui. Ca atunci cînd va veni întru slava Sa, să aflați odihnă cu toți sfinții. Cu ale căror rugăciuni, Hristoase, păzește cinstita lavră Tismana, și mîntuiește sufletele noastre.

Glasul al 3-lea:

Cît este de îndumnezeită viața ta și sfîrșitul tău cu totul sfințit, Părinte Nicodim! Că la acesta adunîndu-se toată mulțimea monahilor, împreună cu mulțimea a toată latura creștinilor dreptcredincioși, în cinstita ta lavră Tismana, dacă te-au văzut în pat fără suflare, grăia cuvinte de jale: dă cuvîntul cel de pe urmă slugilor tale, sfinte, și învață unde lași pe fiii tăi, părinte, pe care i-ai miluit cu adevărat, ca un tată milostiv și iubitor de fii! Deci măcar că aici te acoperi în mormîntul cel

gătit de tine de mai înainte, în sfîntă biserica lavrei tale, dar toți te avem sus mijlocitor către Preasfînta Treime, și rugător pentru mîntuirea sufletelor noastre, ale celor ce cu dragoste te cinstim și săvîrșim pomenirea ta.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Să trîmbițăm cu trîmbiță de cîntări și cu glas de bucurie să cîntăm, luminat prăznuind. Că darul Duhului Sfînt, cu glas mai frumos decît toată trîmbița ne cheamă pe toți, spre lauda de pomenire cea de peste an a purtătorului de Dumnezeu părinte. Căpeteniile împreună cu mulțimea a toată latura credincioșilor să se adune împreună cu noi și să lăudăm pe cel ce din pruncie pînă la sfîrșitul pristăvirii sale s-a arătat slugă aleasă a lui Hristos Dumnezeu și cu întramarea dumnezeiescului Duh a biruit stăpîniile și puterile Atotțiitorului lumii și puterea focului, prin trecerea sa. Pentru aceasta păstorii și învățătorii împreună alergînd, să laude pe păstorul și îndreptătorul păstoriei turmei lui Hristos, celei alese cu adevărat, din cinstită lavra sa Tismana. Pustnicii să laude pe pustnicul Domnului ; cei din lume pe împlinitorul legii ; bolnavii pe doctorul și tămăduitorul a tot felul de boli ; cei cu duhuri necurate pe izgonitorul duhurilor celor rele ; cei din primejdii pe izbăvitorul ; cei din necazuri și din supărări pe mîngîietorul ; cei bătrîni, neputincioși și slabi pe sprijinitorul și ajutătorul și cei săraci și lipsiți pe chivernisitorul lor ; pe cel ce s-a făcut tuturor toate, ca să cîștige pe toți sau pe cei mai mulți, și lăudîndu-l să zicem : lauda cea mare a monahilor, preaminunate părinte, părtașule al părinților, izvorîtorule de mir, sfințite Nicodim, roagă pe Mîntuitorul Hristos Dumnezeu, să păzească în pace netulburată cinstita și preamărita lavră a ta Tismana, și lumii să dăruiască totdeauna pace și mare milă, iar sufletelor noastre mîntuire.

Și acum..., același glas.

Să trîmbițăm cu trîmbiță de cîntări că necuprinsă este taina care s-a săvîrșit astăzi în Betleem : Cel nevăzut Se vede, Cel fără de trup Se întrupează, Cuvîntul ia chip omenesc, Cel ce este Se face ce nu a fost ; Fecioara naște în peșteră Prunc tînăr, pe Ziditorul firii ; ieslea închipuiește scaunul ceresc, animalele înseamnă starea înainte a heruvimilor, păstorii se minunează, magii aduc daruri și îngerii cîntînd, glăsuiesc : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire ! Fără schimbare este Emmanuel, Cel mai înainte de veci, Care a voit a Se naște pentru mîntuirea lumii ; Iisus Hristos ieri și astăzi, Același și în veci.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile preacuviosului, glasul al 8-lea :

Podobie : O, uimitoare minune...

Cinstită este cu adevărat înaintea Ta moartea cuviosului Tău, Hristoase ; că iată, sluga Ta, cu darul Sfîntului Tău Duh, din tinerețe a izvorît minuni, și după moarte alungă toate bolile și îndepărtează duhurile vicleniei, împotriva cărora încă fiind viu a tăbărît asupra lor pînă la sînge ; iar sufletelor noastre le mijlocește de la Tine mare milă.

Stih : Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Racla moaștelor tale, Preaînțelepte, sfințite Nicodim, izvor de minuni și pîrîu de daruri a arătat-o Domnul, oamenilor ; căci vederea le-a dăruit și toate bolile le-a tămăduit și pe cei cuprinși de duhuri necurate îi izbăvește de puterea lor și-i face cu minte întreagă ; iar sufletelor este pricinuitor de mîntuire.

Stih : Fericit bărbatul care se teme de Domnul, întru poruncile Lui va voi foarte.

Bucură-te podoaba monahilor, steaua pustnicilor și a sihaștrilor, lauda păstorilor și locuitorule împreună cu cuvioșii, părinte sfințite, Nicodim ! Bucură-te izvorul dragostei și al curăției ! Bucură-te locașul Preasfintei Treimi ! Bucură-te sfeșnic prealuminat al înțelepciunii ! Bucură-te îndreptătorule preadrepte al tuturor creștinilor, chip al bunătăților, stîlp însuflețit și rugătorule pentru mîntuirea sufletelor noastre.

Slavă..., glasul al 4-lea :

Părinte, Preacuvioase sfințite Nicodim, făcîndu-te dascăl și povățuitor spre mîntuirea a toată lavra și sihăstria ta Tismana, cu cuvinte și cu fapte pe toți ne-ai învățat și ne-ai îndreptat către lumina poruncilor lui Hristos. Pentru aceasta și mutîndu-te către Iisus, după Care doreai, să nu ne lași săraci pînă în sfîrșit ; ci împreună cu noi stînd cu duhul totdeauna, sfinte, și nevăzut, învață-ne căile faptelor bune și vrednici ne arată pe noi, cereștilor locașuri. Ca la arătarea lui Hristos bucurîndu-te, să zici către Dînsul : iată eu și pruncii pe care mi i-ai dat, Dumnezeule ! Și noi iarăși să grăim : acesta este, Doamne, povățuitorul mîntuirii noastre și doritorul părinte, pe care ni l-ai dat nouă, doctor sufletelor nostre. Cu care împreună învrednicește-ne și pe noi, Stăpîne, Hristoase Dumnezeule, să locuim în locașurile Tale, cele pururea pline de lumină și veșnice ; ca să Te slăvim pe Tine împreună cu Părintele Tău cel fără de început și cu Preasfîntul Tău Duh, în veci. Amin !

Și acum..., a Praznicului, glasul al 8-lea:

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

La Betleem au alergat împreună păstorii, vestind pe Păstorul cel Adevărat, Care șade

pe heruvimi și în iesle a fost culcat, chip de prunc pentru noi luînd ; Doamne, slavă Ție !

La binecuvîntarea pîinilor :

Troparul sfîntului, glasul 1 :

Celui ce a răsărit din Fecioara, Mai-marelui păstorilor, ca o oaie de turmă ai urmat, părinte al nostru Nicodim. Cu postul, cu privegherea și rugăciunile, te-ai făcut lucrător sfințit de cele cerești, tămăduind sufletele celor ce aleargă la tine cu credință. Pentru aceasta grăim : slavă Celui ce te-a preaslăvit ; slavă Celui ce ți-a dat putere ; slavă Celui ce a arătat tuturor prin tine îndreptare (de două ori).

Și al Praznicului, glasul al 4-lea : Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru... (caută-l înapoi la pag. 385).

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... se cîntă troparul Praznicului de două ori ; Slavă..., al sfîntului ; Și acum..., al Praznicului.

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Chemării Domnului tău ai urmat din pruncie și lepădîndu-te de lume și de toate cele frumoase și dulci ale ei, Preafericite, sfințite Nicodim, suferit-ai cu osîrdie toată greutatea pustiului, și taberele demonilor bărbătește le-ai rănit. Pentru aceasta, totdeauna, lăudăm cu credință, prin cîntări, pomneirea ta.

Slavă..., glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Ca o stea luminoasă a monahilor, ca o treaptă sfîntă și hotar al înfrînării pustnicilor și oglindă luminoasă a socotinței te-ai arătat, preacuvioase. Pentru aceasta ne rugăm ție : cere dezlegare de greșeli, pentru cei ce cu bucurie prăznuiesc astăzi sfîntă pomenirea ta, Preafericite, sfințite Nicodim.

Și acum..., a Praznicului, glasul 1 :

Podobie : Domnul Iisus născîndu-Se în Betleemul... (caută înapoi la pag. 384).

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Pe pustnicul Domnului cu laude să-l cinstim, că a omorît toate bîntuielile patimilor, cu adevărat, prin înfrînare și prin multă răbdare, și a rușinat foarte pe vrăjmașul cel împotrivă luptător și toată trufia și puterea lui a biruit. Iar acum se roagă Domnului să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Din pîntece te-ai sfințit cu adevărat, sfințite Nicodim, și pe pămînt ca un înger ai viețuit ; că trupul ți-ai omorît și urmînd după vrednicie vieții îngerești, Treimii te-ai arătat slujitor, fericite. Pentru aceasta și spre urmarea dumnezeieștii tale vieți cete de monahi ai împreunat

totdeauna, de Dumnezeu purtătorule, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos, Dumnezeului nostru, iertare de păcate să dăruiască celor ce viețuiesc în lavra ta Tismana și celor ce cu râvnă prăznuiesc, astăzi, sfîntă pomenirea ta.

Și acum..., a Praznicului, același glas și podobie: Pentru ce te minunezi Marie ?... (caută înapoi la pag. 384).

Apoi Polieleul cu Mărimurile

După ectenia mică, se cîntă Sedealna sfîntului, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Îngropat-ai toată săltarea patimilor cu omorîrea trupului, Sfințite Părinte Nicodim, și viață fără sfîrșit după moarte ai luat. Drept aceea, Biserica lui Hristos și lavra ta Tismana prăznuiesc astăzi pomenirea ta cea vrednică de minunare, podoaba preacuvioșilor și lauda sihaștrilor.

Slavă..., glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Văzînd îngerii frumusețea sufletului tău cel preasfințit, purtrea pomenite, au strigat cu veselie la ieșirea ta din trup : suie-te către Dumnezeu, după Care ai dorit ! Urcă-te, sfințite Nicodim, la praznicul cel veșnic ; și lăsînd cele de jos, suie-te sus și te bucură împreună cu îngerii și cu toți sfinții !

Și acum..., a Praznicului, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Cel neîncăput nicăieri... (caută înapoi la pag. 385).

Apoi Antifonul întîi al glasului al 4-lea:

PROCHIMENUL, glasul al 4-lea :

Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Stih : Ce voi răsplăti Domnului, pentru toate cîte mi-a dat mie ?

Toată suflarea...

Evanghelia de la Luca (VI, 17—23) :

În vremea aceea a stat Iisus la loc șes...

(caută vineri în săptămîna a 19-a după Rusalii).

Psalmul 50.

Apoi Slavă..., glasul al 2-lea :

Pentru rugăciunile Preacuviosului Tău Nicodim, Milostive, curățește mulțimea greșealelor noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșealelor noastre.

Stih : Miluiește-ne Dumnezeule...

Și stihira aceasta, glasul al 6-lea :

Preacuvioase Părinte Nicodim, osîrduitor te-ai arătat lui Hristos și de El întărit fiind, sfințite, ai supus patimile trupești. Pentru aceasta în tot pămîntul a ieșit vestirea faptelor tale, și în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale. Taberele demonilor ai pierdut, cetele îngerești ai ajuns, a căror viață fără de prihană o ai urmat. Îndrăznire avînd către Hristos Dumnezeu, de la Care luînd cununa răbdării, ți-ai întărit cinstită și prealăudată lavra ta Tismana, în

care cu credință se săvîrșește astăzi sfîntă pomenirea ta; mijlocește celor ce viețuiesc într-însa, prin sfintele tale rugăciuni, mîntuire și sufletelor noastre pace și mare milă.

CANOANELE

Se pun Canoanele Praznicului: cel dintîi cu irmosul pe 6, iar al doilea cu irmosul pe 4 și Canonul sfîntului, pe 6.

Canonul sfîntului

Cîntarea 1-a, glasul 1:

Irmos: Hristos Se naște, slăviți-L...

Cel ce ai luat viață nestricăcioasă și fericită, Preacuvioase Nicodim, stînd totdeauna înaintea lui Hristos, dă-ne nouă luminare, sfințite, ca, bucurîndu-ne, să lăudăm preamărită viața ta, că ai fost preamărit.

Lumea urînd, Preacinstite Părinte Nicodim, toată fapta pustnicească ai iubit: întîi înfrînarea, apoi blîndețile și nevoința cea grea, rugăciunile și lacrimile și privegherea cea de toată noaptea, înaintea lui Dumnezeu.

Slavă...

Desfătările lumești, cele arzătoare ca focul, le-ai stins cu roua ostenelilor pustnicești; pentru aceea ți-a răsărit soarele nepătimirii, lumina tămăduirilor și raza cea neapusă a darurilor Duhului Sfînt, vrednicule de laudă, sfințite Nicodim.

Și acum..., a Născătoarei:

Lucruri uimitoare s-au grăit despre tine în neam și în neam, ceea ce ai primit pe Dumnezeu în pîntecele tău și ai rămas curată, Născătoare de Dumnezeu, Marie. Pentru aceasta toți te cinstim pe tine, ocrotitoarea și izbăvitoarea noastră, după Dumnezeu.

Catavasiile Praznicului; irmoasele amînduror canoanelor.

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Fiului celui născut...

La razele Domnului cu credință privind, cuvioase părinte, preamărite și de Dumnezeu înțelepțite Nicodim, cu lacrimi te-ai rugat să îți ajungi dorirea. Pentru aceasta ai și dobîndit nădejdea, cu veselie.

Sufletul meu cel întunecat cu gînduri viclene, luminează-l, Iubitorule de oameni, Cuvinte, cu rugăciunile cuviosului Tău Nicodim, și mă izbăvește de întunericul cel neluminat, în ceasul judecății, Milostive.

Slavă...

Cu deșteptarea minții frumusețile cele cerești întrezărind, nu te-ai înălțat nicidecum la vredniciile cele omenești, ci cu aripile umilinței ușurîndu-te te-ai înălțat cu totul la cer, Preafericite sfințite Nicodim.

Și acum..., a Născătoarei:

Arătatu-te-ai mai înaltă decît heruvimii și decît serafimii, Născătoare de Dumnezeu; că tu, singura, pe Dumnezeu, Cel neîncăput, L-ai zămislit în pîntece. Pentru aceasta toți credincioșii cu cîntări te fericim.

Condacul şi Icosul Praznicului.

Apoi acest Condac al sfîntului, glasul al 8-lea :

Podobie : Apărătoare, Doamnă...,

Apărătorului nostru din multe nevoi şi primejdii, pentru izbăvirea şi tămăduirea a tot felul de boli cu lucrarea a multor minuni, cu darul Sfîntului Duh, laude cu mulţumiri aducem ţie, sfinte, noi fiii tăi. Ci ca cel ce eşti mult-Milostiv şi grabnic ajutător celor ce vin la tine cu credinţă, slobozeşte-ne cu rugăciunile tale din toate nevoile şi de primejdia diavolească cea rea, ca să cîntăm ţie : bucură-te, mare făcătorule de minuni, Preacuvioase Părintele nostru Nicodim, sfinţite şi pururea slăvite !

ICOS

Înger pămîntesc şi om ceresc te-ai arătat şi ca un pom răsădit lîngă apa înfrînării şi bine crescînd, ai păstorit toată turma ta cuvioşie şi cu blîndeţe. Pentru aceasta noi, fiii tăi, cu lacrimi şi credinţă fierbinte grăim către tine, părinte, dintru adîncul inimii, cu sufletele smerite :

Bucură-te vlăstar din părinte drept şi cinstitor de Dumnezeu şi stîlpare din maică bine credincioasă şi de neam împărătesc crescut şi ales !

Bucură-te, că iubind din pruncie pe Iisus Hristos, din tinereţe lumea ai părăsit şi ai defăimat-o, şi pe umerii tăi jugul cel bun ai luat şi sarcina cea uşoară !

Bucură-te cel ce prin alegerea duhovnicescului tău părinte şi prin punerea sfinţitelor mîini ale arhiereului, preot sfinţit şi ales te-ai făcut lui Dumenezeu.

Bucură-te cel ce ai slujit cu dragoste fierbinte la Sfîntul Jertfelnic şi Dumnezeu cu iubire a primit jertfa cea fără de sînge !

Bucură-te cetăţean cu totul înfrumuseţat al pustiului, unde sfinte locaşuri de obşte ai înălţat Stăpînului Hristos Dumnezeu !

Bucură-te, că ai adunat în aceste sfinte locaşuri mulţimi de călugări şi prin pilda smereniei tale, pe toţi către mîntuire i-ai îndreptat !

Bucură-te cel ce ai părăsit desfătările lumeşti şi prin aceasta toate săltările trupeşti cu totul le-ai veştejit !

Bucură-te cel ce te-ai umplut de darul lacrimilor şi prin vărsarea acestora, locaş Sfîntului Duh te-ai făcut !

Bucură-te cel ce te-ai arătat prin darul Sfîntului Duh mare făcător de minuni, încît oarecînd intrînd în foc, văpaia de tine nicidecum nu s-a apropiat !

Bucură-te cel ce prin această minune pe căpetenie şi pe toţi cei ce priveau i-ai spăimîntat şi la dreapta credinţă a lui Hristos Dumnezeu i-ai cîştigat !

Bucură-te cel ce te-ai arătat mare făcător de minuni și după moarte, pentru toți cei ce au venit cu credință către sfințitele tale moaște, cele izvorîtoare de mir!

Bucură-te cel ce ne-ai vestit nouă slava Sfintei Treimi cu cucernicie; și pe tine Stăpînul, Hristos Dumnezeu, te-a odihnit în lumina cea întreit strălucitoatoare, spre a te desfăta!

Bucură-te mare făcătorule de minuni, Preacuvioase Părintele nostru Nicodim sfințite și pururea lăudate!

SEDEALNA sfîntului, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Arătatu-te-ai pe pămînt ca un înger în trup și ca un pom răsădit lîngă apa înfrînării bine crescînd ai fost, pustnicind. Pentru aceasta spălînd întinăciunea prin curgerea lacrimilor tale, locaș dumnezeiesc te-ai făcut și de minuni făcător, cel ce ai stins oarecînd cu minunea ta văpaia focului, care nicidecum nu s-a atins de tine. Întru care Dumnezeu mărindu-te, ai luat de la El răsplătirea moștenirii de sus. Pe Care acum neîncetat roagă-L să ne dea iertare de păcate nouă, celor ce prăznuim, cu rîvnă sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., asemenea:

Prăznuim cu credință strălucita și luminata sărbătoare a pomenirii tale, adunîndu-ne astăzi în lavra ta Tismana. Chemăm împreună cu noi la veselie toată latura și dănțuind duhovnicește, ne bucurăm foarte, ca de o vistierie mare, de trupul tău cel purtător de osteneli, preafericite părinte. Că lăsînd viața ta cea stricăcioasă ai primit în cer pe cea nestricăcioasă; și acolo, aflînd mărire, minuni ai săvîrșit, Preacuvioase, sfințite Nicodim. Pentru aceasta roagă pe Hristos Dumenzeu să dăruiască iertare de păcate tuturor celor ce prăznuiesc cu rîvnă sfîntă pomenirea ta.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină...

Să se bucure cerul, să se veselească pămîntul, că S-a născut pe pămînt Mielușelul lui Dumnezeu, dînd izbăvire lumii. Cuvîntul, Cel ce era în sînurile Tatălui, s-a născut din Fecioară fără de sămînță; de Care magii s-au spăimîntat, văzînd că Se naște în Betleem, ca un prunc, Acela pe Care toate Îl slăvesc.

Cîntarea a 4-a:

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iesei...

Pe calea cea strîmtă ai umblat, preacuvioase părinte, cu postul trupul ți-ai topit, mai presus de fire; pentru aceasta adunarea vrăjmașilor s-a minunat de răbdarea ta cea neclintită, sfințite Nicodim. Iar cetele îngerești au cîntat: slavă puterii Tale, Doamne!

Pe Dumnezeu cel Bun și Preaîndurat, cu lacrimi, cu suspinuri și cu inimă umilită L-ai căutat, sfințite Nicodim. Pentru aceea, dobîndindu-ți dorirea, roagă-L,

preacuvioase părinte, să se milostivească spre sufletul meu cel dosădit, care a alunecat în adîncul răutăților.

Slavă...

Brazdele sufletului tău, stropindu-le cu pîraiele lacrimilor, sfințite Nicodim, ai semănat cu adevărat sămînța faptelor bune, pe care lucrînd-o bine, cu ostenelile pustnicești, ai secerat mănunchi, roduri strîngînd în jitnițele tale, preafericite părinte !

Și acum..., a Născătoarei :

Tu ești lauda creștinilor, ceea ce nu știi de mire, ocrotitoare și scăpare, zid și liman. Că duci rugăciunile noastre către Fiul tău, preanevinovată, și izbăvești din nevoi pe cei ce cu credință te mărturisesc cu adevărat Născătoare de Dumnezeu.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Dumnezeu fiind al păcii...

Înțelepțește chivernisindu-ți simțirile trupului, turn de bunătăți ai ajuns, preafericite Nicodim ; că mînie numai șarpelui ai arătat, iar dragostea toată ți-ai întors-o către Stăpînul cel iubitor de oameni.

Sluga Ta, Doamne, Preafericitul, sfințitul Nicodim, lepădînd grija cea de multe feluri, mintea sa netulburată a făcut-o locaș Ție. Că iubind fericitele fapte bune, s-a supus poruncilor Evangheliei Tale și luînd crucea Ta, a urmat Ție, Stăpînului tuturor, bucurîndu-se.

Slavă...

Sfărîmat-ai cu armele smereniei cursele vrăjmașului și purtînd arșița zilei, părinte, de bucuria Domnului te-ai învrednicit. Pentru aceasta înălțîndu-te, sfințite preacuvioase, te-ai făcut cetățean ceresc.

Și acum..., a Născătoarei :

Însănătoșează, cu rugăciunile tale cele tari, rogu-mă ție Născătoare de Dumnezeu, sufletul meu cel ticăloșit și bolnav din pricina asupririlor lui Veliar, și-mi trimite înmulțit darul tău de bucurie, stăpînă, Preacurată Fecioară Marie.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Pe Iona ca pe un prunc...

N-au putut amăgi pe dumnezeiescul Tău slujitor, Hristoase, nici asupririle șarpelui, nici focul ispitelor nu l-a înfricoșat. Că viețuind pe pămînt viață întocmai cu a îngerilor, cu daruri dumnezeiești l-ai împodobit, cu dreapta Ta, cea atotstăpînitoare.

Atrasu-te-a pe tine, sfințite Nicodim, dragostea Stăpînului tuturor și acum te odihnești întru Hristos, preafericite. Că dragoste curată cîștigîndu-ți cu înfrînarea și cu rugăciunea, te-ai arătat oglindă neîntinată și organ al Sfîntului Duh, preacuvioase părinte.

Slavă...

Primind înlăuntrul inimii tale raza cea luminoasă și fă-

ră materie, sfințite Nicodim, și pierzînd toată negura patimilor, te-ai luminat. Și trecînd peretele cel din mijloc, curat te desfătezi, preafericite părinte, lîngă Sfînta Treime, Cea nezidită și nedespărțită.

Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce în chip de negrăit ai născut pe Hristos, Dătătorul luminii, Care S-a făcut trup, roagă-L, curată, cu oștile cele îngerești de sus, să-mi strălucească și mie, celui acoperit de păcate, raza cea purtătoare de lumină.

CONDACUL sfîntului, glasul al 8-lea:

Ca pe cel împreună-rîvnitor sfinților și ca pe un părinte mare, toată lavra ta Tismana te cinstește cu credință, sfințite Nicodim; pe care păzește-o prin rugăciunile tale, fericite, totdeauna nebiruită și netulburată de toate nevoile, ca un părinte cuvios și pururea lăudat.

ICOS

Iubind poruncile lui Hristos cele dumnezeiești, preacuvioase, și urînd desfătarea acestei lumi, ai trecut către Acesta cu grăbire și te-ai făcut luminător, luminînd marginile cu strălucire duhovnicească. Drept aceea, căzînd înaintea ta, te rog: luminează ochii mei cei sufletești, ca să laud, sfințite Nicodim, nevoințele tale: postirea și privegherea, lacrimile, chinurile și omorîrea trupului, pentru viața viitoare cea fericită; întru care acum desfătîndu-te, roagă-te pentru noi toți, ca un părinte cuvios și pururea lăudat.

SINAXAR

În această zi și pomenirea Sfîntului Preacuviosului Părintelui nostru Nicodim, arhimandritul, din lavra Sfintei Mînăstiri Tismana.

Sfîntul și Preacuviosul Părintele nostru Nicodim era de neam sloven, născut și crescut în dreapta credință. După ce a primit sfîntul și îngerescul chip al călugăriei și harul preoției, a pustnicit prin multe locuri, adunînd la sine toată fapta cea bună prin iubire de osteneli și alte petreceri îmbunătățite.

Cînd a venit în părțile acestea ale Țării Românești a trăit în multe trude și osteneli sufletești și a petrecut cu neîncetate rugăciuni prin munții pămîntului acestuia. Sfîntul Nicodim a zidit multe altare lui Dumnezeu, precum se istorisește pînă în ziua de azi. Mai întîi pe apa Motrului, apoi Mînăstirea de la Vodița, pe numele Sfîntului Antonie cel Mare. Acolo a făcut chinovie de mulți părinți și frați întru Hristos și a viețuit în acea mînăstire multă vreme, sfîntul.

După aceea, prin descoperire dumnezeiască, a mers la locul ce se numește Tismana. Cu voia lui Dumnezeu, a zidit acolo, cu ale sale trude și osteneli, altar dumnezeiesc și locaș de viață de obște. Mulțime mare de călugări s-a adunat acolo; iar Sfîntul Nicodim viețuia cu acești frați întru Hristos; le era chip și pildă de fapte bune, și-i povățuia pe calea mîntuirii. Și luînd sfîntul de la Dumnezeu harul facerii de minuni și putere asupra duhurilor celor necurate, multe și nenumărate minuni a făcut cît a trăit în viață. A alungat demoni și a tămăduit toată boala și toată neputința. Se spune că și în foc a intrat și a ieșit nevătămat; focul nu s-a atins nici de haine, nici de părul capului său. A mai făcut și alte minuni și nespuse lucruri cu puterea lui Hristos. Și așa, ajungînd cu sfințenie pînă la adînci bătrîneți, s-a mutat din viața aceasta vremelnică la viața cea cerească și nepieritoare, întru această lună în douăzeci și șase de zile. Și au fost îngropate cinstitele și sfintele sale moaște în sfînta și dumnezeiasca sa mînăstire Tismana, unde se face slujba și prăznuirea sa în toți anii. Mormîntul său stă întru pomenire pînă în ziua de azi, cu candelă neadormită.

După ce Dumnezeu a preaslăvit moaştele sale cu mireasmă dumnezeiască de bun miros, cu har izvorîtor de mir şi cu facere de minuni, au fost scoase din mormînt şi puse în raclă şi aşezate înăuntru cu cinste în sfînta biserică, aşa ca şi moaştele Sfîntului Grigorie Decapolitul în sfînta Mînăstire Bistriţa. După trecere de mulţi ani, un domn al ţării acesteia a vrut să ridice din Mînăstirea Tismana moaştele Sfîntului Nicodim, să le ducă în Bucureşti, ca să fie acolo stătătoare. Dar n-a fost voia sfîntului să se înstrăineze moaştele sale din locaşul său. Şi cu minune s-a făcut de a părăsit domnul acela gîndul său şi lucrul cel neplăcut sfîntului. Că îndată s-a arătat în vedenie unuia din călugări şi i-a poruncit să spună stareţului să-i ascundă moaştele şi numai un deget să ia de la mîna lui şi să-l oprească pentru evlavia credincioşilor. Sfîntul Nicodim s-a arătat în acelaşi chip şi stareţului; i-a dat ca şi fratelui aceeaşi poruncă. Încredinţîndu-se dar stareţul, a luat un deget de la mîna sfîntului şi mir de la moaştele sale. Degetul şi sfîntul mir, pus într-un vas de cositor, împreună cu o cruce de plumb ce o purta sfîntul la gît, se află în sfînta mînăstire pînă în ziua de azi, ca odoare duhovniceşti cinstite şi de mult preţ. Din sfîntul mir nimeni n-are voie să ia; se îngăduie să se sărute vasul şi se umplu toţi de nespusă mireasmă duhovnicească. Ascunzîndu-se dar în acest chip moaştele sfîntului, de care se ştia numai din stareţ în stareţ şi unul din fraţii mînăstirii. Iar mai pe urmă, din întîmplările vremilor celor cu multe robii, au rămas moaştele sfîntului de tot tăinuite şi neştiute de nimeni pînă în ziua de azi. Poate că aşa a fost voia sfîntului. Cele mai sus numite sfinte şi cinstite odoare sînt îndestulătoare pentru mîngîierea părinţilor mînăstirii şi a celorlalţi locuitori creştini. Ele fac şi acum multe şi nenumărate minuni. Duhurile necurate din oameni se alungă cu chemarea numelui sfîntului; vindecări de multe feluri de boli se dăruiesc celor ce năzuiesc şi aleargă cu credinţă la ajutorul sfîntului; pămîntul şi ţara aceasta se păzeşte cu rugăciunile şi ajutorul Sfîntului Nicodim de multe nevoi; iar sfînta şi dumnezeiasca Mînăstire Tismana, care ţine şi are comoară de mult preţ sfintele sale moaşte, este păzită şi apărată totdeauna, cu grabnica lui folosinţă, de multe bîntuieli ale văzuţilor şi nevăzuţilor vrăjmaşi.

În urma hotărîrii Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ziua de 28 octombrie 1955, în catedrala Mitropoliei Olteniei din Craiova s-a oficiat sfînta slujbă a Sfîntului Nicodim, ca început al săvîrşirii de atunci înainte, a slujbei Sfîntului Nicodim în toate bisericile din Biserica Ortodoxă Română.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Tinerii în dreapta credinţă...

Omorîndu-ţi desfătările trupeşti şi mînia înfrînîndu-ţi, sfinţite Nicodim, ai primit răsplătirea moştenirii celei de sus, preafericite părinte. Şi îmbrăcîndu-te întru omorîrea patimilor ai mers la viaţa cea fără de sfîrşit, unde acum cu bucurie cînţi: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvîntat.

Călătorind pe cărarea cea dreaptă a faptelor bune şi neabătîndu-te în lături, preacuvioase părinte, te-ai sălăşluit în cetatea cea nestricăcioasă a Edenului, unde acum cînţi cu veselie: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvîntat.

Slavă...

Vestind slava Preasfintei Treimi cu cucernicie, preafericite părinte, te-ai odihnit întru lumina cea întreit strălucitoare, sfinţite Nicodim, unde acum cu bucurie cînţi: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvîntat.

Şi acum..., a Născătoarei:

Toiag din rădăcina lui Iesei eşti Fecioară preafericită, care

din floare ai adus Rodul cel de mîntuire pentru toți cei ce cîntă cu credință Fiului tău: Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Cuptorul cel răcoritor...

Cel ce te-ai luminat cu fulgerele cele fără de materie ale Luminii celei neapuse, sfințite Nicodim, scoate dintru întunericul necazurilor pe cei supărați de păcate și povățuiește la lumina veseliei pe cei ce cîntă: binecuvîntați pe Dumnezeu în veci.

Ziditorul patimilor a zidit cumplit pe spatele meu fărădelegea, Mîntuitorule, și nu pot eu, robul Tău, să privesc la Tine. Ci, pentru rugăciunile Cuviosului Tău Nicodim, Milostive, milostivește-Te spre mine păcătosul, și mă mîntuiește.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu!

Ca un rîvnitor al lui Hristos și sluga credincioasă și împărțitor al tainelor Lui, îndreptător adevărat arătîndu-te, sfințite Nicodim, ne rugăm ție: tămăduiește patimile sufletelor și ale trupurilor noastre, ca să te lăudăm în veci.

Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, roagă pe Hristos Fiul tău și Dumnezeul nostru, să izbăvească pe cei supărați de cumplite greșeli și de amăgirile șarpelui, și care cîntă: binecuvîntați pe Dumnezeu în veci.

La Cîntarea a 9-a nu se cîntă: Ceea ce ești mai cinstită... ci se cîntă stihirile cu irmoasele Canonului Praznicului, ca și în ziua de 25 decembrie.

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Taină minunată văd...

Cel ce ești împreună cu sfintele cete ale tuturor sfinților, sfințite Nicodim, și împodobit cu dumnezeiască frumusețe, preacuvioase părinte, ție ne rugăm: roagă totdeauna pe Hristos Dumnezeu, Cel împodobit mai presus decît toată frumusețea să împodobească inimile noastre cu dumnezeiescul Său har.

Ca cel ce ești cu adevărat crin cu bun miros al raiului celui înțelegător, fericite părinte, veselește tot sufletul cu rugăciunile tale, sfințite Nicodim, și alungă întinăciunea patimilor mele, sănătate și har dăruindu-mi mie, preacuvioase.

Slavă...

Adunarea celor ce viețuiesc în cinstita și mărita ta lavră bucurîndu-se, te laudă și totdeauna te fericește, sfințite Nicodim, căci cu povățuirea Stăpînului tuturor ai ajuns la limanul vieții, preacuvioase părinte, și te rogi lui Hristos Dumnezeu să ne dea și nouă limanuri de mîntuire și mare milă.

Și acum..., a Născătoarei:

Milostivește-Te, Doamne, milostivește-Te, cînd vei veni să

judeci. Ci, pentru rugăciunile pururea Fecioarei Maria, care Te-a născut pe Tine, Hristoase Dumnezeule și ale tuturor sfinților, să nu mă osîndești pe mine atunci la foc, nici cu mînia Ta să mă cerți.

Catavasiile cu stihirile lor.

LUMININDA Praznicului.

Cercetatu-ne-a pe noi de sus Mîntuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, și cei dintru întuneric și din umbră am aflat adevărul; că din Fecioară S-a născut Domnul.

Alta, a sfintului:

Înflorit-ai, părinte, ca finicul, precum zice David, că ai fost locaș al Preasfîntului Duh, și slăvit te-ai arătat lumii. Nu înceta dar a te ruga pentru noi, care cinstim cu credință preacinstită pomenirea ta, Cuvioase Părinte Nicodim.

Slavă...

Podobie: Cu duhul stînd bătrînul...

Preacinstită pomenirea ta a sosit astăzi, preacuvioase părinte, în cinstita și slăvita ta lavră Tismana; și cei ce viețuiesc întru ea împreună cu noi, chemînd la veselie mulțimea a toată latura credincioșilor, spre dănțuire cu cîntări, grăim către toți: adunați-vă, luminat să prăznuim duhovnicește praznicul de veselie și sfințit, lăudînd și mărind cu psalmi și cîntări pe sfințitul Nicodim, părintele nostru, cel ce se roagă Stăpînului Hristos pentru mîntuirea sufletelor noastre.

Și acum..., iarăși a Praznicului.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 6: 3 ale Praznicului și 3 ale sfîntului.

Stihirile Praznicului, glasul al 4-lea:

Veseliți-vă drepților...

De Dumnezeu Născătoare...

Veniți să lăudăm pe Maica...

(Caută-le înapoi la pag. 406).

Stihirile sfîntului, glasul al 6-lea, însuși glasul:

De Dumnezeu purtătorule, preafericite Nicodim, toată înțelepciunea trupească ai supus-o duhului; și întărindu-te cu suferințele postirii, te-ai arătat strălucind ca aurul lămurit în foc și te-ai făcut locaș Preasfîntului Duh, adunînd mulțimea monahilor; și cu învățăturile tale i-ai chemat la înălțimea faptelor bune, ca pe o scară ce suie la cer. Adu-ți aminte de noi, cei ce cinstim pururea sfințită pomenirea ta și te rugăm să se mîntuiască sufletele noastre.

Strălucit-a astăzi prealuminata și întru tot cinstită pomenirea ta, preamărite Nicodim, chemînd adunarea cea multă cu numărul a pustnicilor și cuvioșilor și pe îngeri, împreună cu oamenii, către lauda Celui în Treime închinat, Hristos Dumnezeul nostru. Năzuind deci către sfințita raclă a moaștelor tale, primim din destul daruri de tămăduiri și preaslăvim pe

Hristos, Mîntuitorul sufletelor noastre, Cel ce te-a încununat.

De Dumnezeu purtătorule, preafericite părinte, tu, precum zice proorocul, cu lacrimi ai udat pămîntul și n-ai dat somn ochilor tăi, nici genelor tale dormitare, arătînd dorul inimii către Hristos, pe Care L-ai iubit. Drept aceea te-ai făcut pildă monahilor și ai săvîrșit tot felul de fapte bune. Pentru aceasta te fericim, slăvind pe Cel ce te-a preaslăvit.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Pe cel ce este podoaba monahilor și lauda sihaștrilor, pe izvorul minunilor și mijlocitorul neînfruntat către Dumnezeu, pe sfințitul Nicodim, adunîndu-ne, iubitorilor de praznic, să-l lăudăm cu laude și cîntări, zicînd: bucură-te îndreptătorule al monahilor, închipuitorul și izvorul desăvîrșit al vieții sihăstrești! Bucură-te luminătorul prealuminat, care luminezi pe toți cu luminile bunătăților! Bucură-te mîngîietorule al celor din nevoi, fierbinte ocrotitor al celor din primejdii, tămăduitorul a tot felul de boli și alungătorul duhurilor necurate, pentru toți cei ce aleargă la tine cu credință! Bucură-te cel ce cu trecerea ta prin foc, pe toți cei ce priveau i-ai înspăimîntat și pe cei rău slăvitori, către credința cea adevărată i-ai îndreptat. Pentru aceasta ne rugăm ție, preacuvioase părinte, nu înceta a te ruga Mîntuitorului nostru, Hristos Dumnezeu, pentru cei ce viețuiesc în cinstită lavra ta și pentru toți credincioșii, care cinstesc cu laude și cîntări preasfîntă adormirea ta, ca să cîștige mîntuire și mare milă.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 6-lea:

Astăzi Firea nevăzută se împreună din Fecioară cu oamenii. Astăzi Ființa nemărginită Se înfașă în Betleem cu scutece. Astăzi Dumnezeu aduce prin stea pe magi la închinare, mai înainte vestind, prin aur și prin smirnă și tămîie, îngroparea Sa cea de trei zile. Aceluia cîntăm: Cel ce Te-ai întrupat din Fecioară, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește sufletele noastre.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și otpustul.

LA LITURGHIE

Se cîntă Antifoanele ca în prima zi a Praznicului Nașterii Domnului.

După Cîți în Hristos v-ați botezat..., prochimen, glasul al 7-lea: Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui. Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate cîte mi-a dat mie. Apostolul din Epistola către Galateni (V, 22 — VI, 2): Fraților, roada Duhului este... Aliluia, glasul al 8-lea: Scoală, Doamne, și vino la odihna Ta. Stih: Ascultă fiică și vezi și pleacă urechea ta și uită pe poporul tău și casa părinților tăi. Evanghelia de la Matei (IX, 27—30): Zis-a Domnul ucenicilor Săi: toate-Mi sînt date de către Tatăl Meu... (caută joi în săptămîna a 4-a după Rusalii).

CHINONICUL

Praznicului și al sfîntului :

Întru pomenire veșnică va fi drep-tul, de auzul rău nu se va teme.

Se cuvine a ști că :

De se va intimpla să cadă pomenirea Sfintului Nicodim duminica, slujba lui se va muta în altă zi, cînd va voi cel mai mare. Unde este hramul sfîntului sau unde se găsesc moaștele lui, se va cînta împreună cu slujba Învierii și cu a dumnezeieștilor Părinți. Așa arată Tipicul cel mare, tipărit la Iași în 1816, (în capetele cele pentru hramuri), cap. 18, pag. 792.

Vezi și «Rînduiala de tipic» de la sfîr-șitul acestei cărți.

SÎMBĂTA după nașterea Domnului Hristos

Vezi rînduiala slujbei tipărită la sfîr-șitul acestei cărți.

DUMINICA după nașterea Domnului Hristos

Se face pomenirea Sfinților și Drepți-lor : Iosif logodnicul, David împăratul și Iacob, fratele Domnului.

Vezi și «Rînduiala de tipic» de la sfîr-șitul acestei cărți.

Se cuvine a ști că :

De se va intimpla Duminica după Nașterea Domnului Hristos în zilele de 26, 27, 28, 29 și 30 decembrie, sîmbătă, la Vecernia mică, se pun stihirile după obicei.

LA VECERNIA MARE

După obișnuitul Psalm, se citește ca-tisma întîia, întreagă.

La Doamne, strigat-am..., se pun 3 stihiri ale Învierii din Octoih, 4 ale Praznicului Nașterii și 3 ale sfinților, glasul 1 :

Stihirile sfinților

Podobie : Ceea ce ești bucuria...

Pe părintele cel după trup al Domnului toți să-l lăudăm, pe David împăratul ; că din el a ieșit mlădița, Fecioara, și din-tr-însa a răsărit floarea, Hris-tos ; și ca un milostiv pe Adam împreună cu Eva din stricăciu-ne i-a înnoit.

Proorociile proorocilor le-a văzut Iosif logodnicul la bătrî-nețe lămurit și cu adevărat pli-nite, învrednicindu-se în chip minunat de logodire prin vrerea lui Dumnezeu și descoperire primind de la îngerii, care au cîntat : slavă lui Dumnezeu, Cel ce a dăruit pe pămînt pace.

Pe fratele Domnului toți să-l lăudăm, ca pe cel ce a fost ierarh și cu mucenicia pe care a răbdat-o a strălucit vitejește. Pentru ale cărui rugăciuni Iisu-se, Dumnezeul nostru, Cel ce Te-ai înfășat și în peșteră și în iesle Te-ai culcat, mîntuiește pe toți cei ce Te laudă pe Tine.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Săvîrșim pomenirea binecre-dinciosului împărat și prooroc David și a lui Iacob, apostolul și întîiul episcop ; că izbăvin-du-ne cu învățăturile lor din în-

șelăciune, slăvim pe Hristos, Cel ce S-a întrupat, răsărind din Fecioara, ca să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei :

Dogmatica glasului.

VOHOD, Prochimenul zilei.

La Litie se cîntă stihirile Praznicului, ca la însuși praznicul.

Slavă... Și acum..., Magii, împărații perșilor... I1 p. 225

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Învierii din Octoih.

Slavă..., glasul al 6-lea : I1 p. 244

Fost-a Nașterea Ta pentru preoți pomenire și pentru împărați biruință și veselie și cu dînsa lăudîndu-ne, zicem : Tatăl nostru Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, Iubitorule de oameni.

Și acum..., același glas : I1 p. 226

Dănțuiesc în ceruri toți îngerii, și oamenii se bucură astăzi ; și toată făptura saltă pentru Domnul și Mîntuitorul, Cel ce S-a născut în Betleem ; că toată înșelăciunea idolilor a încetat și Hristos împărățește în veci.

La binecuvîntarea pîinilor, se cîntă troparul Praznicului de două ori și al sfinților o dată.

Iar dacă nu se face priveghere, se pune troparul Învierii.

Slavă..., al sfinților, glasul al 2-lea : I1 p. 244

Binevestește Iosife lui David, dumnezeiescului părinte, minunile : văzut-ai pe Fecioara născînd ; cu magii te-ai închinat ; cu păstorii ai slăvit și prin înger înștiințare ai primit. Roagă pe Hristos Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., al Praznicului :

La Pavecerniță, după Sfinte Dumnezeule..., Condacul dumnezeieștilor Părinți. Slavă... Și acum..., al Praznicului.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Învierii, de două ori ; Slavă..., al dumnezeieștilor Părinți ; Și acum..., al Praznicului.

După obișnuitele catisme, se cîntă Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei și citire. Apoi : Fericiți cei fără prihană... și Soborul îngeresc..., ipacoi, Antifoanele și prochimenul glasului ; Evanghelia Învierii ; Învierea lui Hristos... După Psalmul 50, se pune și stihira Învierii.

CANOANELE

Se pune Canonul Învierii, cu irmosul pe 4 ; al Născătoarei, cu irmosul pe 2 ; al Praznicului, pe 4 ; și al dumnezeieștilor Părinți, pe 4.

SĂ SE ȘTIE CĂ : dacă duminica aceasta cade în ziua de 26 decembrie, se pune Canonul Învierii, cu irmosul pe 4 ; amîndouă Canoanele Praznicului, pe 6 ; și al dumnezeieștilor Părinți, pe 4.

Canonul logodnicului

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmos : Hristos Se naște...

Fericite slujitor al lui Hristos, Cel ce S-a întrupat, cel ce ai fost socotit părinte al lui Hristos, cu îndrăzneală înaintea Acestuia stînd, cere pace și izbăvire de cele cumplite pentru cei ce te laudă pe tine.

Supus cuvintelor dumnezeiești, slujitor al minunatelor

lucruri, logodnic al Fecioarei, dumnezeieştii fiice, drept şi adevărat cu totul te-ai arătat, Iosife, şi te-ai odihnit în corturile drepţilor.

Învrednicitu-te-ai a vedea pe Hristos purtat ca un prunc în chipul nostru, şi al Lui tată ai fost numit. Mărirea ta cu adevărat este foarte mare, şi vrednicia ta este mai mare decît toate. Pentru aceasta pe tine te lăudăm.

A Născătoarei :

Născînd cu trup pe Hristos în cetatea Betleem, ceea ce nu ştii de nuntă, L-ai înfăşat pe Dînsul cu scutece. Sosirea Lui a umplut de spaimă pe Iosif, care cu frică măreşte şi se închină puterii Sale.

Canonul Duminicii dumnezeieştilor Părinţi.

Alcătuire a lui Cosma Monahul.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Cînta-voi Ţie, Doamne...

Cînta-voi Ţie, Doamne Dumnezeul meu, că din sfînt pîntecele Fecioarei în chip de negrăit îmbrăcîndu-te în om, l-ai înnoit, ca un milostiv.

Astăzi păstorii teologhisesc împreună cu îngerii, cîntînd cîntare de slavă şi magii daruri aduc, Celui ce a fost purtat ca un prunc în trup.

Slavă întru cei de sus, cîntau cetele îngereşti, stînd înaintea păstorilor în Betleem ; împreună cu care să lăudăm pe Cel ce a binevoit a Se întrupa.

Slavă...

Cîţi săvîrşim cele de naştere noi, cu bucurie să lăudăm pe Iacob, fratele lui Dumnezeu, şi pe David, dumnezeiescul părinte.

Şi acum..., a Născătoarei :

David, al lui Dumnezeu părinte după trup, laudă cu alăuta pe Cuvîntul, Cel ce S-a întrupat din rădăcina lui Iesei, Care a tras la Sine pe dreptul Iacob.

Catavasie : Hristos Se naşte, slăviţi-L...

Canonul logodnicului

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Celui mai înainte de veci...

Celui ce a strălucit din Tatăl, în chip tainic, mai înainte de veci şi în cele mai de pe urmă din Fecioara în chip de negrăit S-a întrupat, părinte ai fost numit, preamărite, şi văzător al tainei celei înfricoşătoare, fericite.

Pe Acela de Care se cutremură oştile cereşti ca de un Dumnezeu nemărginit, Care S-a născut din Fecioară, Îl ţii în braţele tale, Iosife, sfinţindu-te prin pipăirea cea înfiorătoare, înţelepte. Pentru aceasta te lăudăm.

Arătîndu-te cu inimă curată, înţelepte, fost-ai însărcinat să primeşti în păstrare măreţia tainei, care mai înainte nu era cunoscută neamurilor ; prin ca-

re ne-am mîntuit toţi, cei ce slăvim cu credinţă pomenirea ta cea de lumină purtătoare şi dumnezeiască.

A Născătoarei :

Pe Cel ce a luat trup din curatele tale sîngiuri, Fecioară curată, şi în peşteră S-a născut şi în iesle a fost pus, pe Dumnezeu, Cel ce avea înfăţişare ca noi, văzîndu-L dreptul Iosif, cu cîntări L-a mărit.

Canonul Duminicii dumnezeieştilor Părinţi.

Irmos : Întărirea celor ce nădăjduiesc...

Pe Hristos, Cel ce S-a născut cu trup fără de sămînţă din Fecioara Maria, cu îngerii toţi să-L lăudăm, cîntînd : slavă întru cei de sus !

Păstorii, petrecînd noaptea pe cîmp, strigă cu credinţă lui Hristos, Păstorului celui adevărat, Celui ce a fost binevestit de îngeri : slavă întru cei de sus !

Să se veselească cerurile şi să dănţuiască tot pămîntul cîntînd astăzi Celui ce S-a născut : slavă întru cei de sus, lui Hristos Dumnezeu !

Slavă...

Sărbătoarea cea de toţi prăznuită a Celui ce S-a micşorat pentru noi să o cinstim, credincioşilor, împreună cu David şi cu Iacob, cu cîntări, după vrednicie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ca un mire din cămară va ieşi acum Domnul, a zis David, din pîntece de maică ; pe Care împreună cu Iacob să-L lăudăm.

Condacul şi icosul Praznicului.

SEDEALNA, glasul 1 :

Podobie : Ceata îngerească...

Tatălui ceresc slujind cu adevărat, Iosife, tată ai şi fost socotit al Fiului cel fără de început, Care S-a făcut prunc cu trupul. Pentru aceasta astăzi prăznuind preasfîntă pomenirea ta, cu veselie în inimă, te lăudăm cu credinţă.

Slavă... Şi acum...

Ceata proorocilor dumnezeieşte prăznuieşte minunea ce s-a făcut cu tine, o, Fecioară : că ai născut pe Dumnezeu întrupat pe pămînt. Pentru aceasta îngerii cu păstorii cîntă astăzi şi cu credinţă magii împreună cu Iosif vestesc lui David, dumnezeiescului părinte, minunile.

Canonul logodnicului

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Toiag din rădăcina lui Iesei...

Avînd cuget ascultător de dumnezeieştile porunci şi cu totul fiind curat, ţi-ai logodit pe cea singură curată şi fără de prihană între femei, păzind curăţia fecioriei, pentru o bună găzduire a Ziditorului.

Numai lui Gavriil, în ceruri, şi numai ţie, prealăudate, după ceea ce este singura care nu ştie

de nuntă, vi s-a încredințat cea mai înspăimîntătoare taină și mai presus de toate, fericite Iosife, singurul pricinuitor al stricăciunii și începătorul întunericului fiind înșelat.

De grija cea către dumnezeieștile fapte aflîndu-te însuflețit și luminoasă biserică a Făcătorului fiind, te-ai învrednicit, fericite Iosif, a primi din sfînta biserică pe Biserica cea sfîntă, pe ceea ce singură între femei este pururea fecioară.

A Născătoarei:

Cel nevăzut a stat de față vădit risipindu-ți toată îndoiala minții tale și zicîndu-ți: nu te teme, Iosife, a lua acum pe Maria cea preacurată, că ea poartă în pîntece pe Cel ce cu Dumnezeirea și cu puterea pe toate le poartă.

Canonul Duminicii dumnezeieștilor Părinți.

Irmos: De venirea Ta pe pămînt...

Mai înainte văzînd Avacum cu ochii minții pogorîrea cea nespusă a Cuvîntului lui Dumnezeu, a grăit: din Teman va veni Dumnezeu, Mîntuitorul nostru.

Au stat înaintea ieslei Tale, celei de Dumnezeu primitoare, oștile celor fără de trup, Fiule al lui Dumnezeu, slăvind cu cutremur și cu spaimă nașterea Ta cea mai presus de cuvînt.

Cu magii să ne închinăm Stăpînului, cu îngerii și cu păstorii să dănțuim, cîntînd cu dumnezeiască cuviință: slavă întru cei de sus, lui Hristos Dumnezeu!

Slavă...

Cel ce împărățește peste toți împărații, Hristos, născîndu-Se după trup din sămînța lui David, pe Iacob cel ales l-a primit frate, precum a binevoit.

Și acum..., a Născătoarei:

Cel ce din Fecioară S-a arătat în trup Dumnezeu și Domn, a preamărit pomenirea voastră, sfinților: Iacob, cel mai ales dintre apostoli, și preafericitul David.

Canonul logodnicului

Cîntarea a 5-a:

Irmos: Dumnezeu fiind al păcii...

Strălucind cu blîndețea, înțeleptule Iosif, te-ai sălășluit în pămîntul celor blînzi. Că ai fost numit tată al lui Hristos cel blînd, pe Care în brațele tale ținîndu-L, te-ai sfințit: și, văzîndu-L îmbrăcat în trup omenesc, te-ai preamărit.

Ca pe un nor dumnezeiesc ce ascunde soarele în sînurile sale, ai dus din cetatea lui David, în Egipt pe ceea ce este singura curată, ca să risipească întunericul nebuniei idolești, logodnicule Iosif, preasfințitule slujitor.

Drept fiind, umblat-ai pe dreptele cărări ale Stăpînului, Care te-a judecat pe tine cu dreptate, așa ca să slujești cu frică și cu

credință nespusei taine a Nașterii, prin care oamenii au fost îndreptați.

A Născătoarei :

Aflatu-s-a Fecioara încăpînd în pîntece pe Dumnezeu Emmanuel, Cel din fire nemărginit, precum a zis odinioară proorocul ; ceea ce nepricepînd dumnezeiescul Iosif, a fost învățat noaptea, pe cînd dormea preafericitul, de către un înger.

Canonul Duminicii dumnezeieștilor Părinți

Irmos : Cel ce ai răsărit lumina...

Cel ce ai făcut să ne răsară nouă, celor dintru întuneric, lumina dumnezeieștii Tale Arătări, slavă Ție ! Slavă Ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu !

Cel ce Te-ai născut din Fecioară și ai luminat pomenirea lui David și a lui Iacob, slavă Ție ! Slavă Ție Iisuse, Fiul lui Dumnezeu !

Cel ce Te-ai îmbrăcat în chip de rob din pîntece preacurat, Cuvinte, slavă Ție ! Slavă Ție, Iisuse Fiul lui Dumnezeu !

Slavă...

Pe Care proorocul David prin dumnezeiasca însuflare L-a numit ploaia cea de pe lînă, pe Iisus Fiul lui Dumnezeu, pe Acela Iacob L-a propovăduit.

Și acum..., a Născătoarei :

Făptura aduce ție, Fecioară, fără încetare, glasul îngerului : bucură-te Preacurată, Maica lui Iisus, Fiul lui Dumnezeu !

Canonul logodnicului

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Din pîntece pe Iona...

Pe Dumnezeu, Cuvîntul cel veșnic al Tatălui, Cel ce S-a arătat nouă cu minunata naștere din Fecioară, primindu-L Iosif, s-a bucurat și minunată cale în Egipt împreună cu El a făcut, ascultînd de dumnezeieștile porunci.

Stai, slujind ca un înger, înțeleptule Iosif, pe Dumnezeu Cel ce S-a făcut prunc cu trupul și nemijlocit te-ai luminat lămurit, primind de la Dînsul razele cele nematerialnice, fericite, și prealuminat te-ai arătat și cu sufletul și cu inima.

Fiind cu totul sfințit la suflet și la trup prin atingerea de Dumnezeire, prealăudate, te-ai mutat la locașurile cele nematerialnice, sfințind acum pe cei ce săvîrșesc cu adevărat, cu cinste pomenirea ta, dreptule, preasfințite Iosif, logodnicul Preasfintei Maici a lui Dumnezeu.

A Născătoarei :

Prealăudate Iosif, văzut-ai născîndu-Se pe pămînt, din curata Fecioară, Prunc tînăr, pe Cel mai înainte de început și mai înainte de toți vecii născut din Părintele ; și ai auzit lăudîndu-L pe Dînsul îngerii, înăuntrul peșterii și L-ai văzut culcat în iesle.

Canonul Duminicii dumnezeieștilor Părinți.

Irmos: Strigat-am mai înainte...

Doamne, cetele îngerilor privind cu uimire taina nașterii, au cîntat: slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, că S-a născut pe pămînt acum.

Bine ai voit a Te naște în vremile cele mai de pe urmă din Fecioară, ca un om, Cel ce din Tatăl Te-ai născut mai înainte de veci, ca un Dumnezeu; ca pe Adam cel stricat iarăși să-l zidești, ca un iubitor de oameni.

Șezut-ai, Doamne, pe scaunul proorocului Tău David, precum Te-ai jurat, ieșind din rodul pîntecelui lui; iar lui Iacob i-ai dat, Hristoase, scaunul Bisericii.

Au stat spăimîntîndu-se cetele cerești înaintea peșterii, și au lăudat Nașterea cea preacurată, cîntînd fără încetare: slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu!

Slavă...

Împăratul David s-a arătat prooroc minunat și strămoș al dumnezeieștii întrupări; iar Iacob s-a vădit ucenic, întîi episcop și mucenic.

Și acum..., a Născătoarei:

Rugămu-ne, roagă-te pentru noi robii tăi, Fecioară, de Dumnezeu Născătoare, Celui ce S-a întrupat din tine; că pe tine te știm singura noastră ocrotitoare.

CONDACUL dumnezeieștilor Părinți, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

De veselie astăzi, dumnezeiescul David se umple; și Iosif împreună cu Iacob, laudă aduce; că luînd cunună pentru înrudirea cu Hristos se bucură; și pe Cel ce S-a născut în chip de negrăit pe pămînt, Îl laudă și zice: mîntuiește, Îndurate, pe cei ce Te cinstesc pe Tine.

ICOS

Cu sfat de negrăit Se naște cu trup Cel fără de trup; Se mărginește acum în trup Cel nemărginit și păzește neamestecat amîndouă firile; Cel din fire fără de început ia început și Cel singur veșnic și preadesăvîrșit, Prunc Se arată; Cel ce poartă toate, în brațe este purtat. Pentru aceasta pe cei cinstiți cu înrudirea Sa îi cinstește, ca un Dumnezeu, cu a Sa Naștere; pe Care slăvindu-L cu credință, grăim fără încetare: mîntuiește, Îndurate, pe cei ce Te cinstesc pe Tine.

SINAXAR

În această zi, (în duminica de după Nașterea Domnului Hristos,) pomenirea Sfinților și Drepților Iosif, logodnicul Sfintei Fecioare, stăpîna noastră Născătoarea de Dumnezeu, Iacob fratele Domnului și David proorocul și împăratul.

Proorocul și împăratul David a fost fiul lui Iesei și a avut ca dascăl al Legii Domnului pe proorocul Natan. David a proorocit patruzeci de ani și a trăit cu 999 de ani înainte de întruparea lui Hristos. Și cînd era în Gavaa, și a văzut proorocul Natan că va păcătui David cu Betșeba, s-a grăbit să se ducă să-l vestească, dar a fost împiedicat de demonul Veliar, căci pe drum a dat de un mort, un om înjunghiat și gol, și a rămas acolo să îngroa-

pe mortul. Și în noaptea aceea a cunoscut că David a săvîrșit păcatul, și s-a înapoiat plîngînd. Dar cînd David a ucis pe bărbatul Betșebei, Domnul l-a trimis pe proorocul Natan să-l mustre. Și David a plîns și s-a căit mult. Ajuns la adînci bătrîneți, a murit și a fost îngropat în pămîntul lui, alături de părinții lui.

Iar viața lui Iosif logodnicul și a fiului său Iacob, fratele Domnului, o știu toți din dumnezeieștile Scripturi.

Ca ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul logodnicului:

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Tinerii cei binecredincioși...

Văzut-ai sfîrșitul proorocii-lor; că pe Hristos, pe Care L-au propovăduit, Cel ce a ieșit din Fecioara curată, L-ai pipăit și Prunc L-ai cunoscut, ca un curat la suflet slujitor al lui Hristos.

Împodobindu-te cu viață nepătată, preamărite Iosif, fost-ai paznic adevărat al Fecioarei celei fără de prihană și te-ai numit tată al Copilului, Care S-a născut, fiind mărit cu cinstitul nume.

Cel ce a zidit cerul și pămîntul și marea Se numește Fiu al teslarului, adică al tău, fericite, vrednicule de laudă; Părintele cel fără de început cu adevărat mărindu-te ca pe un sfințit lucrător al celor mai presus de minte.

Sfîrșindu-ți viața în sfințenie, preaminunate Iosif, te-ai sălășluit acum întru strălucirile sfinților, sfințind pe cei ce cu credință săvîrșesc pururea sfînta și dumnezeiasca ta pomenire.

A Născătoarei:

Iosif cel drept, cunoscîndu-te pe tine că ești însemnată cu peceți sfinte, ceea ce ești plină de har, curată, prin semnul toiagului a dobîndit să-i fii încredințată de la Templu aducîndu-și aminte de toiagul lui Aaron, care odinioară a odrăslit.

Canonul Duminicii dumnezeieștilor Părinți

Irmos: Tinerii lui Avraam...

În Betleem păstorii, slăvind pe Cel născut din Fecioara, au vestit pe Mîntuitorul și Domnul, Cel ce S-a arătat pe pămînt, ca să mîntuiască neamul omenesc.

De nașterea cea mai presus de cuvînt a Născătoarei de Dumnezeu, a Mariei, mirîndu-se cetele îngerești au grăit: slavă întru cei de sus, Dumnezeului nostru, și pe pămînt pace!

Arătatu-te-ai mai înaltă decît heruvimii, Fecioară, purtînd în brațele tale, pe Cel purtat de dînșii; pe Care nu înceta a-L ruga pururea să ne mîntuiască pe noi.

Aducătorul de mireasă, David, și dumnezeiescul Iacob, purtătorul de grijă al cămării de mire a Bisericii fiind, ziceau: Cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Hristoase, bine ești cuvîntat.

Slavă...

Cel ce între prooroci ești împărat și între împărați prooroc, cîntă împreună cu Iacob, de

Dumnezeu înțelepțitul, și cu noi : Cel ce pentru noi Te-ai întrupat, Hristoase, bine ești cuvîntat.

Și acum..., a Născătoarei :

În rugul ce ardea și nu se mistuia și în cuptorul cel răcorit, Maică preacurată, mai înainte fiind închipuită, ai născut fără sămînță pe Dumnezeu întrupat, curată și binecuvîntată.

Canonul logodnicului

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Minunii tale celei mai presus...

Cu adevărat cinstită s-a arătat, Prealăudate Iosif, moartea ta înaintea Domnului ; că tu te-ai simțit întreg, cu binecuvîntarea cea de la sfînta pază a Pruncului ce S-a născut ; după care ai cîntat : toată făptura să binecuvinteze pe Domnul.

Pe Acela de Care se cutremură toate cetele celor fără de trup, pe Dumnezeu și Ziditorul, dreptul Iosif cu îndrăzneală și cu toată evlavia Îl îmbrățișează ca pe un prunc, și primește lumină înțelegătoare, cîntînd : toată făptura să binecuvinteze pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Rănindu-te de dragostea cea preadulce, fericite, și stînd ca un înger înaintea Celui ce S-a întrupat, asculți, povățuit fiind printr-un înger, de dumnezeieștile porunci, ca să vii din Egipt înapoi în țara lui Israel, cu Născătoarea de Dumnezeu, și ai cîntat : pe Tine, Hristoase, Te lăudăm întru toți vecii.

A Născătoarei :

Văzut-ai încetînd umbrele Legii, prin revărsarea de lumină a harului ; și ai privit un nor luminos, pe Fecioara, răsărind cu trup pe Soarele cel înțelegător, și ca o stea pe toți i-ai luminat, înțeleptule Iosif, pe cei ce cîntă pururea : pe Tine, Hristoase, Te preaînălțăm întru toți vecii.

Canonul Duminicii dumnezeieștilor Părinți.

Irmos : Pe Împăratul Hristos...

Pe Împăratul Hristos, pe Care L-au vestit păstorii în Betleem și steaua L-a arătat cu înfățișare de rob, toate lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Pe Hristos, Cel ce S-a născut, Căruia magii s-au închinat cu daruri și oștile îngerilor L-au teologhisit, toate lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Pe Hristos, Cel ce S-a întrupat și pe Care L-au preaslăvit puterile cerurilor cele cu ochi mulți, neîncetat Îl laudă : toate lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Pe Hristos, Cel ce S-a întrupat, pe Care L-a proorocit David, al lui Dumnezeu după trup părinte, și Iacob popoarelor L-a propovăduit : toate lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Împăratul Hristos, pe Care L-a născut nouă Fecioara Maria și după naștere a rămas fecioară curată, toate lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Canonul logodnicului

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Taină uimitoare...

Ajuns-ai cinstit deopotrivă cu toți îngerii, proorocii și mucenicii, fericite, și prieten adevărat cu înțelepții și cu apostolii. Pentru aceasta, fericindu-te pe tine, împreună cu dînșii, înțeleptule Iosif, cinstim sfîntă pomenirea ta.

Ca unul ce te cobori din neam împărătesc, ți-ai logodit pe curata împărăteasă, care avea să nască în chip de nespus pe Împăratul Hristos, tu, cel ce pe pămînt ai fost ales dintre toți pămîntenii, preafericite.

Pomenirea ta, care pe tine te mărește, fericite, adună marginile pămîntului la veselie și la lăudarea Cuvîntului ; înaintea Căruia stînd pururea, roagă-te necontenit să ne izbăvească de ispite pe noi, cei ce te lăudăm pe tine.

A Născătoarei :

Păzind fecioria curată, ai păzit pe cea curată, din care S-a întrupat Cuvîntul, păzind și după naștere nespusa feciorie a acesteia ; cu care adu-ți aminte de noi, de Dumnezeu purtătorule Iosif.

Canonul Duminicii dumnezeieștilor Părinți

Irmos : Moise în munte a văzut...

Pe Cuvîntul și Fiul cel mai înainte de veci, în chip de negrăit născut din Tatăl, pe Acesta în vremile cele mai de pe urmă L-a născut cu trup, astăzi, Fecioara ; pe Care Îl laudă păstorii cu îngerii, cîntînd : slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu !

Văzînd magii steaua, au venit la Dînsul pe cale minunată, căutînd pe Cel născut ; pe Care aflîndu-L, cu daruri L-au cinstit cu aur și cu tămîie și cu smirnă, cîntînd : slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut !

Betleeme veselește-te acum, cetate făcîndu-te Noului David ; și tu, Sioane, cetățuia bisericilor, bucură-te, privind acum la veselia cea de obște a Împăratului tuturor și a slujitorilor Lui.

Lui Dumnezeu, Celui ce S-a născut din Fecioara, I-a slujit toată făptura cu cutremur : cerurile cu steaua, pămîntul cu ieslea, muntele cu peștera, magii cu darurile, păstorii cu minunea și îngerii aducîndu-I cîntare.

Slavă...

Împărat din păstor făcutu-s-a David de demult, iar tu, Iacob, cel din seminția cea împărătească a lui Iuda, păstor te-ai arătat turmei Celui ce S-a întrupat, Mielului celui Preaînalt și Fiului lui Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Oștile îngerilor te măresc pe tine, de Dumnezeu Născătoare, și neamul omenesc te cinstește neîncetat cu cîntări ; că tu ai unit cu dumnezeiasca naștere pe pămînteni cu cele cerești. Pentru aceasta pe tine te lăudăm.

LUMININDA Învierii din Octoih.

Și apoi a sfinților :

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

Împreună cu Iacob, preamăritul frate al Domnului, să lăudăm pe David, părintele după trup al lui Dumnezeu, și pe dumnezeiescul Iosif, logodnicul Născătoarei de Dumnezeu ; că au slujit dumnezeieștii Nașteri a lui Hristos, cu dumnezeiască cuviință, în cetatea Betleemului, cu îngerii, cu magii și cu păstorii, Aceluia cîntare aducîndu-I ca unui Dumnezeu și Stăpîn.

Slavă...

Podobie : Femei auziți glas...

Din neamul lui David, părintele lui Dumnezeu, se coboară Iosif cu Maria ; care a văzut minunea ce s-a făcut, avînd martor pe Iacob. Pentru aceasta Biserica lui Hristos prăznuiește acum pomenirea lor.

Și acum..., alta la fel :

Hristos pe noi ne cheamă : curățiți-vă, intrați și gustați din potirul dumnezeieștii Vieți, celei întru Hristos ; că trupul Meu cel din Maria este izvor de sfințenie. Pentru aceasta nimeni să nu rămînă neîmpărtășit, nimeni să nu fie nevrednic de această cină de taină.

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri ale Învierii din Octoih și 4 ale Praznicului cu stihurile ; toate pe glasul al 4-lea :

Veseliți-vă drepților...

Tatăl a binevoit...

De Dumnezeu Născătoare...

Veniți să lăudăm...

(Caută-le la pag. 394—395)

Slavă..., glasul al 8-lea :

Alcătuire a lui Anatolie.

Sîngele și focul și fumegarea de fum sînt semnele pe care mai înainte le-a văzut Ioil pe pămînt; sîngele este întruparea, focul Dumnezeirea, iar fumegarea de fum Duhul Sfînt, Care S-a pogorît peste Fecioara și a umplut lumea de plăcută mireasmă. Mare este taina întrupării Tale, Doamne, slavă Ție !

Și acum..., Preabinecuvîntată ești Născătoare de Dumnezeu Fecioară..

Doxologia mare, troparul Învierii, ectenille și otpustul. Slavă..., Și acum..., stihira Evangheliei

La Ceasuri, troparul Învierii, Slavă..., al Praznicului. Și acum..., al Născătoarei Ceasului și troparul sfinților, se zic schimbîndu-le.

După Tatăl nostru..., Condacul Praznicului și al sfinților, se zic schimbîndu-le.

LA LITURGHIE

Se pun Fericirile glasului, pe 4, și ale Praznicului : Din Canonul Praznicului, Cîntarea a 3-a, pe 4, și din Canonul Sfinților, Cîntarea a 6-a, pe 4.

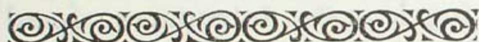
După Vohod, se cîntă troparul Învierii, al Praznicului și al sfinților. Slavă..., Condacul sfinților ; Și acum..., al Praznicului. Prochimen, glasul al 4-lea : Dați slavă lui Dumenzeu, în locașul cel sfînt, Dumnezeul părinților noștri. Stih: În adunări, binecuvîntați pe Dumnezeu. Apostolul din Epistola către Galateni (I, 11—19) : Fraților, vă fac cunoscut că Evanghelia cea binevestită de mine... Aliluia, glasul al doilea : Adu-Ți aminte, Doamne, de David și de toate blîndețile lui. Stih : Jurat-a Domnul, lui David, adevărul și nu-l va lepăda. Evanghelia de la Matei (II, 13—23) După ce s-au dus magii... (caută la 26 decembrie).

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe el întru cele înalte.

Și al sfinților

Bucurați-vă drepților întru Domnul, celor drepți se cuvine lauda.

Se cuvine a ști că :

La citirea Apostolelor și Evangheliilor sîmbetei și duminicii de după Nașterea Domnului Hristos, și ale sîmbetei și duminicii dinaintea Dumnezeieștii Arătări (Botezul Domnului) se ține seama de «Rînduiala de Tipic» tipărită la sfîrșitul cărții.

În ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI ȘAPTEA

Pomenirea Sfîntului Apostol întîiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan și a Preacuviosului Părintelui nostru Teodor Mărturisitorul și fratele său Teofan, făcătorul de canoane.

Vezi și «Rînduiala de Tipic» tipărită la sfîrșitul acestei cărți.

LA VECERNIE

După obișnuitul Psalm, se cîntă Fericit bărbatul..., starea întîia.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 8.

Stihirile apostolului, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Luminîndu-ți mintea cu harul Duhului, ca un înger te-ai arătat la înfățișare, preasfințite Ștefan, pătruns fiindu-ți trupul de strălucirea cea dinlăuntru și arătînd, celor ce priveau, seninătatea sufletului tău ; prin care ai ajuns și la privirea luminii, deschizîndu-ți-se ție cerurile în chip uimitor, cel ce ești începutul și lauda mucenicilor (de două ori).

Făcutu-ți-s-au ție ca niște trepte și scări pentru minunata suire, mulțimea de pietre ; pe care urcîndu-te ai privit pe Domnul, stînd de-a dreapta Tatălui, tinzîndu-ți ție, cel ce porți nume asemănător, cunună, cu dreapta cea de viață purtătoare. Înaintea Căruia stai aproape, ca un preaslăvit biruitor și fruntaș al mucenicilor.

Strălucind prin minuni și prin semne și prin învățături, ai stins soborul celor fără de lege și de dînșii fiind cu pietre împroșcat și ucis, te-ai rugat pentru iertarea celor ce te ucideau, urmînd cuvîntului Mîntuitorului, în ale Căruia mîini ți-ai dat duhul tău, preasfințite Ștefan.

Stihirile cuviosului, acelaşi glas şi podobie :

La rănile înstrăinării ţi s-au adăugat rănile izgonirii, cuvioase, din răutatea celui ce ocîrmuia în chip nelegiuit scaunul cel după lege, şi cumplit tulbura aşezămintele credinţei ; care a surpat icoana cea preacurată a Mîntuitorului ; pe care cu dumnezeiescul har l-ai ruşinat, slujind lui Hristos (de două ori).

Nici temniţa, nici strîmtorarea, nici întunericul cel sălbatic şi nici bătăile, nici rănile, nici boala cea cumplită, îndelungată şi nesuferită, nici lipsa de hrană n-au putut să te despartă de dragostea lui Hristos, preafericite Teodor, grăitorule de cele dumnezeieşti ; ci vitejeşte le-ai răbdat, văzînd mai înainte răsplătirile ostenelilor tale.

În loc de supărări odihnă, în loc de osteneli desfătare, în loc de întuneric lumină, ţi-a dăruit ţie Tocmitorul de întreceri cel drept ; iar în locul scrierii de pe faţa ta ai fost înscris în cartea vieţii şi, aşezîndu-te în Biserica celor întîi-născuţi, ai mers cu bucurie la cei dintru înălţime, la veselia îngerilor.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Anatolie.

Împăratului şi Stăpînului tuturor, Celui ce S-a născut pe pămînt, cunună preastrălucită te aduci, nu împodobită cu pietre scumpe, ci acoperită cu flori din sîngiurile tale. Ci veniţi, iubitorilor de mucenici, să culegem florile cîntărilor, capetele să ne încununăm şi cîntări să aducem, zicînd : cel ce cu înţelepciune şi cu har ţi-ai luminat sufletul, întîiule mucenic al lui Hristos Dumnezeu, cere pentru noi pace şi mare milă.

Şi acum..., a Praznicului, asemenea :

Mare şi uimitoare minune s-a săvîrşit astăzi! Fecioara naşte şi pîntecele nu i se strică. Cuvîntul Se întrupează şi de Tatăl nu Se desparte ; îngerii cu păstorii slăvesc şi noi împreună cu dînşii cîntăm : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pămînt pace !

VOHOD : Lumina lină...

Prochimenul zilei şi paremiile :

Din intiia Epistolă sobornicească a Sfîntuluui Apostol Petru, citire :

(I, 1 — II, 6)

Petru, Apostol al lui Iisus Hristos, către cei ce trăiesc împrăştiaţi printre străini, în Pont, în Galatia, în Capadocia, în Asia şi în Bitinia, aleşi după cea mai dinainte ştiinţă a lui Dumnezeu-Tatăl, şi sfinţiţi de către Duhul, spre ascultare şi stropirea cu sîngele lui Iisus Hristos : har vouă şi pacea să se înmulţească! Binecuvîntat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Care după mare mila Sa, prin învierea lui Iisus Hristos din morţi, ne-a născut din nou, spre nădejde vie, spre moştenire nestricăcioasă şi neîntinată şi neveştejită, păstrată în ceruri pentru voi, cei ce sînteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu, prin credinţă spre mîntuire, gata să se dea pe faţă în vremea de apoi. Întru aceasta vă bucuraţi, măcar că acum ar trebui să fiţi trişti, încercaţi fiind de multe feluri de ispite pentru pu-

ţină vreme, pentru ca lămurirea credinţei voastre, cea cu mult mai scumpă decît aurul cel pieritor, dar lămurit prin foc, să vă fie spre laudă, spre mărire şi spre cinste, la arătarea lui Iisus Hristos. Pe El, fără să-L fi văzut, Îl iubiţi ; întru El, deşi acum nu-L vedeţi, voi credeţi şi vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi preamărită. Căci dobîndiţi preţul credinţei voastre, adică mîntuirea sufletelor voastre. Această mîntuire au căutat-o cu stăruinţă şi au cercetat-o cu de-amănuntul proorocii, care au proorocit despre harul ce avea să vină la voi. Cercetînd în care şi în ce fel de vreme le arăta Duhul lui Hristos, lucrător întru ei, cînd le mărturisea de mai înainte despre patimile lui Hristos şi despre măririle cele de după ele, lor le-a fost descoperit, că nu pentru ei înşişi, ci pentru voi, slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce întru Duhul Sfînt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia — spre care şi îngerii doresc să privească. Pentru aceea, încingînd mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, nădăjduiţi desăvîrşit în harul care vi se va da vouă, la arătarea lui Iisus Hristos. Ca fii ai ascultării, nu vă potriviţi poftelor de mai înainte, din vremea neştiinţei voastre, ci, după Sfîntul care v-a chemat pe voi, fiţi sfinţi în toată petrecerea vieţii. Că scris este : «Fiţi sfinţi, pentru că Eu sînt Sfînt». Dacă chemaţi Tată pe Cel ce judecă cu nepărtinire, după lucrul fiecăruia, petreceţi în frică zilele vremelniciei voastre. Ştiind că nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur, aţi fost răscumpăraţi din viaţa voastră deşartă, lăsată de la părinţi, ci cu scumpul sînge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi neprihănit, Care a fost cunoscut mai înainte de întemeierea lumii, dar Care S-a arătat în anii cei mai de pe urmă, pentru voi. Cei ce printr-Însul aţi crezut în Dumnezeu, Care L-a înviat pe El din morţi, şi I-a dat Lui slavă, ca să vă fie credinţa şi nădejdea voastră în Dumnezeu. Curăţindu-vă sufletele prin ascultarea de adevăr, spre nefăţarnică iubire de fraţi, iubiţi-vă unul pe altul, din toată inima, cu toată stăruinţa, fiind născuţi a doua oară nu din sămînţă stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvîntul lui Dumnezeu cel viu şi care rămîne în veac. Pentru că toată făptura este ca iarba, şi toată mărirea ei ca floarea ierbii : uscatu-s-a iarba şi floarea a căzut, iar cuvîntul Domnului rămîne în veac. Şi acesta este cuvîntul care vi s-a vestit.

Deci, lepădînd toată răutatea şi tot vicleşugul şi făţărniciile şi pizmele şi toate clevetirile, ca nişte prunci de curînd născuţi, să doriţi laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut, ca prin el să creşteţi spre mîntuire, de vreme ce aţi gustat şi aţi văzut că bun este Domnul. Apropiaţi-vă de El, piatra cea vie, de oameni într-adevăr neluată în seamă, dar la Dumnezeu aleasă şi de preţ ; şi voi înşivă ca pietre vii, să fiţi zidiţi casă duhovnicească, spre preoţie sfîntă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos ; pentru că scris este în Scriptură : «iată, pun în Sion Piatra din capul unghiului, aleasă, de mare preţ, şi cel ce va crede în ea, nu se va ruşina».

Din întîia Epistolă sobornicească a Sfîntului Apostol Petru, citire :

(II, 21 — III, 9)

Iubiţilor, Hristos a pătimit pentru voi, lăsîndu-vă pildă, ca să păşiţi pe urmele Lui, Care n-a săvîrşit nici un păcat, nici s-a aflat vicleşug în gura Lui, şi Care, ocărît fiind, nu răspundea cu ocară ; dar la chinuri nu ameninţa, ci se lăsa în ştirea Celui ce judecă cu dreptate. El a purtat păcatele noastre, în trupul Său, pe

lemn, pentru ca noi, murind față de păcate, să viețuim dreptății. Cu rănile Lui v-ați vindecat, pentru că erați ca niște oi rătăcite, dar v-ați întors la Păstorul și la Păzitorul sufletelor voastre.

Asemenea și voi, femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, așa încît, chiar dacă sînt unii care nu se pleacă Cuvîntului, să fie cîștigați, fără propovăduire, prin purtarea femeilor lor, văzînd de aproape viața voastră curată și plină de sfială. Podoaba voastră să fie nu cea din afară : împletirea părului, podoabele de aur și îmbrăcarea hainelor scumpe, ci să fie omul cel tainic al inimii, întru nestricăcioasa podoabă a duhului blînd și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu. Că așa se împodobeau, odinioară, și sfintele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu, supunîndu-se bărbaților lor ; precum Sarra asculta pe Avraam și-l numea pe el domn, ale cărei fiice sînteți, dacă faceți ce este bine și nu vă temeți de nimic. Voi bărbaților, de asemenea, trăiți înțelepțește cu femeile voastre, ca fiind făpturi mai slabe, și faceți-le parte de cinste, ca unora care, împreună cu voi, sînt moștenitoare ale harului vieții, așa încît rugăciunile voastre să nu fie împiedicate. În sfîrșit, fiți toți într-un gînd, împreună-pătimitori, iubitori de frați, milostivi, smeriți. Nu răsplătiți răul cu rău sau ocara cu ocară, ci dimpotrivă, binecuvîntați, căci spre aceasta ați fost chemați, ca să moșteniți binecuvîntarea.

Din Înțelepciunea lui Solomon, citire :

(IV, 7—15)

Dreptul de va ajunge să sfîrșească mai înainte, întru odihnă va fi. Că bătrînețile sînt cinstite, nu cele de mulți ani, nici cele ce se numără cu numărul anilor. Și cărunțețile sînt înțelepciunea oamenilor și vîrsta bătrîneților viață nespurcată. Plăcut lui Dumnezeu fiind, l-a iubit, și viețuind între păcătoși, s-a mutat. Răpitu-s-a, ca să nu schimbe răutatea mintea lui, sau înșelăciunea să înșele sufletul lui. Că rîvna răutății întunecă cele bune, și neînfrînarea poftei schimbă gîndul cel fără de răutate. Sfîrșindu-se peste puțin, a plinit ani îndelungați. Că plăcut era Domnului sufletul lui. Pentru aceea s-a grăbit a-l scoate din mijlocul răutății. Iar popoarele văzînd n-au cunoscut, nici au pus în gînd una ca aceasta, că dar și milă este întru cuvioșii Lui și cercetare întru aleșii Lui.

LA LITIE

Se pun stihirile sfîntului, glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Anatolie.

Pe întîiul mucenic și viteazul slujitor al lui Hristos, pe Ștefan, întîiul diacon, după vrednicie să-l cinstim ; că acesta stînd în mijlocul celor fără de lege, a văzut pe Fiul de-a dreapta Tatălui.

Glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Ștefane, mărite, cerescule cetățean și slugă a lui Hristos, fericite, fă rugăciuni pentru sufletele noastre.

Ștefan, începutul cel bun al mucenicilor, cel plin de har și de putere, care a făcut semne și minuni mari în popor, de cei fără de lege cu pietre a fost ucis ; dar a strălucit ca un înger și a văzut slava Ta, a Celui ce Te-ai întrupat pentru noi, de-a dreapta puterii, și cu darul Duhului la ceruri s-a ridicat. Pentru aceasta cu cetele îngerești sălăș-

luindu-se, se roagă pentru mîntuirea sufletelor noastre.

Ștefane, întîiule pătimitor dintre mucenici, temelia mucenicilor, alesul apostolilor, luminează pe cei ce săvîrșesc strălucitul tău praznic, cu lumină neapusă, alungînd întunericul păcatului. Dar și milă dă robilor tăi și-i îndreaptă către veșnica viață, cu rugăciunile tale.

Creștetul tău primind cunună, preasfințite Ștefan, mucenicul lui Hristos, cel ce după nume ești cunună a darurilor, te-ai arătat ca o cunună de aur a bunătăților. Că ai fost sălășluire preaînțeleaptă a înțelepciunii, pe care o ai cinstit, cîștigînd-o ție iubită. Pentru aceasta ai fost cinstit cu mărire și cu bun dar.

Cunună cu adevărat cinstită te-ai adus Împăratului și Dumnezeu, apostole, cu împroșcarea pietrelor, ca un cuvîntător și mult cinstit; mai mult decît cu aurul și cu pietrele scumpe te-ai încununat cu mărire și cu daruri bune, cu dulce lucru și nume, preacinstite Ștefan, întîiule pătimitor între mucenici ; pomenește-ne pe noi, pe toți.

Slavă..., a sfîntului, glasul 1 :

Cunună mucenicească să împletim, credincioșilor, purtătorului de chinuri, din florile cuvintelor. Că acesta a pregătit calea mucenicilor și cu bucurie a strigat : Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul lui Dumnezeu stînd de-a dreapta Tatălui cel nevăzut.

Și acum... a Praznicului, glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Preaslăvită taină se săvîrșește astăzi : firea se înnoiește și Dumnezeu om Se face. Ceea ce era a rămas și ceea ce nu era a luat, nesuferind nici amestecare nici despărțire.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile Praznicului, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce ești bucuria...

Pe Cel ce mai înainte de veci din Tatăl a răsărit, și ca un Fiu este pururea în sînul Părintelui, iar mai pe urmă în brațe de Maică ca pe un scaun a șezut și acum este închinat de îngeri, de păstori și de magi, să-L lăudăm.

Stih : Zis-a Domnul Domnului Meu : Șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

În Betleem adunîndu-ne, credincioșilor, să vedem pe Făcătorul a toate, culcat în iesle și pe cei din pămîntul haldeilor aducîndu-i dar frumos din trei materii, ca unui Împărat și Dumnezeu și ca unui mort, pentru noi, de trei zile.

Stih : Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Născutu-Te-ai din Fecioară în peșteră și oștile îngerești au stat înainte, cîntînd : slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut sub înfățișare de rob și a zidit din nou lumea, în pîntecele Fecioarei și Maicii celei fără de bărbat.

Slavă..., a sfintului, glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Anatolie.

Întîiul între mucenici și între diaconi te-ai arătat, fericite Ștefan, podoaba pătimitorilor, lauda credincioșilor și mărirea drepților. Cere pentru cei ce prăznuiesc cinstită pomenirea ta, ca cel ce stai înaintea scaunului lui Hristos, Împăratului tuturor, să se învrednicească a primi curățire de greșeli și împărăția cerurilor.

Și acum..., a Praznicului :

A aceluiași :

Dănțuiesc toți îngerii din ceruri, și se bucură oamenii ; și saltă toată făptura, pentru Domnul, Mîntuitorul, Cel ce S-a născut în Betleem. Că a încetat toată înșelăciunea idolească, și Hristos împărățește în veci.

TROPARUL sfintului

glasul al 4-lea :

Încununatu-s-a creștetul tău cu diademă împărătească, pe urma luptelor pe care le-ai pătimit pentru Hristos Dumnezeu, luptătorule cel dintîi printre mucenici. Că vădind nebunia iudeilor, ai văzut pe Mîntuitorul tău, de-a dreapta Tatălui. Pe Acela roagă-L totdeauna pentru sufletele noastre.

Slavă..., al cuviosului, glasul al 8-lea : Îndreptătorule al ortodoxiei... (caută la sfîrșitul cărții).

Și acum..., al Praznicului : Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru...

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se pune troparul Praznicului o dată și al sfintului mucenic ; Slavă...,al cuviosului, Și acum..., iarăși al Praznicului.

După Catisma întiia, se cîntă Sedealna sfintului mucenic, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...,

Cetele mucenicilor cinstesc sfîntă pomenirea ta, cu cîntări și cu laude, apostole ; că de la luminatul tău suflet frumusețea lor au primit-o. Pentru aceasta cinstita Biserică mărindu-te astăzi, preaslăvește pe Împăratul, Care S-a născut, pe Unul, Iubitorul de oameni (de doua ori).

Slavă..., Și acum..., a Praznicului, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Cel ce șezi pe scaunul cel în chipul focului întru cei de sus, împreună cu Părintele cel fără de început și cu dumnezeiescul Tău Duh, ai binevoit a Te naște cu trup din Fecioara care nu știe de bărbat, Iisuse. Pentru aceasta și steaua Te-a arătat pe Tine magilor din Persia. Slavă sfatului Tău celui preabun ; slavă arătării Tale ; slavă smereniei Tale, celei săvîrșite pentru noi.

După Catisma a doua, se cîntă Sedealna sfintului mucenic, glasul al 3-lea :

Podobie : Dumnezeieștii credințe...

Piatră scumpă a Bisericii, păstrată în vistieriile cerești, ai fost întîiule mucenic Ștefan. Pe ne-

credincioșii iudei i-ai înfruntat și paharul pătimirii, prin uciderea cu pietre, l-ai băut. Întîiule pătimitor al mucenicilor lui Hristos Dumnezeu, roagă-te să ne dăruiască nouă mare milă (de două ori).

Slavă... Și acum..., a Praznicului, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif... II p234

Cel neîncăput nicăieri, cum a încăput în pîntece ? Cel ce este în sînurile Tatălui, cum este ținut în brațe de maică ? Cu adevărat precum a știut, precum a voit și precum bine a tocmit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie ; și Cel ce era S-a făcut pentru noi ceea ce nu era ; și Cel ce este neschimbat cu firea, S-a împărtășit frămîntăturii noastre. În două firi S-a născut Hristos, vrînd să plinească lumea cea de sus.

După Polieleu, se cîntă Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...,

Apostole al lui Hristos, cel întîi între diaconi, întîiule mucenic, înțelepte, cununa mucenicilor, cel ce marginile lumii le-ai sfințit, cu chinurile tale și cu minunile ai luminat sufletele oamenilor, izbăvește de toate nevoile pe cei ce te cinstesc pe tine, prealăudate Ștefan (de două ori).

Slavă... Și acum..., a Praznicului, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei...

Minune uimitoare se vede astăzi : că Mîntuitorul nostru vine acum în peșteră să Se nască cu trup din Fecioara, pentru noi, iar magii să se închine cu daruri ca unui Împărat și păstorii cu magii să-L preaslăvească. Cu care și noi către Acesta să grăim : slavă Celui ce pentru noi S-a făcut om !

Apoi Antifonul întîi al glasului al 4-lea.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

În tot pămîntul a ieșit vestirea lui și la marginile lumii cuvintele lui.

Stih : Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mîinilor Lui o vestește tăria.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Luca (XXI, 12—19) :

Zis-a Domnul către Ucenicii Săi : Păziți-vă de oameni... (caută marți în săptămîna a 29-a după Rusalii).

După Psalmul 50, Slavă..., glasul al 2-lea :

Pentru rugăciunile Sfîntului Apostol, întîiului mucenic și arhidiacon Ștefan, Milostive, curățește mulțimea păcatelor noastre.

Și acum...,

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea păcatelor noastre.

Stih : Miluiește-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea...

Și stihira, glasul al 6-lea : II p.250

Întîi între mucenici și între diaconi te-ai arătat...

Caută înapoi Slavă..., de la Stihoavnă.

CANOANELE

Se pune Canonul întîi al Praznicului, cu irmosul pe 6, și două ale sfinților, pe 8.

Canonul sfîntului mucenic

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Cîntarea 1-a, glasul al 5-lea:

Irmos: Pe cal și pe călăreț...

Veniți, Biserica lui Hristos, cu cîntări să încununăm preamărit pe Ștefan, întîiul mucenic; și cu dumnezeiescul har al lui fiind încununați, cîntare de biruință să cîntăm.

Purtînd cugetul cel blînd al Învățătorului și smerenia care din dragoste se arată înălțătoare, cu vrednicie a ajuns Ștefan întîiul între diaconi și purtătorul de grijă al văduvelor.

După vrednicie ai fost chemat ca ajutător al apostolilor lui Hristos; și ca un slujitor credincios, purtînd numele de cunună, preasfințite Ștefan, ai trecut prin sînge acolo unde este Hristos.

A Crucii și Născătoarei:

Tu, Hristoase, pentru oameni îmbrăcîndu-Te în om din Fecioara, ca un prunc ai fost înfășat. Iar întîiul Tău mucenic, cu aruncături de pietre fiind împresurat, de om s-a dezbrăcat.

Canonul cuviosului

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmos: Adîncul Mării Roșii...

Titlul cinstitei tale fețe văzîndu-l heruvimii, se depărtează de la pomul vieții și sabia cea de văpaie, cu toată frica fuge de tine, preaînțelepte Teodor.

Titlul Împăratului Hristos stătea scris deasupra capului, pe lemnul crucii; iar titlul tău, preaînțelepte, s-a văzut scris frumos, pe fața ta.

Domnul a fost înălțat pe cruce și a fost împuns în coastă; iar tu întîiul fiind în scaun, ai răbdat cu tărie împunsăturile, fiind junghiat ca un miel ales, preotule slujitor al tainelor.

Slavă...

Fiind împodobit cu tot felul de înțelepciune, Părinte Teodor, pe mai-marele eresului celui rău l-ai înfruntat pe față și cu răbdarea chinurilor ai călcat în picioare îndemnurile lui.

Și acum..., a Născătoarei:

Făcutu-te-ai vas al înțelepciunii celei mai presus de lumină, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, care singură ești izbăvirea și lauda credincioșilor. Că tu ne-ai născut tuturor dumnezeiasca izbăvire.

Catavasiile: Hristos Se naște slăviți-L...

Canonul sfîntului mucenic

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Cel ce ai înfipt pe nimic...

Ca un ostaș al lui Hristos, Ștefan, luptîndu-se după lege împotriva ucigătorilor Domnului și îmbrăcat fiind cu puterea Lui cea nebiruită, a biruit toată împotrivirea cea plină de ocară a călcătorilor de lege.

De rîvna iubirii lui Hristos aprinzîndu-se, și spre luptă dezbrăcîndu-se, plin fiind de credință și de dumnezeiesc Duh, întîiul mucenic a adeverit tuturor propovăduirea pescarilor cea de Dumnezeu rînduită.

Ca un propovăduitor al vieții celei de taină cu adevărat și dumnezeiești, întîiul mucenic ca și cum ar fi trecut cu vederea viața de față, a arătat cu fapta tuturor, lămurit, adevărul cel purtător de biruință, alegînd mai bine moartea.

A Născătoarei :

In peșteră lumească, Stăpînul pentru noi a intrat, cu chip smerit ; iar Ștefan, începătorul mucenicilor, a ieșit din răutatea omenească, atins fiind de iubirea Stăpînului.

Canonul cuviosului

Irmos : Se veselește de Tine...

Neputînd grăi împotriva învățăturilor tale, cuvioase, cel ce era plin de nebunia cea elinească s-a întors asupra ta cu chinuri.

Răbdat-ai cu tărie pentru Hristos bătăi pe spinare și pe piept și pălmuiri peste obraz, înțelepțite de Dumnezeu.

Cu înțelepciune duhovnicească și cu sprinteneală în răspuns, ai rușinat pe nelegiuitul Leon, cu dogmele tale cele preasfințite.

Slavă...

Cu răbdări necurmate și cu statornicie ai sfărîmat lipitoarea cea nebună, cu sabia duhului, cuvioase.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca pe un chivot te-a văzut pe tine David în Betleem cu ochi proorocești, Maică a lui Dumnezeu, purtînd Prunc pe Cel ce este mai presus de toate.

Condacul și Icosul Praznicului.

SEDEALNA sfîntului mucenic, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Apostole al lui Hristos, cel mai întîi între diaconi, întîiule mucenic, înțelepte, cununa mucenicilor, cel ce marginile lumii le-ai sfințit, cu nevoințele tale și cu minunile ai luminat sufletele oamenilor, izbăvește de toate nevoile pe cei ce te cinstesc pe tine, prealăudate Ștefan.

Altă Sedealnă, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Cîștigîndu-și cu adevărat întîiul mucenic al lui Hristos izvorul Duhului în inimă, în chip tainic, a mustrat semeția iudeilor ; și le-a arătat pe Fiul lui Dumnezeu, Cel ce a odrăslit din sămînța lui David, plin fiind, măritul, de plinirea înțelepciunii și a harului. Ci, o, de trei ori fericite, mîntuiește cu rugăciunile tale pe cei ce te cinstesc pe tine.

Slavă..., a cuviosului, glasul al 3-lea :

Podobie : Pentru mărturisirea...

Gură plină de îndrăzneală arătîndu-te, ai rușinat semeția ti-

ranică, preaînţelepţeşte, cu răbdarea chinurilor tale ; că înţepat fiind în faţă pentru cinstita icoană a lui Hristos, Teodor, ai îndemnat pe toţi să o cinstească şi să o slăvească, cerîndu-ne nouă mare milă.

Şi acum..., a Praznicului, glasul al 3-lea:

Podobie : De frumuseţea fecioriei tale...

Minune uimitoare s-a făcut astăzi ; că Mîntuitorul nostru S-a arătat în peşteră trupeşte din Fecioara, pentru noi, precum Însuşi ştie ; iar magii cu daruri ca unui Împărat s-au închinat şi păstorii cu îngerii L-au preaslăvit, cîntîndu-I ; cu care împreună şi noi grăim către Acestă: slavă Celui ce S-a întrupat pentru noi !

Canonul sfîntului mucenic

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Dumnezeiesca deşertare a Ta...

Pîrîş, judecător, călău şi tatăl minciunii, s-a arătat ucigătorul de oameni, preasfinţite Ştefan ; ci însuşi pe sine s-a doborît, cel ce a născocit curse împotriva ta.

Marele începător al nevoinţei, socotind ca nimic atacul vrăjmaşului, luptă cu bărbăţie, doborînd cu îndemînare pe duşman.

Ca cel dintîi între mucenici, care ne-a netezit nouă calea către mucenicie, Ştefan purtătorul de cunună, dănţuieşte încununat cu cunună mucenicească.

A Născătoarei :

Strălucit-ai din Fecioară ca un soare, Hristoase, şi luminezi cu lumina Ta pomenirea preamăritului întîi mucenic, care împreună a răsărit ca un luceafăr.

Canonul cuviosului

Irmos : Văzindu-Te Biserica înălţat...

Fiind întins pe scîndură, ai fost străpuns, preafericite Teodor, cu sălbăticie şi cu neruşinare de barbar ; pentru că te închinai icoanei lui Hristos şi a Maicii lui Dumnezeu.

Slujind din tinereţe Stăpînului şi prin sihăstrie avînd către El neîncetată dorire, te-ai împodobit, fericite, în chip luminat cu sîngele muceniciei.

Slavă...

Pornit-ai de la Răsărit ca un soare luminat, purtătorule de Dumnezeu, trimiţînd razele mărturisirii tale, şi ale împotrivirii tale celei pline de înţelepciune şi de vitejie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bine este cuvîntat Dumnezeu Cuvîntul, Cel ce vine în Betleem ca un milostiv, din pîntecele tău cel neispitit de nuntă, Preacurată. Pe Acela acum roagă-L să mîntuiască pe cei ce aleargă la tine.

Canonul sfîntului mucenic

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Cel ce Te îmbraci cu lumina...

Strălucit-a ca un înger întîiul Tău mucenic, Hristoase, ajungînd mai presus decît bolţile

cerești, și de slava cea de nespus umplîndu-se, Iubitorule de oameni.

Cît de nebiruită a fost îndrăzneala dumnezeieștii rîvne a întîiului mucenic ! Că s-a luptat vitejește, pînă la sînge, împotriva ucigașilor de Dumnezeu.

Cu grindina cuvintelor celor ieșite din gura cea de Dumnezeu grăitoare, a surpat întîiul mucenic pe spurcații ucigători, și de aceștia, cu nenumărate aruncături de pietre, ca un biruitor s-a încununat.

A Născătoarei :

Pe Cel ce a venit din Maica ce nu știe de bărbat L-a văzut întîiul mucenic stînd în ceruri, întru neschimbata Dumnezeire și slavă a Tatălui.

Canonul cuviosului

Irmos : Tu, Doamne, lumina mea...

Locuind în pămînt străin, pe lîngă întristările înstrăinării ai răbdat întristările izgonirii și închisori preaaspre, cel ce ești cu suflet răbdător.

Acum, te bucuri cu adevărat, primind încununare de biruință, întru această zi luminată și de lumină aducătoare, a dumnezeiescului întîi mucenic.

Slavă...

Temelia dreptei cinstiri de Dumnezeu pe care ai avut-o din tinerețe, ai păzit-o pînă la sfîrșit, rămînînd nestrămutat, nebiruitule Teodor.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine te punem înainte armă nebiruită împotriva vrăjmașilor ; pe tine te-am dobîndit întărire și nădejde a mîntuirii noastre, Mireasă a lui Dumnezeu.

Canonul sfîntului mucenic

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Marea patimilor...

Săvitul începător al cetei de mucenici, Ștefan, depășind cu harul legile firii, se luminează cu dumnezeiasca slavă.

Următor preaales al cinstitei Tale patimi, Stăpîne Hristoase, fiind Ștefan, răsplătește ucigașilor săi cu grăire de bine.

Nepărtași la spurcata faptă de ucidere, păzește, Hristoase, pe cîntăreții tăi și-i învrednicește de moștenirea întîiului mucenic, ca un milostiv.

A Născătoarei :

Începătură de mîntuire a toată lumea s-a făcut Stăpîne, Nașterea Ta, și mucenicilor temei de mărturisire vrednică de Dumnezeu.

Canonul cuviosului

Irmos : Jertfi-voi Ție cu glas...

Încă picurîndu-ți sudoarea nevoințelor, ai stat înaintea Celui ce a hotărît lupta, Care ocîrmuiește toată zidirea cu judecată dreaptă, purtătorule de Dumnezeu, preafericite Teodor.

Nimic nu te-a despărțit de dragostea lui Hristos : nici chinui-

rea trupului, nici hotărîrea prin care erai amenințat cu moartea, nici smulgerea averilor, preafericite Teodor.

Slavă...

Fiu preastrălucitor al luminii și al zilei fiind, te-ai mutat plin de lumină către Lumina cea dumnezeiască, ziua crescînd și noaptea micșorîndu-se, Părinte Teodor.

Și acum..., a Născătoarei :

Numai pe tine aflîndu-te Mirele în mijlocul spinilor, ca pe un crin preacurat și ca pe o floare în mijlocul văilor, o, Maica lui Dumnezeu, din pîntecele tău a ieșit Cuvîntul.

CONDACUL sfîntului, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Stăpînul nostru, ieri a venit la noi cu trup, iar astăzi sluga Lui a ieșit cu totul din trup ; ieri Împăratul nostru S-a născut cu trup, astăzi sluga cu pietre este ucisă ; că pentru Dînsul se și sfîrșește întîiul mucenic și dumnezeiescul Ștefan.

ICOS

Ca o stea luminoasă astăzi a strălucit împreună cu Nașterea lui Hristos, întîiul mucenic Ștefan, fulgerînd și luminînd toate marginile lumii. Numai nelegiuirea iudeilor a întunecat-o toată, vădindu-i cu cuvintele înțelepciunii, tîlcuindu-le din Scripturi și adeverindu-le lor că Iisus, Cel ce S-a născut din Fecioara, este Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu ; și a rușinat păgîneasca lor răutate întîiul mucenic și dumnezeiescul Ștefan.

Alt icos

Grabnică vindecare dăruiește-mi, Mîntuitorule, și ca un iubitor de oameni luminează-mi mintea, Hristoase, ca un singur îndurat, ca să spun cumplitele nevoințe ale dreptului ; prin care el s-a arătat întîiul nevoitor, cununa, precum și slava și lauda tuturor sfinților Tăi mucenici și fala și bucuria noastră ; credința tare și zidul de apărare al celor ce aleargă la racla cea izvorîtoare de tămăduire. Ci acum, întîiule mucenic și dumnezeiescule Ștefan, nu înceta a te ruga Mîntuitorului pentru noi toți.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci și șaptea, pomenirea Sfîntului Apostol, întîiul mucenic și arhidiacon Ștefan, unul din cei șapte diaconi.

S-a făcut odată întrebarea între iudei, saduchei, farisei și elini despre Domnul nostru Iisus Hristos. Unii spuneau că este prooroc, alții că este înșelător, iar alții că e Fiul lui Dumnezeu. Atunci Ștefan a stat pe loc înalt și a binevestit tuturor pe Domnul nostru Iisus Hristos, zicînd : «Bărbați frați, pentru ce s-au înmulțit răutățile voastre și s-a tulburat tot Ierusalimul ? Fericit este omul care nu s-a îndoit în Hristos. El este Cel ce a plecat cerurile și S-a pogorît pentru păcatele noastre și S-a născut din Sfînta și curata Fecioară, cea aleasă înainte de întemeierea lumii. El a luat neputințele noastre și a purtat slăbiciunile noastre. Pe orbi i-a luminat, pe leproși i-a curățit, pe demoni i-a izgonit». Cînd l-au auzit grăind așa, l-au dus în sinedriu la arhierei, că nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.

Intrînd înăuntru au adus niște bărbați care au zis: «L-am auzit că a grăit cuvinte de hulă împotriva locului celui sfînt și a Legii» și alte cuvinte, așa precum se scrie în Faptele Apostolilor. Și cînd s-au uitat la el au văzut fața lui ca față de înger. N-au mai putut răbda rușinea biruinței; l-au lovit cu pietre și l-au omorît. Iar sfîntul se ruga pentru ei zicînd: «Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!». Dumnezeiescul și întiiul mucenic Ștefan, prin așa socotită lui cădere, a doborît pe împotrivă-luptătorul diavol și s-a odihnit cu somnul cel dulce, arătînd minunate moaștele sale. Niște bărbați evlavioși au luat acele sfinte moaște, le-au pus într-o raclă făcută din lemn de Persia, l-au acoperit și l-au așezat alături de templu. Gamaliel, învățătorul de Lege, și Avelvus, fiul lui, crezînd în Hristos, au fost botezați de apostoli.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Teodor Mărturisitorul, fratele lui Teofan poetul.

Cuviosul Părintele nostru Teodor Mărturisitorul împreună cu Teofan, fratele lui, a trăit pe vremea împăratului Teofil. Au grăit cu îndrăznire mare pentru cinstitele și sfintele icoane. Pentru aceasta, din porunca împăratului Teofil, luptătorul împotriva sfintelor icoane, au fost bătuți fără de milă, li s-au scris stihuri pe frunte și au fost trimiși în surghiun. În surghiun marele luptător Teodor a plecat la Domnul. Se spune că un bătrîn mare era de față la plecarea lui către Domnul și că a auzit atunci cîntări de îngeri (așa cinstea Dumnezeu pe slujitorul Său) și că el era unul din cei ce cîntau.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului părintelui nostru Teodor, arhiepiscopul Constantinopolului.

Cuviosul Părintele nostru T e o d o r, născut și crescut în Constantinopol, a trăit pe vremea preabinecredinciosului împărat Constantin Pogonatul. Pentru evlavia lui cea mare a ajuns preot al bisericii celei mari, apoi sincel și schevofilax. La moartea patriarhului Constantinopolului, silit de tot senatul și de însuși împăratul, dar mai bine spus de Sfîntul Sinod, i s-a încredințat păstorirea Bisericii. Ocîrmuind bine Biserica doi ani și trei luni, s-a mutat la Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Luca Triglinu, cel din Muntenia, care cu pace s-a săvîrșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul sfîntului mucenic

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Dumnezeul părinților...

Împodobit fiind cu pietrele ca și cu niște flori de multe feluri și frumoase, preasfințite Ștefan, pe tine însuți te-ai adus lui Hristos, Dătătorului de viață, cîntînd: bine ești cuvîntat!

Cît de nebiruită era împotrivirea lui Pavel, pe cînd prigonea mai înainte pe slujitorii lui Hristos, așa este și acum hotărîrea cu care aduce neamurile la Hristos, în veci.

Scrîșnind din dinți, în chip cumplit, cei fără de lege ca niște fiare au răpit și au ucis pe Ștefan, care dumnezeiește cînta: Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Înălțat fiind în Duhul Sfînt, preasfințite Ștefan, în chip de negrăit ai văzut pe Fiul împreună cu P ă r i n t e l e, cîntînd Treimii: Dumnezeule, bine ești cuvîntat!

A Născătoarei:

Ție, Celui ce ai răsărit din dumnezeiasca Fecioară cea curată, s-a adus Ștefan, cunună însuflețită, ca unui Împărat, cîntîndu-Ți dumnezeiește: Dumnezeule, bine ești cuvîntat!

Canonul cuviosului

Irmos : În cuptorul persienesc tinerii...

Aprins fiind de rîvna cea ortodoxă, preaînțelepte, cu îndrăzneală ai săgetat rătăcirea cea primejdioasă și cumplită a eresului, cîntînd : bine ești cuvîntat, Dumnezeul meu și Domnul !

Cuvîntul înțelepciunii, cuvîntul dogmelor, cuvîntul cunoașterii, cuvîntul învățăturilor celor preacucernice ți-a dăruit ție Dumnezeu-Cuvîntul, părinte : bine ești cuvîntat, Dumnezeul meu și Domnul !

Slavă...

Răsărind ca soarele de la răsărit, semănat-ai pe pămînt raza dreptei cinstiri de Dumnezeu, care luminează și învață cinstirea icoanei lui Hristos, Părinte Teodor.

Și acum..., a Născătoarei :

Fiind împodobită preamărită, preastrălucită Maica lui Dumnezeu, cu lumina fecioriei, ai născut cu trup și ai înfășat pe Cel ce înfașă pămîntul cu negură.

Canonul sfîntului mucenic

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Ție, Făcătorului a toate...

Veniți cu gîndul, de mărirea lui Ștefan fiind luminați, să cîntăm lui Dumnezeu, Cel ce S-a întrupat : toate lucrurile lăudați pe Domnul, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Arătatu-S-a ție Hristos întru slava Tatălui, vestindu-ți lămurit răsplătirile cele pentru cumplitele nevoințe ; pentru aceasta ai grăit : pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Ție, ca unui biruitor al înșelăciunii celei nebunești ți s-a împletit cunună pentru cumplita nevoință, preasfințite Ștefan. Pentru aceasta ai cîntat : pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Nașterea Stăpînului și pomenirea întîiului mucenic împletitu-s-a pentru noi ca o cunună ; pentru aceasta lăudăm neîncetat pe Domnul și-L preaînălțăm întru toți vecii.

A Născătoarei :

Pe tine, ceea ce în chip dumnezeiesc și omenesc, mai presus de cuget, prin cuvînt, ai născut pe Domnul și ai rămas fecioară, toate lucrurile te binecuvintează și te preaînalță întru toți vecii, Fecioară.

Canonul cuviosului

Irmos : Mîinile întinzîndu-și...

Ca un leu încrezîndu-te, preafericite, în tăria de suflet, nu te-ai înfricoșat de îndrăzneala eresului cel cu nume de nebunie ; ci l-ai dat pe față înaintea oamenilor și ai grăit bucurîndu-te : binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul !

Împodobindu-ți sufletul, fericite, cu bărbăția și pofta cu cumpătarea, ai rămas statornic, dobîndind cuget plin de înțe-

lepciune; iar mintea ți-ai cîrmuit-o cu dreptate și ai grăit: toate lucrurile lăudați pe Domnul!

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe sfîntul Duh, Domnul.

Uscat-ai, părinte, cu scrierile tale rîul eresului cel pornit cu repeziciune, și răsturnînd, cuvioase, măiestriile celor nelegiuiți, cu dovediri preaînțelepte, ai grăit: toate lucrurile lăudați pe Domnul!

Și acum..., a Născătoarei:

Dumnezeu, Cel ce a zidit firea oamenilor dintru început, astăzi Se îmbracă cu ea, din preacurat și preasfînt pîntecele tău, Preacurată, născîndu-Se în Betleem, după proorocie. Pentru aceasta toți te binecuvîntăm pe tine, Marie, Mireasa lui Dumnezeu.

Canonul sfîntului mucenic

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Isaie dănțuiește...

Covîrșit-ai, întîiule mucenic Ștefan, toată măsura laudelor și în tot chipul porți biruințe cu nemincinos cuvînt; că toată mintea omenească nu este în stare să-ți împletească ție cunună vrednică de laude.

O, fericitul tău glas, preasfințite Ștefan, care a grăit strigînd: Stăpîne, Hristoase, nu socoti fărădelegile ucigătorilor, ci ca un Dumnezeu și Făcător, primește duhul meu, ca pe o jertfă plăcut-mirositoare.

Cu prețul durerilor ai luat cunună de biruință din dreapta cea atotputernică; și acum stînd, preafericite, înaintea Împăratului a toate, încununează cu mărire și cu har pe cei ce te laudă pe tine.

A Născătoarei:

Începătură de ființare vremelnică în trup a luat din Fecioara, Cel ce este din Tatăl Fiu fără de ani. Pentru aceasta, ucis fiind acum Ștefan, următorul lui Hristos, a moștenit începătura vieții veșnice.

Canonul cuviosului

Irmos: Hristos, piatra cea netăiată...

De dumnezeiasca dragoste fiind atins, ai răbdat cu ușurință asprimea prigoanelor, de Dumnezeu înțeleptite, și sălbăticia prigonitorului surpînd, ai dobîndit cununa luptelor, părinte.

Avuție cerească ai aflat, părinte, și casă stătătoare, în locul amarei izgoniri, a înstrăinării și a mutării din loc în loc; și acum te veselești întru desfătarea cea veșnică.

Slavă...,

Aducînd Stăpînului cîntare, fericite, roagă-te Lui neîncetat pentru slăbiciunea mea, pentru viața de obște și pentru dragostea fraților, ca, împreună petrecînd viața, împreună să dobîndim și îndumnezeirea.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe tine, Fecioară, care mai presus de cuget și de cuvînt ai

născut astăzi în Betleem pe Dumnezeu-Cuvîntul și L-ai înfășat în scutece, te mărim ca pe o adevărată fiică dumnezeiască și Născătoare de Dumnezeu.

LUMININDA sfîntului :

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

Cel plin cu adevărat de dumnezeiesc har și de putere făcînd minuni, a defăimat gloatele ucigătorilor de Dumnezeu, cele ce își petreceau viața în deșert și, teologhisind Ștefan cu limbă înalt grăitoare, a zis : văd acum pe Iisus stînd de-a dreapta Tatălui ; la Care, purtător de cunună, cu pietre fiind ucis, s-a suit.

Slavă..., a cuviosului :

Podobie : Cercetatu-ne-a pe noi...

Ieșind acum din trup, cunună însuflețită ți s-a adus ție, ca unui Împărat, ca Atotțiitorului Dumnezeu, Celui ce ai venit în trup ; pentru Care și lupta nevoințelor a săvîrșit cu bucurie.

Și acum..., a Praznicului :

Cuvîntul, Cel ce este cu Tatăl și cu Duhul împreună-veșnic și de o ființă și împreună-șezător pe scaun, S-a născut acum din Fecioara în Betleem, ca un prunc. Pe Acesta, vădit propovăduindu-L Dumnezeu și Mîntuitor, întîiul mucenic Ștefan cu pietre a fost ucis de mîinile nelegiuiților ucigători ; și purtător de cunună, s-a suit la Acesta **cu** slavă.

LA LAUDE

Se pun stihirile sfîntului mucenic, pe 6, glasul 1 :

Alcătuire a lui Ciprian. I p.249

Cunună mucenicească din flori cuvîntătoare, răsplată purtătorului de chinuri să împletim, credincioșilor, întîiului mucenic ; că acesta este cel care mai dinainte a gătit calea mucenicilor și cu bucurie a strigat : Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul lui Dumnezeu stînd de-a dreapta Tatălui celui nevăzut.

Glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Anatolie. I p.250

Întru sfințenie te-ai îmbrăcat, fericite Ștefan, întîiule mucenic și întîiule diacon ; cel ce ești cu îngerii părtaș, mijlocește și te roagă pentru noi către Domnul, Mîntuitorul cel fără de păcat.

Același glas :

A aceluiași. I p.250

Întîi între diaconi, întîi și între mucenici te-ai arătat, preasfințite Ștefan ; că te-ai făcut cale sfinților și pe mulți mucenici ai adus Domnului. Pentru aceasta ție cerul s-a deschis, și Dumnezeu ți S-a arătat. Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Glasul al 2-lea :

A aceluiași.

Pe întîiul mucenic și viteaz slujitor al lui Hristos, pe Ștefan, întîiul diacon, după vrednicie să-l cinstim. Că acesta, stînd în mijlocul celor fără de lege, a văzut pe Fiul stînd de-a dreapta Tatălui.

Glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Mărite Ștefan, cerescule cetățean, fericită slugă a lui Hristos, fă rugăciuni pentru sufletele noastre.

Același glas :

A aceluiași.

Ștefan, frumoasa începătură a mucenicilor, cel plin de har și de putere, care a făcut mari semne în popor, a fost ucis cu pietre de către cei fără de lege. Dar ca un înger a strălucit și a văzut slava Ta, Cel ce Te-ai întrupat pentru noi, de-a dreapta Puterii ; și cu harul Duhului a fost ridicat la cer. Pentru aceasta, cu cetele îngerești sălășluindu-se, se roagă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Alcătuire a lui Ciprian. [p.251

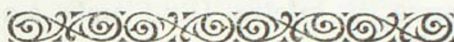
Întîiule mucenic, apostole și întîiule diacon, poarta mucenicilor, mărirea drepților, lauda apostolilor, stînd la judecată ai văzut cerurile deschizîndu-se și pe Fiul lui Dumnezeu stînd de-a dreapta Tatălui Cel nevăzut. Pentru aceasta ca un înger strălucind la față cu bucurie ai strigat, pentru cei ce te ucideau cu pietre : nu le socoti lor păcatul acesta ! Și acum cere pentru cei ce te laudă pe tine, cu dragoste, curățire de păcate și mare milă.

Și acum..., a Praznicului, același glas.

Alcătuire a lui Ioan Monahul. [p.252

Necuprinsă este taina care s-a săvîrșit astăzi în Betleem ; Cel nevăzut Se vede, Cel fără de trup Se întrupează ; Cuvîntul ia trup și Cel ce este Se face ceea ce nu era. Fecioara naște în peșteră Prunc tînăr, pe Ziditorul firii, i e s l e a închipuiește scaunul ceresc, vitele însemnează starea înainte a heruvimilor ; păstorii se minunează, magii daruri aduc, iar îngerii cîntînd, grăiesc : slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire ! Că fără schimbare este Emmanuel.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul Praznicului, Cîntarea 1-a, pe 4, și din Canonul Sfîntului Mucenic, Cîntarea a 3-a, pe 4. Prochimenul Praznicului și al Sfîntului Mucenic, glasul al 8-lea : În tot pămîntul a ieșit vestirea Lui, și la marginile lumii cuvintele Lui. Stih : Cerurile spun slava lui Dumnezeu, și facerea mîinilor Lui o vestește tăria. Apostolul din Faptele Sfinților Apostoli (VI, 8—15 ; VII, 1—5 ; 47—60) : În zilele acelea, Ștefan, fiind plin de dar și și de putere... Aliluia, glasul al 4-lea : Lăuda-vor cerurile minunile Tale, Doamne. Stih : Dumnezeu e preaslăvit în sfatul sfinților. Evanghelia de la Matei (XIV, 25—44) : Zis-a Domnul : ascultați pilda aceasta : era un om oarecare stăpîn al casei sale, care a sădit vie... (caută la Duminica a 13-a după Rusalii).

CHINONICUL

Praznicului și al Sfîntului Mucenic :

În tot pămîntul a ieșit vestirea Lui și la marginile lumii cuvintele Lui.

Pentru slujba Sfîntului Ștefan vezi și «Rînduiala de Tipic», tipărită la sfîrșitul acestei cărți.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI OPTA

Pomenirea sfinților douăzeci de mii de mucenici, arși în biserica Nicomidiei.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6: 3 ale Praznicului și 3 ale mucenicilor.

Stihirile Praznicului, glasul al 5-lea:

Podobie: Bucură-te cămara...

Porți chipul lui Adam, Cel ce ești preadesăvîrșit în chipul lui Dumnezeu; și voiești a fi ținut în brațe, Cel ce cu tăria Ta ții în mînă lumea, grăia curata cea fără prihană, zicînd: cum Te voi înfășa în scutece ca pe un prunc? Cum Te voi alăpta pe Tine, Cel ce toate le hrănești? Cum nu mă voi minuna de sărăcia Ta, cea mai presus de cuget? Cum Te voi numi pe Tine acum, Fiul meu, eu roaba Ta fiind? Te laud și Te binecuvintez pe Tine, Cel ce dăruiești lumii mare milă.

Văzînd, cea cu totul fără de prihană, pe Dumnezeu, Cel mai înainte de veci, Prunc întrupat dintr-însa, ținîndu-L pe mîini, și sărutîndu-L adesea, plină de bucurie fiind, Îi zicea Lui: Dumnezeule Preaînalte, Împărate cel nevăzut! Cum Te văd pe Tine și nu pot înțelege taina sărăciei Tale, cea fără de măsură? Că peștera cea mică, și aceasta străină, Te încape pe Tine înăuntru; Cel ce Te-ai născut nestricîndu-mi mie fecioria și păzindu-mi pîntecele ca mai înainte de naștere și dînd lumii mare milă.

Acestea le-a grăit preacinstita cu frică, pe cînd magii erau adunați laolaltă înaintea peșterii, și a zis către dînșii: pe cine căutați? Că precum văd, voi veniți din țări străine, avînd înfățișarea și vorbirea de perși. Ciudată venire și călătorie ați isprăvit de făcut; și ați venit în grabă la Cel ce dintru înălțime și în chip minunat S-a sălășluit în mine, precum știe, să vă închinați Lui, Celui ce dăruiește lumii mare milă.

Stihirile mucenicilor, glasul 1:

Podobie: Prealăudaților mucenici...

Douăzeci de mii de mucenici ai lui Hristos, care v-ați adunat în Duh, cu harul lui Dumnezeu, popor fericit, stele luminoase, risipind noaptea rătăcirii, v-ați mutat către Lumina cea neapusă; rugați-vă acum să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Mulțime numeroasă, iată, a fost arsă acum în foc, ca o ardere de tot și a umplut de miros plăcut cele cerești, și a luminat adunarea cea aleasă a celor întîi-născuți; și umplînd de bucurie cele pămîntești, se roagă Domnului să ne mîntuim cei ce săvîrșim și mărim sfînta lor pomenire.

Înflăcărați de dragostea lui Hristos, părăsind toate cele de pe pămînt și aducîndu-vă Lui

ca niște jertfe fără de prihană, mucenicilor purtători de biruință, v-ați făcut împreună-locuitori cu îngerii. Și acum rugați-vă să se dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Tinerele fecioare simțind mirurile Tale, au mers pe urmele Tale cele purtătoare de viață și mîntuitoare de suflet. Și bucurîndu-se de învierea cea din morți, veselindu-se, s-au sălășluit întru Tine, Făcătorule de bine, îndulcindu-se cu adevărat de frumusețea Ta.

Slavă... Și acum..., a Praznicului, glasul al 4-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Veselește-te Ierusalime și prăznuiți toți cei ce iubiți Sionul. Astăzi s-a dezlegat legătura cea de multă vreme a osîndirii lui Adam. Raiul nouă s-a deschis și șarpele s-a surpat. Că acum a văzut Maică a Ziditorului, pe aceea pe care mai înainte o amăgise. O, adînc al bogăției și al înțelepciunii și al cunoștinței lui Dumnezeu ! Ceea ce a fost pricinuitoarea morții a tot trupul, organul păcatului, se face încăpătoare mîntuirii a toată lumea, prin Născătoarea de Dumnezeu ; că Prunc S-a născut dintr-însa Dumnezeu cel cu totul desăvîrșit. Și cu nașterea fecioria a pecetluit, legăturile păcatelor dezlegînd prin scutece și cu pruncia a vindecat durerile cele cu întristare ale Evei. Deci să dănțuiască toată făptura și să salte, că a venit Hristos să o înnoiască și să mîntuiască sufletele noastre.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile Praznicului, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Cu totul îmbrăcîndu-Te din Fecioara, cu lucrare dumnezeiască, în Adam cel dintîi, Hristoase, în peșteră Te-ai născut și în iesle ai fost înfășat.

Stih : Zis-a Domnul Domnului Meu : Șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Cîntă Davide ca prooroc, mișcîndu-ți lira, că din coapsele tale, din care este Născătoarea de Dumnezeu, Se naște astăzi Hristos.

Stih : Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Laudă plăcută lui Dumnezeu împreună cu magii și păstorii și slavă împreună cu îngerii să aducem credincioșilor, lui Dumnezeu, Celui ce S-a născut din Fecioara.

Slavă... Și acum..., glasul 1 :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu aud astăzi în Betleem de la cei fără de trup, grăind Celui ce a binevoit a fi pace pe pămînt. Acum Fecioara este mai desfătată decît cerurile, că a răsărit lumină celor întunecați și pe cei smeriți i-a înălțat, pe cei ce cîntau cu îngerii : slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu !

TROPARUL sfinților, glasul al 2-lea :

Purtătorilor de biruinţă ai Domnului, fericit este pămîntul care s-a adăpat cu sîngiuirile voastre, şi sfinte sînt locaşurile care au primit trupurile voastre. Că în locul de chinuri pe vrăjmaşi i-aţi biruit şi cu îndrăzneală pe Hristos L-aţi propovăduit. Pe Dînsul, ca pe un bun, rugaţi-L pentru noi, ca să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Şi acum..., al Praznicului.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Praznicului de două ori; Slavă..., al sfinţilor; Şi acum..., iar al Praznicului.

După Catisma intîia, se cîntă Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Fluierele păstoreşti...

Minunată este, credincioşilor, taina aceasta: Dumnezeu S-a născut din Fecioara, precum ştie. Cetele îngerilor spăimîntîndu-se de pogorîrea Lui, grăiau lăudînd: S-a născut Hristos Domnul, Cel ce a binevoit, ca un Dumnezeu, să mîntuiască neamul omenesc.

Slavă... Şi acum..., tot aceasta:

După Catisma a doua, se cinta SEDEALNA, glasul al 8-lea:

Fluierele cele păstoreşti viersuiesc cîntare, iar oastea îngerească grăieşte, zicînd: cîntaţi, povăţuitorii oilor, laudă dumnezeiescă; ziceţi cîntînd: S-a născut Hristos Domnul, Cel ce a binevoit, ca un Dumnezeu, să mîntuiască neamul omenesc.

Slavă... Şi acum..., tot aceasta:

Psalmul 50.

CANOANELE

Se pune Canonul al doilea al Praznicului, cu irmosul pe 8, şi al sfinţilor, pe 4.

Canonul sfinţilor

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul 1:

Irmos: Cîntare de biruinţă...

Mulţime numeroasă a cinstiţilor mucenici, ştergeţi mulţimea multelor mele păcate, cu mijlocirea voastră şi daţi-mi cuvînt să laud prăznuirea voastră.

Luminători prealuminaţi ai Bisericii, bunilor biruitori mucenici, care aţi slăvit pe Hristos întru mădularele voastre, fiţi acum măriţi întru pomenirea voastră cea purtătoare de lumină.

Credinţa cea dumnezeiască a purtătorilor de biruinţă a pierdut tiranica păgînătate a celor necredincioşi şi a stricat cu har, din temelie, vicleana împotrivire a demonilor.

Slavă...,

Mărturisind, mucenicilor, pe Atotputernicul Dumnezeu, Care a luat trup şi moartea a pierdut, cu moarte v-aţi omorît, luînd viaţă fără de sfîrşit.

Şi acum..., a Născătoarei:

Lăudămu-te, prealăudată şi binecuvîntată, că ai născut cu trup pe Dumnezeu cel prealăudat, Care a mărit pe purtătorii de biruinţă şi pe vrăjmaşul l-a biruit.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Să se întărească inima mea...

Foarte frumos fiind înfierbîntați de dragostea lui Hristos, prealăudaților, de focul aprins nicidecum nu v-ați îngrozit, ci într-însul săvîrșindu-vă, împreună v-ați preamărit.

Cu glas viu propovăduind pe Dumnezeu, nu s-au spăimîntat de îngrozirile celor fără de Dumnezeu ; ci prealăudații ostași ai lui Hristos, săvîrșindu-se, au strigat într-un cuget cuvintele tinerilor din Babilon.

Slavă...,

Nu ne temem de focul care este rob ca și noi, strigau vitejii laolaltă, ci cu sufletul vesel murim pentru Tine, Mîntuitorule, Care ai murit și moartea ai nimicit.

Și acum..., a Născătoarei :

Dumnezeu ca să îndumnezeiască omenirea S-a făcut om din tine, Fecioară curată, mai presus de cuvînt și de cuget. Pentru aceasta cu un glas te fericim pe tine, credincioșii.

Irmosul :

Să se întărească inima mea «întru voia Ta, Hristoase Dum- «nezeule, Care ai întărit cerul «peste ape și ai întemeiat pămîn- «tul așijderea pe ape, Atotpu- «ternice».

CONDACUL sfinților, glasul al 2-lea :

Podobie : Pe propovăduitorii cei tari...

Cu suflet tare prin foc pătimirea primind sfinții pentru credință, douăzeci de mii de pătimitori au strigat Celui născut din Fecioara : primește arderea cea de tot a noastră pentru Tine, ca și darurile împăraților din Persia : aur, smirnă și tămîie, Dumnezeule cel preaveșnic.

SEDEALNA, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Oastea cea cu numărul de douăzeci de mii de mucenici, cea cinstită de noi, răsare, luminînd prin credință inimile și cugetele celor cucernici. Că vitejii mucenici aprinzîndu-se de dumnezeiasca dragoste a Stăpînului, au primit cu voie bună sfîrșit sfînt prin foc.

Slavă... Și acum..., a Praznicului.

În ieslea celor necuvîntătoare ai fost pus pentru noi, îndelung-Răbdătorule, făcîndu-Te Prunc, de a Ta voie, Mîntuitorule. Și păstorii împreună cu îngerii Te-au lăudat, grăind : slavă și laudă fie Celui ce S-a născut pe pămînt și a înălțat firea pămîntenilor : lui Hristos Dumnezeului nostru.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Auzit-am, Dumnezeule, glasul...

De dragostea Ta și-au legat inimile purtătorii de biruință, Cuvinte ; că pentru Tine fiind uciși, ca niște miei fără prihană, s-au arătat următori patimii Tale.

Cîrmuindu-vă sufletele voastre sfinților, cu duhul, către limanul mîntuirii, ați scăpat de viforul nebuniei idolești, fericiților.

Slavă...,

Nestrămutaţi v-aţi arătat în lupta muceniciei, neclintiţi, nespăimîntaţi, biruind împotrivirea prigonitorilor cu dumnezeiasca credinţă.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cu naşterea ta, binecuvîntată, izbăvindu-ne din blestemul cel de demult, am primit binecuvîntare, viaţă, izbăvire, noi, cei ce te mărim ca pe Născătoarea de Dumnezeu.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Străluceşte nouă lumina...

Pomenirea mucenicilor Tăi a strălucit cu putere multă şi a luminat marginile pămîntului cu dumnezeieştile împrăştieri ale minunilor, Hristoase Dumnezeul nostru.

Lucrătorii de cele sfinte, aducînd jerfte, s-au adus pe sine înşişi jertfă de ardere de tot, în chip desăvîrşit, laolaltă cu toţi ceilalţi împreună mucenici, slăvind pe Hristos.

Slavă...,

Locaşuri ale lui Dumnezeu fiind, sfinţilor, prin Botez sfîrşit sfînt împreună aţi primit şi în casa cea sfîntă şi către Biserica cea cerească v-aţi suit.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ca să împreune Dumnezeu cu cei de sus pe cei ce din călcarea poruncii au alunecat în mare prăpastie, S-a sălăşluit în pîntecele tău, curată, şi trup S-a făcut.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Prorocului Iona urmînd...

Căpetenie sfinţitului popor ai fost şi cumplit nevoindu-te, l-ai îndrumat cu bucurie către cer, sfinţite mucenice, Cuvioase Antim.

Ca aurul lămurit în mijlocul focului, s-a cunoscut dreapta voastră cinstire de Dumnezeu, luptători ai lui Iisus, strălucind mai mult decît soarele.

Slavă...,

Omorîndu-vă trupeşte aţi moştenit viaţa cea adevărată, înţelepţilor, fiind împreună cu Hristos, Cel ce v-a arătat pe voi mai tari decît chinurile.

Şi acum..., a Născătoarei :

După naştere, cu adevărat ai rămas fecioară, ca şi mai înainte de naştere, Marie, cu puterea lui Iisus, Cel ce S-a întrupat din tine ; cu adevărat minune uimitoare !

Irmosul :

Prorocului Iona urmînd, strig «Ţie : scoate din stricăciune «viaţa mea, Bunule, şi mă mîntuieşte, Mîntuitorul lumii, pe «mine cel ce grăiesc : slavă «Ţie !».

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Cu scutece, Doamne, pe cei vrednici, Bunule, îi sfinţeşti muceniceşte ; unitu-Ţi-ai prin suferinţe, pe jertfitorul Tău ; iar cerul Te-a arătat pe Tine prin stea ; căci de Tine s-a arătat

preot, mucenicul cel cu suflet mare.

ICOS

Moise primind tablele Legii date de Dumnezeu, a arătat Scripturile cele pe scurt grăitoare de Hristos. Iar tu, sfinte, cu dulceața cuvintelor, cu bunătatea obiceiurilor, ai fost chemare din nou pentru cei greșiți ; cu mîna îndurării și cu blîndețea cuvintelor tale, ai fost îndreptare păcătoșilor. Pentru aceasta și după cuviință te-ai învrednicit cetelor mucenicești, pentru multa ta podoabă ; că nu tîlcuire de cuvinte, ci lucrarea primind, te-ai arătat preot cu suflet mare.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci și opta, pomenirea sfinților douăzeci de mii de mucenici ce au ars în Nicomidia.

După ce împăratul Maximian s-a întors biruitor din lupta împotriva etiopienilor, a vrut să aducă jertfe de biruință idolilor. De aceea a trimis scrisori pretutindeni, ca să vină toți în Nicomidia să se închine zeilor acolo. Sfîntul Antim, episcopul Nicomidiei, a adunat în biserica lui tot poporul lui Hristos, că era atunci sărbătoarea Nașterii lui Hristos, a prăznuit împreună cu ei și i-a învățat adevărata credință. Maximian aflînd că episcopul este cu creștinii în biserică, a poruncit să pună în jurul bisericii lemne uscate, să le aprindă și să ardă pe creștini. Cînd episcopul a aflat aceasta s-a grăbit de a botezat pe catehumeni, a săvîrșit Sfînta Liturghie și a împărtășit pe toți creștinii cu dumnezeieștile și preacuratele Taine. Și așa, aprinzîndu-se lemnele, s-au săvîrșit toți. Prin harul lui Dumnezeu Sfîntul Antim a scăpat nevătămat, ca să fie de folos și altora. A adus prin botez pe mulți la Hristos și după ce a fost mult chinuit, s-a mutat la Hristos, și a dobîndit împărăția cerurilor.

Tot în această zi, pomenirea sfinților mucenici cei din senatul roman, care n-au fost în biserică și n-au fost arși, ci de felurite chinuri s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Ind, care fiind aruncat în mare, s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfinților Gorgonie și Petru, care în mare s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Zinon, care de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mardonie, care prin foc s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Dorotei, care a fost căpetenie în oștire și de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Teofil diaconul, care fiind lovit cu pietre, s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Migdonie, care fiind băgat de viu în groapă, s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Glicherie preotul, care de foc s-a săvîrșit.

După ce spurcatul Maximian a hotărît ca să fie arși în biserică cei douăzeci de mii de sfinți, a poruncit să fie uciși și creștinii care nu s-au întîmplat în biserică și n-au fost arși. Sfîntul Ind și Sfinții Gorgonie și Petru au fost legați cu pietre și aruncați în mare. Sfîntul Zinon, care era general, și Sfîntul Dorotei, căpetenie de oștire, li s-au zdrobit fața și dinții cu pietre și li s-au tăiat capetele. Sfîntul Mardonie a fost ars în foc. Sfîntul Migdonie a fost băgat de viu într-o groapă și s-a săvîrșit. Sfîntul Glicherie preotul, de foc s-a săvîrșit. Sfîntul Teofil, diaconul, i s-a tăiat limba și a fost lovit cu pietre. Și alții mulți au primit cununa muceniciei, în ziua aceea. Sfînta Domna a adunat sfintele moaște ale tuturor acestora și le-a îngropat. Apoi s-a urcat într-o corabie și s-a dus de s-a ascuns într-un loc potrivit. A fost însă pîrîtă lui Maximian și din porunca aceluia i s-a tăiat capul, apoi a fost arsă în foc.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Domna, căreia i s-a tăiat capul cu sabia și a fost apoi aruncată în foc.

Sfînta Muceniță Domna a trăit pe vremea împăratului Maximian în orașul Nicomidia. Era preoteasă într-un templu idolesc numit Dodecateu, pentru că a-

vea în el doisprezece idoli. Citind Faptele Sfinților Apostoli și Epistolele Sfintului Apostol Pavel, i s-a luminat sufletul, a cunoscut adevărata credință, a crezut în Hristos și a fost botezată de Chiril episcopul Nicomidiei, împreună cu eunucul Ind și cu mulți alții. Era de doisprezece ani cînd a primit Sfîntul Botez. După mutarea din viață a episcopului Chiril, a venit în locul lui, prin hotărîrea lui Dumnezeu, Antim. După ce s-a botezat Sfînta Domna dădea la săraci tot ce primea de la templu. Șeful eunucilor a descoperit-o și avea de gînd să o pedepsească. Ea însă s-a făcut nebună. De aceea a fost trimisă la episcop să o vindece. Și așa a ajuns să fie între creștini. Maximian, după ce s-a întors din războiul împotriva etiopienilor, a căutat pe Domna. Negăsind-o s-a amărît și a poruncit să fie uciși mulți creștini, lucru ce s-a și întîmplat. Sfînta Domna a luat moaștele sfinților și le-a îngropat. Aflîndu-se fapta ei, i s-a tăiat capul.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Nicanor, apostolul, care în pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Secund, care de sabie s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Vavila, care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Simeon, izvorîtorul de mir, ctitorul Mănăstirii Simon-Petru din Muntele Atos, care cu pace s-a săvîrșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: De tinerii Tăi cei din...

Uitîndu-vă numai la cele stătătoare de acolo, fericiților, cu dumnezeiască putere v-ați arătat mai presus de foc, ca și cei trei tineri dumnezeiești din Babilon, strălucind de dumnezeiască lumină.

Defăimînd cuvîntul cel fără de judecată al tiranului, înțelepților, împreună cu preasfințitele femei și cu dumnezeieștii prunci, v-ați adus cu adevărat prinoase întregi Împăratului tuturor.

Slavă...,

Purtînd înlăuntru în suflete luminarea cunoștinței lui Hristos, cu toată evlavia ați străbătut cu adevărat norul cel întunecat al păgînătății, vitejilor, și v-ați mutat la lumina cea veșnică.

Și acum..., a Născătoarei:

Mai înaltă decît cerurile te-ai arătat, născînd pe Stăpînul și Dumnezeul tuturor; Căruia nu înceta a te ruga cu deadinsul, preasfîntă curată, să mîntuiască pe cei ce cu credință fierbinte te măresc pe tine.

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Pe Cel ce ai mîntuit...

Izvorăsc miruri cu bună mireasmă de tămăduiri moaștele mucenicilor și alungă împuțiciunea patimilor, celor ce cu credință Te slăvesc cu cîntări, Hristoase în veci.

Arătatu-v-ați, purtătorilor de biruință, ca niște trandafiri preafrumoși umblînd prin mijlocul focului și cu osîrdie cîntînd: lăudați și preaînălțați pe Hristos în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Băieți și fecioare, bătrîni și tineri, prunci sfinți și mulțime nenumărată de femei, nevoindu-se împreună, au dobîndit împreună trăirea cea de sus.

Şi acum..., a Născătoarei :

Iezechiel te-a văzut pe tine poartă încuiată, Fecioară, prin care a trecut Iisus, Cel ce S-a sălăşluit în pîntecele tău, şi S-a îmbrăcat, în chip lămurit, cu trup, din sîngiurile tale.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Irmosul :

Pe Cel ce a mîntuit în cuptor «pe tinerii cîntători de laude şi «cuptorul cel aruncător de văpa«ie în rouă l-a prefăcut, pe Hris«tos Dumnezeu, lăudaţi-L şi-L «preaînălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe norul cel purtător...

Ca nişte miei junghiaţi de bunăvoie, împreună v-aţi dat spre ardere de tot şi ca o jertfă v-aţi adus Stăpînului, Celui ce S-a junghiat pentru noi pămîntenii, bunilor biruitori mucenici, şi după vrednicie împreună aţi luat cununile biruinţei.

Împreună cu sfinţii prooroci, cu cinstiţii apostoli, cu cetele celor aleşi, cu ale sfinţilor îngeri şi cu mulţimea mucenicilor celor slăviţi, rugaţi-vă Domnului să mîntuiască de ispite şi de supărări pe cei ce cu credinţă vă fericim pe voi.

Slavă...,

Sfinţita voastră pomenire străluceşte, luptătorilor, mai mult decît razele soarelui, alungînd pururea întunericul demonilor şi luminînd pe toţi cei ce cu credinţă şi cu dragoste după datorie vă fericim pe voi, preafericiţilor.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ai născut dumnezeiasca Lumină, Care a strălucit din Tatăl, milostiveşte-te, Preacurată, de sufletul meu cel întunecat de înşelăciunile vieţii şi care s-a făcut batjocură vrăjmaşilor ; şi-l învredniceşte, ceea ce eşti fără de prihană, de lumina pocăinţei celei mîntuitoare.

Irmosul :

Pe norul cel purtător de lumi«nă întru care Stăpînul tuturor «din cer ca ploaia pe lînă S-a «coborît şi S-a întrupat pentru «noi, făcîndu-Se om Cel fără de «început, toţi să o mărim ca pe «o curată Maică a Dumnezeu«lui nostru».

LUMINÎNDA sfinţilor :

Podobie : Femei auziţi glas...

Mulţime de mucenici cu totul cinstită şi ceată de Dumnezeu adunată a sfinţilor douăzeci de mii, rugaţi pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut din Fecioara, să izbăvească de toate nevoile pe cei ce vă cinstesc acum pe voi, şi săvîrşesc strălucita şi cu totul luminata pomenire a voastră.

Slavă... Şi acum..., a Praznicului :

Pentru necumpătarea cea de demult depărtatu-m-am, vai mie, ticălosul, de chipul cel preabun, pe care îl primisem prin dumnezeiască lucrare. Iar Tu, Hristoase, ca un milostiv, unindu-Te cu mine în chip de negrăit, ai

luat din partea cea mai rea, înnoindu-mă pe mine, Mîntuitorule, din sîngiurile cele fecioreşti.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Vrînd Stăpînul, Iubitorul de oameni, să arate oamenilor bogăţia bunătăţii Sale, a luat frămîntătura lor, S-a născut cu trup şi S-a sălăşluit în peşteră, ca pe toţi să-i facă cereşti, înălţînd pe cei ce laudă şi slăvesc Naşterea Lui cea de netîlcuit (de două ori).

Întărindu-vă cu puterea Împăratului tuturor şi temeinic întrarmîndu-vă şi împuternicindu-vă împotriva slăbiciunii firii, nebiruiţilor mucenici, aţi biruit cu tărie pe vrăjmaşul, începătorul răutăţii ; şi vă rugaţi să se dăruiască lumii pace şi credincioşilor mîntuire, ca nişte ajutători preamari.

În cuvinte Filotei şi în fapte Dorotei şi dumnezeiescul Mardonie şi Gorgonie, împreună cu Secund, cu Petru şi cu Ind, s-au luptat vitejeşte, bucurîndu-se, şi au biruit taberele vrăjmaşului ; iar acum se roagă să se izbăvească de toate primejdiile cei ce cu credinţă săvîrşesc cinstită prăznuirea lor.

Slavă... Şi acum..., glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Necuprinsă cu mintea este taina care s-a săvîrşit astăzi în Betleem. Cel nevăzut Se vede, Cel fără de trup Se întrupează, Cuvîntul ia chip omenesc ; Cel ce este Se face ceea ce nu era. Fecioara naşte în peşteră Prunc tînăr pe Ziditorul firii, ieslea închipuieşte scaunul ceresc ; vitele însemnează starea înainte a heruvimilor ; păstorii se minunează, magii daruri aduc, iar îngerii cîntînd, grăiesc : slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pămînt pace, între oameni bunăvoire ; că fără schimbare este Emmanuel.

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile Praznicului, glasul al 6-lea :

Podobie : Îngereştile puteri...

Prăznuieşte astăzi cu bucurie toată făptura şi cerurile se bucură împreună cu noi : că în iesle născîndu-Se Ziditorul din Fecioara şi în Betleemul Iudeii, acum S-a văzut cu uimire Prunc; către Care să zicem : bine eşti cuvîntat Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ţie !

Stih : Zis-a Domnul Domnului Meu : şezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale.

Prunc nou Te-ai arătat pentru noi, Iisuse, răsărind din Tatăl mai înainte de veci, vrînd să înnoieşti pe toţi oamenii învechiţi prin călcarea de poruncă cea de demult ; pentru aceasta toţi cu mulţumire pururea cîntăm Ţie : binecuvîntat eşti Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ţie !

Stih : Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Lăudat-au pe Hristos, Care a venit din Fecioară, munţii şi

dealurile, văile și cîmpiile ; și steaua din cer L-a arătat magilor, culcat ca un prunc în peșteră, îmbrăcat cu trup de rob ; Căruia cîntăm : bine ești cuvîntat Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Slavă..., același glas și podobie :

Ce este sărăcia Ta aceasta multă și neasemănată, prin care Adam s-a îmbogățit în cele dumnezeiești ? grăia Fecioara ținînd în brațe pe Emmanuel, Dumnezeul și Ziditorul, Care a luat trup dintr-însa. Către Care grăim : bine ești cuvîntat Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Și acum..., a Născătoarei :

Prunc S-a născut de bunăvoie, și Fiu ni s-a dat nouă, Cel ce este mai înainte Împărat al veacurilor. Ascultați limbilor, Israele ia aminte, înțelegeți și vă plecați, căci cu noi este Cel ce va subția și va vîntura de pe pămînt toată împărăția și stăpînirea, care nu se va pleca Lui.

Și cealaltă slujbă a Utreniei după rînduială, și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul Praznicului, Cîntarea a 4-a și a 5-a, pe 6. Prochimen, glasul al 5-lea : Tu, Doamne, ne vei păzi și ne vei feri de neamul acesta în veac. Stih : Mîntuiește-mă, Doamne, că a lipsit cel cuvios. Apostolul din Epistola către Romani (VIII, 2—13) : Fraților, legea duhului vieții lui Iisus Hristos... (caută miercuri în săptămîna a 3-a după Rusalii). Aliluia, glasul al 4-lea : Strigați Domnului tot pămîntul, cîntați numelui Lui, dați mărire laudei Lui. Stih : Că ne-ai cercat pe noi Dumnezeule, cu foc ne-ai lămurit pe noi precum se lămurește argintul. Evanghelia de la Luca (XIV, 25—35) : În vremea aceea mergea cu Iisus mulțime multă... (caută marți în săptămîna a 26-a după Rusalii).

CHINONICUL

Bucurați-vă drepților întru Domnul, celor drepți se cuvine lauda.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A DOUĂZECI ȘI NOUA

Pomenirea Sfinților paisprezece mii de Prunci, care au fost uciși de Irod în Betleemul Iudeii, pentru Hristos, și a Preacuviosului Părintelui nostru Marcel, igumenul Mînăstirii Achimiților, adică a celor neadormiți.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 ale Sfinților Prunci și 3 ale cuviosului.

Stihirile Sfinților Prunci, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Comoara cea ascunsă, căutînd-o cel fără de lege a jertfit astăzi pe pruncii cei fără de răutate ; și Rahila era nemîngîiată, văzînd junghierea cea fără dreptate și moartea cea fără de vreme, și a plîns tulburată în cele dinlăuntru ; dar acum se veselește pentru ei, văzîndu-i în sînurile lui Avraam.

Pe Împăratul cel veșnic, Care S-a făcut sub ani, Îl căuta împăratul cel fără de lege, și neaflîndu-L să-L omoare, a secerat mulțimea pruncilor, care nu știau de răutate, pe care i-a fă-

cut mucenici, precum nu se aștepta, și cetățeni ai împărăției celei de sus; aceștia au rușinat cu adevărat nebunia lui.

Născîndu-Te Tu, Doamne, Cel mai înainte de veci, din Fecioară, și din bunătate făcîndu-Te Prunc, Ți s-a adus Ție, prin sînge, ceata de prunci mucenici, fiindu-le sufletul luminat și netulburat; pe care după dreptate i-ai sălășluit în locașurile celor pururea vii, înfierînd răutatea lui Irod și cruda lui nebunie.

Stihirile cuviosului, același glas și podobie:

Pildă de înfrînare prin sihăstrie te-ai arătat călugărilor, purtătorule de Dumnezeu Marcel, și izvor de smerenie, stîlp ridicat de la pămînt la cer, prieten al curăției, adevărat păzitor al liniștei celei adevărate, stîlp neînsuflețit al bărbăției și dreptar spre fapte bune.

Ridicîndu-te cu mintea la vederea celor mai bune, Părinte Marcel, încă fiind în trup, ai trecut cu vederea toate cele pămîntești și pieritoare, și ți-ai agonisit pe pămînt viețuire fără de materie, slăvind pe Hristos; pe Acela roagă-L să izbăvească din stricăciune și din primejdii pe cei ce cu credință săvîrșesc pomenirea ta cea pururea cinstită.

Întraripatu-ți-ai sufletul și trupul cu dumnezeieștile fapte bune, Marcele, și făcîndu-te prieten al celor fără de trupuri, te-ai arătat neîmpărtășit cu cele de veselie ale pămîntului, pentru dragostea Ziditorului tău. Pe Acela roagă-L să izbăvească din stricăciune și din primejdie pe cei ce cu credință săvîrșesc pomenirea ta cea pururea cinstită.

Slavă..., a sfinților, glasul al 8-lea:

Alcătuire a lui Andrei Criteanul.

Irod cel fără de lege, văzînd steaua mai strălucitoare decît toată făptura se tulbura și răpea, din brațe de maică, pe pruncii sugători de lapte. Iar Elisabeta, luînd pe Ioan, s-a rugat de o stîncă, zicînd: primește pe o maică cu pruncul! Muntele a primit pe Înaintemergătorul, ieslea a păzit Comoara pe care a vestit-o steaua; magii se închinau, Doamne, slavă Ție!

Și acum..., a Praznicului, asemenea:

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Uimitoare taină se săvîrșește astăzi: firea se înnoiește și Dumnezeu Se face om; ce era a rămas și ce nu era a luat, nesuferind nici amestecare, nici despărțire.

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Praznicului, glasul al 6-lea:

Podobie: A treia zi ai înviat...

Înfricoșătoare taină văd; Dumnezeu, Care cuprinde toată zidirea în palmă, Se cuprinde cu trup în ieslea celor necuvîntătoare, și este înfășat în scutece, Cel ce înfășoară marea cu negură.

Stih: Zis-a Domnul Domnului Meu: șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Dumnezeu cel fără de trup Se întrupează și început ia Cel fără de început ; Cel plin acum Se deșartă în peșteră mică, din Fecioara, și ca prunc este alăptat cu lapte Cel ce hrănește toată suflarea.

Stih : Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Păstorii saltă de Nașterea lui Hristos și slăvesc împreună cu îngerii, iar steaua însoțește pe magii care se închină, și oamenii, mîntuindu-se, măresc pe Născătoarea de Dumnezeu.

Slavă..., a sfinților, glasul al 8-lea :

Alcătuire a lui Andrei Criteanul.

Cînd S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, a încetat stăpînirea iudeilor ; să salte pruncii, care au fost junghiați pentru Hristos ; să se tînguiască Iudeea că s-a auzit glas în Rama : Rahila plîngînd jelește pe pruncii săi, precum este scris. Că Irod cel fără de lege, omorînd pruncii, plinește Scriptura, umplînd Iudeea de sînge nevinovat ; pămîntul se roșea de sîngele pruncilor, iar Biserica cea din neamuri se curăța în chip tăinuit și se îmbraca cu podoabe. Adevărul a venit și Dumnezeu S-a arătat celor ce ședeau în umbră, născîndu-Se din Fecioara, ca să ne mîntuiască pe noi pe toți.

Și acum..., a Praznicului, asemenea :

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Doamne, venit-ai în Betleem, și în peșteră Te-ai sălășluit, Cel ce ai cerul scaun ; în iesle ai fost culcat Cel ce ești înconjurat de oști îngerești ; împreună cu păstorii Te-ai smerit, ca să mîntuiești neamul nostru, ca un milostiv, slavă Ție !

TROPARUL sfinților, glasul 1 :

Pentru durerile sfinților, care pentru Tine au pătimit, milostiv fii, Doamne, și vindecă toate durerile noastre, Iubitorule de oameni.

Slavă..., al cuviosului, glasul al 8-lea :

Întru tine, părinte, cu osîrdie...

(caută la sfîrșitul cărții)

Și acum..., al Praznicului.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... se cîntă troparul Praznicului și al sfinților ; Slavă..., al cuviosului ; Și acum..., tot al Praznicului.

După Catisma întîia, se cîntă Sedealna Praznicului, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Să se bucure cerul și pămîntul să se veselească ! Că S-a născut pe pămînt Mielușelul lui Dumnezeu, dînd lumii izbăvire. Cuvîntul, Cel ce este în sînurile Tatălui, a ieșit din Fecioara fără de sămînță ; de Acesta magii s-au minunat văzîndu-L în Betleem născut ca un prunc, pe Care toate Îl slăvesc.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După Catisma a doua, se cîntă SEDEALNA Praznicului, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Cer mi te-ai arătat mie, astăzi, pămîntule, că pe tine Se naște Făcătorul și în iesle Se culcă, în Betleemul Iudeii ; împreună cu îngerii și păstorii Îl laudă neîn-

cetat: slavă întru cei de sus și lumii pace! Magii au văzut steaua călătorind și degrab au alergat înainte, ca să-Ți aducă darurile: aur, smirnă și tămîie, ca Celui ce ești Dumnezeul tuturor, Împărat veșnic și Ziditor a toată lumea, arătîndu-Te oamenilor în peșteră, din îndurarea Ta.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

Psalmul 50.

CANOANELE

Se pune Canonul întîi al Praznicului cu irmosul pe 6, al Sfinților Prunci, pe 4, și al cuviosului, pe 4.

Canonul Pruncilor

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmos: Celui ce a sfărîmat...

Cu vărsarea sîngiurilor au împodobit astăzi Biserica lui Hristos pruncii cei cu totul lăudați, fiind străluciți cu credința.

Biserica lui Hristos culegînd astăzi sîngiurile ca pe niște flori bine înflorite, din ramuri de curînd odrăslite, se bucură de dînsele cu desfătare și se înfrumusețează.

Fățiș este înfruntată astăzi nebunia lui Irod de către prunci; că fără răutate aceștia au înfierat nebunia răutății.

A Născătoarei:

Roagă pentru toți, Născătoare de Dumnezeu, pe Cel întrupat din tine prin cuvînt în chip de negrăit, să izbăvească pe robii tăi de toată primejdia.

Canonul cuviosului

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmos: Adîncul Mării Roșii...

Viață cerească ducînd pe pămînt și părăsind toate ale pămîntului, te-ai unit cu cei fără de trup și sălășluiești împreună cu dînșii și te îndulcești de privirea cea nematerialnică și de bucuria cea veșnică.

De la Dumnezeu primind cunoștință adevărată și fără de greșeală, L-ai căutat pe El prin viață cinstită, Părinte Marcel, și I-ai slujit Lui cu îndumnezeite fapte bune.

Slavă...,

Noian al faptelor bune te-ai arătat, cuvioase, că, umblînd pe calea cea strîmtă, ai ajuns la limanul vieții cel neînviforat.

Și acum..., a Născătoarei:

Dumnezeiască întărire și zid de apărare nesfărîmat, pod cu adevărat înțelegător, turn neclintit, ancoră și acoperămînt prin care toți sîntem mîntuiți de primejdii, pe tine te știm, cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu.

Canonul Pruncilor

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Nu este Sfînt precum Tu...

Toți credincioșii să cinstim pe pătimitorii prunci ca pe cei de o vîrstă cu El și mucenici ai lui Hristos, Dumnezeul nostru, și ca pe niște surpători ai lui Irod și întărire a credinței și nouă zid de apărare nesfărîmat.

Se veselește astăzi Biserica în chip tainic, că se înfrumusețează în chip luminat cu sîngele pruncilor ca și cu porfiră și cu

vison, neîncetat mărind pe Hristos, Biruitorul și Dumnezeu.

Picurați norilor dulceață de veselie pe pămînt, că a răsărit din nor de lumină, Hristos, în peșteră, trupește, născîndu-Se mai presus de toată priceperea.

A Născătoarei :

Fecioară ai născut, ceea ce ești neispitită de nuntă, și fecioară ai rămas, Maică fără de mire, Născătoare de Dumnezeu Marie ; roagă-te lui Hristos, Dumnezeul nostru, să ne mîntuiască pe noi.

Canonul cuviosului

Irmos :Cel ce întărești tunetul...

Intrat-ai, părinte, în livada luptelor cu judecata și din florile faptelor bune culegînd pe cele mai alese, ți-ai arătat inima ca un fagure de miere cu postirea.

Arătatu-te-ai într-ajutor săracilor și încercat întru milă, că risipind avuțiile cele nerisipite ale inimii tale, ai cules dreptate stătătoare, Părinte Marcel.

Slavă...,

Întrarmîndu-te cu tărie de suflet împotriva vrăjmașilor celor înțelegători, purtătorule de Dumnezeu, ai nimicit cu putere taberele lor și te-ai încununat cu biruință, Părinte Marcel.

Și acum..., a Născătoarei :

Din tine S-a arătat fără de tată, Domnul, Cel fără maică mai înainte de veci ; și Se zidește mai presus de fire și dăruiește înnoire de îndumnezeire celor din Adam, Fecioară, neispitită de nuntă.

Irmosul :

Cel ce întărești tunetul și zi«dești suflarea, întărește-mă, «Doamne, ca să Te laud pe Tine «cu adevărat și să fac voia Ta ; «că nu este Sfînt afară de Tine, «Iubitorule de oameni».

Condacul și Icosul Praznicului.

SEDEALNA Sfinților Prunci, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Celui ce S-a născut astăzi din Fecioara, ca unui Făcător și Împărat, se aduc junghieri bineprimite, oastea pruncilor cea mai înainte jertfită lui Hristos prin credință.

Slavă..., a cuviosului, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Mai înainte curățindu-ți sufletul cu cărbunii curăției, ți-ai întărit trupul spre tăria nepătimirii, părinte al nostru Marcel. Pentru aceea te-ai arătat locaș dumnezeiesc, gonind bolile și luminînd pe cei ce se apropie purerea de tine cu credință și te laudă.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Spăimîntatu-s-a împăratul Irod, cel cumplit, aflînd de Împăratul cel nou, Hristos, Care S-a născut pe pămînt ; și cuprins fiind de teamă și de multă frică, a trimis oaste să ucidă cu mînie pe pruncii de curînd

născuți în Betleem, încercînd să ucidă împreună cu ei pe Ziditorul, Care a sărăcit din milostivire. Că a venit din pîntecele Fecioarei, vrînd să mîntuiască neamul nostru.

Canonul Pruncilor

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Auzit-am, Doamne, glasul Tău...

Acum s-a plinit proorocia lui Ieremia, care mai înainte a vestit sfîrșitul pruncilor în Rama.

Acum în rai vă veseliți, sfinților Prunci, arătîndu-vă sfîrșitul, prin sînge, pentru Hristos.

A Născătoarei :

Maică fără prihană, binecuvîntată curată Fecioară, scapă de toată primejdia pe cei ce te laudă.

Canonul cuviosului

Irmos : Auzit-am, Doamne, glasul Tău...

Întărindu-ți picioarele sufletului tău pe piatra faptelor bune, ai împiedicat pașii patimilor, Părinte Marcel, și ai ajuns la calea păcii.

Slavă...

Ca un izvor cu patru guri de ape al Edenului, au curs adăpînd toată lumea, preafericite, ploile cele cuvîntătoare ale turmei tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Zămislind în pîntece pe dumnezeiescul Cuvînt, ai născut mai presus de cuvînt, cu trup pe Cel veșnic, ceea ce ești cu totul fără prihană. Pentru aceasta ca pe o Născătoare de Dumnezeu te mărim.

Canonul Pruncilor

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Din noaptea necunoștinței...

Născîndu-Se cu trup în Betleem, Ziditorul și Împăratul veacurilor, a încununat astăzi pătimirile pruncilor cu cununi.

Credința pruncilor a nimicit astăzi vechea răutate a lui Irod și a luminat turma lui Hristos.

A Născătoarei :

Arătîndu-te mai cinstită decît heruvimii, Fecioară prealăudată, roagă-te Fiului tău să mîntuiască sufletele celor ce te laudă pe tine.

Canonul cuviosului

Irmos : Răsare-mi mie, Doamne...

Cei ce pătimesc în noianul bolilor celor nevindecate, cîștigîndu-te pe tine liman neînviforat, Părinte Marcel, scapă de furtună și se adăpostesc cu credință spre sănătate liniștită.

Slavă...

Izvorît-ai untdelemn celor lipsiți, cuvioase, și neadormită păzindu-ți candela sufletului tău, cu focul Duhului, ai ajuns la lumina și la viața de sus.

Și acum..., a Născătoarei :

Cu raza rugăciunii tale, Născătoare de Dumnezeu curată, luminează întunecarea sufletului meu, ca ceea ce singură ai răsărit pe Luminătorul și Soarele slavei, Domnul Hristos.

Canonul Pruncilor

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Haină luminoasă dă-mi mie...

Smulși fiind de la sînul cel de maică Sfinții Prunci, s-au unit cu Hristos și s-au împodobit cu cununi nestricăcioase.

Veseliți-vă, popoarelor, duhovnicește, că s-a adunat ceată de prunci, nu hrăniți cu lapte, ci plini de credință.

A Născătoarei :

Pe tine, ceea ce singură ai născut prin cuvînt, pe Cuvîntul cu trup, te rugăm izbăvește sufletele noastre, de cursele vrăjmașului.

Canonul cuviosului

Irmos : Adîncul păcatelor...

Ca un pom bine înflorit, sădit în mijlocul Bisericii, cuvioase, prin postiri și prin învățături ai odrăslit roade, prin care neghinele lui Arie se prefac în cenușă.

Slavă...

Lăudînd după cum se cuvine pomenirea ta, cinstim racla ta, cădem în genunchi înaintea moaștelor și cinstim cu credință țărîna ta, cerînd vindecarea bolilor, Părinte Marcel.

Și acum..., a Născătoarei :

Dumnezeiescul tău Fiu, Preasfîntă, a nimicit blestemul cel odrăslit în rai și, deschizînd oamenilor cărarea pomului vieții, le-ai izvorît binecuvîntarea.

Irmosul :

Adîncul păcatelor mele și vifo«rul gîndurilor mă tulbură și în «adîncul deznădăjduirii celei «silnice mă afundă ; ci tinde-mi «și mie mîna Ta cea tare, ca lui «Petru, Îndreptătorule, și mă «mîntuiește».

CONDACUL, glasul al 3-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Steaua a condus pe magi la Cel ce S-a născut, iar Irod oaste nedreaptă a trimis împotriva pruncilor, gîndind să ucidă pe Cel ce ca un prunc S-a culcat în iesle.

Alt Condac, glasul al 6-lea :

Podobie : Plinind rînduiala...

În Betleem la Împăratul Cel ce S-a născut, magii de la Răsărit cu daruri au venit, călăuziți fiind prin stea, din înălțime ; dar Irod s-a tulburat și a secerat pe prunci ca pe niște grîu, temîndu-se că stăpînia lui va cădea curînd.

ICOS

Ca un Soare al dreptății ne-ai strălucit nouă, celor din întunericul vieții, și, născîndu-Te, Mîntuitorule, în Betleem ca un om, ai arătat lumii stele noi, pe cei ce au strălucit cu raza Luminii celei de negrăit. Că Sfinții Prunci strălucesc morți ca și cum ar fi vii. Pe care cu dragoste lăudîndu-i, cu cîntări îi mărim, cinstind dumnezeiasca lor pomenire și pe Hristos rugîndu-L ca pe Cel ce izbăvește pe cei ce-L laudă cu credință.

SINAXAR

In această lună, în ziua a douăzeci și noua, pomenirea sfinților paisprezece mii de prunci, uciși de Irod.

Irod, împăratul iudeilor, a poruncit magilor să se întoarcă pe la el ca să-i spună și lui unde este Împăratul, Care S-a născut și pe Care li-L vestise steaua ce-o urmau, pentru ca să se închine și el Lui. Îngerul Domnului însă le-a spus magilor să nu mai treacă pe la Irod, ci să se ducă pe altă cale în țara lor. Și așa au făcut. Irod, văzînd că a fost înșelat de magi, s-a supărat tare. A cercetat cu de-amănuntul vremea cind s-a arătat steaua și a trimis ostași ca să omoare pe toți pruncii, din Betleem și din împrejurimi, de la doi ani în jos. Că se gîndea că de va ucide pe toți pruncii, atunci va ucide negreșit și pe Împăratul ce va să fie, și nu va mai unelti împotriva tronului lui. Dar în zadar s-a ostenit, nebunul! Nu-și dădea seama, că omul nu poate împiedica voia lui Dumnezeu. Și așa Irod a pricinuit pruncilor împărăția cerurilor, iar lui și-a pricinuit osîndă veșnică.

Tot în această zi, pomenirea tuturor creștinilor și fraților noștri ce s-au săvîrșit de foame, de sete, de sabie și de frig. Slujba lor se săvîrșește în Halcopratia, în biserica Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, unde este și sfînta raclă.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Marcel, stareţul Mînăstirii Achimiților, adică a neadormiților.

Cuviosul Părintele nostru Marcel era din Apamia, oraș în cea de a doua Sirie, dintr-un neam cinstit și vestit. A învățat toată știința acelei vremi, dar disprețuind-o, a părăsit toate averile sale și s-a dus la Efes, unde a găzduit la niște binecredincioși creștini. A intrat apoi în una din mînăstirile de acolo și a dus viață îmbunătățită de schimnic. Aflînd de petrecerea dumnezeiască a Sfîntului Alexandru, care viețuia în Mînăstirea neadormiților, s-a dus la el. A rămas și el în mînăstire și-i întrecea pe toți frații prin sporul lui de fiecare zi în virtute. După adormirea stareţului Alexandru și al lui Iacob, stareţul de după el, a fost rînduit Cuviosul Marcel stareț al mînăstirii. Cu harul lui Hristos a săvîrșit multe minuni. A adormit în Mînăstirea neadormiților și s-a odihnit în Domnul.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Tadeu mărturisitorul.

Cel între sfinți Părintele nostru Tadeu a fost rob slobozit al lui Teodor, care, cu putere împărătească, a luat Mînăstirea Studiților și a făcut-o chinovie. Tadeu și-a tuns părul capului în mînăstirea lui Teodor și s-a făcut călugăr. Ducea viață bineplăcută lui Dumnezeu și era iubit de toți. Postea și priveghea mult; își înfrîna limba, lua aminte la dumnezeieștile cuvinte, se culca pe pămînt, era foarte supus și nu avea altă avere decît hainele de pe el.

Cu îngăduința lui Dumnezeu, împărățeau pe vremea aceea Mihai Bîlbîitul și Teofil, fiul lui, împărați răucredincioși și luptători împotriva sfintelor icoane. Aceștia au închis pe unii episcopi și stareți binecredincioși, iar pe alții i-au surghiunit. Printre aceștia s-a aflat și marele luptător Teodor, părintele și stareţul Cuviosului Tadeu.

Odată s-a dus cu Teodor la palatul împărătesc și acest purtător de Dumnezeu Tadeu. Aprins de rîvna dumnezeiască, a mustrat pe împăratul acela răucredincios înaintea întregului senat. Împăratul a poruncit să aducă icoana Mîntuitorului să o pună pe pămînt, iar pe Sfîntul Tadeu să-l așeze pe sfînta icoană. Sfîntul n-a vrut. Atunci a fost luat cu sila de niște bărbați puternici și ținut deasupra ei, ca să nu se miște. Și i-a zis tiranul: «Iată ai călcat icoana lui Hristos! Primește dar și celelalte învățături ale noastre».

Sfîntul însă, luminat cu adevărat la suflet, i-a răspuns: «Eu, prea răucredinciosule și tirane, plin de toată necurățenia, n-am făcut asta cu voia mea, să mă ferească Dumnezeu!, ci prin viclenia ta și nedreapta ta judecată. Eu dimpotrivă mă închin sfintei icoane a Domnului și Dumnezeului meu, o sărut și vreau cu dragă inimă să mor pentru ea!».

Cu aceste cuvinte a fost făcut de rușine ticălosul de împărat. Dar pentru că a fost ocărît de un țăran, de un scit și de un om de rînd, a poruncit să fie trîntit la pămînt înaintea lui și bătut fără milă. Și l-au lovit mult cu ciomegele, pînă ce au socotit că și-a dat sufletul. Crezînd că a murit, l-au tîrît de picioare afară. Unii din cei ce erau acolo l-au legat și l-au tîrît ca pe un stîrv și ca pe o necurățenie prin tot tîrgul. L-au aruncat apoi lîngă zidul cetății, în partea dinspre izvor, s-au întors și s-au spălat.

Iar fericitul Tadeu, suferind toate cu mulțumire și cu bărbăție, a mai trăit trei zile, apoi s-a dus la Domnul.

Tot în această zi, pomenirea sfințirii bisericii sfinților patruzeci de Mucenici, ce se află alături de Halcotetrapilu.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintele nostru Veniamin, care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Părintele nostru Antinodor, care cu pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Gheorghe, episcopul Nicomidiei, făcătorul cîtorva canoane de cîntări și tropare, care cu pace s-a săvîrșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi, Amin.

Canonul Pruncilor

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Cel ce ai mîntuit...

Cel ce pe pămînt ai făcut minunați în chip preaslăvit cu darul pe Sfinții Tăi Prunci, bine ești cuvîntat în veci, Doamne Dumnezeul părinților noștri.

Cel ce ai arătat pe prunci biruitori tari asupra tiraniei vrăjmașului, bine ești cuvîntat în veci, Doamne Dumnezeul părinților noștri.

Cel ce Te-ai sălășluit în pîntecele Fecioarei și intru dînsa ai zidit din nou pe Adam, bine ești cuvînțat în veci, Doamne Dumnezeul părinților noștri.

Canonul cuviosului

Irmos : Tinerii evrei în cuptor...

Strălucește luminat ca soarele pomenirea ta, luminînd pe toți cei ce cu dreaptă credință cîntă : bine ești cuvîntat, Cel ce singur ești Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Călugărilor ești întărire, cuvioase, și pildă și podoabă credincioșilor, celor ce cîntă : bine ești cuvîntat, Cel ce singur ești Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te limanul pocăinței cel neînviforat, la care alergînd, Născătoare de Dumnezeu, cîntăm : bine ești cuvîntat, Cel ce singur ești Dumnezeul părinților noștri.

Canonul Pruncilor

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Pe Împăratul slavei...

Pe Cel ce a încununat din cer pe prunci și pe Irod l-a umplut de rușine, lăudați-L preoți, preaînălțați-L popoare întru toți vecii.

Pe Cel ce a zdrobit semeția lui Irod și a mîntuit mulțimea pruncilor, lăudați-L popoare întru toți vecii.

A Născătoarei :

Pe ceea ce după naștere singură este maică și fecioară să o lăudăm, popoare, ca pe ceea ce este scaun preacinstit și preaînălțat al Celui Preaînalt.

Canonul cuviosului

Irmos : Pe Acela de Care se înfricoșează...

Ca o lumină neadormită a cumpătării, păzitor al curăției, temelie a rugăciunii și stîlp al smereniei să fie lăudat Cuviosul Marcel ; prin care întărin-

du-ne toți, cîntăm : binecuvîntați, toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Astăzi la pomenirea lui Marcel, păstorii cei mai mari ai sihaștrilor să salte, să bată din palme cu bucurie cetele călugărilor, și să se veselească adunările cinstitei Biserici și să cînte : binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioara a născut pe Cel proorocit de Isaia, toiagul lui Iesei a odrăslit fără sămînță, năstrapa a încăput pe Cel ce a dăruit mana ; că pe tine, Preacinstită Fecioară, neispitită de bărbat, preînchipuindu-te proorocii, te laudă ca pe o curată Maică a lui Dumnezeu.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-I pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Acela de Care se înfricoșea-
«ză îngerii și toate oștile cerești,
«ca pe Făcătorul și Domnul lău-
«dați-L preoți, slăviți-L tineri,
«binecuvîntați-L popoare și-L
«preaînălțați întru toți vecii».

Canonul Pruncilor

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Cu adevărat Născătoare...

Cu judecată de bunăvoie, prunc făcîndu-Te, Bunule, putere bărbătească ai dăruit pruncilor, ca să surpe semețiile vrăjmașului celui fără de lege.

De toată veselia s-a umplut Efrata, și Rahila dănțuiește cu credință, aducînd lui Dumnezeu jertfă pe prunci, ca și Avraam.

A Născătoarei :

Te binecuvîntăm pe Tine, Dumnezeul lui Israel, Care Te-ai arătat lumii din Fecioara și ai înălțat fruntea noastră.

Canonul cuviosului

Irmos : Pe Cel ce a arătat...

Avînd noian de milostivire, Părinte Marcel, ai izbăvit pe ucenicii tăi care ardeau în valurile patimilor, și i-ai adăpostit pe ei în loc liniștit, cu rugăciunile tale.

Slavă...

Dănțuiește oastea cea fără de trup și neamul omenesc, de Dumnezeu însuflate, la pomenirea ta, povestind mulțimea faptelor bune și a minunilor tale cele înfricoșătoare.

Și acum..., a Născătoarei :

Cu nașterea ta, Fecioară, ne-am îndumnezeit, noi credincioșii, că porți ca pe un prunc și alăptezi pe Dumnezeu, Hrănitorul tuturor și de o slavă cu Tatăl ; o, minune preaslăvită !

Irmosul :

Pe Cel ce a arătat dătătorului
«de Lege, în munte, în foc și în
«rug nașterea pururea Fecioarei,
«spre mîntuirea noastră, a cre-
«dincioșilor, cu cîntări fără în-
«cetare să-L slăvim».

LUMININDA

Podobie : Crucea este păzitoare...

Irod, luptînd împotriva lui Dumnezeu, a trimis, ticălosul, să secere holda cea verde și necoaptă a pruncilor; dar pe Domnul, Care S-a născut, neputînd să-L prindă, s-a umplut de toată rușinea.

Altă Luminîndă

Podobie: Văzîndu-Te pe Tine ucenicii...

Betleeme, nu te întrista, ci te veselește pentru uciderea Sfinților Prunci, că au fost aduși Stăpînului Hristos jertfă desăvîrșită, că fiind înjunghiați pentru El, împreună cu El împărățesc.

Slavă..., asemenea:

Săltările trupului le-ai adormit prin toată înfrînarea, purtătorule de Dumnezeu, și ai rînduit să se săvîrșească la mînăstirea ta doxologie, cu neîncetată priveghere de toată noaptea, spre lauda lui Hristos, Părinte Marcel.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe pămînt pace și între oameni bunăvoire s-a făcut, Născătoare de Dumnezeu. Îngerii dănțuind, cîntă: slavă Ție, întru cei de sus, Celui ce Te-ai născut în chip de nespus, în Betleem, din Fecioara.

LA LAUDE

Se pun stihirile Praznicului pe 4, glasul al 2-lea:

Podobie: O, uimitoare minune...

Vai, împietrire a lui Irod! Că fiind cuprins de mînie împotriva lui Dumnezeu, Care S-a făcut Prunc cu trup, își varsă mînia asupra pruncilor din Betleem și pe toți îi dă sabiei omorîtorilor, socotind să lipsească de viață, pierzătorul cel cumplit al rodului firii, pe Pricinuitorul vieții lor, prin sîngiurile junghierii (de două ori).

Magii din Persia, ajungînd la Ierusalim, au tulburat pe Irod; și înnebunind ticălosul, a junghiat pe prunci, care ca niște struguri au fost aduși lui Hristos, smulși de la sînul maicilor lor, și ca niște tineri mucenici au spăimîntat pe Irod. Pentru aceasta rugați-vă lui Hristos, cu credință, ca să ne mîntuim noi.

Rahila își plînge pruncii și în Rama se aude mare glas; Irod înnebunește și cel fără de lege se tulbură; Ioan fuge în munți, piatra primește pe maica împreună cu fiul; Zaharia este ucis în biserică; iar Hristos fuge, lăsînd pustii locașurile iudeilor.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Alcătuire a lui Andrei Criteanul.

Irod, cel fără de lege, văzînd steaua mai strălucitoare decît toată făptura, s-a tulburat și a ucis cu sabia pe pruncii cei ce sugeau, în brațele maicilor lor. Iar Elisabeta luînd pe Ioan se ruga de stîncă, zicînd: primește pe o maică cu pruncul. Muntele a primit pe Înaintemergătorul; iar ieslea a păzit Comoara pe care a vestit-o steaua; magii se închinau. Doamne, slavă Ție!

Și acum..., același glas:

II, p. 242

În Betleem au alergat împreună păstorii, vestind pe Păstorul cel adevărat, Care șade pe heruvimi, și în iesle S-a culcat, chip de prunc pentru noi luînd. Doamne, slavă Ție !

LA STIHOAVNA

Se pun stihirile Sfinților Prunci, glasul 1.

Alcătuire a lui Ciprian.

La Nașterea Ta cea preacurată, Hristoase Dumnezeule, pruncii s-au făcut întîia jertfă. Că Irod vrînd să Te prindă pe Tine, Cel nepipăit de mînă, n-a cunoscut că aduce Ție o ceată de mucenici. Pentru aceasta Te rugăm pe Tine, Cel ce Te-ai făcut om, să mîntuiești sufletele noastre.

Stih : Minunat este Dumnezeu intru sfinții Săi.

Glasul al 2-lea :

A aceluiași.

La urechea Domnului Savaot a ajuns junghierea voastră, cinstiților Prunci ; că pentru Dînsul v-ați vărsat sîngele și în sînul lui Avraam vă odihniți ; și mîrșava răutate a lui Irod în veac ați vestit-o, cu puterea lui Hristos, Cel ce S-a născut.

Stih : Sfinților celor de pe pămîntul Lui, minunat a făcut Domnul toate voile Sale.

Glasul al 3-lea :

Urîtă a fost u c i d e r e a de prunci a lui Irod, prin vărsarea de sîngiuri ce s-a făcut ; și cinstită este junghierea Pruncilor, ca unii ce au fost de o vîrstă cu Hristos, jertfindu-se și pătimind mai înaintea Junghierii celei noi, cea pentru mîntuirea noastră. Nu plînge, Rahila, pe prunci ; adu-ți aminte de sînurile lui Avraam, unde este locașul t u t u r o r celor ce se veselesc.

Slavă..., a cuviosului, glasul al 6-lea :

I, p. 164

Cuvioase părinte, în tot pămîntul a ieșit vestirea faptelor tale ; pentru aceasta în ceruri ai aflat plata ostenelilor tale ; taberele demonilor ai pierdut, ai ajuns cetele îngerești, a căror viață fără prihană ai urmat-o. Îndrăznire avînd către Domnul, cere pace sufletelor noastre.

Și acum..., a Praznicului ;

Asemenea :

I, p. 226

Dănțuiesc îngerii toți în ceruri și oamenii se bucură ; și toată făptura saltă pentru Domnul, Mîntuitorul, Cel ce S-a născut în Betleem : că toată înșelăciunea idolească a încetat și Hristos împărățește în veci.

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri se pune : din Canonul Praznicului, Cîntarea a 7-a, pe 4, și din Canonul Pruncilor, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimen, glasul al 4-lea : Dați slavă lui Dumnezeu în locașul cel sfînt, Dumnezeul părinților noștri. Stih : În adunări lăudați pe Domnul. Apostolul din Epistola către Evrei (II, 11—18) : Fraților, Cel ce sfințește și cei ce sînt sfinți... (Caută în Sfînta și Marea Vineri la Ceasul al 6-lea). Aliluia, glasul al 4-lea : Făgăduințele mele le voi plini Domnului, înaintea a tot poporului Lui.

Stih: În curțile casei Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime. Evanghelia de la Matei (II, 13—23): După ce s-au dus magii... (caută la 26 decembrie).

CHINONICUL

Bucurați-vă drepților întru Domnul, celor drepți se cuvine lauda.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A TREIZECEA

Pomenirea Sfintei Anisia și a Cuviosului Zotic, preotul, hrănitorul de orfani.

În această zi se cîntă și slujba Cuvioasei Melania, pentru că în ziua de 31 decembrie se odovăește Praznicul Nașterii Domnului Hristos.

LA VECERNIE

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6, glasul al 4-lea:

Stihirile Muceniței Anisia.

Podobie: Ca pe un viteaz...

Cu razele feciorie fiind luminată, prealăudată, prin luptele muceniciei ai strălucit, că, nesupunîndu-te a te închina soarelui, ai suferit nedreaptă junghiere și, roșită fiind cu sîngele tău, ai stat înaintea Soarelui slavei purtătoare de cunună, fiind luminată cu strălucirile cele de acolo.

Arătînd dragostea cea din inimă, udai pămîntul cu lacrimi de umilință, mărită Anisie, și cu părul capului ștergeai așternutul picioarelor lui Hristos, socotindu-L pe Dînsul ca și cum ar fi fost de față, și privind mai înainte pe Acela pe pe Care L-ai dorit. Și cu gîndul atingîndu-te de picioarele Lui, cu adînci cugetări dumnezeiești ți-ai luminat sufletul.

Averea împărțindu-ți-o și pe săraci îndestulîndu-i, te-ai logodit, neîntinată, Făcătorului; și ai adus Lui ca zestre pîraiele sîngiurilor, prealăudată, și rîvnirea pătimirii pe care Însuși a răbdat-o, Care te-a sălășluit în cămara dumnezeiască, pe tine Anisia, ca pe o mucenită purtătoare de biruință.

Stihirile Cuvioasei Melania, același glas:

Podobie: Cel ce de sus ești chemat...

Ceea ce te-ai unit cu cetele îngerilor, cînd te-a aprins dorul cel dumnezeiesc și prin nepătimire și prin curățire ai ajuns a zbura mai presus de cele văzute, atunci ai însuflețit pe soțul tău, cu cuvinte ascultătoare pline de îndemn către Dumnezeu, ca să se lepede de tulburarea vieții cea nestatornică și pieritoare. Pentru aceasta împreună cu el ai aflat viața și desfătarea cea veșnică, Melania; roagă-te Stăpînului să mîntuiască sufletele noastre.

Ceea ce ai dorit viața îngerilor, cînd ai defăimat dezmierdarea cea plină de dulceață și te-ai deprins cu înfrînarea, cu privegherea, cu dormitul pe pămînt și cu sărăcia, atunci te-ai făcut vas preacurat al dumnezeiescului Duh, împodobit de El cu daruri luminate, preacinstită. Pentru aceasta ai tras popoarele către rîvna cea dumnezeiască, Melania, și le-ai adus

Stăpînului și Mîntuitorului sufletelor noastre.

Ceea ce ești înfrumusețată cu podoabele faptelor bune, cînd ai plinit cuvîntul cel de mîntuire și ai dat mulțimea aurului tău, împărțindu-l săracilor și celor în nevoi, atunci ai primit bogăția cea cerească, îmbogățindu-te cu dreptatea în veac, cu nestricăciunea și cu izbăvirea, preacinstită. Pentru aceasta cinstim adormirea ta, și cu stăruință te rugăm: roagă-te Ziditorului să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., a Praznicului, glasul al 4-lea:

Alcătuire a lui Ioan Monahul.

Să se bucure cerul și pămîntul să se veselească, că astăzi îngerii și oamenii s-au făcut cu adevărat o singură turmă. O, minune! Cel nevăzut Se vede, Cel neîncăput este încăput, Cel fără de început Se începe, Fiul lui Dumnezeu Se face Fiu al omului; și Fecioara, neispitită de bărbat, se arată Maică a lui Dumnezeu, iar Maica, după naștere, se află fecioară. Cuvîntul Tatălui, Cel ce s-a întrupat, în iesle este culcat și păstorii cei binevestitori se fac părtași ai Tainei. Magii de la Răsărit au adus daruri, povățuiți de stea și s-au închinat Mîntuitorului, Celui ce S-a născut. Cu aceia și noi împreună, iubitorilor de praznic, deschizînd cu rîvnă vistieriile inimii, să-I aducem drept aur, tămîie și smirnă, faptele bune, credința, nădejdea și dragostea, grăind către Dînsul glăsuirea celor fără de trup: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire! Slavă Celui ce a venit să mîntuiască neamul omenesc din stricăciune!

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile Praznicului, glasul al 5-lea:

Podobie: Bucură-te cămară...

Magii, împărații din Răsărit au adus daruri, închinîndu-se Celui ce a strălucit din Fecioara împărăteasă, Dumnezeului tuturor și Ziditorului și adevăratului Împărat. Către care cea cu totul fără prihană spăimîntîndu-se zicea: Spuneți-mi voi, cei ce vă închinați focului și soarelui și întru întuneric umblați: cum ați cunoscut că a luat trup Cel ce pe toate le luminează mai presus de pricepere? Și Se naște pe pămînt și în peșteră, și din milostivire, dă lumii mare milă?

Stih: Zis-a Domnul Domnului Meu: șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

Răspuns-au magii către curata: noi, urmînd cuvintelor lui Valaam, așteptam să vină răsăritul unei stele curate și strălucitoare și, văzînd-o pe aceasta de curînd, strălucind în chip neobișnuit, nu am pregetat a face călătoria, povățuiți de ea. Dar Acesta pe Care Îl ții în brațele tale, ca pe un prunc, cine este? Cum te-ai învrednicit a sluji unei astfel de Taine, cin-

stită, preasfințită ? Prin care lumea a aflat mare milă.

Stih : Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

Zis-a Fecioara către magi : vă spun vouă, celor ce căutați să știți lucruri mai presus de cuvînt și de tot cugetul, că văd dragostea voastră pentru Pruncul meu. Noi și minunate sînt lucrurile pe care le vedeți ! Că Cel ce este știut a fi fără de ani, împreună cu Tatăl, S-a îmbrăcat de bunăvoie cu sărăcia mea, ca să îmbogățească pe cei ce au sărăcit, din neascultare, și au pierdut dumnezeiasca desfătare, cea din rai ; Acesta Însuși este Cel ce dăruiește lumii mare milă.

Slavă..., asemenea :

Văzînd cea cu totul fără prihană pe Dumnezeu, Cel mai înainte de veci, Prunc întrupat dintr-însa, ținîndu-L în brațe, sărutîndu-L adesea și plină de bucurie fiind, grăia către El : Dumnezeule Preaînalt, Împărate cel nevăzut, cum Te văd pe Tine și nu pot înțelege taina sărăciei Tale, cea fără de măsură ? Că peștera preamică, și aceasta străină, Te încape înăuntru pe Tine, Cel ce Te-ai născut, nestricîndu-mi fecioria, păzind pîntecele ca mai înainte de naștere și dînd lumii mare milă.

Și acum..., asemenea :

Grăit-a, bucurîndu-se, curata, cea fără de prihană : Tu, Cel ce ești chipul lui Dumnezeu, mai înainte de început, primești chipul lui Adam ; și Tu, Cel ce cu puterea Ta ții totul în mînă, vrei să fii ținut în brațe ! Cum o să Te înfăș în scutece, ca pe un prunc ? Cum Te voi hrăni cu lapte pe Tine, Cel ce hrănești toate ființele ? Cum mă voi minuna de sărăcia Ta cea mai presus de înțelegere ? Cum Te voi numi pe Tine, eu roaba Ta, Fiul meu ? Te laud, Te binecuvintez, pe Tine, Cel ce dăruiești lumii mare milă.

Troparul muceniței, glasul al 4-lea :

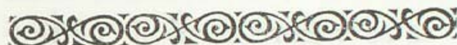
Mielușeaua Ta, Iisuse, Anisia...

Slavă..., al cuvioasei, glasul al 8-lea :

Întru tine maică cu osîrdie...

(Caută la sfîrșitul cărții).

Și acum..., al Praznicului.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cîntă troparul Praznicului și al muceniței ; Slavă... al cuvioasei, Și acum..., iarăși al Praznicului.

După Catisma întîia se cîntă Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Cel neîncăput nicăieri, cum a încăput în pîntece ? Cel ce este în sînurile Tatălui, cum este ținut în brațe de Maică ? Cu adevărat, precum a știut, precum a voit și precum bine a tocmit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie ; și Cel ce era, S-a făcut pentru noi ceea ce nu era ; și Cel ce este neschimbat cu firea, S-a împărtășit de frămîntătura noastră. Îndoit S-a născut Hristos, vrînd să plinească lumea cea de sus.

Slavă... Și acum..., tot aceasta :

După Catisma a doua se cîntă SEDEALNA, același glas și podobie :

Pentru ce te minunezi, Marie ? Pentru ce te înspăimîntezi de ceea ce este întru tine ? Pentru că pe Fiul cel din veșnicie sub ani L-am născut, zice Fecioara, și nu știu cum s-a făcut zămislirea Celui ce S-a născut. Nu am bărbat și cum voi naște Fiu ? Naștere fără de sămînță cine a văzut ? Dar unde voiește Dumnezeu, se biruiește rînduiala firii, precum scrie. Hristos S-a născut, spre a dezlega blestemul cel de demult al lui Adam.

Slavă... Și acum..., glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Minune preaslăvită se vede astăzi : că Mîntuitorul nostru vine astăzi în peșteră să Se nască trupește, din Fecioara, pentru noi. Magii ca unui Împărat s-au închinat, păstorii cu îngerii L-au preaslăvit ; cu aceia și noi grăim către Dînsul : slavă Celui ce S-a făcut om, pentru noi.

Psalmul 50 :

CANOANELE

Se pune Canonul al doilea al Praznicului, cu irmosul pe 6, și două Canoane ale sfintelor, pe 8.

Canonul Sfintei Anisia

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Adîncul Mării Roșii...

Trimite-mi lumină mie, celui ce laud pomenirea ta cea purtătoare de lumină, prealăudată, ca singura ce stai cu bucurie înaintea Tatălui luminilor, alungînd cu rugăciunile tale, viforul greșealelor mele.

Cu sihăstria desțelenindu-ți ogorul cel sufletesc, de Dumnezeu înțelepțită, lucrezi spicul muceniciei, păstrîndu-l pentru Plugarul cel ce ți-a însuflat putere, fecioară mucenită, vrednică de laudă.

Cu mîna ta cea preabogată împărțind averea cea vremelnică, ai dobîndit viață bogată, care nicidecum nu se pierde și vistierie nepieritoare și mărire cerească, mucenită.

A Născătoarei :

Din tine, ceea ce ești preasfîntă, Se naște astăzi cu trup asemănător nouă, Făcătorul a toată lumea și este înfășat în scutece, Cel ce a înfășurat marea cu negură, Maică pururea fecioară.

Canonul Cuvioasei Melania

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Deschide-voi gura mea...

Întunecat fiind de întunericul patimilor, luminîndu-mă, curățește-mă Iubitorule de oameni, cu rugăciunile cele purtătoare de lumină ale cuvioasei Tale Melania ; și vrînd să o laud pe dînsa, dăruiește-mi cuvînt.

Cu înflăcărare ai urmat Celui ce pentru tine a răbdat de bunăvoie răstignirea și purtîndu-ți crucea, preafericită, cu osîrdie pe umărul tău, ai păzit îndreptările Sale.

De dragostea părinţilor şi de dulceaţa trupului cu totul te-ai lepădat, îndrăgind numai frumuseţea cea vrednică de iubire a lui Hristos, de al Cărui cuvînt toţi doresc a se împărtăşi, de Dumnezeu înţelepţită.

Slavă...

Lepădînd lanţul vieţuirii celei trupeşti, ai plecat pe soţul tău a purta pe grumaji jugul cel dumnezeiesc, împreună cu tine, şi a umbla pe calea care duce către locaşurile cele nematerialnice.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel bogat a sărăcit, îmbogăţindu-mă cu Dumnezeirea pe mine, care rău am sărăcit din neînfrînarea cea dintîi ; şi Cel fără de început, iată, început a luat, născîndu-Se acum din Fecioara, dumnezeiasca fiică.

Canonul Sfintei Anisia

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Se veseleşte de Tine...

Făcătorul, iubind frumuseţea sufletului tău, te-a logodit pe tine Luişi mireasă, cu adevărat frumoasă şi fără prihană, muceniţă.

Iubind patima Celui fără de patimă, Care pentru noi cu moarte a fost omorît, cinstită muceniţă, cu moarte mucenicească mori.

Ca o jertfă duhovnicească şi ca o aducere desăvîrşit curată s-a adus Ţie, Dumnezeule, ceea ce a iubit crucea Ta.

A Născătoarei :

Loc încăpător Ziditorului celui neîncăput te-ai făcut, încăpîndu-L pe El, cu trup, ceea ce eşti plină de dar şi cu totul fără prihană.

Canonul Cuvioasei Melania

Irmos : Nu întru înţelepciune...

Depărtîndu-te de dorirea celor de jos, toată dorirea voinţei tale ai îndreptat-o cu dreaptă credinţă numai către cele stătătoare şi veşnice, mărită Melania.

Şi grăind şi tăcînd te-ai arătat sfătuitoare celor neîntăriţi, pildă şi întărire sihaştrilor. Pentru aceasta te lăudăm pe tine, preamărită Melania.

Slavă...

Cu necontenirea rugăciunilor ţi-ai îndreptat simţirile cu razele Duhului, şi te-ai făcut în chip de lumină, cu totul rîvnind viaţa cea fără de materie, încă în trup fiind, Melania.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce înfăşoară cerul cu nori, voind este înfăşat ca un prunc de mîinile Fecioarei, vrînd să mă răpească din mîna celui vrăjmaş.

Irmosul :

Nu întru înţelepciune ne lăudăm şi întru putere şi bogăţie, «ci întru Tine, Cel ce eşti înţelepciunea cea ipostatică a Tatălui, Hristoase ; că nu este «sfînt afară de Tine, Iubitorule «de oameni».

CONDACUL Cuvioasei Melania, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat...

Luminîndu-ți-se sufletul cu luminările Celui ce ne-a strălucit nouă din Fecioara, ai strălucit în fapte bune, ceea ce ești vrednică de laudă. Că împărțind pe pămînt avuția cea nestricăcioasă, ai grămădit comoară de avuție cerească și în sihăstrie ai strălucit lămurit. Pentru aceasta cu dragoste te cinstim pe tine, Melania.

ICOS

Fugind de plăcerile lumii, ai risipit din belșug mulțimea de aur, punîndu-l cu dreaptă credință în mîinile săracilor, și la dumnezeieștile locuri ajungînd, tuturor toate te-ai făcut, petrecînd viața întocmai cu îngerii ; împărțind tuturor untdelemnul facerii de bine ți-ai luminat candela sufletească și intrînd împreună cu Hristos întru cămara dumnezeiască a împărăției Sale, te desfătezi. Pentru aceasta cu dragoste, te cinstim pe tine, Melania.

SEDEALNA sfintei mucenițe, glasul al 4-lea :

Podobie :Degrab ne intîmpină...

Peste patimile trupului împărățind prin suferințe făcătoare de viață, cu dreaptă credință ți-ai vopsit cu însuți sîngele tău haina nestricăcioasă, cinstită Anisia. Pentru aceasta te-ai arătat mireasă fără de prihană a Împăratului tuturor. Izbăvește-ne deci, din primejdii, pe noi, cei ce săvîrșim cu credință mărită pomenirea ta.

Slavă..., a Cuvioasei Melania, glasul al 4-lea :

Podobie :Degrab ne întîmpină...

Împlinind dumnezeieștile porunci, cu dragoste ai împărțit mulțimea aurului tău săracilor și ridicînd pe umeri crucea ta, Melania, ai urmat cu credință împreună cu soțul tău lui Hristos, unuia Dumnezeului nostru, Care s-a răstignit cu trupul.

Și acum..., a Praznicului, același glas :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Veniți să vedem, credincioșilor, unde S-a născut Hristos ; drept aceea să vedem unde merge steaua cu magii, împărații de la Răsărit ; acolo îngerii cîntă neîncetat ; păstorii petrecînd noaptea în cîmp, cîntare vrednică grăiesc : slavă întru cei de sus, Celui ce S-a născut astăzi în peșteră din Fecioara și de Dumnezeu Născătoarea, în Betleemul Iudeii.

Canonul Sfintei Anisia

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Ridicat pe Cruce văzîndu-Te...

Ținîndu-se pe urmele Tale cele purtătoare de viață, roaba Ta este rănită cu sulița în coastă și trece nevătămată de sabia cea chinuitoare, lăudîndu-Te pe Tine, Stăpîne Hristoase.

Strălucind cu razele muceniciei și încununată fiind cu nestricăcioasă cunună, bucurîndu-ne stai înaintea lui Hristos,

Mirelui tău, Muceniță Anisia prealăudată.

Cu împotriviri mucenicești ai răsturnat, surpîndu-l, pe cel ce a îndrăznit să înșele pe Eva cea dintîi, arătîndu-l neputincios și bucurîndu-te, grăiai : slavă puterii Tale, Doamne !

A Născătoarei :

Cel ce a zidit ființele cele fără de materie, astăzi Se naște cu trup, ca un om din tine, Maica lui Dumnezeu. Căruia cîntăm : slavă puterii Tale, Doamne.

Canonul Cuvioasei Melania

Irmos : Cel ce șade în slavă...

Cu înfrînarea ucigîndu-ți poftele trupului, ai avut locuind întru tine, Însăși Viața tuturor, preacinstită ; către Care, mutîndu-te de pe pămînt, te-ai sălășluit, desfătîndu-te de împărăția cerurilor.

Împărțit-ai mulțimea aurului tău săracilor și l-ai grămădit cu adevărat comoară în acele vistierii, care nicicînd nu se învechesc, dar îți păstrează statornică îndestulare în veci.

Slavă...

Bogăția milostivirii tale s-a făcut ca un mare rîu, pururea lăudată, adăpînd nevoile tuturor săracilor, spălînd întinăciunea sărăciei, și mijlocindu-ți ție, în ceruri, bogăție de nerisipit, care nu se deșartă.

Și acum..., a Născătoarei :

Supunîndu-mă pornirilor patimilor, ca un necuvîntător, cuvîntător fiind, m-am asemănat animalelor. Ci tu, ceea ce ai născut pe Cuvîntul cel veșnic, nu mă trece cu vederea pe mine, care totdeauna pătimesc.

Canonul Sfintei Anisia

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Tu, Doamne, lumina mea...

Pe Tine, Doamne, cunoscîndu-Te mucenița Ta, izvor de mîntuire, a băut pînă la fund paharul muceniciei, neîndoindu-se cu inima.

O, mielușea a lui Hristos ! O, junghiere bineprimită de Dumnezeu ! O, jertfă fără prihană a Domnului ! Purtătoare de Dumnezeu, roagă-te să ne mîntuim noi.

Lumină preastrălucitoare ai ajuns, apropiindu-te de Lumina cea mare și luminezi pe cei ce prăznuiesc pomenirea ta, Muceniță Anisia.

A Născătoarei :

Curgerea stricăciunii a încetat pentru că Fecioara a născut fără stricăciune pe Cel ce a liberat din stricăciune firea oamenilor cea stricată.

Canonul Cuvioasei Melania

Irmos : Necredincioșii nu vor vedea...

Chipurile patimilor celor urîte ștergîndu-le pînă în sfîrșit din suflet, cinstită, ai zugrăvit cu vopselele înfrînării nepătimirea și dragostea cea nefățarnică.

Ca o oglindă fiind, cinstită, ai primit mulțime de daruri luminate ale Duhului lui Dumnezeu,

mărită Melania, și pe credincioși i-ai luminat cu lumina vieții tale.

Slavă...

Cu înfrînarea stingînd văpaia patimilor, ai aprins făclia sufletului, care te luminează în toată viața și alungă întunecimile demonilor.

Și acum..., a Născătoarei :

În peștera Betleemului Fecioara a născut pe Dumnezeu Emmanuel, deschizîndu-mi Edenul cel închis mie de demult, prin neînfrînarea de la mîncare și prin înșelăciunea șarpelui.

Canonul Sfintei Anisia

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Jertfi-voi Ție cu glas...

Luînd cuget bărbătesc, în trup femeiesc, muceniță, ai ieșit la luptă cu vrăjmașii cei fără de trup și cu sabia răbdării i-ai ucis pe ei.

Cu mulțimea sîngelui ai uscat marea relei credințe și ai adăpat cinstită Biserica lui Hristos, Anisia, purtătoare de biruință, lauda fecioarelor.

Neudată ai trecut prin furtuna nevoințelor și povățuită fiind de mîna Celui ce pe toate le-a făcut cu cuvîntul, ai ajuns la liman de mîntuire, fecioară.

A Născătoarei :

Cel ce a zidit după chipul Său pe om, din multă milostivire îl zidește din nou, din tine Fecioară, Maica lui Dumnezeu, îmbrăcîndu-Se pe de-a întregul cu el.

Canonul Cuvioasei Melania

Același irmos :

Cu scînteile dragostei tale celei înflăcărate pentru Domnul, ai ars săgețile cele mistuitoare ale tuturor păcatelor și răutatea demonilor ai pierdut-o desăvîrșit.

Străbătut-ai prin furtuna vieții neudată ; pentru aceasta ai ajuns la liman liniștit neînecată și te desfătezi, prealăudată, de adevărata bucurie.

Slavă...,

Cugetul tău îndumnezeindu-se prin unire cu ceea ce este mai bun, s-a despărțit cu voia Atotțiitorului de iubirea trupului. Pentru aceasta ai purtat toate ostenelile sihăstriei.

Și acum..., a Născătoarei :

Domnul născîndu-Se din Fecioara, mă îndumnezeiește și înfășîndu-Se, dă dezlegare păcatelor mele ; și încape în peșteră Cel ce este neîncăput.

Irmosul :

Jertfi-voi Ție, cu glas de lau-«dă, Doamne, strigă Biserica «Ta, curățindu-se de sîngele de-«monilor cu sîngele cel curs «prin milostivire din coasta «Ta».

Apoi condacul și icosul Praznicului.

SINAXAR

În această lună, în ziua a treizecea, pomenirea Sfintei Mucenițe Anisia cea din Tesalonic.

Sfînta Muceniță Anisia era din Tesalonic și a trăit pe vremea împăratului Maximian. A avut părinți binecredincioși și cu multă avere. După moartea lor, sfînta ducea viață singuratică și bineplăcea lui Dumnezeu prin viața și fapte-

le ei. O dată, pe cînd se ducea la biserică, după cum îi era obiceiul, a întîlnit pe drum un ostaş care se închina la idoli, care a apucat-o de mînă tîrînd-o spre altarele idoleşti. Sfînta se împotrivea, iar el o silea şi mai mult să jertfească demonilor. Cînd sfînta a mărturisit că e creştină, ostaşul s-a umplut de mînie, mai ales că sfînta îl scuipase în obraz ; a scos sabia şi i-a înfipt-o în coastă. Şi aşa a primit de-a pururea pomenita muceniţă fericitul sfîrşit.

Tot în această zi, pomenirea Cuvioasei Teodora, cea din Cezareea.

Cuvioasa Teodora a schimnicit în Mînăstirea Sfintei Ana, ce se cheamă Reghidion. A trăit pe vremea împăratului Leon, tatăl lui Constantin Copronim. Era de neam strălucit şi cinstit. Pe tatăl ei îl chema Teofil, cu dregătoria patrician, iar pe mama ei Teodora. Mama ei, vreme de mulţi ani, şi-a plîns sterpiciunea şi ruga pe Dumnezeu şi pe Preasfînta Născătoarea de Dumnezeu să-i dăruiască un copil. Şi a primit har din cer. Iar harul l-a primit prin mijlocirea Sfintei şi dreptei Ana, maica Născătoarei de Dumnezeu. După ce s-a născut copila şi s-a făcut mai mare, a fost dusă în biserica Sfintei Ana şi primită în mînăstire ca un dar dumnezeiesc. Stareţa mînăstirii a crescut-o în frica de Dumnezeu şi a învăţat-o Sfintele Scripturi. Şi vieţuia bine, cinstita copilă. Dar vicleanul demon n-a suferit să fie călcat în picioare de o copilă. A îndemnat pe Leon împăratul, luptătorul împotriva lui Dumnezeu, să o dea de soţie fiului său Hristofor, pe care-l făcuse cezar. A smuls-o deci cu sila şi cu tiranie din mînăstire şi a silit-o să vină la Constantinopol, s-a făcut nuntă şi i s-a gătit camera de nuntă. Acesta a fost gîndul lui Leon. Dar Dumnezeu, Care altădată a spăimîntat pe egipteanul ce se pornise ca un turbat asupra Sarei, Dumnezeu, Care a făcut să fie biruit Tiridat de fecioara Ripsimia, Dumnezeu a păzit-o nepîngărită şi pe aceasta de legătura cu logodnicul. Pe neaşteptate sciţii au pornit cu război împotriva imperiului în partea de apus a împărăţiei şi în grabă a fost trimis mirele să se împotrivească barbarilor. Mirele a căzut în cea dintîi bătălie. Cînd curata mieluşea Teodora a aflat, a luat, fără să ştie cineva, din palat, aur, argint, mărgăritare, haine scumpe, s-a suit într-o corabie şi s-a întors la mînăstire, bucurîndu-se şi mulţumind lui Dumnezeu. Cînd s-a aflat de fuga ei, al doilea fiu al celui cu numele de fiară, adică al lui Leon, s-a dus la mînăstire, dar a găsit-o tunsă călugăriţă şi îmbrăcată în haine zdrenţuite. Cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu a lăsat-o în pace. Şi aşa a aflat Cuvioasa Teodora tihnă şi slobozenie deplină.

Atît de mult îşi chinuia trupul că i se vedeau prin piele încheieturile oaselor. Hrana ei era o bucată mică de pîine, la două sau trei zile şi altceva nimic. Avea o singură haină, şi aceasta de păr. Patul ei era acoperit pe deasupra cu o cergă de păr, iar pe dedesubt aşternute pietre ; şi aşa dormea. De multe ori priveghea nopţi întregi. Şi nu s-a mulţumit numai cu aceste nevoinţe schimniceşti, ci şi-a legat trupul cu lanţuri de fier. Atît de mult i-au măcinat lanţurile mădularele, încît era plină de răni. Şi aşa strălucind vreme de foarte mulţi ani cu fel de fel de virtuţi, s-a mutat la viaţa cea fericită.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Fileter.

Lui Diocleţian care venise o dată în Nicomidia i s-a vorbit despre un oarecare creştin cu numele Fileter. Împăratul a trimis îndată să-l aducă la el. Şi s-a minunat împăratul de înfăţişarea lui. Că era sfîntul mare de stat şi frumos la chip, iar părul capului şi al bărbii strălucea ca aurul. Aceasta l-a făcut pe împărat să-l numească zeu şi nu om.

Împăratul l-a întrebat : «Spune-mi, de unde eşti, care ţi-e numele şi meseria ?».

Sfîntul i-a răspuns : «Sînt născut şi crescut în Nicomidia, fiu de prefect, de credinţă creştină, iar numele meu e Fileter».

Atunci împăratul l-a chemat alături de el şi-l linguşea. A început însă să rostească şi cuvinte de hulă împotriva Domnului nostru Iisus Hristos. Sfîntul şi-a ridicat îndată privirile la cer şi a zis : «Să se îngrădească gura aceluia care spune hule împotriva Hristosului meu !».

Şi îndată s-a cutremurat pămîntul şi a tunat aşa de tare, că împăratul şi cei dimpreună cu el s-au spăimîntat. Apoi a fost supus sfîntul la chinuri pe care le-a îndurat cu seninătate. Ruşinat împăratul şi de frumuseţea lui şi de neamul lui, dar mai mult de minunile ce le-a făcut, l-a lăsat să meargă slobod unde va voi şi cînd va dori.

După Diocleţian, a împărăţit în Nicomidia Maximian. Dus înaintea lui şi mărturisind că Hristos este Dumnezeu adevărat şi Făcător al lumii, sfîntul a fost chinuit vreme îndelungată în chip cumplit. Dar sfîntul îndura chinurile ca şi cînd altul ar fi fost chinuit. Cînd împăra-

tul a văzut că nu-l poate birui deloc, l-a surghiunit în Priconison. Dus legat cu lanțuri, a făcut pe drum multe minuni: a izgonit demoni, a vindecat leproși, a tămăduit orice boală, a doborît pe idolii de pe locurile lor înalte, numai cu cuvîntul, și i-a prefăcut în țărînă și apă.

Ajuns legat în Niceea, s-a apropiat de un templu idolesc vestit și îndată s-a prăbușit templul din temelii. Pentru aceste minuni, mulți au crezut în Hristos Au crezut și au venit la Hristos și căpetenia și ostașii cei împreună cu el.

Cînd a ajuns sfîntul în părțile Sigrianei și a săvîrșit și acolo multe minuni, locuitorii acelui loc i-au spus sfîntului și căpeteniei: «Este aici, aproape de noi, un om cu numele Eviot, un creștin, care a suferit pentru Hristos de la ighemon multe și felurite chinuri. Dar el, ca un diamant, a rămas nevătămat și face multe minuni».

Cînd Sfîntul Fileter a auzit acestea, a voit să-l vadă. Pentru aceea îngerul Domnului s-a dus la fericitul Eviot și i-a spus: «Ieși puțin din chilia ta și du-te în cutare loc, întru întîmpinarea lui Fileter, cel împreună cu tine mucenic».

Eviot a ieșit îndată și s-a coborît din Muntele Sigrianei. Sfîntul Fileter, îndrumat de un om din partea locului pe drumul ce ducea la Sfîntul Eviot, s-a urcat în Muntele Sigrianei. Împreună cu el era căpetenia și cei șase ostași, care crezuseră și se botezaseră și voiau să fie cu el. Urcîndu-se ei în munte l-au văzut pe fericitul Eviot, coborîndu-se spre ei. Plin de mare bucurie s-au îmbrățișat unii cu alții și s-au dus cu toții la chilia Sfîntului Eviot și au rămas acolo. După șapte zile, fericitul Fileter a adormit somnul pe care îl dorea. S-a mutat la Hristos cel dorit, dîndu-și în mîinile Lui sufletul. Fericitul Eviot l-a îngropat la chilia lui. Iar după unsprezece zile, căpetenia și cei șase ostași au murit și au fost înmormîntați de fericitul Eviot alături de sfînt.

Viața Sfîntului Eviot a fost scrisă mai sus în ziua de 18 a lunii acesteia.

Tot în această zi, pomenirea sfinților care au crezut în Hristos prin Sfîntul Fileter, căpetenia, și cei șase ostași, care în pace s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Cuviosului Leon, arhimandritul, care în pace s-a săvîrșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Canonul Sfintei Anisia

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Cel ce ai mîntuit...

Casa sufletului tău, muceniță, duhovnicește fiind întărită prin mărturisirea lui Hristos, cînd s-au pornit valurile chinurilor, nicidecum nu s-a zdruncinat; ci ai grăit: Dumnezeule, bine ești cuvîntat!

Cunoscînd pe Hristos, Soarele dreptății, muceniță, nu ai vrut să jertfești soarelui, după porunca nelegiuitului tiran, ci ai cîntat: Dumnezeul părinților, bine ești cuvîntat!

Cu sfintele tale sîngiuri vopsindu-ți haina mohorîtă și încununat fiindu-ți capul cu cunună de biruință, muceniță, stai acum înaintea lui Dumnezeu, Împăratului cel nemuritor, veselindu-te.

A Născătoarei:

Cel ce înfășoară cerul cu nori și pămîntul cu negură, născîndu-Se din pîntecele tău, cu scutece este înfășat și în iesle este culcat, Maică a lui Dumnezeu fără prihană, dezlegîndu-mi lanțurile greșealelor.

Canonul Cuvioasei Melania

Același irmos:

Purtînd jugul lui Hristos împreună cu soțul tău, purtătoare de Dumnezeu, ați ogorît sufletele cu plugul rugăciunilor și arătîndu-vă ogorul frumoaselor voastre însușiri, vă îndulciți de slava cea de sus în veci.

Ca și măslinul sădit în casa lui Dumnezeu, precum zice psalmistul, veselești în chip tainic sufletele, cuvioasă, și cu untdelemnul ostenelilor tale ungi fețele credincioșilor, care laudă nevoințele tale.

Slavă...

Cu roua înfrînării stingînd cuptorul patimilor, ai izvorît, prin ploaia rugăciunilor tale, noian de vindecări, care îneacă supărarea patimilor, celor ce te cinstesc pe tine, Melania.

Și acum..., a Născătoarei :

Lînă te-a numit David, Preacurată, ca pe singura ce ai primit ploaia cea cerească, care usucă pîraiele nelegiurii și adapă cugetele credincioșilor, cele înțelenite în păcate.

Canonul Sfintei Anisia

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Mîinile tinzindu-și Daniel...

Orfanilor, văduvelor și lipsiților și tuturor celor din nevoi ai împărțit bogăția, iubind poruncile cele nestrămutate ale Atotțiitorului și bînd cu adevărat cinstitul pahar al muceniciei ți-ai potolit setea, cinstită fecioară.

Ca o zestre ai adus lui Hristos postirea, lacrimile, uciderea patimilor, vărsarea sîngelui, și împungerea coastei. Pentru aceasta ți-a și dat ție cunună, care nu se învechește și cămară ce nu se strică și mărire nepieritoare.

În lumină locuiești împreună cu îngerii, în cetele fecioarelor și în adunările mucenicilor ; împreună prăznuind față către față cu Mirele tău și împărtășindu-te de mărirea cea luminată, cînți : toate lucrurile lăudați pe Domnul !

A Născătoarei :

Iată acum lămurit a lipsit domn și povățuitor din neamul lui Iuda ; că tu, ceea ce ești fără prihană, ai născut pe Cel mai înainte pus de o parte, pe Hristos, așteptarea neamurilor, Căruia cîntăm : binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul !

Canonul Sfintei Anisia

Irmos : Pe tinerii cei binecredincioși...

Făcîndu-ți inima și trupul locaș Treimii Celei mai presus de minte, case dumnezeiești ai zidit, ceea ce ești vrednică de laudă, în care ai adunat stoluri de fecioare și cete de sihaștri, care cu un glas laudă și preaslăvesc pe Hristos în veci.

Strălucind cu înțelepciunea, cu bărbăția, cu curăția și cu dumnezeiasca dreptate, ai avut smerenia care dă înălțimea, care te-a înălțat pe tine la cer, și prin care ai surpat pe șarpele cel mult lăudăros, cuvioasă. Pentru aceasta te cinstim ca pe o adevărată purtătoare de biruință.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Domnul.

Cu milostenia ai cîștigat milă ; risipind ai dat celor lipsiți ; dreptatea ta rămîne în veci, și

mireasma ta cea de la dînsa nu se învechește, Cuvioasă Melania, purtătoare de Dumnezeu, fala celor ce cu credință te laudă pururea pe tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Întreitele valuri ale patimilor mă tulbură ; adîncul deznădăjduirii mă îneacă ; mîntuiește-mă Maică, ceea ce ești fără de prihană, care ai purtat în pîntece pe Mîntuitorul și Domnul, Cel ce S-a născut ca un prunc în iesle ; pe Care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Irmosul :

Pe tinerii cei binecredincioși, «în cuptor, nașterea Născătoa-«rei de Dumnezeu i-a mîntuit, «atunci fiind închipuită, iar a-«cum lucrată ; pe toată lumea «ridică să-ți cînte ție : pe Dom-«nul lucrurile lăudați-L și-L «preaînălțați întru toți vecii».

Canonul Sfintei Anisia

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Hristos piatra cea netăiată...

Cei ce dau cinstire chipurilor de piatră în locul Ziditorului, nesuferind a te vedea plecată lui Dumnezeu, mărită Anisia, te-au tăiat cu sabia, logodindu-ți prin moarte, dumnezeiască nemurire.

Cetatea tesalonicenilor se laudă cu scutecele și cu nevoințele tale, muceniță, fecioară, iar biserica celor întîi-născuți, avînd dumnezeiescul tău duh se veselește cu drepții.

Tămîie, aur și smirnă au adus magii, cu credință, Celui ce S-a născut în Betleem; iar purtătoarea de biruință a adus nevoințele cele prin sînge ale mucenicie, rugîndu-se Lui pentru noi.

A Născătoarei :

Toiag ai odrăslit din rădăcina lui Iesei, Născătoare de Dumnezeu, născîndu-ne nouă astăzi, pe Hristos, floarea Dumnezeirii, Preacurată, Cel ce ca Dumnezeu este neîncăput, iar acum ca un prunc este înfășat cu scutece.

Canonul Cuvioasei Melania

Irmos : Eva, adică, prin boala...

La înălțimea preacuratei desăvîrșiri te-ai suit, fericită Melania, și ai întrecut cetele celor fără de materie, apropiindu-te de dorirea cea adevărată și acum te veselești de izvorul bunătăților. Pentru aceasta toți te fericim.

Împreună cu cetele sihăștrilor care au sihăstrit și și-au ucis patimile te veselești, privind fără acoperire la strălucita față a lui Dumnezeu, pe care mai înainte o aveai prin închipuirile minții, Melania, pururea-lăudată.

Slavă...

Umblînd pe cărarea cea strîmtă, ai ajuns la lățimea cea desfătată a raiului, unde este bucuria celor ce prăznuiesc și pomul vieții, pretutindeni aducîn-

du-ți aminte de noi, care săvîrșim pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Cel ce cu frică este purtat pe umeri de heruvimi, acum șade în brațe de Fecioară curată și cu scutece este înfășat Cel ce dezleagă lanțurile răutăților noastre, și ca un prunc cu lapte este hrănit, Cel ce hrănește toată suflarea.

Irmosul :

Eva, adică, prin boala neas«cultării a adus blestemul înă«untru ; iar tu, Fecioară, de «Dumnezeu Născătoare, prin «Vlăstarul pe Care L-ai purtat «în pîntece, ai înflorit lumii bi«necuvîntarea. Pentru aceasta «toți te mărim».

LUMININDA

Poodobie : Femei auziți glas...

Racla moaștelor tale izvorăște mir cu plăcut miros, vindecînd tot felul de boli ale oamenilor, fecioară mucenită, mărită Anisia. Pentru aceasta prăznuind pomenirea ta cea purtătoare de lumină, te rugăm: roagă-te lui Hristos, pentru cei ce te laudă pe tine.

Slavă..., a cuvioasei, asemenea :

Melania prealăudată, lauda călugărițelor, cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, luminîndu-mă, curățește-mă pe mine, care din amîndouă părțile m-am întunecat de întunecimea patimilor ; ca să te cinstesc pe tine, luminat, și să prăznuiesc cu glas strălucitor pomenirea ta cea purtătoare de lumină.

Și acum..., a Praznicului, asemenea :

Dumnezeu, Cel ce este împreună cu Tatăl pururea mai înainte de început, acum din Duhul Sfînt Se naște, în chip de negrăit, din tine, Fecioară, în Betleem, în dumnezeiasca peșteră și fiind înfășat, este culcat în ieslea celor necuvîntătoare, dezlegînd legăturile greșealelor mele.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul al 6-lea :

Podobie : Îngereștilor puteri...

O, taină mai presus de minte și de negrăit ! Cum Cel nepipăit, înfășat în scutece, este culcat ca un prunc în ieslea celor necuvîntătoare, mîntuind pe toți de necuvîntare și ne suie pe noi la ceruri, care cîntăm Lui : bine ești cuvîntat, Dumnezeul nostru, Cel ce Te-ai născut, slavă Ție (de două ori).

Pe Emmanuel, Care S-a născut în peșteră, steaua L-a vestit de sus magilor și Cel ce este Soarele nemărginit al dreptății Se restrînge într-o iesle, îmbrăcîndu-Se cu trup materialnic. Către Care să grăim : bine ești cuvîntat, Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție !

Acum pe pămînt Prunc S-a arătat Cel mai înainte de veci din Tatăl S-a născut. Bucură-te întreagă zidire ! Ceruri veseliți-vă, privind pe cei mai înainte amăgiți, uniți iarăși cu Dumnezeu ! Cîntați Lui : bine ești

cuvîntat, Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Slavă...

Binevoind, Doamne, Te-ai pogorît, plecînd cerurile și în chip uimitor Te-ai sălășluit în pîntece feciorese și Prunc Te-ai arătat, născîndu-Te în peșteră și cu oamenii Te-ai amestecat, arătînd cale aleasă celor ce cîntă Ție: bine ești cuvîntat, Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Și acum..., a Născătoarei:

Curată și nestricată, cunoscîndu-se pe sine Fecioara după înfricoșătoarea și de nespus nașterea ei, grăia: Netîlcuitule Doamne, Prunc înfășat Te țin pe Tine și împreună Te preaslăvesc cu păstorii, cîntînd cu credință: bine ești cuvîntat, Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

LA STIHOAVNĂ

Se pun stihirile, glasul al 6-lea:

Podobie: Îngereștile puteri...

Ca un neascultător și potrivnic proorocilor, cu toiag de fier vei fi păstorit, iudeule! Că Fiului, Care S-a născut, Tatăl Îi dă moștenire neamurile și tot pămîntul stăpînire; iar pe tine te va lepăda, vărsătorule de sînge, că nu te pleci a striga: Împăratul lui Israel, Hristos, vine!

Stih: Zis-a Domnul Domnului Meu: șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

O, dumnezeiescule David, părinte și proorocule, grăiește: pe cine numești Stea luminoasă care a strălucit mai înainte de luceafăr? Pe Cel ce S-a născut fără de sămînță din Fecioara. Căruia noi, popoarele, Îi cîntăm întru bucuria Născătoarei de Dumnezeu: binecuvîntat ești, Cel ce Te-ai născut, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Stih: Din pîntece mai înainte de luceafăr Te-am născut.

O, Isaia proorocule, grăiește limpede: iată, Fecioara în pîntece va lua fără de sămînță și va naște pe Ziditorul și Stăpînul tuturor veacurilor. Căruia grăim întru bucuria Născătoarei de Dumnezeu, cîntînd luminat: binecuvîntat ești, Cel ce Te-ai născut din Fecioara, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Slavă..., Și acum..., glasul al 5-lea:

Văzîndu-Te toată zidirea pe Tine, Făcătorul și Ziditorul tuturor, că Te-ai născut cu trup în Betleem, se înnoiește iarăși și din nou se zidește. Iar soarele își întinde lumina și pămîntul se veselește. Magii din Persia daruri aduc Împăratului tuturor; păstorii minunîndu-se și spăimîntîndu-se se închină lui Dumnezeu și celei ce L-a născut cu trup. O, minune! Hrănitorul este hrănit de Maica preacurată, pentru mîntuirea și zidirea din nou a lumii.

Și cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială, și otpustul.

LA LITURGHIE

La Fericiri, se pune din Canonul Praznicului, Cîntarea a 6-a, pe 6. Prochimenul și Aliluia al zilei. Apostolul Muceniței Anisia din Epistola către Galateni (III, 23 — IV, 2) : Fraților, mai înainte de venirea credinței... (caută joi în Săptămîna a 15-a după Rusalii). Și Apostolul Cuviosului Zotic din Epistola către Efeseni (IV, 7—13) : Fraților, fiecăruia dintre noi i s-a dat harul, după măsura darului lui Hristos... (caută la Duminica Domnului). Evanghelia de la Luca (XIII, 10—17) : În vremea aceea, Iisus învăța, într-o zi de sîmbătă, în sinagogă... (caută la Duminica a 27-a după Rusalii).

Chinonicul zilei.

ÎN ACEASTĂ LUNĂ

ZIUA A TREIZECI ȘI UNA

Pomenirea Cuvioasei Maicii noastre Melania Romana.

A se vedea și «Rînduiala de Tipic» de la sfîrșitul acestei cărți.

Slujba Cuvioasei Melania se găsește în ziua de 30 decembrie, pentru că în ziua de 31, odovăindu-se Praznicul Nașterii Domnului Hristos, se pune numai slujba Praznicului, afară de Litie, Polieleu, Vohod, Paremii și Antifoanele de la Liturghie.

Iar după Cîntarea a 6-a a Canonului, se citește și Sinaxarul Sfintei Melania.

SINAXAR

În această lună, în ziua a treizeci și una, pomenirea Cuvioasei maicii noastre Melania Romana.

Cuvioasa maica noastră Melania a trăit pe vremea împăratului Honoriu. Era de neam cinstit și strălucit, întîiul în senatul roman. Sfînta iubea din toată inima pe Domnul și dorea să trăiască în feciorie. Dar părinții ei au măritat-o, împotriva ei, și a avut doi copii. Murindu-i părinții și copiii, a părăsit cetatea și s-a mutat în afară de zidurile cetății. Acolo trăia în schimnicie, vindeca pe bolnavi, primea pe străini, cerceta pe cei din închisori și pe cei surghiuniți. Apoi a vîndut averea ei cea mare. A luat pe ea 120.000 de galbeni și i-a dat la mînăstiri și la biserici. La început mînca o dată la două zile, apoi o dată la cinci zile, sîmbăta și duminica. Avea scriere foarte frumoasă și împodobită. În urmă a plecat în Africa, unde a stat șapte ani. După ce a împărțit averea ei și acolo, s-a dus în Alexandria. Din Alexandria s-a dus la Ierusalim și a trăit într-o chilie. A strîns în jurul ei 90 de fecioare și le ținea pe cheltuiala ei cu tot ce le trebuia. Îmbolnăvindu-se foarte greu de durere de coaste, a chemat pe Teofil episcopul Elefterupolei. S-a împărtășit cu Sfintele Taine, și-a luat rămas bun de la surorile ei și a rostit aceste ultime cuvinte : «Așa s-a făcut, precum a hotărît Dumnezeu !» ; și îndată și-a dat Domnului duhul ei.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Zotic, hrănitorul de orfani.

Sfîntul Zotic s-a născut la Roma cea veche. Era de neam cinstit și strălucit. De mic și-a însușit toată știința vremii. Fiind om învățat a fost dus din Roma în Constantinopol de marele între împărați Constantin și cinstit cu dregătoria de magistrian. Odată cu el au venit în Constantinopol și alți oameni de frunte din Roma : magistrianul carelor, Paulin nepotul lui, Olimvrie, Vir, Sever, Marian, Antim, Uvrichie, Isidor, Calistrat, Florentie, Euvul, Samson, Studie și dumnezeiescul acesta Zotic. Numele acestor înalți dregători le poartă pînă astăzi sfintele locașuri zidite de ei.

Se spune că în vremea aceea a bîntuit în Constantinopol lepra. Împăratul a dat poruncă să fie aruncați în adîncul mării toți cei îmbolnăviți de lepră. Zotic, acest cinstit bărbat, n-a vrut să vadă sau să audă de așa ceva, ci, înflăcărat de dor dumnezeiesc, s-a dus la împărat și i-a spus : «Să dea împăratul robului său aur mult ca să cumpere mărgăritare, pietre prețioase și strălucitoare spre mărirea și cinstea împărăției lui, pentru că robul lui este cunoscător în astfel de lucruri!».

Împăratul a poruncit îndată să i se dea aur. Iar bărbatul acela, iubitor de Dumnezeu, și preaiscusit lucrător al lui Dumnezeu a luat aurul și a plecat plin de veselie. Cu aurul izbăvea de la înec pe toți aceia pe care prefectul orașului îi dădea călăilor să-i omoare. Le dădea preț bun

pentru ei şi-i ducea pe leproşi, dincolo de Constantinopol, într-un munte numit pe vremea aceea Eleon. Acolo Zotic făcuse nişte colibe şi în ele adăpostea pe leproşi. Neguţătoria aceasta cu cîştig dumnezeiesc n-a rămas tăinuită. Că leproşii erau mulţi, iar sfîntul le ducea în fiecare zi hrană din belşug. Mulţi se temeau că aceasta putea aduce foametea mare în oraş.

După moartea marelui şi pururea pomenitului împărat Constantin a luat toată împărăţia Constantie, fiul lui. Acest împărat nu era ortodox, ci arian, şi a supus pe mulţi binecredincioşi la felurite chinuri. Îl ura pe Sfîntul Zotic, pentru că era ortodox, dar se sfia să-i facă, fără pricină, vreun rău, pentru dragostea ce-i purtase tatăl său, Sfîntul Constantin. Totuşi a găsit o bună pricină ca să-l piardă. L-a învinuit că aduce lepra în oraş. Între timp s-a întîmplat de s-a îmbolnăvit de lepră şi fata împăratului. Chiar tatăl ei a dat-o prefectului să fie aruncată în mare. Dar Sfîntul Zotic a dat, ca de obicei, călăilor bani, a răscumpărat copila şi a dus-o printre ceilalţi leproşi.

Cu îngăduinţa lui Dumnezeu, foametea aşteptată a venit în Constantinopol. Oraşul ducea lipsă de cele de trebuinţă pentru hrană. Împăratul a căutat să afle pricina lipsei şi a foametei. Clevetitorii şi duşmanii adevărului au găsit acum prilejul să hulească pe sfînt. Au spus împăratului că Zotic e pricina foametei, pentru că ducea mîncare cu nemiluita leproşilor care erau mulţi la număr.

Cînd împăratul a auzit asta şi-a stăpînit puţin mînia, şi pentru că se sfia de sfînt şi pentru că nu primise încă mărgăritarele şi pietrele preţioase. Înduplecat însă de oamenii rău voitori, a poruncit să-l prindă. Cînd sfîntul a aflat că e vorba să-l prindă, s-a dus pe ascuns la palatul împărătesc şi s-a înfăţişat împăratului.

Împăratul în batjocură i-a spus: «A venit, magistriene, corabia care trebuie să aducă mărgăritarele şi pietrele preţioase ?». «Vino, împărate, dacă vrei, cu robul tău», a răspuns sfîntul, «să o vezi!».

Împăratul n-a zăbovit de loc şi a plecat. Fericitul Zotic însă s-a dus mai înainte în Muntele Eleon, a poruncit să iasă din colibe fraţii cei întru Hristos împreună cu fiica împăratului, cu făclii în mîini, întru întîmpinarea împăratului.

Cînd împăratul a ajuns acolo şi a văzut pe leproşi s-a mirat de mulţimea lor, şi a zis: «Cine sînt aceştia ?». «Aceştia, stăpîne», a răspuns sfîntul, arătîndu-i cu degetul, «sînt pietrele preţioase şi mărgăritarele cele sclipitoare, pe care le-am cumpărat in neguţătoria mea!».

Împăratul a socotit aceasta ca o bătaie de joc. S-a aprins de mînie şi a poruncit să-l lege pe Sfîntul Zotic de catîri sălbateci şi să-i gonească fără milă, ca să-i curme cu silnicie viaţa, rupîndu-i mădularele bucăţică cu bucăţică pe pietrele de acolo. Porunca s-a îndeplinit îndată. Împăratul era de faţă şi se uita. Catîrii, impunşi cu ţepuşe de călăi, au tîrît în fugă năpraznică pe sfînt din vîrful dealului pînă în vale. Mădularele lui s-au împrăştiat ici şi colo, iar ochii i-au ieşit din cap. În locul în care s-au petrecut acestea a ieşit îndată un izvor cu apă curată şi bună de băut, care tămăduieşte toată boala şi toată neputinţa, spre lauda, slava şi cinstea iubitorului de oameni Dumnezeu şi a slujitorului Său. Fericitul şi-a dat sufletul pe cînd era tîrît de catîri. Atunci îndată catîrii au rămas nemişcaţi, deşi erau biciuiţi amarnic de călăi. Şi catîrii, cu voce omenească, în auzul tuturor, au făcut de ocară cruzimea şi nebunia împăratului, numindu-l orb şi nesimţit. Despre cuvios au spus să fie îngropat chiar în locul acela.

Cînd împăratul a văzut şi a auzit aceasta s-a umplut de uimire. Se ruga lui Dumnezeu, cu lacrimi, cu suspine şi cu inima zdrobită, să aibe milă de el. Striga, că din neştiinţă a făcut cele ce a făcut. Şi îndată a poruncit să se îngroape trupul mucenicului cu multă grijă şi cu deosebită cinste. A mai poruncit împăratul ca în mare grabă să se ridice pentru le-

proși, cu bani împărătești, o clădire mare cu foarte multe curți și acareturi, căreia i-a închinat veniturile multor moșii.

Iar Sfîntul Zotic, de atunci și pînă azi, prin harul lui Dumnezeu cel iubitor de oameni, nu contenește să facă nenumărate minuni.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Ghelasie, care în pace s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfintelor zece fecioare cele din Nicomidia, cărora străpungîndu-li-se ochii și strujindu-li-se coastele, s-au săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei Muceniţe Olimpiodora, care în foc s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Gaiu, care în pace s-a săvîrșit.

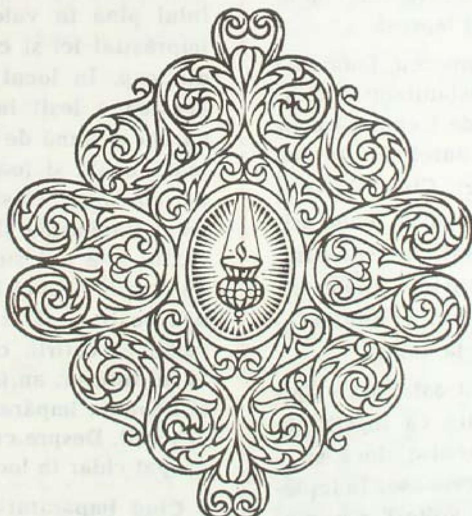
Tot în această zi, pomenirea Sfintei Muceniţe Nemia, care de sabie s-a săvîrșit.

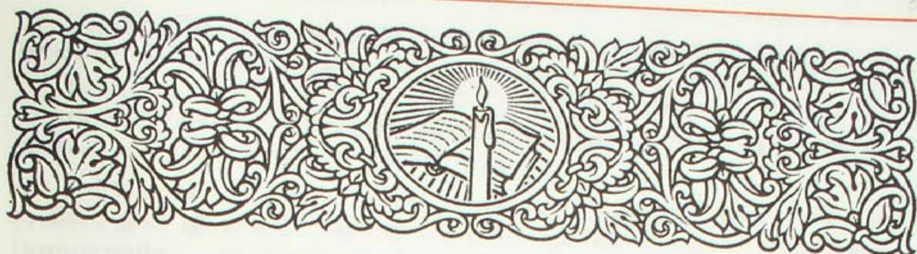
Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Vusiride, care fiind împuns de femei cu suveici, s-a săvîrșit.

Tot în această zi, pomenirea Sfîntului Mucenic Gaudentie.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi, Amin.

SFÎRȘITUL LUNII DECEMBRIE ȘI LUI DUMNEZEU, CELUI ÎN TREIME SLĂVIT, LAUDĂ

ÎNVĂȚĂTURĂ DE TIPIC

Duminica Sfinților Strămoși

Se cuvine a ști că din această zi, adică din 11 decembrie, se poate întîmpla să cadă Duminica Sfinților Strămoși, care poate ajunge pînă în ziua de 17 decembrie. De aceea trebuie să luăm aminte cele ce urmează :

De se va întîmpla Nașterea Domnului în zi de duminică, atunci Duminica Sfinților Strămoși este la 11 decembrie ; iar Duminica Sfinților Părinți, care este înainte de Nașterea Domnului, va cădea in ziua de 18 ale acestei luni.

De se va întîmpla Nașterea Domnului luni, atunci Duminica Sfinților Strămoși este la 17 decembrie, iar Duminica Sfinților Părinți, la 24 decembrie.

De se va întîmpla Nașterea Domnului marți, atunci Duminica Sfinților Strămoși este la 16 decembrie, iar Duminica Sfinților Părinți, la 23 decembrie.

De se va întîmpla Nașterea Domnului miercuri, atunci Duminica Sfinților Strămoși este la 15 decembrie, iar Duminica Sfinților Părinți, la 22 decembrie.

De se va întîmpla Nașterea Domnului joi, atunci Duminica Sfinților Strămoși este la 14 decembrie, și Duminica Sfinților Părinți, la 21 decembrie.

De se va întîmpla Nașterea Domnului vineri, atunci Duminica Sfinților Strămoși este la 13 decembrie, iar Duminica Sfinților Părinți, la 20 decembrie.

De se va întîmpla Nașterea Domnului sîmbătă, atunci Duminica Sfinților Strămoși este la 12 decembrie, iar Duminica Sfinților Părinți, la 19 decembrie.

Se cuvine încă a ști că la Duminica Sfinților Strămoși slujba Sfîntului din duminica în care va cădea Duminica Sfinților Strămoși, se lasă, dar se cîntă mai înainte, vineri, la Pavecerniță.

Sfîntul Prooroc Daniel și Sfinții trei Tineri: Anania, Azaria și Misail (17 Decembrie)

De se va întîmpla prăznuirea Proorocului Daniel și a Sfinților trei Tineri în Duminica Sfinților Strămoși, se cîntă slujba lor împreună cu slujba Învierii așa:

La Vecernia mică, la **Doamne, strigat-am...,** se pun stihirile Învierii și ale Născătoarei, după rînduială.

La Vecernia mare, la **Doamne, strigat-am...,** se pun trei stihiri ale Învierii, trei ale Strămoșilor, două ale Proorocului Daniel și două ale Sfinților trei Tineri ; **Slavă...,** a Strămoșilor, glasul al 6-lea, **Și acum...** a Născătoarei de la glasul din Octoih. Vohod. Prochimenul zilei.

La Litie, se cîntă stihira hramului, a Proorocului Daniel și a Sfinților trei Tineri : **Spăimîntîndu-se tiranii de cuvîntul înțelepciunii** ...același glas și: **Duhovnicește ne-a adunat astăzi pe noi, credincioșii...** Apoi, **Slavă...,** a Strămoșilor : **Cu razele grăirii de Dumnezeu... Și acum...** a Născătoarei : **Iată s-a împlinit proorocia lui Isaia...**

La Stihoavnă, se cîntă stihirile Învierii, **Slavă...,** a Strămoșilor, **Și acum...,** a proorocului.

La binecuvîntarea pîinilor, se cîntă troparul : **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...** (de două ori) și al Strămoșilor (o dată). Și citire din Faptele Apostolilor.

SĂ SE ȚINĂ SEAMA că de nu este Priveghere, la Pavecerniță după **Sfinte Dumnezeule...,** se citește condacul Sfinților Strămoși.

La **Utrenie,** la **Dumnezeu este Domnul...,** se cîntă troparul Învierii (de două ori) : **Slavă...,** al Sfinților trei Tineri, **Și acum...,** al Strămoșilor. După Catisme, se zic Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei și citire din Evanghelia cea cu tîlc a duminicii de rînd. După Polieleu urmează troparele : **Soborul îngeresc...,** ectenie mică, ipacoi al glasului și sedelnele Strămoșilor ; Antifoanele și Prochimenul glasului ; Evanghelia Învierii ; **Învierea lui Hristos...** Psalmul 50 și stihira Învierii.

Apoi Canonul Învierii cu irmosul pe 4, al proorocului și al Sfinților trei Tineri, amîndouă pe 6, și al Strămoșilor, pe 4 : Catavasia : **Hristos Se naște...**

După Cîntarea a 3-a, se zice condacul proorocului, icosul și sedelnele lui ; **Slavă...,** al Sfinților trei Tineri ; **Și acum...** ipacoi al Strămoșilor.

După Cîntarea a 6-a, se zice condacul și icosul Strămoșilor.

După Cîntarea a 9-a, se cîntă Luminînda Învierii și a Strămoșilor ; **Slavă...,** a Proorocului, **Și acum...,** a Născătoarei.

La Laude se cîntă stihirile Învierii 4 și ale Strămoșilor 4 ; **Slavă...,** a Strămoșilor, glasul al 7-lea : **Și acum..., Preabinecuvîntată ești...,** Doxologia mare.

După **Sfinte Dumnezeule...**, se cîntă numai troparul Învierii. Apoi ecteniile și otpustul ; **Slavă... Și acum...**, stihira Evangheliei.

La Ceasul întîi, se pune troparul Învierii, **Slavă...**, al Strămoșilor, **Și acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri. După **Sfinte Dumnezeule...**, se pune condacul Strămoșilor.

La Ceasul al treilea se pune troparul Învierii, **Slavă...**, al proorocului, **Și acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri. După **Sfinte Dumnezeule...**, se pune condacul Strămoșilor.

La Ceasul al șaselea se cîntă troparele și condacul hramului.

La **Liturghie**, se zic Fericirile glasului pe 4 și din Canonul Strămoșilor Cîntarea a 3-a pe 4 și din al proorocului, Cîntarea a 6-a pe 4. După Vohod se cîntă troparul Învierii, al Strămoșilor și al proorocului ; **Slavă...**, condacul proorocului, **Și acum...**, al strămoșilor. Prochimenul Strămoșilor și al Sfinților. Apostolul și Evanghelia Duminicii Strămoșilor și a Sfinților trei Tineri, iar Evanghelia duminicii de rînd se lasă.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte.

Sau **Bucurați-vă, drepților, întru Domnul, celor drepți se cuvine laudă.**

Duminica înaintea Nașterii Domnului a Sfinților Părinți

Se cuvine a ști că :

A. De se va întîmpla Duminica Sfinților Părinți înainte de 20 decembrie :

La **Vecernia mică**, se pun stihirile Învierii și ale Născătoarei după obicei.

La **Vecernia mare**, la **Doamne, strigat-am...**, se pun 10 stihiri : 3 ale Învierii din Octoih, 1 a lui Anatolie și 6 ale Părinților : **Slavă..**, a Părinților, glasul al 6-lea : **Daniel, bărbatul doririlor... ; Și acum...**, a Născătoarei glasului din Octoih. Vohod și 3 Paremii.

La Litie, o stihiră a hramului și una a Părinților, glasul 1 : **Razele cele luminoase ale... Slavă...**, glasul al 3-lea : **Veniți iubitorilor... Și acum...**, a Născătoarei : **Fără sămînță de la Dumnezeiescul...**

La Stihoavnă, stihirile Învierii din Octoih. **Slavă...**, a sfinților, glasul al 2-lea : **Bucurați-vă prooroci cinstiți... Și acum...**, **O minune mai nouă decît toate minunile...**

La binecuvîntarea pîinilor, troparul : **Născătoare de Dumnezeu...** (de două ori) și al Părinților : **Mari sînt faptele credinței...** (o dată).

La **Utrenie**, la **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Învierii (de două ori), **Slavă...**, al Părinților, **Și acum...**, al Născătoarei : **Toate tainele tale...** sau al Înainteprăznuirii.

După Catisme, Sedelnele Învierii, ale Născătoarei, Polieleul și troparele : **Soborul îngeresc...**, ectenia, Ipacoi al glasului și Sedelnele Părinților, Antifoanele și Prochimenul glasului ; **Toată suflarea...**, Evanghelia Învierii ; **Învierea lui Hristos văzînd...** După Psalmul 50, stihira Învierii, Canonul Învierii din Octoih cu irmosul pe 4, al Crucii-Învierii, pe 2, al Născătoarei pe 2 și al Părinților pe 6. Catavasia : **Hristos Se naște, slăviți-L...**

După Cîntarea a 3-a, Ipacoi glasul al 8-lea : **Îngerul a răcorit...**

După Cîntarea a 6-a, Condacul, glasul al 6-lea : **Chipul cel scris de mînă...**, icosul și Sinaxarul.

După Cîntarea a 9-a, Luminînda Învierii ; **Slavă...**, a Părinților, **Și acum...**, a Născătoarei.

La Laude : 3 stihiri ale Învierii, 1 a lui Anatolie și 4 ale Părinților, glasul al 5-lea. **Bucură-te cămara...**, și celelalte. **Slavă...**, a Părinților, glasul al 8-lea : **Adunarea învățăturilor legii... Și acum...**, **Preabinecuvîntată ești...**, Doxologia mare.

După **Sfinte Dumnezeule...** numai troparul Învierii, ecteniile și otpustul. **Slavă... Și acum...**, stihira Evangheliei. Ceasul întîi și otpustul deplin.

La **Liturghie**, se pun Fericirile glasului, pe 6, și din Canonul Părinților, Cîntarea a 3-a ,pe 4. După Vohod, troparul Învierii și al Părinților. **Slavă... Și acum...**, Condacul Părinților. Prochimen, glasul al 4-lea : **Binecuvîntat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri** Stih : **Că drept ești întru toate cîte ai făcut nouă.** Apostolul din Epistola către Evrei (XI, 9—10 ; 32—40) : **Fraților, Avraam, prin credință a sălășluit... Aliluia**, glasul al 4-lea : **Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit.** Stih : **Cînd strigă drepții, Domnul îi aude.** Evanghelia de la Matei (I, 1—25) : **Cartea neamului lui Iisus Hristos...** Iar Evanghelia Duminicii de rînd se lasă. Chinonicul :

Lăudați pe Domnul din ceruri... Altul : **Bucurați-vă drepților întru Domnul...**

B. — Dacă se va întîmpla în ziua de 20 sau după 20, pînă la 23 decembrie :

La **Vecernia mică,** se procedează la fel ca mai sus.

La **Vecernia mare,** la **Doamne, strigat-am...**, se pun 3 stihiri ale Învierii, 1 a lui Anatolie, 3 ale Înainteprăznuirii și 3 ale Sfinților Părinți : **Slavă..., Daniel, bărbatul doririlor... Și acum... Peșteră pregătește-te...**, și celelalte.

La L i t i e, stihira hramului și una a Părinților, glasul 1 : **Razele cele luminoase... Slavă...**, glasul al 3-lea ; **Veniți iubitorilor... Și acum...**, a Înainteprăznuirii : **Pregătește-te Betleeme...**

La S t i h o a v n ă stihirile așa cum se arată la pag. 250, iar la binecuvîntarea pîinilor, asemenea.

La **Utrenie,** la **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Învierii (de două ori), **Slavă...**, al Părinților, **Și acum...**, al Înainteprăznuirii **Pregătește-te Betleeme...**

Mai departe urmează ca la pct. A pînă la Canoane, unde se pune Canonul Învierii, cu irmosul pe 4, al Înainteprăznuirii, pe 4, și al Părinților, pe 6. Catavasia: **Hristos Se naște, slăviți-L...**

După Cîntarea a 3-a, ipacoi, glasul al 8-lea: **Îngerul a răcorit cuptorul...**

După Cîntarea a 6-a, Condacul: **Veselește-te, Betleeme...** Icosul și Sinaxarul.

După Cîntarea a 9-a, Lumininda Învierii, **Slavă...**, a Părinților, **Și acum...**, a Înainteprăznuirii.

La Laude, 4 stihiri ale Învierii și 4 ale Părinților. **Slavă...**, a Părinților: **Adunarea învățăturilor legii... Și acum..., Preabinecuvîntată ești...**, și celelalte ca la pct. A.

La **Liturghie**, se pun Fericirile glasului, pe 4; din Canonul Părinților, Cîntarea a 3-a, pe 4 și din Canonul Înainteprăznuirii, Cîntarea a 6-a, pe 4. După Vohod, troparul Învierii, al Părinților, și al Înainteprăznuirii, **Slavă...**, Condacul Părinților, **Și acum...**, al Înainteprăznuirii. Apostolul, Evanghelia Părinților (a duminicii de rînd se lasă) și Chinonicul ca la punctul A.

C. — Dacă se va întîmpla în ziua de 24 decembrie:

La **Vecernia mică**, se pun 4 stihiri ale Învierii, **Slavă... Și acum...**, a Înainteprăznuirii, glasul al 6-lea, **Peșteră pregătește-te...**

La Stihoavnă, stihirile Învierii și ale Născătoarei, după obicei. **Slavă... Și acum...**, a Născătoarei. Troparul Învierii, **Slavă... Și acum...**, al Înainteprăznuirii. Ectenia și otpustul.

La **Vecernia mare**, după obișnuitul Psalm, se cîntă **Fericit bărbatul...**, Catisma toată.

La **Doamne, strigat-am...**, se pun 6 stihiri ale Părinților și 4 ale Înainteprăznuirii. **Slavă...**, a Părinților: **Daniel, bărbatul doririlor... Și acum...**, al Înainteprăznuirii: **Peșteră pregătește-te...** Și celelalte ca mai sus.

La Litie, stihirile Înainteprăznuirii arătate la rînd la **Doamne, strigat-am...**, din ziua de 24; **Slavă...**, a Părinților: **Veniți iubitorilor de praznic... Și acum... Pregătește-te Betleeme...**

La Stihoavnă se cîntă stihirile de la pag. 250 și celelalte.

La binecuvîntarea pîinilor se cîntă troparul Părinților: **Mari sînt faptele credinței...** (de două ori) și al Înainteprăznuirii (o dată).

La **Utrenie**, la **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Învierii (de două ori), **Slavă...**, al Părinților, **Și acum...**, al Înainteprăznuirii: **Scrisu-s-au oarecînd...** La Catisme Sedelnele de la pag. 251 și celelalte după obicei.

La Canoane se pune: Canonul Părinților, pe 6, repetînd irmosul: **Pe Cel ce a acoperit...** și Canonul Înainteprăznuirii, pe 6. Catavasia **Hristos Se naște, slăviți-L...**

După Cîntarea a 3-a, ipacoi al Părinților: **Îngerul a răcorit cuptorul tinerilor...**

După Cîntarea a 6-a, Condacul Părinţilor : **Veseleşte-te Betleeme...**, icosul şi Sinaxarul.

După Cîntarea a 9-a se cîntă : **Ceea ce eşti mai cinstită...** Apoi Luminînda Părinţilor... **Din Seminţia lui Avraam... Slavă... Cei mai aleşi dintre patriarhi... Şi acum...**, a Înainteprăznuirii. **Găteşte-te Betleeme...**

La L a u d e se pun 3 stihiri ale Părinţilor şi 3 ale Înainteprăznuirii, **Slavă...**, a Părinţilor : **Adunarea învăţăturilor legii... Şi acum...**, **Preabinecuvîntată eşti...** Doxologia mare. După **Sfinte Dumnezeule...**, troparul Învierii numai, ecteniile şi otpustul. **Slavă... Şi acum...** Stihira Evangheliei.

La C e a s u r i, troparul Învierii, **Slavă...**, al Părinţilor. **Şi acum...**, al Născătoarei Ceasurilor. După **Sfinte Dumnezeule...**, Condacul Părinţilor şi al Înainteprăznuirii, se cîntă schimbîndu-le.

La **Liturghie,** la Fericiri se pune : din Canonul Părinţilor, Cîntarea a 3-a, pe 4, şi din Canonul Înainteprăznuirii, Cîntarea a 6-a, pe 4. După Vohod troparul Învierii, al Părinţilor, şi al Înainteprăznuirii, **Slavă...** Condacul Părinţilor, **Şi acum...**, al Înainteprăznuirii. Prochimenul, Apostolul, Evanghelia Părinţilor (a duminicii de rînd se lasă) şi Chinonicul ca la punctul A.

Învăţătură pentru Ajunul Naşterii Domnului

(24 decembrie)

De se va întîmpla Ajunul Naşterii Domnului Hristos sîmbăta sau duminica, post aspru nu este (vezi mai jos). Troparele Ceasurilor împărăteşti, cu Paremiile lor, sîmbăta sau duimnica nu se cîntă ; ci se cîntă, după obicei, vineri, mai înainte, precum s-a arătat la locul cuvenit. Se zice şi **Cred întru unul Dumnezeu...** şi Psalmul 33 : **Binevoicuvînta pe Domnul...**, apoi otpustul. Iar Liturghie în acea zi nu se face. Se cîntă Vecernia la vremea ei. Iar sîmbăta şi duminica, se face Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur ; după ieşire se mănîncă doar o felie de pîine şi se gustă şi puţin vin ; apoi fiecare se duce la chilia sa.

Iar la ceasul al 7-lea (către orele 13) din zi toacă paracliserul în toaca mare şi trage toate clopotele, şi adunîndu-ne în biserică, se începe Vecernia. Şi de este sîmbătă seara, se cîntă : **Fericit bărbatul...**, catisma toată ; iar de este duminică seara, numai starea întîi. La **Doamne, strigat-am...**, se cîntă 8 stihiri, glasul al 2-lea : **Veniţi să ne bucurăm...** şi celelalte. **Slavă... Şi acum...**, **August ajungînd singur stăpînitor...** (acelaşi glas). Vohod cu Evanghelia, **Lumină lină...** Prochimenul zilei. Iar de este sîmbătă seara se cîntă prochimenul : **Domnul a împărăţit...** Şi Paremiile după rînduiala lor. După sfîrşitul Paremiilor nu se cîntă, **Sfinte Dumnezeule...**, ci ectenia mică. După vosglas, Prochimenul, glasul 1 : **Domnul a zis către Mine, Fiul Meu eşti Tu...** Stih : **Cere de la Mine...** Apostolul, din Epistola către Galateni : (III, 15—23) : **Fraţilor, ca un om grăiesc...** Evanghelia de la Matei (XIII ,31—32) : **Zis-a Domnul pilda aceasta : Asemenea este împărăţia**

cerului grăuntelui de muștar... Apoi ectenia : **Să zicem toți... Învrednicește-ne Doamne... Să plinim rugăciunile noastre cele de seară...** Și vosglasul. Și după acestea diaconul zice : **Înțelepciune,** Strana : **Binecuvintează.** Și celelalte după obicei și otpustul.

Apoi se aprind două sfeșnice în mijlocul biserici și stînd amîndouă stranele împreună, se cîntă troparul praznicului, **Slavă... Și acum...,** Condacul și se merge la masă : pește nu se mănîncă, ci untdelemn și linte fiartă sau grîu cu miere ; se bea puțin vin, întru slava lui Dumnezeu.

Soborul Maicii Domnului
(26 decembrie)

De se va întîmpla Praznicul Nașterii Domnului Hristos duminică, atunci nu se săvîrșește pomenirea Sfinților Părinți în duminica următoare, pentru că se începe luna ianuarie și praznicul acesta este odovăit, ci se săvîrșește această duminică aici, la 26 decembrie, luni a doua zi de praznic și se cîntă slujba așa :

La **Vecernie,** la **Doamne, strigat-am...,** se pun stihirile pe 6 : 3 ale Praznicului, glasul al 2-lea, și 3 ale Sfinților : **Pe Părintele cel după... Slavă...,** a Sfinților, glasul al 6-lea : **Săvîrșim pomenirea... Și acum...,** a Praznicului, același glas ; **Slavă întru cei de sus...** Vohod, Prochimenul cel mare : **Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru...** cu stihurile lui.

La Stihoavnă, se pun trei stihiri ale Praznicului, cu stihurile lor. **Slavă..., Pomenirea arhiereilor... Și acum...,** a Praznicului : **În Betleem au alergat păstorii...**

După **Acum slobozește...,** se cîntă troparul Sfinților : **Slavă... Și acum...,** al Praznicului.

La Pavecerniță, după **Sfinte Dumnezeule...,** se citește condacul Părinților : **De veselie astăzi... Slavă... Și acum...,** al Născătoarei **Cel ce mai înainte de luceafăr...**

La **Utrenie,** la **Dumnezeu este Domnul...,** se cîntă troparul Praznicului (de două ori) : **Slavă...,** al sfinților. **Și acum...,** al Praznicului. După întîia și a doua Catismă, Sedelnele Praznicului. Psalmul 50.

Urmează Canoanele: Canonul întîi al Praznicului, cu irmosul pe 6, apoi Canonul al doilea al Praznicului, pe 4, și Canonul Sfinților, pe 4. Catavasii : irmoasele amînduror canoanelor.

După Cîntarea a 3-a, condacul și icosul Născătoarei și Sedealna Sfinților, cea din duminica de după Naștere ; **Slavă... Și acum...,** a Praznicului.

După Cîntarea a 6-a, condacul Sfinților și icosul.

La Cîntarea a 9-a nu se cîntă : **Ceea ce ești mai cinstită...** ci se cîntă stihirile Praznicului.

Luminînda Sfinților (de două ori). **Slavă..., Și acum...,** a Praznicului.

La Laude, se pun stihirile Praznicului, pe 4 ; **Slavă...**, a Sfinţilor, glasul al 8-lea : **Sîngele, focul şi fumegarea... Şi acum...**, a Praznicului : **Astăzi Hristos în Betleem Se naşte...**

După aceea se cîntă Doxologia mare, troparul Sfinţilor, **Slavă... Şi acum...**, al Praznicului ; ecteniile şi otpustul.

La Ceasuri se cîntă troparul Praznicului ; **Slavă...**, al Sfinţilor ; **Şi acum...**, al Născătoarei ; **Cel ce mai înainte de luceafăr...**, şi al Sfinţilor, care se zice schimbîndu-le.

La **Liturghie**, la Fericiri se pune Cîntarea a 3-a, pe 4, din Canonul Praznicului, şi din al Sfinţilor, Cîntarea a 6-a, pe 4. După Vohod se cîntă troparul Praznicului şi al Sfinţilor, **Slavă...**, condacul Sfinţilor, **Şi acum...**, al Născătoarei ; **Cîţi în Hristos...** Apostolul şi Evanghelia caută-le la rînduiala Liturghiei din ziua de 26 decembrie.

CHINONICUL

Mîntuire a trimis Domnul poporului Său.

Sau

Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul ; celor drepţi se cuvine laudă.

Sîmbătă după Naşterea Domnului Hristos

La **Vecernia mică**, se pun 4 stihiri ale Învierii ; **Slavă...**, a Sfîntului Nicodim, **Şi acum...**, a Praznicului. Stihoavna învierii. **Slavă...**, a sfîntului ; **Şi acum...**, a Praznicului. Troparul Învierii, al dumnezeieştilor Părinţi, **Slavă...**, al sfîntului, **Şi acum...**, al Praznicului. Ectenia şi otpustul.

La **Vecernia mare**, după Psalmul de seară, se cîntă : **Fericit bărbatul...** Catisma toată.

La **Doamne, strigat-am...**, se pun stihirile pe 10; 3 ale Învierii, 4 ale dumnezeieştilor părinţi cu cea de la **Slavă...**, şi 3 ale sfîntului, **Şi acum...**, a Născătoarei glasului. Vohod, Prochimenul zilei şi 3 Paremii ale sfîntului.

La Litie se pun stihirile Praznicului, **Slavă...**, a sfîntului, **Şi acum...**, a Praznicului.

La Stihoavnă se zic stihirile Învierii ; **Slavă...**, a sfîntului, **Şi acum...**, a Praznicului. **Acum slobozeşte... Sfinte Dumnezeule...** şi după **Tatăl nostru...**, troparul dumnezeieştilor Părinţi o dată, troparul sfîntului o dată şi al Praznicului o dată. Apoi binecuvîntarea pîinilor. **Fie numele Domnului...** (de 3 ori), **Slavă... Şi acum...**, Psalmul 33 şi citirea sfîntului.

La **Utrenie**, după cei şase psalmi, la **Dumnezeu este Domnul...**, se cîntă troparul Învierii o dată, al dumnezeieştilor Părinţi, **Slavă...**, al sfîntului, **Şi acum...**, al Praznicului.

După obişnuitele Catisme se cîntă Sedelnele Învierii ; apoi Polieleul şi mărimurile sfîntului ; troparele Învierii : **Soborul îngeresc...**, şi celelalte.

Ectenia, ipacoi al glasului și Sedelnele sfîntului toate cîte o dată. **Slavă...**, cea după Polieleu **Și acum...**, a Praznicului.

Antifoanele glasului, Prochimenul și Evanghelia Învierii ; **Învierea lui Hristos văzînd...** și Psalmul 50 ; stihira Învierii.

C a n o a n e l e : al Învierii, cu irmosul pe 4, al dumnezeieștilor Părinți, pe 4, și al sfîntului, pe 6 ; Catavasiile Praznicului.

După Cîntarea a 3-a, se zice Condacul și Icosul dumnezeieștilor Părinți și Sedealna sfîntului ; **Slavă...** ale P ă r i n ț i l o r, **Și acum...** ale Praznicului.

După Cîntarea a 6-a se zice Condacul și Icosul sfîntului.

La Cîntarea a 9-a se cîntă : **Ceea ce ești mai cinstită...** Luminînda Învierii : **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Praznicului.

La L a u d e se cîntă 4 stihiri ale Învierii, și 4 ale sfîntului cu stihurile lor ; **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, **Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare.

După **Sfinte Dumnezeule...**, troparul Învierii numai, ecteniile și otpustul. **Slavă...**, **Și acum...**, stihira E v a n g h e l i e i. Ceasul întîi și otpustul.

La **Liturghie,** se pun Fericirile glasului, pe 4, și ale Praznicului : din Canonul Praznicului, Cîntarea a 3-a, pe 4, și din Canonul sfinților, Cîntarea a 6-a, pe 4. Și cealaltă slujbă a dumnezeieștilor Părinți și a sfîntului.

Se știe că : Sîmbătă după Nașterea Domnului, la Liturghie, se pune Prochimenul, glasul al 4-lea : **Pomeni-voi numele Tău, în tot neamul și neamul.** Stih : **Ascultă fiică și vezi și pleacă urechea ta și uită pe poporul tău și casa părintelui tău.** Apostolul din Epistola a doua către Timotei (III, 1—9) : **Fiule Timotei, aceasta să știi că, în zilele din urmă, vor veni vremuri cumplite...** (caută sîmbătă în săptămîna a 34-a după Rusalii). **Aliluia,** glasul 1 : **Scoală-Te Doamne, întru odihna Ta.** Stih : **Jurat-a Domnul, lui David, adevărul și nu-l va lepăda.** Evanghelia de la Matei (XII, 15—21) : **În vremea aceea au mers după Iisus oameni mulți...**

CHINONICUL

Paharul mîntuirii voi lua și numele Domnului voi chema.

SE CUVINE A ȘTI CĂ :

La citirea Apostolelor și Evangheliilor sîmbetei și duminicii de după Nașterea Domnului Hristos, și ale sîmbetei și duminicii dinaintea Dumnezeieștii Arătări (Botezul Domnului) se ține seama de următoarele :

A. De se va intîmpla Nașterea Domnului Hristos duminica, atunci între Nașterea și Dumnezeiasca Arătare avem numai o sîmbătă și o duminică. Deci, se cîntă slujba duminicii după Nașterea Domnului a doua zi luni, la 26 decembrie, după cum se arată luni la rînd. La Liturghie se citește Apostolul și Evanghelia duminicii, după Nașterea Domnului ; iar Apostolul și Evanghelia sîmbetei celei după Naște-

rea Domnului se citesc sîmbătă la odovania Praznicului ; adică se citesc întîi acestea, apoi ale sîmbetei celei dinaintea Dumnezeieștii Arătări. Prochimenul, Aliluia și Chinonicul, se pun cele ale Praznicului. Iar Prochimenul, Apostolul și Evanghelia duminicii dinaintea Dumnezeieștii Arătări se citesc în ziua întîia a lunii ianuarie.

B. De se va întîmpla Nașterea Domnului Hristos luni, atunci între Naștere și Dumnezeiasca Arătare avem o sîmbătă și o duminică. Deci, se pune sîmbăta cea de după Nașterea Domnului, la 30 decembrie și se citește la Liturghie : Prochimenul, Apostolul, Aliluia, Evanghelia și Chinonicul întîi al sîmbetei celei de după Naștere, apoi, ale sîmbetei celei dinaintea Dumnezeieștii Arătări ; iar ale duminicii celei de după Naștere se citesc la Liturghie, la odovania Praznicului ; iar cele ale duminicii dinaintea Dumnezeieștii Arătări se citesc la întîi ianuarie, precum s-a arătat mai sus.

C. De va cădea Nașterea Domnului Hristos marți, atunci între Naștere și Dumnezeiasca Arătare avem două sîmbete și o duminică. Deci, sîmbăta de după Naștere cade la 29 decembrie. La Liturghie se cîntă Prochimenul, Apostolul, Aliluia, Evanghelia și Chinonicul sîmbetei celei de după Naștere, apoi al Pruncilor. Slujba duminicii celei de după Naștere se cîntă la 30 decembrie iar Prochimenul, Apostolul Aliluia, Evanghelia duminicii dinaintea Dumnezeieștii Arătări se citesc la 1 ianuarie ; întîi ale duminicii dinaintea Dumnezeieștii Arătări, apoi ale Tăierii Împrejur și ale Sfîntului Vasile cel Mare.

D. De se va întîmpla Nașterea Domnului miercuri, joi sau vineri, atunci între Naștere și Dumnezeiasca Arătare avem două sîmbete și două duminici. Deci, în sîmbăta și în duminica cea dintîi se cîntă Apostolele și Evangheliile sîmbetei și duminicii de după Nașterea Domnului ; iar în a doua sîmbătă și duminică se citesc ale sîmbetei și duminicii de dinaintea Dumnezeieștii Arătări.

E. De se va întîmpla Nașterea Domnului Hristos sîmbăta, atunci între Naștere și Dumnezeiasca Arătare, avem două duminici și o sîmbătă. Slujba duminicii celei din a doua zi de după Naștere, se cîntă în a doua zi după Naștere, duminică, precum s-a arătat la rînd. Iar odovania Praznicului Nașterii se face Vineri, și se cîntă slujba odovaniei Praznicului Nașterii Domnului Hristos, după cum s-a arătat la rînd. Numai că la Liturghie se pune Prochimenul, Aliluia și Chinonicul Praznicului ; iar Apostolul și Evanghelia sîmbetei celei de după Nașterea Domnului Hristos, și Apostolul și Evanghelia sîmbetei celei mai dinainte de Arătarea Domnului, se citesc la 1 ianuarie, la Liturghie : mai întîi ale Tăierii Împrejur și ale sîmbetei celei dinaintea Arătării Domnului și pe urmă ale Sfîntului Vasile cel Mare. Iar a doua zi, în duminica cea de rînd, la Utrenie, se citește Evanghelia Învierii. La Liturghie se pune Prochimenul, Apostolul, Aliluia și Evanghelia, mai întîi ale duminicii celei mai dinainte de Arătarea lui Dumnezeu, apoi cea de rînd, dacă nu este întoarcerea Evangheliilor și pe urmă a sfîntului de rînd.

Chinonicul: **Lăudați pe Domnul din ceruri...** și al sfîntului.

Sfîntul Mucenic și Arhidiacon Ștefan
(27 decembrie)

De va fi hramul Sfîntului Mucenic și Arhidiacon Ștefan, sau de va voi cel mai mare să-i facă priveghere, atunci, la **Vecernia mică** se pun stihirile Praznicului și ale Sfîntului Mucenic, după obicei.

La Vecernia mare, la **Doamne, strigat-am...**, se pun stihirile Praznicului și ale Sfîntului Mucenic, pe 8. Iar slujba cuviosului mărturisitor se citește la Pavecerniță în altă zi.

Iar de se va întîmpla să cadă sărbătoarea Sfîntului Mucenic odată cu duminica după Nașterea Domnului Hristos, atunci se cîntă 3 stihiri ale Învierii, 2 ale Praznicului, 2 ale dumnezeieștilor Părinți și 3 ale Sfîntului Mucenic.

Slavă..., a dumnezeieștilor Părinți, **Și acum...**, a Născătoarei a glasului de rînd. Vohod, Prochimenul zilei și Paremiile Sfîntului Mucenic.

La Litie, stihira Praznicului și 3 ale Sfîntului Mucenic. **Slavă...** a Sfîntului Mucenic ; **Și acum...**, a Praznicului.

La Stihoavnă, se pun stihirile Învierii ; **Slavă...**, a Sfîntului Mucenic ; **Și acum...**, a Praznicului.

La binecuvîntarea pîinilor se cîntă troparul Praznicului de două ori și al Sfîntului Mucenic o dată.

La Utrenie, la **Dumnezeu este Domnul...**, se cîntă troparul Învierii, o dată și al dumnezeieștilor Părinți o dată ; **Slavă...**, al Sfîntului Mucenic ; **Și acum...**, al Praznicului.

După Catisme se cîntă Sedelnele Învierii, cu ale Născătoarei.

După Polieleu, se pune Ipacoi al glasului și toate Sedelnele Sfîntului Mucenic.

Urmează Antifoanele și Prochimenul Învierii, Evanghelia Învierii și **Învierea lui Hristos văzînd...**, stihira Învierii.

Apoi Canoanele: al Învierii, cu irmosul pe 4, al Praznicului, pe 4, și al dumnezeieștilor Părinți cu al Sfîntului Mucenic, pe 6. Catavasiile Praznicului.

După Cîntarea a 3-a se zice Condacul, Icosul și Sedelnele Sfîntului Mucenic ; **Slavă...**, a dumnezeieștilor Părinți ; **Și acum...**, a Praznicului.

După Cîntarea a 6-a, se citesc Condacul și Icosul dumnezeieștilor Părinți.

După Cîntarea a 9-a, Luminînda Învierii și a dumnezeieștilor Părinți ; **Slavă...**, a Sfîntului Mucenic ; **Și acum...**, a Praznicului.

La Laude, se cîntă 4 stihiri ale Învierii, 2 ale Praznicului și 2 ale Sfîntului Mucenic cu stihurile **În tot pămîntul a ieșit...** și **Cerurile spun slava lui Dumnezeu... Slavă...**, a Dumnezeieștilor Părinți ; **Și acum... Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare și celelalte, după rînduială, și otpustul.

Odovania Praznicului Naşterii Domnului Hristos

(31 decembrie)

De se va întîmpla odovania Praznicului Naşterii Domnului Hristos duminică, atunci se urmează precum se arată aici :

SÎMBĂTĂ SEARA

La **Vecernia mică,** se pun stihirile Învierii şi ale Născătoarei după obicei.

La **Vecernia mare,** se pune Catisma întîia : **Fericit bărbatul...,**

La **Doamne, strigat-am...,** se pun 3 stihiri ale Învierii, 4 ale Praznicului, glasul al 2-lea : **Veniţi să ne bucurăm întru Domnul...,** şi 3 ale Sfinţilor ; **Slavă..,** a Sfinţilor, glasul al 6-lea : **Săvîrşim pomenirea... Şi acum...** a Praznicului ; glasul al 2-lea : **August ajungînd singur...** Urmează Vohodul şi Prochimenul zilei.

La Litie, se pun stihirile Praznicului ; **Slavă..,** glasul al 5-lea: **Magii, împăraţii perşilor... Şi acum...,** glasul al 6-lea : **Dănţuiesc îngerii toţi...**

La Stihoavnă, se pun stihirile Învierii ; **Slavă...,** a Sfinţilor, glasul al 6-lea ; **Fost-a Naşterea Ta pentru... Şi acum...,** a Praznicului.

La binecuvîntarea pîinilor se cîntă troparul : **Născătoare de Dumnezeu...** (de două ori) şi al sfinţilor (o dată) : **Binevesteşte Iosife...**

La **Utrenie,** la **Dumnezeu este Domnul...,** se cîntă troparul Învierii (de două ori) ; **Slavă...,** al Sfinţilor, **Şi acum...** al Praznicului.

După obişnuitele Catisme se cîntă Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei. Apoi se citeşte : **Fericiţi cei fără prihană...** cu troparele Învierii : **Soborul îngeresc...,** Ipacoi al glasului, antifoanele, Prochimenul glasului şi : **Toată suflarea...** Evanghelia Învierii ;

Învierea lui Hristos văzînd... Psalmul 50 şi stihira Învierii.

Canoanele: ale Învierii, cu irmosul pe 4, al Sfinţilor pe 4, şi amîndouă Canoanele Praznicului, pe 6. Catavasiile Praznicului: **Hristos Se naşte...**

După Cîntarea a 3-a, se zice Condacul şi Icosul sfinţilor şi Sedealna lor : **Slavă... Şi acum...,** ale Praznicului.

După Cîntarea a 6-a, se zice Condacul şi Icosul Praznicului.

La Cîntarea a 9-a, se cîntă **Ceea ce eşti mai cinstită...** Apoi Luminînda Învierii ; **Slavă** a Sfinţilor ; **Şi acum..,** a Praznicului.

La Laude, se cîntă patru stihiri ale Învierii şi patru ale Praznicului. **Veseliţi-vă drepţilor...,** cu stihurile lor ; **Slavă...,** a Sfinţilor, glasul al 8-lea ; **Sîngele şi focul... Şi acum... Preabinecuvîntată eşti...** şi Doxologia mare.

După **Sfinte Dumnezeule...,** se pune numai troparul Învierii, ecteniile şi otpustul. **Slavă... Şi acum...,** stihira Evangheliei.

La Ceasuri, se cîntă troparul Învierii ; **Slavă...**, al Praznicului şi al Sfinţilor pe rînd ; **Şi acum...**, al Născătoarei Ceasului, iar Condacul Praznicului şi al Sfinţilor se zic schimbîndu-le.

La **Liturghie,** se pun Fericirile glasului, pe 4, din Canonul întîi al Praznicului, Cîntarea a 3-a, pe 4, şi din Canonul Sfinţilor, Cîntarea a 6-a, pe 4. După Vohod se cîntă troparul Învierii, al Praznicului şi al Sfinţilor ; **Slavă...**, Condacul sfinţilor ; **Şi acum...**, al Praznicului. Prochimen, glasul al 4-lea : **Daţi slavă lui Dumnezeu în locaşul cel sfînt. Dumnezeul părinţilor noştri.** Stih : **În adunări, binecuvîntaţi pe Dumnezeu.** Apostolul din Epistola către Galateni (I, 11—19) : **Fraţilor, vă fac cunoscut că Evanghelia cea binevestită de mine... Aliluia,** glasul al 2-lea : **Adu-Ţi aminte, Doamne, de David, şi de toate blîndeţile lui.** Stih : **Juratu-S-a Domnul lui David adevărul şi nu-l va lepăda.** Evanghelia de la Matei (II, 13—23) : **După ce s-au dus magii...** (caută la 25 decembrie.

Chinonicul: **Lăudaţi pe Domnul din ceruri...** Şi al Praznicului.

SĂ SE ŞTIE CĂ :

De se va întîmpla după praznicul sau odovania Naşterii Domnului Hristos sîmbăta, vineri seara, la **Doamne, strigat-am...**, se pune **Slavă... Şi acum...**, a Praznicului, iar cea dintîi a Născătoarei, a glasului ce se întîmplă, nu se zice.

ADAOSURI LA MINEIE

TROPARELE DE OBȘTE ALE SFINȚILOR

LA UN PROOROC
Tropar, glasul al 2-lea :

Prăznuind pomenirea proorocului Tău (N), Doamne, printr-însul Te rugăm, mîntuiește sufletele noastre.

LA UN APOSTOL
Tropar, glasul al 3-lea :

Apostole Sfinte (N), roagă pe milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greșeale sufletelor noastre.

LA MAI MULȚI APOSTOLI
Tropar, glasul al 3-lea :

Sfinților Apostoli, rugați pe milostivul Dumnezeu, ca să dea iertare de greșeale sufletelor noastre.

LA UN ARHIEREU
Tropar, glasul al 4-lea :

Îndreptător credinței și chip blîndeților, învățător înfrînării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai cîștigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte Ierarhe (N), roagă pe Hristos Dumnezeu, ca să mîntuiască sufletele noastre.

LA MAI MULȚI ARHIEREI
Tropar, glasul al 4-lea :

Dumnezeul părinților noștri, Care faci pururea cu noi după blîndețile Tale, nu depărta mila Ta de la noi ; ci pentru rugăciunile lor, în pace îndreptează viața noastră.

LA UN SFINȚIT MUCENIC
Tropar, glasul al 4-lea :

Și părtaș obiceiurilor și următor scaunelor Apostolilor fiind, lucrare ai aflat, de Dumnezeu însuflate, spre suirea privirii la cele înalte. Pentru aceasta, cuvîntul adevărului drept învățînd și cu credință răbdînd pînă la sînge, Sfințite Mucenice (N), roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

LA UN MUCENIC
Tropar, glasul al 4-lea :

Mucenicul Tău, Doamne (N), întru nevoința sa, cununa nestricăciunii a dobîndit de la Tine, Dumnezeul nostru ; că avînd puterea Ta, pe chinuitori a învins ; zdrobit-a și ale demonilor neputincioase îndrăzniri. Pentru ru-

găciunile lui, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește sufletele noastre.

LA MAI MULȚI MUCENICI
Tropar, glasul al 4-lea :

Mucenicii Tăi, Doamne, întru nevoințele lor, cununile nestricăciunii au dobîndit de la Tine, Dumnezeul nostru. Că avînd tăria Ta, pe chinuitori au învins ; zdrobit-au și ale demonilor neputincioase îndrăzniri. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește sufletele noastre.

LA O MUCENIȚA
Tropar, glasul al 4-lea :

Mielușeaua Ta, Iisuse (N), strigă cu mare glas : Pe Tine, Mirele meu, Te iubesc și pe Tine căutîndu-Te mă chinuiesc și împreună mă răstignesc, și împreună mă îngrop cu Botezul Tău ; și pătimesc pentru Tine, ca să împărățesc întru Tine ; și mor pentru Tine, ca să viez pentru Tine ; ci, ca o jertfă fără prihană, primește-mă pe mine ceea ce cu dragoste mă jertfesc Ție. Pentru rugăciunile ei, ca un milostiv, mîntuiește sufletele noastre.

LA UN MĂRTURISITOR
Tropar, glasul al 8-lea :

Îndreptătorule al Ortodoxiei, învățătorule al dreptei cinstiri de Dumnezeu și al curăției și luminătorule al lumii, podoaba călugărilor cea de Dumnezeu însuflată (N), înțelepte, cu învățăturile tale pe toți i-ai luminat. Alăută duhovnicească, roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mîntuiască sufletele noastre.

LA UN CUVIOS
Tropar, glasul al 8-lea :

Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor și cu suspinurile cele din adînc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare ; și te-au făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, (N), Părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mîntuiască sufletele noastre.

ALTUL, TOT LA UN CUVIOS
Tropar, glasul 1 :

Locuitor pustiului și înger în trup și de minuni făcător te-ai arătat, purtătorule de Dumnezeu, Părintele nostru (N) ; și cu postul, cu privegherea, cu rugăciunea, cerești daruri luînd, vindeci pe cei bolnavi și sufletele celor ce aleargă la tine cu credință. Slavă Celui ce ți-a dat ție putere ; slavă Celui ce te-a încununat pe tine ; slavă Celui ce lucrează prin tine tuturor tămăduiri.

LA O CUVIOASA
Tropar, glasul al 8-lea :

Întru tine, maică, cu osîrdie s-a mîntuit cel după chip ; că luînd crucea ai urmat lui Hristos ; și lucrînd ai învățat să nu se uite la trup, că este trecător ; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură, Cuvioasă (N), duhul tău.

SFÎRȘITUL TROPARELOR DE OBȘTE ALE SFINȚILOR

TROPARELE NĂSCĂTOAREI DE DUMNEZEU

PE FIECARE GLAS, CARE SE CÎNTĂ PESTE TOT ANUL LA VECERNIE, LA UTRENIE, DUPĂ DUMNEZEU ESTE DOMNUL... ȘI LA SFÎRȘITUL UTRENIEI.

GLASUL I

DUMINICA SEARA

Și luni dimineața la: Dumnezeu este Domnul...

Minunea minunilor văzînd-o întru tine, ceea ce ești plină de har, făptura se bucură; că ai zămislit fără sămînță și ai născut, în chip de negrăit, pe Cel pe Care căpeteniile cetelor îngerești a-L vedea nu pot. Pe Acela roagă-L pentru sufletele noastre.

La sfîrșitul Utreniei:

Preacurată de Dumnezeu Născătoare, ceea ce ești binecuvîntată în ceruri și pe pămînt mărită, bucură-te Mireasă nenuntită!

LUNI SEARA

Și marți dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

Ceea ce ai zămislit fără de ardere focul Dumnezeirii și ai născut fără de sămînță pe Domnul, Izvorul vieții, cea plină de har, Născătoare de Dumnezeu, miluiește pe cei ce te măresc pe tine.

La sfîrșitul Utreniei:

Pe Cel ce este în cer fără de maică, pe pămînt L-ai născut fără de tată, mai presus de înțeles și de auz; pe Acela roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, pentru sufletele noastre.

MARȚI SEARA

Și miercuri dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

A ta folosință agonisind, Preacurată, și cu rugăciunile tale din nevoi izbăvindu-ne, pretutindenea fiind păziți cu crucea Fiului tău, după datorie toți cu cucernicie pe tine te mărim.

La sfîrșitul Utreniei:

Preacurată de Dumnezeu Născătoare... (vezi mai sus).

MIERCURI SEARA

Și joi dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

Ceea ce ai zămislit fără de ardere... (vezi mai sus).

La sfîrşitul Utreniei :

Pe Cel ce este în cer fără de maică... (vezi pag. 511).

JOI SEARA

Şi vineri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Ata folosinţă agonisind... (vezi pag. 511).

La sfîrşitul Utreniei :

Preacurată de Dumnezeu... (vezi pag. 511).

VINERI SEARA

Şi sîmbătă dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Gavriil zicînd ţie, Fecioară : Bucură-te, împreună cu glasul S-a întrupat Stăpînul tuturor întru tine, chivotul cel sfînt, precum a zis dreptul David. Arătatu-te-ai mai desfătată decît cerurile, ceea ce ai purtat în braţe pe Făcătorul tău. Slavă Celui ce S-a sălăşluit întru tine ; slavă Celui ce a ieşit din tine; slavă Celui ce ne-a mîntuit pe noi prin naşterea ta.

La sfîrşitul Utreniei :

Pe Cel ce este în cer fără de maică... (vezi pag. 511).

GLASUL AL II-lea

DUMINICĂ SEARA

Şi luni dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Ceea ce eşti izvorul milei, milostivirii învredniceşte-ne pe noi, Născătoare de Dumnezeu ; caută spre poporul cel păcătos ; arată precum de-a pururea puterea ta ; că întru tine nădăjduind, grăim către tine : Bucură-te, ca şi oarecînd Gavriil, mai-marele voievod al celor fără de trup.

La sfîrşitul Utreniei :

Maică Sfîntă a Luminii celei negrăite, cinstindu-te pe tine cu îngereşti cîntări, cu dreaptă-credinţă te mărim.

LUNI SEARA

Şi marţi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Firii celei dumnezeieşti ne-am făcut părtaşi prin tine, de Dumnezeu Născătoare, pururea fecioară ; că pe Dumnezeu întrupat L-ai născut nouă. Pentru aceasta după datorie pe tine toţi, cu dreaptă-credinţă, te mărim.

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine te mărim Născătoare de Dumnezeu, grăind : Bucură-te norul Luminii celei neapuse, care ai purtat în braţe pe Însuşi Domnul slavei.

MARŢI SEARA

Şi miercuri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Preamărită eşti tu, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, pe tine te lăudăm ; că prin crucea Fiului tău, iadul s-a prădat, moartea s-a omorît şi noi, cei morţi, ne-am sculat şi vieţii ne-am învrednicit ; raiul am luat, desfătarea cea de demult. Pentru aceasta mulţumind, slăvim ca pe un puternic pe Hristos Dumnezeul nostru, Cel unul mult-Milostiv.

La sfîrşitul Utreniei :

Născătoare de Dumnezeu, pe tine te mărim, grăind : Bucură-te toiagul din care Dumnezeu, odrăslind fără de sămînţă, a pierdut prin lemn moartea.

MIERCURI SEARA

Şi joi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Firii celei dumnezeieşti ne-am făcut părtaşi... (vezi mai sus).

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine te mărim Născătoare de Dumnezeu... (vezi pag. 512).

JOI SEARA

Şi vineri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Preamărită eşti tu, Născătoare de Dumnezeu... (vezi pag. 512).

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine te mărim Născătoare de Dumnezeu... (vezi pag. 512).

VINERI SEARA

Şi sîmbătă dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Toate tainele tale sînt mai presus de cuget, toate sînt preaslăvite, Născătoare de Dumnezeu ; curăţia fiindu-ţi pecetluită şi fecioria păzită, Maică te-ai cunoscut nemincinoasă, născînd pe Dumnezeu cel adevărat, pe Care roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

La sfîrşitul Utreniei :

Maică sfîntă a Luminii celei negrăite, cinstindu-te pe tine, cu îngereşti cîntări, cu dreaptă-credinţă te mărim.

Iar de se va întîmpla Aliluia, la fiecare glas, se zic aceste tropare :

Apostolilor, mucenicilor şi proorocilor, ierarhilor, cuvioşilor şi drepţilor, care bine aţi săvîrşit lupta şi credinţa aţi păzit, îndrăzneală avînd către Mîntuitorul, pe Acela, ca pe un bun, rugaţi-L pentru noi, să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... al morţilor :

Pomeneşte, Doamne, ca un bun pe robii Tăi şi cîte în viaţă au greşit, iartă-le ; că nu este nimeni fără de păcat, afară de Tine, Cel ce poţi da odihnă şi celor răposaţi.

Şi acum..

Maică sfîntă a Luminii celei negrăite... (vezi mai sus).

GLASUL AL III-LEA

DUMINICĂ SEARA

Şi luni dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

De frumuseţea fecioriei tale şi de prealuminată curăţia ta, Gavriil mirîndu-se a grăit către tine, Născătoare de Dumnezeu : Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine ? Nu mă pricep şi mă minunez ! Deci precum mi s-a poruncit, grăiesc către tine : Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

La sfîrşitul Utreniei :

Fiecare unde se mîntuieşte, acolo după dreptate şi aleargă ; şi care altă scăpare de felul acesta poate fi, Născătoare de Dumnezeu, în afară de tine, ceea ce acoperi sufletele noastre ?

LUNI SEARA

Şi marţi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Ceea ce eşti scăparea şi puterea noastră, de Dumnezeu Născătoare, ajutătoarea cea tare a lumii, acoperă-ne cu rugăciunile tale pe noi, robii tăi, de toată nevoia, una binecuvîntată.

La sfîrşitul Utreniei :

Fiecare unde se mîntuieşte... (vezi mai sus).

MARŢI SEARA

Şi miercuri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Toiag de putere cîştigînd crucea Fiului tău, Născătoare de Dumnezeu, cu dînsa surpăm întăriturile

vrăjmaşilor, noi, cei ce cu dragoste neîncetat pe tine te mărim.

La sfîrşitul Utreniei :

Ceea ce eşti scăparea şi puterea noastră... (vezi pag. 513).

MIERCURI SEARA

Şi joi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Proorocii mai înainte au propovăduit, Apostolii au învăţat, mucenicii au mărturisit şi noi am crezut că tu eşti cu adevărat de Dumnezeu Născătoare; pentru aceasta şi mărim naşterea ta cea de negrăit.

La sfîrşitul Utreniei :

Fiecare unde se mîntuieşte... (vezi pag. 513).

JOI SEARA

Şi vineri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Toiag de putere cîştigînd crucea Fiului tău... (vezi pag. 513).

La sfîrşitul Utreniei :

Ceea ce eşti scăparea... (vezi pag. 513).

VINERI SEARA

Şi sîmbătă dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mîntuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară. Căci cu trupul cel luat din tine, Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prin Cruce primind patimă, ne-a mîntuit pe noi din stricăciune, ca un Iubitor de oameni.

La sfîrşitul Utreniei :

Proorocii mai înainte au propovăduit, Apostolii au învăţat... (vezi mai sus).

GLASUL AL IV-LEA

DUMINICĂ SEARA

Şi luni dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Celei ce s-a hrănit în Templu, în sfînta sfintelor, celei îmbrăcate cu credinţa şi cu înţelepciunea şi cu neîntinata feciorie, arhistrategul Gavriil i-a adus din cer închinare şi strigarea : Bucură-te ! Bucură-te cea binecuvîntată ! Bucură-te preamărită, Domnul este cu tine !

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine ceea ce eşti mai înaltă decît făptura, a te lăuda după vrednicie nepricepîndu-ne, de Dumnezeu Născătoare, te rugăm, în dar, miluieşte-ne pe noi.

LUNI SEARA

Şi marţi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Către Născătoarea de Dumnezeu acum să alergăm cu osîrdie noi păcătoşii şi smeriţii şi să cădem cu pocăinţă, grăind din adîncul sufletului : Stăpînă, ajută-ne, milostivindu-te spre noi ; sîrguieşte că pierim de mulţimea păcatelor ; nu întoarce pe robii tăi deşerţi, că pe tine singură nădejde te-am cîştigat.

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine te mărim, Născătoare de Dumnezeu, grăind : Tu eşti rugul în care fără de ardere Moise a văzut focul Dumnezeirii, ca o flacără.

MARŢI SEARA

Şi miercuri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Fecioară cu totul fără prihană, Maica lui Hristos, sabie a străbătut prin sfînt sufletul tău, cînd ai văzut răstignit de voie pe Fiul şi Dum-

nezeul tău ; pe Care, binecuvîntată, nu înceta rugîndu-L, să ne dăruiască nouă iertare de greşeli.

La sfîrşitul Utreniei :

Născătoare de Dumnezeu, pe tine te mărim, grăind : Tu eşti muntele din care în chip negrăit s-a tăiat Piatra, de Care porţile iadului s-au sfărmat.

MIERCURI SEARA

Şi joi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Pe Cuvîntul Tatălui, Hristos Dumnezeul nostru, întrupat din tine, L-am cunoscut, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, ceea ce eşti singură binecuvîntată ; pentru aceasta neîncetat lăudîndu-te, pe tine te mărim.

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine ceea ce eşti mai înaltă decît făptura... (vezi pag. 514).

JOI SEARA

Şi vineri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Fecioară cu totul fără prihană... (vezi pag. 514).

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine te mărim, Născătoare de Dumnezeu... (vezi pag. 514).

VINERI SEARA

Şi sîmbătă dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută, prin tine, Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pămînt s-a arătat. Dumnezeu întrupîndu-Se întru unire neamestecată şi crucea de bunăvoie pentru noi primind ; prin care, înviind pe cel întîi zidit, a mîntuit din moarte sufletele noastre.

La sfîrşitul Utreniei :

Pe tine te mărim, Născătoare de Dumnezeu... (vezi pag. 514).

GLASUL AL V-lea

DUMINICĂ SEARA

Şi luni dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Cu îngerii, cele cereşti, cu oamenii, cele pămînteşti grăim cu glas de bucurie, Născătoare de Dumnezeu, către tine: Bucură-te poarta cea mai desfătată decît cerurile. Bucură-te singura mîntuire a pămîntenilor. Bucură-te Curată, ceea ce eşti plină de har, care ai născut pe Dumnezeu cel întrupat.

La sfîrşitul Utreniei :

Cel ce ai răsărit lumii din Fecioară, Hristoase Dumnezeule, şi fii luminii printr-însa ne-ai arătat, miluieşte-ne pe noi.

LUNI SEARA

Şi marţi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Acoperămîntul tău cel grabnic şi ajutorul şi mila arată-le spre robii tăi ; şi valurile deşartelor gînduri le linişteşte, Curată, de Dumnezeu Născătoare, şi sufletul meu cel căzut ridică-l ; că ştiu, Fecioară, că poţi cîte le voieşti.

La sfîrşitul Utreniei :

Maică a lui Dumnezeu, Preasfîntă, cetatea creştinilor, miluieşte ca totdeauna, pe poporul tău, care se roagă către tine cu osîrdie. Stai împotriva gîndurilor celor ruşinoase şi mîndre, ca să grăim către tine : Bucură-te, pururea Fecioară !

MARȚI SEARA

Și miercuri dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Cu crucea Fiului tău, ceea ce ești de Dumnezeu dăruită, înșelăciunea idolilor toată s-a surpat și tăria demonilor s-a călcat ; pentru aceasta credincioșii după datorie pururea te lăudăm și te binecuvîntăm și Născătoare de Dumnezeu întru adevăr mărturisindu-te, te mărim.

La sfîrșitul Utreniei :

Cel ce ai răsărit lumii din Fecioară... (vezi pag. 515).

MIERCURI SEARA

Și joi dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Taina cea minunată a Fecioarei, lumii s-a arătat mîntuire ; că dintr-însa Te-ai născut fără sămînță și cu trup fără stricăciune Te-ai arătat, bucuria tuturor, Doamne, slavă Ție.

La sfîrșitul Utreniei :

Maică a lui Dumnezeu, Preasfîntă... (vezi pag. 515).

JOI SEARA

Și vineri dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Cu crucea Fiului tău, ceea ce ești de Dumnezeu dăruită... (vezi mai sus).

La sfîrșitul Utreniei :

Cel ce ai răsărit lumii din Fecioară... (vezi pag. 515).

VINERI SEARA

Și sîmbătă dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Bucură-te ușa Domnului cea neumblată. Bucură-te cetatea și acoperămîntul celor ce aleargă la tine. Bucură-te limanul cel neînviforat. Ceea ce neispitită de nuntă ai născut cu trup pe Făcătorul tău și Dumnezeu, nu lipsi a te ruga pentru cei ce laudă și se închină nașterii tale.

La sfîrșitul Utreniei :

Cel ce ai răsărit lumii din Fecioară... (vezi pag. 515).

GLASUL AL VI-LEA

DUMINICĂ SEARA

Și luni dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Începătură a mîntuirii s-a făcut vestirea lui Gavriil către Fecioara ; că a auzit : Bucură-te ! și n-a fugit de închinare, nici s-a îndoit, ca Sara în cort, ci așa a zis : Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău.

La sfîrșitul Utreniei :

Arhanghelicesc cuvînt ai primit și tron de heruvimi te-ai arătat și în brațele tale ai purtat, de Dumnezeu Născătoare, pe Nădejdea sufletelor noastre.

LUNI SEARA

Și marți dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Nădejdea lumii cea bună, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, a ta singură și tare solire cerem : Îndură-te spre poporul cel fără de ajutor, roagă-L pe Înduratul Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre de toată amenințarea, ceea ce ești una binecuvîntată.

La sfîrșitul Utreniei :

Nimeni din cei ce aleargă la tine, nu iese rușinat, curată Fecioară de Dumnezeu Născătoare ; ci cere milă și ia dar spre folosul cererii.

MARȚI SEARA

Și miercuri dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, roagă-L pe Fiul tău, Cel ce s-a pironit de bunăvoie pe cruce, și lumea din înșelăciune a izbăvit, pe Hristos Dumnezeul nostru, să mîntuiască sufletele noastre.

La sfîrșitul Utreniei :

Pe Cel ce S-a născut mai înainte de veci din Tată fără de maică, pe Fiul și Cuvîntul lui Dumnezeu, L-ai născut întrupat, din curate sîngiurile tale, fără bărbat, de Dumnezeu Născătoare ; pe Acela roagă-L să ne dăruiască nouă iertare de păcate de mai înainte de sfîrșit.

MIERCURI SEARA

Și joi dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Sfîntă stăpînă, curată, Maica Dumnezeului nostru, care ai născut în chip de negrăit pe Făcătorul tuturor, roagă-te totdeauna bunătății Lui, împreună cu Sfinții Apostoli, să ne izbăvească de patimi și să ne dea nouă iertare de păcate.

La sfîrșitul Utreniei :

De mari haruri, curată Fecioară, Maica lui Dumnezeu, te-ai învrednicit ; că ai născut cu trup pe Unul din Treime, pe Hristos, Dătătorul de viață, spre mîntuirea sufletelor noastre.

JOI SEARA

Și vineri dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, roagă-L... (vezi mai sus).

La sfîrșitul Utreniei :

Pe Cel ce S-a născut... (vezi mai sus).

VINERI SEARA

Și sîmbătă dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Mai înainte a spus Ghedeon zămislirea și David a tîlcuit nașterea ta, Născătoare de Dumnezeu ; că S-a pogorît ca ploaia pe lînă Cuvîntul în pîntecele tău și ai odrăslit fără de sămînță, pămîntule sfinte, lumii mîntuire, pe Hristos Dumnezeul nostru, ceea ce ești plină de har.

La sfîrșitul Utreniei :

Pe Cel ce S-a născut... (vezi mai sus).

GLASUL AL VII-LEA

DUMINICĂ SEARA

Și luni dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

De Dumnezeu Născătoare Fecioară neîntinată, pe Fiul tău roagă-L, cu puterile cele de sus, iertare de greșeli mai înainte de sfîrșit să ne dăruiască nouă, celor ce cu credință pe tine te slăvim.

La sfîrșitul Utreniei :

Covîrșit-ai puterile cerești, pentru că biserică dumnezeiască te-ai arătat, Binecuvîntată, de Dumnezeu Născătoare, care ai născut pe Hristos, Mîntuitorul sufletelor noastre.

LUNI SEARA

Și marți dimineața, la : Dumnezeu este Domnul...

Ție, Născătoare de Dumnezeu, aducem cîntarea : Bucură-te ! că decît îngerii mai înaltă te-ai arătat, pe Dumnezeu născînd.

La sfîrșitul Utreniei :

Împacă, cu rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, viața noastră, cerei lor ce grăim către Tine : Milostive Doamne, slavă Ție.

MARȚI SEARA

Și miercuri dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

Pe Hristos Dumnezeu, Cel ce a fost răstignit pentru noi și a stricat puterea morții, roagă-L neîncetat, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, să mîntuiască sufletele noastre.

La sfîrșitul Utreniei:

Izbăvește-ne, Născătoare de Dumnezeu, de păcatele ce ne cuprind pe noi; că altă nădejde nu avem credincioșii, fără numai pe tine și pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut din tine.

MIERCURI SEARA

Și joi dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

Rodul pîntecelui tău, Preacurată, este plinirea prorociilor și a legii; pentru aceasta pe tine, de Dumnezeu Născătoare, întru cunoștință mărindu-te, cu cucernicie te lăudăm.

La sfîrșitul Utreniei:

Rodul pîntecelui tău, dumnezeiască Mireasă, oamenilor s-a arătat Mijlocitor de mîntuire; pentru aceasta pe tine, de Dumnezeu Născătoare, cu cugetul și cu graiul mărindu-te, credincioșii, te lăudăm.

JOI SEARA

Și vineri dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

Pe Hristos Dumnezeu, Cel ce a fost răstignit... (vezi mai sus).

La sfîrșitul Utreniei:

Izbăvește-ne, Născătoare de Dumnezeu... (vezi mai sus).

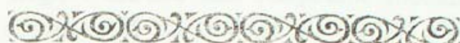
VINERI SEARA

Și sîmbătă dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

Ceea ce ești vistieria învierii noastre, pe cei ce se încred în tine, Prealăudată, scoate-i din groapă și din adîncul greșelilor; că tu ai izbăvit pe cei vinovați de păcate, ceea ce ai născut Mîntuirea; care mai înainte de naștere ai fost fecioară și în naștere, fecioară, și după naștere iarăși ai rămas fecioară.

La sfîrșitul Utreniei:

Bucură-te ceea ce ai încăput în pîntecele tău pe Cel neîncăput în ceruri. Bucură-te Fecioară, propovăduirea proorocilor, prin care a strălucit Emanuel. Bucură-te Maica lui Hristos Dumnezeu.

GLASUL AL VIII-LEA

DUMINICĂ SEARA

Și luni dimineața la: Dumnezeu este Domnul...

Bucură-te ceea ce prin îngeri ai primit bucuria lumii. Bucură-te ceea ce ai născut pe Făcătorul tău și Domnul. Bucură-te ceea ce te-ai învrednicit a fi Maica lui Hristos Dumnezeu.

La sfîrșitul Utreniei:

Bucură-te ușa Împăratului slavei, prin care singur Cel Preaînalt a trecut și pe tine singură pecetluită te-a păzit, spre mîntuirea sufletelor noastre.

LUNI SEARA

Și marți dimineața, la: Dumnezeu este Domnul...

Întărirea credinței cea neclintită și cinstitul dar al sufletelor noastre, pe Născătoarea de Dumnezeu, cu cîntări să o mărim credincioșii. Bucură-te ceea ce pe Piatra vieții în pîntecele tău ai încăput-o. Bucură-te nădejdea marginilor, sprijinitoarea celor întristați. Bucură-te Mireasă pururea fecioară.

La sfîrşitul Utreniei :

Fecioară preacurată, miluieşte-ne pe noi cu rugăciunile tale, mişcînd cu milostivirea cea de maică pe Fiul tău şi Dumnezeul nostru.

MARŢI SEARA

Şi miercuri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Pe Mielul şi Păstorul şi Mîntuitorul lumii văzîndu-L pe cruce, ceea ce L-a născut, a zis lăcrimînd : Lumea se bucură luînd izbăvire, iar cele dinlăuntru ale mele ard, văzînd răstignirea Ta, pe care pentru toţi o rabzi, Fiul şi Dumnezeul meu.

La sfîrşitul Utreniei :

Rodul pîntecelui tău, Preacurată, este plinirea proorocilor şi a legii ; pentru aceasta pe tine, de Dumnezeu Născătoare, întru cunoştinţă lăudîndu-te, cu cucernicie te mărim.

MIERCURI SEARA

Şi joi dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Poarta vieţii cea înţelegătoare, Preacurată, de Dumnezeu Născătoare, pe cei ce aleargă la tine cu credinţă, izbăveşte-i din nevoi ; ca să slăvim preasfîntă naşterea ta, spre mîntuirea sufletelor noastre.

La sfîrşitul Utreniei :

Fecioară preacurată, miluieşte-ne pe noi... (vezi mai sus).

JOI SEARA

Şi vineri dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Pe Mielul şi Păstorul şi Mîntuitorul... (vezi mai sus).

La sfîrşitul Utreniei :

Rodul pîntecelui tău... (vezi mai sus).

VINERI SEARA

Şi sîmbătă dimineaţa, la : Dumnezeu este Domnul...

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioara şi răstignire ai răbdat, Bunule, Care cu moartea pe moarte ai prădat şi învierea ai arătat ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei ce i-ai zidit cu mîna Ta. Arată iubirea Ta de oameni, Milostive, primeşte pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi, şi mîntuieşte, Mîntuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

La sfîrşitul Utreniei :

Fecioară preacurată, miluieşte-ne pe noi... (vezi mai sus).

SFÎRŞITUL TROPARELOR NĂSCĂTOAREI DE DUMNEZEU

Această carte, cuprinzînd slujbele sfinților și sărbătorilor din luna decembrie, a văzut lumina tiparului în Tipografia Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, cu purtarea de grijă și cu binecuvîntarea Prea Fericitului Părintelui nostru

TEOCTIST,

în cel de al cincelea an de la alegerea și întronizarea sa ca
PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Editarea și supravegherea cărții de față a fost încredințată P.C. Pr. Dr. Sabin Verzan, consilier patriarhal.

Corectura a fost făcută de Diac. Ștefan Gh. Milea și Constantin Costache, redactori.

Tehnoredactor: Pr. Valentin Bogdan.

Grafician: Vladimir Stoianov.

MINEIUL PE DECEMBRIE

Format 8 din 61×86.
Dat în lucru la 8 martie 1989. Bun de tipar la 12 august 1990 Terminat decembrie 1990

Editura și Tipografia Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române